

בסיעתא דשמיא

במסילה נעה

פירקי חיים, עובדות, הנהגות ועצות מופלאות

שניתנו ליחיד ולרבים מפי מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן לאדמו"ר הרב הצדיק
רבי משה אהרן פינטו זיע"א

נכד לאדמו"ר המלומד בניסים
הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א

חלק ב'

מודיעין עילית תשע"ד

ניתן להשיג את הספר בכתובות דלהלן:

אשדוד

כולל לצרפתים

רח' הקליטה 3 (סיטי)
אשדוד ישראל
טל: 08-8543342
פקס: 08-8659498
ct@hpinto.org.il

אשדוד

ישיבת תורת דוד

רח' האדמו"ר מבלעזא 43
אשדוד 77378 ישראל
טל: 08-8522166
פקס: 08-8522144

אשדוד

כולל אורות חיים ומשה

רח' האדמו"ר מבלעזא 43
אשדוד 77378 ישראל
טל: 08-8566233
פקס: 08-8521527
ashdod@hpinto.org.il

PARIS

Collel Pa'had David LéAvrekhim Metsouyanim

11, rue du Plateau
75019 Paris – France
Tel : +331 42 08 25 40
Fax : +331 42 06 00 33
hevratpinto@aol.com
Mikvé

PARIS

Collel de Paris Ohr 'Haïm VeMoché

32, rue du Plateau
75019 Paris – France
Tel: +331 42 08 25 40
Fax : +331 42 06 00 33
hevratpinto@aol.com

LYON

Villeurbanne Collel de Lyon Hevrat Pinto

20, bis rue des Mûriers
69100 Villeurbanne –
France
Tel : +334 78 03 89 14
Fax : +334 78 68 68 45
info@hevratpinto.fr
Mikvé

ירושלים

כולל פניני דוד

רח' בית וגן 8 תד. 16253
ירושלים 96463
ישראל
טל: 02-6433605
פקס: 02-6433570
jerusalem@hpinto.org.il

PARIS

Beth Midrash & Collel Rabbi 'Haïm Pinto

13, rue Laugier
75017 Paris – France
Tel: +331 42 08 25 40
Fax : +331 42 06 00 33
hevratpinto@aol.com

NEW YORK

Beith Midrash Chevrat Pinto

207 West 78th Street
New York, NY 10024
U.S.A.
Tel. +1 212 721 0230
Fax: +1 212 721 0195
esther@chevratpintonyc.com

ARGENTINA

Bet Midrash Hevrat Pinto

Viamonte 2715
C.A.B.A. 1213
Argentina
Tel: +5411 4962 4691
hevratpinto@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליד, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - חלק כל שהוא מהחומר שבספר זה, ללא רשות וכתב, הן על פי דין תורה והן על פי החוק הבינלאומי.

חברי המערכת

עורך ראשי

הרב מרדכי זר

ביקורת והגהה

א. בנישו

עורכים

מ. קרבל
הרב יוסף אלקובי

ספרדית

א. וויסוול

אנגלית

ע. ראזנהן
ש. בילגריי
ג. זמל

צרפתית

מ. ליכטנוהר
ר. חן
ש. שוואט

גרפיקה

ג. לוריא

עימוד

ת. שילוני

הוצאה לאור ושיווק

ר' אריה מוסבי

ניהול

ר' משה מירלי
ר' יעקב עזרא

מזכירות

א. בנישו

מכון "פניני דוד"

רחוב רשב"י 4 מודיעין עילית 71919 ישראל
טל. 08-9298550 פקס: 08-9297855

עץ חיים היא למחזיקים בה

התודה והברכה

נתונים בזאת לכל העוסקים והמסייעים
בהחזקת המוסדות
ע"ש אבותי הקדושים זיע"א
בארץ הקודש ובעולם כולו
ולכל המסייעים בהוצאה המפוארת של הספרים

"במסילה נעלה"

זכות אבותי הקדושים זיע"א תגן עליכם
להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות,
ותראו ברכה והצלחה בעמלכם
ורוב נחת מכל יוצאי חלציהם כל הימים, אכ"ר.

בברכת התורה
ע"ה דוד חנניה פינטו

"עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו"

ברכת בן לאמי היקרה

הרבנית **מזל טוב** תחי'
אשת אבא מארי הרה"צ הקדוש
רבי **משה אהרן פינטו** זיע"א
אשר בלעדיה לא הייתי מגיע עד הלום

יה"ר שתזכה לרוב נחת דקדושה
מכל יוצאי חלציה,
אורך ימים ושנות חיים אמן ואמן.

רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה

לאשתי נר"ב

מרת **ויויאן אסתר** מנב"ת
שבזכות מסירות נפשה לתורה
זכיתי להגיע עד הלום
שלי ושלכם שלה הוא

ימלא ה' כל משאלות לבה לטובה
ונזכה יחד לראות את בנינו וצאצאינו
עוסקים בתורה,
ולא תמוש התורה מפיהם עד עולם

ברכת אב לבני היקרים

הרה"ג ר' **רפאל מאיר עמרם** שליט"א ומשפחתו
הרה"ג ר' **משה אהרן יאשיהו** שליט"א ומשפחתו
הרה"ג ר' **יואל יחיא שלמה** שליט"א
הרה"ג ר' **מיכאל אלכסנדר** שליט"א
ימלא ה' כל משאלות לבכם לטובה
ותזכו לקרב את ישראל לאביהם שבשמים
מתוך נחת דקדושה אכי"ר

ברכת אב לבנותי היקרות

מרת **שרה רובי עיישה** תחי'
ובעלה הרה"ג ר' **יצחק סבאן** שליט"א ומשפחתם
מרת **ג'ולי ממה יהודית** תחי'
מרת **אריאל חנני מזל לאה** תחי'
יהי רצון שזכות התורה תגן בעדם
ותאיר להן מאור עיניהן אכי"ר

ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות

**הספרים הללו מוקדשים
לעילוי נשמת הצדיקים הקדושים
לבית משפחת פינטו זיע"א**

רבי יאשיהו פינטו זיע"א
נלב"ע כ"ג אדר

רבי שלמה פינטו זיע"א

רבי חיים פינטו הגדול זיע"א
נלב"ע כ"ו אלול הר"ת

רבי יהודא פינטו זיע"א
נלב"ע ט"ו אב שנת תמ"ר

רבי יוסף פינטו בנו של
רבי חיים פינטו הגדול זיע"א

רבי אברהם פינטו
בנו של רבי חיים פינטו הגדול זיע"א

רבי חיים פינטו הקטן זיע"א
נלב"ע ט"ו חשון תרח"צ

רבי מאיר בן הצדיק הקדוש
רבי חיים **פינטו** זיע"א
נלב"ע ט' אדר תש"מ

רבי רפאל בן הצדיק הקדוש
רבי חיים **פינטו** זיע"א
נלב"ע י"ב שבט תש"מ

רבי משה אהרון פינטו זיע"א
נלב"ע ה' אלול תשמ"ה

ת.נ.צ.ב.ה

זעילוי נשמת

מורי ורבי
הגאון האדיר צדיק יסוד עולם
רבי **חיים שמואל לאפיאן** זצוק"ל
בעמח"ס "רווחא דשמעתא"
ר"מ בישיבת סונדרלנד
נתבקש בישיבה של מעלה
ביום י' כסלו תשנ"ט

מורי ורבי
הגאון האדיר צדיק יסוד עולם
רבינו **גרשון ליבמן** זיע"א
ראש ישיבת בית יוסף - נובהרדוק
צרפת

מורי ורבי
הגאון הגדול
רבי **שמאי צאהן** זצוק"ל
בעמח"ס "בית שמאי"
ופירוש על ספר האמונה להרמב"ם ועוד
ראש ישיבת סונדרלנד אנגליה
נתבקש בישיבה של מעלה
ביום ט' אדר תשס"א

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע ומצדיקי הרבים כמכבים לעולם ועד

לעילוי נשמת

מרן פוסק הדור הגאון
רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

מרן פוסק הדור הגאון
רבי **יוסף שלום אלישיב** זצוק"ל

מרן ראש הישיבה הגאון
רבי **מיכל יהודה לפקוביץ** זצוק"ל

רבה של ירושלים הגאון
רבי **שלום משאש** זצוק"ל

רבה של פריז הגאון
רבי **דוד משאש** זצוק"ל

הגאון הדיין
רבי **ניסים רביבו** זצ"ל

ת.ג.צ.ב.ה

תוכן ענינים

1 כבוד הבריות

שלא נבוש ולא ניכלם / נתינה מתוך הדחק / מתי יגיעו מעשיי למעשי אבותיי / התורה חסה על כבודם של ישראל / ותהיו מכבדים זה את זה / המציל נפש מישראל / אין אדם נוגע במוכן לחברו / קשה לכעוס ונוח לרצות

13 כבוד תלמידי חכמים

והיו עניך רואות את מוריך / נענש על פי דיבורו / הסכם יששכר וזבולון / עלבונה של תורה / התאונה הקטלנית / החלום האמיתי

25 כוחם של צדיקים

רגלי חסידיו ישמור / אדם זקן ומראהו כשל מלאך / נס התאומות / והשיב לב בנים על אבותם / הרכב שקם לתחייה / אם תחנה עליי מחנה / ותוציא לאור דיננו / המלח שהבריח את המשטרה / סרבן הגט שהופיע / ברוך שובך לשלום / מסירות הנפש הצילה ממוות

43 כיבוד הורים

צוואתו של כ"ק אבא זיע"א / ועשית ככל אשר יורוך / כבוד האם חקוק בלבם / קרא עלי מועד / עקבתא דמשיחא

53 כעס

הסר כעס מלבך / הכעס כפגם באמונה / אדם כי יקריב מכם / שנאת חינם / דרכיה דרכי נועם

63 כשרות

שקץ הוא לכם / היוצא מן הטהור - טהור / שמירה בזכות התורה / וְנִטְמָתָם בָּם / יהודי אוכל כשר! / כל עכבא לטובה / מותר האדם מן הבהמה / מבית ומחוץ / עין רואה ואוזן שומעת / כוחו של מאכל כשר / טריפות בסלט הירקות / אחד בפה ואחד בלב

79 מוסר

עורו ישנים משנתכם! / דרך ארץ קדמה לתורה / שיחת מוסר אחת /

ומותר האדם מן הבהמה / עין רואה ואוזן שומעת / אין ייאוש בעולם
כלל

מחשבות זרות 87

קורת רוח מתוך שינה / יעסיק עצמו בדברי תורה / לא תיקום ולא
טיטור / שינה מתוך דברי תורה / במופלא ממך אל תדרוש

מצוות 95

שני דולרים בודדים / שאלת חכם / מגלגלין זכות / קיום מצוה לשם
שמים / מצות כיסוי הראש / גדול המחטיאו יותר מן ההורגו / מצוה
גוררת מצוה

נסיונות 103

המנצחים האמיתיים / והיו עיניך רואות את מוריך / תן דעתך שלא
תחריב / שבע יפול צדיק וקם / בחסד ואמת יכופר עוון / אל תאמין
בעצמך / ה' נתן וה' לקח / מי יעלה בהר ה'

נפלאות הבריאה 113

עושה מעשה בראשית / "הוד מלכותך!" / כאילו מתחייב בנפשו / לתת
אוכלם בעיתו / הבריאה מכריזה על יוצרה

סייעתא דשמיא 121

פטירת כ"ק אבא זי"ע"א / הברכה המתעכבת / זכות הרצון הפנימי /
לימדתי אתכם חוקים ומשפטים / התבוננות למרחוק / לחיצת יד
משמים / קליעה למטרה / ברכת הצלה לפני המכה / בדרך שאדם
רוצה לילך / שבת קודש ומבורך / סיוע לצורך סיוע / ויתן ה' לי את
שְׁאֵלָתִי / תרומה תחת תרומה / הרבה שלוחים למקום / פיתחו לי
פתח / הארה משמים בדברי תורה

עושר 145

ערבות הבנים למעשי ההורים / העיקר חסר מן הספר / נכסים של נצח
/ המאבד עולמו בשעה אחת / עשיר שהוא עני / עבד הממון / ראש
ועושר אל תתן לי / העושר האמיתי / מתנות שמים

עין הרע 155

עין תחת עין / משיח אילמים / חור בצורת עין

במסילה נעלה

תוכן
עניינים

ג

עם ישראל..... 163

בנים אתם לה' אלוקיכם / מיהו יהודי? / נצח ישראל לא ישקר / שרשי
העם היהודי / הגחלת היהודית / המומר היהודי / קבלת מרות /
ישמעו רחוקים ויבואו / אמונה מדבקת / כבשה בין שבעים זאבים /
האב הרפורמי השיב את בתו / לא תלכו בחוקות הגוי

עמל..... 181

לעבוד ולמשא / הפוך בה והפוך בה דכולה בה / צלם בהיכל / זורעי
עמל יקצרוהו / תורה מתנשת כוחו של אדם / יגיעה בתורת / מסירות
נפש ביום ובליל / הנאה בקיום המצוות / ובתורה אתה עמל / לא
עליך המלאכה לגמור

פרנסה..... 195

ראייה למרחקים / לא לידי מתנת בשר ודם / מפתח פרנסה ומפתח
חיה / מאפילה לאור גדול / כרת וערירי / השמח בחלקו / ישועת ה'
כהרף עין

צדיק גוזר והקב"ה מקיים..... 209

גזרת החיים של כ"ק אבא זיע"א / ושבנו בנים לגבולם / זיווג בתוך שנה
/ ייעודו של מסמר / בעזרת ה' הילדה תלך! / המחצית הבריאה / ברוך
ה', הקול בסדר! / הצלה שלא בדרך הטבע

צדקה..... 221

צדקתו עומדת לעד / מלך אוהב צדקה ומשפט / צדקה תציל ממוות /
השטר שנשלח משמים / תרומה תחת תרומה / צינור להעברת השפע
/ עֶשֶׂר בשביל שתתעשר / הצלה בזכות העניים / המעביר על מידותיו
/ כופר נפש / עזות דקדושה / מה' מצעדי גבר / מצות הכנסת כלה /
כה ייתן וכה יוסיף בכפל כפליים / חסכוניות לנצח נצחים / ישועה בכפל
כפליים / הצלה כפולה משמים / מעטים במקום רבים

ציצית..... 251

שבע ביום הללתיך / מתיר אסורים / תנאי לחיים

צניעות..... 259

קורות ביתו של אדם מעידים בו / איתות כפול משמים / בית מקדש
מעט / בדרך שאדם רוצה לילך / שחוק וקלות ראש / סייעתא דשמיא
בענייני קדושה / כוח הטוב להיטיב / עיוורון עצמי / הבא ליטהר
מסייעין אותו / חתונה על פי ההלכה

קביעת עיתים לתורה 275

החלום ופְּשָׁרוֹ / מוצא שפתיך תשמור / טעמו וראו כי טוב ה' / שיעור
יומי חובק עולם / מעבירין ממנו עול דרך ארץ

קברי צדיקים 285

עקיצתן עקיצת עקרב / הצדיק פעל בשמים / כוחו של רבי שמעון בר
יוחאי / יוֹנְתִי בְּחֻגֵי הַסֵּלַע

קדושה 297

ברכה בכלכלה / העדר הקדושה / כוחה של הקדושה / רואים את
הקולות / המקום השלישי / נטילת ידיים כהלכה / גאולה פנימית /
השפעת כוח הטומאה / קדושת לימוד התורה

קידוש ה' 309

אם מחוט ועד שרוך נעל / קידוש ה' לצורך קידושין / יש אלוקים
בישראל / הקידוש שקידש שם שמים / שמירה בזכות הצדיק / רפואה
ניסית / תקננו בעצה טובה מלפניך / עצת ה' לעולם תעמוד

רוח הקודש 323

הקדים רפואה למכה / בן זכר יולד לנו / בדק בית / רצון שמים / מזוזה
ללא תזוזה / החתן והחמות / ברכה בטרם עת / פודה ה' נפש עבדיו /
הבטחה שבין האדם לבין קונו / זכות התורה מגינה ומצילה / והיה אם
שמוע תשמעון / "אל תיסע לפאקיסטן!" / בחלום אדבר בו

רפואה 347

רפואה מתוך חלום / היד ה' תקצר / אני ה' רופאך / תרי"ג מצוות כנגד
תרי"ג איברים / בזכות המלאך רפאל / הודעה בתא הקולי / ברכת רפואה
מהמטוס / הגידול שנעלם / הקדים רפואה למכה / "עוד אבוא לשתות
קפה בביתך" / א-ל נא רפא נא לה / ההבטחה של הרב / רפואה שלימה
ובריאות איתנה / מים חיים / רפואה גוררת ישועה / לפניך נגלו כל
תעלומות / וזה לכם האות / ברוך מחיה המתים / הב לי את ידך / נס מול
היכל הקודש / הגידול והטיפול / מחיה מתים ברחמים רבים / פרוסת
העוגה וההחלמה / ברכה תחת הכר / מסירות נפש של אמא / אמונה
בברכת הצדיק / שיקוי לעצמותיך / פדיון נפש / פְּחוֹתָם על לבך

שבת 387

לקראת שבת לכו ונלכה / טעמו וראו כי טוב / כי היא מקור הברכה

במסילה נעלה

תוכן
ענינים

/ הצלחה על חשבון השבת / זכור את יום השבת לקדשו / אוזניים
ערלות / רק שבתו ייתן / התעוררי, כי בא אורך / רכב שומר שבת /
וקראת לשבת עונג / הפעוט נולד בשבת / אוהב ה' אמיתי / מתנה
טובה ושבת שמה / השבת כפרקליט במשפט

שכר ועונש..... 407

שכר המעשים / שכר בעולם הזה / כרת נוסח ימינו / יש דין ויש דיין /
נסיעה בכביש האגרה / עצת ה' היא תקום

שלום בית..... 417

אוהב שלום ורודף שלום / הבא ליטהר מסייעים אותו / "לא תשים
דמים בביתך" / אדם קרוב אצל עצמו / החותן והחתן / ושימח את
אשתו / בימים ההם בזמן הזה / רעים אהובים / נאה דורש ונאה
מקיים / עזר כנגדו / זכו - שכינה ביניהם / גירושין ללא הצדקה / יפה
שעה אחת קודם / ההפסד הכפול

שמות..... 435

הוספת שם לחולה / קרא לו עידו! / הצדיק תבע את קיום הנדר /
שלא שינו שמם

שמחה..... 441

קורת רוח מקיום המצוות / "מאלפי זהב וכסף" / שמחה של מצוה /
פיקודי ה' ישרים משמחי לב / שמחת החידוש / התורה מגינה ומצילה
/ מרבה נכסים מרבה דאגה

שמירת הלשון..... 451

שלא על מנת לקבל פרס / אמינות הדברים / מוות וחיים ביד הלשון
/ לשון הרע במקום תורה / מפי השמועה / לא תלך רכיל בעמך / תן
דעתך שלא תחריב

שמירת העיניים..... 461

והצנע לכת עם אלוקיך / ניסיון בימי הפורים / חובת הזהירות בכל
מקום / אונס רחמנא פְּטָרִיה / טיסה בצל היצר / שמרני כאישון בת
עין / כי אתה עימדי / ולא תתורו אחרי עיניכם / בדד בלב הטומאה /
בראתי לו תורה תבלין

תאוה..... 473

טעימה לצורך הברכה / שולחנו ערוך לעולם הבא / כל תאוותיהם

בידם / קדש עצמך במותר לך / תמורה ותרומה / "רעבתן כשר" /
חרפת רעב בגויים / שלא עשני מיושבי קרנות

תורה 483

איני דר אלא במקום תורה / סם החיים / מת באהלה של תורה / טוב
לי תורת פִיךְ / בכל יום יהיו בעיניך כחדשים / הנאה אמיתות התורה
/ טעמו וראו כי טוב ה' / הקב"ה מגביה שפלים / כל עכבא לטובה /
השינון כמפתח להצלחה / תורתו אומנותו / כפרפרים אחר האור /
בלכתך בדרך / שתהיו עמלים בתורה / חסר בעמלה של תורה / כי
האדם עץ השדה / בן תורה / הזורעים בדמעה ברינה יקצרו

תכלית האדם בעולם..... 503

לא במותו ייקח הכל / אין מלווין לו לאדם / הפרוזדור והטרקלין /
עפר אתה ואל עפר תשוב / חיים מתוך מטרה / התכלית האמיתית /
צייד הדגים

תפילה 515

ענני ה' כי טוב חסדך / יפה תפילת הבן / יהלום על פי הזמנה / תפילה
מחוסר ידיעה / מתיר אסורים / עסקה גוררת עסקה / שעוני הזמן
/ הלכות תפילת העמידה / תפילה בחטף / בעתו ובזמנו / תזכורת
באמצעות הטלפון / לב אדם יחשב דרכו / כמונה מעות / כבר נתקבלה
בקשתך / וללבנה אמר שתתחדש / נס בפתח הבית / שיוועתי שמעת
קולי

תפילין 547

פוקח עיוורים / רופא כל בשר / מידה כנגד מידה / טוטפות נגד סופות
/ פנאי לקיום המצוה / התפילין המוגנות / התפילין המעוררות /
כוחה של הנחת התפילין

תשובה 561

באשר הוא שם / כלי קיבול / התשובה כתריס בפני הפורענות / בחלום
אדבר בו / מודה ועוזב - ירוחם / כקיר נטוי גדר הדחוויה / הזדמנות
שנייה / ולבם לא נכון עימו / פרי התשובה / קחו עמכם דברים ושובו
אל ה' / והשיב לב אבות על בנים

כבוד הבריות

רבי יוחנן בן זכאי אומר, הקב"ה חס על כבודן של בריות, שור לפי שהוא הולך ברגליו משלם [הגנב] חמשה, שה לפי שהוא טוענו על כתפו משלם ארבעה. (מכילתא משפטים פרשה יב)

גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה. (ברכות יט, ב)

מת שהסריח בבית ונמצא מתבזה בין החיים והם מתבזים ממנו, מותר להוציאו לכרמלית, גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה, שהוא לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל. ואם היה להם מקום אחר לצאת בו אין מוציאים אותו, אלא מניחין אותו במקומו ויוצאים הם. (רמב"ם שבת כו, כג)

הרואה כלאים של תורה על חבריו, אפילו היה מהלך בשוק קופץ לו וקורעו עליו מיד, ואפילו היה רבו שלמדו חכמה, שאין כבוד הבריות דוחה איסור של לא תעשה המפורש בתורה, ולמה נדחה בהשב אבדה, מפני שהוא לאו של ממוון, ולמה נדחה בטומאת מת, הואיל ופרט הכתוב ולאחותו, אבל מטמא הוא למת מצוה. אבל דבר שאיסורו מדבריהם, הרי הוא נדחה מפני כבוד הבריות בכל מקום. (רמב"ם כלאים י, כט)

בחינו אננו רואים, כי מי שהוא יותר נכבד מכבד הוא יותר את אחרים, ואיננו חושש פן ימעט כבודו הוא בכבדו את חברו. רואים אננו לפעמים כשמתאספים לאספה ובאמצע האספה נכנסים פנים חדשות, מי קם מכסאו ומוסרו לאורח הבא, הנכבד ביותר, עדין הנפש, הוא מרגיש כי האורח החדש נמצא באיזו מבוכה בהכנסו באמצע האספה וכל המקומות מיושבים, וקשה לו ללכת ולבקש כסא לישב עליו... אבל הפשוט ביותר והגס לא יקום

ולא יזע, חס הוא על כבודו שלא יפחת בפנותו מקומו לנכנס... (שעורי דעת
ח"ג שעור א מלוכה)

הילד משתעשע בצעצועיו, תיבה שבורה נעשית ספינה, והוא עצמו הקברניט,
ובשעה שהוא עסוק בזה, הרי הדמיון בעיניו כמציאות... המבוגר כבר עזב
משחקים כאלה, אך כמה מן הדמיון יש במה שהוא שואף אליו, הרי אדם
רוצה בכבוד, גם מי אשר ברור לו שאינו רודף אחרי כבוד, מכל מקום נהנה
הוא, אם אנשי סביבתו מכירים את ערכו, ומצטער אם חשיבותו בעיניהם
היא פחותה ממה שראוי לו לפי דעתו. (מכתב מאליהו ח"א המשל והנמשל)

כבוד הבריות

שלא נבוש ולא ניכלם

באחת השנים שמעתי סיפור מופלא אודות סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. וממנו למדתי מוסר גדול עד כמה יש להיזהר בכבודן של הבריות.

תלמידי ר' פינחס אביטן הי"ו סיפר לי שכאשר סבתו ע"ה הייתה צעירה לימים, באחד ההריונות היא נתאוותה לאכול לשון בהמה מטוגנת.

בני המשפחה בימים ההם היו עניים מרודים, ורק פעם אחת בשנה זכו שיעלה על שולחנם בשר. כאשר הסבתא נתאוותה פתאום ללשון בשר - לא היו בידי בעלה האמצעים הדרושים כדי למלא אחר רצונה ולהשיג לה לשון בקר.

לפתע נשמע קול קורא מרחוק - "למי אבדה לשון בהמה שיש בה סימני כשרות?" היה זה קולו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, שהודיע על המציאה שמצא.

כיון שאיש לא בא לדרוש את לשון הבהמה, הכריז הצדיק שמעתה הלשון הפקר.

רגעים ספורים חלפו מההכרזה ולמרבה פליאתם של בני המשפחה, הופיע הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א בפתח ביתם והעניק להם את הלשון במתנה. כך התגשמה משאלתה של הסבתא באותם הימים.

עד כאן היה סיפורו של תלמידי ר' פינחס אביטן.

בואו וראו עד היכן הגיעה גדולת הצדיק שראה ברוח הקודש שישנה משפחה בעיר שבה האישה ההרה מתאוה לאכול לשון של בקר ואין לבעלה יכולת להביא לה את הדבר, ולפיכך ביקש הצדיק למלא את חסרונו.

לאחר שעלה במחשבתו של הצדיק לתת לבני המשפחה את נתח הבשר היקר, הוא בחר להעניק להם אותו בדרך של כבוד, כאילו מצא מציאה שהפכה להפקר, וכך בני המשפחה העניים לא התביישו כלל במתנה שהצדיק הביא להם.

באותו אופן עלינו לנהוג בבואנו לתת צדקה לעניים - יש להקפיד מאד שהנתינה לא תבייש אותם ושלא יחושו חלילה מושפלים ומבוזים שהם נזקקים לידי מתנת בשר ודם.

נתינה מתוך הדחק

באחת השבתות ביושבי בבית הכנסת, עוד לפני שהתחילה התפילה שמתי לב לכך שכל המושבים בבית הכנסת מלאים, והבנתי שאם יבוא יהודי נוסף וירצה להצטרף לתפילה במקום, הוא יאלץ להתפלל בעמידה או שיהודי בעל מידות טובות יקום ויפנה לו את מקומו.

עודי מהרהר בדבר, נכנס לבית הכנסת יהודי זקן והחל להסתובב בין המושבים בחיפוש אחר מקום פנוי שיוכל לשבת בו. כיוון שכל המושבים כאמור היו תפוסים הוא לא מצא לעצמו מקום, עד שאחד המתפללים קם ממקומו וקרא לעברו: "בא, בא, למה אף אחד עדיין לא קם בשבילך? נו, בא שב במקום שלי".

היהודי המבוגר שהקריאה כוונה אליו חש בושה עצומה מקריאה זו וסירב לשבת במקום שהתפנה לו. אך המתפלל שפינה לו את מקומו דחק בו ואמר: "בא שב, אין מקום פנוי אחר".

הזקן התעקש על סירובו, וכבר ראיתי אותו פונה לכוון היציאה במטרה לעזוב את בית הכנסת.

בשלב זה חשתי צורך להתערב. קמתי ממקומי וקראתי ליהודי המבוגר שיואל לשבת במקום שפינו בשבילו, אך הוא אמר שאיננו מעוניין להקים את המתפלל ההוא.

ניסיתי לשכנע אותו ולומר לו שהמתפלל פינה לו את כסאו מרצונו החופשי, ואיש לא אמר לו לעשות זאת, אולם הזקן השיב לי:

במסילה נעלה

כבוד
הבריות

"נכון, המתפלל הנדיב פינה לי את המקום שלו מדעתו, אבל הוא עשה זאת מחוסר ברירה וללא שום רצון עצמי, ולכן אינני מעוניין לשבת במקום שלו.

דבריו הכנים של הזקן חדרו לנשמתי ואני למדתי כלל חשוב בבין אדם לחברו.

כאשר יהודי עושה חסד עם הזולת, עליו לדאוג שהדבר ייעשה מתוך כבוד לאדם שאיתו נעשה החסד. משום שאם מעשה החסד נעשה בכפייה ומתוך אונס, הוא איננו יכול לגרום לאחדות ולכבוד הבריות, אלא עלול לגרום לביזיון ולבושה לזולת, ובכך הוא מרחיק את השלום והאחדות מתוך עם ישראל.

מתי יגיעו מעשיי למעשי אבותיי

באחד הימים צלצל הטלפון האישי שלי, שמספרו אינו מפורסם ברבים וידוע רק למקורבים אליי ביותר.

על הקו הייתה אישה לא מוכרת שהחלה לפרט באוזניי את כל צרותיה מתוך שברון לב ומתוך אנחות גדולות.

לדאבוני הרב, במקום להקשיב לבעיותיה ובמקום לעזור לה לפרוק את קשייה, דרשתי לדעת מהיכן השיגה את המספר האישי שלי, ואף גערתי בה שהתקשרה אליי למספר זה.

האישה שמעבר לקו חשה חוסר נעימות גדולה על המעשה שעשתה. היא התנצלה שוב ושוב והרגישה בושה וכלימה מכעסי שהופנה כנגדה.

בחסדי שמים התעוררתי פתאום ממעשיי וחשבתי לעצמי - איך אני מעז לצער אישה יהודיה שנמצאת בצרה וזקוקה כעת לעזרתי? הרי אם אישה זו התאמצה כל כך להשיג את מספרי האישי - כנראה שהיא מצויה בצרה גדולה וזקוקה לישועה דחופה. איך העזתי לדבר אליה בצורה קשה שכזו ועוד לגעור בה על כך שטלפנה אליי?

מיד ביקשתי את סליחתה ואת מחילתה והתנצלתי שוב ושוב על

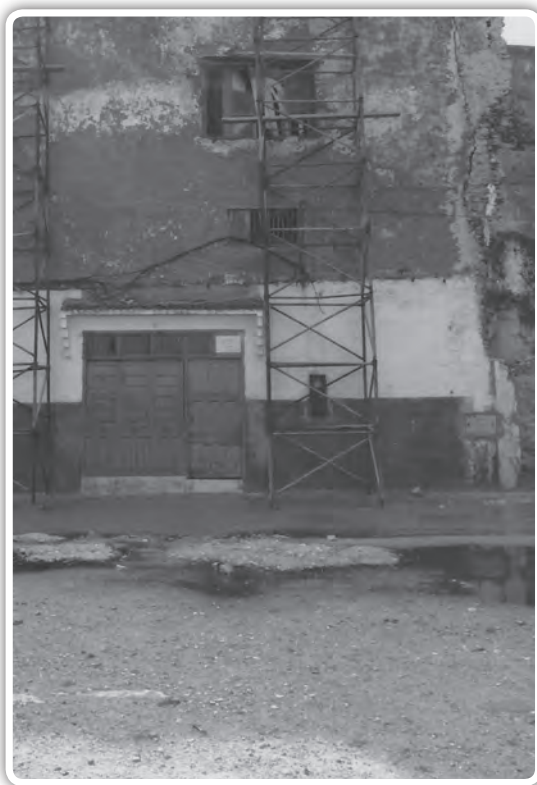

התנהגותי הבלתי מתאימה כלפיה ולא נחתי ולא שקטתי עד שהיא מחלה לי בלב שלם.

כשהתבוננתי בצורת התנהגותו של אברהם אבינו ע"ה כיצד קיבל כל אדם בסבר פנים יפות למרות חולשתו וזקנותו הרבה, וכמו כן בהנהגותיו הטהורות של הלל הזקן שהיה מתייחס לכל יהודי ויהודי בסבלנות הראויה - עלתה בי המחשבה מתי יגיעו מעשי למעשי אבותיי?!

מודיע אני ברבים את מעשיי אלו מתוך תקווה שפרסום הדברים יהווה סליחה ומחילה לנשמת. והלוואי שאי מי ילמד מסיפור זה ולא יבוא חלילה לצער אדם בישראל.

התלמוד תורה שבו למד הרב בילדותו במוגאדור שבמרקו

התורה חסה על כבודם של ישראל

ארע עימי ובאחד הימים בעת שמסרתי שיעור התפרץ לפתע אדם לתוך בית המדרש, והתחיל לדבר נגדי במילים קשות.

משתתפי השיעור קמו מיד להשתיקו ובמקום פרצה מהומה רבה, צעקות וויכוחים מחרישי אוזניים נשמעו מכל עבר, האדם המתפרץ לא נרגע וציבור האנשים ניסה שוב ושוב להרגיעו, הרעש הלך גבר ונראה היה שכל העניין יצא מכלל שליטה. כיון שכך קמתי ויצאתי מחוץ לבית המדרש, מתוך מחשבה שאין לי כל קשר למהומה שפרצה בבית המדרש.

כאשר המשתתפים הבחינו בי יוצא החוצה, הם מיהרו לקרוא לי שאכנס לבית המדרש ואמשיך בשיעור.

"מדוע ביזיתם את אותו אדם?" גערתי בהם.

"כבוד הרב, קינאנו לכבודו של הרב, ולכבוד תורתו". השיבו לי האנשים בפליאה.

שיבחתי אותם על כוונתם הטובה שקינאו לכבוד התורה, אך אמרתי להם שגם כאשר יהודי מצווה להוכיח את רעהו עליו לעשות זאת על פי ההלכה, על פי הדינים הכתובים בתורה הקדושה. ועוד הוספתי ואמרתי להם שצורת התוכחה צריכה להיות בנחת וביישוב הדעת ולא בהתלהמות ובצעקות כפי שארע בבית המדרש בדקות האחרונות.

תורתנו הקדושה חסה על כבודם של ישראל בכל עת ובכל מצב, גם כאשר הם טועים. וכשם שהתורה מצווה על יהודי להוכיח את חברו, באותה מידה היא מצווה עליו להמשיך לאהוב אותו ולשמור על כבודו הראוי לו בעיני עצמו ובעיני הבריות.

נאמר: "הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא" (ויקרא יט, יז). ומבאר רש"י - 'לא תישא עליו חטא - לא תלבין את פניו ברבים'. כלומר, גם כאשר האדם מצווה להוכיח את חברו על מעשיו, עליו לעשות זאת בכבוד הראוי וללא שילבין חס ושלום את פניו ברבים.

ותהיו מכבדים זה את זה

באחד הימים ליוויתי יהודי שאינו שומר תורה ומצוות מבניין הישיבה הקדושה עד לביתו.

יהודי אחר שהבחין בי מלווה אדם שאינו שומר תורה ומצוות לביתו, התפלא מאד לנוכח הדבר ושאל אותי: "איך הרב הולך איתו? הרי הוא אינו שומר שבת, ואין זה מכבוד הרב לצעוד עימו".

השבתי ליהודי זה: "במעשי אלו שצעדתי עימו וליוויתי אותו עד לביתו, גרמתי לו שישתנה ויתחיל לשמור שבת. **עצם הדבר שכיבדתי אותו בכבוד גדול בעת לכתי עימו - גרם לו להיטיב את דרכו**, ועוד תראה שהוא ישתנה לטובה".

ימים חלפו ודבריי התקיימו במלואם. אותו יהודי שליוויתי עד לביתו הוא היום מבחירי תלמידי הישיבה וגורם נחת רוח לאביו שבשמים. ללמדנו על גודל כוחו של כבוד הבריות.

המציל נפש מישראל

באחת הפעמים בהן מסרתי שיעור תורה ברבים, מיהרתי מאד לצאת מבית המדרש לאחר השיעור, כיון שהיה עליי להגיע למקום אחר. לפתע הבחנתי בין כל האנשים באדם אחד שנדחק לכיווני, וכמה שהזדרזתי בדרכי החוצה, אותו אדם התעקש לפלס את דרכו אליי.

כאשר הצליח סוף סוף להגיע אליי, עצרתי ממרוצתי והפניתי אותו החוצה, שם שאלתי אותו במה העניין. היהודי השיב שכיון שאיבד את כל כספו ולא נותר לו עוד דבר בחיים, הוא חושב כבר הלילה לשים קץ לחייו ולהתאבד.

הזדעזעתי מאד לשמוע את דבריו, וביקשתי להבין: "אם זוהי כוונתך, מדוע כל כך התאמצת כעת להגיע אליי?"

היהודי השיב: "אני רוצה לסיים את חיי בטוב, בדברי תורה, שאלוקים לא יכעס עליי ועל מעשיי".

מובן שהשתדלתי ככל יכולתי למנוע אותו מלעשות את המעשה

האיום שעלה בדעתו וגרמתי לו להבין שלא תצמח לו ממעשה זה שום טובה. בחסדי שמים, היהודי השתכנע מדבריי ויצא לדרכו בהחלטה נחושה להמשיך לחיות את חייו.

לאחר מכן חשבתי לעצמי שהנה, אותו יהודי החליט לשים קץ לחייו. אם לא הייתי שם לבי לכך שהוא מבקש לשוחח עימי, והייתי ממשיך בדרכי מבלי להתייחס אליו - למחרת הייתי מתבשר שפלוגי התאבד, ובודאי הייתי חש כל ימי חיי אשמה נוראה על כך שלא הקשבתי לו ולא התייחסתי אליו כראוי, והייתי מייסר את עצמי כל הימים שאולי היה בכוחי למנוע אותו ממעשה זה, כפי שאכן ארע לבסוף.

נשאתי שבח לבורא העולם על שהאיר את עיני לשים לב לאיתותיו של היהודי שביקש לשוחח עימי ובכך מנע ממני את כל אותם חיבוטי הנפש שהייתי חש כל ימי.

לעיתים איננו מכירים מספיק בעוצמה הגדולה שיש ליחס טוב, נעים ומכבד שאנו מעניקים לזולתנו. איננו מבינים עד כמה הוא חשוב ומכריע, ומה רבה השפעתו וכמה רב כוחו להציל את הזולת מפי שחת וממעשים שלא יעשו ר"ל.

אין אדם נוגע במוכן לחברו

באחת השנים הגעתי למקום מסוים כדי לשאת דברי חיזוק והתעוררות לפני יהודי הקהילה.

טרם כניסתי לבית הכנסת ניגש אליי רב המקום ואמר לי:

"ברצוני לומר לך דבר מה למרות שאני יודע שדבריי לא ינעמו לאוזניך. בשנה שעברה מסרת כאן דרשה ובזכותך נשים רבות התחזקו, החלו לשמור טהרה ובעליהן החלו לשמור שבת ולהניח תפילין. ועל כך מגיע לך ישר כוח. עם זאת עליך לשנות את סגנון דבריך ולהתמקד יותר בפרשת השבוע ופחות במוסר על החיים האישיים".

שמעתי את דבריו של רב בית הכנסת. והתפלאתי מהם מעט אך אמרתי לו שאעשה כפי שביקש ואשתדל להתמקד בענייני פרשת

השבוע. אז הוסיף רב המקום וכאילו בדרך אגב אמר שבשונה מהפעם הקודמת בה ביקרתי בקהילתם, כעת סידרו לי מקום ישיבה אחר בבית הכנסת - לא בסמוך אליו. שוב שמעתי ולא הגבתי.

כאשר הגעתי לבית הכנסת וביקשתי להיכנס פנימה, נערכה לי בדיקה ביטחונית מדוקדקת בה אילצו אותי להסיר מעליי את כל חפציי ואפילו את נעליי. ולמרות שאנשי הקהילה שעמדו סביב טענו כלפי אנשי הביטחון שאני רב ויש לנהוג בי כבוד בשל התורה שמצויה בי, נבדקתי בצורה מאד מדוקדקת ומבזה, וללבי התגנבה המחשבה שמישהו מלמעלה הורה להם לנהוג כך כלפיי.

כשסוף סוף נכנסתי לתוך היכל בית הכנסת נוכחתי לראות שהמקום שיועד לי נמצא בקצה בית הכנסת, וגם הציבור כולו ובכללם נשיא בית הכנסת נדהמו לראות שזהו המקום שנבחר עבורי.

הקב"ה עדי שמעולם לא חיפשתי לעצמי כבוד ושררה, אך צירוף הדברים הכולל גרם לי להבין שרב הקהילה חושש ממני מאד שמא אתפוס את מקומו. מובן שמחשבה זו היא חסרת כל בסיס ואין בה כל היגיון, שהרי אני מתגורר במדינה אחרת ומגיע לקהילה זו רק פעם בשנה. אולם החשש ממני הוא זה שגרם לו לנהוג עימי באופן משפיל ומבזה.

כאשר נשאתי את דבריי, השמעתי לבני הקהילה דברים חוזרים ונוקבים, ובמשך כל הדרשה, שערכה כשעה וחצי - לא הבטתי כלל בפניו של רב הקהילה, אך דאגתי שהמסר שאותו ביקשתי להעביר לו - יחקק בלבו.

מה כואב הדבר שאנשים יקרים מתוך מחננו אווזים לעיתים באומנות בלעם. במקום לחפש איך ניתן להרבות כבוד שמים, שיקולים צרים של יוקרה וכבוד הם אלו שמנחים את התנהגותם וגורמים להם לפעול בצורה פסולה.

יש לדעת שהקב"ה ייעד לכל אדם את מקומו בעולם, ו"אין אדם נוגע במוכן לחברו אפילו כמלא נימא" (יומא לה, ב). וכשם שלרב יש

את מקומו הראוי לו על פני תלמידו, כך לכל אחד ואחד ישנו המקום השמור לו שאותו ייעד לו הבורא.

לפיכך אין צורך לגרום לביזוי הזולת כדי לשמור על המקום האישי, רצון שמים הוא זה שייצא לפועל וייראה לעיני כל.

קשה לכעוס ונוח לרצות

באחת הנסיעות שבהן נסעתי עם המזכיר שלי מפריז לארץ ישראל, נעמדנו בתור לבידוק הביטחוני בשדה התעופה. התור היה ארוך, וגם התור המקביל שלצידנו היה ארוך ומלא אנשים, וכיון שכך נפתח לפתע מסלול נוסף לבידוק, והדייל שבראשו סימן לנו לעבור אליו עם המסמכים והתעודות שלנו.

מזכירי ואני פנינו לעבור למסלול החדש שנפתח, אך לפתע שמענו צעקות רמות: "מדוע אתם עוקפים? יש תור! חכו בסבלנות לתורכם!"

היה זה יהודי שעל פי מראהו ניכר היה שאינו שומר תורה ומצוות.

הסברנו ליהודי הכועס שבתחילה עמדנו בתור כמקובל, אולם כעת הדייל של המסלול החדש סימן לנו שניגש אליו. אך כל הסברינו נפלו על אוזניים אטומות. אותו אדם לא השתכנע בכך שהצדק עימנו, ולפיכך הצענו לו באדיבות את תורנו: "בבקשה אדוני, אתה יכול לגשת לתור ולהיות לפנינו, אנחנו נמתין בסבלנות ונהיה אחריו".

באותם רגעים חשתי שכאשר ישנם ריב ומחלוקת, הדבר נובע מכך שכל צד במריבה מרגיש את עצמו חשוב יותר מהצד השני, ועל כן הוא בטוח שהוא קודם ליריב בכל דבר.

לאחר שסיימנו את הליך הבידוק שלנו בשדה התעופה, מזכירי ואני ראינו שאותו אדם נתקע בבידוק הבטחוני של מזוודותיו זמן רב, כשלעומת זאת - אנו סיימנו את בידוק המזוודות שלנו תוך רגעים ספורים וכך יכולנו לפנות לעיסוקינו השונים.

כשנפגשנו שוב במטוס ניגש אלינו היהודי וביקש סליחה על חוסר

הנעימות שגרם לנו. כנראה הבין שנענש משמים על כך שביקש להיכנס עימנו לריב ולמדון.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שאם היינו עונים ליהודי בעזות ונגררים עימו למריבה - עלול היה להיגרם מכך חילול ה' גדול, ואותו אדם לא היה מתחרט כלל על שפגע בנו. ההכנעה והסובלנות שגילינו כלפיו, הן שהביאו אותו לערוך לעצמו חשבון נפש, שלאחריו הוא הבין שטעה וביקש את סליחתנו.

כבוד תלמידי חכמים

מִפְנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם וְהִדְרָת פָּנָי וְזֶמֶן וְיִרְאָתָּהּ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי ה' (ויקרא יט, לב)

כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכִסְיָיִם מֵרִים קִלּוֹן (משלי ג)

רוצה לומר הכבוד ראוי אל החכמים העוסקים בתורה.

וכל זה כי הכבוד מתייחס אל אשר הוא רחוק מן החמרי, כי החומר הוא בעל גנות וחרפה כי מצד החומר נמצא הזנות ושאר גנות, ואילו השכל הנבדל מן החומר הוא הכבוד. ולפיכך ראוי לנהוג כבוד בחכמים עד שאמרה תורה מפני שיבה תקום והדרת פני זקן. (מהר"ל נתיבות עולם תורה יא)

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי "גדולה שמושה של תורה יותר מלימודה שנאמר 'פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו', 'למד' לא נאמר, אלא 'יצק', מלמד שגדולה שמושה יותר מלימודה". (ברכות ז, ב)

כל המארח תלמיד חכם בביתו ומאכילהו ומשקהו כאלו הקריב תמידים. (ברכות י, ב)

דע כי גם דבר זה חכמה עמוקה, וזה כי קרבן תמיד הוא כבוד השם יתברך ביותר מפני שהוא תמיד ואינו בזמן מיוחד כאשר הם שאר הקרבנות, ולכך המכבד את התלמיד חכם כאשר הוא מכניס אותו בביתו ומהנהו ומכבדו בשביל התורה, שאין דבר שיש לו מעלה תמידית כמו התורה שרק התורה יש לה מעלה זאת שהיא תמידית לפי שכתוב והגית בו יומם ולילה, והנה

המכבד תלמיד הכם שיש לו מעלה התמידית היא התורה כאלו הקריב תמידים שבזה מכבד השם יתברך תמיד וזה נכון ואמת. (מהר"ל שם)

תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר תלמידי חכמים, כל זמן שמזקינין - חכמה נתוספת בהם, שנאמר "בישישים חכמה וארך ימים תבונה". ועמי הארץ, כל זמן שמזקינין - טפשות נתוספת בהן, שנאמר "מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח". (שבת קנב, א)

מעשה באדם אחד שהיה קורא למעלה מרבי אליעזר "הודע את ירושלים את תועבותיה", אמר לו עד שאתה בודק בתועבות ירושלים - צא ובדוק בתועבות אמך. בדקו אחריו ומצאו בו שמץ פסול. (מגילה כה, ב)

מה שכעס רבי אליעזר על אותו שהפטיר בהודע את ירושלים אף על גב דהוה עביד כרבנן, לפי שבמקומו של רבי אליעזר היה לו לזהר לשאול את פיו במה יפטיר, ומי שאינו חולק כבוד לחכמים פסול יש בו, ולפיכך בדקו אחריו ונמצא בו כן. (ריטב"א שם)

אמר רבא כמה טפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה. (מכות כב, ב)

בא להודיע על מעלת החכם, שלא יאמר האדם כי בעל התורה הוא כמו שאר אדם ואין שם תורה נקרא עליו רק אדם שיודע תורה, ודבר זה אינו רק כי התלמיד חכם כמו עצם התורה ויש לו דמיון גמור אל התורה. ובודאי דבר זה הוא הטעם שאמרה התורה לא תסור ימין ושמאל מכל אשר יורוך, כי החכמים הם עצם התורה גם כן. (מהר"ל שם)

כבוד תלמידי חכמים

והיו עיניך רואות את מוריך

מספר פעמים בימי חיי זכיתי לחוות את החוויה המיוחדת של ראיית פני צדיק וקדוש.

הפעם הראשונה הייתה בשנות בחרותי, בהיותי בישיבה בארמונטייר שבצרפת, כאשר הגאון הצדיק רבי אברהם יפאהן זצוק"ל, חתנו של הסבא מנוברהדוק מחבר ספר "מדרגת האדם", הגיע לבקר בבית המדרש.

הציפייה לחזות בזיו פניו הייתה גדולה וההתרגשות הייתה רבה. וכשהצדיק נכנס אל בין כותלי בית המדרש מראהו היה כמלאך אלוקים.

הפעם השנייה הייתה כאשר הייתי כבן עשרים והלכתי יחד עם אחי לקיים מצות ניחום אבלים בביתו של הבבא סאלי הקדוש זיע"א, שם הבחנתי בו כשצעד ליטול את ידיו, וכשהבחין באדם ששוחח עם אשתו, הבבא סאלי הקפיד עליו מאד ואמר לו שאסור להרבות בדיבורים עם האישה.

הפעם השלישית בה ראיתי פניו של צדיק הייתה כשבגרתי, ובהיותי כבן ארבעים הלכתי יחד עם הגאון רבי חיים וואלקין שליט"א לביתו של רבן של כל בני הגולה מרן הרב שך זצוק"ל, כדי ליטול ממנו עצה ולזכות לחזות בהוד זיו הדרת פניו הטהורות.

בכל הפעמים בהן הבטתי בפני הצדיקים חוויתי חוויה מיוחדת. מצד אחד חשתי התפעלות עצומה מקדושת הצדיקים, ומצד שני כשראיתי את גודל מעלתם - ירד ערך עצמי בעיניי, וחשתי קטן ונחות.

אולם מעלה גדולה יש בכך שהאדם ירגיש את עצמו בעל דרגה נמוכה ובעל חסרונות, שמתוך שאיפתו להשיג את מעלת הצדיקים

הוא יזכה לעשות חיל בעבודת ה' ויעלה מעלה מעלה במעלות התורה והיראה.

נענש על פי דיבורו

בשנת תשס"ח נערך שיפוץ יסודי בביתו של זקני הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו.

חדר לימוד של הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א שנקרא
חדר אליהו ששם למד עימו תורה

הרב אברהם כנפו שליט"א היה אחראי על השיפוץ במקום, ועשה זאת באופן הטוב ביותר. לימים, הוא סיפר לי שבאחד מימי עבודות השיפוץ הוא שם לב לכך שחומר גלם רב שהובא לאתר הבניה - נעלם!

מיד כשהבחין בכך הוא פנה לקבלן הגוי שניהל את הבנייה ושאל אותו לפשר הדבר, אך הקבלן אמר שהוא אינו יודע במה מדובר והכחיש כל קשר לעניין. עוד הוסיף הקבלן בתמימות ואמר שאם הוא זה שגנב את החומר - הוא יענש על כך, ופרט באוזני הרב כנפו שליט"א מה יעלה בגורלו אם ידו הייתה בגניבה.

למרבה התדהמה, למחרת היום התפרסם ברבים שהקבלן הנוכל

נרצח באותו ערב במסיבת הוללות שבה הוא השתתף. אז נודע לכל שהוא הגנב, ידו הארוכה הייתה במעל ואת עונשו הוא קיבל מן השמים כפי שהוציא מפיו.

הפועלים של אותו קבלן שעבדו באתר וידעו על דבר הגניבה בשעת מעשה, שמעו מה עלה בגורלו של המעביד שלהם וחששו מאד לעצמם, ומיד החלו להתחנן על נפשם ולבקש שהקפדת הצדיק זיע"א לא תפגע גם בהם.

אך כמעשה שטן, אחד הפועלים החל לפתע ללעוג ולבזו לפחד שתקף את הפועלים, והוכיח אותם על שהם מפחדים מדברים שאין בהם ממש, אולם טרם סיים לומר את דבריו - התעקם פיו בצורה משונה ונותר עקום עד שהגיע בעצמו לבית הצדיק והתחנן על נפשו שזכות הצדיק זיע"א תביא לרפואתו.

בואו וראו עד כמה חמורה הפגיעה בכבודו של תלמיד חכם. אדם המזלזל בכבודם של הצדיקים והקדושים עליו לדעת שהוא ייתן על כך את הדין בחומרה רבה.

הסכם יששכר וזבולון

באחת השנים הכרתי יהודי שהתקשה מאד להבין מדוע תלמידי החכמים ובני הישיבות אינם יוצאים לעבוד, ומדוע הם משקיעים את עצמם במשך היום כולו רק בלימוד התורה. ולמרות שהסברנו לו שוב ושוב שהעולם מתקיים בזכות לימוד התורה הקדושה ובזכות אותם עמלי תורה, הוא לא הצליח להבין זאת, ומכיון שכך הוא היה נוהג לזלזל בכל עת בלימוד התורה ובלומדים, וטען שהם מבטלים את זמנם לריק.

באחד הימים פניתי אליו ואמרתי לו: **"העולם קיים בשביל עם ישראל ובזכותו. ובעם ישראל ישנן שתי קבוצות, קבוצה אחת של לומדי תורה, וקבוצה שנייה של אנשים העובדים לפרנסתם. וכשם שיששכר וזבולון, השבטים הקדושים, עשו בניהם הסכם - שיששכר לומד תורה ללא עול פרנסה וזבולון טורח לפרנסת שניהם, ובתמורה**

לכך זכויות לימוד התורה של יששכר מתחלקות ביניהם - כך באותו אופן מתנהל העולם בזמננו.

גם בימינו ישנם יהודים שיושבים והוגים רק בתורה הקדושה, ולעומתם ישנם יהודים שעמלים לפרנסת עצמם ולפרנסת לומדי התורה, ובתמורה לכך הם זוכים לקבל חלק מזכויות לומדי התורה.

בנוסף, הסכם זה של יששכר וזבולון היה מקובל גם על מנשה ואפרים שנחלקו ביניהם: אפרים למד תורה אצל יעקב סבו, ואילו מנשה פרנס את שניהם וזכה לקבל חלק מזכויות לימוד התורה של אפרים". כך אמרתי ליהודי.

אך כל דבריי נפלו על אוזניים אטומות. היהודי המשיך לזלזל בלומדי התורה, עד שלבסוף הזהרתי אותו שכתוצאה מדיבורי אלו עוד יבוא יום שבו הוא יזדקק ללומדי התורה שיתפללו עליו ויבקשו עבורו רחמי שמים.

אולם לצערי הרב גם אזהרות אלו לא הרגיעו אותו והוא לא הפסיק לדבר סרה על לומדי התורה.

ואכן, עונשו הגדול נשלח לו משמים. יהודי זה חלה מאד ל"ע, ונראה שאפילו תפילות הצדיקים עליו ותחינות לומדי התורה בעבורו, לא היה בכוח להושיעו ממחלתו הקשה.

עלבונה של תורה

מעשה שהיה כאשר נשאתי דרשה חשובה בפני ציבור גדול במיאמי שבארצות הברית. תוך כדי הדרשה הבחנתי להפתעתי ביהודי מתוך הקהל שאחז בידו ספר קודש ולמד מתוכו תוך התעלמות מקיומם והתעלמות מדברי התורה שנאמרים בחלל בית המדרש, כאילו כעת הזמן ללימוד באופן יחידני.

למרות שהיה בדבר משום חוסר דרך ארץ לא התייחסתי לאדם זה ולמעשיו, והמשכתי בדרשתי.

אולם לפתע הבחנתי בו סוגר את הספר בבהלה ומתחיל להקשיב

לדבריי. התפלאתי מאד לפשר מעשהו והחלטתי שלאחר שאסיים את דרשתי - אשאל אותו על כך.

ואכן, מיד כשסיימתי לשאת את דבריי בפני ציבור המאזינים פניתי ליהודי ואמרתי לו: "במשך זמן הדרשה ראיתי אותך יושב ולומד מתוך ספר קודש שהיה מונח לפניך. אולם, לפתע הבחנתי בך סוגר את הספר ומפסיק ללמוד. אמור לי בבקשה, מדוע סגרת את הספר בו למדת והתחלת להאזין לדרשה, מה גרם לך לשנות לפתע פתאום את מעשיך?" כך שאלתי את היהודי.

כמענה לשאלתי הלך היהודי והביא את הספר בו למד. **בפותחו את הספר בפניי הראה לי שכתוב בו שכאשר אדם נמצא בדרשה של רב ותוך כדי הדרשה הוא לומד מספר קודש אחר, ומראה בכך שדברי הרב חס ושלום אינם חשובים לו - הרי זהו עלבונה של תורה.**

"כאשר למדתי מתוך הספר הזה באמצע דרשתך, נגלו לעיניי הדברים הללו, וכיון שהבנתי שבעצם לימודי אני גורם לעלבון התורה ולבזויה - חדלתי מיד ממעשיי". כך אמר היהודי.

כשהיהודי קרא את הדברים הוא ראה בהם סימן משמים לכך שהדבר שנדרש ממנו באותו הזמן הוא להאזין לדרשה שאותה הוא בא לשמוע, ולא שיתעסק בלימוד מספר קודש אחר, ולפיכך חדל ממעשהו הלא ראוי.

התאונה הקטלנית

אֶנְטוֹנִי מֶסְלֵי ה"ו, אחד מתלמידיי, סיפר לי שבאחד הימים הוא שב לביתו עייף, כשלמחרת היום היה בתוכניתו לטוס לשווייץ כדי להשיב לעצמו ממון שנגזל ממנו.

למרות עייפותו הרבה, אביו לא אפשר לו לישון זמן רב, כיון שבאותה עת נערכה הילולת הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א ואביו ביקש ממנו שיתגבר על עייפותו וילך להשתתף בהילולא לפני צאתו לשווייץ, וזכות זו תעמוד לו ותעניק לו שמירה והצלחה בכל דרכיו.

הילולת הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א באורות חיים
ומשה אשדוד

לאחר מכן הוא נסע על פי תוכניתו הראשונה לשווייץ, וזכה שה' הצליח את דרכו וממונו הגזול שב אליו. בדרכו חזרה הסיע אותו נהג שונא דת, שכל הדרך דיבר סרה נגד הצדיקים.

תלמידי היקר ניסה להפסיק את דיבוריו הקשים של הנהג, ואמר לו שביזוי כבוד תלמידי חכמים והזלזול בצדיקים הקדושים עלולים לגרום חס ושלום לפגע רע באמצע נסיעתם, כיון שכל מי שמדבר נגד הצדיק - הקב"ה דואג להענישו על כך. אך הנהג לא התייחס לתוכחה כלל, והמשיך לבזות את הצדיקים ולדבר נגדם.

פתאום, ללא כל הודעה מוקדמת, באמצע הנסיעה בכביש האוטוסטראדה המהיר, מנוע המכונית שבה הם נסעו - דמם, והמכונית נעצרה על מקומה. משאית כבדה שנסעה מאחוריהם במהירות גבוהה - לא הייתה מוכנה לעצירה הפתאומית והנהג שלה לא הצליח לבלום אותה באמצע נסיעתה המהירה. כך, ללא כל שליטה, המשאית הכבדה התנגשה במכונית הקטנה בכל העוצמה ומחצה אותה באחת.

למרבה הנס, תלמידי הבחין במשאית שמגיעה מרחוק מבעוד מועד והבין מה עומד להתרחש, ורגע קל לפני שההתנגשות הקטלנית והבלתי נמנעת קרתה - הוא חילץ את עצמו ואת הנהג מהרכב התקוע, ובנס גלוי חייהם ניצלו ממלתעות המשאית!

כוחות ההצלה שהוזעקו למקום לא האמינו למראה עיניהם. במקום לגרד גופות מרוטשות, היה עליהם רק לפנות את שיירי המתכת של המכונית המרוסקת מזירת התאונה.

והיה הדבר לאצבע אלוקים שהוכיחה לכולם שכל המדבר סרה נגד הצדיקים - עונשו ימהר לבוא. אין ספק שהנהג שונא הדת - הוא זה שהביא על עצמו את התאונה הקטלנית בגלל דיבוריו הרעים, ורק בזכותו של תלמידי היקר שעשה מאמץ לפני הנסיעה, ולמרות עייפותו הרבה השתתף בהילולת הצדיק - בזכות כך ניצלו חיי שניהם.

החלום האמיתי

בהיותי כבן עשרים ושש, עליתי לקברו של סבי הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א. כיון שראיתי שבית העלמין לא מספיק נקי - שכרתי פועלים שינקו את המקום ויעניקו לו מראה מכובד כיאה למקום שבו טמון צדיק וקדוש ובו נישאות מידי יום תפילות הרבים לריבון העולמים.

כאשר התכוננתי לשוב לקזבלנקה גיליתי להפתעתי שלא נותר בידי כסף לשלם עבור הנסיעה, משום שאת כל כספי שהיה עימי נתתי לפועלים שניקו את בית העלמין.

האוטובוס האחרון לקזבלנקה אמור היה לצאת בתוך שעה, ואני לא ידעתי מה אעשה, כיצד אשוב בחזרה לאכסניה שלי?

בעודי פוסע לכוון תחנת האוטובוס פניתי בתחינה לבורא עולם בזכותו של סבי הקדוש זיע"א שיעזור לי בבעייתי כיון שהכוונה שלי הייתה רק לטובה, את כל כספי נתתי לצורך ניקיון בית הקברות

עם ר' דוד לוב ז"ל בבית הקברות הישן במוגאדור

כשהגעתי לתחנה ראיתי מרחוק את האוטובוס שעליי לנסוע בו,
ובלבי עלתה שוב המחשבה: 'מאין יבוא עזרי?'

לפתע שמעתי קול קורא מאחוריי: "הו, הנה הוא!"

סובבתי את ראשי לאחור ולהפתעתי הרבה גיליתי את ר' דוד לוב
ז"ל, יהודי חשוב מזקני יהודי אסוירא שזכה להאריך ימים בזכות
ברכתו של כ"ק סבי רבי חיים פינטו זיע"א. ר' דוד שאל אותי האם יש
לי כסף עבור הנסיעה, ואני, שהייתי מופתע מאד השבתי לו בשלילה
ואף אמרתי לו שאני תוהה ונבוך מה אעשה בעניין.

לשמע תשובתי ר' דוד התרגש מאד וסיפר לי שהצדיק רבי חיים
פינטו זיע"א ניגלה אליו בחלומו שלוש פעמים ואמר לו ללכת
לתחנת האוטובוס כדי לנכדו כסף עבור נסיעתו. כשהתעורר
משנתו הוא סיפר לאשתו על דבר החלום המשונה, אך היא ביטלה
את הדברים ואמרה לו: "חלומות שווא ידברו".

במסילה נעלה

כבוד
ת"ח

כיוון שהחלום חזר על עצמו שלוש פעמים הוא חש בתוכו צורך פנימי ללכת לתחנת האוטובוס ולבדוק האם יש ממש בחלומו. והנה הוא רואה שחלומו היה אמיתי!

אשתו של ר' דוד לוב ששמעה את סיפור הדברים, ראתה שבכוח הצדיקים לפעול בעולם הזה גם לאחר מותם, היא הבינה שמי שדואג לכבודם של הצדיקים ולמקום קבורתם לאחר מותם - משמים נותנים לו על כך שכר בעולם הזה ובעולם הבא, וכמו כן היא הבינה שבזלזולה בחלום בעלה היה חוסר כבוד כלפי הצדיק, ולפיכך היא מיהרה לבקש את סליחת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ואת מחילתו.

ברוך ה' שהיה בעזרי ושלח לי את דמי הנסיעה בדרך פלאית, כך יכולתי לעלות על האוטובוס האחרון שיובילני למחוז חפצי.

כאשר כל שאיפת חייה של אם בישראל היא שבנה יהיה גדול בתורה וביראת שמים ולזה היא מגדלת ומחנכת אותו - מובטח לה שבעזרת ה' כך יהיה ובנה יגדל להיות תלמיד חכם.

(חינוך ילדים)

לעיתים אנו נדרשים לערוך בחיינו שינויים עצומים שנדמה לנו כאילו לא נוכל לבצעם כלל. אך בכוח נשמתנו היהודית שנמשכת מנשמות אבותינו הקדושים שכל חייהם מסרו את עצמם על קיום רצון ה' - בכוח מסירות הנפש שלהם לתת לנו את הכוחות הנדרשים למסירת הנפש לאבינו שבשמים ולקיום תורתו ומצוותיו.

(זרש"ק)

כוחם של צדיקים

וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְקָה צָדִיק עִם רָשָׁע. אוֹלֵי יֵשׁ חַמְּשִׁים צָדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הָאֵף תִּסְקָה וְלֹא תִשָּׂא לְמָקוֹם לְמוֹעֵן חַמְּשִׁים הַצָּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ. חָלָלָה לָךְ מַעֲשֵׂית פֶּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צָדִיק עִם רָשָׁע וְהִיָּה בְּצָדִיק פְּרָשָׁע חָלָלָה לָךְ הַשֵּׁפֶט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט. וַיֹּאמֶר ה' אִם אֶמְצָא בְּסֹדֶם חַמְּשִׁים צָדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׂאֲתִי לְכָל הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם (בראשית יח, כג-כו)

לֹאֲהַבָּה אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם לְלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְדַבְּקָה בּוֹ (דברים יא, כב)
'ולדבקה בו' - אפשר לומר כן, והלא אש אוכלה הוא. אלא הדבק בתלמידים ובחכמים ומעלה אני עליך כאלו נדבקת בו. (רש"י)

צָדִיק מַצְרֶה נִחְלָץ וַיָּבֵא רָשָׁע תַּחְתָּיו (משלי יא, ח)

תני רבי שמעון בן יוחאי בכל מקום שהצדיקים הולכים השכינה הולכת עמהם. (בראשית רבה טו, ו)

אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ תִירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבְשֵׁמוֹ תִשְׁבַּע (דברים ו, יג)

שמעון העמסוני, ואמרי לה נחמיה העמסוני, היה דורש כל אתין שבתורה, כיון שהגיע לאת ה' אלהיך תירא פירש, אמרו לו תלמידיו רבי, כל אתין שדרשת מה תהא עליהם. אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה, כך

קבלתי על הפרישה, עד שבא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא - לרבות תלמידי חכמים. (קידושין נז, א)

הגם שילמוד אדם כל התורה וכו', אינו מועיל לזכות לתשובה שלמה ולהסיר ממנו כל המסכים המבדילים, אם אינו מתדבק בצדיקי הדור וקדושי ה'. (מאור ושמש פרשת מסעי)

שער המלך - הם הצדיקים, שהם שער ליכנס על ידם למלך, מלכו של עולם. ומי שדבוק להצדיק הוא נתעלה בכל המדרגות. הן תורתו ומעשים טובים שלו, הן פרנסה שלו - לכולם יש עליה. (דגל מחנה אפרים פרשת מצורע)

והשווה הכתוב את מוראם למורא שמים, וחייב כל אדם לירא מפניהם כמו שהוא ירא את ה', וגם אמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית כד, ב) שכל העולם כולו ניזון אלא בשביל חנינא בני, ונמצא שכל שפע הברכה המצויה בעולם באה רק בזכות הצדיקים, ואין העולם מתקיים אלא בזכותם, כמו שאמרו אם לא בריתי יומם ולילה, חקות שמים וארץ לא שמתי, ולכן ודאי שיש לירא מפניהם. (רבי שלמה זלמן אויערבאך - מבקשי תורה)

כוחם של צדיקים

רגלי חסידיו ישמור

אחי היקר, רבי אברהם פינטו שליט"א עבר בימי בחרותו בשנת 1976 תאונה מחרידה ל"ע שבה נהרגו שלושה בני אדם והוא נפצע באופן קשה מאד עד שהיה נתון בסכנת חיים ממש. פציעתו הקשה הסבה צער רב ועוגמת נפש לכל בני המשפחה שדאגו לו מאד, ותפילות רבות נאמרו עליו בארץ ישראל ובעולם והרעידו את השמים בתחינה.

בחסדי שמים יצא אחי אברהם מכלל סכנה, אולם הוא נותר נכה משותק ברגליו, ונזקק להיעזר בזוג קביים שתמכו בו בצליעתו.

יום אחד החליט אחי שעליו לעלות בעצמו לקבר הסבא קדישא רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, ולהתחנן לפניו שיהא מליץ יושר עבורו ויפעל במרומים לרפואתו השלימה.

לצורך נסיעה זו הוא נזקק לליווי צמוד, וכך יצאנו בדרכנו מארץ ישראל למרוקו - אימי הצדקנית תחי', אחי אברהם, חבר נוסף שהצטרף אלינו ואני.

לאחר הטיסה מארץ ישראל לצרפת, נסענו ברכב למְלָגָה שבספרד במטרה לעבור שם את הגבול ולהיכנס למרוקו. כשהגענו לגבול - עלה חשש כבד בלבנו שמא נִתְקַל בבעיה, כיון שלאחי אברהם היה רק דרכון ישראלי, ובאותם ימים שררו יחסים קשים בין מדינת ישראל לממשלת מרוקו. על כן חששנו שמא המרוקאים לא ירשו לאחי אברהם להיכנס למרוקו עם דרכונו הישראלי, וחמור מכך - חששנו שמא יחשדו בו שהוא מרגל ויכניסו אותו לכלא חס ושלום.

השתדלנו להתחזק באמונה וביטחון בה', ואני פניתי לכולם ואמרתי: "אנחנו נתעקש לעבור למרוקו, והקב"ה יעזור לנו להגיע למחוז חפצנו לשלום".

המשכנו בנסיעתנו לגבול מרוקו כשאני הנהג ברכב, ונעמדנו בתור

למעבר הגבולות. כשהגיע התור שלנו שמענו את הפקיד שואל:
"כמה אנשים אתם? אה, שלושה". למרות שלמעשה היינו ארבעה.

שתקנו. אף אחד לא תיקן את טעותו של הפקיד, ואני הושטתי לו
"בתמימות" את שלושת הדרכונים שלא הייתה בהם בעיה - הדרכון
שלי, הדרכון של אימי והדרכון של החבר שהצטרף אלינו. את
הדרכון הישראלי של אחי אברהם שמרתי אצלי, חיכיתי שהפקיד
יבקש אותו במפורש. אולם הפקיד הסתפק בשלושת הדרכונים ונתן
לכולנו לעבור את הגבול ללא כל בעיה.

**כך בסייעתא דשמיא עברנו את הגבול למרוקו, והיה זה נס גדול
שדמותו של אחי נעלמה מעיניו של הפקיד שכלל לא שם לב לכך
שהוא עובר יחד איתנו את הגבול.**

כשהגענו לאסווירא שבמרוקו עלה אחי להתפלל על קברו של
הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ובצעקות ובבכיות התעקש שהצדיק
יפעל במרומים לרפואתו השלימה. יום יום פקד אחי אברהם את
קברו של הצדיק זיע"א והתפלל לקב"ה שיושיע אותו מנכותו.

כך הוא נהג במשך שנתיים ימים, עד שיום אחד אברהם הרגיש חיזוק
מיוחד באמונה, ולפיכך הוא פנה למשרת הערבי ואמר לו שהוא
מרגיש שבזכות סבו הצדיק הוא כבר אינו זקוק לקביים שלו, ותוך
כדי דבריו אחז בקביים התומכות בו והשליך אותם מלפניו בחוזקה
עד שכמעט נשברו.

המשרת היה המום ממעשיו, אולם נס עצום נעשה לאחי כשלפתע
רגליו המשותקות החלו לזוז, והוא הלך עליהן ללא כל סיוע!

בשובו בחזרה לארץ ישראל פנה אברהם לערוך מספר בדיקות
ברגליו, ובצילום שנערך ניתן היה לראות שהמתכת שהרופאים חיברו
לעצמות הרגליים לאחר התאונה נחתכה לשתיים, וכך נתרפאו רגליו
והוא יכול היה להלך עליהן.

אולם רפואתו של אחי היקר לא הייתה שלימה, כיון שרגל אחת
נותרה קצרה יותר מהשנייה, וכיון שהדבר הציק לו - הוא שאל את
כ"ק אבא זיע"א מדוע לא נעשה עימו נס מושלם.

"הנס שנעשה עימך הוא גדול ועצום" ענה לו אבא, "לא נעשה עימך

נס מושלם כדי שתזכור את דבר הנס כל ימי חייך ולא יגבה בך לבבך". כך השיב לו אבא הקדוש זיע"א בחוכמתו המופלאה.

מרן הג"ר אהרון לייב שטיינמן שליט"א בכניסה לשיבת אורות
חיים ומשה באשדוד

אדם זקן ומראהו כשל מלאך

עשיר גדול, בעל חברת ענק לייבוא ושיווק מזגנים הינו בן אומות העולם ואינו יהודי, אך למרות זאת הוא בעל אמונה תמימה בגודל כוחם של הצדיקים.

בהילולות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו אנו שוכרים את שרותי המיזוג דווקא מהחברה שלו, בשל היכרותנו האמיצה ורבת השנים עימו.

בשנת תש"ע ביקש ר' דניאל אפריאט, האחראי על סידורי המיזוג בהילולא, לשלם לבעל החברה את דמי המקדמה המקובלים טרם קבלת שירותי המיזוג בפועל. אולם האיש סירב לקבל את דמי

המקדמה ואמר: "אינני זקוק למקדמה. יש לי אמון מלא ביהודים שלא יגרעו משכרי בזמנו".

לאחר שנסתיימו ימי ההילולא נפגשו שוב ר' דניאל אפריאט ומנהל חברת המיזוג להסדרת התשלום עבור שירותי המיזוג. ר' דניאל ניצל את ההזדמנות וביקש לשמוע מהאיש מהי הסיבה לכך שיש לו אימון כה רב בעם היהודי?

"פעם נקלעתי לעיירה וּוֹזָאן שבמרוקו" פתח העשיר בסיפורו האיש, "בעיירה זו נטמן הצדיק הקדוש רבי עמרם בן דיוואן זיע"א המלומד בניסים. מכריי ששמעו שאני נמצא במקום המליצו לי בחום לעלות ולהשתטח על ציונו של הצדיק למרות שאני בן עם זר, ואני פעלתי כפי עצתם. כיון שסבלתי מכמה בעיות בענייני העסקים שלי ובענייני האישיים עליתי לציון הצדיק, התפללתי ונשקתי לקברו הקדוש מתוך אמונה תמימה שבכוח נשמת הצדיק לפעול גדולות ונצורות בעבורי לפני אדון העולם.

השומר הממונה על שמירת המקום הקדוש נתן בידי נר, והורה לי להדליקו במקום המיועד לכך בסמוך לציון הצדיק. בנוסף, הוא שפך לתוך ידי מעט שמן מן הנר שהיה דלוק במקום, והורה לי למרוח אותו על העורף שלי.

פעלתי כפי הוראותיו ובתחושה מרוממת עזבתי את המקום יחד עם חברי שהיה עימי".

לאחר נסיעה קצרה ראינו לפתע בצד הדרך אדם זקן נשוא פנים. זקנו הלבן ירד לו על פי מידותיו, וכולו אמר הוד וקדושה.

כיון שהזקן סימן לנו בידו שנעצור לו, עצרתי את הרכב סמוך אליו ובפנים מאירות הזמנתי אותו לשבת במושב הפנוי מאחור.

הזקן נכנס לרכב, התיישב במושב האחורי והנסיעה נמשכה בטוב ובנעימים. אולם לפתע, באופן בלתי צפוי התחיל לעלות ממנו הרכב עשן שחור. חרדה גדולה נכנסה ללבי, עצרתי את הרכב מיד בשולי הכביש ופניתי להרים את מכסה המנוע כדי לברר מהו פשרו של העשן הסמיך.

"אל דאגה, הרכב תקין" שמעתי קול רך מתנגן באוזניי. סובבתי את

במסילה נעלה

כוחם של
צדיקים

ראשי בבהלה לראות מיהו הדובר אליי ולנגד עיניי נגלה זקן נוסף שנראה כמו מלאך, וגם לו זקן לבן וארוך.

הייתי המום. אך הזקן המשיך ואמר: "מכסה השמן במנוע של הרכב לא סגור כמו שצריך וזה מה שגורם לעשן לעלות מהמנוע. סגור אותו והמשך בדרכך לשלום". כך אמר הזקן ונעלם כלעומת שבא.

נותרתי נדהם על מקומי, וכשהבטתי לכיוון היושבים ברכב הבחנתי לפתע שהזקן הראשון נשוא הפנים שהצטרף לנסיעה זמן קצר לפני שהעשן פרץ מהמנוע - נעלם גם הוא מהמקום.

פחד ואימה נפלו עליי ועל חברי, שבתי במהירות לכסא הנהג ופתחתי בנסיעה מהירה כשאנו המומים ומזועזעים מעוצמת המופת שחווינו". כך סיפר העשיר בעל חברת המיזוג.

"אך בזאת לא תם סיפורי" המשיך העשיר וסיפר, "תקופה מסוימת חלפה מהאירוע המצמרר והנה נזדמן לי לפגוש מכר שהזמין אותי למשרדו לצורכי עסקים. בזמן ההמתנה במשרדו נטלתי לידיי ספר ששמו היה - "צדיקי מרוקו". ספר זה הוא נדיר מאד ומיוחד במינו, ומצוי בו אוסף תמונות מקוריות של צדיקים רבים שטמונים באדמת מרוקו.

כשדפדפתי בין דפי הספר נגלתה לנגד עיניי תמונה שעוררה בי בבת אחת את זיכרון הנס שנעשה עימי זמן קצר קודם לכן. מבין דפי האלבום הביט בי הזקן, המלאך שסייע בידי בזמן התקלה ברכב.

הבטתי בשמו של הצדיק הרשום בסמיכות לתמונה וראיתי ששמו של הצדיק הקדוש הוא - **רבי עמרם בן דיוואן זיע"א**. התעלפתי במקום.

לאחר שהעירו אותי מעלפוני, סיפרתי לנוכחים את סיפורי והוספתי שצדיק זה נפטר לפני שנים רבות ואילו אני זכיתי לראות אותו במוחש לאחר שעליתי על קברו.

דמעות התרגשות עמדו בעיניי כשהבנתי שהצדיק נשלח משמים כדי לסייע לי בדרכי, בזכות התפילה הנרגשת שנשאתי על ציונו הקדוש".

"גם מריחת השמן על עורפי עמדה לי לזכות עצומה" המשיך העשיר

לספר את סיפורו המרגש. "כאשר שהיתי בבלגיה נסעתי ברכבי יחד עם כמה מחבריי במהירות עצומה, ורכב שבא מולנו פגע בנו בעוצמה רבה. כל נוסעי הרכב שהיו עימי הובהלו במהירות לבית החולים במצב אנוש, חבולים בכל חלקי הגוף, ועצמותיהם מרוסקות.

כשהחלו הרופאים לטפל בי, הם חשבו שספגתי מכה אנושה בעורפי, במקום שמרחתי עליו את השמן על ציון הצדיק, אולם כל הצילומים והבדיקות שערכו לי הוכיחו שיצאתי מהתאונה באורח נס ללא שום פגע!

"מופתים אלו שאירעו לי בזכות צדיקי העם היהודי חיבבו עליי את העם הנבחר והכניסו בלבי אמון מלא ביהודים ובחכמיהם" סיימ העשיר את וידויו האישי והמרגש. והוסיף: "אם כן, מבין אתה כעת שכאשר הזמנתם אצלי מזגנים האמנתי בכם מיד שמאחר ואתם עורכים הילולא לכבוד הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א עליו שמעתי רבות - אינני צריך לבקש מכם מקדמה לצורך בטחון, ואינני זקוק לבקש מכם שתמלאו טפסים שונים בקשר למזגנים שהשכרתם, כיון שיש לי בכם אמון מלא".

ר' דניאל אפריאט ששמע את כל הסיפור היה המום לנוכח הניסים המפליאים שנעשו לעשיר ולא הצליח להוציא כל הגה מפיו.

העשיר שהבחין בכך, אמר לאחר רגע של שהייה: "כעת אני מבקש לעשות לכם הנחה של עשרה אחוזים על שימושכם במזגנים, ואנא ממך - אל נא תסרב לבקשתי, ובתמורה לכך העתירו בעדי ובעד אנשי ביתי".

נס התאומות

הרב קורסון הי"ו הינו יהודי יקר, איש חסד מופלא, נוח למקום ונוח לבריות, בעל אמונה גדולה בצדיקים, שמארח אותי פעמים רבות בהגיעי למקום מגוריו לצורך חיזוק הרבים.

באחת הפעמים ששהיתי בביתו הגיש לי הרב קורסון רשימה של כל

בני ביתו, וביקש שאתפלל עליהם שיזכו לשמירה ולהגנה, לברכה ולהצלחה בכל דרכם ובכל מעשיהם.

בעודי מעתיר עבור בני המשפחה, אינני יודע מדוע - אך התעכבתי בתפילתי על נכדותי התאומות שוב ושוב, וכיוונתי באופן מיוחד לשמירתן ולהצלחתן, ואף חזרתי על שמותיהן כמה פעמים מתוך כוונה גדולה.

לאחר מכן נתתי בידי הרב קורסון בקבוק מים וביקשתי ממנו שייתן לנכדותי התאומות לשתות ממנו. מובן שמארחי לא הבין מדוע אני מתמקד דווקא בשתי נכדותי אלו, אולם הוא עשה כפי שאמרתי לו ונתן לנכדות לשתות מן המים.

למחרת היום הבנו כולנו מדוע סובבו מן השמים שעתיר עליהן באופן מיוחד.

שתי הנכדות התאומות נפגעו בתאונת דרכים מחרידה שבה משאית כבדה הגיחה לעברן ודרסה אותן. כתוצאה מהתאונה הקשה נדמה היה לכוחות ההצלה שאחת מהתאומות נהרגה, אך לגודל הנס גם היא וגם תאומתה יצאו מן האירוע בשלום, בריאות ושלמות כמו לפניו.

נס גדול זה נעשה מבלי שידעתי מאום על העתיד לקרות, ומן השמים סייעו בידי להקדים רפואה למכה בברכות שהענקתי לשתי התאומות בזכות אבותי הקדושים זיע"א. ובדאי זכות הכנסת האורחים שהרב קורסון עשה ועושה, עמדה גם היא לנכדותי להצילן ממוות ר"ל.

והשיב לב בנים על אבותם

בהיותי בצרפת באה לפניי אישה וסיפרה לי במר לבה שבתה נעלמה שש עשרה שנים קודם לכן ועד היום היא איננה יודעת היכן בתה, מה עלה בגורלה והאם בכלל היא חיה או שמא ח"ו עזבה את העולם.

כיון שהיה בדעתי לנסוע לקברו של סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, ביקשתי מאותה אישה שתביא לי את תמונתה של בתה, ואמרתי לה שכאשר אגיע למרוקו להילולת הצדיק, אניח

בעזרת ה' את התמונה על קברו ואבקש ממנו שיפעל ממרום להודיע לה היכן בתה.

וכך היה. נסעתי למרוקו, עליתי לקברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, וכפי שהבטחתי לאותה אישה - הנחתי את תמונת בתה על הקבר וביקשתי מהצדיק שיעזור לאם האומללה למצוא את בתה.

חודש וחצי לאחר מכן הופיעה אצלי האישה כשהיא שמחה ומאושרת, ובישרה לי שבאופן פלאי בתה שבה הביתה. היא סיפרה שבתה אמרה שבמשך החודש האחרון היא שמעה במקום המרוחק שבו היא שהתה שנים כה רבות, קול שאמר לה: "מספיק הצטערה אמך בגללך, כעת קומי ולכי לאמך!"

כיון שהקול חזר על עצמו שוב ושוב הדבר הטריד את מנוחתה מאד, ולפיכך היא החליטה לארוז את חפציה ולשוב לחיק משפחתה.

הרכב שקם לתחייה

רופא המשפחה שלנו, ד"ר ביסמוט הי"ו, זכה לראות בעיניו ממש את ישועת ה' המופלאה, שניתנת להוכחה באמצעות מסמכים שונים שמעידים באופן ברור וחד משמעי שהדבר ארע ללא ספק ופקפוק.

כאשר רכש ד"ר ביסמוט רכב חדש, הוא שב עימו לביתו משיעור תורה שמסרתי בקרבת מקום. אולם לפתע הגיע מולו בנהיגה מהירה רכב אחר והתנגש בו בעוצמה רבה!

המכונית החדשה ניזוקה ללא תקנה ויצאה מכלל שימוש, אולם למרבה הנס ד"ר ביסמוט עצמו לא נפגע כלל!

כשהתאושש הרופא ונרגע מהחוויה המסעירה שעבר - הוא נשא תפילת הודיה חמה ונרגשת לבורא העולם על שהציל אותו ממוות.

אולם כיון שמכוניתו הייתה חדשה לגמרי וכמעט שלא הספיק לעשות בה שימוש - הוא חש צער בלבו על הפסד ממון זה ופנה לבורא העולם: "ריבונו של עולם, הן כעת שבתי משיעור התורה של רבנו דוד חנניה פינטו שליט"א, נכדו של הצדיק המלומד בניסים רבי חיים פינטו זיע"א. כיצד ייתכן שדווקא כעת ניזוק רכבי החדש בצורה

במסילה נעלה

כוחם של
צדיקים

כה קשה, הן לדבר מצוה הלכתי ומדבר מצוה שבת, ואיך יארע לי כזאת?"

כשסיים את תפילתו שב לביתו בתחושת הקלה.

למחרת בבוקר יצא ד"ר ביסמוט אל החנייה שבה השאיר את רכבו החדש והמרוטש במטרה להזמין גרר שיפנה אותו למקומו הראוי.

ד"ר ביסמוט הביט כה וכה אולם לא ראה את הרכב במקום שבו הוא השאיר אותו ביום האתמול!

מיד קרא לרעייתו, גולל באוזניה את דבר תעלומת הרכב המרוסק וביקש ממנה לסייע לו.

אולם לתדהמתו הרבה אשתו סירבה לחפש את הרכב הנעלם, כיון שטענה שראתה את הרכב בחניית הבית הקבועה כשהוא שלם ומבריק, ולא ניכר עליו כלל שעבר פגיעה כלשהי.

כששמע זאת ד"ר ביסמוט הוא לא האמין לדברי אשתו ומיד יצא לחניית הבית כדי לבדוק את העניין. אך בדיוק כפי שאמרה לו אשתו - בחניית הבית ניצבה המכונית החונה כשהיא שלמה ומבריקה ללא כל סימן לתאונה שעברה.

ד"ר ביסמוט כמעט והתעלף לנוכח הנס העצום שנעשה לו מול עיניו ממש, אולם לפתע הוא נזכר בתפילתו שבקעה מעמקי לבבו שעות ספורות קודם לכן, והוא הבין שזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א פעלה לישועתו ולהשבת רכבו אליו.

לאחר שנרגע מעט, ד"ר ביסמוט היקר סיפר באוזניי את כל השתלשלות הדברים מרגע התאונה ועד למציאת הרכב השלם ללא רבב.

לאחר שסיים את סיפורו הביט בי הרופא, והבחין בפניי שאני מתקשה להאמין לסיפורו, שכן כיצד ייתכן הדבר? הרי סיפור זה נשמע כמו חלום שחלם בלילה, או שחלילה דעתו נשתבשה עליו.

"כבוד הרב", פנה ואמר לי הרופא "אם כבודו אינו מאמין לסיפורי איך אני יכול להאמין לסיפורי הניסים הכתובים בתורה, או לסיפורי

הנפלאות שאנו שומעים יום יום על הצדיקים? והרי לימדת אותנו שבכוח התפילה ובכוח זכותם של צדיקי עליון לשנות את הטבע?"

כששמעתי את דבריו - קמתי ונשקתי אותו על מצחו. שכן סיפורו הוא סיפור אמונה מדהים! צריך להיות מאמין גדול בקדושת הצדיקים כדי לשמוע סיפור זה, ליישבו על הלב, ולהתחזק ממנו בעבודת ה'.

אם תחנה עליי מחנה

מעשה נוסף ארע עם רופא המשפחה היקר, ד"ר ביסמוט, שהינו בעל אמונה גדולה בה' יתברך, אשר לימד אותי כיצד בכל דבר ועניין יש לפנות לקב"ה ולבקש ממנו את צרכינו כמו בנים הפונים לאביהם הרחום, וכך נזכה שבעזרת ה' משאלות לבינו תיענינה.

באחד הימים צלצלתי לד"ר ביסמוט בדחיפות, וביקשתי ממנו שיבוא במהירות לביתנו כדי לטפל באחד מבני הבית שחש ברע.

במקום מגורינו קשה מאד למצוא מקום חניה. ישנם מעט מקומות חניה שלרוב תפוסים בכלי רכב חונים, ולפיכך לא פעם קורה שצריך לחנות במקום מרוחק ולצעוד ברגל כברת דרך ארוכה עד לביתנו.

בדרכו לביתנו חשב הרופא בלבו: 'היכן אחנה את הרכב? בטח כל החניות תפוסות ואצטרך לחנות רחוק ולמהר ברגל עד לבית משפחת פינטו'. **כך חשב לעצמו הרופא ומיד עלתה תפילה על שפתיו שבזכות רבי חיים פינטו זיע"א הוא ימצא בקלות מקום חניה, שהרי כעת הוא מגיע לסייע לנכדיו.**

עוד לפני שהרופא סיים את תפילתו האישית, הוא חש בהשגחה פרטית מיוחדת. כאשר הגיע עם רכבו סמוך מאד לביתי, הוא הבחין לפתע באדם שנכנס לרכבו, התניעו ועזב את המקום כשהוא מותיר אחריו מקום חניה פנוי. כך נמצא עבורו מקום חניה צמוד לביתי.

כשד"ר ביסמוט סיפר לי זאת אמרתי לו: "כנראה שבשעת תפילתך הייתה עת רצון גדולה בשמים - וחבל אם כן שלא ביקשת שנזכה לחזור בתשובה שלימה ושיבוא מלך המשיח".

אך הרופא המשיך וסיפר לי שבכל פעם שהוא בא לטפל באחד מבני משפחתי, בדרך נס לאחר שהוא מתפלל לקב"ה שיעזור לו - תמיד הוא מוצא מקום חניה קרוב.

ואין כל פלא בדבר. כיון שד"ר ביסמוט היקר פונה לקב"ה ומבקש עזרה בזכותם של הצדיקים והקדושים זיע"א לצורך מעשה של גמילות חסדים עם יהודים מעם ישראל, ולכן פשוט שהוא נענה ממרומים ומבוקשו ניתן לו בכל פעם מחדש.

ותוציא לאור דיננו

באחת השנים ביקשתי להדפיס את אחד מספרי הקודש שכתבתי, אולם לצורך כך הייתי זקוק לסכום כסף גדול מאד שלא היה בידי כלל.

באותה תקופה בא לפניי יהודי שעמד בפני משפט קשה, שעל פי דרך הטבע נראה היה שהוא יפסיד במשפט ויאבד בשל כך ממון רב. כשהתעניינתי לשמוע ממנו מהו גודל ההפסד, היהודי נקב בסכום כסף עצום.

"נניח שבעזרת ה' בזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תזכה במשפט - האם תהיה מוכן לתרום כמה אחוזים מהסכום הזה לצורך הדפסת ספר קודש?" שאלתי אותו.

"בודאי, אם אזכה במשפט אני מוכן לתרום אפילו מחצית מן הסכום שאני עלול להפסיד אם לא אזכה במשפט". כך אמר היהודי.

מניסיוני הרב אני יודע שאנשים שמבטיחים סכומי כסף גדולים מידי - בהגיע שעת המבחן, כאשר הם צריכים לפרוע את הבטחתם, קשה להם לעמוד בדיבורם, כי יצרם אינו נותן להם לתרום סכומים גדולים כל כך. לפיכך אמרתי ליהודי: "אינני זקוק למחצית מהסכום, אלא לכמה אחוזים בודדים לשם הדפסת הספר".

האיש הסכים מיד, וברוך ה' הוא יצא זכאי במשפט. מיד עמד בדיבורו, וכשם שהבטיח כך קיים והדפיס את אחד הספרים מסדרת "פחד דוד".

כל זאת ארע כשבוע לפני הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. ביום ההילולא הגיע היהודי למקום ההילולא וברוב עם עשה תשובה והשיב עימו את כל משפחתו בתשובה שלימה, וכך גרם לקידוש ה' גדול.

זוהי זכות הצדיקים, אם מאמינים בהם ומתפללים לה' בזכותם - ה' יתברך שולח את ישועתו ממרומים.

המלח שהבריה את המשטרה

סוחר גדול שהינו יהודי רכש סחורה רבה ממספר סוחרים, ושווי הרכישה נאמד במאות אלפי דולרים.

העסקה נראתה טובה ומשתלמת, הסחורה הייתה משובחת, אולם הסוחר היהודי לא היה מודע לכך שהסחורה כולה הייתה גנובה!

אנשי המשטרה שנודע להם על הסחורה הגנובה המצויה במחסן העסקים שלו, פשטו אצלו ביום בהיר ללא כל הודעה מוקדמת, והחלו לחפש אחר הסחורה הגנובה.

הסוחר היהודי לא ידע את נפשו מרוב צער ויגון. כאשר נודע לו שהסחורה שרכש היא סחורה גנובה, הוא הבין היטב שלא זו בלבד שהמשטרה תחרים לו את כל הסחורה ותיקח אותה ממנו - מה שיגרום לו נזק כספי עצום, אלא היא גם תעמיד אותו למשפט. וממשפט זה ותוצאותיו היהודי פחד מאד, שכן הוא הבין שבית המשפט יגזור עליו לשלם קנס כספי עצום על כך שרכש סחורה גנובה והחזיקה בביתו, ובנוסף ייגזר עליו לשלם סכומי כסף גדולים עבור מיסים, הוצאות משפט ועוד ועוד.

אחיו, ששמע על צרתו הגדולה, נחלץ לעזרתו ובא לפניו, סיפר לי את הסיפור כולו ושאל מה ניתן לעשות במצב ביש זה.

"בפעם הבאה שהשוטרים יבואו לערוך חיפוש בבית אחיך" אמרתי לו "קחו מלח, שאותיותיו שוות לאותיות "לחם" המרמז לתורה הקדושה, כמו שכתוב: "לכו לחמו בלחמי". פזרו את המלח בפתח העסק וקראו בקול גדול 'בזכות רבי חיים פינטו שישתלקו כולם

במסילה נעלה

כוחם של
צדיקים

מן המקום, וכך בעזרת ה' תזכו לראות ניסים ונפלאות". כך אמרתי לאחיו של הסוחר שביקש את עצתי בעניין.

האח חזר לבית אחיו הסוחר וסיפר לו מה אמרתי לעשות. אולם הסוחר לא קיבל את הדברים והחל צועק על אחיו: "תגיד לי, השתגעת לגמרי? המשטרה גם כך כבר בדרך לקחת אותי למאסר, אתה רוצה להוסיף להם עוד סיבות לאסור אותי בעוון זלזול באנשי החוק?"

אולם אחיו, שכל רצונו היה לסייע לו, היה בעל אמונה גדול בזכותם של הצדיקים ובמיוחד בזכותו של סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ועל כן הוא לא התייחס כלל לדברי הזלזול שהשמיע אחיו הסוחר, והחליט לפעול על דעת עצמו כפי שהוריתי לו.

כשהגיעו שוב השוטרים עם המפקד שלהם לביתו של הסוחר - נטל האח מלח, השליכו על הרצפה והחל לצעוק: **"בזכות רבי חיים פינטו שכולם יסתלקו מהמקום!"**

השוטרים ההמומים הביטו עליו ועל מעשיו, אחר כך הביטו זה בפני זה ולא ידעו מה לומר. לבסוף פנה המפקד לשוטרים שהיו איתו ואמר להם: "בסדר, לא מצאנו כלום. בואו נלך מכאן". וְאֵל הסוחר היהודי הוא פנה ואמר: "בפעם הבאה תישמר לך מאד לבל תסחור בסחורה גנובה!"

אין ספק שנס גדול זה ארע לסוחר היהודי בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ומעשה זה גרם לקידוש ה' בקרב סוחרים יהודים נוספים.

סרבן הגט שהופיע

באחת הפעמים בהן שהיתי בניו יורק שבארצות הברית לצורך חיזוק בני המקום בעבודת ה', באה לפניי אישה בוכייה וסיפרה לי שבעלה מסרב לתת לה גט ומעכב אותה כבר שנים עשרה שנים! והיא, שעדיין צעירה לימים מבקשת להתנתק ממנו ולבנות את חייה מחדש אולם הדבר אינו מתאפשר לה בשל סירובו של בעלה.

לשמע דבריה הצטערתי מאד בצערה וייעצתי לה שתדליק נר לעילוי נשמת רבי חיים פינטו זיע"א ותבקש שיפעל עבורה בשמים.

האישה עשתה כדבריי וכבר למחרת התבשרתי להפתעתי המרובה שללא כל הודעה מוקדמת בעלה הסרבן הגיע, ונתן לה גט כדת וכדין. גם דייני בית הדין שהיו מעורים במקרה זה התפלאו מאד ולא הבינו מה קרה לסרבן פתאום ומה גרם למהפך שהתחולל בו.

אין ספק שכל זאת בזכות ומכוח הצדיק זיע"א שפעל לישועתה של אותה אישה אומללה ודאג במרומים לכך שהקב"ה יושיע אותה מצרתה הגדולה.

ברוך שובך לשלום

באחת השנים ארע מקרה נורא. מורה שעבדה בסמינר לבנות באַקְסֶלְבֶּן שבצרפת נעלמה פתאום מהעיר, מבלי שידעו היכן היא ולאן נעלמה, ועקבותיה לא נודעו כלל.

עם הרב ורשנר שליט"א מראשי הסמינר של אקסלבן

כיון שכך, אחד מראשי הישיבות של אַקְסֶלְבֶּן - צלצל אליי, ושאל מה ניתן לעשות. כיון שהוא חושש עד מאד לגורלה, וכיון שהאישה הייתה תחת אחריותו הוא חש כלפיה כעת אחריות כפולה ומכופלת.

מיד הוריתי לו להדליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו

זיע"א, ולהתפלל לקב"ה שבזכות הצדיק הקדוש, המורה תשוב לביתה מהמקום שבו היא נמצאת.

לא חלפו ימים רבים, וכבר באותו שבוע המורה שבה למוסד שבו היא מלמדת כשהיא בריאה ושלמה כאילו מאום לא קרה.

עד היום איש אינו יודע להיכן האישה נעלמה, היכן הייתה ומדוע, וכיצד חזרה לבסוף לשכונת מגוריה. אולם ודאי הוא שזכות הצדיק הגנה על האישה ושמרה עליה במקום המסתורי שבו היא שהתה באותם ימים עלומים.

מסירות הנפש הצילה ממוות

ביום הסתלקותו של הצדיק הבבא לעזיז זיע"א, נכדו של הצדיק רבי דוד בן ברוך זיע"א, הייתי אמור לנסוע לעיר טולוז שבצרפת כדי להרצות שם בפני קהל גדול.

תושבי העיר ששמעו על בואי, תכננו מבעוד מועד אירועים רבים וכנסים שונים וטרחו רבות על כך, כשמשפחת בן חמו היקרה הייתה אחראית על כולם, וריכזה ודאגה וסידרה את כל הדרוש להרצאות שלי ולשהייה שלי בטולוז.

כאשר עמדתי לצאת מביתי לכיוון העיר טולוז - התקבלה לפתע הבשורה המרה על הסתלקותו של הצדיק הבבא לעזיז זיע"א במרוקו.

עמדתי על מקומי ולא ידעתי מה לעשות. מצד אחד חפצתי לנסוע ללוויית הצדיק במרוקו, אולם מצד שני ידעתי שתושבי טולוז מחכים ומצפים לבואי, ואיך אוכל לאכזב אותם ולזנוח מאחוריי את כל ההכנות המרובות שנעשו לקראת בואי לעירם?

עודי מתלבט מה עליי לעשות, והנה נתקבלה בביתי שיחת טלפון ממרוקו בה נשאלתי האם בדעתי להגיע ללוויית הצדיק. ראיתי בכך סימן משמים שעליי לנסוע ללוויה במרוקו, ועל כן השבתי למתקשרים שבעזרת ה' יתברך אגיע ללוויה.

כשבני משפחת בן חמו שמעו על השינוי בתוכניותי ועל ביטול ההרצאה הגדולה שכה טרחו עבודה - הם התאכזבו מאד, שהרי

עמלו רבות בארגון ההרצאה הזו ובתכנון פגישותיי השונות בטולוז, וכמו כן טרחו רבות בדאגה לשאר האירועים המתוכננים בעיר.

הצטערתי מאוד לאכזב אותם, אולם דיברתי על לבם והבטחתי להם שאם הם יאפשרו לי לנסוע למרוקו וידחו את ביקורי בטולוז למועד אחר - הקב"ה יעשה עימם ניסים ונפלאות בזכות הצדיקים רבי דוד בן ברוך ורבי חיים פייטו זיע"א.

בני משפחת בן חמו שהייתה להם אמונה גדולה בצדיקים, למרות הקושי שבדבר נתנו את אישורם לביטול הביקור, ואף היו מוכנים להפסיד את כספם שהושקע בתכנון האירוע, כל זאת בעבור כבוד הצדיקים.

באותו לילה נסעתי מליאון לפריז ומשם עליתי על המטוס הראשון שנסע לקזבלנקה. בקזבלנקה קיבלו את פניי בני משפחת הצדיק ולקחו אותי הישר לביתו, שם זכיתי לשאת לפני קבורתו מספר מילות הספד והתעוררות, עד שכל אלפי האנשים שהגיעו לחלוק לצדיק כבוד אחרון ונכחו במקום - געו בבכייה גדולה.

לאחר שהצדיק זיע"א נטמן בבית הקברות, שָׁכְנו להתפלל בביתו תפילת ערבית, אחר כך זכיתי שוב לשאת מעט דברי התעוררות לעילוי נשמת הנפטר, ובשעת לילה מאוחרת עליתי על המטוס שהחזיר אותי לצרפת.

כיון שביקורי המתוכנן בטולוז התבטל, נקבע מועד חדש לביקור במקום, ובאותו יום שהייתי אמור לנסוע לטולוז - התרחש בפריז נס גדול לבנם של משפחת בן חמו.

הבן, שהיה מעורב בתאונת דרכים מחרידה בה נהרג הנוסע שישב לצידו - יצא מהתאונה כמעט ללא פגע, וכל מי שראה את הרכב המרוסק לא הצליח להבין כיצד יצא ממנו אדם חי.

לאחר מעשה הבן סיפר שבשעה שהתאונה התרחשה הוא ראה לנגד עיניו שמות של צדיקים. ואין ספק שנס גדול זה אירע רק בזכותם של הצדיקים שבני משפחת בן חמו האמינו בהם ופעלו לכבודם מתוך מסירות נפש גדולה.

כיבוד הורים

כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יְמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ (שמות כ, יב)

כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יְמֶיךָ וְלְמַעַן יֵיטֵב לָךְ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ (דברים ה, טז)

הקריב נשיא נפתלי - למה כן לפי שנפתלי כיבד את אביו יותר מדאי שהיה אביו שולחו לכל מקום שירצה והיה זריז במשלחתו ומצא קורת רוח ממנו והיו אמריו נעימים עליו ולכך בירכו אביו באילה שלוחה שהיה רץ במשלחתו כאיל. (במדבר רבה יד)

רשב"י אומר גדול כיבוד אב ואם שהשוה הקב"ה כבודן לכבודו ומוראן למוראו. (ילקוט שמעוני משלי פ"ע רמז תתקלב)

דבר אחר שמע בני מוסר אביך, השמיע לאזניך מה שנפקדת על הר סיני, על כיבוד האב, ואל תטוש תורת אמן, מה שהזהיר לך בסיני על כיבוד האם, אם עשית כן נמצאת עושה כיבוד אב ואם... (שוחר טוב משלי פרשה א)

זכור את יום השבת לקדשו, וכבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך, וכי מה ענין זה אצל זה, אלא ללמדך שכל זמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו

אין חטא של חילול השבת ולא שאר שום כל חטא בא על ידו... כל העולם כולו של הקב"ה ואין הקב"ה מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם, ויתיירא מהם שהוא כאילו מכבד להקב"ה ומתיירא ממנו. (תנא דבי אליהו רבא פרק כז)

אמו של רבי טרפון ירדה לטייל לתוך חצירה בשבת, והלך רבי טרפון והניח שתי ידיו תחת פרסותיה, והיתה מהלכת עליהן, עד שהגיעה למטתה. פעם אחת חלה ונכנסו חכמים לבקרו, אמרה להן התפללו על טרפון בני, שהוא נוהג בי כבוד יותר מדאי, אמרו לה מה עביד לך [מה הוא עושה עבורך], ותניית להון עובדא [סיפרה להם את המעשה שהניח ידיו תחת רגליה], אמרו לה אפילו עושה כן אלף אלפים עדיין לחצי כבוד שאמרה התורה לא הגיע. (מסכת פאה פ"א ה"א)

אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן כיבוד אב ואם... (שבת קכז, א)

בעו מיניה מרב עולא, [שאלו את רב הונא] עד היכן כבוד אב ואם, אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד באשקלון, ודמא בן נתינה שמו. פעם אחת בקשו חכמים פרקמטיא בששים ריבוא שכר, והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו, ולא ציערו. אמר רב יהודה אמר שמואל שאלו את רבי אליעזר עד היכן כיבוד אב ואם, אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד לאביו באשקלון, ודמא בן נתינה שמו, בקשו ממנו חכמים אבנים לאפוד בששים ריבוא שכר, ורב כהנא מתני בשמונים ריבוא, והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו. לשנה האחרת נתן הקב"ה שכרו שנולדה לו פרה אדומה בעדרו... ואמר רבי חנינא ומה מי שאינו מצווה ועושה כך, מצווה ועושה על אחת כמה וכמה. (קידושין לא, א)

כיבוד הורים

צוואתו של כ"ק אבא זיע"א

בימים עברו, עוד לפני שהבורא יתברך שמו זיכה אותי לעסוק בזיכוי הרבים במלוא העוצמה, כ"ק אבא זיע"א קרא לי וביקש לשוחח עימי. "עליך להיות ממשיך הדרך של אבותינו הקדושים זיע"א בלימוד התורה ובהפצתה בכל העולם, כדי שלא תיפסק שושלת משפחת פינטו המעטירה ולא ייעצר חלילה רצף הקדושה והטהרה במשפחה", אמר אבא.

והוסיף: "מבקש אני ממך לערוך מידי שנה את הילולת הסבא קדישא רבנו חיים פינטו זיע"א בקזבלנקה שבמרוקו ברוב עם. ובזכות מצוה זו תזכה לסייעתא דשמיא בהפצת מורשת המשפחה". אלו היו דבריו של כ"ק אבא זיע"א אליי בראשית דרכי.

עם אביו הצדיק רבי משה אהרון זיע"א ובנו רבי רפאל שליט"א

באותם ימים יהודי מרוקו טרם הורגלו לערוך הילולות גדולות לכבוד הצדיקים כפי שהן נערכות היום בפאר והדר. רבים מיהודי המקום עזבו את בתיהם שבמרוקו ועברו לגור בארצות אחרות, ומשום כך בקשתו של אבא זיע"א שאדאג לעריכת הילולא מפוארת לכ"ק הצדיק, נראתה לי בהתחלה כמשימה בלתי אפשרית. **אך חזקה עליי פקודתו של אבא, ומדין מצות כיבוד אב קיבלתי על עצמי את התפקיד ללא עוררין.**

סמוך למועד ההילולא נסעתי למרוקו ופעלתי במיטב כוחותיי ומאמציי להכין את הילולת הצדיק בכבוד רב. אולם למרות כל מאמציי המרובים, מעט מאד אנשים טרחו ובאו להשתתף בטקס ההילולא שערכתי, ואכזבה גדולה פשטה בלבי. ציפיתי לערוך הילולא גדולה ומפוארת לכבודו של הצדיק - אך הדבר לא עלה ביד.

שנה לאחר מכן, כשהתכוונתי לארגן שוב את הילולת הצדיק, עלה במוחי זיכרון ההילולא הכושלת, והחלטתי שלא לערוך את הילולת הצדיק.

החלטה זו קיבלה חיזוק נוסף בלבי כשנוכחתי לראות שאין בידי את סכום הכסף הרב שדרוש להוצאות ההילולא הכוללות עריכת סעודה גדולה לכלל המוזמנים והוצאות נסיעה ושהות במקום.

כשאבא זיע"א שמע על החלטתי שלא לערוך באותה שנה הילולא לכבוד הצדיק - כאב לו על כך, והוא הפציר בי שוב ושוב שאערוך את ההילולא למרות הקשיים הרבים הכרוכים בדבר.

דבריו הקדושים שיצאו מלבו הטהור הכניעו אותי, וכעבור זמן קצר הייתי במטוס העושה את דרכו למרוקו, במטרה לארגן את הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א כפי בקשתו של אבא זיע"א.

כאשר הגעתי לקזבלנקה שבמרוקו נותרו בפניי ארבעה ימים בלבד עד ליום ההילולא, שהם זמן מועט מאד לארגון הילולא, ובנוסף, כל הרכוש שהיה בכיסי לצורך עריכת ההילולא היה מספר פרוטות בודדות (!) סכום פעוט שבודאי אינו מספיק להוצאות ההילולא המרובות.

בצר לי עליתי להתפלל על ציונו של סבי הצדיק רבי חיים פינטו

זיע"א. בלב נשבר ובדמעות חמות פניתי לצדיק ואמרתי: "הגעתי לכאן כדי לערוך הילולא דצדיקא לכבודך ולזכר נשמתך הטהורה, אנא בקש מבורא העולם שיסייע בידי להשיג את הסכום הדרוש להילולא מכובדת וראויה".

לאחר תפילה זו, שיצאה מקירות לבי חשתי רגוע ובעל ביטחון גדול בקב"ה שישלח לי במהרה את ישועתו בזכותו של הצדיק זיע"א. הרגשתי שאיני לבד והוקל לי מאד. לאחר מכן עזבתי את המקום ופניתי בחזרה לאכסניה שלי, ביתו של מר יוסף כנפו ז"ל - יהודי נדיב לב שפתח בפניי את דלתות ביתו וארח אותי במרוקו ביד רחבה.

כשהייתי בביתו, עלה בדעתי לבקש ממנו הלוואה בסכום של שני מליון ושש מאות אלף דרהם (מטבע שהיה בשימוש במרוקו באותו הזמן). סכום ששווה היום לשלושת אלפים דולר.

באותם ימים היה זה סכום עצום, וקיוויתי באמצעותו לערוך הילולא מכובדת ומפוארת. אולם מר כנפו טען בפניי שבניגוד להיותו מקובל בציבור כאדם עשיר, אין בידו סכום כסף גדול כל כך.

כיון שלא נותרה בידי כל ברירה אחרת, שבתי להשתטח על קברו של הצדיק וקראתי: "הלא מובא בדברי חז"ל שצדיקים במיתתם קרויים חיים. אנא ריבונו של עולם, תן בידי סימן ואות שאבותיי הצדיקים פועלים מן השמים בכוח זכויותיהם לעמוד לישועתי שאצליח לערוך את הילולת סבי הצדיק זיע"א במועדה, ובאופן הראוי".

בעומדי על הציון הקדוש הבטחתי עוד שאם הצדיקים זיע"א יפעלו בשמים להושיעני - הילולא זו תהא אבן הפינה לזיכוי הרבים שאעסוק בו כל ימי חיי, ואפרסם את שמו יתברך ואת צדקותם של אבותיי זיע"א בכל רחבי תבל.

בשובי מקבר הצדיק פגש בי מארחי, ר' יוסף כנפו ז"ל והעלה בפניי הצעה: "הבה נרכוש כרטיס הגרלה. אולי יחוס עלינו הבורא יתברך ונזכה בסכום הכסף. ובכסף זה נערוך את הילולת הצדיק".

בתחילה דחיתי את הצעתו. חששתי שמא לא נזכה בסכום הכסף, וכך אפסיד גם את כספי המועט המיועד לשובי הביתה. אולם לאחר שמר כנפו שכנע אותי שוב ושוב לעשות זאת - נעניתי לבסוף

להצעתו. רכשנו שני כרטיסי הגרלה והתפללנו לבורא העולם שיזכה אותנו בסכום הכסף הגדול.

מספר שעות לאחר מכן התרחש הבלתי ייאמן. שני הכרטיסים שרכשנו עלו בגורל, כשכל כרטיס מזכה את רוכשו בסכום של שני מליון ושש מאות אלף דרהם!

הדבר היה לפלא עצום בעינינו והרגשנו את יד ההשגחה העליונה שפעלה לישועתנו המהירה.

באותה שנה נערכה הילולת הצדיק ברוב פאר והדר. המופת שנעשה עימי נתן בי כוח, עוז ועוצמה להשקיע את כל כוחי ואת כל מרצי בעריכת ההילולא, ובנוסף הוא גרם לי להמשיך לערוך את הילולת הצדיק מידי שנה בשנה במשך כל השנים שלאחר מכן. בחסדי שמים היו שנים בהן זכו להשתתף בשמחת ההילולא אלפי יהודים שנקבצו מכל רחבי העולם.

לאחר סיפור זכייה זה, מר כנפו ביקש ממני מידי פעם לעזור לו במילוי כרטיס הגרלה, בהבטיחו שאם הכרטיס שלו יזכה - הוא יתחלק עימי בזכייה. אך למרות ניסיונותינו החוזרים לזכות בהגרלות, מעולם לא זכינו שוב.

עובדה זו מחזקת אותי עוד יותר בכך שהזכייה הבודדת לפני ההילולא של אותה שנה - הייתה בעבור הוצאות ההילולא, ונועדה לחזק אותי ולסייע לי בארגון ההילולא כדי שאחזור על כך מידי שנה בשנה.

כמו כן ראיתי בדבר אות וסימן לכך שמשמים חפצים בכך שאלך בדרכי אבותי הקדושים ואעסוק בעבודת הקודש של זיכוי הרבים.

ועשית ככל אשר יורוך

בימי בחרותי, בתקופה שבה למדתי בישיבה בצרפת הייתי מגיע מפעם לפעם לארץ הקודש כדי לבקר את הוריי היקרים ובני משפחתי. בכל פעם שהייתי מגיע לבית הוריי, כ"ק אבא זיע"א היה מבקש ממני שאתן לו את הדרכון שלי ואת כרטיס הטיסה כדי שישמור עליהם אצלו.

במסילה נעלה

כיבוד
הורים

באחת הפעמים בהן ביקרתי בארץ ישראל ביקשתי מאבא שייתן לי את הדרכון ואת כרטיס הטיסה כיון שעליי לעדכן את תאריך כרטיס הטיסה במשרדי הנסיעות בתל אביב. אבא נתן בידי שקית קטנה, הכניס לתוכה את הדרכון והכרטיס וביקש ממני שלא אוציאם מן השקית, כדי שלא ילכו לאיבוד.

כשיצאתי מן הבית, הדבר הראשון שעשיתי - היה להשליך את השקית, ואת הכרטיס והדרכון הנחתי בכיס החליפה שלי. בלבי חשבתי שלשווא אבא חושש כל כך. וכי אני ילד קטן שמאבד את חפציו?!

הגעתי לתל אביב למשרד הנסיעות, וכשהושטתי את ידי לכיס החליפה כדי להוציא את הכרטיס והדרכון נדהמתי לגלות שהם אינם! הדרכון, כרטיס הטיסה היקר והארנק - נעלמו כלא היו.

נזכרתי מיד בציוויו של אבא שעליו עברתי, שלא להוציא את החפצים מן השקית, ולא ידעתי כלל כיצד אשא פניי אל אבא לאחר מעשה זה.

כיון שלא נותר לי מה לעשות בתל אביב - שבתי לביתי, והנה, מיד כשפתחתי את דלת הבית שמעתי את קולו של אבא זיע"א הפונה אליי בגערה: "מדוע לא שמעת בקולי? הרי אמרתי לך להניח הכל בתוך השקית".

הרכנתי את ראשי ואמרתי בקול שקט: "חטאתי, עוויתי ופשעתי". אולם אבא לא נתן לי זמן רב להתוודות על חטאי ואמר: "רד למטה וחפש ליד בלוני הגז, שם תמצא את מבוקשך". אך אני נשארתי על מקומי ושאלתי בפליאה: "האם אבא לועג לי? אנשים רבים עוברים במקום במשך היום, וכעת כבר אחרי השעה עשר בלילה. האם ייתכן שהחפצים חיצו לי במקום זה במשך שעות כה רבות?"

אבא לא ענה, ואני פניתי לעשות כדבריו למרות תמיהתי הגדולה. ירדתי למטה, וליד בלוני הגז - בדיוק על פי דבריו של אבא זיע"א - מצאתי את הדרכון, הכרטיס והארנק כשהם מושלכים לכל עבר.

אספתי את חפציי ועליתי הביתה. לא יכולתי להתאפק עוד ופניתי לאבא ושאלתי אותו איך הוא ידע שחפציי מונחים באותו מקום.

"לא נביא אני, אולם ידעתי שלא תציית לדבריי ותוציא את החפצים מן השקית. לכן התפללתי לבורא העולם שלא יאבדו לך חפצריך החשובים". כך ענה לי אבא היקר.

ואני למדתי מוסר השכל עצום מהעניין - איבוד החפצים נשלח לי משמים כעונש על כך שלא שמעתי לדבריו של אבא זיע"א ועל כך שחשבתי את עצמי לחכם ונבון ממנו. ואבא בצדקתו - למרות שידע שלא אציית לדבריו, לא נטר לי על כך כלל, ועוד נשא תפילה עליי שאמצא את חפציי בקלות מבלי שייגרם לי מפזיזותי כל נזק.

כבוד האם חקוק בלבם

באחד הימים נתבקשתי לשאת דברי תורה לעילוי נשמת אישה שהייתה עושה מעשים טובים וגומלת חסדים עם הבריות.

באותו המקום בו נאמרו דברי התורה היו גם בניה של המנוחה, שלצערי הרב היו לבושים כידידיהם הגויים, ואפילו בשעת התפילה לא כיבדו את המקום בלבוש הולם. וכשהיה עליהם לומר קדיש אחרי אימם המנוחה - בקושי רב מלמלו הבנים את מילות הקדיש הטהורות, רק כדי לצאת ידי חובה.

גם כאשר דרשתי את דברי התורה בפני הקהל במקום, ישבו בניה לפניי ועל פניהם נראה היה שלא הבינו מילה מכל דבריי, וכן לא ניכרה עליהם שום התעוררות לתשובה. אך כאשר דיברתי על האישה והזכרתי את מעשיה הטובים, בכו בניה בכי תמרורים.

בראותי זאת חשבתי לעצמי שעד כמה שהבנים נראים רחוקים מדרך הישר - כבוד אימם עודנו חקוק בלבם ומקודש בעיניהם, והלוואי שכיבוד הורים זה יהיה לעילוי נשמתה.

עוד עלה בדעתי שמא דווקא בשעה שהם שומעים על מעשיה הטובים שעשתה בימי חייה הם מהרהרים בלבם עד להיכן רחוק ממעשיה, ואולי מתוך הרהורים נוקבים אלו תכנס בהם התעוררות כלשהי לתשובה.

קרא עלי מועד

באחד הימים עמדתי לצידו של יהודי שאביו היה מוטל לפניו על ערש דווי, ניצלתי את גודל השעה והתחלתי לדבר על לבו של היהודי שיחזור בתשובה.

"ראה את אביך מה עלה בסופו, הנה כל ימיו לא זכה לשמור תורה ומצוות וכעת הוא שוכב על ערש דווי. אולי תרצה ברגעים אלו לעשות מעשה אשר יסייע לאביך?" כך אמרתי לו.

דבריי הנוקבים חלחלו ללבו של הבן, ומתוך בכייה עצומה והתעוררות גדולה הוא קיבל על עצמו לשמור כשרות ולהניח תפילין.

באותם רגעים עלו בלבי מילות הפסוק "ה' בקרבי קרא עלי מועד" (איכה א, טו). כלומר, כאשר יהודי חוזר בתשובה ומקבל עליו עול מלכות שמים, מעשיו גורמים לשמחה עצומה במרומים, כמו שמחת המועד.

באותו מעמד שהבן קיבל על עצמו לשמור כשרות ולהניח תפילין חשתי שבשמים קוראים עליו מועד ושמים בהתעוררות הגדולה שלו לתשובה. **ועוד הרגשתי שכיון שההתעוררות שלו נעשתה מתוך מצבו הקשה של אביו, בשמים קראו מועד גם על אביו. שהבן מזכה את האב, למרות שלא חנך אותו לילך בדרך הטוב.**

עקבתא דמשיחא

באחד מימי קבלת הקהל הגיע אליי אב שספג מבנו מכות רבות וחבטות קשות עד שצלעותיו נשברו לו והוא היה מאושפז בבית החולים במשך שנה שלמה!

כאילו לא די בזאת, בנו הסורר בא אליו בחוצפה רבה ובעזות מצח, ודרש ממנו באיומי אקדח שיחתום לו על כך שכל רכושו עובר אליו.

כששמעתי מהאב הכואב את סיפורו הנורא חשבתי לעצמי - איך ייתכן כדבר הזה? הרי כל ימיו האב נתן לבנו כל שביכולתו: האכיל אותו בימי ילדותו, פרנס אותו בימי נעוריו, בנה לו בית, צייד אותו ודאג לו.

ואילו היום - כשהבן בגר, והוא כבן חמישים שנה ועומד ברשות עצמו - הוא מעז לבקש את נפש אביו הזקן, מכה אותו ללא רחמים וגורם לו רעה תחת טובה. כיצד אם כן ייתכן הדבר?

לפתע עלה בזיכרוני מעשה ביהודי שהגיע לכ"ק אבא זיע"א ובכה במר לבו שבנו נשך בבשרו נשיכה אכזרית ר"ל.

לשמע דבריו אבא קם ממקומו והחל לומר: "ברוך ה'! ברוך ה'!" היהודי שלא הבין מדוע אבא שמח כל כך בחוצפתו של בנו שאל בפליאה: "לשמחה מה זה עושה?"

אך אבא הצדיק ענה לו שסיפורו הנורא הוא הוכחה לכך שאנו קרבים לביאת המשיח ולגאולה השלימה. כפי שמובא בגמרא (סוטה מט, ב): **"בעקבות משיחא - חוצפא יסגא ויוקר יאמיר... ויראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת, נערים פני זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנוול אב, בת קמה באמה, כלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני הדור כפני הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו, ועל מה יש לנו להישען? על אבינו שבשמים"**.

אחר כך המשיך אבא ודיבר על לבו של היהודי, הרגיע אותו וברכו לחיים טובים ולשלום.

הבנתי שגם סיפורו של היהודי שלפניי הוא התגשמות דברי חז"ל שבימות המשיח הילדים ימרדו בהוריהם. הנה, לדאבון הלב בדורנו - בשביל כסף ובשביל רכוש בן מכה את אביו באופן נורא כל כך ומחתימו בכוח ובאימים שכל רכושו יעבור אליו.

אין לנו אלא לקוות שהגאולה הקרובה היא סיבת הדבר הנורא שנראה כיום במקומותינו, ונזכה לראות בביאת גואל צדק במהרה בימינו.

כעס

וְהִסַּר כַּעַס מִלִּפְנֵי רָעָה מִפְּשָׁרָהּ (קהלת יא, י)

כל הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו שנאמר והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך ואין רעה אלא גיהנם. (נדרים כב, א)

המקרה בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהא בעיניך כעובד עבודה זרה, שכך אומנתו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד עבודה זרה, הולך ועובד. (שבת קה, ב)

בשלושה דברים אדם ניכר, בכוסו, ובכיסו ובכעסו. (עירובין סה, א)

ריש לקיש אמר כל אדם שכוועס, אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו. (פסחים סו, ב)

ויש דעות שאסור לו לאדם לנהוג בהן בבינוניות, אלא יתרחק מן הקצה האחד עד הקצה האחר... וכן הכעס מדה רעה היא עד למאד, וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר, וילמד עצמו שלא יכעוס, ואפילו על דבר שראוי עליו. (רמב"ם דעות ב, ג)

הכעס צריך לבערו לגמרי - כגבור המנצח אויבו, אבל התאוות צריך רק להכניע לעבודת ה' כלוכד העיר. (הגר"א משלי טז, לב)

אם אף רק פעם אחת בחייו בא בכעס כבר אין לו ולא יהיה לו כל אור וזוהר מחכמה... אם כן ודאי כי אלה אשר אינם מושלים ביצרים לא חכמה להם, ולא ידעו פשוט להורות ולייעץ על דבר אמת... (רבינו ירוחם ממיר דעת תורה שמות יתרו קעב)

בשעה שאדם כועס אל יסתכל אדם בו, כי עם ראיית עינים מלאך רע עומד וממהר לנקום על צערו, ועוד קשה לשכחה שמשכח תלמודו... (ספר חסידים תתשכו)

ולכן כל מי שכועס ידוע כי אז יאבד דעתו ושכלו, ואז הוא ממש כבהמה אין זה בצלם... כי אמנם בכל העבירות עבירה גוררת עבירה, אבל כל עבירה גוררת עבירה אחרת ממנה, מה שאינו כן מי שכועס, הוא כמשוגע, ועלול לכל החטאים שבעולם, וזה שאמרו כל מיני גיהנם שולטין בו. והקב"ה אוהב את האדם שיהיה כפי כוונת הבריאה, שברא אדם בצלם, וכמי שכועס הוא מאבד דעתו והוא כבהמה, לכן אוהב הקב"ה מי שאינו כועס... (כוכבי אור ח"א לה)

כעס

הסר כעס מלבך

את עוונותיי אני מזכיר למען ילמדו מכך הרבים והלוואי שאזכה וכעסי הישן יכופר לי.

מעשה היה עימי ובאחת השנים אדם מסוים עשה לי עוול נורא ועורר בתוכי כעס גדול עליו, הוא גרם לי לצרות רבות והאשים אותי בהאשמות שווא שבינן לבין המציאות לא היה כל קשר שהוא. קשה היה לי לשאת את הסבל הזה מצידו ובלבי חשבתי: 'דוד, אתה צריך להגן על עצמך! עֲנֵה לו! אָמֹר לו שהוא גורם לך עוול ועוד ייתן על כך את הדין משמים'.

כ"ק אבא זי"ע"א ששמע על הדבר, הורה לי למחול על כבודי, לשתוק ולא לומר לאותו אדם דבר, כך הוא ירגע מעצמו והכל יבוא על מקומו בשלום.

אולם בעוונותיי הרבים, הייתי פזיז ולא שמעתי לעצתו של אבא, והריב ביני לבין אותו אדם הלך ותפח ונמשך ארבע שנים.

לבסוף, כאשר נמאסה עלי המחלוקת, וכשהבנתי שלעולם לא יהיה למריבה סוף אם לא אסיים אותה בעצמי - החלטתי לסיים את הסכסוך בינינו ופניתי לביתו של יריבי.

דפקתי על דלת ביתו, וכשהאיש פתח בפניי את הדלת אמרתי לו מיד שפניי לשלום והסברתי לו שבאתי להתפייס עימו.

לפנים משורת הדין אמרתי לו שאני מכיר בכך שאני האשם במריבה, והתנצלתי בפניו על כך שגרמתי לו רעה. כל זאת למרות שהוא זה שגרם לי לעוול הנורא במשך כל אותן השנים.

כשאותו אדם שמע את דברי ההתנצלות שלי - הוא היה המום ומיהר להודות במעשיו: "לא נכון, אני האשם במריבה, אני התחלתי את כל העניין" כך אמר והוסיף עוד כהנה וכהנה.

יודע אני שאם הייתי כובש את כעסי ארבע שנים קודם לכן, כעצתו של אבא זיע"א, הייתי מונע מעצמי את כל עוגמת הנפש והסבל שהיו מנת חלקי מהמריבה הקשה, ואולי אותו אדם היה בא כבר אז לבקש את סליחתי.

כל ניסיון בחייו של האדם הוא כמו גל בים שהדרך הטובה ביותר להתמודד עימו זה לכופף את הראש ולעבור אותו. כשם שלא כדאי לנסות להילחם בגלי הים השוצפים, כך לא כדאי לנסות להילחם בניסיונות החיים, משום שלרוב הדבר חסר סיכוי.

כך היה גם בניסיון שעברתי עם אותו אדם. כיום יודע אני שהיה עליי להרכין את ראשי עם פרוץ המריבה מבלי להעז פניי כנגדו, וכך הייתי עובר את ניסיון הכעס בשלום ובלי פגע.

הכעס כפגם באמונה

באחד הימים פנה אליי יהודי ירא שמים שזכה לחנך את בניו בדרך התורה והמצוות, בניו כולם לומדים בכוללים ובישיבות קדושות, ואף הוא עצמו מקובל כתלמיד חכם.

אולם בניגוד גמור למצופה מיהודי מאמין וירא שמים, אותו יהודי התלונן בפניי על מזלו הרע ועל כך שניסיונות הפרנסה לא עוזבים אותו לרגע. במר לבו ובייאשו הגדול ממצבו הכלכלי הקשה, כמעט שהגיע היהודי להתלונן כלפי שמיא ולהתאונן על דרכי ה' ר"ל.

ברגע הראשון כששמעתי את דבריו עלתה בלבי תמיהה גדולה, הרי תלמיד חכם זה מחנך את בניו לתורה ולמצוות ומוציא ממון רב על לימודיהם במוסדות התורה הטובים ביותר, אם כן כיצד ייתכן הדבר שהוא הגיע לידי טענות קשות כלפי ה' יתברך? הלא אמונתו החסרה סותרת את מעשיו הטובים ואת חינוכו הטהור לילדיו?

אולם כאשר התעמקתי עוד בדבר הבנתי שכפי הנראה אדם זה לוקה במידת הכעס.

מובא בגמרא (גדרים כב, ב): "אמר רבה בר רב הונא כל הכועס אפילו שכנה אינה חשובה כנגדו שנאמר 'רשע כגובה אפו בל ידרוש אין אלהים- כל מזמותיו'. רבי ירמיה מדיפתי אמר מִשְׁפָּחַ תלמודו

ומוסיף טיפשות שנאמר 'כי כעס בחיק כסילים ינוח' וכתוב 'וכסיל יפרוש אָנָלָת'. רב נחמן בר יצחק אמר בידוע שעוונותיו מרובין מזכויותיו שנאמר 'ובעל חימה רב פשע'.

כלומר, לפי דברי חז"ל אדם שכועס מעביר מעצמו דרגות גבוהות של רוחניות: שכינה אינה חשובה כנגדו ח"ו, תלמודו נשכח ממנו ועוונותיו מרובים מזכויותיו.

בנוסף, כותב הרמב"ם בהלכות דעות (ב, ג): "אמרו חכמים הראשונים כל הכועס כאילו עובד עבודת כוכבים". עכ"ד.

כעסו של האדם, מעיד על פגם באמונתו שכל מה שנעשה עימו הוא מאיתו יתברך, ועלול להביאו לידי מחשבות והרהורים שיש בהם משום עבודה זרה ח"ו.

כך הבנתי לגבי היהודי ירא השמים שכמעט הגיע להתאונן על דרכי ה'. בשעת הניסיון שנשלח לו מאת הבורא, מידת הכעס שלו פגמה באמונתו ומנעה ממנו להתמודד עם הניסיון הקשה שהקב"ה שלח לו, לכן הוא לא היה מסוגל לקבל את ניסיונות חייו בהשלמה, וכמעט הגיע לידי טענות כלפי שמיא ר"ל.

כאשר יעלה בידו לתקן את מידת הכעס שבה הוא לוקה, ממילא גם אמונתו בה' תתחזק, וניסיונות חייו יעלו אותו מעלה מעלה במדרגות הקדושה והיראה.

עם מרן פוסק הדור הג"ר עובדיה יוסף זצוק"ל בישיבה בפריז

אדם כי יקריב מכם

באחת השבתות בעת היותי בבית הכנסת, נכנס לפתע אדם לתוך היכל בית הכנסת והחל לבזות ולהשפיל אותי לפני כל המתפללים. כיון שהבחנתי על פני מספר אנשים מקרב הציבור שהם מבקשים ללחום את מלחמתי ולהשיב לאותו אדם כגמולו - הראיתי מיד פנים שוחקות כלפי אותו אדם, והוריתי לכולם להמשיך בתפילה כאילו לא ארע דבר.

יודע אני שאילו הייתי שותק לנוכח דבריו ומאפשר לציבור לענות לו במקומי - הייתה פורצת במקום מחלוקת גדולה וחילול ה' ביום השבת, והדבר היה פוגם בקדושת בית הכנסת ובקדושת השבת שהיו מתחללות.

במעשה שעשיתי כשמחלתי על עלבוני והרגעתי את ציבור המתפללים, חשתי שקיימתי: "אדם כי יקריב מכם" (ויקרא א, ב). הקרבתי את כעסי לשמע דבריו ואת כבודי האישי ורצונותי לה' יתברך.

והוא פירוש הכתוב: "זאת תורת העולה" (ויקרא ו, ב), שהיות והעברתי על מידותי והקרבתי את כעסי כעולה לה', זכינו שנתקיים בנו המשך הפסוק "היא העולה על מוקדה" (שם), שכל הקהל נתעלה אף הוא ולא בא לידי כעס, וכך נשכח הדבר מלב כולם בשלום ובנחת.

שנאת חנם

בדידי הווה עובדא ובעת שיחתי עם יהודי שמתגורר בין הגויים התעניינתי לשמוע היכן הוא קונה מזון כשר, והיהודי השיב לי שהוא עורך את קניותיו בחנות פלונית.

התפלאתי מאד לשמוע שהוא קונה בחנות זו, כיון שחנות זו נמצאת במרחק רב מביתו, ולעומתה, בסמוך למקום מגוריו ממש ישנה חנות גדולה וכשרה לממכר מזון ליהודים. ומדוע הוא אינו קונה בה?

שאלתי אותו בתמימותי לפשר הדבר, אך היהודי התמלא כעס ואמר:

"אינני מעוניין לקנות בחנות הסמוכה לביתי, אינני אוהב את בעל החנות!"

לא הבנתי כלל מדוע הוא אינו אוהב את בעל החנות והסבתי את תשומת לבו לכך שהחנות הסמוכה לביתו זולה יותר מן החנות המרוחקת שבה הוא עורך את קניותיו. אולם גם סיבה זו לא שכנעה אותו לעבור לקנות בחנות הקרובה לביתו, והוא אמר שהוא מעדיף לשלם ביוקר, ובלבד שלא לקנות אצל שכנו.

הבנתי שקיימת יריבות כלשהי בין היהודי לבעל החנות, וביקשתי להשכין ביניהם שלום. לפיכך דחקתי בו שישתף אותי בסיבת הדבר, מדוע הוא אינו מחבב את שכנו, בעל החנות הסמוכה לביתו.

היהודי ניסה להתחמק אולם לבסוף סיפר שהוא אינו מחבב את בעל החנות הקרובה אליו כיון שבבית הכנסת שכנו קנה את העלייה של ההפטרה במחיר יקר יותר ממנו. לכן יש לו בלבו כעס וטינה עליו, וכעת הוא גם שונא אותו ואינו מוכן לפרנס אותו בחנותו.

למשמע דבריו התעצבתי מאד. הרי זוהי שנאת חנם ממש, יהודי שכועס על זולתו ושונא אותו בגלל שרכש את העלייה לתורה במחיר יותר יקר ממנו נקרא שונא חנם. שנאת חנם זו מעכבת את בוא הגאולה ובגללה עם ישראל סובל כל כך בגלות הקשה והמרה.

אם אנו מתפללים לקב"ה ומבקשים ממנו שישלח לנו את משיח צדקנו ויגאל אותנו מצרותינו - עלינו להתרומם מעל כל אותן מריבות חסרות טעם, ולהתנער משנאת החנם שפשטה בקרבנו, רק אז הקב"ה יאמר לצרותינו די וישלח לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו.

דרכיה דרכי נועם

תלמידי היקר לירון אלבז הי"ו מתגורר בעיר ליאון שבצרפת, ובשכנות אליו מתגורר אדם נוכרי שאיננו מקרב היהודים. באחד הימים בא לפניי תלמידי ואמר לי: "רבי, אין לי ספק שהשכן שלי הוא צאצא של

עמלק. בכל פעם שאני ובני משפחתי חוגגים בביתנו חג יהודי - שכני הגוי מוחה על כך בצעקות ובגילויי אנטישמיות קשים".

"האמנם?" שאלתי אותו "האם תוכל לתת לי דוגמא לדבר?"

"בוודאי" השיב תלמידי, "הנה, בכל שבת, כאשר אנו שרים ומזמרים זמירות שבת במהלך הסעודות - שכננו הגוי דופק על קיר הבית המשותף לשתי הדירות ובכעס רב וקול גדול הוא מוחה על השירה שנשמעת מביתנו". כך סיפר תלמידי והמשיך:

"כבוד הרב, זוהי רק דוגמא בודדת לדבר, שכני הגוי רוחש שנאה הגדולה לכל דבר שנודף ממנו ריח של קדושה, ומסיבה זו אין לי ספק שהוא מזרעו של עמלק". כך סיים תלמידי.

לשמע דבריו מיהרתי ועניתי לו:

"אמנם כך אתה חושב. אולם אם תשאל לדעתי - הרי שאין לי כל ספק בכך ששכנך הגוי הוא דווקא יהודי בעל נשמה אובדת.

אם היהדות מציקה לו כל כך ומביאה אותו לידי כעס עצום וחרון אף - הרי זה רק בגלל שמצוי בתוכו ניצוץ יהודי נסתר שמתגבר בו בכל פעם שבה הוא מריח מביתך את ניחוחות היהדות, וכיון שהיצר הרע מנסה בכל כוחו למנוע מאותו ניצוץ יהודי לפרוץ החוצה - הוא מחזק בליבו את האנטישמיות שעליה הוא גדל כל ימיו ולכן השכן יוצא נגדך בצעקות ובקריאות כעס".

תלמידי ששמע את דבריי, היה המום מהמפנה שחל במחשבתו על שכנו, ואני המשכתי בדבריי:

"לך לשכנך, הראה לו שפניך לשלום, ונסה לברר אצלו בנעימות וברוגע האם הוא גוי או שמא מוצאו יהודי".

תלמידי היקר התפלא לשמע עצתי המוזרה, אך נענה לדבריי והלך לבקר אצל שכנו המוחזק לגוי.

הוא פנה לשכן העוין בדרכי נועם, הסביר לו ברוגע שכל כוונותיו הן לטובה ושהוא מעוניין לשוחח עימו ולראות כיצד יוכל להיענות לדרישותיו, כיון שכל רצונו הוא לחיות עימו בשכנות טובה.

בתחילה נהג כלפיו השכן בחשדנות רבה, אך לבסוף הוא נענה

לבקשתו של תלמידי והכניסו לביתו. כאשר תלמידי שאל אותו האם הוא גוי או יהודי השיב לו השכן בבטחה שהוא גוי גמור, ואין לו כל קשר ליהדות.

כך, בעודם משוחחים בנועם, לבו של השכן הגוי נפתח בפני תלמידי והוא סיפר לו: "יש לי בביתי פיסת נייר שאימי נתנה לי טרם מותה, אולם הדברים שכתובים בה הם בשפה שאינה מוכרת לי ועל כן מעולם לא קראתי את דבריה האחרונים של אמי אליי, אולי תוכל אתה לעזור לי להבין את פשרן של המילים הכתובות?" כך ביקש השכן הגוי ופרש' בפני תלמידי את פיסת הנייר שקיבל מאימו.

תלמידי, שהיה מופתע מגילוי הלב של שכנו הביט במילים הכתובות על גבי פיסת הנייר ונדהם לגלות שהמילים כתובות בלשון הקודש! באותיות עבריות! ופירוש הכתוב הוא שאימו של השכן ומשפחתה הם יהודים! וכמו כן שמה העברי של אימו הוא "ליבא", שם יהודי מובהק המקובל בארצות אשכנז.

כשנוכח השכן לגלות שאף הוא יהודי - הוא הוכה בתדהמה גדולה והתחיל לגולל את סיפור חייו באוזני תלמידי. כך סיפר שהוא בן לניצולי שואה, ואימו שעברה ייסורים קשים בימי המלחמה הארורה נצרה את לשונה ולא סיפרה לו מעולם על מוצאם היהודי.

לאחר ברורים נוספים נתברר לשכן מוצאו האמיתי, והוא נוכח לדעת שהוא מזרע היהודים. עם חלוף הזמן זכה השכן להתקרב ליהדות, הכיר את בוראו וכבר לא הציק עוד לשכנו היהודי שבזכותו הוא גילה את שורשיו היהודיים ואת מקורו.

נאמר במשלי (ג, יז): "דרכי דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום". דווקא בדרך התורה, בדרכי נועם ושלום נמצא הפתרון לכעסו הגדול של השכן שנתגלה כיהודי, בדרך זו נפתח הפתח ללבו, ונשמתו האבודה בין הגויים זכתה לשוב לצור מחצבתה.

כך מתקיימת חיות האדם בעולם. כל זמן שהנשמה, שהיא המציאות האלוקית קיימת בקרבו של האדם - אזי רוח חיים קיימת בו, אבל ברגע שהקב"ה נוטל את נשמתו ומוציא ממנו את החיות הזו - האדם מאבד מיד את חיותו והוא נפטר מן העולם.

(חיים ומוות)

כתבה התורה "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח, כא), כלומר היצר מנסה להרחיק את האדם מדרך הישר כבר בעודנו צעיר לימים, ורק הקפדה מוחלטת על חינוך הילדים בנוסף לתפילות ההורים וסייעתא דשמיא בעניין, רק אלו יוכלו לעמוד כנגד יצר זה.

(חינוך ילדים)

כשרות

אַל תִּשְׁקְצוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּכָל הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם
(ויקרא יא, מג)

אל תשקצו באכילתם, וכן לא תטמאו באכילתם. ונטמתם בהם - אם אתם מטמאין בהם בארץ, אף אני מטמא אתכם בעולם הבא ובישיבה של מעלה.
(רש"י)

וכאשר תמנע מלאכול לא יהיה זה כמואס בו, אבל כדי שתעשה הישר בעיני ה' כאמרם ז"ל אל יאמר אי אפשי בבשר חזיר אבל יאמר אפשי ואפשי, ואבי שבשמים גזר עלי. (ספרא קדושים כ, כו. ובספורנו דברים יב)

איסורי אכילה אינם לשמירת הבריאות, כי הנה התורה אסרה אכילת הגמל, והישמעאלים אוכלים בשרו, והוא להם מאכל טוב ואינו מזיק. אבל איסורי אכילה הם איסורי קדושה, כדי שיהיו ישראל ממלכת כוהנים. (ר' שמואל לוצאטו משתדל עה"ת ויקרא יא, ב)

טעם כל האיסורים הללו אינו מצד הנזק המגיע מהם לגופים, כי אם מטעם שמטמאים ומשקצים את הנפשות ומאטימים הכוח השכלי ומולידים שיבושי דעות ובולמוס תאוות נוכריות ובהמיות המשחיתות אותן ומפסידות כוונת בריאותן. תדע, שהרי יש בריאות אחרות שהזיקן מפורסם, כגון האפעה וכל נחש שרף ועקרב וכו', לפי שהוא ידוע אצלו יתעלה שאין טומאתו חמורה כל כך כהזיק הנפשית אשר לרפואתו יכווין בכל זה. (עקידת יצחק שמיני שער ס דף לג ע"ב, לח ע"ב)

לפי שהגוף כלי לנפש ובו תעשה פעולתה, וזולתו לא תשלם מלאכתה לעולם, ועל כן באה בצלו לטובתה ולא לרעתה באמת כי האל לא ירע אבל ייטיב לכל, נמצא כי הגוף בין ידיה כמו הצבת ביד הנפח אשר עמו יוציא כלי למעשהו, ובאמת כי בהיות הצבת חזק ומכון לאחז בו הכלים, יעשה האמן טובים. ואם לא יהיה הצבת טוב, לא יבואו לעולם הכלים מכוונים ונאים. וכמו כן בהיות בגוף שום הפסד מאיזה ענין שיהיה, תתבטל פעולת השכל כפי אותו הפסד, ועל כן הרחיקתנו תורתנו השלמה מכל דבר הגורם בו הפסד. ועל הדרך הזה לפי הפשט נאמר שבא לנו האסור בתורה בכל מאכלות האסורות. ואם יש מהן שאין נודע לנו ולא לחכמי הרפואה נזקן, אל תתמה עליהם, כי הרופא הנאמן שהזהירנו בהן חכם יותר ממך ומהם, וכמה נסכל ונבהל מי שחשב שאין לו בדברים נזק א תועלת אלא במה שהשיג הוא. ויש לך לדעת כי לתועלתנו לא נתגלה סבתו ונזקו פן יקומו אנשים מחזיקים עצמן כחכמים גדולים ויתחכמו לומר, נזק פלוני שאמרה התורה שיש בדבר פלוני איננו כי אם במקום פלוני שטבעו כן, או באיש פלוני שטבעו כן וכן, ופן יתפתה לדבריהם אחד מן הפתאים, על כן לא נתגלה טעמן, להועיל לנו מן המכשול הזה. (ספר החינוך מצוה קסו)

ואנשי קדש תהיון לי - טעם הכתוב הזה, כי עד הנה הזכיר המשפטים והזהיר בדברים המכוערים, ועתה כשבא להתחיל באיסור המאכל פתח ואמר ואנשי קדש תהיון לי, שראוי הוא שיאכל האדם כל מה שיחיה בו, ואין האסורין במאכלים, רק טהרה בנפש, שתאכל דברים נקיים שלא יולידו עובי וגסות בנפש, על כן אמר ואנשי קודש תהיון לי, כלומר אני חפץ שתהיו אנשי קדש בעבור שתהיו ראויים לי לדבקה בי, שאני קדוש, לפיכך לא תגעלו נפשותיכם באכילתכם הדברים המתועבים. (רמב"ן שמות כג, ל)

כשרות

שקץ הוא לכם

שנים רבות לאחר שכ"ק אבא זיע"א עזב את מרוקו ועלה לארץ ישראל, הגיעו לבקרו בביתו מספר ידידים ממרוקו, שנהנו להעלות עימו זיכרונות משותפים מחייהם בשנים עברו בעיר אסוירא שבמרוקו.

תוך כדי הישיבה המשותפת בצוותא, הציע אחד הזקנים לידידיו להרים כוסית 'לחיים' מהמשקה החרף שהיה מונח על השולחן שלפניהם. כיון שאבא מעולם לא חיבב שתיית משקאות אלכוהוליים הוא ביקש מהמשתתפים שימתינו לבנו דוד עד שישוב הביתה, וכך כולם ישתו בצוותא.

כששבתי הביתה הבחנתי מיד בידידיו של אבא הממתנים לי עם שתיית המשקה החרף.

"מדוע לא שתיתם מן המשקה עד עתה?" שאלתי אותם.

"לא שתינו כיון שאביך ביקש שנמתין לבואך, ויחד נרים כולם כוסית 'לחיים'" הייתה תשובתם.

התפלאתי מאד. מדוע ביקש אבא לשתף אותי בשתיית ה'לחיים' עם ידידיו למרות שכל ימיו הרגיל אותנו שלא לשתות משקאות חריפים?!

אולם מדין כיבוד הורים שמרתי את תמיהתי לעצמי ופניתי למזוג לציבור האנשים מן המשקה החרף.

כאשר אחזתי בידי את בקבוק המשקה - חשכו עיני, המשקה כולו היה מלא בנמלים קטנטנות, וכיון שכל הנוכחים בחדר היו כבדי ראייה בשל גילם המבוגר - הם לא הבחינו בנמלים הקטנות שהיו בתחתית הבקבוק ואך בנס הקב"ה הציל אותם מעוון שתיית הנמלים ומשיקוץ

נפשם. גם קשה לדעת האם באווירת השמחה ששרתה במקום הם היו שמים לב לבך שהמשקה נגוע בנמלים, וברוך ה' שנתגלגל על ידי כ"ק אבא הצדיק לעכב אותם מלהיכשל בעוון חמור זה.

היוצא מן הטהור - טהור

באחת מטיסותיי השונות ברחבי העולם לצורך זיכוי הרבים, עבר הדייל בין הנוסעים וחילק למעוניינים שקיות בוטנים כמקובל בטיסות רבות.

כאשר פנה אליי הדייל והציע גם לי שקית בוטנים, השבתי להצעתו בשלילה, אולם הדייל נשאר על מקומו ושאל אותי שוב האם אני מעוניין בבוטנים. אולי חשב שלא הבין אותי נכון בפעם הראשונה. אך אני השבתי גם בפעם הזאת שאינני מעוניין בבוטנים.

"זה כשר, זה כשר" אמר הדייל והצביע על שקית הבוטנים.

"מניין אתה יודע שזה כשר?" שאלתי אותו.

הדייל חשב מעט והשיב לי בפליאה:

"מה יש כאן? בסך הכול בוטנים! מה כבר יכול לפגום בכשרותם?"

לקחתי מידיו את אחת השקיות, פתחתי אותה, אחר כך קרבתי את השקית הפתוחה לאפו וביקשתי ממנו שיריח את תכולתה ויאמר לי האם הוא חש שנודף ממנה ריח של שמן.

לתדהמתו של הדייל לא היה גבול, "נכון" הוא אמר "באמת מורחים את הבוטנים בשמן. אך לפי מה שידוע לי עניין הכשרות זה רק לבשר מהחי. האם גם בשמן יש כשרות?"

"בוודאי" השבתי לו "בורא העולם ציווה עלינו בתורתו לאכול רק מאכלים שהתורה מעידה עליהם שהם טהורים ולהתנזר מכל מאכל שאיננו טהור. ציווי זה אינו מוגבל רק לבשר מהחי, אלא נוגע למעשה לכל דבר מאכל שאנו מכניסים לפינו. עלינו לבדוק היטב האם הוא יוצא מן הטהור או שמא הוא יוצא מן הטמא. לפיכך גם טיפת שמן שמקורה אינו טהור יכולה להוות עבורנו מכשלה, ומסיבה זו סירבתי

להצעתך הנדיבה לקבל את הבוטנים שכשרותם אינה ברורה לי". כך עניתי לדייל האדיב ששמח להחכים בענייני היהדות.

שמירה בזכות התורה

באחת מהטיסות הרבות בהן טסתי בימי חיי עלו במוחי חידושים שונים על דברי התורה הקדושה.

כדי שחידושים אלו לא יישכחו ממני החלטתי להעלותם מיד על גבי הכתב, וכך אכן עשיתי, הוצאתי מתיקי האישי מספר ניירות ועט והתחלתי לכתוב את הדברים.

תוך כדי כתיבת חידושי התורה הגיע שעת הארוחה. הדיילת שהגישה לי את מנת האוכל הבחינה בכך שאני שקוע בכתיבה ועל כן הניחה את מנת האוכל לציד. כיון שהייתי מרוכז בכתיבת החידושים לא נפניתי מיד לאכול, אלא דחיתי זאת לזמן מאוחר יותר.

אולם לפתע שמתי לב שהדיילת ניגשת אליי שוב עם מנת מזון בידיה, ועוד לפני שהספקתי לתמוה על מעשיה - החליפה את מנת האוכל שבדיה במנת המזון שהוגשה לי קודם לכן תוך התנצלות: "סלח לי אדוני, המנה הקודמת שקיבלת לא הייתה מנה כשרה כפי שהזמנת".

לשמע דבריה לבי התמלא רגשות גיל ושמחה. הנה, בחדשי שמים בזכות העיסוק שלי בכתיבת דברי התורה וההתגברות שלי על תאוות האכילה - ניצלתי מאכילת מאכלי טריפה. כיון שהקב"ה הבחין במאמציי למען תורתו, הוא מיהר להצילני מלהיכשל באכילת מאכלות אסורות וכך לא הספקתי לנגוע במנה הלא כשרה שהונחה לציד.

וְנִטְמָתָם בָּם

בעת שהותי בארגנטינה שבדרום אמריקה באה לפניי אישה בטענה על בני משפחתה וילדיה שאינם מתייחסים אליה כראוי. הם אינם מתעניינים בה, אינם דורשים בשלומה ולא שומרים איתה על קשר

כלל. דבר זה גורם לה צער גדול ועוגמת נפש מרובה, ועל כן היא באה לבקש את ברכתך שלכם ייפתח כלפיה, והם ישובו אליה כבעבר. לצורך הברכה הביאה איתה האישה את תמונות בני משפחתה ופרשה אותם לפניי.

בראותי את כל בני המשפחה מצולמים יחד בפתחה של מסעדה בצ'ילה המאכילה את הציבור טריפות, פניתי אל האישה ואמרתי לה שקשייה עם בני משפחתה אינה נעוצים בהם אלא בתמונה זו. האישה נטלה לידיה את התמונה והתבוננה בה שוב בעיון רב, ולאחר כמה רגעים אמרה שהיא אינה מבינה כלל על איזו בעיה אני מדבר.

"אדם קרוב אצל עצמו ואצל ילדיו" אמרתי לה "ולכן אינך יכולה לשפוט את עצמך ואת משפחתך ולהבחין בבעיה שבתמונה. הבעיה היא שמשפחתך מצולמת על רקע מסעדת טריפה, ופרוש הדבר שבני המשפחה סעדו יחד במסעדה זו שמאכילה טריפות".

"מדוע אכילה זו קשורה לעניין המכאיב שבני משפחתי לא שומרים איתי על קשר?" ביקשה האישה לדעת. ואני השבתי לה:

"על אכילת מאכלות אסורים נאמר בתורה הקדושה 'וְנִטְמָתָם בָּם' (ויקרא יא, מג), כלומר אכילת מאכלי טריפה מביאה לטומאה המטמטמת את לבו ונפשו של האדם, וכתוצאה מאכילה זו האדם מקבל מחסום בראשו, עד שהוא אינו רואה אלא את עצמו וכבר אינו חושב על הוריו כלל. כך אפשר להסביר את הדבר שילדייך מתעלמים מקיומך ומשאיירים אותך לבדך, ופתרון הדבר הוא רק בהקפדה יתירה על ענייני הכשרות בבית. רק אז תוכלנה נפשות ילדייך להיפתח כלפיך, ובעזרת ה' עוד ישובו אלייך כבראשונה."

יהודי אוכל כשר!

מעשה היה ובאחת הפעמים שנסעתי במטוס - ישב לצידו גוי בן אומות העולם.

בזמן הארוחה, כאשר דיילי המטוס חילקו את מנות האוכל, התברר שאירעה תקלה ומגש המזון הכשר שהוזמן עבורי לא נמצא במטבח המטוס.

כדי שלא להשיב את פניי ריקם, הונחה לפניי מנת האוכל הלא כשרה שאותה קיבלו כל נוסעי המטוס, אך אני לא נגעתי בה והשארתי אותה סגורה וחתומה כפי שהונחה לפניי, וכך נשארתי רעב במשך כל הטיסה.

שכני לספסל שהבחין בדבר וראה שאינני פותח את מנת האוכל שהוגשה לי - לא הבין כלל מדוע אני נוהג כך, ופנה אליי ושאל אותי: "מדוע אינך סועד את ארוחתך? למה אתה מחכה?"

כתשובה לשאלתו עניתי לו שאני יהודי, ויהודי אינו אוכל דבר שאינו כשר. אולם הגוי הערל התקשה להבין מה מונע ממני כעת לפתוח את המנה שהוגשה לי, והרי האוכל כל כך טעים ומגרה.

באותם רגעים חשבתי לעצמי שגוי זה אינו מבין את מעשיי ואת הויתור שלי על האוכל הריחני, כיון שגופו מורגל לרדיפה אחר התאוות והעינוגים, ומסיבה זו הוא אינו יכול להשיג ולהבין מדוע אינני נוהג כמוהו.

אולם אני זכיתי להיות בן לעם היהודי, וכל יהודי שלומד תורה ומקיים את מצוותיה - התורה מעדנת את גופו ואת נפשו, ומרגילה אותו לכך שישנם דברים שהם מחוץ לתחום התעניינותו, ושמהם אסור לו ליהנות.

תורתנו הקדושה היא זו שגם שומרת ומגינה על היהודי לבל ייכשל בתאוות העולם הזה, ומסייעת לו להתגבר על רצונותיו הגופניים אשר נצטוו להתרחק מהם.

כל עכבא לטובה

באחת הפעמים בהן נסעתי לבקר את בני רבי רפאל הי"ו שלמד בישיבה בגייטסהד שבאנגליה, זמן הטיסה היה בשעות הבוקר, ולפיכך מלווי הנאמן הרב חנניה שושן הי"ו הגיש לי כריך, כדי שאסעד בו את פת שחרית.

הכריך היה בשרי, ולמרות שאני רגיל מידי בוקר לאכול ארוחה חלבית אכלתי את הכריך הבשרי, כיון שהוא היה המאכל היחיד שהיה ברשותנו באותה שעה.

בנין הישיבה בגייטסהד שבאנגליה

כיון שכאמור אני רגיל מזה שנים לאכול בבוקר מאכלים חלביים, שכחתי מהכריך הבשרי שאכלתי במטוס והתכוונתי למזוג חלב לתוך כוס הקפה שהוכנה לי. תוך כדי שהרמתי את כד החלב בני היקר רבי רפאל הי"ו שאל אותי שאלה מסוימת, וכדי להתרכז בתשובתי הנחתי מידי את הכד החלב, ועניתי לבני על שאלתו.

בינתיים נכנס לחדר הרב חנניה הי"ו וכשהבחין בי אוחז שוב בכד החלב הוא מיהר להזכיר לי: "כבוד הרב, אתה בשרי, לפני זמן מועט אכלת במטוס כריך בשרי!"

שמחה פשטה בלבי. הרב חנניה הציל אותי מלהיכשל בעוון אכילת בשר וחלב רגע קל לפני שנכשלתי בדבר ר"ל.

זמן מה לאחר מכן כשחשבתי שוב על הדבר הגעתי למסקנה שאין ספק משמים סובבו את הדברים שבני רפאל שאל אותי את אותה שאלה בדיוק בזמן בו היה בדעתי להוסיף את החלב לכוס הקפה

שלי, כדי שמתוך ההתרכזות שלי בתשובתי לבני ומתוך עיכוב זה -
אנצל מאיסור אכילת בשר וחלב.

מותר האדם מן הבהמה

ישנו יהודי חסיד במקסיקו שבאמריקה, שבכל פעם שבה הייתי נפגש עימו הייתה עולה במוחי תמונתה של החיה הטמאה - החזיר. מעולם לא הבנתי מדוע עולה כך בראשי בראותי יהודי מעם ישראל, וכבר חשבתי לעצמי שעליי לבקש ממנו סליחה ומחילה על מחשבות אלו. אולם כיון שלא ידעתי כיצד לעשות זאת מפני הבושה שבדבר וכן מפני שחששתי שדבריי עלולים לגרום להלבנת פניו - נמנעתי מבקשת סליחה זו.

באחת השנים, יהודי זה הזמין אותי לטקס קביעת מזוזה בפתח חנותו, וכיבד אותי בקביעת המזוזה מתוך כוונה שעל ידי כך תשרה הברכה במעשה ידיו ובמפעלו.

לאחר שקבעתי את המזוזה בפתח החנות הציע לי היהודי לבוא עימו לסיור במפעל שבבעלותו ואני נענית להזמנתו. כך עברנו מחדר לחדר כשבכל חדר היהודי הסביר לי מה נעשה בו, מי עובד בו ועוד כהנה וכהנה פרטים על השימוש בחדרי המפעל השונים, עד שהגענו לחדר מסוים שהיהודי דילג עליו ובחר להמשיך לחדר הבא.

שאלתי אותו מיד מה יש באותו חדר, אולם היהודי התחמק ואמר: "אין זה מכבוד הרב להיכנס לחדר זה, בוא נמשיך הלאה".

לשמע דבריו גברה בי סקרנותי לדעת מה מסתיר היהודי בחדר זה, והתעקשתי על רצוני להיכנס דווקא לחדר הסגור ולראות מה נעשה בו. בעל הבית נכנע להפצרותי, וכשפתח בפניי את הדלת נגלה לנגד עיניי מקפיא גדול עמוס ראשי חזירים רבים!

נחרדתי כולי ממראה עיניי וקראתי: "מה זה? סלק את זה מיד!!!"
אך בעל הבית סירב: "כבוד הרב, מכאן מגיע רוב הרווח שלי לעסקי, אני מתפרנס מכך".

לשמע דבריו לא יכולתי יותר לשתוק ואמרתי לו: "יודע אתה? תמיד

רציתי לבקש ממך מחילה על שבשעה שאני פוגש אותך אני חושב על חזירים, אך כעת התבררה לי הסיבה לדבר. זהו העסק שלך, אתה מתעסק עם החיה הטמאה וממנה מגיעים לך רווחיך. לפיכך כל רכושך מקבל טעם לפגם ומראה פניך מעלה במחשבה את מראה החיה הטמאה הזו".

יש ללמוד מכך יסוד חשוב שאדם שמתעסק בטמאה, סופו שהוא מקבל את מראה הטמאה שבה הוא דבק, כאותו יהודי חסיד שמצד אחד התחסד עם קונו, ומצד אחר התעסק בטרופות שגרמו לו לשינוי צורה.

אדם שאינו מקדש את עצמו ואינו מתקן את מידותיו הרעות - הוא אינו אלא בהמה בצורת אדם, ועל כך ממש אמר שלמה המלך החכם באדם "ומותר האדם מן הבהמה אין" (קהלת ג, ט). משום שכל דבר גשמי שהאדם מתעסק בו - משפיע על נפשו לרעה, והוא הופך להיות כאותו דבר גשמי.

אולם להבדיל, יהודי שחי בקדושה ובטהרה ומקדש את גופו בלימוד התורה ובקיום המצוות, כל דבר שהוא מכניס לגופו הופך להיות מקודש וטהור, ומהווה המשך וקיום למעשיו הטובים.

מבית ומחוץ

פעמים רבות באים לפניי אנשים לקבל ברכה למילוי משאלותיהם, וכאשר אני שואל אותם: "האם אתם נזהרים לאכול רק מאכלים כשרים?" הם עונים לי תשובה מוזרה מאד: "בבית אנחנו נזהרים ובחוץ לא".

אך אני נותר תמה ושואל - מה ההבדל בין אכילת מאכלי טריפה שמטמאים את הנפש בבית, לבין אכילתם מחוץ לבית? האם ישנן בגוף האדם קיבה אחת לאוכל כשר וקיבה אחרת למאכלי טרפות? הרי קיבה אחת יצר לנו הבורא, ואליה נכנס כל מזוננו.

אין כל הבדל בין מאכלי טריפה הנכנסים לגופנו בתוך ביתנו לבין מאכלי טריפה שאנו אוכלים במקום חיצוני. שניהם אסורים בתכלית האיסור!

ושאלה נוספת לי - כיצד ייתכן שאדם מגיע לבקש את ברכת הצדיק מתוך רצון שברכת ה' תחול עליו כאשר כל גופו מלא בשקצים וברמשים!?

כאשר אני שואל את אותם אנשים שאלות אלו ומוכיח אותם על מעשיהם הסותרים, הם שומעים לדברי תוכחתי ומבינים עד כמה הם טעו בדרכם, וברוך ה' רבים זוכים לחזור לדרך הישרה ושומרים על הכשרות בביתם וביציאתם.

עין רואה ואוזן שומעת

באחת מטיסותיי לקהילה יהודית שבגולה ישב לצדי יהודי שבמשך כל זמן הטיסה עקב אחריי ואחרי מעשיי. בהגיע שעת הארוחה, כאשר הדיילות במטוס חילקו את האוכל לכלל הנוסעים, הוצאתי מתיקי כריך שהבאתי עימי ולאחר שנטלתי את ידיי כהלכה, ברכתי והתחלתי לאוכלו, ואילו האדם שישב לצדי אכל מן המנה המוגשת במטוס, המכילה מאכלות טריפה ממש.

כשסיים את מנתו הרגיש היהודי שלא בנוח, ואמר לי: "מה אעשה, אני חייב לאכול ואין לי כל ברירה אחרת".

"מדוע לי יש ברירה אחרת ואילו לך אין?" שאלתי אותו, והמשכתי: "אם אציע לך אוכל כשר משלי, האם תאכל אותו במקום לאכול את מנת הטריפה המוגשת במטוס?"

"אחשוב על כך" השיב היהודי.

המשכנו לשוחח על מגוון עניינים עד שנודע ליהודי שאני מצרפת. "האם אתה מכיר את הרב פינטו?" שאל היהודי והוסיף: "אימי סיפרה לי עליו רבות, והייתי מעוניין מאד לפגשו".

"כן, אני מכיר את הרב פינטו, ועד כמה שידוע לי הוא אמור להגיע לעיר שאנחנו נוסעים אליה", השבתי לו בנחת.

היהודי שהתרגש לשמע דבריי קפץ ממקומו, ואמר שכשיגיע לעיר יפנה מיד לפגוש את הרב פינטו.

המטוס נחת. ובטרמינל הנוסעים המתינו לי ראשי הקהילה שהגיעו

לקבל את פניי בזכות היותי צאצא לאבותיי הקדושים זיע"א. כשהתברר ליהודי שישב לצידו שהיהודי המזוקן שישב לצידו במטוס ושוחח עימו במשך הטיסה הוא הרב פינטו בכבודו ובעצמו - הוא היה המום, ובבושת פנים וכלימה גדולה ניגש אליי ואמר שהוא חש מפניי בושה, כיון שראיתי אותו אוכל מאכלות אסורות.

השבתי לו מיד שאין לו מה להתבייש מפניי כלל, כיון שכבר מחר הוא ישכח ממני, שכן אשוב אל ארצי ואל ביתי.

אולם מהקב"ה הוא צריך להתבייש, כיון ששכינתו נמצאת בכל מקום והוא רואה אותו ומביט בו במעשיו הפסולים, וביום פקודה הקב"ה ימצה עימו את הדין על כל עוונותיו.

כוחו של מאכל כשר

באחת השנים בהן נסענו להילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, זכינו שנעשה במטוס קידוש ה' גדול.

באותו יום קודם הטיסה, ביקשתי מאחד ממלוויי שיקנה מספר כריכים כשרים עבור יהודים שיגיעו להילולא ואולי ישכחו להביא עימם אוכל, וכדאי שיהיה באמתחתנו דבר מאכל עבורם.

כמו כן, למרות שהזמנו בחברת התעופה מנות כשרות עבור כל הנוסעים היהודים בטיסה שלנו - ביקשתי ממנו שירכוש כריכים כשרים גם עבור הנוסעים היהודים בטיסה, כיון שתמיד קיים החשש שמא המנות הכשרות לא תגענה, ולכן כדאי להצטייד מבעוד מועד בכריכים כשרים עבור היהודים במטוס. ואמנם כך היה, לא קיבלנו במטוס אוכל כשר, ולפיכך חילקנו למי שרצה מהכריכים שהבאנו איתנו.

באותה טיסה נסעו במטוס גם זוג הורים עם בנם התינוק שמרר בבכי ללא הפסק, כבר קודם העלייה למטוס הפעוט ייבב, ואף במשך הטיסה לא פסק כלל מבכיו. הוריו המסורים ניסו להרגיעו בכל דרך אפשרית, במאכל, במשקה, במשחקים ובמיני מתיקה - אולם הדבר לא עלה בידם, ובכי התינוק לא נרגע.

מובן שהבכי הפריע מאד לשאר הנוסעים במטוס, אך הם לא יכלו לעשות מאומה בעניין. לבסוף ניגש ראש הדיילים נטל את התינוק מידי הוריו, הביא אותו אליי ואמר לי: "אתה רב, תן לו ברכה שיפסיק לבכות". הופתעתי מאד, ואמרתי לו: "אולי מהברכה שלי בכיו רק יתגבר?"

מבלי לשים לב נטלתי חתיכה מהאוכל הכשר שברשותי והנחתי בפיו של התינוק, וראו זה פלא! הילד הפסיק לבכות!

מיד עלה בדעתי שמא ילד זה מעולם לא אכל אוכל כשר, ועצם המפגש עם האוכל הכשר גרם לו כעת להירגע.

רבים מהנוסעים היו המומים לנוכח הנס, ואף היו ביניהם מספר יוצאי ארצות ערב שנדהמו לראות את השפעת האוכל הכשר על התינוק. בראותי את התרגשות הציבור מהעניין פניתי אליהם ואמרתי: "זהו אינו נס כלל. הקב"ה הראה לנו כעת בחוש עד כמה האוכל הכשר מביא שקט ומרגוע לנפש האדם".

באותה שעה התחלתי להתבונן בלבי לעומק עניין שמירת הכשרות. כאשר אדם מכניס לפיו אוכל כשר, אוכל זה מטהר את הדם שלו ואת גופו, ואז המצוות שהוא עושה הן בקדושה ובטהרה. אולם כאשר אדם מכניס לגופו דברי מאכל שאינם כשרים - אזי מצוותיו נעשות ללא כל קדושה.

במטוס נכחו גם יהודים רבים שהיו בעלי אמונה בצדיקים אך לא הקפידו בביתם על שמירת הכשרות, וכאשר הם ראו כיצד התינוק נרגע מאכילת האוכל הכשר - הם הבטיחו מיד שיתחילו להקפיד גם בביתם לאכול רק מאכלים כשרים, שהרי לנגד עיניהם ראו כיצד התינוק שבכה במשך מספר שעות רצופות ללא הפסק, נרגע כאשר בא לפיו אוכל כשר.

מובן שמקרה זה גרם לקידוש ה' גדול, שכן כולם ראו עד כמה רבה השפעת המאכלים הכשרים על נפש האדם.

טריפות בסלט הירקות

סיפור נורא שמעתי מפיו של יהודי בעל המעשה, שבאחת מטיסותיו הוא היה רעב מאד, אולם לא רצה לאכול מהאוכל המוגש לנוסעים במטוס כיון שהוא אינו כשר.

כשחלפו השעות והרעב הציק לו מאד - הוא נכנס למטבח המטוס וביקש לקבל מנה מהמנות המוגשות לכלל הנוסעים, מתוך מחשבה שהוא יאכל רק את סלט הירקות שאינו מהווה בעיה מבחינת כשרות. **מחשבה זו בטעות יסודה, למרות שהוא חשב שבאוכלו רק את הירקות הוא שומר על הכשרות, באכילתו למעשה היהודי נכשל באכילת מאכלות אסורות.**

הסלט לא היה מספיק מתובל, ועל כן הוא הוסיף לתוכו את שקיק החומץ המיועד להוספה עצמית. החומץ, שלא הופק מאלכוהול אלא מיין היה חומץ נסך - ועל פי ציווי התורה אסור היה לו לאוכלו.

כמו כן בתוך הסלט היו פירות ים לא כשרים. אומנם היהודי נזהר שלא לאכול אותם, אך הם נתנו טעם לירקות שבסלט ועל כן הסלט כולו כבר לא היה כשר ואסור היה באכילה. כך יצא שהיהודי אכל אמנם רק ירקות, אך בכל זאת נכשל באכילת מאכלות אסורות!

יש לשים לב לדבר מכשלה זה, שלעיתים ניתן לחשוב שאפשר למצוא אוכל כשר בתוך מנה שאינה כשרה, אולם דבר זה הוא מורכב ומסובך וכמעט שלא שייך לעשותו. על כן יש להישמר לאכול רק מאכלים שניתנה עליהם חותמת כשרות על ידי משגיחי כשרות מוכרים ומקובלים.

אחד בפה ואחד בלב

באחת מנסיעותיי במטוס הבחנתי ביהודי שישב בסמוך אליי וענד לצווארו סמל גדול של מגן דוד. בשעת הארוחה אכל היהודי ממנות הטריפה שמחולקות במטוס, ואף שתה יין נסך בתאוה גדולה.

כיון שאותו יהודי ישב בחברת אנשים רבים שבאו עימו - לא שוחחתי איתו כלל, אולם פניתי לד"ילת בקול רם ושאלתי אותה האם יש במטוס אוכל כשר בעבור כל הנוסעים היהודים.

לצערי הרב הדיילת ענתה לי שאין אוכל כשר עבור כל היהודים, כיון שהם לא הזמינו אוכל כזה. וגם האוכל שהוזמן עבורי - נשכח בטרמינל, ולא אוכל לקבלו. לשמע תשובתה קראתי בקול גדול שאין זה הוגן ששוכחים להביא אוכל כשר למי שהזמין אוכל כזה, ובמיוחד כאשר מדובר בנוסע מהמחלקה הראשונה.

כל זאת עשיתי כדי שאותו יהודי ישמע שאני מתלונן על כך שאין אוכל כשר במטוס, ואולי ייזכר ביהדותו ובכך שגם עליו לשמור על כשרות האוכל הבא אל פיו. אולם היהודי רק צחק מדבריי והמשיך לאכול עם חבריו מהמנות הלא כשרות.

בהמשך הטיסה שארכה שעות רבות ביקשתי מאותו יהודי גפרור כדי להצית סיגריה. היה זה לפני שנים רבות, בימים שבהם עדיין הייתי מעשן והעישון במטוס היה מותר. היהודי פתח עימי בדברים ושאל להיכן אני נוסע והאם נסיעתי למטרת נופש. השבתי לו שאני נוסע לבקר בקהילה יהודית קטנה שבה חיים קומץ יהודים ששומרים בקנאות על יהדותם, ומנסים בכל כוחם ויכולתם לשמור תורה ומצוות, ונסיעתי אליהם היא למטרת חיזוק ולא לנופש.

אגב כך המשכתי לדבר עימו על היהדות ועל הכשרות תוך כדי שאני מסביר לו עד כמה יהודי צריך לשמור את נפשו מלטמא אותה במאכלות אסורות, ואף סיפרתי לו על מסירות נפשם של יהודים רבים ששמרו על עצמם לבל יטמאו את גופם במאכלים משוקצים ובשתיית יין נסך, שכן אלו מטמטמים את מוחו ואת לבו של האדם, ועל ידי כך האדם מתרחק מהקב"ה מבלי לחוש בדבר.

"אני מאמין בקב"ה ובצדיקים למרות שאיני אוכל כשר" טען לעומתי היהודי במטוס, והמשיך: "בכל בוקר אני מניח תפילין ובביתי אני מקפיד גם על כשרות, אך מחוץ לביתי - אינני מקפיד בדבר". כך אמר.

הצטערתי לשמוע את הטעות שבדבריו והסברתי לו שוב שאין כל אפשרות להאמין בקב"ה מבלי לשמור תורה ומצוות, שכן זוהי אמונה מזויפת!

לא ניתן להידבק בה' במצות התפילין כשהמוח והלב פגומים ממאכלות אסורות. ואין ערך לשמירת הכשרות בבית, כאשר בחוץ אוכלים מכל הבא ליד.

לאחר ששוחחנו כשעתיים שאל אותי האיש מהיכן אני, ואני השבתי לו שאני מהעיר ליאון שבצרפת.

"האם אתה מכיר איזה רב בליאון בשם הרב פינטו? אבי הולך אליו הרבה". כך אמר האיש, ואני השבתי לו בתמימות: "באמת? מעניין, אני דווקא מכיר את הרב פינטו הזה והוא יושב לצידך ומשוחח איתך כבר שעתיים תמימות".

אותו יהודי היה נבון לגמרי, והוא התנצל על כך שאכל לצידי אוכל לא כשר, ואמר שמעתה הוא ישתדל לאכול רק אוכל כשר.

הוכחתי אותו שוב על אמונתו שהיא רק מן השפה ולחוץ, אחד בפה ואחד בלב. שהרי רק כאשר נודעה לו זהותי התורנית הוא הצהיר בפניי שישתדל לאכול כשר, ואם לא היה יודע שאני רב בישראל - היה ממשיך להכניס לפיו מאכלי טריפה ללא היסוס.

כדי להגיע לאמונה שלימה בה', בראש ובראשונה צריך לחדול מאכילת המאכלים המשוקצים שחוצצים בינינו לבין בוראנו, וכך נזכה בסייעתא דשמיא להידבק בה' ללא כל הפרעה.

מוסר

מוסר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאָס וְאֵל תִּקְוָה בְּתוֹכָהֶם (משלי ג, יא)

הַחֲזֹק בַּמוֹסֵר אֵל תִּרְפֶּה נִצְרָה בִּי הִיא חַיִּידָה (משלי ד, יג)

וְנִהְיֶינָה בְּאַחֲרֵיתָהּ בְּכָלֹת בְּשָׂרָהּ וּשְׂאֵרָהּ. וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שִׁנְאַתִּי מוֹסֵר וְתוֹכַחַת נֶאֱמָר לִבִּי (משלי ה, יא-יב)

יש לדקדק למה לא די שיאמר ונהמת באחריתך, ואמרת איך שנאתי מוסר וגו'. ומה טעם יש בהוספה זו של ככלות בשרך ושארך.

ויש לומר על פי משל לאיש עני מדוכא שלא היה לו מלבוש לכסות גופו, ולווה כסף בריבית וקנה בגד ולבשו. ולא היה לו לשלם לא ההלוואה ולא הריבית, מובן שהחוב היה גדל והולך, ואחרי עבור כמה שנים בלה הבגד ושוב נשאר בלא מלבוש והקור גדול וכו'. והנה נשאר קרח מכאן ומכאן, חוב גדול בעד המלבוש, וגם במלבוש כבר כלה ואין.

זהו מה שאמר הכתוב "ונהמת באחריתך" כשתבוא ממנו כל מיני הנאות עוה"ז כבר נרקב בקבר ואיננו, והחובות עבורו גדלו ועצמו. אז תנהם כנהמת ים, ותאמר "איך שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי", ועכשיו עלי לשלם כל החובות. (לב אליהו ח"ג עמוד שסד)

בִּי יָר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר וְדָרָה חַיִּים תוֹכָחוֹת מוֹסֵר (משלי ו, כג)

תוכחות המוסר הם מטים את האדם לחיים נמצא שהם דרך החיים. (רש"י)

המוסר הוא בהכרח, והתוכחה היא ע"י וכוח השכל. אולם המוסר שבספר זה הוא יראת ה' כמ"ש יראת ה' מוסר חכמה ... ועל ידי יראת ה' יתנוח אח"כ בראיות השכל ויקבל חקי החכמה מצד השכל וילך בדרך חיים. (מלבי"ם)

דברי מוסר נותנים לאדם החיים שהוא אריכת ימים, שהוא מסולק מן המיתה על ידי מוסר... ואמר כי על ידי מצוה ותורה אור יגיע בה אל הטובה הוא האור הצפון לצדיקים, כי נר מאיר המצוה, ויותר מזה התורה שהיא טוב לגמרי, כי התורה היא אור ואריכת ימים שהוא הנצחיות על ידי המוסר, שמסלק את האדם מן המיתה על ידי תוכחת מוסר. (מהר"ל דרך חיים הקדמה)

ודברי מוסר הנזכרים בתלמוד וכל שאר דברי מוסר, והוא ההנהגה הישרה והיפה על הבריות, ויש להם אשר אם לא ילך בהם הוא חטא ועוון גדול, וצריך להיות נזהר בהם, ולכן נקראו דברי מוסר שמייסרים את האדם שלא ילך בדרך רע. (מהר"ל נתיב דרך ארץ פ"א)

אֵין שִׁמְעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין (משלי טו, לא)

אוזן שומעת, אוזן אשר תשמע התוכחה המביאה חיים סופה תהיה כרוך אחר החכמה ותלין בקרב חכמים לשמוע דבר חכמה. (מצודות דוד)

כך צריך ללמוד מוסר כל האדם על כל כוחותיו, עם כל רגשותיו, האדם כמות שהוא צריך ללמוד מוסר. הוא מתחיל ללמוד מוסר בשובה ונחת, בקול ערב ובעיון עמוק, הוא שומע את כל מלה היוצאת מפיו, מתבונן בה ומרגישה. ועל ידי העיון ביחד עם הנגון הנעים המעורר יתעוררו הכוחות ויבא כל האדם לידי התלהבות פנימית לבבית, כי בהתענין היטב בדבריהם הקדושים, ונוסף לזה בנגון המתאים לזה, מוכרח הוא שימצא האדם הנלבב ענין או מאמר המושך את לבבו ומעורר את נפשו ורוחו, ואז יתעלה כל האדם, כל מהותו האדם עם כל אשר בו ילמד, ועם כל כוחותיו יחד יתעלה יתרומם ויתלהב. (שעורי דעת ח"ג עמוד קג)

מוסר

עורו ישנים משנתכם!

בשנות האינתיפאדה הקשות בארץ ישראל, כאשר היינו שומעים על המצב הביטחוני הקשה ששרר בארץ הקודש, כאשר אנשים, נשים וטף נטבחו בידי מחבלים ומרצחים על לא עוול בכפם, רק מפאת היותם יהודים אשר רוצים לקיים את מצות יישוב ארץ ישראל, לא ניתן היה להישאר אדישים ושווי נפש למול הסבל הרב שהיה מנת חלקם, וצער גדול היה בלבנו עד כדי בכי ממש, על יושבי ארץ ישראל ועל הגלות המרה שבה אנו חיים.

זכורני שכאשר הגיעו לצרפת דיווחים אודות פיגוע תופת מסוים שהיה בארץ ישראל, חשבתי בלבי - הלוואי שלא יהיו הרוגים. אולם לדאבון הלב אט אט נודעו מימדי האסון, וכלי התקשורת דיווחו על שישה הרוגים הי"ד.

בשומעי זאת חשתי כאב חד בלבי ונשאתי תפילה לריבון העולמים - "ריבונו של עולם, עשה שלא יהיו יותר משישה הרוגים". אולם שוב נדחתה תפילתי ומספר ההרוגים עלה לשמונה, ואף שביקשתי מהקב"ה שלא יעלה מעבר לשמונה, טיפס מספר ההרוגים ועמד לבסוף על אחד עשר הרוגים על קידוש ה', הי"ד.

כששמעתי גם על עשרות הפצועים שחלקם היו במצב קשה, חשבתי לעצמי שעל אף שהם נותרו בחיים מהפיגוע המחריד - חייהם שוב אינם חיים, ומי יודע אם אי פעם ישובו למצב שבו היו לפני האסון הנורא.

כאשר נודע בצרפת על האסון שארע בארץ ישראל הבחנתי במספר אנשים שנדו בראשם ואמרו: 'את, מסכנים היהודים בארץ ישראל', אולם לאחר שחלפו מספר שעות מהאסון, הבחנתי שאותם אנשים שכחו מכל הנעשה לאחינו בית ישראל, לא לקחו מוסר מהדבר והלכו לבלות במקומות אסורים.

אין ספק שיש להמשיך לחיות את חיי היום יום התקינים, למרות האסונות הקשים שפוקדים את עם ישראל ואין להיכנס למרה שחורה ולייאוש.

אולם עלינו לקחת מוסר מהאסון ולדעת שהיהודים בארץ ישראל סובלים בעבור היהודים בכל העולם ובשל כך עלינו להתעורר ולהתחזק בעבודת ה', כדי שלא נזדקק לתזכורות כואבות נוספות.

דרך ארץ קדמה לתורה

"רבי" פנה אליי באחד הימים בחור ישיבה "משום מה אני מרגיש שחסרה לי אמונה בה' יתברך, למרות שאני יושב והוגה בתורה הקדושה במשך כל היום. דבר זה מפריע לי עד מאד וטורד אותי בלימוד התורה".

לשמע דבריו שאלתי אותו כיצד הוא חושב שניתן להסביר את התופעה המוזרה, ביקשתי ממנו שיחשוב רגע וינסה להבין בעצמו את הסיבות לחוסר האמונה שלו בה'. הבחור הרהר מספר רגעים, ואחר כך השיב לי שהוא חושב שחוסר האמונה שלו נובע מכך שרבני הישיבה אינם נותנים לתלמידים מספיק מוסר.

כששמעתי את דבריו הכנים הבנתי את מאמר המשנה "אם אין דרך ארץ אין תורה" (אבות ג, יז). דרך ארץ - זהו המוסר, והתורה - אלו האמונה וקיום המצוות. על ידי המוסר שקודם לאמונה ולקיום המצוות - אנו למדים כיצד לעשותן באופן הראוי ביותר מתוך יראת שמים ואהבת הבורא.

שיחת מוסר אחת

באחד הימים בא לפניי יהודי שומר מצוות, ובחיוך גדול לחץ את ידי לשלום ושאל אותי האם אני זוכר אותו.

כיון שלא היה לי ממנו אף לא זיכרון קל, התנצלתי בפניו ואמרתי לו שאינני זוכר את מראה פניו, אולם הוספתי מיד ואמרתי לו שהוא

אינו היחיד שאינני זוכר אותו כיון שקשה לי לזכור את כל ציבור האנשים שאני פוגש בימי חיי.

היהודי קיבל את התנצלותי ואמר לי ששנים עשרה שנים קודם לכן, עוד בהיותו רחוק מקיום תורה ומצוות הוא שמע ממני שיחת חיזוק ומוסר, ולפני זמן קצר הוא נזכר בדבריי והחליט לעשות שינוי מהותי בחייו, עד שחזר לבוראו בתשובה שלימה.

סיפור זה חיזק אותי מאד. ראו כמה גדולה השפעתה של שיחת מוסר אחת! שגם אם לא השפיעה מיד על השומע, שנים רבות לאחר מכן עדיין יש בכוחה לגרום ליהודי להשתנות ולהשיב את לבו לאביו שבשמים.

ומותר האדם מן הבהמה

המעשה הבא ארע עימי רק פעם אחת בחיי, אולם אני למדתי ממנו מוסר השכל גדול.

מעשה היה באישה שבאה לפניי וביקשה ממני ברכה עבור הכלב החולה שלה.

הופתעתי מאד מהבקשה המשונה ואמרתי לה: "גברת, יש לך בנים? אולי אברך אותם".

אך האישה השיבה: "רבי, הבנים שלי ברוך ה' בקו הבריות, ואילו הכלב שלי חולה. הוא זה שזקוק כעת לברכה של הרב ולא בני".

למרות שאינני נוהג לחלק ברכות לבעלי חיים, כיון שראיתי שהאישה מתעקשת שאברך דווקא את כלבה - נתתי לה ברכה כפי שביקשה. אולם במשך זמן רב התדהמה והפליאה מבקשתה לא עזבו אותי. במקום לבקש שאברך את בני משפחתה לשמירה ולהצלחה שכן איננו יודעים כלל מה ילד יום - במקום זאת ראשה של האישה היה

שקוע כל כולו רק בבריאות הכלב שלה והיא התעקשה שאברך רק אותו.

אך במחשבה נוספת על האישה ועל כלבה החולה, הודיתי לה בלבי על בקשתה המוזרה שהביאה אותי למחשבת מוסר.

כפי שידוע, יצירתו של האדם הראשון הייתה ביום השישי לששת ימי המעשה, היום שבו נבראו גם בעלי החיים. ועלתה בראשי שאלתו של האברבנאל - מדוע לא נתייחד יום בפני עצמו לבריאת האדם? מדוע האדם נברא ביום אחד עם בעלי החיים?

האברבנאל משיב תשובות רבות לדבר, ואחת מתשובותיו היא:

בכל יום הקב"ה ברא נבראים בעלי מכנה משותף, לכל הנבראים של כל יום הייתה מעלה מסוימת שקיימת בכולם. ביום השלישי - הצמחייה, ביום רביעי - המאורות ברקיע וכן הלאה.

והנה, ביום שישי נראה לכאורה שישנה סתירה בדבר. שהרי האדם שנברא ביום שישי ביחד עם החיות, שונה מהחיות בכך שהוא בעל בחירה שיכול להימשך אחר שכלו ולהיות כעליונים ויכול להימשך אחר החומריות שבו ולהיות כבעלי החיים, ולמרות זאת הקב"ה ברא אותו ביום אחד עם בעלי החיים.

אלא הקב"ה רצה ללמד את האדם שלא יחשוב שהחיות שונות ממנו בדרך הטבע שלהן, באופן קיומן ובאופן מיתתן. "ומותר האדם מן הבהמה אין" (קהלת ג, יט) - בענין הגוף אין הבדל בין האדם לבהמה. כי הכל הבל.

ההבדל הגדול הקיים בין האדם לבהמות הוא מצד השכל שיש באדם. ולכן עליו להתחזק להתרחק מדרכיהן החומריות ולהידבק בשכלו, כי בזה הוא משיג את היתרון הגדול שלו על פני החיות. ואם לא יעשה כן - סופו יהיה כבהמות וכחיות, כשם שבריאתם והתחלתם הייתה שווה, ביום אחד.

עין רואה ואוזן שומעת

בא לפניי יהודי חולה מאד שהיה זקוק לצילום ראש ממושך ל"ע וביקש ממני להתלוות אליו לבדיקה. בבדיקה זו מצולם המוח מאות תמונות מכל זווית אפשרית כך שניתן לראות את כל חלקיו עד לפרטי פרטים ממש.

ליויתי את היהודי למקום הבדיקה ועמדתי לימינו בשעתו הקשה, אך בו בזמן למדתי לעצמי מוסר גדול מהדבר:

באותו אופן שמוחו של היהודי נבדק ומצולם מאות פעמים בדקדוק רב על ידי המכונה המשוכללת המחוברת למסופי מחשב מהמתקדמים בעולם שאוספים לתוכם את כל התמונות ואת כל ממצאי הבדיקה, כך בדיוק נבחנים כל מעשינו בעולם הזה לטוב ולמוטב, ובדקדוק רב נבדקות כל כוונותינו בשעת מעשה, לפניו ולאחריו.

כעת, בראותנו את הדיוק הרב בו ניתן לרדת לחקרי מוחנו ולבנו, עלינו להקפיד עשרת מונים בכל מעשה ומעשה שאנו פועלים בעולם שיהא באופן המושלם ביותר ובכוונה הטהורה והרצויה ביותר, שכן נצטרך לתת על כך את הדין בבוא יום פקודה.

אין ייאוש בעולם כלל

בשנת תשס"ו התקיים משחק הכרעה עולמי בכדורגל, שבו התמודדו קבוצות כדורגל מארצות רבות בתקווה לזכות בגביע העולמי.

משחק זה אינו שייך כלל לבני תורה וכל כולו הבל וריק, אך חשבתי לעצמי שמכל מקרה בעולם ניתן ללמוד מוסר ואפשר להפיק ממנו תועלת, למרות היותו קשור למחוזות אחרים, ולכן אפילו ממשחק הכדורגל העולמי ניתן ללמוד מוסר ולקח.

בתקופת ההכנה והאימונים למשחק העולמי שמעתי את ציבור האנשים משוחחים שמבין כל המדינות שמתכוננות להשתתף במשחק - לאיטליה ולצרפת אף אחד לא מנבא הצלחה משמעותית, כיוון שבמשחקים הראשונים הן לא הוכיחו את כוחן להגיע לאלופות העולמית.

אך למרות דיבורים מייאשים אלו שתי המדינות לא נפלו ברוחן ולא התייאשו ממצבן הלא מזהיר, הן התאמנו ללא הרף ועשו כל שביכולתן כדי לנצח דווקא במערכה זו.

להבדיל אלפי הבדלות, אם קיים ליהודי קושי מסוים, או אם באה עליו צרה ונראה לו במבט ראשון שאין כל פתרון ותקווה לקשייו או לצרתו, הרי שעליו להתחזק בעצמו ולהאמין בבורא העולם שהוא סיבת הסיבות ועילת העילות, ורק בכוחו לקבוע ולהכריע את אשר יקרה עימו. כמו כן עליו לבטוח בבורא יתברך שיעשה עימו ניסים ונפלאות, כשם שעשה לעם ישראל במשך כל הדורות כולם.

מחשבות זרות

וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַקְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם וְנִים אַחֲרֵיהֶם (במדבר
טו, לט)

רבי חנניה סגן הכהנים אומר, כל הנותן דברי תורה על לבו מבטלין ממנו
הרהורי חרב, הרהורי רעב, הרהורי שטות, הרהורי זנות, הרהורי יצר הרע,
הרהורי אשת איש, הרהורי דברים בטלים, הרהורי עול בשר ודם, שכן כתוב
בספר תהילים על ידי דוד מלך ישראל, שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי
לב, מצות ה' ברה מאירת עינים, וכל שאינו נותן דברי תורה על לבו, נותנים
לו הרהורי חרב... שכך כתוב במשנה תורה על ידי משה רבינו, (דברים כח)
והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד עולם, תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך
בשמחה וגו'... (אבות דרבי נתן פ"כ, א)

תחילת עבירה הרהור הלב, שניה לה ליצנות, שלישית לה גסות הרוח...
(מסכת דרך ארץ זוטא, פרק ו)

ונשמרת מכל דבר רע, מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום
ויבא לידי טומאה בלילה... (כתובות מו, א)

אמר רבי אמי כל המביא עצמו לידי הרהור אין מכניסין אותו במחיצתו של

הקב"ה, כתיב הכא וירע בעיני ה', וכתוב התם כי לא א-ל חפץ רשע אתה לא יגורך רע... (נדה יג, א)

הרהורי עבירה קשו מעבירה, וסימנך ריחא דבישרא. (יומא כט, א)

הרהורי עבירה. תאות נשים קשים להכחיש את בשרו יותר מגופו של מעשה: ריחא דבישרא. המריח בשר צלי קשה לו ריח מאד שמתאווה לו. (רש"י)

יש לפרש כמשמעו, דלענין חיוב מיתה או מלקות אינו מדבר שעל גוף המעשה חייב מיתה, אבל לענין דדבק בתעוב ובזמות, בזה הרהורי עבירה הם יותר קשים מעבירה עצמה, וזה מפני כי כח ההרהור יותר קשה, כמו שמביא מן ריחא דבישרא, שהוא חזק מאד, לפי שהוא על ידי המחשבה, שהמחשבה היא שכלית, והשכל הוא קשה יותר מגוף המעשה, שהוא מעשה חמרי, ואינו קשה כמו הרהור שהוא על ידי המחשבה. (מהר"ל נתיב הפרישות פ"ב)

ורבים אמרו, כי אין עוון במחשבת בלב, ואין עליהם שכר ועונש. ויש ראיות רבות להשיב עליהן ולא אאריך, רק אראה להם, "לב חורש מחשבות און" (משלי ו, יח). "והטיבות כי היה עם לבבך" (דה"ב ו, ח). "ולישרים בלבותם" (תהילים קכה, ד). ומשה אמר בסוף "בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל, יד). ועיקר כל המצוות ליישר בלב, ורובם זכר. וה"מזיד" וה"שוגג" יוכיחום. (אבן עזרא דברים ה, טו)

ולזנות העשוי במחשבה בסתר - יקרא זמה. (רמב"ן ויקרא יח, יז)

שהמחשבה גם כן אסורה, שנאמר לא תשנא את אחיך בלבבך, ועוד שמביאה לידי מעשה. (רד"ק זכריה ז, י)

מחשבות זרות

קורת רוח מתוך שינה

באחת הפעמים בהן שהיתי בקנדה, מארחי היקרים הכינו עבורי חדר מרווח ונאה בקומה הראשונה שבביתם.

כיון שבאותו הזמן ישנו בקומה זו מספר נשים ואף כמה זוגות נשואים, ביקשתי לישון בקומה אחרת של הבית, בקומת המרתף.

כשבעל הבית שמע על רצוני לישון בקומת המרתף הוא נחרד מאד, ואמר: "כבוד הרב, איך אוכל להסכים לבקשה זו? הרי אין זה מכבודך לישון במרתף, ובנוסף על כך גם מסוכן לישון בקומה זו".

אך אני לעומתו חשבתי שמסוכן הרבה יותר לישון במקום שעלולות להתעורר בו חלילה מחשבות זרות, ועמדתי על רצוני לישון דווקא במרתף הבית.

לשבחו של בעל הבית ייאמר שכאשר ראה שאני איתן בדעתי, הוא לא הוסיף להתעקש עימי עוד, וכפי פקשתי הוכן עבורי חדר בקומת המרתף.

לעיתים אנשים חושבים שתענוג השינה קיים רק אם ישנים בחדר גדול ומרווח ובמיטה נקייה ונוחה, אך לא כך הם פני הדברים. כאשר חיים על פי התורה - זהו התענוג הגדול והאמיתי.

האמת היא שבשוכבי בקומת המרתף לא חשתי כלל שאני ישן בקומה נמוכה זו, למרות היותה פחות נוחה לשינה. ישנתי טוב והייתי רגוע בשנתי שבאה לי בהיתר גמור, חשתי שברוך ה' זכיתי להינצל מהיצר הרע וממחשבות פסולות בזמן השינה ותחושה זו גרמה לי לשמחה ולרגיעה.

לפני שעת המנחה עליתי שוב על יצועי. ושוב, למרות התנאים הפיזיים הפחות נוחים ישנתי טוב מאד.

כמעשה שטן, חשתי פתאום מתוך שינה שהכיפה שלראשי נופלת

לי מהראש. נבהלתי מאד, התעוררתי מיד ורציתי להרים את הכיפה ולהניחה בחזרה על ראשי, אבל אז הרגשתי כמו יד נעלמה שהרימה עבורי את הכיפה והניחה אותה על ראשי.

יודע אני שסיפור זה יכול להביא לפליאה רבה או לספקנות, ואולי אי מי מהקוראים יחשוב שחלמתי אותו בהקיץ, אך מעיד אני על אמיתותם של הדברים ועל כך שאירעו עימי באותה שעה שלפני מנחה.

כאשר סיפרתי זאת לבני רבי רפאל ולמלווי ר' משה מירלי הי"ו, הם שאלו אותי האם אינני פוחד מכך. אך אני השבתי להם שאין בלבי שום פחד מהדבר, משום שברור לי שלא הייתה זו קליפת הטומאה.

עם הגבאי המסור ר' משה מירלי הי"ו

היד שסייעה לי
בשנתי - כל
רצונה היה
לסייע לי
ל ה ח ז יר
במהירות את
הכיפה לראשי,
ואם הייתה זו
הטומאה - הרי
שרצונה היה
למנוע אותי
מכך ולא להיפך.

ולעצמי חשבתי
שבודאי רצו
להראות לי מן
השמים שבכך
שיתרתי על
תנאים נוחים
לשינה - גרמתי

לקב"ה לנחת רוח

מרובה. הנה, במקום לישון במיטה נוחה בחדר נעים כפי שהוכן לי מלכתחילה - בחרתי לישון במרתף, מתוך דאגה שחלילה לא אבוא

**לידי מחשבות פסולות, ומעשי זה היה אהוב במרומים ומקובל לפני
הבורא ברוך הוא.**

יעסיק עצמו בדברי תורה

באחת מטיסותיי המרובות ממדינה למדינה החלו פתאום לעלות בראשי מחשבות זרות והרהורים רעים, וכמה שניסיתי להוציאם מראשי - לא הצלחתי בכך. פליאה גדולה אחזה בי לנוכח הדבר ותמהתי ביני לבין עצמי מה שונה יום זה מיומיי? במה שונה טיסה זו מטיסות אחרות שבהן אני טס? ומדוע דווקא בטיסה זו מחשבות אלו מציפות את ראשי?

עד שלפתע נזכרתי בעצת חז"ל, המובאת באליהו זוטא (איש שלום פרשה טז):

"אמר ר' שמעון בן יוחאי כל הנותן דברי תורה על לבו מעבירין ממנו הרהורי עבירה, הרהורי חרב, הרהורי מלכות, הרהורי שטות, הרהורי יצר הרע, הרהורי זנות, הרהורי אשה רעה, הרהורי עבודה זרה, הרהורי עול בשר ודם, הרהורי דברים בטלים... שנאמר: 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל ועבדת את אויביך אשר ישלחנו ה' בך ברעב ובצמא ובעירום ובחסר כל' וגו' (דברים כח, מז-מח).

כלומר, מי שתקפו אותו מחשבות זרות - שיעסיק את עצמו בדברי תורה וכך המחשבות הרעות תחלופנה מראשו.

מיד עשיתי כדברי הכתוב ואותן מחשבות זרות עזבו סוף סוף את מחשבתי.

לאחר זמן מה, כשקמתי ממקום מושבי במטוס, הבחנתי שבמושב מאחוריי יושב אדם שמתנהג בצורה מאד לא ראויה. אז הבנתי מה היה הדבר שגרם למחשבותיי הרעות.

מיד החלטתי לעזוב את מקומי, ולחפש לעצמי מושב אחר, בבחינת האמור "הרחק משכן רע" (אבות א, ז), כדי שהתנהגותו הלא ראויה של אותו אדם לא תשוב להשפיע עליי חלילה לרעה.

לא תיקום ולא תיטור

בחודש אלול שנת תשס"ד, בשבוע הסמוך לפרשת שופטים שהיתי במונטריאול שבקנדה, שם הוזמנתי לשאת דרשה בפני קהל גדול.

קודם זמן הדרשה קיבלתי קהל לעצה ולברכה, ובין הבאים היה גם יהודי שנכנס עם אשתו וילדיו לקבלת ברכה.

תוך כדי שיחתנו נודע לי שבכוונתו של האיש לעזוב את המקום מיד ולא להישאר לדרשתי, לפיכך הפצרתי בו שיישאר עד לאחר הדרשה ואמרתי לו: "אל תצא עדיין לדרך, הישאר לשמוע את שיחת ההתחזקות, שכן אנו מצויים בחודש אלול, הזמן שבו יש להתחזק באופן מיוחד בתשובה ובמעשים טובים, ולאף יהודי מעם ישראל לא תזיק דרשת התעוררות בימים אלו".

האיש שמע לדבריי ונכנס לשמוע את דרשתי ביחד עם אשתו וילדיו. באותה דרשה דיברתי בתוך דבריי על איסור לקיחת שוחד ועל איסור נקימה ונטירה שהאדם מצווה עליהם בתורתנו הקדושה.

לאחר הדרשה ניגש אליי היהודי כשהוא נרגש כולו, נישק את ידי והודה לי. למראה התרגשותו שאלתי אותו מה ארע, והוא השיב: "מכל האנשים שבאו לפני הרב קודם הדרשה, רק לי אמרת להיכנס ולשמוע את הדרשה, למרות שהייתי יחד עם אשתי וילדיי. ולמרות שבדרך כלל הרב אינו מאפשר לילדים להיכנס לשיעוריו כיון שהם מפריעים לו, הפעם הזאת הנוכחות של ילדיי בשיעור לא הפריעה לרב למסור את השיעור".

שמעתי את הדברים אולם עדיין לא הצלחתי להבין להיכן היהודי חותר בדבריו. והאיש המשיך ואמר: "דרשת הרב כולה הייתה מכוונת ישירות אליי! שכן חשבתי להתנקם ברב פלוני על כך שבדין תורה שהיה לי אצלו הוא פסק שאני חייב ואילו הצד השני זכאי, ועל כן חשבתי לנקום בו. אולם כעת, לאחר הדרשה של כבוד הרב אני מבין שאסור לי לנקום ולנטור לו על כך, ועליי לקבל את פסק הדין שלו ללא ערעור".

ועוד המשיך היהודי בוידויו האיש: "בנוסף, התעוררתי לחשוב שוב על פסק הדין שאותו רב פסק לי, וגיליתי שהצדק עימו! על פי דין אני באמת חייב והצד השני זכאי. ועל כן אני מודה לכבוד

הרב שבדרשתו האיר את עיניי והציל אותי ממחשבות רעות אלו של נקימה ונטירה ושבזכותו נשמרתי מחטא ועוון".

"אל תודה לי" אמרתי ליהודי, "ברוך ה' שבחר בי להיות השליח הטוב להאיר לך את עיניך שלא תגיע ח"ו לידי עבירה. אך נסה לחשוב בדעתך, שמא עשית לאחרונה מעשה טוב שבוודאי בזכותו הקב"ה האיר את עיניך והציל אותך מעוון חמור זה של נקימה ונטירה".

שינה מתוך דברי תורה

פעמים רבות נשאלתי על ידי אנשים מדוע במהלך תפילת שחרית נכנסות לראשם מחשבות זרות?

מציאות זו קשה עוד יותר להבנה לאור העובדה שלעיתים אנשים אלו קמים השכם בבוקר כדי להתפלל במניין, תפילתם נאמרת ביישוב הדעת, ולאחר התפילה הם גם נשארים לשמוע שיעור תורה. מדוע אם כן, למרות כל כוונותיהם הטובות, בבוקרו של יום ממלאות את ראשם מחשבות זרות ולא מרפות מהם?

בשומעי את בעייתם אני נוהג לשאול אותם האם בלילה קודם לכתם לישון הם צפו במכשיר הטמא - בטלוויזיה? או שאולי קראו בספר חיצוני שיש בו דברי טומאה? או שחלילה חשבו במיטתם מחשבות לא טהורות?

כאשר אדם עוסק בדבר טומאה באחד מהאופנים הללו קודם שנתו - בבוקר למחרת מחשבותיו אינן יכולות להיות זכות וטהורות, משום שהטומאה מהלילה חקוקה עדיין במחשבתו, ולכן מיד בבוקרו של יום המחשבות הזרות תוקפות אותו וממלאות את ראשו אפילו באמצע תפילת שחרית או בשאר הזמנים שבהם הוא עוסק בדברים שבקדושה.

מסיבה זו אמרו חז"ל, וכך נפסק להלכה (משנה ברורה סי' רלח סקא) שלא ילך אדם לישון אלא מתוך דברי תורה, וכך כשיקום בבוקר תהיינה מחשבותיו זכות וטהורות, מלאות בחכמת התורה, וכך גם תפילתו תהיה מתוך מחשבה נקייה, ללא סטייה כלל.

במופלא ממך אל תדרוש

באחד הימים קיבלתי שיחת טלפון ממרסיי שבצרפת שבה בישרו לי על בחורה בת 29 שנפטרה ל"ע מהמחלה הארורה. בשומעי זאת, המחשבה הראשונה שעלתה בראשי הייתה: מדוע צעירים ללא עוון צריכים לסבול ולהיפטר מן העולם?

בחורה זו כבר החלימה לאחרונה מהמחלה ואף שערותיה צמחו, וכל מי שהכיר אותה היה מאושר מהנס הגדול שנעשה לה. אך לבסוף המחלה האיומה גברה עליה, הכריעה אותה והיא נפטרה צעירה לימים, ללא שזכתה להתחתן ולהביא לעולם דורות אחרים.

כך חשבתי לעצמי, ובראשי הוסיפו לחלוף מחשבות שונות והרהורי היצר אודות צורת ניהולו של הבורא את העולם. אולם לפתע התנערתי ממחשבות אלו וקראתי בקול רם: "ברוך דיין האמת".

כך ארע לי גם כאשר הגיע לידיי אלבום תמונות שנאספו משואת יהודי אירופה, ולנגד עיני נגלו למעלה ממאה תמונות מזעזעות מזמן המלחמה. בלבי עלה כעס גדול ושאלה ענקית ריחפה במוחי: מדוע חפים מפשע נענשו באופן כל כך קשה ואכזרי?

אך גם במקרה זה התנערתי מיד ממחשבות אלו שהן תחבולות היצר הרע להכשילני באמונתי, ונזכרתי בדברי אמונה ששמעתי פעם בשם רב גדול שאמר בזמן השואה שכאשר יהודי שומע שמועה רעה ומקבל עליו דין שמים באהבה ואומר "ברוך דיין האמת" בכוונה גמורה ללא שאילת שאלות, אזי כשיגיע לבית דין של מעלה ינהגו עימו באותו אופן ולא ישאלו מדוע עבר עבירה פלונית ומדוע חטא בחטא אלמוני, אלא ידונו אותו לכף זכות.

בנוסף, הזכרתי לעצמי שוב ושוב שכאשר באות על יהודי צרות, עליו לקבלן באהבה ללא כל הרהורי תהייה ושאלת שאלות. ובנוסף, טוב יעשה אם יפשפש במעשיו ויחפש שמא עוונותיו הם אלו שגרמו לכך שתבאנה עליו צרות אלו, ואז יזכה לשוב עליהם בתשובה.

מצוות

פקודי ה' ישרים משפטי לב מצות ה' ברה מאירת עינים (תהילים יט, ט)

רוצה לומר כי התורה מלמדת לאדם את המעשה אשר יעשה, ולא נחשב שהולך בחוש... ואמר "הנחמדים מזהב ומפז רב", פירוש כי המצוה יש בה שני דברים, האחד שהמצוה טובה לאדם הגופני, שדבר זה מבואר לכל, שכל המצוות שהם בתורה הם להשלים תיקון האדם עד שהאדם הוא בטוב. והשני שהשכל גם כן מחייב המצוות מצד סוד שכלי, ועל זה אמר, כי מה שהמצוה יש בה סוד שכלי אלקי הם נחמדים מזהב ומפז רב, שהם נחמדים לראיית העין לבד, ומצוות התורה הם יותר נחמדים לראיית השכל, שכמו שיפול לשון ראייה על העין יפול ראייה על השכל... (מהר"ל תפארת ישראל בהקדמה)

אמר רשב"י, אמר הקב"ה הוּוּ מכבדין את המצוות שהם שלוחי ושלוחו של אדם כמותו, אם כבדת אותן כאילו לי כבדת, ואם ביזית אותן כאילו לי ביזית. (תנחומא פרשת ויגש)

"ושמרתם את המצוות", רבי יאשיה אומר אל תקרי כן, אלא ושמרתם את המצוות, כדרך שאין מחמיצין את המצה, כך אין מחמיצין את המצוה, אלא אם באה מצוה לידך עשה אותה מיד. (מכילתא בא פרשה ט)

משל למלך בשור ודם שאמר לאשתו הוי מתקשטי בכל תכשיטיך כדי שתהא רצויה לי, כך אמר להם הקב"ה לישראל, הוּוּ מצוינים במצוות, כדי שתהיו

רצויים לי, וכך הוא אומר יפה את רעייתי כתרצה, יפה את שאת רצויה לי.
(ספרי ואתחנן לו)

"כל הדבר אשר אנכי מצוה אתכם", שתהא מצוה קלה חביבה עליך כמצוה
חמורה. (ספרי ראה פב)

רבי חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך
הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.
(אבות ו, יא)

יש לשאול, כי איך יאמר ה' חפץ לזכות את ישראל, לכך הרבה להם מצוות,
ודבר זה נגד השכל, שהיה לו למעט במצוות, כדי שלא יהיה צריך לשמור
הרבה מצוות, ואז היה זוכה לעולם הבא על ידי מיעוט מצוות, ממה שהוא
מוסיף להם מצוה, שאז אי אפשר לזכות כל כך לעולם הבא.

ואני אומר כי לא קשיא כלל, כי מה שישראל הם מוכנים אל התורה היא
מדרגה בפני עצמה... ואם נתן להם מעט מצוות, לא היה הזכות שלהם כל
כך כמו שיש להם זכות במה שיש להם תורה שיש בה מצוות הרבה ומוכנים
אל הרבה מצוות... ועל זה אמר רבי חנניא דבריו, כי רצה הקב"ה לזכות את
ישראל, ולפיכך הרבה להם מצוות הרבה, והם מוכנים אל מצוות הרבה מאד...
ולכך שכרם גדול יותר... כי הדבר הזה, שאפשר שיקיים המצוות או לא יקיים
דבר זה הוא שקול, כי אולי יזכה ויקיים המצוות, וכיון שהדבר הוא שקול,
דבר זה מכריע מה שהוא מוכן אל תורה של ריבוי מצוות, ודבר זה הוא זכות
גדולה מאד. כי זה מסגולת נפשם של ישראל, שהם מוכנים אל המצוות מצד
עצם נפשם... (תפארת ישראל פ"ה)

מצוות

שני דולרים בודדים

באחת השנים ביקשתי מאחד מתלמידיי שיעשה עימי חסד וילך לרכוש עבורי עשרה כרטיסי טיסה, כאשר סכום הקניה היה קרוב לחמשת אלפים דולר.

נתתי בידו את סכום הכסף הנצרך לרכישת הכרטיסים והתלמיד עשה כדבריי ופנה למשרדי חברת הנסיעות כדי להזמין עבורי את הכרטיסים.

במשרדי חברת הנסיעות, כאשר תלמידי התכוון לשלם עבור כרטיסי הטיסה, הוא הוציא מכיסו את הכסף שנתתי בידו וביקש לשלם עבורם. אך לצערנו הרב התברר לו שחסרים בידו שני דולרים בלבד כדי להשלים לסכום הקניה המלא.

כיון ששני דולרים הוא סכום פעוט, ובמיוחד ביחס למחיר הרכישה הכולל, ביקש התלמיד מנציג החברה שיוותר לו על שני הדולרים החסרים וימכור לו את עשרת הכרטיסים למרות חסרונם.

אולם נציג החברה סרב לבקשה ואמר שהוא איננו רשאי לוותר אפילו על דולר בודד אחד, וכמוהו גם שאר נציגי חברת הנסיעות שסירבו לבקשת ההנחה ולא הסכימו לתת בידי תלמידי את הכרטיסים שביקש, עד ששני הדולרים הנוספים ישולמו במלואם.

תלמידי המסור שב אליי, סיפר לי על חסרון הדולרים ועל כך שהחברה מסרבת לוותר עליהם ואמר שהוא מתנצל על כך שהוא חוזר אליי בידיים ריקות, אך לא נותרה בידו כל ברירה אחרת.

השתוממתי מאד. הרי חברת הנסיעות עושה לעצמה שיקול שנע בין רווח של אלפי דולרים לבין הפסד של שני דולרים, ובכל אופן היא מתעקשת שישולמו לה שני הדולרים החסרים, למרות שייתכן

והיא תפסיד בשל כך את כל אלפי הדולרים, במידה והקונה לא ישוב לרכוש במשרדה את כרטיסי הטיסה.

אולם במחשבה שנייה חשבתי לעצמי שכשם שהחברה איננה מזלזלת בכל סכום שהוא, ואפילו קטן ביותר כשני דולרים - כך עלינו ללמוד על ערכן של המצוות, שגם אם מצוה מסוימת נדמית בעינינו קטנה או פשוטה - הרי ערכה רב ועצום לאין שיעור, ויש לעשות כל מאמץ כדי לזכות לקיימה.

כמו כן, כשם שבחברת הנסיעות אין ויתורים ואין החסרות בתשלום עבור כרטיסי הנסיעה - כך גם בשמים אין ויתורים, ואם חסרה למצוה מסוימת הכוונה שלה בעת קיומה, או שהמצוה לא נעשתה בשלמות, ביום פקודה עתיד האדם לתת על כך את הדין בדקדוק רב.

ועל כך אמרו חכמים: "הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות, והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה" (אבות ב, א).

שאלת חכם

באחד הימים בא לפניי תלמיד מהישיבה הקדושה כדי לשאול שאלה בעניין הנוגע לדקדוקי המצוות. תוך כדי שיחתי עימו הגענו לדבר על עניינים נוספים ועל מצוות שונות, וכך גילינו שמבלי לשים לב הוא עובר על עבירה חמורה מאד.

מובן שהבהרתי לו את העניין שבו הוא חטא בשגגה, לימדתי אותו כיצד ישוב בתשובה על שגגתו והסברתי לו כיצד להבא יעשה את הדבר באופן הנכון והראוי.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שניתן ללמוד מכך עד כמה גדול כוחה של שאלת חכם.

בזכות הדבר שתלמידי לא התבייש ובא לבקש את דעת התורה בעניין מסוים, הוא זכה שבמהלך השיחה עימו נגענו בנושא אחר

שבו נדרש ממנו תיקון גדול וחיזוק רב, ואלמלא היה מגיע להיוועץ בדעת תורה - מי יודע עד מתי היה מתמיד בשגגה זו מחוסר ידיעה.

מגלגלין זכות

ארע עימי ובאחד הימים נזדמנה לידי מצוה, אולם עד שהתפנית לעשותה - אותה מצוה חמקה ממני וכבר לא יכולתי לקיימה.

הצטערתי מאד על שהפסדתי את קיום המצוה, וייסרתי את עצמי על כך שלא הזדרזתי לקיימה.

והנה, משמים הבחינו בצערי הרב על הפסד המצוה, ותוך רגעים ספורים שבו וגלגלו לידי את אותה מצוה בדיוק. ברוך ה', בפעם הזאת לא הפסדתי אותה וזכיתי לקיימה בהידור ובשמחה.

ולמדתי מהעניין מוסר גדול, שכאשר אדם מתחרט בלבו על הפסד מצוה, מן השמים מסייעים בידו ומגלגלים לפניו הזדמנות נוספת לקיום המצוה. להראות לנו עד כמה חביבות המצוות לפני הקב"ה.

קיום מצוה לשם שמים

באחת השנים, בימים שלפני חג הסוכות הבחנתי בפריז ביהודי שקנה לעצמו לכבוד החג אתרוג גדול ויפה. בעת הקנייה נראה היה שהיהודי מרוצה מאד מהאתרוג המשובח שהשיג, ושמעתי אותו אומר לעצמו: "אה, אתרוג זה ראוי וטוב". מיד פשטה בלבי שמחה עצומה. מי כעמך ישראל המהדרים במצוות ומשקיעים את כספם בנוי ובהידור המצוה.

אולם שמחתי לא ארכה אפילו שניות ספורות, שכן מיד המשכתי לשמוע את היהודי משלים את המשפט: "אתרוג זה ראוי וטוב להכין ממנו לפתן לאחר החג".

בבת אחת ניטלה ממני השמחה הגדולה שבה הייתי שרוי. הרגשתי כמו בלון שהוצא ממנו כל האוויר, ולאחר מספר רגעים עצבות גדולה פשטה בלבי.

הנה, היצר הרע הצליח לגבור על אדם זה ונטל ממנו את עיקרה של המצוה. כאשר יהודי זה יברך על האתרוג בחג הסוכות - כל מחשבתו תתמקד בלפתן שהוא יכין ממנו לאחר החג. וכיון שהמצוה נעשתה מלכתחילה שלא רק לשם שמים - בודאי ערכה פחות ממצוה המכוונת לעשיית רצון הבורא יתברך שמו בלבד.

מסיבה זו הצטערתי לשמע דבריו של היהודי בעת רכישת האתרוג, שכן הם הראו על התייחסותו האישית למצות ארבעת המינים שלמרות שקוימה בהידור - היא לא קוימה לשם שמים בלבד.

מצות כיסוי הראש

בזמן שהותי במקסיקו שבדרום אמריקה, באו לפניי יהודים רבים תושבי המקום כשעל ראשם כיפה - כמראה יהודי שורשי.

אולם בשבת, בעת לכתם לכיוון בית הכנסת האזורי, הבחנתי בהם לפתע כשהם גלויי ראש כמו הנוכרים המתגוררים במקום. כשאותם יהודים הבחינו בי והבינו שאני מתפלא על חסרון כיפתם - הם חשו בושה עצומה מהדבר.

מרוב בושה, אחד היהודים הציע לחבריו לשוב אחורה ובכך להימנע מהמפגש בינינו. אך חברו שלא הכיר אותי - לא הבין מדוע פתאום כולם נבוכים כל כך, ומדוע עליהם לברוח מהמקום.

כאשר נפגשנו לבסוף - הסרתי את כיפתי מתחת לכובעי והנחתי אותה על ראשו של אחד מהם, בכך הוכחתי אותם ללא מילים, ואותו יהודי שהנחתי את הכיפה לראשו לא ידע את נפשו מבושת פנים.

אולם לאחר מעשה, כשחשבתי שוב על פגישתי עם היהודים גלויי הראש, הגעתי למסקנה שעצם המפגש עימי והבושה שהם ספגו מכך שראיתי אותם גלויי ראש - בטח נכנסו עמוק בלבם, ואולי יגרמו להם בעתיד להקפיד יותר בקיום מצוה זו של כיסוי הראש.

גדול המחטיאו יותר מן ההורגו

ארע עימי ובאו לפניי שתי אמהות שילדיהן נועדו להינשא זה לזו בתוך חודשיים.

אימו של החתן פתחה בדברים ואמרה: "בעלי ואני גידלנו את בננו במשך כל חייו בדרך התורה והמצוות, החדרנו בו עול תורה ויראת שמים וברצוננו לראותו מקים בית כהלכה שבו תהיה הקפדה רצינית על מצוות התורה השונות, שמירת שבת, כשרות המטבח, וכן שגם מצות טהרת המשפחה תישמר בביתו כפי המצווה בתורה".

כך אמרה אימו של החתן, ואימה של הכלה ששתקה עד כה פתחה מיד בדברים וטענה שבביתם לא נהוג שהאישה טובלת במקווה אלא רק פעם אחת קודם החתונה, ואם כן לפי דעתה אין לדרוש מבתה לנהוג מעבר לכך.

הייתי המום מדבריה, ובפנותי אליה שאלתי: "הרי הבחור הזה שבתך בחרה בו מתחתן איתה ולא איתך, ובשמירת המצוות ודקדוק ההלכה שלו הוא מחייב אותה ולא אותך. מדוע אם כן את מערבת את דעתך האישית ברמת ההלכה שתשרור בביתו של הזוג הצעיר? אם בתך משתפת פעולה ומסכימה לדקדוק ההלכה של חתנה - מדוע את מכניסה את ראשך ביניהם?"

אימו של החתן, שעמדה מן הצד והקשיבה לחילופי הדברים ביני לבין אם הכלה לא יכלה לשתוק עוד והוסיפה: "גם נודע לנו שבבית הכלה מערבים בשר בחלב ונוהגים לאכול חזיר ר"ל".

"אין זה עניינך מה אוכלים בביתנו, אל תתערבי לנו גם בעניינים אלו!" קראה לעומתה אם הכלה.

בשומעי את ויכוחן שעלה לטונים גבוהים - יעצתי להן "לפרק את החבילה" ולא להשיא את ילדיהן זה לזו, כיון שכבר מתחילה נראה לי שלא יוכל לשרור שלום בית בבית הזוג הצעיר.

אחר כך פניתי לאם הכלה וגערתי בה על שהיא מחללת את דברי התורה הקדושה ועל שהיא רומסת ברגל גסה את מצוות התורה. עוד הוכחתי אותה על רצונה לקחת לבתה חתן בן תורה וירא שמים, מתוך כוונה להחטיא אותו ולהרוס את חינוכו הטוב שהושקע בו בעמל רב.

לאחר ששתי האימהות יצאו מחדרי חשבתי לעצמי שזהו דבר נורא שכתוצאה מנישואים מן הסוג זה - כל החינוך הטהור, יראת השמים וההקפדה על המצוות שהושקעו בבחור במשך שנים - יורדים לטמיון. אוי לו למי שגורם להתדרדרות הזו וגורם ליהודי מעם ישראל לחטוא, כפי שאומר רש"י הקדוש על פי המדרש: "הא למדת שהמחטיא לאדם קשה לו מן ההורגו" (רש"י דברים כג, ט).

מצוה גוררת מצוה

באחד הימים בא לפניי יהודי וביקש ברכה על עניין חשוב מאד.

יהודי זה היה מוכר לי עוד טרם פגישתי עימו, וידעתי שבעבר הוא נטל מחברו סכום כסף גדול בגניבה ועדיין לא שב בו ממעשהו הנורא. אולם נראה היה שהיהודי לא חש כלל שקיימת אצלו סתירה, מצד אחד הוא המשיך לאחוז בגניבתו ומצד שני הוא ביקש את ברכתי מתוך אמונה גדולה בברכת הצדיק.

סתירה זו במעשיו של היהודי הפליאה אותי מאד. איך ייתכן הדבר? הרי כבר אמרו חכמינו ז"ל: "מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה" (אבות ד, ב), כיצד אם כן ייתכן שאדם שעשה מצוה פנה מיד אחר כך לעסוק בדבר עבירה? הרי על פי האמור - המצוה שעשה אמורה למשוך אותו לעשות מצוה נוספת?

אלא התשובה לכך היא שלא כל מצוה גוררת אחריה מצוה נוספת. רק מצוות שהאדם קיים בשלמות - יש בכוחן לגרור אחריהן מצוות נוספות, ואילו מצוות שנעשו מתוך התנשאות ולשם כבוד, או שלא נעשו בלב שלם - אין בהן חיות, והן אינן מסוגלות לגרור את האדם לעשיית מצוות נוספות.

נסיונות

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִי-ם נָסָה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר הִנְנִי (בראשית כב, א)

כִּי מִנְסָה ה' אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לְדַעַת הֲיִשְׁכֶּם אֱהָבִים אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל
לְבַבְכֶּם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם (דברים יג, ד)

ה' צָדִיק יִבְחֶן וְרָשָׁע וְאֱהָב חֶמְס שְׂנֵאָה נִפְשׁוּ (תהילים יא, ה)

אמר רבי יונתן, היוצר הזה אינו בודק קנקנים מרועעים, שאינו מספיק לקוש עליהם אחת עד שהוא שוברם, ובמי הוא בודק, בקנקנים יפים, שאפילו מקיש עליהם כמה פעמים אינם נשברים, כך אין הקב"ה מנסה את הרשעים, אלא את הצדיקים, שנאמר ה' צדיק יבחן.

אמר רבי יוסי בן חנינא, הפשתני הזה בשעה שהוא יודע שהפשתן שלו יפה, כל שהוא כותשה היא משתבחת, וכל זמן שהוא מקיש עליה היא משתמנת, ובשעה שהוא יודע שהפשתן שלו רעה אינו מספיק לקוש אליה אחת עד שהיא פוקעת, כך אין הקב"ה מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים, שנאמר ה' צדיק יבחן.

אמר רבי אלעזר משל לבעל הבית שהיו לו שתי פרות, אחת כחה יפה ואחת כחה רע, על מי הוא נותן את העול, לא על זאת שכחה יפה, כך הקב"ה מנסה את הצדיקים, שנאמר ה' צדיק יבחן (בראשית רבה לב, ג)

עשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו ע"ה ועמד בכולם, להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו ע"ה (אבות ה, ג)

הנכנס לישון על מטתו אומר... ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לידי מצוה, ואל תרגילני לידי עבירה, ואל תביאני לידי חטא ולא לידי עוון ולא לידי ניסיון... (ברכות ס, ב)

אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי ניסיון, שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי ניסיון ונכשל, אמר לפניו, רבונו של עולם מפני מה אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ואין אומרים אלקי דוד, אמר אינהו מינסו לי, ואת לא מינסית לי, אמר לפניו, רבונו של עולם בחנני ונסני, שנאמר בחנני ה' ונסני וגו', אמר מינסנא לך, ועבידנא מילתא בהדך דלדידהו לא הודעתניהו ואילו אנא קא מודענא לך, דמניסנא לך בדבר ערוה... (סנהדרין קז א)

הניסיון שהקב"ה מנסה את הצדיק, כדי שיהיה נמצא צדקתו בפועל נגלה, ולא שיהיה צדיק נסתר. (דרך חיים ד, ג)

חילקה החכמה העליונה את ענייני הניסיון האלה בין אישי מין האנושי, כמו שגזרה בעומק עצתה היותו ראוי ונאות, ונמצא לכל איש ואיש מבני האדם חלק מיוחד בניסיון ובמלחמת היצר, והוא פקודתו ומשאו בעולם הזה, וצריך לעמוד בו כפי מה שהוא, וידונו מעשיו במידת דינו יתברך כפי המשא אשר ניתן לו באמת בכל בחינותיו בתכלית הדקדוק. (דרך ה' להרמח"ל ח"ב פ"ג)

נסיונות

המנצחים האמיתיים

באחת הפעמים בהן ביקרתי בארגנטינה שבדרום אמריקה, התנהלו באותו הזמן משחקי כדורגל חובקי עולם שבהם התמודדו על הגביע העולמי מספר מדינות.

בעת שהותי במקום הגיע המשחק לשלב המכריע, המתח היה בשיאו וכל העולם היה מרותק למסכי הטלוויזיה לראות איזו מדינה תנצח בסיבוב האחרון.

באותו הזמן ניגשו אליי כמה מיהודי המקום וביקשו שאגלה להם איזו קבוצה תנצח לבסוף במשחק הכדורגל.

"מחר שבת קודש, ובצהריים אני מתעתד בעזרת ה' למסור שיעור תורה. בואו לשיעור ושם אומר לכם את דעתי בעניין". כך אמרתי להם.

אולם היהודים הביטו זה בזה וחייכו במבוכה, עד שאחד מהם אזר אומץ והסביר לי: "כבוד הרב, מחר בצהריים לא נוכל להשתתף בשיעור התורה שתמסור, משום שממש באותו הזמן אמור להתקיים המשחק הגורלי והמכריע, ואנחנו רוצים לשבת ולצפות במשחק בטלוויזיה שבביתנו".

הוכיתי בתדהמה: "אבל שבת מחר! וזהו חילול שבת לצפות בטלוויזיה!"

"איננו מחללים שבת, אנחנו מדליקים את הטלוויזיה בטרם כניסת השבת, או שאנחנו מבקשים מגוי שידליק אותה בעבורנו בשבת". כך הסבירו לי האנשים בתמימות. אולם אני הסברתי להם שלמרות שהם אינם מדליקים את הטלוויזיה בעצמם בשבת - אין זה מכבוד השבת הקדושה שיצפו בטלוויזיה ביום השבת, ובנוסף, גם באמירה לגוי ישנו איסור.

הניסיון היה קשה והפיתוי היה גדול. אותם יהודים התקשו לוותר על התענוג שבצפייה במשחק הגורלי, עד שלבסוף אמרתי להם: "אתם תתגברו מחר ולא תצפו במשחק, במקום זה תגיעו לשיעור התורה שאמסור, ואני אגלה לכם שם מי המנצח במשחק!" בחסדי שמים הצעה זו מצאה חן בעיניהם, וכך היה.

השמועה עשתה לה כנפיים. מהר מאד התפרסם הדבר שאני עומד לגלות בשיעור התורה איזו קבוצה תנצח במשחק האחרון, ומתוך סקרנות הגיעו לאולם שבו התקיים השיעור הרבה מאד אנשים, יהודים וגויים כאחד, כדי לשמוע איזו מדינה תזכה בגביע העולמי.

פתחתי את השיעור בדברי התורה כפי שתכננתי מבעוד מועד, הקהל היה קשוב מאד ונהנה מהדברים, ואף הגויים שהיו במקום סיפרו לחבריהם לאחר השיעור על התפעלותם מעוצמת האמת הטמונה בתורה, כפי שגילו מתוכן הדברים ששמעו בשיעור.

לאחר שסיימתי את דברי התורה שאלתי את הקהל: "נו, האם רוצים אתם שאגלה לכם איזו קבוצה תנצח במשחק?"

"כן!" קראו כל הנאספים בקול.

ואז גיליתי להם: "**אנחנו!** אנחנו ניצחנו את היצר הרע! ויתרנו על חילול שבת, נמנענו מלצפות בטלוויזיה בשבת, ובמקום זה באנו לשמוע דברי תורה. **אנחנו המנצחים האמיתיים!**"

ואחר כך הוספתי ואמרתי להם: "**לא קיימת אפשרות של אהבת הכדורגל, וביחד איתה אהבת ה', כמו שאי אפשר לעבור עבירה ואחר כך לומר שאנו אוהבים את הקב"ה. וברוך ה' שעמדתם בניסיון הקשה והתגברתם על עצמכם, אשריכם ישראל!**"

והיו עיניך רואות את מוריך

באחת השנים, ימים ספורים קודם סיומה של השנה הלועזית, הגיע אליי יהודי וסיפר לי שהוא מוזמן באותו ערב למסיבת חג המולד - חגם של הגויים.

"האם בדעתך ללכת להשתתף במסיבה זו?" שאלתי את היהודי.

"לא", השיב היהודי "והכל בזכות הרב".

"בזכותי? מדוע?" שאלתי אותו, כיון שלא זכרתי כלל ששוחחתי עימו אי פעם בנושא. והיהודי השיב:

"פעם יצא לי לשמוע מתוך קלטת הרצאה של הרב שנקראת "הקרוב". בהרצאה זו הרב דיבר על עמידה בניסיונות ועל הכוח שהאבות הקדושים הנחילו לדורות אחריהם לעמוד בניסיונות. כעת,

עם הראשל"צ הג"ר שלמה עמאר שליט"א

בשעת הניסיון חשבתי לעצמי שאם ניתנו בי הכוחות לעמוד בניסיון זה ולא ללכת למסיבת חג המולד - אני אשתמש בהם ולא אשתתף במסיבה. ביטלתי את השתתפותי במסיבה, ובמקומה קבעתי לשבת ללמוד תורה עם רב מסוים באותו הזמן בדיוק". כך אמר היהודי. לשמע דבריו נשקתי לו בראשו ואמרתי לו: "אשריך! אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא".

ממעשה זה ניתן ללמוד עד היכן מגיעה השפעתה של שיחת חיזוק אחת, ועד כמה גדולים כוחות האדם להקריב מעצמו למען בוראו. זאת בזכות אבות ואמהות האומה שסללו לנו את הדרך בכך שהקריבו את כל חייהם למען קיום ציווי ה'.

יש לזכור שכאשר האבות הקדושים עמדו בניסיונותיהם הם היו היחידים בעולם והראשונים שעשו זאת בגבורה עצומה, ועל כן עלינו ללמוד ממעשיהם וללכת בדרכיהם, שמעשיהם מחייבים אף אותנו ומעניקים לנו את היכולת לעמוד בניסיונות השונים למרות הקשיים המרובים.

תן דעתך שלא תחריב

באחת השנים כאשר גרתי בארץ ישראל, באה לפניי נערה מצרפת ששהתה במשך זמן רב בארץ ישראל אצל קרובי משפחתה, והתחזקה בביתם מאד בעבודת ה' וביראת שמים.

הנערה הנבוכה חשה געגועים לבני משפחתה שאינם שומרי תורה ומצוות כראוי, ושאלה אותי האם כדאי שהיא תיסע לשהות בתקופת החגים בצרפת בקרב בני משפחתה כפי בקשתם וכפי רצונה, או שמוטב שתישאר בארץ וכך תשמור על הרוחניות שלה.

כיון שהכרתי את טבעה של הנערה והכרתי גם את בני משפחתה, ידעתי שאם היא תיסע חזרה לצרפת ותשהה שם בין בני משפחתה - היא תפסיד את כל מה שהתחזקה בארץ, משום שבבית הוריה ובסביבתם ישנם דברים רבים שאינם ראויים ואינם מתאימים לבת ישראל. בבית הוריה היא לא תצליח לשמר את ההתעלות שהייתה לה בארץ הקודש ואת ההתחזקות ביראת שמים, ומדרגתה הרוחנית תדרדר ותרד.

לפיכך יעצתי לה שתישאר בארץ ישראל אצל קרובי משפחתה שגרים בירושלים, ושם תחגוג את החגים הבאים עלינו לטובה.

הנערה שמעה לעצתי והודיעה לבני משפחתה שגם בחגים היא נשארת בארץ ישראל.

אולם בני משפחתה לא ויתרו על רצונם לפגוש את הנערה, ועל כן החליטו לעלות בעצמם לארץ ישראל ולשהות בקרבתה בתקופת החגים, אך קבעו את מושבם בתקופה זו - בעיר הרצליה הרחוקה מהיהדות ומשמירת המצוות, וקראו לה שתבוא לשהות עימם בעיר זו.

לדאבון הלב, אותה נערה שעמלה במשך זמן רב כל כך על מדרגתה הרוחנית, לא עמדה בניסיונות שעמדו לפתחה עם בני משפחתה בעיר הרצליה, ובמקום שתתעלה בתקופה מיוחדת זו של החגים - היא ירדה מאד ממדרגתה ונמצא שרק הפסידה מהביקור של בני משפחתה בארץ ישראל.

קל מאד לקלקל מה שנבנה בעמל רב, וקשה מאד לתקן מה שנהרס במחי יד. סיפור זה הינו דוגמא לכך שבתקופה קצרה של שהות במקום טומאה ניתן להחריב בקלות עולמות שנבנו בטהרה.

שבע יפול צדיק וקם

כאשר הייתי צעיר לימים ביקרתי באנגליה. בעת סיורי באחד הפארקים הציבוריים במקום, נוכחתי לחזות במשחק בין שני אנשים שהתגוששו ביניהם לעיני קהל אנשים שעמד וצפה בהם ובמשחקם.

לעולם לא אשכח את המראה בו אחד המתאבקים נפל, אולם הוא בלם את נפילתו והתרומם. שוב קיבל מכה ממנה כמעט נפל, ושוב קם, ובקומו ניסה להפיל את יריבו, ונפל וקם כך כמה וכמה פעמים ובכל פעם אזר את כוחותיו מחדש והתרומם, עד שלבסוף - ניצח את יריבו!

בראותי זאת חשבתי לעצמי שהרי משחק זה, להבדיל, הוא מה שנאמר על הצדיק "שבע יפול צדיק וקם" (משלי כד, טז). היצר הרע הוא המתאבק היריב המנסה להפיל את היהודי פעם אחר פעם, אך בכל פעם הצדיק מתרומם מנפילתו, הוא מכה את היצר מנה אחת אפיים, עד שלבסוף הצדיק זוכה להכניע את היצר באותו עניין.

בחסד ואמת יכופר עוון

כאשר באים על האדם ניסיונות בדמות ייסורים ומכאובים עליו להשכיל לקבלם באהבה, כיון שהם מהווים כפרה על עוונותיו. ועל ידי קבלת ייסוריו הקלים באהבה הקב"ה יצילו מגזירות קשות ורעות ר"ל.

בא לפניי יהודי אמיד ממקסיקו שבאמריקה וסיפר במרירות שכף ידו נשברה, וכך החל לרטון ולטעון כלפי שמיא - "מדוע קרה לי דבר הזה? הרי ידיי עוסקות במצוות צדקה וחסד ומפני מה ניזוקו?" לא חלף זמן רב ושריפה גדולה פרצה בביתו וכילתה את כל רכושו. היהודי ששהה בביתו בזמן השריפה כמעט שניספה מהאש הגדולה, ורק בניסי ניסים ניצל מהלהבות.

כאשר אותו יהודי בא לפניי שוב לאחר מכן, אמרתי לו: "ראה מה גרמת לעצמך בטענותיך. לו היית מקבל באהבה את ייסוריך הקלים שבאו לך בשבירת היד, אולי היה הקב"ה מבטל מעליך את הייסורים הקשים שנגזרו עליך בשריפת ביתך וכל רכושך".

על כל אדם לקבל את ייסוריו הבאים עליו באהבה, ויכוון בלבו שהם כפרה גמורה על כל עוונותיו, ויזהר מאד בדיבוריו שמא יביא על עצמו ח"ו ייסורים קשים יותר.

אל תאמין בעצמך

אחד מתלמידיי בא לפניי וביקש לנסוע לבקר את בני משפחתו המתגוררים במקום מרוחק. כיון שהכרתי את המקום ואת הסביבה בה נמצא בית הוריו הזהרתי אותו כמה וכמה פעמים שיתרחק מאד מכל אותם מקומות מפוקפקים הנמצאים בסביבת ביתו, כדי שלא ייתפס חס ושלום לדבר עבירה.

"האם הרב חושב שאעבור איזושהי עבירה? האם אני חשוד בכך בעיני הרב? הרי אני בטוח בעצמי שלא אעבור עבירות!" כך השיב לי תלמידי בגאון ובבטחה, כששמע את אזהרותי הרבות.

סוף מעשה - אותו תלמיד נסע לבית הוריו, אך לדאבון הלב הוא נפל ברשתו של יצרו הרע ועבר שם עבירה חמורה.

זאת כיון שהוא בטח והאמין בעצמו שלא יגיע לידי עבירה כלל, ולא נזהר בעצמו שלא להביא עצמו למצב של ניסיון. ועל כך אמרו חכמינו ז"ל במשנה: "אל תאמין בעצמך עד יום מותך" (אבות ב, ד).

ה' נתן וה' לקח

ארע עימי ופגשתי ביהודי אשר ל"ע עמד בניסיון קשה מאד כאשר בתו נפטרה צעירה לימים והיא בת עשרים וארבע שנים בלבד.

אדם זה קיבל עליו דין שמים באהבה ולא התרעם כלל על הקב"ה, ואמר: "הבת הזאת הייתה אצלי פיקדון מאת הבורא, ואילו עתה בא בעל הפיקדון ונטל את פיקדונו - ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך".

והוסיף: "למרות שנקשרתי מאד לבתי במשך כל שנות חייה - אין לי כל טענה כלפי הקב"ה, כי במיתתה הוא נטל ממני את פיקדונו שלו".

בשומעי את דבריו המחזקים חשבתי לעצמי שהלוואי שכל יהודי שעומד בניסיון יזכה להיות חזק באמונתו כסלע איתן, כמו יהודי מאמין זה.

מי יעלה בהר ה'

באחת השנים התקשרה אליי אישה וסיפרה לי בצער רב שתינוקה הרך שנולד לה לא מזמן סובל מקשיי נשימה חמורים ומצבו קשה מאד, ולפיכך היא מבקשת את ברכתך לרפואת בנה.

על מנת שיהיה לברכה על מה לחול הוריתי לאם שתקבל על עצמה להתלבש בצניעות כבנות ישראל הכשרות, ובעזרת ה' בזכות אבותיי הקדושים ירפא בנה ויחלים מקשיי הנשימה שלו.

האם קיבלה על עצמה את הדבר, ובחסדי שמים חל שיפור ניכר במצבו של בנה.

אולם לאחר תקופה שוב התדרדר מצב התינוק והאם התקשרה אליי שוב, אך הפעם קראה באוזניי בזעם עצור: "אם הילד הזה ימות חלילה - אבטל מעליי את הקבלה שקיבלתי על עצמי, ואפסיק לשמור על גדרי הצניעות!"

הצטערתי מאד לשמע דבריה, ואמרתי לה:

"נאמר בתהילים (כד, ג) **"מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו"**. בעולם הזה ישנם שני סוגי ניסיונות: יש ניסיונות שנשלחים לאדם מאת הבורא כדי לעורר אותו לשוב בתשובה על חטאיו, והם בבחינת

"מי יעלה בהר ה'", ויש ניסיונות שנשלחים לאדם מאת הבורא כדי לבדוק את מידת האמונה ומידת המסירות שיש לאדם כלפי הבורא יתברך, והם בבחינת "מי יקום במקום קודשו". קשה לעלות במעלות התורה והיראה, אך קשה שבעתיים להישאר בדרגת הקדושה שאליה הגענו.

בסוג הניסיון הראשון הקב"ה העמיד אותך מיד לאחר הולדת בןך, ואת עמדת בו בגבורה וקיבלת על עצמך קבלה גדולה בצניעות.

כעת הקב"ה בחר להעמיד אותך בניסיון מן הסוג השני, והוא מבקש לבחון ולבדוק האם הקבלה שקיבלת על עצמך עקבית והחלטית, או שהייתה זמנית לצורך רפואת ילדך.

בעזרת ה', כאשר תעמדי בניסיון ותמשיכי לשמור על גדר הצניעות ללא תנאי וסייג, למרות יצרן הרע המפתה אותך לחדול מהדבר - תזכי במהרה שישועתך תגיע ובנך הקטן יחלים ממחלתו".

ברוך ה' אישה זו זכתה לעמוד בגבורה בניסיון הקשה שנשלח לה ממרומים, ועוד הוסיפה והתחזקה ביראת שמים טהורה, וראתה בישועת בנה ששב לחיים בריא ושלם.

נפלאות הבריאה

מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂי ה' בָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ מְלָאכָה הָאָרֶץ קִנְיָנָה (תהילים קד, כד)
הגם "שרבו מעשיך" בבריות שונות, בכל זאת "כולם בחכמה עשית",
שהכינות לכל אחד את האמצעים שעל פיהם יתקיים ולא יבלע אחד את
חבירו, ולבעלי חיים החלושים הכינות מעון ומשגב מפני החזקים, באופן
"שמלאה הארץ קנינך", וכולם יש להם קיום והמינים לא יכלו, והאישים
יתרבו כפי הצורך עד שימלאו הארץ. (מלבי"ם)

אפילו דברים שאתה רואה אותם כאילו הם מיותרים בעולם כגון זבובים
ופרעושים ויתושים אף הם בכלל ברייתו של עולם הם. ובכל עושה הקב"ה
שליחותו ואפילו על ידי נחש, אפילו על ידי צפרדע, אפילו על ידי יתוש.
(ויקרא רבה אחרי מות כב)

פעם אחת היה דוד מלך ישראל ע"ה יושב בגנו וראה צירעה אוכלת עכביש
ובא שוטה ובידו עץ והיה מגרשם. אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מה הנאה
באלו שבראת בעולמן צירעה אוכלת דבש ומשחתת ואין בה הנאה, עכביש
יארוג כל השנה ולא ילבשנו, שוטה חסר דעה מזיק את הבריות ואינו יודע
יחודך וגבורתך ואין בו הנאה לעולם. אמר לו הקב"ה דוד מלעיג אתה על
הבריות תבוא שעה ותצטרך להם ותדע למה נבראו. וכשנחבא במערה מפני
שאול המלך שלח הקב"ה עכביש וארגה על פי המערה וסגרה אותו, בא
שאול וראה ארוג אמר בודאי לא נכנס אדם הנה שאם נכנס היה קורע הארוג
לקרעים והלך ולא נכנס לשם, וכשיצא דוד וראה העכביש נשקה ואמר לה
ברוך בוראיך וברוכה את, רבש"ע מי יעשה כמעשיך וכגבורתך שכל מעשיך
נאים. ולפני אכיש עשה עצמו שוטה לפני אנשיו והיתה בת אכיש שוטה

ומשוגעת, כיון שהביאוהו אליו אמר להם מלעיגים אתם אותי בשביל בתי
שהיא שוטה הבאתם זה אלי, או שמא חסר משוגעים אני. מיד הניחוהו וברח
והודה לאל על מעשיו, שכל מה שברא בעולם יש בו הנאה. ובזמן שמצא
דוד לשאול שוכב בצהרים והיה אבנר שוכב בפתח ראשו בפתח אחר ורגליו
זקופות בא ונכנס מבין רגליו ונטל צפחת המים, וכשבא לצאת מבין רגליו
פשט אבנר רגליו וכסהו בם והיו עליו כשני עמודים גדולים ובקש רחמים מה'
ואמר אלי אלי למה עזבתני, באותה שעה עשה לו נס ושלח לו צירעה ונשכה
רגלי אבנר וזקפן ויצא דוד ושבח להקב"ה. (אוצר המדרשים)

הרואה אילנות נאים ובני אדם נאים אומר ברוך שכן ברא בריות נאות בעולמו.
על ההרים ועל הגבעות ועל הימים ועל הנהרות ועל המדברות אומר ברוך
עושה מעשה בראשית. הרואה את הים הגדול אומר: ברוך שעשה את הים
הגדול.

אפילו ראה גמל נאה סוס נאה חמור נאה אומר ברוך שברא בריות נאות
בעולמו... הרואה אוכלוסין אומר ברוך חכם הרזים כשם שאין פרצופיהן
דומין זה לזה כך אין דעתן דומה זה לזה בן זומא כשהיה רואה אוכלוסין
בירושלם אומר ברוך שברא כל אילו לשמשיני כמה יגע אדם הראשון עד
שלא אכל פרוסה חרש זרע ניכש עידר קצר עימר דש זרה בירר טחן הרקיד
לש וקיטף ואפה ואח"כ אכל פרוסה ואני עומד בשחרית ומוצא כל אלו לפני
ראה כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא חלוק ללבוש גזז וליבן וניפס
וצבע וטווה וארג כבס ותפר ואחר כך מצא חלוק ללבוש ואני עומד בשחרית
ומוצא כל אלו מתוקן לפני כמה בעלי אומניות משכימים ומעריבים ואני
עומד בשחרית ומוצא כל אלו לפני. (ירושלמי ברכות ט, יג)

נפלאות הבריאה

עושה מעשה בראשית

באחת השנים כאשר נזדמנתי לעיר טורונטו שבקנדה, דרשתי במקום בכולל "ישמח משה" של מוסדותינו, שבראשותו עומד הרב פרוספרט לוגאסי שליט"א.

לאחר הדרשה הציעו לי בני המקום ללכת לבקר באתר הטבע המפורסם, הנקרא "מפלי הניאגרה". מפלי מים אלו הנדירים ביופיים נשפכים מגובה עצום ובעוצמה אדירה, ומותירים רושם עז על כל רואיהם.

במפלי הניאגרה שבקנדה

הביקור במפלים היה עבורי הפעם הראשונה בחיי שבה זכיתי לראות את יופי הבריאה בצורה חזקה כל כך, ומרוב התרגשותי מעוצמתם

של המפלים - עמדתי על מקומי וברכתי בקול רם "עושה מעשה בראשית" בשם ומלכות.

באותם רגעים בהם עמדתי וצפיתי במים הרבים הנופלים מטה בשאון רב, חשבתי לעצמי שכל המים הללו שהתקבצו הנה באופן טבעי, ללא מגע יד אדם ונהיו לנהר אחד שוצף וגואש אשר נופל בכוח רב ובקול רעש גדול מגובה של מאות מטרים לתהום עמוקה - כל המראה המופלא הזה נמשך מבריאת העולם ועד ימינו אנו במשך אלפי שנים ללא הפסקה! עין לא ראתה מחזה מרומם כל כך שזועק כולו "מה רבו מעשיך ה'".

היו במקום עוד אלפי תיירים כמוני שבאו לחזות במראה נדיר זה. אך הם - בשונה ממני - באו כדי לראות, לצלם, ואחר כך לשוב לעיסוקיהם השונים. בעבורם היה זה עוד מראה טבעי בעולם שכביכול נוצר בטבע, והרי עליהם נאמר "עיניים להם ולא יראו אוזניים להם ולא ישמעו" (תהילים קטו, ה-ו).

מי שיש לו עיניים רואות, ואוזניים שומעות - לא יכול לחשוב ולו לרגע אחד שזהו הטבע לבדו ושאינ אדון לבירה, כי עצם קיומם של המפלים זועק אמונה!

ובהגיעי למסקנה זו התחלתי מיד לומר את המזמור "ברכי נפשי את ה'" (תהילים קד), בו הודיתי לה' על האיזון העדין שיצר בבריאה בין בעלי החיים לבני האדם, על שיצר את השמש הירח והכוכבים ליום ולליל ועל ששם גבול לים, וכך המשכתי להלל לשבח, לפאר לרומם להדר ולקלס למי שאמר והיה העולם.

"הוד מלכותך!"

בטרם פרוץ מלחמת העולם השנייה, ציווה סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א על כ"ק אבא זיע"א לבל יצא מפתח ביתו. אבא, שדברי אביו היו נאמנים עליו ביותר, היה ספון בביתו במשך ארבעים שנה, ועיניו לא ראו כלל את אור השמש.

לאחר אותן שנים ארוכות בהן אבא זיע"א לא ראה אור יום - חלו עיניו ונחלשו, ובכדי להביא להן מזור ורפואה, אבא נצרך לטוס לאנגליה,

במסילה נעלה

נפלאות
הבריאה

שכן שם ישב באותו הזמן רופא מומחה שידע כיצד לרפא את עיניו של אבא. ואני זכיתי ללוות את אבא זיע"א במסעו.

כאשר שהינו באנגליה, ביקש ממני אבא שאקח אותו לבקר בגן החיות, כיון שהוא חפץ עד מאד לראות את האריה, מלך החיות.

עשיתי כבקשתו, נסענו יחד לגן החיות באנגליה, ושם צעדנו לכלוב האריות.

באותה שעה האריה ישן את שנתו בשלווה, אך לאבא זה כלל לא הפריע. אבא זיע"א התבונן בעיניו העמוקות באריה, והחל לדבר עימו - "הוד מלכותך! יש לך הזכות שנבחרת להיות מלך החיות, דבר זה מעיד על חשיבותך הרבה, כשם שמלך המולך על בני אדם הינו חשוב ומכובד על פני כל נתיניו".

האריה כמו הבין את דבריו של אבא והתחיל לזוז. או אז קרא אבא בקול גדול - "מה רבו מעשיך ה'". וכך עמד במשך שעה ארוכה ונתן שבח והודיה לבורא עולם על שברא בעולמו כזו בריאה המעוררת כבוד, ומלמדת את האנושות כולה מהי מלכות.

כאילו מתחייב בנפשו

באחת מנסיעותיי ברחבי מקסיקו שוחחתי עם הנוסע שלצידי בדברי תורה. לפתע נתקלו עיניי בעץ מופלא, מרהיב ביופיו, כמוהו לא ראיתי מעולם, שנגלה מבעד לחלון הרכב. מיד עלה בדעתי לשבח את הקב"ה על כלל הבריאה הנפלאה שברא בעולמו, ובפרט על כך שיצר אילנות טובים להנות בהם בני אדם.

אולם עודני מהרהר בדבר ניצבו לנגד עיניי דברי חז"ל במשנה (אבות ג, ז): "המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה ומה נאה ניר זה, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו".

כאשר יהודי מפסיק מלימודו כדי לשבח את הקב"ה על הבריאה הטובה שיצר בעולמו - הריהו מתחייב במיתה, כיון שעצם העיסוק בתורה הקדושה הוא שבחו הגדול ביותר של הבורא. ואינו דומה לימוד התורה ברצף, ללא כל הפסק, ללימוד התורה שנקטע במהלכו.

לקח נוסף שלמדתי מאותו מקרה הוא שהעיניים הרואות - הן אִם כל חטאת. על ידי שאדם רואה דבר אסור ומתאווה לו, דבר זה עלול לגרום לו חס ושלום לבוא לידי חטא.

לתת אוכלם בעיתו

מעשה היה בביתנו, אשר ממנו זכיתי ללמוד אודות השגחת הבורא יתברך על כל בראיו, ואפילו על הקטנים ביותר.

היה זה ביום שישי, ערב שבת קדש. כבר בשעות הצהריים המוקדמות עזבתי את כל עיסוקיי בצרכי הציבור, ופניתי לסייע לבני ביתי בהכנת הבית לכבוד שבת המלכה.

תוך כדי עיסוקי בהכנות לשבת הבחנתי לפתע בנמלה קטנה אשר עשתה את דרכה לכיוון הקומה התחתונה בביתנו.

עמדתי והתבוננתי בה בדרכה, וכשהעוזר שלנו הבחין בי שאני מתבונן בנמלה הקטנה, הוא ביקש להרוג אותה ולסלקה מיד מהשטח. אך אני עצרתי אותו ממעשה זה, והמשכתי לעקוב אחרי צעדי הנמלה.

כיון שהדבר ארע כאמור ביום שישי, ואני הייתי טרוד בהכנות לקראת שבת, ביקשתי מהעוזר שלנו שימשיך הוא לשמור על הנמלה ושיעקוב אחריה בדרכה.

לאחר שעתיים תמימות קרא לי העוזר ממרתף הבית. הוא סיפר שהנמלה הגיעה בעצמה עד למרתף, ושם - המתין לה עכביש. כשהעכביש גילה את הנמלה הבאה לקראתו - הוא מיהר לעברה, תפש אותה ואֶכְלָה בתאבון רב.

הייתי המום מהחוכמה האדירה שבה הקב"ה מנהל את עולמו.

הנה, הקב"ה ידע שבימות החורף העכביש ימצא לעצמו מחסה במרתף ביתנו, וביום שישי אחד הוא יהיה רעב ולא יהיה לו מה לאכול, ולפיכך זימן לו הבורא יתברך את הנמלה שייתכן שנבראה כבר כמה חודשים קודם לכן בימות הקיץ, והוליך אותה מרחק רב עד למקום מושבו של העכביש - כל זאת על מנת שתשמש לו למזון בשעה שיזדקק לכך.

על אופן התנהלות זה כבר שורר דוד המלך בתהילים: "כולם אליך ישברון לתת אוכלם בעיתו, תיתן להם ילקטון תפתח ידך ישבעון טוב" (תהילים קד, כז-כח).

הקב"ה מכין לכל בריאה ובריאה את מזונה, ודואג לכלכלת כל הנבראים באופן מופלא, ועל כן עלינו לתלות את עינינו רק בו, ולבקש רק ממנו שיזון ויכלכל אותנו בחן, בחסד וברחמים, בשפע ובכבוד.

הבריאה מכריזה על יוצרה

באחת השנים בא לפניי מדען מפורסם מארגנטינה, כופר מעיקרו שהאמין בתורת האבולוציה של דרווין הדוגלת בדעה הכופרת שהאדם נוצר מן הקוף, וביקש ממני שאתפלל לרפואת אשתו החולה.

לשמע בקשתו שאלתי אותו: "אם אתה מאמין בתיאוריה של דרווין - מדוע לא תלך לגן החיות ותבקש ישועה מול כלוב הקופים? עצם הדבר שאתה מבקש ברכה מרב המייצג את האמונה בקב"ה - סותרת לחלוטין את שיטתך הכפרנית. וכיצד תחיה בסתירה שכזו?"

המדען נבוך משאלתי הישירה. ובמקום להשיב על תמיהתי הוא אמר שראשית בריאתו של העולם, הנקודה ממנה העולם נוצר - זהו הדבר אשר מעסיק את עולם המדע יותר מכל.

אולם אנו, האמונים על אמונת ה' ומציאותו בעולם, איננו זקוקים למדענים ולמחקריהם בהם ינסו לאמת או לסתור את אמונתנו. די לנו להביט בבריאה המכריזה על יוצרה, ולהעמיק חקר בתורת ה' המצביעה במוחש על גדלות הבורא יתברך ועל שליטתו המוחלטת ביקום כולו.

הריקוד עם ספר התורה הוא יקר ואהוב
לפני הקב"ה, אך הוא אינו העיקר, אלא קיום
המצוות הכתובות בתורה הקדושה.

(גרים)

החכם ישכיל לקיים את רצון ה' תמיד מתוך
אהבה, ומתוך שמחה של מצוה, מבלי לחכות
שהקב"ה יאלץ אותו בדרכים כואבות וקשות
לקיים את רצונו.

(ברית מילה)

סייעתא דשמיא

וְזָכַרְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הֵנִיחָךְ לָךְ כַּחַּח לַעֲשׂוֹת תְּחִילָה (דברים ח, יח)

ואם תשכח את ה', יכלה כוחך ושארך ותאבד כאשר אבדו הם, כי כל עוזבי ה' יכלו. (רמב"ן)

אִם לְלָצִים הוּא יִלְיִץ וְלַעֲנָוִים יִתֵּן חֵן (משלי ג, לד)

אמר ריש לקיש מאי דכתיב אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן. בא לטמא - פותחין לו, בא לטהר - מסייעין אותו. תנא דבי רבי ישמעאל משל לאדם שהיה מוכר נפט ואפרסמון, בא למדוד נפט, אומר לו מדוד אתה לעצמך. בא למדוד אפרסמון, אומר לו המתן לי עד שאמדוד עמך, כדי שנתבסם אני ואתה. (יומא לח, ב)

שכל מחשבה ודיבור ומעשה האדם הנה הוא בורא לו מלאך לפי ענינו אם לטוב אם לרע וע"כ אמר בדרך שאדם רוצה לילך שהרשות בידי האדם ממנו ית' ב"ה שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים אבל כפי רצונו ודעתו של אדם מוליכין אותו אותן המלאכים הנבראים מאותו רצון ומחשבה אשר בו... דכתיב אם ללצים הוא יליץ וגו' ר"ל אם ללצים הוא מוסיף לו לץ דהיינו מלאך כפי ליצנותך ואם לענוים הוא יתן חן לעצמו מלאך של חן נגדו ית' ב"ה. (מהרש"א חידושי אגדות מכות י, ב)

אמר רב הונא כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה. (יומא כב, ב)
כמה סמוך ומובטח, ואין צריך לחלות ולדאג מכל רעה, מי שהקדוש ברוך הוא בעזרו. (רש"י)

אמר רבי שמעון בן לקיש יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, שנאמר ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו. (סוכה נב, ב)

ר' יסא אמר - אמר הקב"ה לישראל בני פתחו לי פתח אחד של תשובה כחוה של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו. (שהש"ר ה, ג)

אודות המעשה המובא בויקרא רבה (פרשה יב) באחד שהיה מורגל בשכרות וראו בניו שהיה מאבד הממון על כן הוציאוהו שיכור לבית הקברות והניחוהו במערה וכו' עברה שיירה של סוחרי יין ליד בית הקברות, שמעו שיש בעיר מיסים חדשים. פרקו את סחורתם שהכילה כדי יין בתוך בית הקברות, והלכו לברר את השמועה. התעורר האיש משנתו, ראה כד למעלה מראשותיו, פתחו וקרבו אל פיו ושתה.

אחר שלושה ימים אמרו בניו וכי אין אנו הולכים לראות מה עם אבינו. הלכו ומצאוהו באופן שכד יין מוצמד לפיו. אמרו אף כאן לא שכחך בוראך. הואיל והוא נותן לך אין אנו יודעים מה נעשה אתך, עשו תקנה ביניהם וכל אחד היה משקה יום אחד.

ומה נתפעלתי שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו לא רק בדרך הטבע, אבל גם בנסיבות רחוקות כמעט על דרך נס בסיבות משונות ורחוקות. ואם כך הוא לרע, הרי מידה טובה מרובה, עד כמה גדולה היא סיעתא דשמיא, כי שם רק פותחים לו ובטוב מסייעים. וכל שכן גם למעלה מהטבע לכל הפחות 500 מדרגות. זהו אמרם ז"ל "ואני" - פירוש למעלה מטבע - "אפתח כפתחו של אולם" - לעומת פתח מחט. נורא ואיום, והכל נחשב לאדם כשלו אחר כך, כאמרם "ובתורתו יהגה". (הרב דסלר במכתב ח"ג עמ' 320)

סייעתא דשמיא

פטירת כ"ק אבא זיע"א

בתחילת חודש אלול תשמ"ה שהיתי במרוקו עם כל בני משפחתי לרגל שמחת בר המצווה לבנו של הרב מרדכי כנפו שליט"א, בעל הבית שלי במרוקו.

באותו הזמן היה כ"ק אבא חולה מאד וללא הכרה, וכל יום שעבר הביא עימו התדרדרות נוספת במצבו.

רבי מרדכי כנפו היה חסיד גדול של אבא וכל אותה העת חשש שמא אבא יסתלק מן העולם בסמוך לשמחת בר המצווה של בנו עמרם נ"י, ואמר שאם אבא ייפטר בשבוע שבו אמור לחול מועד הבר מצווה - ייתכן שהוא יבטל את האירוע המשמח בשל האבל שיחוש על פטירתו של כ"ק אבא זיע"א.

שמחת בר המצווה נועדה להתקיים בליל ה' באלול וההכנות לאירוע היו רבות. מכל ערי מרוקו, מצרפת, מאנגליה ואף מארץ ישראל הגיעו אנשים להשתתף בשמחה ולחלוק כבוד לרבי מרדכי כנפו אשר היה ידוע כאחד מיחידי סגולה שבדור, יהודי המלא באמונה טהורה ונאמן ללא גבולות למשפחת פינטו המעטירה.

גם אני ובני משפחתי השתתפנו בשמחה שנערכה באולם גדול בקזבלנקה שבמרוקו, וכלל לא ידעתי שבאותו היום מצבו הבריאותי של אבא החמיר עוד יותר, עד כדי כך שהוא אושפז בבהילות בבית החולים.

כשהגעתי לאולם עלה בלבי פתאום שמא לא כדאי שאכנס לאולם השמחה, ורבי מרדכי כנפו היקר הבין ללבי והכין בעבורי שולחן גדול בחוץ, אליו נהרו אנשים רבים כדי לשתות עימי "לחיים".

בזמן הסעודה פניתי לגביר היקר, אוהב צדקה וחסד האדון שלמה לסרי הי"ו שישב לצידי, ושאלתי אותו האם הוא מוכן לנסוע עימי למחרת היום השכם בבוקר לעיר אסוורא, כדי להשתטח על קברו

של זקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. מר לסרי השיב מיד בחיוב, ואמר שהוא כבר הולך להכין את רכבו לנסיעה, כדי שנוכל לצאת לדרך השכם בבוקר.

באמצע הסעודה ניגשה אליי אשתו של מר חיים כנפו הי"ו, אחיו של רבי מרדכי וביקשה ממני ברכה. בין דבריה היא התעניינה אודות מצבו של אבא, ואני, שלא כהרגלי, לא עניתי תשובה ברורה ואמרתי לה שאיני יודע מה מצבו כעת.

בינתיים שב מר לסרי והודיע שרכבו מוכן לנסיעה ואף בני ביתו מכינים עבורנו צידה לדרך שאותה ניקח עימנו לאסוורא.

אינני יודע מדוע, אולם לפתע פשטה בי תחושה לא טובה בקשר למצבו של אבא זיע"א, ועל כן אמרתי למר לסרי: "איני בטוח שאסע עימך מחר לאסוורא כיון שיש לי הרגשה לא טובה בקשר לאבא הצדיק. בוא נקבע שתבוא אליי מחר בשעה 5:00 לפנות בוקר, אם הכל יהיה בסדר - אסע עימך, ואם לא - תיסע אתה לבדך, או שניסע יחד בעזרת ה' בהזדמנות אחרת".

בשעה 22:00 עזבתי את אולם השמחה ושבתי לאכסניה שלי.

בהגיעי לאכסניה הזמנתי אליי את הרב אליהו דהאן שליט"א, אשר היה באותם ימים אחד מתלמידיי במרוקו, וביקשתי ממנו שיישאר לצדי כל הלילה ויאמר פרקי תהילים עד שאדון לסרי יגיע לקרוא לי לנסוע לאסוורא, ואילו אני פרסתי סדין לבן על הארץ ופניתי לישון עליו.

בשעה 4:00 לפנות בוקר נשמעו לפתע דפיקות על דלת האכסניה. אשתי ואני קמנו מיד ופנינו לפתוח את הדלת, ולתדהמתנו הרבה ראינו את בעל השמחה רבי מרדכי כנפו בכבודו ובעצמו, ניצב בפתח האכסניה. הזמנתי אותו להיכנס פנימה תוך ברכות מזל טוב חמות, וכיון שידעתי שהחגיגות במרוקו מסתיימות בדרך כלל בשעות הקטנות של הלילה, שאלתי אותו האם רק כעת נסתיימה החגיגה, והוא השיב בחיוב.

אחר כך רבי מרדכי נכנס למטבח, שם הוא הבחין בסדין הלבן הפרוס על הארץ, כשלצידו יושב הרב אליהו דהאן ואומר תהילים.

לפתע הבזיקה במוחי ההבנה שרבי מרדכי לא הגיע סתם כך לבקרני בשעה לא שגרתית זו של הלילה, ועל כן פניתי אליו ושאלתי אותו:

במסילה נעלה

סייעתא
דשמיא

"לא ייתכן שבעל החגיגה, במקום ללכת הביתה לנוח אחרי השמחה הגדולה, יבוא אליי בשעה מאוחרת זו ללא סיבה. האם באת להודיע לי שאבי הצדיק נפטר?"

רב מרדכי נבהל והשיב לי מיד: "חס ושלום! לא באתי אליך כדי לבשר לך בשורות רעות".

אך אני לא הרפיתי ממנו ואמרתי לו: "כבר מתחילת סעודת המצוה לבי אמר לי לעזוב את האולם, וכן לא השבתי דברים ברורים לגיסתך כאשר שאלה אותי לשלומי של אבא, וגם לאדון לסרי אמרתי לפתע שאיני חושב כי אסע עימו הבוקר לאסווירא.

"מלבד זאת לבי לא נתן לי לישון על המיטה אלא על הארץ, ובנוסף,

מודעת האבל בפטירת הצדיק רבי משה אהרון פינטו זי"ע"א

איני יודע מדוע ביקשתי מהרב דהאן לומר תהילים לידי במשך כל הלילה. מצירוף הדברים הגדול הזה אני מבקש כעת לדעת את האמת - האם כ"ק אבא הלך לעולמו? אם כך הדבר - עליי להתכונן מיד לנסיעה לארץ ישראל מבלי לאבד זמן יקר".

רבי מרדכי כנפו השפיל את עיניו ואמר בקול חלוש: "כן. כשנכנסנו הביתה מאולם השמחות הגיעו אלינו החדשות הרעות מארץ ישראל

שאביך הצדיק נסתלק לבית עולמו הערב בשעה 21:00, ברוך דיין האמת".

כך נודע לי על פטירתו של אבי הצדיק זיע"א, וכשחזרתי את הקורות עימי מצאתי שבדיוק בשעה שבה אבא נפטר השבתי לגב' כנפו שאינני יודע מהו מצבו, **שכן משמים לא רצו שאטעה ואומר דבר שקר שמצבו של אבא יציב, בשעה שכבר לא היה עמנו.**

כמו כן חשתי סייעתא דשמיא מופלאה בכך שלא שהיתי בזמן הפטירה בתוך אולם השמחה וכן בכך שחזרתי בי מרצוני לנסוע לאסווירא ובנוסף ישנתי על הארץ כמנהג האבלים.

הברכה המתעכבת

קשרי ידידות טובים שררו ביני לבין הרה"ג ר' משה הלברשטאם זצוק"ל בימי חייו. מפעם לפעם הייתי מגיע אליו ומסתופף בצילו, ואף הרה"ג היה מגיע למעוני כדי להתברך בזכות אבותיי הקדושים וכן היה שולח את בני ביתו ומכריו להתברך בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

יום פטירתו של הרה"ג ר' משה הלברשטאם זצוק"ל היה עבורי יום של חשכה ואבל. מספר שעות לפני פטירתו לקה הרה"ג בשטף דם בראשו, וחתנו המסור נחפז להגיע אליי כדי לבקש שאתפלל על חמיו הצדיק, ואברך אותו בזכות אבותיי הקדושים.

בזמן שהחתן הגיע למשרדי, שהה בחדרי אדמו"ר מסוים עם בני משפחתו, ועל כן נאלץ חתן הרה"ג להמתין עד שאסיים איתם. אולם גם לאחר שהאדמו"ר יצא לדרכו היו במקום מספר אנשים חשובים שהייתי מוכרח להקדימם לחתן הרה"ג, ולפיכך הוא התעכב בבית עוד זמן מה בטרם נכנס לבקש את ברכת הרפואה בזכות אבותיי.

כשהחתן נכנס לחדרי הוא סיפר לי מיד על מצבו הקשה של חמיו וביקש שאברך אותו שיזכה לחיות לאורך ימים טובים.

באותו הזמן מנהג היה בידי להעלות את ברכותיי על גבי הכתב, כדי לתת להן משנה חיזוק ותוקף. ובנוסף, כדי שאם בזמן הברכה אינני

במסילה נעלה

סייעתא
דשמיא

מרוכז מספיק - הכתיבה משיבה אותי לריכוזי המוחלט ואז אני מברך את הברכה מעומק הלב ובכל הכוונה הראויה.

כאשר ביקשתי לכתוב את ברכתי לרה"ג ר' משה הלברשטאם שיזכה לחיים טובים וארוכים, חשתי כאילו כוח עליון מונע ממני להעלות את הדברים על גבי הכתב, ובמשך דקות ארוכות היססתי והתלבטתי אילו מילים לכתוב.

לפתע נפתחה דלת החדר ומזכירי המסור, הרב יעקב עזרא שליט"א

עם הגאון הצדיק רבי משה הלברשטאם זצוק"ל

נכנס פנימה ובפיו הבשורה המרה שזה עתה בני ביתו של הרה"ג קוראים עימו קריאת שמע, כיון שזהו זמן יציאת הנשמה.

אָבֵל גדול נפל בחדר ואני הבנתי מיד מדוע נשללה ממני הסייעתא דשמיא כאשר ביקשתי לברך את הצדיק בזכות אבותיי הקדושים, ומדוע מנעו ממני מן השמים להעלות על גבי הכתב את אשר ביקשתי - כל זאת כדי שנשמתו של הצדיק תיפטר ממנו עוד באותו היום בטהרה, ותעלה לגנזי מרומים ללא הפרעה.

זכות הרצון הפנימי

באחד הימים, בעת שקיבלתי קהל בא לפניי ראב"י ליברלי אשר השקפת עולמו מנוגדת לגמרי להשקפת עולמי כרב אורתודוכסי, וביקש את ברכתי בזכות אבותיי.

ידעתי שאותו ראב"י משפיל את עצמו כאשר הוא מבקש את ברכתי על ענייניו, וזאת בשל הסתירה הגדולה שבין השקפות עולמנו השונות. ולפיכך התפעלתי מאד מהענווה שניכרה בו מעצם הדבר שהוא הגיע אליי.

"הרב, בנוסף לברכה שאני מבקש מהרב, כבר זמן רב חברי דוחק בי ומנסה לשכנע אותי להיפגש איתך כדי שנדון יחד בנושאי היהדות. והנה הגעתי אליך היום גם במטרה ללבן איתך עניינים אלו". כך אמר הראב"י.

לצערי הרב, באותה שעה לא יכולתי להאריך עימו בדברים משום שמאחורי הדלת היה תור ארוך של אנשים שחיכו להיכנס לקבל עצה וברכה, ועל כן נאלצתי לקצר בדברים, ומן השמים שמו בפי את המילים הנכונות אשר פעלו את פעולתן על ראב"י זה.

ציטטתי בפניו את הפסוק הפותח את חומש שמות: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו" (שמות א, א). אינני יודע מדוע אך חזרתי והדגשתי באוזניו דווקא את המילים "את יעקב", ושבתי עליהן בקול רם כמה וכמה פעמים, עד שלפתע הבחנתי שפניו של אותו ראב"י מחוירות, ונראה שעוד רגע קל הוא קורס תחתיו.

"מהיכן אתה יודע שחברי יעקב הוא זה ששלח אותי אליך?" שאל אותי הראב"י בקול חלש.

"איני יודע זאת כלל, אלא מה' היה הדבר שהשמעתי באוזניך את הפסוק הזה. משמים ראו שהתעלית מעל עצמך והגעת לרב אורתודוכסי שנוגד את השקפותיך במטרה לרדת יחד לחקר שורשי היהדות - וכיון שכך שמו בפי את המילים הנכונות שתעוררנה אותך, תזעזענה את לבך ולבסוף תגרומנה לך לשוב בתשובה".

כך עניתי לראב"י הליברלי.

זכות הרצון הפנימי של הראב"י להגיע לשורש האמת היא זו שהביאה

אותו אל"י וגרמה לי לצטט באוזניו את הפסוק המתאים שזעזע אותו וגרם לו להתעורר בו מדרכו ומהשקפותיו המוטעות.

לימדתי אתכם חוקים ומשפטים

באחת השנים ידיד טוב שלי נקלע לבעיה משפטית מורכבת. אותו ידיד שכר לטובתו את עורכי הדין הטובים ביותר מן השורה הראשונה כדי שיורו לו כיצד לנהוג במצבו הבעייתי, ויעזרו לו לזכות במשפט. כיון שבעייתו הייתה כאמור מורכבת ומסובכת ונוגעת בעניינים שונים, עורכי הדין שהוא שכר התקשו למצוא פתרון מושלם למצבו, ולפיכך פנה אל"י ידידי היקר וביקש את עצתי לאותה בעיה. חשבתי רבות בעניין, ולאחר מחשבה מעמיקה נתתי לו עצה מועילה ומחכימה.

ידידי הביא את עצתי בפני עורכי דינו, ושאל אותם לדעתם המקצועית עליה. עורכי הדין ששמעו את העצה נותרו המומים מהחכמה שבה, והתפלאו כיצד רעיון מבריק זה לא עלה במוחם, למרות היותם עורכי דין ממולחים ומפולפלים. מיד ביקשו מידידי לברר באיזו אוניברסיטה מפורסמת למדתי משפטים, כיון שאוניברסיטה זו העניקה לי לפי דעתם את הכלים והיכולת לייעץ לו את העצה המבריקה.

השבתי לידידי היקר שמבעייתו המשפטית ניתן לראות את התגשמות הפסוק "ראה לימדתי אתכם חוקים ומשפטים" (דברים ד, ה). כאשר יהודי הולך בדרך הישר ודבק בתורתו של הקב"ה ובמידותיו, דבקות זו מעניקה לו בסייעתא דשמיא את היכולת והכוחות לייעץ עצות שהן בבחינת חוקים ומשפטים.

כיון שהתורה היא מקור כל החכמות כולן - והיא מחכימה את לומדיה ומעניקה להם דעת ותבונה בכל דבר ועניין.

התבוננות למרחוק

באחד מימי הזיכרון של מרן הרב שך זצוק"ל באו לפניי שני אנשים עשירים מאד וסיפרו לי שבכוונתם להקים מוסד כלשהו מתוך השקעה כספית עצומה, ועל כן הם מבקשים את ברכתי לעניין.

בדרך כלל אינני מתמהמה בברכותי, אך הפעם משום מה שיניתי מהרגלי ושאלתי אותם - "האם המוסד שאתם מקימים יתנהל בדרך התורה, או שחלילה ילמדו שם את ילדי ישראל לימודי חול ומדע?" למשמע שאלתי התביישו האנשים מאד ועזבו את המקום בכלימה רבה, שכן המוסד שחשבו להקים לא אמור היה להתנהל בדרך התורה.

אין לי ספק שהדבר שמנע אותי מלברך אותם מיד בברכת הצלחה, וגרם לי לברר אצלם תחילה על טיב המוסד ואיכותו, היה כוח זכויותי הרבות של מרן הרב שך זצוק"ל שיום פטירתו חל באותו היום.

מרן הרב שך זצוק"ל היה רואה בעיני רוחו עד למרחוק, ולפני שהיה משיב תשובה לשואלים אותו בכל דבר ועניין - היה שוקל את הדברים ובודקם לפרטי פרטים. ולפיכך זכותו עמדה לי באותה העת לסייעתא דשמיא שלא תצא מפי ברכה לצורך עניין שאיננו על טהרת הקודש.

לחיצת יד משמים

באחת השנים הוזמנתי לפגישה עם אימו החשובה של המלך במרוקו ירום הודו.

במשך כל הזמן שנותר בידי עד לפגישה - הייתי טרוד עם עצמי מה יהיה כאשר אימו של המלך תבקש ללחוץ את ידי? הרי אם מטעמי צניעות אסרב לבקשתה ללחוץ את ידה ייתכן שהיא תפרש זאת כפגיעה אישית, והדבר עלול להשפיע על יחסי הממלכה עם היהודים המתגוררים במרוקו.

בעודי נתון בבעייתי נשאתי תפילה חמה לקב"ה שיעזור לי ויהיה עימי בשעה גורלית זו. ובשעת מעשה בזמן הפגישה - נכנסתי אל החדר כשידיי נתונות זו בזו.

למרות חששותי המרובים מהאישה הנכבדה, אימו של המלך קיבלה אותי במאור פנים ואף נהגה בי בכבוד רב כשהזמינה אותי להיכנס פנימה מבלי לבקש ללחוץ את ידי.

תחושת הקלה הציפה אותי בראותי כיצד התהפכו היוצרות. הנה,

במסילה נעלה

סייעתא
דשמיא

במקום החשש שהיה לי כיצד אני לא אפגע בכבוד אימו של המלך, היא זו שחיפשה לבסוף לשמור על כבודי.

עם משלחת מלך מרוקו ירום הודו בהילולת הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א

הודיתי לה' על הסיוע הגדול שזכיתי לו באותה שעה גורלית, ועל כך שבסיוע זה שנשלח לי משמים חשתי מעין לחיצת יד שלחץ לי הבורא להראותני שדרכי ישרה בעיניו.

קליעה למטרה

אחד האנשים הקרובים אליי במיוחד הוא אדון רוזנטל הי"ו, אשר מסייע לי רבות ותומך במוסדות הקדושים, הקב"ה ישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ויצליח את כל דרכיו.

מידי שנה בשנה אנו נוסעים בחודש אלול, חודש הרחמים והסליחות לקברי צדיקים באוקראינה, שם אנו אומרים סליחות ברוב עם ומבקשים ברכה והצלחה לשנה החדשה. לאחר מסע זה שנמשך מספר ימים, אנו ממשיכים להילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הנערכת בכ"ו באלול בעיר אסוורא שבמרוקו.

באחת השנים הצטרף אלינו למסע לאוקראינה גם מר רוזנטל.

באמצע הדרך לפני שהגענו למחוז חפצנו שבאוקראינה, פנה אליי מר רזנטל ואמר:

"כבוד הרב, ברוך ה' זכיתי לחזור בתשובה ואני שמח ומאושר מכך, אולם רציתי לבקש מכבוד הרב שיתפלל על קרובת משפחתי ועל בעלה שיזכו אף הם לשוב בתשובה". ואחר הוסיף וביקש שאעשה כל שביכולתי כדי לגרום להם לשוב למוטב.

מיד ברכתי את קרובי משפחתי שישוּבו בתשובה שלימה ואמרתי לו שכאשר אפגוש אותם - אשמח לשוחח עימם ולנסות להשיבם למוטב, וה' יעזור וישים בפי את המילים הנכונות שתתקבלנה על לבם, ודבריי ישפיעו עליהם.

באוקראינה על קברו של המגיד ממזריטש זי"ע"א

לאחר תקופה כשקיבלתי קהל באזור מגוריהם, אדון רזנטל הכניס לחדרי את בני הזוג, קרובי משפחתו.

"לשם מה הגעתם הנה?" פניתי אליהם ושאלתי אותם כשישבו למולי. "איננו יודעים לשם מה, אך אדון רזנטל הפציר בנו להגיע, ולכן הגענו". ענו בני הזוג.

שאלתי אותם האם הכל בסדר בחיי היום יום שלהם, והם השיבו לי שהכל בסדר.

הייתי אובד עצות. לא ידעתי כיצד לפתוח עימם בדברים וכיצד

במסילה נעלה

סייעתא
דשמיא

לגרום להם להגיע לבסוף למהפך רוחני. לפיכך נשאתי תפילה קצרה בלבי שהקב"ה יעזור לי וישים בפי את המילים הנכונות שאומר להם. פתאום, ללא כוונה נפלט מפי שמה של אישה מסוימת שהייתה אצלי באותו יום בבוקר, וביקשה ברכה לרפואתה השלימה. שמה היה שם ספרדי מובהק שקשה מאד לבטא אותו, אולם למרות זאת דווקא שמה נפלט מפי ממש בלי כוונה.

בני הזוג שישבו למולי התפלאו מאד - מדוע הרב מזכיר בפניהם דווקא את השם הזה? מהי כוונתו בכך?

חזרתי שוב על השם הקשה, ואז הבחנתי פתאום שהם התחילו לחשוש ולפתוח מהיצא מפי, לפיכך שאלתי אותם: "מדוע שם זה מפחיד אתכם?"

"אישה זו שהרב אמר את שמה ממררת לנו את חיינו כבר מספר שנים", אמרה האישה. "אנו סובלים ממנה קשות ויש לנו ממנה עוגמת נפש מרובה. אך כיצד ידע הרב שהיא מציקה לנו? כיצד ידע הרב לנקוב בשמה?" כך המשיכה האישה ושאלה.

מיד הבנתי שהייתה זו סייעתא דשמיא מיוחדת. הקב"ה ברוב רחמי עזר לי לפתוח מסילות ללבם, ואם כן עליי לפעול כעת בדבריי, ולנסות להשפיע עליהם לטובה.

"דעו לכם שאם תקבלו עליכם עול תורה, טהרת המשפחה ושמירת שבת - אני מבטיח לכם שאישה זו לעולם לא תוכל לפגוע בכם". כך אמרתי להם.

בני הזוג המופתעים מכל מהלך העניינים שמעו לעצתי, ולאחר ימים ספורים בא אליי אדון רוזנטל הי"ו וסיפר לי בהתפעלות שחל בהם שינוי עצום לטובה, וברוך ה' הם בהליך של תשובה.

שמחתי לשמוע על כך ושוב הודיתי לקב"ה על הסייעתא דשמיא המיוחדת ששלח לי בעת היותם אצלי, אשר גרמה להם לבסוף לשוב בהם מדרכם הרעה.

ברכת הצלה לפני המכה

ארע עימי ובא לפניי יהודי בבקשה שאברך אותו בישועה ובהצלחה. אחר כך קרב אליי גם את בנו שהיה עימו וביקש שאברך גם אותו.

ברכתי את האב מעומק לבי כפי שביקש ולאחר מכן ברכתי גם את הבן, ואיני יודע מדוע הוספתי ואמרתי לבן: **"יהי רצון שהקב"ה יצילך מכל פגע רע"**.

האב והבן יצאו מחדרי מרוצים וטובי לב, אך לא חלפו רגעים רבים והנה הודיעו לי בבהלה שהבן שזה עתה היה אצלי, נפל מן החלון שבקומה רביעית(!) ובחסדי שמים בניסי ניסים לא אירע לו דבר והוא נותר בריא ושלם!!!

אין ספק שלא זכותי עמדה להצלת הבן, אלא זכות מצות הצדקה שאביו הקפיד בה תדיר וזכות אבותיי הקדושים זיע"א - הן ורק הן עמדו להצלתו של הבן בעת נפילתו.

בדרך שאדם רוצה לילך

באחת הפעמים שבהן ביקשתי לשוב מארצות הברית לביתי, לאחר כל הבידוקים פניתי לעלות למטוס, אך לפתע גיליתי שבמעבר הכניסה למטוס עומדות שתי נשים משני צידי המעבר ומשוחחות ביניהן.

מובן שלא יכולתי להמשיך בדרכי ולהיכנס אל פנים המטוס, בשל האיסור לעבור בין שתי נשים ועל כן עצרתי על מקומי והמתנתי עד שהנשים תסיימנה את שיחתן.

הנשים, שלא היו מודעות לבעיה שבאופן עמידתן, לא נראו ממהרות לסיים את השיחה, וכך נותרתי לעמוד ולהמתין, תוך כדי שהדבר מסב לי צער רב ועוגמת נפש.

אולם פתאום ארע דבר פלא - כפתור חולצתה של אחת הנשים נשר מבגדה באופן בלתי צפוי, והתגלגל לעבר הצד השני של שביל המעבר. האישה המופתעת מיהרה אחרי הכפתור הסורר והרימה אותו מן הרצפה. כיון שכך, יצא שהיא פינתה את המעבר ואני יכולתי להמשיך בדרכי מבלי להיכשל באיסור.

על כך אמרו חז"ל 'בדרך שאדם רוצה לילך - בה מוליכין אותו' (מכות

י, ב). אם האדם מצטער וחושש לבל ייכשל בדבר עבירה - הקב"ה מסייע לו בכך ומסיר מדרכו את הגורם לחטא.

שבת קודש ומבורך

נכדו של הפייטן הצדיק רבי דוד חסין זיע"א חלה במחלה קשה והיה נתון בין חיים למוות. במשך חודש ימים בני משפחתו ביקשו עד מאד שאבוא לבקר את החולה בבית החולים ולברך אותו, אולם לצערי הרב טרדות הזמן וצרכי הציבור הרבים לא אפשרו לי את הדבר, ולמרות שעז היה רצוני להגיע לבקרו בבית החולים - ביקורי נדחה שוב ושוב.

לאחר כחודש ימים מצאתי זמן לבקרו ופניתי לחדרו שבבית החולים.

ידעתי שמצבו של החולה כבי רע, וכי הוא מחוסר הכרה ומחובר למכונות שונות המחזיקות אותו בחיים. אך למרות כל זאת בני המשפחה שמחו בבואי, יצאו לקראתי וביקשו שאכנס לחדרו ואברך אותו.

נכנסתי לחדרו. כעת יכולתי להבחין עליו ממש בסימני גסיסה וצער עמוק פשט בלבי, כיון שהבנתי שעל אף שהייתי אנוס - איחרתי את המועד. בצערי הרב עמדתי והתפללתי עליו מעומק לבי, ואחר כך יצאתי מן החדר.

אך יצאתי מחדרו של החולה - והנה נשמע קולה של אשת החולה כשהיא רצה אחריי וקוראת בהתרגשות: "הרב, הרב, בעלי החולה התחיל פתאום לדבר, והוא מבקש לטעום משהו אחרי ששבועות ארוכים הוא לא היה מסוגל להכניס שום דבר אל הפה! כבוד הרב, שהרב יברך שוב את החולה, בטח הברכה הזו תצליח להקים אותו מחוליו".

ברכתי את החולה בשנית ורשמתי את ברכתי על גבי נייר, כפי שאני נוהג לעשות כדי לתת תוקף וחוזק לברכה, ומשום מה באותם רגעים עמדו לנגד עיניי המילים - "שבת קודש ומבורך", על כן הוספתי בדף

הברכה גם את המילים "שבת קודש ומבורך". אחר כך קיפלתי את הדף, והגשתי אותו לבני המשפחה.

לאחר שבת נפטר החולה לבית עולמו, ואני הבנתי למפרע מדוע המילים "שבת קודש ומבורך" עמדו לנגד עיניי בעת שברכתי אותו - כדי לרמז על כך שמיתתו של החולה תהא לאחר שיתענג בשבת, כפי שאכן היה.

סיוע לצורך סיוע

אדון בן גיגי הי"ו ממרוקו הינו ידידו של מר מסיקה הי"ו מפריז אשר מקורב אליי מאד. שלא כחברו, אדון בן גיגי מעולם לא האמין בצדיקים ומעולם לא ביקש את ברכותיהם.

כך היה עד שתקופה קשה באה עליו. בעיות שונות סובבו אותו מכל עבר והוא חש שכבר באו מים עד נפש ומי יודע אם אי פעם יצליח להיפטר מכל אותן בעיות.

חברו, מר מסיקה ששמע על צרותיו, הציע לו שיבוא אליי לקבל ברכה בזכות אבותיי שייושע מכל צרותיו, אולם אדון בן גיגי טען שהוא אינו מאמין בסיפורי הנפלאות המסתובבים אודותיי, כיון שהם נשמעים לו רחוקים מן האמת.

מר מסיקה התפלא מאד לשמע דבריו וגער בו: "אני יהודי ממוצא תוניסאי ומאמין בצדיקי מרוקו, ואילו אתה יהודי מרוקאי במקורך שבודאי שמעת על משפחת פינטו המעטירה, אתה אינך מאמין בצדיקים?"

כיון שלא הייתה לו כל ברירה אחרת, הגיע אליי אדון בן גיגי כדי לקבל את ברכתי להצלחה בזכות אבותיי הקדושים.

ביושבו לפניי הבחין מר בן גיגי בפתק קטן שהיה מונח באותו הזמן על שולחני והיה רשום בו שמו של אדם שעשה לי בעבר טובה גדולה.

כשאדון בן גיגי הבחין בשם הרשום בפתק הוא נבהל מאד, ומרוב בהלה התרומם מכיסאו. לא הבנתי מדוע מר בן גיגי נבהל כל כך

פתאום ועל כן שאלתי אותו: "מדוע נבהלת כל כך?" אך מר בן גיגי השיב לי בשאלה: "מיהו האדם ששמו רשום על הפתק?"

"מדוע אתה מבקש לדעת מיהו האיש?" שאלתי אותו, והוא השיב: "אדם זה שרשום כאן הוא האדם שעושה לי היום צרות צרורות".

התפלאתי מאד לשמוע את דבריו ואמרתי לאדון בן גיגי שיהודי זה נפטר כבר לפני מספר שנים, וכיצד אם כן הוא יכול כעת להזיק לו?

אולם אדון בן גיגי התעקש: "כבוד הרב, אינני יודע על מי אתה מדבר. האיש שגורם לי כעת לכל הבעיות והצרות שלי - הוא האיש ששמו רשום על גבי הפתק". כך אמר. אך לאחר שהייה קלה התחייכו פניו והוא הוסיף: "רגע, אולי בעצם נוצר כאן צירוף מקרים מעניין ואנו מדברים על שני אנשים שונים שעונים לאותו שם".

"ייתכן שאתה צודק", אמרתי לו "אולם לי אין שום מושג מהדבר. כל מה שרשמתי את שם האיש הזה היה ללא כל כוונה מיוחדת. כנראה משמים סובבו את הדברים כך שארשום דווקא את השם הזה כדי שאוכל לעזור לך בבעיותיך".

מר בן גיגי הנהן בראשו לאות הסכמה, ואני המשכתי: "אם הקב"ה סיבב כך את העניינים הרי מוכרח הדבר שאני השליח שלך לעזור לך, וכעת תהא גם אתה השליח שלי לעזור לי בבעיותי, שכן אני זקוק לסכום כסף גדול כדי לשלם את מלגותיהם של האברכים בכולל, וכן עבור תיקונים שונים שיש לבצע בישיבה הקדושה. ומתוקף היותך השליח שלי אני מבקש ממך שתסייע לי בעניין".

אדון בן גיגי שראה גם הוא כיצד הקב"ה סובב את הדברים באופן מופלא - תרם מיד את סכום הכסף לישיבה, ובזכות הצדקה שתתן נפתרו כל בעיותיו בקלות.

כמו כן, כיון שאדון בן גיגי פתר את הישיבה מכל חובותיה, אף עסקיו שהיו נתונים בחובות גדולים ובפני פשיטת רגל - יצאו בשלום מסיבוכיהם, ומאז הוא זוכה לראות ברכה גדולה בכל מעשה ידיו.

ויתן ה' לי את שְׁאֵלָתִי

ישנה אישה צדקת אשר מגיעה אליי פעמים רבות כדי לבקש ברכות עבור נשים אחרות. אישה זו מעולם לא ביקשה ברכה עבור עצמה והיא עושה את מעשיה ממש לשם שמים.

באחת הפעמים אישה זו באה לפניי עם אישה חולה שהמחלה הנוראה קוננה בגופה ל"ע ובשל מצבה הקשה הרופאים לא מצאו כל תרופה למחלתה. נתתי לחולה כמה עצות של התחזקות במצוות שבכוחן לסייע לה להירפא, ואחר כך שאלתי אותה מבלי משים: "האם את נשואה?"

האישה החולה התפלאה מאד משאלתי, והשיבה: "בודאי שאני נשואה!"

גם האישה הצדקת אשר ליוותה אותה התפלאה לשמוע את שאלתי ואמרה: "כבוד הרב, מדוע הינך שואל זאת? ודאי שהיא נשואה!" התנצלתי על השאלה שכנראה לא הייתה במקומה ואמרתי: "סליחה ומחילה. לא התכוונתי לערער חלילה על דבר נישואיה, אני מבקש סליחה אם טעיתי, שאלתי שאלה זו ללא כל סיבה ממשית". הנשים קיבלו את התנצלותי ועזבו את ביתי, אולם החולה לא נרגעה מכך ששאלתי אותה האם היא נשואה, וכל הדרך בלכתן החוצה דיברה על כך.

"תשכחי מהשאלה", אמרה לה האישה הצדקת שהייתה עימה "בטח שאת נשואה, הרי הרב עצמו אמר שהוא לא התכוון לשום דבר" כך הוסיפה בניסיון להרגיע אותה.

אך לפתע היא פנתה אל החולה ושאלה אותה: "תגידי, האם נישואיך נערכו בבית כנסת על ידי רב שקידש אותך לבעלך כדת משה וישראל?"

"לא! נישאתי בנישואים אזרחיים, ולא בבית הדין הרבני", השיבה החולה.

האישה הצדקת הופתעה מאד, והתקשרה מיד אל ביתי כדי לספר לי את הדבר.

שמחתי מאד לשמוע שברוך ה' לא יצאה תקלה מתחת ידי, ומיד הוריתי לחולה שתינשא לבעלה בשנית בבית הדין כדת משה וישראל,

ושתקפיד לשמור על כל דיני טהרת המשפחה כפי שנצטוונו בתורה הקדושה. ואחר כך שבתי ואיחלתי לה רפואה שלימה.

האמת היא שגם אני התפלאתי בתחילה על השאלה שנפלטה מפי האם האישה נשואה. **אך משמים הוכיחו לכולנו שהמילים יצאו מפי בסייעתא דשמיא ולא היו לחינם, שהנה בזכותן החולה זכתה לתקן את המעוות, ונישאה לבעלה כדת משה וישראל.**

מעשה זה הראה לי שוב שבעוונות הרבים יהודים רבים נישאים היום בנישואים אזרחיים, נישואים שאין להם כל תוקף ממשי ביהדות ולכן בני הזוג לא נחשבים כנשואים על פי דת משה. וגרוע מכך - זוגות רבים שמתגרשים אינם מקפידים להתגרש בבית הדין הרבני, אלא מסתפקים בגירושים אזרחיים ר"ל והדבר גורם לכך שהנשים "הגרושות" נחשבות על פי התורה ל'אשת איש' ונכשלות ומכשילות בעוונות חמורים מאד. והלוואי ומעשה זה יביא לחיזוק כלשהו בעניין, ואפילו ליהודים מעטים בלבד.

תרומה תחת תרומה

באחת השנים הגיע אליי לביקור מורי ורבי הרב בנימין זאב קופמאן שליט"א.

עם מו"ר הג"ר בנימין זאב קופמאן שליט"א, במרכז רבי יצחק סבן שליט"א חתנו של הרב

בעת שישב אצלי הבטחתי לתרום לישיבתו סכום כסף גדול, בסך עשרים אלף פראנק, למרות שכלל לא היה לי מהיכן לתת אותו.

אך יד ה' הייתה עימי ותוך כדי שיחתנו הגיע למשרדי יהודי שהניח על שולחני תרומה, המחאה רשומה על סך עשרים אלף פראנק!

מיד העברתי את השיק לרב קופמאן שליט"א, ולמדתי מכך מוסר השכל גדול שכאשר ליהודי ישנו רצון חזק לעזור לזולת - אזי הקב"ה מסייע בידו.

הרבה שלוחים למקום

באחת המדינות בהן קיבלתי קהל באו לפניי בני זוג והבעל פתח ואמר: "כבוד הרב, כבר עשרים שנה אשתי מצויה בדיכאון מתמשך ואינה מוכנה לקבל שום טיפול, בנוסף היא גם איננה מוכנה לדבר על כך ועל הרגשותיה הפנימיות והדבר מסב לי ולכל בני המשפחה עוגמת נפש מרובה".

באותה שעה המתינו מחוץ לחדרי אנשים רבים אשר שוחחו על מקרי התאבדויות, וכל אחד סיפר לשני על אדם שהוא מכיר אשר איבד את עצמו לדעת בנסיבות כאלו ואחרות.

בדרך כלל האנשים הממתינים מחוץ לחדרי מספרים זה לזה על הבעיה שבגללה הם באו אליי בבחינת 'צרת רבים חצי נחמה', אולם באותו יום כששמעתי את נושא השיחה אשר דובר בקרב הממתינים - חשבתי לעצמי: 'מדוע האנשים משוחחים כעת דווקא על נושא זה? שמא הדבר מאת ה' כדי להורות עבורי כיוון חשיבה וסימן לאשר מתרחש בלבה של האישה אשר נמצאת כעת בחדרי?'

לאחר מחשבה זו פניתי אל האישה ושאלתי אותה: "האם יש לך סיבה שבגללה את נתונה בדיכאון?"

האישה שתקה ולא השיבה לשאלתי.

לפיקך המשכתי ושאלתי אותה: "האם יש לך אבא?"

"היה לי אבא והוא מת". השיבה האישה קצרות.

במסילה נעלה

סייעתא
דשמיא

"האם אביך מת או התאבד?" שאלתי אותה.

האישה הביטה בי והתחילה לגמגם.

בעלה שהבחין בגמגומה של אשתו הביט בה מתפלא ושאל אותה:
"למה את מגמגמת?" אך היא שתקה.

"האם אביך מת באפן טבעי או שהוא התאבד? אמרי לי את כל
האמת!" שאלתי אותה שוב.

האיש שהבחין בשתיקתה של אשתו, רצה לעזור לה והשיב במקומה:
"אביה לא התאבד אלא נרצח".

אך אני לא הרפיתי מהאישה וביקשתי לשמוע **ממנה**: "האם רצחו
את אביך או שהוא התאבד?"

לשמע שאלתי הנוקבת פרצה האישה בבכי, ובעלה שנבהל מבכייה
מיהר לשאול אותה מדוע היא בוכה.

אז פתחה האישה את פיה ואמרה: "בדיוק בגלל הסיבה הזו אני
נתונה בדיכאון במשך כל השנים מאז מות אבי. לאחר מותו של אבא
נכנסתי לחדרו ושם מצאתי פתק על השולחן בו אבא כתב שנמאס
לו מחיי, ולכן הוא הרג את עצמו. כל השנים שמרתי את הדבר בסוד,
אפילו לך בעלי לא סיפרתי כלל את הדבר משום שהתביישתי, וגם
המשטרה רשמה בדו"ח שאבי נרצח". כך אמרה האישה.

"עכשיו אני מבין הכל", אמרתי לה. "עשרים שנה את שומרת בלבך
את דבר ההתאבדות של אביך, ועכשיו הדבר התגלה. כפי שנאמר:
"סוף דבר הכל נשמע" (קהלת יב, יג). יהי רצון שגילוי זה יהיה לך
לרפואה ותתחילי להתחזק בתורה, במצוות וביראת שמים".

ברוך ה' אישה זו יצאה מהדיכאון המתמשך שבו היא הייתה שרויה,
ושבה לשמחת החיים שהייתה לה לפני מות אביה.

**ואני למדתי מכך שוב שהרבה שלוחים למקום. הנה דווקא הממתינים
מחוץ לחדרי היו הפעם השלוחים לעזור לי בסייעתא דשמיא לסייע
לאישה במצוקת נפשה.**

פיתחו לי פתח

יהודי שהיה בעבר רחוק משמירת תורה ומצוות סיפר לי באחת מפגישותינו שלפני שהוא חזר בתשובה - הוא ואשתו חיו חיי הפקרות מלאי סתירה, מצד אחד היו בעלי מידות וגומלי חסדים ומצד שני היו עוברים עבירות חמורות.

"ומה גרם לכם לשוב בתשובה מחיי ההפקרות שלכם?" שאלתי אותו.

"באחד הימים נזדמן לנו לשמוע דברי התעוררות שטלטלו את נשמתנו הטועה וגרמו לנו להבין שאנו צועדים בכיוון הלא נכון, עד שלבסוף חזרנו בתשובה שלימה". כך השיב היהודי שכיום הוא ובני משפחתו מקיימים מצוות, שומרים שבת והוא קובע עיתים לתורה.

"הבט בחסדיו של הקב"ה עליכם" אמרתי לו "וראה שבטובו הגדול הוא הנחה אתכם להגיע לאותו המקום שבו שמעתם את דברי ההתעוררות שהתיישבו על לבכם, אשר בזכותם שבתם בתשובה. **בודאי קדמה לכך זכות מצוה גדולה שעשית, שבגללה שלחו לך משמים את אותה סייעתא דשמיא, שכן משמים הבחינו ברצונך הפנימי ללכת בדרך הטוב וסייעו לך בדבר.**"

היהודי ששמע את דבריי, הסכים עימי ואמר שהוא שמע את דברי ההתעוררות בעצם יום הכיפורים, לאחר שהוא התעורר מעצמו לשוב לאביו שבשמים. בבחינת מה שאמרו חז"ל: "אמר הקב"ה לישראל, בני פיתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו" (שהש"ר ה, ג).

הארה משמים בדברי תורה

בשנת תשס"ו בערב שבת פרשת שמיני, התעוררתי לשאול שאלה על הפרשה אודות נדב ואביהוא, שני בני אהרן. התקשיתי להבין כיצד ייתכן שלמרות שבני אהרן עשו את מעשיהם לשם שמיים - הם נענשו על כך בחומרה רבה. וחשבתי להשיב שמתוך הכתוב "וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'" (ויקרא י, ו) ניתן ללמוד שמותם היה תלוי בעוון כלל הציבור.

אולם עדיין נשארה לי התמיהה מדוע בני אהרון מתו באותה מיתה משונה ומדוע נענשו באופן זה?

תמיהה נוספת שעלתה בלבי הייתה - מדוע דווקא ביום חנוכת המשכן שהוא יום שמחה גדולה לה' ולעם ישראל, מצא הקב"ה לנכון לפגום בשמחה זו על ידי מות נדב ואביהוא ולהכריז בכך "בקרובי אקדש"? וכי לא ניתן היה לדחות את מות השניים למועד אחר ולא לערב שמחה בהספד?

הבנתי שבעניין זה טמון עומק רב הדורש הסבר, וחיפשתי שוב אחר תירוץ שיענה על כל קושיותי ויִישַׁב בלבי את העניין המוקשה הזה.

כיון שידעתי שלאחר קבלת שבת עליי לשאת בבית הכנסת דרשה העוסקת בנושא זה, חקרתי והפכתי בדבר, אולם לא הצלחתי להגיע לתירוץ מְסַפֵּק שיתיישב על לבי.

זמן התפילה הגיע. הציבור החל באמירת מזמורי קבלת השבת, ובמוחי התרוצצו מחשבות שונות שטרדו את מנוחתי בניסיון להגיע לתירוץ הולם.

עד שלפתע חשתי איך רגליי מוליכות אותי לכיוון הספרייה העומדת לתפארה בבית הכנסת, שם נטלתי לידי את הספר "קדושת הלוי" לרבי לוי יצחק מברדיצ'וב זצוק"ל. פתחתי את הספר בפרשת שמיני והתחלתי לעיין בפירושו השונים על הפרשה, בתקווה למצוא מענה לשאלותי, אולם לא מצאתי שם כל פירוש בנושא.

המשכתי לדפדף בספר עוד ועוד, עד שלמרבה הנס גיליתי לפתע פירוש נפלא על שיר השירים אשר הסביר את עניין מות שני בני אהרון באופן שורשי ומקיף, והשיב על כל תהיותי באופן נפלא.

בעל 'קדושת הלוי' כותב בספרו שלעיתים הצדיק חוטא ויורד ממדרגתו, אך עד מהרה הוא עושה תשובה וכל הסיבה לחטאו של הצדיק היא כדי שהוא ירד ממדרגתו הגבוהה למדרגת הרשעים, ובתשובתו יתעלה ויעלה עימו אף את הרשעים החוטאים, ובזה יביא תיקון לנשמתם.

הבעל שם טוב הקדוש ותלמידו המגיד ממעזריטש זצוק"ל ממשילים מצב זה ליהלום הטמון ברפש, שהאדם שמוציאו מתוך הרפש נאלץ

בעל כורחו להתלכלך מהרפש, אולם הלכלוך שווה בעיניו את הזכייה הגדולה ביהלום, ולאחר שיטרח לנקות את היהלום מרפש זה - יישאר בידו יהלום רב ערך.

כך גם הצדיקים שבא על ידם לחטוא בחטא כלשהו ובכך הם מתפלשים בעל כורחם בבוץ וברפש, אולם כל מטרתם היא להוציא יקר מזולל, למרק נשמות נוספות ולגלות את האור הטמון בהן.

בדרשה שנשאתי לאחר מכן בבית הכנסת אמרתי לציבור שעל יום חנוכת המשכן נאמר - "תבוא האם ותקנח צואת בנה", שחנוכת המשכן הייתה משום תיקון לחטא העגל. והקב"ה סובב את מהלך העניינים כך שנדב ואביהוא יחטאו דווקא ביום זה כדי שבכפרתם על חטאם הם יביאו לתיקון את כלל נשמות עם ישראל שחטאו בעגל.

מהנאמר "וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'" מובן שכיון שנדב ואביהוא לא מתו רק בעוון עצמם, אלא בגלל חובת הציבור כולו, לפיכך הם היו בבחינת קרבנות ציבור שבאו לכפר על חטאי העם בכללותו.

כך אמרתי בדרשתי.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שההארה שניתנה לי משמים לזכות ולמצוא את הפירוש הזה התחילה כבר זמן מה קודם לכן, כאשר הזדמן לידיי ספר העוסק בתלמידי הבעל שם טוב, ושם נאמר על הספר "קדושת הלוי" שהוא שווה לכל נפש.

משפט זה נחקק בתודעתי, וכאשר עמדתי בזמן קבלת השבת מול אוצר הספרים של בית הכנסת - נטלתי לידיי דווקא את הספר הזה, מתוך תקווה שמהיותו שווה לכל נפש, בעזרת ה' אזכה למצוא בו תירוץ לשאלתי.

'והבא להיטהר מסייעים אותו' (שבת קד, א), ומכיוון שהקב"ה הבחין ברצוני העז לגלות את חקר האמת, הוא העניק לי סייעתא דשמיא מופלאה למצוא את התשובה הראויה שבכוחה להתיישב על הלב, ולהתקבל על אוזן השומעים.

עושר

אל יתהלל עשיר בעשרו (ירמיהו ט, כב)

אל יתהלל עשיר בעשרו, זה קרח בן לוי שהיו לו שלש מאות פרדות לבנות טעונות מפתחות גנזיו, על אחת כמה וכמה שהיה עשרו נפלא וגדול מאד, ומנין היה לו כל זה, הממון שקיבץ יוסף במצרים מילא שלשה מגדלים וכל מגדל עמוק מאה אמה ורחוק מאה אמה, וכיון שמצא קרח אחד מן המגדלים נתגאה בעשרו... ולמה נקרא שמו קרח שבימיו נעשה קרחה בישראל... לכך נאמר אל יתהלל עשיר בעשרו, שכל העושר של הקב"ה הוא שנאמר לי הכסף ולי הזהב אמר ה' צבאות, ואומר רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד. (אוצר המדרשים)

אל תירא כי יעשר איש כי ירבה כבוד ביתו. כי לא במותו יקח הכל לא ירד אחריו כבודו (תהילים מט, יז-יח)

איזהו עשיר השמים בחלקו שנאמר יגיע פפיה כי תאכל אשירה וטוב לה - אשירה, בעולם הזה וטוב לה, לעולם הבא. (אבות ד, א)

כי הרודף אחר ממון כדי להרבות הונו כל מה שהוא יותר רודפו הוא בורח ממנו. (פנים יפות ויקרא כו)

מעשה ברבי עקיבא שיצא יום אחד לשוק למכור מרגלית אחת שהיתה לו. ראה יהודי אחד עשיר גדול והיה מתרושש בעיני אדם והיה לובש בגדים בזויים, והיה שפל רוח ביותר, ולא היה חושב את עצמו כלום, והיה מקומו בבית הכנסת עם העניים. וכשראה המרגלית ביד ר' עקיבא רצה לקנותה ממנו, ופייס מר' עקיבא שילך עמו לביתו ויתן לו דמיה. וילך עמו ר' עקיבא, והיה חושב שהיה מתלוצץ בו.

כשהגיע לביתו, יצאו עבדיו לקראתו, ויושיבוהו על כסא זהב, ויתנו מים וירחצו רגליו. ויצו לאשר על ביתו לתת לר' עקיבא דמי המרגלית. ויצו וישחקו אותה עם שש אחרות וישימו ברפואות. וכשראה ר' עקיבא כך, תמה מאד. ויצו האיש וישימו השולחן לפניו, ויאכל ר' עקיבא, ותלמידיו עמו. וכאשר כלו לאכול, אמר לו ר' עקיבא, הואיל וחנוך ה' ברוך הוא כל העושר הגדול הזה, למה תשפיל כל כך עצמך ותכין מקומך עם העניים. אמר לו בעל הבית, רבי אמר הכתוב "אדם להבל דמה ימיו כצל עובר", והמזון כלה ואבד ואינו עומד, לפיכך אני רואה שהישיבה עם העניים שהיא טובה לי עד מאד, כדי שלא תגבה נפשי וכדי שלא אתגאה בעושר שחנן אותי ה' ברוך הוא. ועוד שמתחלה קודם שכנסתי אלו הנכסים היה מקומי עם העניים, ועתה אשמרנו, שאם אתדלדל וארד מנכסי, לא ישתנה מקומי בשביל עניותי, ואני מקיים מצות שלמה ע"ה שאמר, אם רוח המושל תעלה עליך מקומך אל תנח. ועוד שאני חושב שכל היהודים הם שוים ביצירה, וה' ב"ה מואס בגסי הרוח. (מנורת המאור פ"ד - ענוה עמוד 149)

עושר

ערבות הבנים למעשי ההורים

באחת השנים הכרתי יהודי עשיר גדול מאד אשר למדתי ממנו רבות על עניין ערבות הבנים למעשי הוריהם.

יהודי עשיר זה היה תורם לצדקה בכל עת ומחלק מכספו הרב לכל נצרך, הוא זכה וגם בתורת ה' היה עמל, ונתקיים בו מאמר חז"ל "תורה וגדולה במקום אחד". היהודי העשיר זכה לחתן חלק מילדיו בכבוד וברבות השנים גם נכדיו הקטנים סעדו עימו על שולחנו.

אולם לפתע פתאום באחת השנים נהפך עליו גורלו, והוא הפך להיות עני מרוד ומחוסר כל.

באותה העת היו בביתו ילדיו שטרם נישאו שהיה עליו לפרנס אותם, ויחד איתם היה עליו לכלכל גם את נכדיו שהיו רגילים כאמור להנות מכספו הרב.

אך מאז שהיהודי איבד את כספו - נגזר על כל בני המשפחה ובתוכם הילדים הקטנים לחיות בעניות גדולה שלא כהרגלם.

"מדוע באה עליי הצרה הזו?" שאל אותי היהודי בצער רב, "הרי תמיד הקפדתי להרבות במעשי צדקה וגמילות חסדים עם הזולת אפילו יותר ממה שגמלתי עם עצמי ועם בני משפחתי, ובו בזמן גם לא הרפיתי מלימוד התורה הקדושה. מדוע אם כן בא עליי הניסיון הקשה הזה?"

לא ידעתי כלל מה להשיבו, הרי איננו יודעים חשבונות שמים. אולם עלה בלבי שבודאי ישנה סיבה לכך שהוא ירד מנכסיו, ובכל מקרה עליו להצדיק את רצון ה' ולקבל עליו דין שמים באהבה. מי יודע, אולי העניות באה עליו בִּמְקוֹם גזרות קשות אחרות שנגזרו עליו או על בני משפחתו, או שמא היא באה לכפר על עוונות שונים שהוא עשה בגלגוליו הקודמים?

כאשר נתתי דעתי על בניו ונכדיו הגדלים בביתו שסובלים ביותר מהעוני הקשה, חשבתי לעצמי שהעניות הקשה באה עליהם מכיון שהם ערבים לו ולתורתו.

שכן כאשר אדם פוגם במצוה כלשהי - מידת הדין דורשת שהקב"ה ייקח ממנו את בניו, כיון שהבנים ערבים למעשי הוריהם. אולם מאחר והקב"ה הוא בעל הרחמים, הוא נוטל מהאדם את כספו ורכושו, וכך ילדיו מצטערים אף הם בצער העניות ונחשבים לעני החשוב כמת.

הנהגה זו היא מחסדי ה' בעולמו, שהרי אנשים רבים היו ראויים בגלל חטאיהם להיענש במות בניהם, אולם הקב"ה ברחמיו הרבים מביא עליהם את צער העניות, ובכך מבטל מעל ראש הבנים את גזירת המוות.

העיקר חסר מן הספר

ארע עימי ובאחת השנים ביקרתי בביתו של עשיר גדול בברזיל שבדרום אמריקה.

ביתו של העשיר היה מעוצב בפאר רב ואובזר באופן מושלם. סלון הבית היה ענק, וספרייה גדולה ומרשימה התנוססה בו לצד אחד מקירותיו. בבית הגדול היו חדרים רבים גדולים ומרווחים המרוהטים בפאר וביוקרה, וכל הבית כולו זעק עושר וכל טוב.

בעת שהותי בביתו של העשיר נצרכתי לספר התהילים, ועל כן פנית לבעל הבית וביקשתי ממנו שיאיל להשאל לי את ספר התהילים. בעל הבית החל לחפש אחר הספר המבוקש אולם לא מצא ולו אחד כזה בכל הבית הגדול ורחב הידיים.

אוי לאותה בושה, אוי לאותה כלימה.

כיצד ייתכן שיהודי דואג שיהיו בביתו כל חפצי המותרות הקיימים בעולם, נברשות יקרות, מזגנים, ריהוט, מכשירי חשמל ועוד ועוד, ואינו דואג שספר קודש בסיסי כספר התהילים יימצא בין חפציו?

הוכחתי את בעל הבית העשיר על כך והסברתי לו שסידור התפילה וכמוהו גם ספר התהילים הם הבסיס ועיקר הקשר שלנו עם הקב"ה,

ולפיכך זהו החפץ הראשון שראוי שיעטר את ביתו של היהודי, לפני כל שאר חפציו המפוארים והמרשימים.

בהיכל ישיבת פונוביז' עם ראשי הישיבה

נכסים של נצח

יהודי עשיר גדול מלוס אנג'לס שבארצות הברית בא לבקר אותי במעוני, וכשהבחינו בו האנשים מסביב והכירו בו ובעושרו הגדול - הם חלקו לו כבוד רב.

כשהיהודי ישב אצלי ושוחחנו באופן פרטי הוא אמר לי: "ראה כבוד הרב, כעת כולם מכבדים אותי בשל עושרי, אולם למעשה אני האיש העני ביותר בעולם, כיון שכל הכסף שלי מושקע באבנים טובות ואין לי אפילו מה לאכול".

"לך תמכור את האבנים" אמרתי לו.

אך העשיר השיב: "כעת איני יכול למכור דבר". היה זה בתחילת המיתון בארצות הברית, וכפי שהעשיר חשש - כל כספו אבד לו והוא נעשה עני וחסר כל.

כיום, לאחר נפילתו הגדולה הוא מתגורר בבית דירות פשוט כאחד העם, וכל מה שנותר לו מעושרו הרב הם שלושה בתי כנסיות גדולים שבנה על שמו בימים בהם היה עשיר גדול. וכאשר הוא מספר לבריות שהוא זה שבנה את בתי הכנסיות הללו, הם מתקשים להאמין לו, כיון שהיום הוא ממשוטי העם ממש.

אך מוסר גדול ניתן ללמוד מהעניין - שכשם שלאחר כל נפילותיו הכלכליות רק בתי הכנסיות שבנה בימי עושרו הם כל הצלחותיו שנותרו בעולם, כך האדם בבואו לעולם העליון, נכסיו הרוחניים עליהם עמל בעולם הזה רק הם הנכסים הנצחיים שילוו אותו ויעמדו לזכותו ביום פקודה.

המאבד עולמו בשעה אחת

באחד מביקוריי בניו יורק שבארצות הברית בא לפניי יהודי יקר קרוב משפחתי המתגורר במקום, שהיה בעבר עשיר גדול מאד והיו לו ברשותו מאות מיליוני דולרים.

בנו של יהודי זה ביקש להתעשר על חשבון אביו והחתים את אביו הזקן שהיה כבן שמונים שנה על כל מיני מסמכים וניירות.

האב לא ידע כלל על מה הוא חותם וסמך על בנו שלא יסבך אותו, אולם חתימות אלו הכניסו אותו ואת רכושו הגדול לצרות, וסיבכו אותו קשות עד שהוא הוזמן למשפט רציני שהתפרש על פני שלוש שנים.

בסיומו של משפט זה נקבע פסק הדין שאותו עשיר מנושל מכל כספו, ולא נותר בידו מאום מהרכוש הרב שצבר בימי חייו! יהודי זה, שהיה נחשב לאחד מעשירי הקהילה בניו יורק, והיו לו בתים רבים ונכסי נדל"ן - נותר עני וחסר כל!

כאשר פגשתי אותו בני יורק, שאל אותי היהודי: "רבי דוד, האם שמעתם עלי?"

"בודאי" השבתי לו, ובלבי חשבתי שהנה עומד לפניי אדם שאת כל חייו השקיע ברכושו כדי לצבור עוד ועוד הון עצמי, ובגיל שמונים איבד את הכל בבת אחת. והרי כבר אמר רבי הקדוש: "יש קונה עולמו

בשעה אחת" (עבודה זרה י, ב), והמציאות מלמדת שיש המאבד עולמו בשעה אחת. יום אחד הינו עשיר גדול, ויום לאחר מכן - עֶבֶד.

"הרב, האם נגזר עליי לחכות עד גיל שמונים כדי להיות עני?" קטע היהודי את מחשבותיי ושאל בכאב. "הרי את כל חיי השקעתי בכספי ובניתי בתי כנסת, בתי ספר ושאר מבנים, נתתי משלי ותרמתי לנזקקים, והנה כעת אני נסמך על שולחנם של אנשים ואוכל לחם חסד. חיים שלמים אבדו בגלל מעשה של שטות".

הצטערתי מאד לשמוע את דבריו ולא ידעתי כלל במה לנחמו, אך לעצמי לקחתי מוסר שכשם שיהודי זה איבד את כל מפעל חייו בשל מעשה קטן ולא זהיר, כך עלינו להיזהר שלא לאבד את כל מפעל חייו וכל מה שאנו עושים ועובדים בעולם הזה בחיינו הרוחניים בשל מעשים שאינם זהירים.

עשיר שהוא עני

ישנו יהודי שאני מכיר שהוא עשיר גדול מאד ובעל נכסים רבים, יש לו חשבונות בנק רבים בשווייץ ובשאר מדינות, ואיני יודע אם הוא מודע בעצמו לגודל עושרו. אולם אדם זה מתנהג כמו אדם עני. הוא מתלבש כמו עני, מתגורר בבנין דירות רב קומות כאחד העם ואוכל מאכל עניים.

באחד הימים שאלתי אותו: "מדוע הינך נוהג כמו אדם עני? הרי כבר הגעת לגיל שבעים, גיל שיבה, ועדיין אינך נשוי ולא הקמת לעצמך זכר אחריו. הרי יודע אתה שאת כל כספך ייקחו הבנקים לאחר מותך, ומדוע תחיה את חייך באופן משונה כל כך? האם אינך מרגיש כי חבל על כספך הרב שיילקח על ידי הרשויות?"

היהודי העשיר שתק, ואני ניצלתי את שתיקתו והצעתי לו שישקיע לפחות בספר תורה אחד שיהיה לזכרו ויעמוד לזכותו.

"כמה עולה רכישתו של ספר תורה?" שאל העשיר.

"מאתיים אלף פרנק" השבתי לו.

"מאתיים אלף פראנק?"! השתומם העשיר "הרי זה סכום עצום!" כך

אמר. ועל פניו נראה היה כי הוא אינו חפץ כלל להוזיל מכספו את הסכום הנכבד הזה עבור ספר התורה.

אך אני לא ויתרתי: "האם לא חבל על מאות מיליוני הדולרים שלך שהבנקים ייקחו לעצמם, או שהמדינה תיקח לצרכיה? הרי באופן זה אתה עני גדול ואינך עשיר כלל! משום שבכסף אינך צובר לעצמך מאום!

חבל עליך אחי היהודי! משום שבבואך לעולם העליון לא יבואו עימך לא כסף ולא עושרך הגדול שיישארו בעולם הזה. ואז תגלה בצער רב כי יכולת לרכוש בכסף זכויות ענק ולהגיע בעזרתו ליום פקודה עשיר בזכויות ובמצוות". כך אמרתי לו והותרתי לדבריי הנוקבים לחלחל אל תוך לבו היהודי.

עבד הממון

הכרתי אדם בניו יורק אשר ל"ע נפח את נשמתו ליד המחשב האישי שלו.

בירור מקיף שנעשה אחר סיבת מותו הפתאומי גילה שהדבר אירע לאחר שהוא ראה במו עיניו כיצד הבורסה קורסת, והוא הבין שברגע אחד כל רכושו ועושרו אבדו לו. כיון שכך, לבו לא עמד עוד בצער הגדול ולאחר התקף לב חמור הוא נפטר לעולם שכולו טוב.

זהו אדם שהיה עבד לממונו, ולפיכך ממונו עמד לו לרועץ ולקללת מוות. ולמרות שהעולם רגיל לכנות איש עסקים כ"בעל הבית של עסקיו", הרי שהאמת היא שעסקיו מושלים בו, והוא עבד נרצע להם כל חייו.

ראש ועושר אל תתן לי

יהודי חשוב מארגנטינה חתם על עסקה גדולה מאד, אולם ההצלחה לא האירה לו פנים, והוא נכשל בה.

אותו יהודי בא לפניי ובפיו הצעה: "כבוד הרב, אתה תתפלל בעבורי

שאצליח להיחלץ מהתסבוכת אליה נקלעתי, וכאשר כספי האבוד יושב לי - אתן לך מחצית מרווחי".

בשומעי את דבריו חשבתי לעצמי שאם אותו עשיר יצליח להשיב לעצמו את כספו האבוד ויחלק עימי את רווחיו - ברגע אחד אהפוך למיליונר ואוכל לקיים בסכום כסף זה מצוות לרוב.

אך עם זאת לא התפתיתי להצעתו. ביודעי בידיעה ברורה שסכום כסף זה אינו תואם למידותיי ואני עלול להסתבך עימו ולסבול ממנו סבל רב. כפי שנאמר במשלי (ל, ח): "ראש ועושר אל תתן לי, הטריפני לחם חוקי".

ולפיכך הסתפקתי בברכתי אותו כפי שביקש, והצעתי לו שבמידה והוא יצליח לשקם את עסקיו - הוא יתרום מכספו סכום נכבד למוסדות התורה ולקרנות הצדקה והחסד.

העושר האמיתי

באחת הפעמים בהן שהיתי בברזיל פגשתי יהודי עשיר מאד, שאיבד בתוך חודשיים חמש מאות מיליון דולר כיון שהשקיע סכום זה בבורסה, ושם אבד לו כל כספו.

כשפגש אותי העשיר הוא אמר לי: "כבוד הרב, בכל יום אני מודה לה' שאני מכיר אותך, כי מאז שהכרתי אותך התקרבותי מאד ליהדות, והיא זו שמחזיקה אותי בפילתי הגדולה".

שמחתי לשמוע על אמונתו האיתנה בבורא העולם ועל שזכיתי להיות השליח הטוב לקרבו לאביו שבשמים, וביקשתי לעזור לו בעסקיו ונתתי לו מספר עצות כיצד יצליח בהם, אולם היהודי לא שמע לעצותיי ונחל הפסד אחר הפסד, עד שנותרו בידו אחוזים בודדים בלבד מכל עושרו הגדול.

למרות כל זאת הוא נשאר איתן באמונתו בה' ואמר: "אמנם הפסדתי ערכים חומריים, את הבית שלי, את הכסף שלי וכו', אבל הרווחתי ערכים רוחניים, כבר אינני אוכל טרף, ילדיי מתחנכים במוסדות יהודיים, אשתי מכסה את הראש. וכל זאת בזכות שגיליתי את יהדות".

אותו יהודי זכה לעמוד בניסיונות חייו בכבוד ולא ליפול ברוחו כתוצאה מנפילותיו הכלכליות, בגלל האמונה האיתנה בה' אשר תמכה בו פעם אחר פעם, שהיא העושר האמיתי השמור לו לעולם הבא.

מתנות שמים

יהודי עשיר גדול בנוי יורק המיוודד עימי במשך שנים רבות, בא לפניי בצער רב וסיפר לי על בנו החולה במחלה קשה שמתייסר רבות במחלתו אשר טרם נמצא לה מרפא, וכך אמר לי האב הכואב: "הרב, אני אתן לך כמה כסף שתבקש ממני, מאה מליון דולר, מאתיים מליון דולר ואף שלוש מאות, ובלבד שתגרום לבני להבריא".

ברכתי את בנו ברפואה שלמה והחלמה מהירה, ולאחר שיצא מחדרי הבטתי בו בחמלה, וחשבתי לעצמי שישנם דברים שלא ניתן לרכוש בכסף, ואפילו בסכומי עתק כפי שהציע לי היהודי העשיר. בריאותו וחיוו של האדם נתונים בידי הבורא בלבד, ולא ניתן להשיגם על ידי ממון כלל.

גם חופש האדם וחירותו לא ניתנים לרכישה בכסף. אנשים רבים כלואים מאחורי סורג ובריה בצדק ושלא בצדק, וכמוהם גם שבויי מלחמה. והמשותף לכל האסירים הוא שהכסף - לא יסייע להם לצאת מכלאם. אפילו הרודן האיום סאדאם חוסיין ימ"ש שהיה נשיא עיראק - למרות עושרו הרב, כל ימיו היה כלוא מפוחד בבונקר במעמקי האדמה ולא ראה את אור היום.

הבאת ילד לעולם גם היא מן הדברים שתלויים במתנת שמים, ועושר רב ככל שיהיה לא יביא להולדתו ללא רצון הבורא.

מתנות שמים אלו ועוד רבות מצויות בידי של הבורא ברוך הוא לבדו, והוא ממתיך לתפילותינו ולבקשותינו כדי שירעיף עלינו מטובו הגדול, ולפיכך עלינו לשים מבטחנו ויהבנו בו ולהתפלל אליו שייתן לנו כל צרכינו מידו הרחבה.

עין הרע

בן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵינָיו בְּנוֹת צַעֲדָה עָלֵי שׁוּר (בראשית מט, כב)

בנות צעדה עלי שור - עוד דרשוהו לענין שלא ישלוט בזרעו עין הרע. ואף כשברך מנשה ואפרים ברכם כדגים שאין עין הרע שולטת בהם. (רש"י)

אמר רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי למה הדבר דומה, למלך שקדש את בתו ועשה לה קידושין גדולים ושלטה בה עין רעה, כשבא המלך להשיא את בתו מה עשה, נתן ליה קמיע, אמר לה יהא הקמיע הזה עליך שלא ישלוט בך עין רעה עוד. כך עשה הקב"ה כשבא ליתן תורה לישראל עשה פומבין גדולה, כמו שנאמר "וכל העם רואים את הקולות", ולא היו אלא קדושין, כמו שכתוב "לך אל העם וקדשתם היום ומחר", ושלטה בהם עין רעה ונשתברו הלוחות... לא עשה כן אלא כיון שבאו ועשו את המשכן נתן להם הקב"ה את הברכות תחלה כדי שלא תשלוט בהם עין רעה, לפיכך כתיב תחלה יברכך ה' וישמרך מן עין רעה ואחר כך ויהי ביום כלות וגו'. (במדבר רבה יב, ד)

ועל שם נזיה נקראת [צפורה אשת משה] כושית, כאדם הקורא לבנו נאה כושי כדי שלא ישלוט בו העין. (תנחומא צו יג)

וימותו גם שניהם, ללמדך שעין הרע מכה בבנים. (ילקוט שמעוני רות א, תר)

אמר להם צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם, ר' אליעזר אומר עין רעה. (אבות ב, ט)

רבי יוסי ברבי חנינא אמר מהכא, וידגו לרוב בקרב הארץ, מה דגים שבים
מים מכסין עליהם ואין עין הרע שולטת בהם, אף זרעו של יוסף אין עין הרע
שולטת בהם. ואי בעית אימא עין שלא רצתה לזון ממה שאינו שלו אין עין
הרע שולטת בו. (ברכות כ, א)

א"ר אבהו אמר רב הונא אמר רב אסור לו לאדם שיעמוד על שדה חברו
בשעה שעומדת בקמותיה. (ב"מ קז, א)

והסיר ה' ממך כל חולי - אמר רב זו עין. רב לטעמיה דרב סליק לבי קברי
עבד מאי דעבד, אמר תשעין ותשעה [מתים] בעין רעה ואחד בדרך ארץ
(ב"מ קז, ב)

איך ניצלים מעין הרע. כשאדם מקנא בחברו ומביט בו בעין רעה... כח זה
של עין הרע יכול להזיק לחברו, אבל הרי לית דינא בלא דינא, ובמה אשם
חברו שמדת הדין פוגעת בו?... יתכן שהוא נתבע במדת הדין מפני שהוא
גרם, במדה מסויימת, שהראשון יקנא בו. הרי בדוק ומנוסה הוא שמי שאינו
חי בעד עצמו כלל והוא "נותן" ולא "נוטל" בכל ענייניו, איש כזה אינו מעורר
קנאה כלל. כן אמרו ז"ל על זרעו של יוסף, "דלא שלטא ביה עינא בישא,
דכתיב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין... עין שלא רצתה לזון ממה שאינו
שלו, אין עין הרע שולטת בו". ויש שדרשו אותו מדכתיב "וידגו לרוב בקרב
הארץ", מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין הרע שולטת בהם, אף
זרעו של יוסף וכו'. דגים אלו יש בהם שני עניינים, הם מכוסים מן העין, והם
חיים כאילו בעולם אחר ואינם מתחרים עם יושבי היבשה כלל, חז"ל רוצים
ללמד לנו בזה שמי שחי סמוי מן העין ושאיפותיו הם לגמרי אחרות מאלו
של הרחוב, אינו מעורר קנאה לעולם. (מכתב מאליהו ח"ד עמ' ה)

עין הרע

עין תחת עין

באחת השנים זכיתי לפגוש את רבה הראשי של העיר טולוז שבצרפת, רבי עמרם בסטיאל שליט"א, שזכה והיה בעבר אחד מתלמידיו של כ"ק אבא זיע"א.

רבי עמרם סיפר לי בשם אביו שלפני שנים רבות, בזמן שסבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א היה מתגורר בעיר אסוורא שבמרוקו, הגיעה לעיר שיירה של גמלים רבים נושאי סחורות.

וזאת יש לדעת, שכל שיירת גמלים מתנהלת באופן שבראשה צועד גמל אחד שהוא הגדול והחזק מכולם והוא זה שמוביל את השיירה כולה, וכשחלילה קורה דבר מה לגמל המוביל - כל שיירת הגמלים מתפרקת והגמלים נפוצים לכל עבר. משום כך בעלי השיירות מטפלים ודואגים במיוחד לגמל המוביל, כיון שכל קיום השיירה תלוי בו.

הסבא - הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א

כשעצרה שיירת הגמלים בעיר אסוורא

שבמרוקו, נפל לפתע הגמל המוביל בשיירה - ומת. מיד החלו כל

הגמלים שבשיירה להתפזר לכל עבר לקול צעקתו של בעל השיירה שזעק במר לבו שכעת אין מי שיוביל את הגמלים חזרה, ולפיכך נגרם לו הפסד ממון עצום.

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שקול הזעקה הגיע לאוזניו, יצא החוצה במהרה וכששמע על מה הרעש ביקש שיביאו לו סכין. עם הסכין חתך בבטנו של הגמל המת תחת מקום הכבד, וכל הציבור כולו ראה צורת עין גדולה שנתונה בכבד הגמל. הצדיק זיע"א הסביר לכל הקהל שנאסף במקום שפירוש הדבר הוא שהגמל מת כתוצאה מעין הרע שמישהו נתן בו.

אחר כך הוסיף הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ואמר שבכדי שהגמל יקום - אותו אדם שנתן את עינו בגמלים צריך לעבור ליד הגמל, ובכך יסיר את העין הרעה שנתן בשיירה.

הס הושלך בקהל, איש לא נע לכון הגמל.

הצדיק קרא פעם נוספת לבעל העין הרע והזהיר אותו שאם לא יודה בעין הרע שנתן בגמלים - כיון שהוא נתן את עינו בשיירה הוא עלול להיענש על כך מידה כנגד מידה שיאבד את מאור עינו.

אך גם אזהרות אלו של הצדיק לא הביאו את נותן העין לתקן את מעשהו.

הצדיק שחש שאין עוד ביכולתו להחיות את הבהמה פנה ממקומו והחל לעזוב את המקום.

אולם לפתע נשמעה צעקה מתוך ציבור הנאספים, אחד האנשים החל לזעוק במר לבו על כך שפתאום נעשה עיוור! הוא התוודה בפיו שאכן הוא זה שנתן את עינו בשיירת הגמלים, וביקש מהצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שיעתיר בעדו ויבקש עליו רחמים שישוב לראות כבעבר.

את סופו של הסיפור לא זכיתי לשמוע, אך די היה לי במה ששמעתי כדי להתעורר לחשוב עד כמה גדולה ועצומה הייתה קדושתו וצדקותו של הסבא קדישא זיע"א שראה בעיני רוחו את הסיבה למות הגמל.

כמו כן נדהמתי לראות עד כמה היה הדבר בנפשו להציל את בעל

הגמלים מהפסד הממון שנגרם לו בשל כך, וכמה היה עז רצונו לבטל את אותה עין הרע שניתנה בשיירת הגמלים.

על כך אנו מבקשים מידי יום ביומו בברכות השחר - שהקב"ה יצילנו מעין הרע, מחבר רע וכו', כיוון שנזקים רבים ואיומים עלולים להיגרם מנתינת עין רעה אחד בשני.

משיח אילמים

כאשר ערכתי קבלת קהל בבית משפחת זר בבני ברק שבארץ ישראל, בין הבאים היו גם זוג הורים עם בנם הקטן בן הארבע, שסיפרו לי שיום אחד ללא כל סיבה הנראית לעין - חדל הילד מלדבר ונעשה אילם. ולמרות כל פניותיהם לטובי הרופאים והרפואות - כל אלו לא הועילו מאומה והילד נותר באילמותו הקשה.

"האם רכשתם לאחרונה דירה חדשה?" שאלתי את האב.

האב היה המום. תמיהתו ניכרה על פניו ובמוחו התרוצצו המחשבות - מניין הרב יודע על כך? הרי איננו מכירים כלל, ואני ואשתי שמענו על ברכות הרב המסוגלות רק כעת, כשחיפשנו מזור לבנו. ומניין אם כן יודע הרב על הדירה החדשה?

אולם האיש נצר את פליאתו לעצמו והודה שאכן, לפני זמן לא רב הם רכשו דירה חדשה.

"האם בנוסף לכך רכשתם גם רכב חדש?" הוספתי ושאלתי.

שוב נדהמו בני הזוג מהיכן יודע אני על הדבר, והאב השיב לי בחיוב.

פניתי לבני הזוג ואמרתי להם שכיון שבתקופה קצרה הם רכשו גם דירה חדשה וגם רכב חדש - פגעה במשפחתם עין הרע, והיא שגרמה לכך שהילד פסק מלדבר.

מיד נתתי בידם מספר תיקונים שהם יערכו, שבזכותם הקב"ה יסיר מהם את אותה עין הרע ובנם ישוב לדבר.

ימים ספורים לאחר מכן שבתי לצרפת, ומה מאד שמחתי כאשר בני

משפחת זר מארץ הקודש הודיעו לי שבחסדי שמים, לאחר שאותם הורים פעלו על פי הוראותיי - בנם שב לאיתנו וחזר לדבר כבראשונה.

חור בצורת עין

מוסדות התורה הרבים השייכים למשפחת פינטו המעטירה צריכים להחזקתם סכומי כסף גדולים מאד המתחלקים בין צורכי המוסדות השונים: החל מבניית מבני המוסדות, טיפול במבנים, ניקיונם, שיפוצם, תשלום עבור השימוש בחשמל ועוד ועוד, וכלה במלגות המחולקות לאברכי הכוללים השוקדים על לימודם יומם וליל וזוהי הכנסתם היחידה המיועדת לכלכלת בני משפחתם.

לא פעם קורה שאני נזקק לסכום כסף כלשהו באופן מיידי, והוא איננו ברשותי. אולם עד היום זכיתי לראות בחוש כיצד הקב"ה דואג ללומדי התורה שיהיה להם כל צרכם, ולעיתים רבות הכספים הנצרכים מגיעים אלינו באופן ניסי ממש.

כך ארע באחת השנים כאשר נזקקתי לסכום כסף גדול עבור המוסדות, וכאמור לא ידעתי כלל מנין אשיגו.

באותו היום הגיע יהודי עשיר מברזיל לפגוש אותי, ולאחר שישב אצלי ושוחחנו יחד דקות ארוכות - הוא קם ויצא לדרכו.

מסיבה שאינה ברורה לא הייתי רגוע מיציאתו ואמרתי לנוכחים עימי שאני רוצה לראותו שוב לפני שהוא טס בחזרה לברזיל.

הנוכחים מיהרו וקראו לעשיר שייכנס שוב לחדרי, וכשהעשיר נכנס אליי בשנית סיפרתי לו את הסיפור הבא:

"במשרדי ישנה כוס אשר מונחת על מקומה כבר שנים עשרה שנה. כוס זו הגיעה אליי מאדם שערך בביתו חנוכת בית, ובמהלך האירוע פנה אליו אחד המשתתפים ואמר לו: "יש לך בית מאד יפה".

באותו רגע נפער חור בצורת עין בכוס שהייתה מונחת על השולחן ורק בנס איש מן הנוכחים לא נפצע ממנה.

כשסיפר לי בעל הבית על התרחשות הדברים, ביקשתי ממנו שיביא

במסילה נעלה

עין
הרע

לי את הכוס הזו, והנחתי אותה במשרדי למרות שלא עשיתי בה כל שימוש מיוחד".

כך סיפרתי לעשיר טרם שובו לברזיל.

אחר כך פניתי אליו ואמרתי לו: "שמעתי שרכשת לעצמך מטוס פרטי, על כן ברצוני לברך אותך שלא תחול עליו חס ושלום עין הרע, שכן מה שקרה לכוס בחנוכת הבית עלול לקרות אף למטוס שלך אם תשלוט בו עין הרע. וכמו כן הישמר לך לבל תסיע סתם אנשים במטוס הפרטי שלך".

אותו יהודי שמע את סיפורי את ברכתי ואת אזהרתי מבלי להוציא מילה מפיו, ואחר כך שב ועזב את המקום.

אחרי שעה התקשר אליי היהודי שוב כשהוא נרגש כולו:

"כבוד הרב, רציתי לספר לך שכאשר אני וחברי נסענו מברזיל לצרפת, עשינו בדרכנו חניה בעיר וורשא שבפולין, ואחר כך המשכנו בדרכנו לכוון פריז. לפתע פתאום התנפץ אחד מחלונות המטוס ונפער בו חור בצורת עין, והרי זה בדיוק כפי שהרב סיפר לי בביקורי החוזר אצלו.

כאשר הרב סיפר לי על החור שנעשה בכוס, נזכרתי בחור שנעשה בחלון המטוס והייתי המום מצירוף המקרים עד שלא יכולתי לענות לרב מרוב תדהמה, ורק כעת דיבורי שב לפי". כך סיפר היהודי.

והמשיך: "כבוד הרב, שאלה לי אליך - מדוע רק כעת סיפרת לי את הסיפור הזה? הרי פעמים רבות נפגשנו ואני ביקשתי ממך ברכות בכל פעם שהחלפתי את מטוסי, ומעולם לא סיפרת לי סיפור זה".

"האמת היא שאינני יודע מה עלה בדעתי דווקא היום לספר לך את הסיפור על הכוס" השבתי לו.

אך היהודי לא נרגע ואמר שהוא וחברו חפצים לדעת כיצד הם יכולים לסייע לי.

"עשו כל שביכולתכם לעשות". השבתי לו.

אותם עשירים הבינו את העניין ושלחו לי סכום כסף גדול מאד, אשר הייתי זקוק לו כאמור, לצורך החזקת המוסדות.

במסולה נעלה

עין
הרע

באותה שעה הבנתי את הסיבה לכך שהבורא יתברך הכניס בלבי לפני שנים את המחשבה לשמור על הכוס השבורה במשך זמן ארוך כל כך מבלי שייעשה בה כל שימוש, ומדוע עלה בדעתי לספר לעשיר עליה דווקא ביום זה - כיון שהקב"ה ידע שאהיה זקוק לסכום הכסף שיגיע לידי בזכות סיפורה המופלא של כוס זו ולפיכך סובב כך את העניינים.

עם ישראל

כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ בְּךָ בָּחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכָּל
הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה (דברים ז, 1)

רבי שמעון אומר כל ישראל בני מלכים הם. (שבת קיא, א)

תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר - בא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה,
שבכל מקום שגלו שכינה עמהן. (מגילה כט, א)

כל המרחם מרחמין עליו, שנאמר ונתן לך רחמים ורחמך והרבך, וכל מי שהוא
אכזרי ואינו מרחם יש לחוש ליחסו, שאין האכזריות מצויה אלא בעכו"ם
שנאמר אכזרי המה ולא ירחמו, וכל ישראל והנלוה עליהם כאחים הם,
שנאמר בנים אתם לה' אלקיכם, ואם לא ירחם האח על האח מי ירחם עליו...
(רמב"ם מתנות עניים פ"א א-ב)

פעם אחת נשאל החפץ חיים זצ"ל מאיש המוני אחד, בשביל ולמה זקוק
העולם לחסידים ומתנגדים, ואפילו חסידים גופא מסתעפים לכמה וכמה
סעיפים, הללו מבכרים את הלימוד על התפילה, והללו מתפללים הרבה
ולומדים מעט, הללו עוסקים בשירה וזמרה, והללו בריקודים עסוקים. ומה
הי' העולם חסר לו היתה קיימת כת אחת של יהודים, וכולם היו מתפללים
בנוסח אחד, בהנהגה אחת ובסגנון אחד.

וע"ז ענהו החפץ חיים זצוק"ל במתק שפתיו, עד שאתה שואלני על הכתות בעמנו, לך ושאל את הקיסר הרוסי, בשביל מה ולמה לו, כמה מינים חיליים, הולכי רגל, רוכבים על סוסים, יורים בתותחים, מעופפים באווירונים וצוללים במים אדירים. וכי מה הי' העולם חסר, לו היתה קיימת במלחמתו כת אחת של חיילים עם כלי מלחמה מטיפוס אחד, עם שר צבא אחד על כולם. אלא מכיוון שצריכים לצאת למלחמה ולנצח את האויב, זקוקים לתחבולות ודרכים שונים, ויש בזה מה שאין בזה. חיל ההולך רגלי, כחו יפה ללחום את אויבו בחרב ובחנית, מה שאין כן הרוכב על סוס קל, בכחו להניס את אויבו ולהפיל אימתו עליהם ביותר. והיורים בתותחים ובכלי קרב למרחוק בכחם לנהל את המלחמה על מרחק של כמה פרסאות, וחציהם רצים למרחוק, ואפילו כת המנגנים ומצלצלים בתופים, מסייעים בהנהגת המלחמה, לבל ירך לבב הלוחמים.

כן הדבר במלחמת היצר. כל הכתות של החסידים למיניהם, יחד את המתנגדים, כולם חיילים בגדוד ד', ללחום מלחמת מצוה את היצר, וכל אחד ואחד מסייע לנצח את האויב, זה בתורתו וזה בתפילתו, הללו בשירי זמרה והללו בתקע שופר, ובלבד שיכוונו לבם לאביהם שבשמים. (ח"ח עה"ת פרשת ראה עמוד רנו)

יש לומר עוד להמתיק הדברים על פי דבר המדרש שישראל נקראים בכור בן השנואה, ופירש כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה שישראל הם תמיד שנואים בעיני עצמם ומוצאים בעצמם חסרונות ומבקשים להישיר מעשיהם, אבל אומות העולם הם תמיד שלמים בעיני עצמם ואהובים שאינם מוצאים בעצמן שום חסרון... והנה זה עצמו שהאדם יודע ומכיר את ערכו לעומת גדלות השי"ת זה הוא בחינת דעת, שיודע להבדיל בין דבר לדבר... ועל כן ישראל שהם שנואים בעיני עצמם והיא בחינת דעת, ניתנה להם מן השמים דעת... (שם משמואל בראשית מקץ תרע"ג)

עם ישראל

בנים אתם לה' אלוקיכם

באחת השנים באו לפניי זוג הורים מפר"ז.

מיד כשבני הזוג נכנסו לחדרי, פנה אליי הבעל והודיע לי: "כבוד הרב, אני חילוני! לא חרדי".

שמעתי את הצהרתו וכיבדתי אותם לשבת. אחר כך התעניינתי לשמוע מהי הבעיה שבגללה הם הגיעו אליי, האיש השיב שאשתו היא זו שסובלת מהבעיה, והדברים אינם נוגעים אליו כלל.

פניתי לאישה ושאלתי אותה לפרש בעייתה, אך האישה במקום לענות פרצה בבכי, ולאחר שהצליחה להירגע מעט אמרה שמדובר אכן בבעיה גדולה, אך הוסיפה שזוהי איננה רק בעייתה האישית, אלא גם בעלה סובל מהדבר.

לשמע דבריה נותרתי מבולבל לגמרי. הרי בעלה אמר במפורש שהבעיה שבגללה הם הגיעו אליי איננה קשורה אליו, ומדוע היא אומרת שהבעיה שייכת לשניהם?

לבסוף פתחה האישה את פיה וסיפרה:

"שנינו גדלנו בארץ ישראל בקיבוץ שאינו שומר תורה ומצוות, שם הקמנו את ביתנו ושם נולד לנו בננו היחיד, אותו גידלנו ברוח הקיבוץ בדרך של הפקרות והתעלמות מתורת ה'.

בשל שליחות מטעם השגרירות עברנו לגור בצרפת, והיום לדאבון הלב גילינו שבננו היחיד מתרועע עם בחורה סינית. מובן שדבר זה מכאיב לנו מאד, כאשר אנו חושבים מה יהא על המשכנו לאחר שכל צאצאינו יהיו גויים לכל דבר, ומי יאמר אחר מותנו קדיש?" כך קוננה האישה.

ניסיתי לעמוד עם בני הזוג על פשר צערם הגדול ואמרתי להם:

"שאלה לי אליכם, הרי אתה אדוני הצהרת מיד בכניסתך שאתה חילוני לכל דבר. ואם נכון הדבר - עובדת נישואי בנכם לסינית לא אמורה להפריע לכם כלל. מהו ההבדל בין אורח חייכם לאורח חייה של הסינית? ומדוע כל כך אכפת לכם שנכדיכם יהיו ממנה?"

הבעל, ששתק עד כה התקומם מדבריי וענה מיד: "בודאי שזה איכפת לי, כי למרות שאני חילוני אני יהודי, ואם בננו יינשא לנוכריה הרי שילדיו כבר לא יהיו יהודים ודבר זה יכאב לנו מאוד".

"ובמה מתבטאת עובדת היותך יהודי?" שאלתי אותו "הרי אינך מאמין בה' ואין לך כל רגש ליהדות, ואם כן מה אכפת לך שבנכם יקים את ביתו עם סינית שאף היא אינה מאמינה בה', ואין לה כל רגש ליהדות?"

היהודי פרץ בבכי, ואמר שמאד אכפת לו מכך.

בשלב זה, כאשר ראיתי שלבו נשבר בקרבו לנוכח ההתבוללות של בנו, פניתי אליו בלשון רכה ואמרתי לו: "לפני הקב"ה אין מושג של יהודי חילוני, יהודי חרדי, או יהודי דתי. כולנו יהודים וכולנו עמדתנו למרגלות הר סיני וקיבלנו תורה אחת. אנחנו כולנו בניו של הקב"ה, בני עם אחד ובעלי ערבות אחד לשני כבנים לא-ל אחד.

על כן גם יהודי שמכנה עצמו 'חילוני', כאשר אחד מקרוביו מת - הוא קורע עליו קריעה ואומר אחריו קדיש, ואף יושב ומתאבל שבעה ימים ללא פקפוק כלל, כשם שיהודי חרדי יעשה זאת. וכמו כן כל עם ישראל אוכלים בפסח מצות, ובכיפור - צמים, ואולי גם באים לבית הכנסת. אם כן בכולנו מפעמת נפש יהודית".

היהודי הקשיב לדבריי בשתיקה ואני המשכתי:

"כל השוני בין יהודי 'חילוני' ליהודי 'חרדי' הוא הקשר שיש לכל אחד עם אבא שבשמים, הקרבה שכל אחד חש כלפי הבורא יתברך שמו ומידת הבטחון שהוא תולה בבוראו, ועל כך כל יהודי צריך לעבוד עד יום מותו".

אחר כך הוספתי והסברתי לבני הזוג שהניצוץ היהודי שקיים בכל יהודי מעם ישראל - קיים בכל אחד ואחת מיום שנהיינו לעם אחד, בנים לה' יתברך, בלי כל קשר לרמתו הרוחנית של האדם. ועל כן למרות החינוך שהם קיבלו בילדותם ובנעורותם, שהוא רחוק משמירת

תורה ומצוות - הנפש היהודית השוכנת בתוכם, היא זו שגורמת להם כעת להצטער על בנם שבחר לעצמו להדבק בעם אחר, ובעזרת ה' יתברך הנפש היהודית שבתוכו היא זאת שתשיב אותו לכור מחצבתו.

מיהו יהודי?

באחד הימים פגשתי יהודי בצרפת אשר הלך בגילוי ראש. לפיכך פניתי אליו ושאלתי אותו: "האם אתה יהודי?"

אותו אדם הביט בי בפליאה גדולה והשיב: "בודאי שאני יהודי, יהודי מאמין. מדוע כבוד הרב שואל אותי שאלה כזו?"

כמענה לשאלתו ביקשתי ממנו שיצטרף אליי בדרכי לתחנה המרכזית בליאון, שם הנחתי כיפה לראשו ואמרתי לו: "כעת אראה לך מיהו יהודי אמיתי. בוא אחריי".

היהודי המופתע ציית לדבריי ופסע לצידי ברחבי בניין התחנה המרכזית. מכל עבר החלו אנשים להביט לעברו, היו מהם שהצביעו עליו באצבע, היו שנדו לו בראשם והיו כאלו שאף התלוצצו על חשבונו. "מה כבוד הרב עושה?" שאל אותי היהודי כשהוא המום

בשיחת חיזוק בצרפת. מימין גדולי ישראל האדמו"ר מגור שליט"א ומרן הג"ר אהרון לייב שטיינמן שליט"א

ממעשיי, "כולם מביטים בי בבוז, לועגים לי ורומסים אותי על המראה המשונה שלי" כך אמר.

הבטתי ביהודי בשלוות נפש ושאלתי אותו: "מדוע אתמול לא רמסו אותך? מדוע אתמול לא ביזו אותך?"

היהודי שתק ואני השבתי:

"אתמול כשהסתובבת בגילוי ראש בין כל המון האנשים שרובם המוחלט גויים בני עם נכר - הם לא הבחינו בשונותך, דמית להם ונראית ממש כמותם. והנה היום מתברר להם שרימית אותם. הם חשבו אותך לגוי, והנה כעת מתברר להם שאתה שונה מהם בתכלית, היום אתה נראה יהודי. על התרמית הזו הם רוגזים, ולכן הם מבקשים לרמוס אותך.

דע לך שיהודי אמיתי מתנהג כיהודי ונראה כיהודי גם בביתו וגם מחוצה לו, בבחינת 'פיו ולבו שווים'. אם אתה חש שייכות לעם ישראל - עליך להיות גאה בכך ולהפגין את גאוותך גם כלפי ציבור הנוכרים הסובב אותך, ואל לך לנסות להידמות להם במראם ולנסות בכך להננות מאהדתם, כי הם חשים שבכך אתה מרמה את עצמך ואותם". כך אמרתי ליהודי.

מעשה נוסף ארע עימי באותו עניין כאשר באחד הימים בלכתי ברחוב פגש בי אדם ואמר לי: "שלום עליך רבי!"

הבטתי עליו והמשכתי בדרכי מבלי להשיב לו. אותו אדם נדהם מתגובתי הקרירה ורץ אחריי וקרא: "למה אתם הרבנים אין לכם דרך ארץ?"

"מה עשיתי?" שאלתי בתמימות "ולמה תאמר שאין לי דרך ארץ?" והיהודי השיב: "אני פניתי אליך בלשון הקודש ואמרתי: 'שלום עליך רבי', ואילו אתה התעלמת ממני ולא ענית לי כלל."

"נכון שפנית אליי בלשון הקודש, אולם עובדה זו אינה מציינת דבר, שכן היום גם הגויים מדברים בלשון הקודש מתוך כוונה להתלוצץ על היהודים, וכיון שחשבתי אותך לגוי לא עניתי לך."

היהודי ששמע את דבריי נעלב ואמר: "אבל אני לא גוי, אני יהודי כמוך!"

"ואיך אדע שאתה יהודי? האם בגלל השפה שבה אתה פונה אליי? הרי כבר אמרתי לך שהיום גם הגויים יודעים לדבר בלשון הקודש. אם הייתה כיפה לראשך והיית מתנהג כיהודי, הייתי מכיר בך שאתה יהודי ומשיב לך לשלום".

כך הוכחתי אותו.

"כבוד הרב יסלח לי, אך אני מתבייש לחבוש כיפה לראשי", השיב היהודי בשפל קול.

"יהודי אמיתי אינו מתבייש ביהדותו ואינו מתחפש בצאתו מביתו עד שהוא כבר נראה גוי לכל דבר, אלא אדרבא יהודי אמיתי חש זכות עצומה להיות חייל בצבאו של ה', ובשל כך הוא גם גאה ב"במדיו הצבאיים" - בלבושו היהודי". כך השבתי ליהודי.

בלבי תפילה ותקווה שדבריי נפלו על אוזניים קשובות ויהודי זה יזכה לשנות את פנימיותו היהודית וכתוצאה מכך גם את מראהו החיצוני ויגרום בכך לקידוש שם שמים.

נצח ישראל לא ישקר

באחת השנים בדרכי לארץ ישראל ממדינה מסוימת בחו"ל, נצרכתי לעבור דרך העיר פרנקפורט שבגרמניה, שם היה עליי לעלות על מטוס שייקח אותי לארץ ישראל.

כאשר המטוס שלי הגיע מעל לגרמניה והיה אמור לנחות בשדה התעופה בפרנקפורט - הבחנתי שבמקום לנחות כהרגלו הוא חג מעל לשדה התעופה במשך כארבעים דקות, וזאת כיון שבאותו הזמן היה עומס בנחיתות של מטוסים בשדה התעופה.

באותו הזמן עלה בדעתי שבמדינה נאורה זו הפרושה תחתיי ובעוד מספר מדינות, צוררים רבים ביקשו לאבד את העם היהודי. החל מהמן הרשע בזמן מרדכי ואסתר, שרק זכות תשובת העם עמדה להם להצילם. ובהמשך ההיסטוריה - היטלר הצורר ימ"ש ביקש למחוק את אומתנו באופן מושלם מעל פני האדמה.

אך נצח ישראל לא ישקר. למרות כל תכנוניהם המדוקדקים של

הצוררים השונים - עם ישראל עודנו פורח ומשגשג ומקים ישיבות ומוסדות ללימוד התורה הקדושה.

לאחר מכן, כשהגיע זמן תפילת שחרית, התפללתי והנחתי תפילין. ושוב חשבתי לעצמי - מי היה מאמין בעבר, בזמנו של היטלר הרשע צורר היהודים, שיהודי יעמוד בגרמניה במקום ציבורי, יתפלל ויניח תפילין? וכדי להעצים את העניין - ניגשה אליי הדיילת הגויה ובסבר פנים שאלה אותי האם אני מעוניין בחדר שקט עבור תפילתי.

עד כדי כך נצחיות עם ישראל מגעת. למרות כל הצוררים הקמים עלינו לאבדנו - העם היהודי חי וקיים לנצח.

שרשי העם היהודי

ארע עימי ובאחת השנים בא לפניי יהודי שאינו שומר תורה ומצוות וסיפר לי על בעיה כלשהי ממנה הוא סובל, וביקש את ברכתי לדבר. "קבל על עצמך הנחת תפילין, שמירת שבת וטהרת המשפחה, ואני מבטיח לך שתראה ישועות". כך אמרתי לו.

היהודי, שהתקשה בתחילה לקבל על עצמו את עול המצוות הללו ניסה להקל מעליו את המשא וטען בפניי: "האם בעבור בעיה כה פשוטה כבוד הרב מבקש ממני לשלם כל כך הרבה?" אך אני הייתי החלטי: "אם ברצונך לזכות בישועה - עליך לקיים את מצוות הבורא יתברך".

בו במקום נהפך עליו לבו לטובה והוא קיבל על עצמו עול מלכות שמים ועול תורה ומצוות. ואני נותרתי תמה מהיכן יהודי זה שאב את הכוחות הכבירים הללו והסכים מיד לקבל על עצמו כל זאת? הרי עד עתה הוא היה רחוק מאד מדרך התורה?

אין ספק שאלו הם השורשים הטובים שיש בעם היהודי מדורי דורות, שורשי אמונה איתנים בבורא יתברך שהעמיקו והשתרשו באומתנו עם השנים וההיסטוריה היהודית רצופת הניסיונות. בכוח שורשים אלו להשיב בתשובה אף את היהודים הרחוקים ביותר, והם שהשיבו אף יהודי זה למוטב.

הגחלת היהודית

באחת השנים בהיותי בחג הפסח בארץ ישראל הבחנתי ביהודים שאינם שומרים תורה ומצוות המקפידים לאכול מצה בפסח.

כיון שראיתי את הקפדתם בעניין המצות פניתי אליהם ושאלתי אותם:

"האם אתם מאמינים בכך שאבותיכם היו משועבדים לפרעה במצרים והקב"ה גאל אותם? הרי בזכות אותה גאולה הנכם חיים וקיימים כאן היום ולזכר גאולת מצרים אנו אוכלים את המצות".

היהודים שהיו במקום שתקו, ולבסוף קם אחד מהם וענה בשם כולם:

"כבוד הרב, אגיד לך את האמת, אנחנו לא מתייחסים להיסטוריה כלל. כל הסיבה שאנו אוכלים מצה בפסח היא בגלל שאנחנו רואים כל כך הרבה יהודים ברחבי העולם שאוכלים במשך השבוע הזה רק מצות, ועל כן אנו מבינים שהמצה היא זכר למשהו. שהרי היהודים ידועים כפיקחים, ולא ייתכן שהיו אוכלים מצות במשך שבוע ימים ללא סיבה".

כששמעתי את דבריו הבנתי שישנו דבר מה מעל הטבע, שפועל ומשפיע שמצות הפסח תונהג בכל שנה מחדש ולא תשתכח מעם ישראל, שהנה אפילו יהודים שאינם מאמינים בה' ובתורתו, ואף אינם מודעים לסיבת אכילת המצות - בכל אופן הם פועלים בכח על טבעי פנימי הנמצא בקרבם ושומר עליהם לבל ישכחו את יהדותם.

זוהי הבטחת הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה, שזרעו אחריו ימשיך לשמור את התורה והמצוות ויאהב את ה' במסירות נפש כפי שאברהם אהב את בוראו. ושמירת התורה ואהבת ה' - הם אלו שישמרו על בני העם היהודי לבל יתבוללו בין הגוים ח"ו.

המומר היהודי

במהלך השנים הכרתי באופן אישי יהודי שהמיר את דתו והתנצר ר"ל, אולם הוא כבר הספיק להתחרט על כך מספר פעמים, ובכל פעם הוא מתקשר אליי בבכייה, וטוען שהוא רוצה לחזור לחיק העם

היהודי ולחיות כיהודי, וכל בקשתו היא שאדריך אותו כיצד לעשות זאת וכיצד לעבוד את ה'.

מובן שאני נענה לבקשתו היוצאת מעומק לבו השבור, ואני משתדל לסייע לו ולהדריך אותו איך וכיצד לנהוג.

אולם בכל פעם מחדש, לאחר שאנו מסיימים את שיחתנו הוא חוזר לסורו ומתחבר לעם הנוצרי, ואחר כך שוב מתחרט ושוב מתקשר אליי ובוכה, וחוזר חלילה.

התנהגות זו של היהודי המומר מוכיחה קבל עם ועולם שיהודי אינו יכול להתנתק לגמרי מעמו, וכשם שהשמן צף על פני המים כך היהודי צף ונבדל מאומות העולם, וגם אם הוא יבקש לערוק לאומה אחרת ולהיטמע בתוכה, לַנֶּצַח הוא יישאר שונה ונבדל משאר העמים.

קבלת מרות

באחד הימים בא לפניי יהודי וסיפר לי שחברו רוצה לערוך את חתונתו בבית כנסת רפורמי, על כל המשתמע מכך. וכיון שמדובר בנישואין כגויים לכל דבר שאינם כדת וכדין ואינם ברי תוקף על פי ההלכה היהודית - הוא מבקש ממני שאשוחח עם חברו ואשכנע אותו לערוך חתונה יהודית כשרה כפי שמסור לנו מדורי דורות.

"אינני מכיר את חברך כלל וגם הוא איננו מכיר אותי" אמרתי ליהודי "ומדוע נראה לך שהוא ישמע בקולי וייענה לדבריי?"

"כיון שאתה רב ובעל סמכות רוחנית, ועל כן חברי כן ישמע לדבריי!" השיב היהודי ללא היסוס.

"ואם הוא לא ישמע לי?" התחכמתי ושאלתי שוב.

אך ליהודי לא היה כל ספק בעניין והוא השיב בהחלטיות: "כיון שהרב הוא דמות תורנית חשובה - אני בטוח ללא ספק שלדבריי הוא ישמע ויעשה כפי שתורה לו".

לשמע תשובתו של היהודי הרהרתי לעצמי - אשרי העם שככה לו.

הנה יהודי זה בטוח בכך שחברו ישמע לקול תלמיד חכם, למרות שחברו אינו מכירני כלל.

כיון שכל יהודי שנשמטו הייתה במעמד הר סיני ושמעה את קול ה' הדובר מתוך האש - קיבלה את התורה ביחד עם כלל עם ישראל. ונשמה יהודית זו השוכנת כעת בקרבו של החבר, בודאי תגרום לו לקבל עליו את מרות החכמים והוא ישמע לקול דבריהם.

ישמעו רחוקים ויבואו

באחת השנים נתבקשתי לשאת נאום בכנס ענק שנוערך בארצות הברית.

כיון שידעתי שרבים מהמשתתפים הם רפורמים וקונסרבטיביים, אנשים הרחוקים מאד מדרך התורה והמצוות, ראשית כל התניתי את בואי בכך שתהא הפרדה מוחלטת בין גברים לנשים, ואכן כך היה.

לאחר מכן נפניתי לחשוב מה ניתן לומר בפני אנשים בעלי רקע דתי שכזה? הרי את אברהם יצחק ויעקב אבותינו הקדושים הם אינם מכירים וגם אין להם כל עניין בתורה ובמצוות, ועל מה אוכל לדרוש בפניהם?

אך במחשבה שנייה עלה בדעתי שגם במעמד הר סיני הקב"ה ירד על ההר ואמר לבני ישראל "אנוכי ה' אלוקיך" (שמות כ, ב), למרות שדרגת העם הייתה כזו שרק זמן קצר קודם לכן הם השילו את זוהמת המצרים מעליהם ועלו ממ"ט שערים של טומאה. ובנוסף, חלק נכבד מהעם היו אנשי הערב רב שיצאו איתם ממצרים.

אם כן הקהל אשר עמד למרגלות ההר לא היה מן המשובחים ביותר, ובכל אופן הקב"ה ירד אליהם ודיבר עימם.

כיון שכך החלטתי אף אני ללכת בדרכיו, וכך דיברתי בפני הקהל בכנס על מעלת תורתנו הקדושה ועל מצוותיה, והסברתי להם שכל פיתויי היצר הרע ותאוות העולם הם הנאות חולפות ולא ניתן למצוא בהם אושר אמיתי אפילו בעולם הזה. והוספתי ואמרתי שלעומת זאת כאשר יהודי מתקרב לקב"ה, חיו מלאים באושר ועושר נפשי ורוחני שכן דברי התורה משמחים הם.

הדרשה שנשאתי בכנס זה נמשכה כמחצית השעה, וכל אותו הזמן הקהל הגדול האזין ברוב קשב לדברים, ואף לאחר מכן חלק מהמאזינים יצרו עימי קשר במשרד שבצרפת, והעידו על עצמם שכבר זמן רב לא חוו חוויה שכזו.

ומוסר גדול זכיתי ללמוד מכך, שגם אדם שנמצא רחוק מאד מדרך התורה והמצוות - כשהוא שומע כמה טובה קרבת אלוקים, וכמה שמחה ואושר התורה נותנת הן בעולם הזה והן לעולם הבא, הרי שהוא חש שאלו הם דברי אמת ונשמתו מבקשת להתקרב לכור מחצבתה.

אמונה מדבקת

ארע עימי ונזדמן לי לשוחח עם רופא גדול ובעל שם. במהלך שיחתנו ציינתי באוזניו מספר עובדות בנוגע לדעת התורה בעניינים מדעיים שונים, ובעודי בא עימו בדברים, כמעשה שבשגרה שבתי והשמעתי באוזניו את המילים "ברוך ה'" ו"בעזרת ה'".

הרופא הגדול השתומם מאד מהדברים ששמע לראשונה, ונבהל מההוכחות והראיות שהצגתי לפניו, שכולן מובאות בספרינו הקדושים.

בנוסף, לאחר ששמע אותי שב ומזכיר את שמו של ה' יתברך פעמים רבות במהלך השיחה - הוא התייחס לאמונתי השלימה בבורא יתברך, ואמר שלמרות שהוא בעל שורשים יהודיים - אין בו כל אמונה בבורא העולם.

אלו היו דבריו, אולם על פי מבע פניו נראה היה שהוא אינו שלם עם הדברים שהוציא מפיו, ואני חשבתי לתומי שהנה הרופא יחזור בו מדבריו האחרונים. אולם יצרו הרע גבר עליו, ועל אף שנוכח לראות באמיתות דברי התורה מול אפסיות המדע - הוא נותר בשלו ולא הודה בטעותו.

אמנם לא עלה בידי להשיב אותו מיד בתשובה שלימה, אבל עצם הדבר שהוא הודה לבסוף בשורשיו היהודיים שבתחילת שיחתנו הוא התכחש להם, מראה על הניצוץ היהודי שהתעורר בקרבו.

ברוך ה', מעת לעת אני מבחין בשינויים שמתחוללים בו לטובה, למרות שעוד ארוכה הדרך עד שישוב בתשובה שלימה.

כיום הוא כבר מודה ביהדותו ברבים והוא שמח וגאה בשורשים שלו. הוא מתעניין בכל חג וחג ומתקדם בהכרת בוראו, ואין בלבי ספק שהקב"ה יכניס בו דעה בינה והשכל ויפקח את עיניו להכיר באופן מוחלט באדון הבירה.

כבשה בין שבעים זאבים

פעמים רבות דרשתי ברבים על המעשה הנפלא המובא במדרש (אסתר רבה י, יא) ברבי יהושע בן חנניה וקיסר רומי אנדריאנוס, אשר צעדו יחד בשוק רומי המלא בגויים לרוב, כשלפתע עבר בשוק יהודי המעוטר בזקן ובפאות. פנה הקיסר לרבי יהושע ואמר לו: "ראה את הכבשה הזו בין שבעים הזאבים, כיצד אף אחד לא נוגע בה לרעה".

רבי יהושע שהבין את כוונת הקיסר לשבח את הגויים בעלי הנימוסים, השיב מיד ואמר: "אמת הדבר, אולם אתה רואה לפניך רק את הכבשה ואינך רואה את הרועה שמגן עליה".

ולמרות שסיפרתי מעשה זה פעמים רבות, מעולם לא חשתי אותו בנשמתי, תמיד הרגשתי שהוא מעט מרוחק מאיתנו ומזמננו.

אולם בשנים האחרונות עניין הכבשה בין שבעים הזאבים ברור ומוחלט מאי פעם, כאשר ניתן לראות שקיימים בעולם רק מליונים בודדים של יהודים, לעומת מליארדים רבים של גויים אשר מואסים בעם היהודי ומבקשים לכלותו.

ולמרות השנאה הרבה שכל העמים רוחשים לעם ישראל מכל עבר, עודנו חיים וקיימים, ומקיימים את התורה והמצוות ללא כל פחד ומורא, ועוד מחפשים לקדש שם שמים בכל העולם כולו.

אין זאת אלא שהקב"ה, הרועה הגדול שומר עלינו, הכבשה הקטנה שלו מפני הזאבים הרבים שסביבנו, ובכל אלפי שנות ההיסטוריה לא עלה בידם לכלותינו. כל זאת משום זכות התורה הקדושה שבה אנו

אוחזים, ובזכות שמירתה במסירות נפש הקב"ה מגן עלינו במשך כל הדורות.

האב הרפורמי השיב את בתו

ארע עימי זכיתי להשתתף בחתונת בתו של אדם חשוב מארגנטינה שהיה בעבר רפורמי ובחסדי שמים זכה לשוב בתשובה גמורה, ובעת שהויתי בחתונה זכיתי לחיזוק גדול באמונה בה' יתברך. וכך היה המעשה:

בתו של היהודי אשר נישאה בשעה טובה כדת וכדין, חפצה מלכתחילה להינשא לגוי צרפתי. אולם אביה - למרות שהיה משוייך לזרם הרפורמי המרוחק מקיום תורה ומצוות - לא היה מסוגל להסכים לכך שבתו יחידתו תינשא לגוי, וכמה שהוא ניסה לשכנע אותה לבטל את נישואיה עם הגוי ולנתק את קשריה עימו - הדבר לא עלה בידו.

האב לא התיימש ולא נפל ברוחו, והִרְפָּה בתפילות ובתחנונים לקב"ה שיציל את בתו מנישואים אלו. כמו כן הוא הִרְפָּה בנתינת צדקה למוסדות תורה ולעניים, והיה מתענה ובוכה ומתחנן לבורא העולם שבתו תחדל מרצונה הנורא להינשא לאותו גוי ותשוב לחיק עמה.

כעבור תקופה, מעשיו הטובים ותפילותיו הכנות של האב נשאו פרי, ובוקר אחד התהפך לבו של החבר הגוי והוא החל להכות את הבת היהודייה ללא כל סיבה, עד שהוא גרם לה לחוש שנאה עזה כלפיו ולבסוף היא ברחת ממנו ושבה לבית אביה ולחיק היהדות.

תוך זמן קצר הכירו לה בחור יהודי כשר, אשר איתו זכתה לבוא בברית הנישואין, ובחתונה זו זכיתי להשתתף.

באופן שלא ייאמן אביה דאג לכך שחתונתה תיערך בהפרדה מלאה בין גברים לנשים, ובשמירה על כל גדרי הצניעות, כך שנשים אשר הגיעו בלבוש שאינו הולם קיבלו צעיפים לכסות את עצמן, כדי שהחתונה תהיה בקדושה ובצניעות.

בשעת הסעודה פתח אבי הכלה את דבריו בשבח והודיה לה' יתברך

על שהשיב את בתו לחיק היהדות ועל שהיא זכתה להינשא ליהודי כשר, והוסיף שברוך ה' הוא וכל משפחתו המורחבת זכו להתחזק מכך ברוחניות.

מה מאד התרגשתי לראות שיהודי זה אשר כל ימיו היה רפורמי, כשהבין את גודל האחריות שיש לו כלפי בתו וחשב על נשמתו לאחר פטירתו - שינה את דרכיו, שב אל ה' באמונה תמימה והציל את בתו מלהתבולל בין הגויים.

לא תלכו בחוקות הגוי

בעת שהותי בארץ ישראל באה לפניי אישה בבכייה גדולה ובפיה סיפור נורא:

"בתי בת השמונה עשרה התיידדה עם גוי רומני מן העובדים הזרים שבאו לישראל וכעת היא מבקשת להינשא לו. כיון שהתנגדתי מכל וכל לנישואין אלו החליטו בתי והידיד הגוי לנסוע לרומניה ושם להינשא זה לזה.

שמונה עשרה שנים גידלתי את בתי בדרך היהדות והנה עתה כל עמלי יורד לתהום, ולמה לי חיים אם ככה היא עושה לי? הייתכן שבתי היקרה תבגוד בעם ישראל ותינשא לגוי ערל מרומניה?

כבוד הרב, היום הוא היום בו קבעו בתי והגוי לטוס לרומניה לצורך נישואיהם, בקשתי שטוחה לפניך שתציל את בתי ממעשה פזיז זה".

הצטערתי מאד לשמוע את סיפורה המזעזע של האישה, הרגעתי אותה ואמרתי לה: "הסירי דאגה מלבך, המתניי כעת בחוץ ובעזרת ה' בזכות אבותיי הקדושים בתך תגיע לכאן בעוד מספר רגעים כדי להיפרד ממך. ברגע שהיא תגיע - הכניסי אותה אליי, מבלי להמתין בתור".

האם ששמעה את דבריי התבלבלה לרגע: איך ייתכן שבתה תופיע כאן פתאום? הרי היא אמורה להיות בדרכה לשדה התעופה ביחד עם הידיד הגוי? אולם למרות זאת היא עשתה כאשר ציוויתי עליה וישבה להמתין לבתה בחדר ההמתנה.

כעבור עשרים דקות, הבחינה האם לנגד עיניה המשתאות בבתה הצועדת לעברה! ברגע הראשון היא הייתה המומה, ולאחר שנגרעה שאלה את בתה: "איך הגעת לכאן? מה גרם לך להגיע לרב?"

"אני כעת בדרכי לנמל התעופה" ענתה לה בתה "רציתי להיפרד ממך לפני שאני עוזבת את הארץ, אבל לא מצאתי אותך בבית. בררתי אצל אבא היכן את, והוא מסר לי את הכתובת הזו. כך הגעתי לכאן כדי להיפרד ממך".

"יפה עשית", השיבה לה האם בחום "רק בואי ותיכנסי עימי לרב כדי לקבל את ברכתו ואחר כך תיפני לדרכך".

למרבה הפלא הבת לא התנגדה וכך נכנסו שתיהן לחדר.

מיד כשנכנסו פניתי אל הבת ושאלתי אותה: "האם את יהודיה?"
"כן" השיבה הבת.

"אם כן, דעי לך שבמעשה זה שאת עומדת לעשות - את מנתקת את עצמך מיהדותך. את מתנתקת משרה, מרבקה, מרחל ומלאה אמותינו הקדושות! כי ברגע שתלכי עם הגוי הרומני שוב לא יהיה לך כל קשר אליהן! ומי יודע אם זרעך שיצא ממך לא יהיה נגד כלל ישראל.

ועוד דעי שלידיך הרומני יש בודאי גם חברה רומניה שהוא מעדיף אותה על פנייך, וכשתהיי נשואה לו הוא ישתמש בך כשפחה בביתו! הוא יבזה אותך ויזלזל בך עד בלי די ואת תסבלי שם סבל גדול!" כך אמרתי לה.

אחר כך הוספתי והשמעתי באוזניה דברי כיבושין ותוכחות על המעשה הנורא שהיא הולכת לעשות מתוך בגידה בעמה ובתורתה, וחזרתי שוב ושוב על אזהרותי: "אם תלכי עימו - מרה תהא אחריתך! כי במעשייך את בוגדת בה' והעונש על כך הוא גדול ועצום מאוד!"

כך אמרתי לה בניסיון לשכנע אותה שלא לנסוע לרומניה עם הידיד הנוכרי, ובחסדי ה' לאחר שהבחורה שמעה את כל דבריי היא התחרטה על מעשיה וביקשה עצה מה לעשות במצבה המורכב.

לפיכך הוריתי לה: "התנתקי לחלוטין מידידך הגוי! אל תלכי עימו ואל תתקשרי אליו. הוא יטוס היום לרומניה בלעדייך, ואת - סעי ללמוד

במסילה נעלה

עם
ישראל

תורה באולפנה לבעלות תשובה בירושלים, ובעזרת ה' בקרוב ממש תמצאי זיווג בחור יהודי כשר ומצוין. אך הבטיחי לי שלא תצרי עם ידיך הרומני כל קשר! ושלבך יהיה בטוח בקב"ה. בטחי בו ותראי שהוא יעשה עימך ישועות!"

אותה בחורה ניתקה את קשריה עם הרומני ונסעה ללמוד בירושלים, שם שבה בתשובה והתעלתה בתורה וביראת שמים טהורה עד שזכתה למצוא את זיווגה הנכון בשעה טובה ובמזל טוב.

חיות נצחית שייכת רק בעולם הבא. ולעומת זאת, החיים בעולם הזה מתקיימים באופן זמני כל עוד הנשמה שוכנת בגופו של האדם, כדי שיוכל לעבוד את בוראו ולתקן בעולם הזה את מה שדרוש תיקון, וזאת על ידי עיסוקו בתורה ובמעשים טובים.

(חיים ומוות)

הקב"ה אינו מתייאש מאף אדם. גם הרשעים הגדולים ביותר - יכולים לשוב בתשובה שלמה על עוונותיהם ותשובתם רצויה ומקובלת לפניו יתברך.

(זרש"ק)

עמל

יָגִיעַ בְּפִיָּהּ כִּי תֵאָכֵל אֶשְׂרִיד וְטוֹב לָךְ (תהילים קכח, ב)

מִה יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ (קהלת א, ג)

טוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה בריוח. (אבות דרבי נתן פ"ג מ"ו)

אני הצעיר אומר, כי לא דיבר החכם [שאמר שם בגמרא (ברכות ח, א) "גדול הנהנה מייגיעו יותר מירא שמים"] אלא בזמנם, שהיה להם דעת זך ורוב תורה, לזה יותר טוב להנות מייגיעו, מזה שאין כן בזמנינו כי נתמעטו הדעות, והלואי ואולי ילמוד כל היום וכל הלילה ויוכל להשיג לידע ולהבין בתורה ולידע כל דיני התורה הצריכים, ונתמעטה בעוונת התורה ולומדיה, פשיטא כי יודה ויאמר החכם דהאידינא ילמוד כל היום ויסתפק מהזולת. (חפץ ה' לר"ח בן עטר ברכות ח, א)

קשה על מה שאמר שלמה המלך "לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם", לכאורה הוי ליה למימר ראה דרכיה "ומהר", ולמה אמר "וחכם" ... הנה נודע מה שאמרו רז"ל על חריצות הנמלה, שכל ימיה ששה חודשים, ומאכלה חטה וחצי, ואפילו הכי תזדרז להביא מכל מאכל אשר יאכל יום יום, עד כי תאצור אוצר רב תבואות. ופעם אחת בדקו ומצאו במחתרות הנמלין כמה כורין. ויש להם ג' חדרים תחתיים שניים ושלישיים. וקשים בשניה ולא בראשונה

מפני הדלף, ולא בתחתונה מפני הלחות, וגם אם יבא אליהם דלף מוציאתם לשמש עד שיתנגבו, וחוזרת לתתם במקומם, גם חותכת ראש החטה שלא תצמח.

והנה לפי זה באומרו לך אל נמלה עצל נפיק מינה חורבה, שהאדם ילמוד מן הנמלה לצבור כעפר כסף, ובחומר יכין מלבוש, יעשה לו סגולה אוצרות כסף ורב פנינים, ויוציא כל ימיו לרדוף אחר המותרות, ועיניו לא תשבוע עושר, כנמלה שמאכלה חטה וחצי, ונמצא בחור שלה שלש מאות כורין.

לכן אמר שלמה המלך ע"ה ראה דרכיה וחכם. כלומר למוד ממנה לענין החכמה ודעת אלהים ומצוותיו, ושכשם שהנמלה טורחת לשאת משא כפלים מגופה, כך אתה תטרח בעבודת ה' יותר מכוחך. וכשם שהיא חפזה להביא כל מין מאכל, חטה ושעורה ועדשה וכיוצא, כן אתה תרבה גבולך מתורה ומצוות ומעשים טובים. וכשם שהיא מצטערת בחום, ואצלה הוא לשמחה כי טרודה היא לצבור, כן אתה לא ימנעך שרב ושמש בענין העבודה. וכשם שהיא נותנת החטים באופן נאות שלא יתעפשו ולא יבוא עליהם דלף, כן אתה תזהר שלא תחטא ולא תזיק למצוותיך. וכשם שאם בא עליהם דלף תוציאים לשמש שיתנגבו ומחזירתם למקומם, כן אתה אם חטאת ומנעת במעשיך, שנגעה במצוותיך יד היצר הרע, גם כן תתקנם על ידי התורה ותחזירם לקדושה לשרשם ומקומם. ולכן אמר ראה דרכיה וחכם שתלמוד מהם להרבות חכמה.

ואמר נמי ראה דרכיה, שהיא מאכלה חטה וחצי וכל כך אוספת הרבה, כן האדם הצובר ממון מאכלו מועט ואוסף הרבה. ולכן ודאי לא תלמוד כמעשיה ממשי, אלא וחכם, שתתחכם ממנה. (דברים אחדים לחיד"א דף עו)

עמל

לעבוד ולמשא

כאשר שהיתי בניו יורק שבארצות הברית, פגשתי ברב גדול ומפורסם המכהן כראש ישיבה חשוב, אשר העלה בפניי שאלה מפליאה מאד - "כיצד גדלים בעבודת ה'?"

נדהמתי לרגע.

התבוננתי בראש הישיבה ושאלתי אותו: "האם כבודו התכוון לשאול את מה ששאל?"

"כן", הוא השיב לי בנחת, והוסיף: "אומנם אני שקוע בלימוד ויודע לצטט דפי גמרא רבים בעל פה, גם בשיחות המוסר לתלמידיי אני משמיע להם מאמרי חז"ל ודברי מוסר, אולם לצערי הרב אינני חש כל עלייה עצמית ברוחניות".

כששמעתי את וידויו האישי חשבתי לעצמי שזוהי אכן בעיה גדולה. כשם שאדם שאוכל מאכל גשמי ואינו חש בו כל טעם - ברור לכל שיש בזה בעיה שיש לטפל בה שהרי חוש הטעם שלו פגום. כך גם בדברי התורה, יהודי שאינו חש טעם בלימודו - יש לרדת לשורש הדבר ולהביאו לתיקונו.

ויותר מכך, כשם שברור לכל שאדם המרגיש שהאוכל אינו מתעכל בגופו - צריך להגיע מיד לקופת החולים ולטפל בבעייתו, כך גם יהודי שחש שדברי התורה אינם מתיישבים על לבו והוא מרגיש שהם אינם גורמים לו להתעלות רוחנית - עליו לטפל בבעיה חמורה זו מיד.

לפיכך השבתי לרב שלפניי: "כשם שבני ישראל קודם מתן תורה הוצרכו להכנה, כך כל אדם קודם עיסוקו בתורה צריך הכנה ראויה ורצינית ללימוד. הכנה זו היא דברי האמור "לעבוד ולמשא". כלומר,

הכנה שיש בה עבודה, טורח ועמל. רק לאחר הכנה כזו האדם יחוש עליה והתעלות בתורה וביראת שמים".

ועוד הוספתי ושאלתי אותו: "בשעה שכבודו מברך את ברכות הנהנין, האם הינך מכוון את משמעות המילים היוצאות מפיו? האם אתה מתבונן בלבך לפני מי אתה עומד, עם מי אתה משוחח, ולמי אתה מודה על שהאכיל והשביע אותך? אמנם אין זה דבר קל להשקיע מחשבה והתבוננות בכל ברכה וברכה, זהו משא ועול. אך אם תנהג בדרך זו - בוודאי יחול בך שינוי עצום, ותזכה לחוש עלייה רוחנית!"

מידי יום אנו משוחחים עם הקב"ה בלשון נוכח - "ברוך אתה ה'". האם זוהי דרכנו תמיד לדבר עם דמות רמת מעלה בלשון נוכח? ודאי שלא. אלא הקב"ה למרות גדלותו רוצה שנחוש קרובים אליו, ועל כן הוא מאפשר לנו לדבר עימו בלשון של קרבה, כַּדְבָּר בן אל אביו.

אך כאשר האדם מתפלל לה' ללא כל מחשבה, ואין הוא מבין את גודל זכותו להתקרב לקב"ה, מלכו של עולם, ולחוש כבנו, אזי לאחר מאה ועשרים שנותיו הקב"ה יטען כנגדו - מדוע קראת לי בלשון נוכח? הרי אינך קרוב אליי ואינך מכיר בי כאב לבנו, על כן אני דן אותך על שלא פנית אליי בלשון של כבוד ומלכות.

כדי להגיע להרגשת קירבה לקב"ה יש צורך להשקיע עמל ועבודה - "לעבוד ולמשא". מתוך הרגשה של עול ומשא, לחוש את עול מלכותו יתברך ולהרגיש את משא ממשלתו עלינו בהיותו מלכנו הרם והנישא, ואז נזכה לחוש בהתעלותנו הרוחנית.

הפוך בה והפוך בה זכולה בה

באחת השנים, בתקופה שמסכת פסחים נלמדה בארץ ישראל בכולל של מוסדותינו באשדוד, ביקשתי מאברכי הכולל שמפעם לפעם ישלחו אליי את השאלות שמתעוררות להם תוך כדי הלימוד על דברי המסכת והמפרשים במקום, כדי שגם אני אטול חלק בלימודם. כפי בקשתי, ראש הכולל באשדוד, הרב אבנר רווח שליט"א שלח לי באחד הימים דף עם קושיות רבות שנתעוררו לאברכים במהלך לימוד המסכת.

במסילה נעלה

עמל

כאשר קיבלתי לידי את דף השאלות - שמחתי עד מאד, אולם באותו הזמן לא היו ברשותי ספרי קודש שבהם אוכל לעיין ולהבין את הסוגיות במטרה למצוא תירוצים לשאלות, ועל כן ניסיתי לאמץ את מוחי תחילה בהבנת הקושיות. לצערי הרב, גם הקושיות היו סתומות בעיניי, ובהעדרם של הספרים לא היה לי קצה חוט כיצד לפרש אותן ולבארן.

בנין מוסדות אורות חיים ומשה באשדוד

האמת היא שכמעט התייאשתי מהדבר, וכבר חשבתי לחכות לזמן שבו יתאפשר לי לעיין בספרי הראשונים והאחרונים ואוכל לצלול לעומקה של הסוגיה עד שאמצא תשובות לקושיות הרבות. אולם במחשבה שנייה החלטתי שלא להרפות ממלאכתי וביקשתי מהקב"ה שיאיר את עיניי בתורתו עד אשר אזכה למצוא לכל שאלה את התשובה המתאימה לה.

כך מצאתי את עצמי יושב ומתייגע בדברי התורה עד השעות הקטנות של הלילה, קורא ושונה את השאלות פעם אחר פעם, ובכל פעם שקראתי אותן חשתי כיצד מתברר לי חלק נוסף של הסוגיה, עד שהדברים נתיישבו על לבי באופן מושלם, ויכולתי להעלות על גבי

הכתב את תשובותי המלאות לכל הקושיות שנשלחו אליי באופן בהיר ומסודר.

כאשר כתבתי את התשובות לרב רווח שליט"א ציינתי בפניו שהגעתי לתשובות אלו מתוך מחשבה עצמית, מבלי להסתמך על ספרי רבותינו כיון שאלו לא היו ברשותי, ועל כן כולי תקווה שדבריי יתקבלו על לב האברכים. כמו כן הוספתי וביקשתי שאם הדברים אינם מקובלים עליהם - אשמח שיאירו את עיני בדבר.

למחרת צלצל אליי הרב רווח, ואמר שהתירוצים ששלחתי לקושיות התקבלו בשמחה ובהתלהבות רבה בקרב אברכי הכולל, עד שכולם הרגישו שזהו שורש האמת.

מעיד אני על עצמי שמעשה זה בא להוכיח לי ולכל היהודים בעולם שהתורה היא בלתי מוגבלת להבנה, וככל שהאדם הופך בה - שערי חכמה בינה ודעת נפתחים בפניו והוא זוכה לחדש בה חידושים נפלאים. כמאמר חכמינו: "הפוך בה והפוך בה דכולה בה" (אבות ה, כב).

צלם בהיכל

פעם הוזמנתי לביתו של יהודי עשיר גדול מאד.

בעת ביקורי הסתובבתי בין כותלי הבית הגדול - שראוי יותר להיקרא ארמון, והבחנתי שעל קירות הבית תלויות תמונות יקרות ערך ששוויו כל תמונה נאמד בסכום כסף רב מאד. מכל פינה זעק אליי העושר הרב של בעל הבית והפאר ניכר בכל.

אולם לצערי הרב, למרות העושר הגדול, לא חשתי בבית זה כל קדושה.

עד שבעל הבית הכניס אותי לחדר מדהים ביופיו, שבתוכו היה ארון קודש אשר היה מצופה כולו בכסף. לפי מראהו החיצוני של הארון ניכר היה שהשקיעו בו ממון רב, וכשבעל הבית פתח את הארון בפניי - הדבר ניכר גם לפי תוכנו הפנימי, שכן בתוך הארון היו מונחים כעשרה ספרי תורה מפוארים!

עמדתי נרגש ומשתומם ממראהו של הארון ומספרי התורה המרובים ששכנו בתוכו, אולם לפתע הבחנתי בזעזוע בתמונת צלב, כמעשה עבודה זרה, שהונחה לצד ארון הקודש.

"מה זה?" שאלתי המום ומזועזע את בעל הבית, "מדוע אתה מחזיק בביתך עבודה זרה?"

"אה, זוהי רק תמונה", השיב לעומתי העשיר "אינני מייחס לה כל משמעות, בטח לא משמעות של עבודה זרה חס ושלום".

נדהמתי לשמוע את תשובתו, והוכחתי אותו בחומרה על כך שהוא מכניס לביתו עבודה זרה ממש, ועוד מציב אותה בסמוך לארון קדוש כל כך!

כשיצאתי מביתו חשבתי לעצמי שיהודי זה הגיע לעיוות קשה כל כך בהעמדת הצלב בסמוך לארון הקודש, כיון שהוא לא חיפש כלל אחר האמת.

עשיר זה לא השקיע עמל ויגיעה בעבודת ה' כלל, די היה לו בכך שהוא מקיים את המצוות, ילדיו נשואים ליהודים והוא שומר שבת וכשרות. הוא נהג רק על פי צו שכלו שהורה לו כיצד להתנהג בהתאם ליהדות, ולכן הוא הגיע לסתירה גדולה כל כך בחייו, כשבביתו ארון קודש מהודר בו מונחים עשרה ספרי תורה, ולצידו מונח בשלווה ונחת סמל עבודה זרה.

אך האמת היא שהעיקר היה חסר לו בחייו. חסרה לו היגיעה בעבודת ה' בבחינת 'געת ומצאת תאמין'. אילו עשיר זה היה מתאמץ להשיג את האמת הצרופה - בודאי לא היה מגיע לסתירה זו. כי יהודי שמחפש אחר האמת הצרופה בלי שום פניות אחרות - הקב"ה מסייע בידו לגלות את אור התורה הקדושה, וללא היגיעה והעמל לא ניתן להתקדם כלל בעבודת ה'.

זורעי עמל יקצרוהו

באחת השנים בערב פסח השתתפתי באופן מיוחד בעבודות הניקיון לחג הפסח הקרב ובא. טרחתי רבות להוציא את החמץ מביתנו באופן המהודר ביותר ואף עמלתי בבדיקת החמץ במשך מספר

שעות, עד שלא נותר כל ספק בכך שלא נשאר בביתנו אפילו לא פרור חמץ אחד.

בליל התקדש החג, כאשר שבתי לביתי מבית הכנסת, היה גופי עייף ודואב מאד, ובקושי רב הצלחתי לעלות את חמשת הקומות עד לביתי.

אולם כשנכנסתי לבית וראיתי אותו מואר באור יקרות וכל כולו אומר קדוש מזיו קדושת החג - פשטה בי הרגשת קדושה שכמוה לא חשתי מימי.

וחשבתי לעצמי שכדאיים היו כל הטרחה והעמל שהושקעו בהכנות לחג, כדי לחוש ולו לרגעים ספורים את תחושת ההנאה והסיפוק מהעבודה ותוצאותיה.

תורה מתַּשֶּׁת כוחו של אדם

באחד הימים בא לפניי יהודי עשיר וביקש לקבל את ברכתי עבור ענייניו השונים.

כדי שיהא לברכה על מה לחול ביקשתי ממנו שיתרום מהונו הרב עבור בחורי הישיבה לומדי התורה ועמליה, ובכך יזכה להחזיק את התורה בכספו.

העשיר סירב לבקשתי ואמר: "כבוד הרב, אני אדם עמל. אני עובד ומשקיע זמן רב כדי להשיג את הכסף שלי, ולא אוכל לתרום ולו פרוטה אחת לבחורי הישיבות שלא יוצאים לעבוד וכל יומם לא עושים כלום, רק לומדים תורה. מבחינתי הם בטלנים ואינני נוהג לחלק מכספי לאנשים חסרי מעש!" כך אמר.

לשמע דברי העשיר שיצאו מפיו בבזז ומתוך בורות וחוסר הבנה בגודל מעלת לימוד התורה בעם ישראל, אשר נאמרו על היקרים שבעם ישראל המשקיעים את ראשם ורובם בתורה הקדושה, הצעתי לעשיר שינסה **הוא** לשבת יום אחד בלבד ללמוד תורה, ואם יצליח לעשות זאת - אתן לו כל מה שיבקש.

העשיר צחק לשמע הצעתי ואמר: "אם כך - אני אלמד שבוע!"

אולם כפי שצפיתי - יהודי זה ישב על מקומו במשך דקות ארוכות וניסה להתרכז בלימוד התורה כאותם בחורי ישיבות, וכאשר ניסיונותיו לא הצליחו - הוא התייאש מעצמו, והגיע להכרה ברורה שלימוד התורה הינו דבר קשה מעיקרו המצריך עמל ויגיעה מרובה, ואין לזלזל בלומדי התורה ובעמליה המייגעים עצמם בלימוד התורה, ובזכותם העולם כולו מתקיים.

מאז עלה ערכם של בני הישיבות בעיניו, והוא זכה לתרום כספים רבים לישיבתנו הקדושה ולשאר מוסדות התורה, וזכה להיות כזבולון, התומך בלומדי התורה הקדושה.

יגיעה בתורת ה'

בדידי הווה עובדא שנתקשיתי בסוגיה מסוימת במשך שבועיים ימים, ולמרות שייגעתי את מוחי בהבנתה - לא הצלחתי בשום אופן לרדת לשורשה.

הדבר טרד את מנוחתי והעיק עלי מאד, לפיכך החלטתי להיכנס לבית המדרש ולצלול לתוך עומקה של הסוגיה, עד שאזכה להבין אותה כל צרכה ולמצוא תשובות לכל הדברים המוקשים שהיו לי בה.

בחסדי שמים, לאחר שהתייגעתי והתאמצתי רבות, זכיתי בסייעתא דשמיא להבין את הסוגיה המוקשית על כל היבטיה השונים, ומצאתי תשובות אמיתיות לכל הקושיות שהיו לי בעניינה.

שמחתי שמחה רבה על כך שזכיתי סוף סוף להבין את הסוגיה, אולם בד בבד ייסרתי את עצמי על כך שאם הייתי עמל ויגע בסוגיה זו כבר כמה ימים קודם לכן באותה מידה שייגעתי בה ביום שזכיתי להגיע לפתרונה - בודאי הייתי זוכה להבינה כבר אז. ובגלל שנרפיתי ממלאכתי ולא יגעתי בה מספיק, על כן התהלכתי טרוד ומבולבל במשך שבועיים ימים, ושעות יקרות של לימוד תורה לא נוצלו כראוי באופן שניתן היה לנצלן.

מסירות נפש ביום ובליל

מוסר גדול למדתי מיהודי עשיר, על האופן שבו עלינו למסור את נפשנו ללימוד התורה וקיום המצוות.

יהודי זה, עסקיו מסתעפים בכל העולם כולו, יש לו מניות בחברות רבות והוא שולט בכל עניני הבורסה כבקי ורגיל.

באחד הימים כשפגשתי בו, לא יכולתי להתאפק ושאלתי אותו: "אמור נא לי בבקשה, אם כל היום ראשך ורובך שקוע בבורסה, כמה שעות אתה מקדיש לאכילה ולשתיה?"

"מעט מאד", הייתה תשובתו הקצרה.

"וכמה שעות משעותיך מוקדשות לשינה?" המשכתי ושאלתי.

"גם מעט מאד", הייתה תשובתו השנייה. והוא הסביר לי מיד שכאשר הלילה יורד על ארצו, וכל אנשי המדינה פונים לישון - בצידו השני של כדור הארץ עולה השחר ומתחיל יום מסחר חדש בבורסה, לפיכך עליו להישאר ערני ולעקוב אחר התנהלות השערים בבורסה, כדי לדעת האם לקנות מניות והיכן, וכן האם למכור את מניותיו ומתי. וכששוב מאיר היום על ארצו הוא שוב נתון במשך היום כולו במעקב צמוד אחר ההתנהלות בבורסה במדינתו והוא קונה ומוכר את מניותיו וכך מגדיל את הונו.

על כן כמעט ולא נותרות בידי שעות לשינה.

"ומה עם תפילה ותפילין?" שאלתי אותו "כמה שעות משעותיך מוקדשות בכל יום ללימוד התורה על מנת להחיות את נשמתך?"

"מצטער, אין לי זמן לדברים הללו כלל". הייתה תשובתו של היהודי.

הבטתי בפניו ושאלתי אותו: "ומה תעשה עם כל כספך אחרי מאה ועשרים שנותיך בעולם? הרי לא תוכל לקחת אתך מאומה, אם כן בשביל מי אתה טורח כל כך?"

היהודי התחמק ממבטי ואמר שהוא מעדיף לא לחשוב על יום מותו ולא על היום שאחרי.

אך בלבי עלתה המחשבה הנוראה שיהודי זה, שאלו הם אורחות חייו והליכותיו - הוא אומלל מאד. הוא עבד להונן, ומוסר לשם כך אפילו את הנאות העולם הזה, את זמן האכילה ואת זמן השינה שלו.

אולם גם מוסר גדול למדתי לעצמי - שכשם שאדם זה מוסר את נפשו, כפשוטו, יומם ולילה תוך שהוא ממעט באכילה, בשתייה ובשינה, כל זאת כדי לצבור עוד ועוד הון ועושר לעצמו - כך כפשוטו ממש, עלינו למסור את נפשנו יומם ולילה למען לימוד התורה וקיום המצוות, מתוך מיעוט באכילה, בשתייה ובשאר עינוגי העולם הזה.

הנאה בקיום המצוות

באחת השנים, ביקרתי בעיר ניו יורק שבארצות הברית לפני חג הפסח, שם הופיעו לפניי בני זוג, וסיפרו לי כי בחג הפסח ישוהו במיאמי, ולא בביתם שבניו יורק.

"מדוע אתם נוסעים מביתכם דווקא בחג הפסח? מדוע לא תחוגו בביתכם את חג הגאולה?" שאלתי את בני הזוג.

"כבוד הרב, אנו מעדיפים לנסוע מביתנו מסיבות השמורות עימנו". השיב לי הבעל.

אולם אני התעקשתי ואמרתי שאינני מבין כלל את מעשיהם. הרי כל משפחתם מתגוררת בניו יורק, ומה אם כן יש להם לחפש בפסח דווקא במיאמי?

לשאלתי, הסבירה לי האישה: "כל הנסיעה הזו למיאמי היא בגללי. אין לי כוח לנקות את הבית ולהכין אותו לפסח, זהו דבר קשה ומורכב בעבורי. לכן אנו מעדיפים לנעול את הבית למשך כל ימי החג, למכור את החמץ שבתוכו, ולנסוע לחגוג את הפסח במיאמי".

נדהמתי מדבריה של האישה ואמרתי לה: "יודעת את גברתי, אני אמנם גר בצרפת ואת חג הפסח אחגוג בעזרת ה' בארץ ישראל, ארץ הקודש. אולם לפני שאטוס לארץ ישראל אני אדאג לנקות את ביתי ואוציא ממנו את כל החמץ שיש בו. כל זאת אעשה - לא משום שאני

חפץ שיהיה לי בית יפה ונקי, אלא מפני שאני חפץ לערוך בדיקת חמץ בביתי! ועל כן אני עמל בניקיונו".

רק על ידי העמל במצוות, זוכים לחוש את האור שלהן, ואת טעמן הערב. רק מי שמתייגע בקיום המצוות - זוכה לראות סיפוק בעמלו, ומי שמתנער מקיומן - מפסיד מעצמו את האור הגדול וההנאה הרוחנית העצומה שיש מקיום המצוות.

ובתורה אתה עמל

באחד הלילות הייתי עסוק בכתיבת דברי תורה במשך כל הלילה מתוך עמל ועייפות רבה, והיה חסר לי משפט אחד בלבד כדי לחזק את הרעיון כולו.

והנה פלא פלאים, יהודי ממדינה רחוקה הגיע בדיוק באותו הזמן לבקרני, והביא לי במתנה ספר קודש שבו היו כתובים כל אותם הדברים שחפצתי בהם, וכן הופיע בו המשפט המתאים שהיה חסר לי לחיזוק הרעיון שביקשתי לכתוב.

אולם למרות עייפותי הרבה, במקום לשבת במנוחה ולשמוח על הספר שנזדמן לידי וחסך ממני את מלאכת הכתיבה הקשה - התחלתי עוד פעם לכתוב את דברי התורה, והוספתי לחזק את הרעיון שלי מתוך עמל גדול מבלי לקחת מהספר שנזדמן לידי את הרעיון שהיה כתוב בו.

ורק כאשר הושלמה מלאכתי - באה מנוחה לנפשי.

כי כך היא דרכו של בן תורה. כאשר הוא לומד סוגיה מסוימת מתוך עמל, והוא מתקשה בהבנתה וממשיך לטרוח בה ללא הפסק עד שהיא מובנת לו לגמרי - רק אז הוא מגיע לידי סיפוק נפשי גדול אשר אדם זר לא יוכל להבינו.

ולאחר כל זאת, במקום לנוח מעמל הסוגיה ומטורח לימודה, הוא אינו מתעצל, אלא ממחר להעלותה על גבי הכתב ביחד עם חידושיו היקרים מפז שחידש בה, ונמצא שבכך חזר שוב על דברי התורה.

לא עליך המלאכה לגמור

באחד הימים בא לפניי אדם וסיפר לי שהוא עובד בכיר בחברה אמריקאית גדולה אשר מעסיקה אלפי עובדים ושוויה עומד על כמה עשרות מיליארדי דולרים. אולם כעת החברה נתונה במצוקה ועל כן הוא התאמץ להגות תוכנית גאונית אשר תציל את החברה מנפילה.

כך פרש בפניי את תוכניתו המלאה על כל פרטיה, והתייעץ עימי באשר לסיכויי הצלחתה.

האמת היא שבתחילה לא הבנתי דבר מפרטי התוכנית המסובכת, ומהמעט שכן הצלחתי להבין התברר לי שעומד לפניי אדם חכם מאד, שלא בחינם הגיע להיות מעובדיה הבכירים של החברה.

לאחר שהאיש פרש בפניי את כל התוכנית, שאלתי אותו: "ומה יקרה אם התוכנית שלך לא תצליח כפי שאתה מקווה?"

האיש ענה לי ללא היסוס: "רבי דוד, כבר חודש אני עובד על התוכנית הזו, והיא תצליח!"

"בעזרת ה' התוכנית תצליח" אמרתי לו, "אבל בוא נצייר לעצמנו לרגע תמונת מצב בלתי נעימה שהתוכנית לא מצליחה, והחברה נופלת. נסה לחשוב - מה יקרה אז?"

האיש חשב מספר רגעים, ואחר כך ענה לי: "גם אם התוכנית לא תצליח בגלל בעיות החברה הקשות או בגלל חוסר המזל שרודף את החברה בזמן האחרון, לי עצמי - יהיה סיפוק אישי ורוגע נפשי מכך שעמלתי ומצאתי פתרון נכון לבעיית החברה, וחוסר הצלחת התוכנית כבר אינו תלוי בי, אלא בחברה עצמה".

כששמעתי את דבריו לקחתי לעצמי מוסר גדול, שגם אנו צריכים לשרת את ה' ולנסות למצוא פתרונות חכמים ונוכחים לניסיונות החיים שלנו.

אולם, גם אם לבסוף הפתרונות שמצאנו לא יוצאים אל הפועל או מתגלים כלא מתאימים - נדע שאת השתדלותנו בדבר עשינו, ונוכל לבא רגועים ושלווים לעולם העליון. כפי שמובא בדברי חז"ל: "לא עליך המלאכה לגמור" (אבות ב, טז).

במסילה נעלה

עמל

יהודי צריך לעבוד את ה' ולהשתדל ככל יכולתו לעשות את מעשיו
כפי הצורך, אולם עליו להשאיר בידי הקב"ה את הביצוע הסופי ואת
ההצלחה במעשיו כי ללא עזרתו - לא יתבצע דבר ולא יצא לפועל.

פרנסה

שֵׁנָא ודְבַר כְּזָב הִרְחַק מִמּוֹנֵי רָאשׁ וְעֶשֶׂר אֶל תִּתֵּן לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֲקִי
(משלי ל, ח)

פרנסני מאכל קצוב די הספוק להחיות הנפש ולא יותר. (מצודות דוד)

שִׁבְתִּי וְרָאָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַמְּלָכִים הַמְרוֹץ וְלֹא לַגְּבוּרִים הַמּוֹלֶחֶמָה וְגַם
לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבִנִים עֶשֶׂר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי עֵת וְפָגַע יִקְרָה
אֶת כָּלָם (קהלת ט, יא)

לְשֹׁחֹק עֲשִׂים לֶחֶם וְיִין וְשִׂמְחַת חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל (קהלת י, יט)
והכסף יענה את הכל - אם אין כסף אין סעודה לפיכך לא יתעצל אדם מן
המלאכה כדי שיהא לו מה להוציא. (רש"י)

כל הדוחק את השעה - שעה דוחקתו, וכל הנדחה מפני שעה - שעה עומדת
לו. (עירובין יג, ב)

הדוחק את השעה - מתיגע להעשיר ולהתגדל, ורואה שאינו מצליח, ואף על
פי כן חוזר והולך למרחקים, ומכניס עצמו לגבוהות.

שעה עומדת לו - לאחר זמן עתידה לעמוד לו שעה מצלחת. (רש"י)

רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויתפלל למי

שהעושר והנכסים שלו שאין אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות מן האומנות ולא עשירות מן האומנות אלא הכל לפי זכותו.

רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימיך חיה ועוף שיש להם אומנות והן מתפרנסין שלא בצער, והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער. אלא שהרעותי מעשי וקפחתי את פרנסתי. (קידושין פ"ד מ"ד)

כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה ועד ראש השנה, כך חסרונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד ראש השנה (בבא בתרא י', א)

שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי, מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה. אמר להם אמשול לכם משל למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שיש לו בן אחד. פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום, והיה מקביל פני אביו כל יום. אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר שמא לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים ברעב, נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים. דבר אחר שהיו אוכלין אותו כשהוא חם. דבר אחר מפני משאוי הדרך. (יומא עו, א)

מבואר מלשון הזהו"ק דאף על גב דיש לו מזונות צריך למשאל קמיה קב"ה ולהתפלל תפילה על מזונותיו. ולכן לא לבעיא ליה לאיניש לבשלא מזונא מיומא ליומא אחרינא [שאדם לא יבשל מזון מיום אחד למחרתו] - דהיינו בזמן הזה ולא בזמן שירד המון, שהרי להתפלל על מזונותיו גם בזמן הזה חובה. (שו"ת משנה הלכות ח"י סימן לד)

פרנסה

ראייה למרחקים

באחת השנים יהודי יקר העיד בפניי עדות נאמנה על מעשה שארע עם כ"ק אבא זיע"א, אשר עוררה אותי להתחזקות רבה.

וזה היה סיפורו:

אדון לוגאסי הי"ו בא לפני אבא זיע"א וביקש ממנו בתחנונים שיעניק לו ברכה לפרנסה ברווח ובקלות. אבא, שהכיר וראה במצוקתו הקשה הורה לו ללכת למקום מסוים, שם הוא ימצא מעטפה עם כסף, והוסיף ואמר לו שהאדם שאיבד את המעטפה כבר אינו זקוק לה, ועל כן הוא רשאי ליטול את המעטפה לעצמו.

כפי שידוע לכל, אבא זיע"א היה ספון בביתו במשך עשרות שנים ולא יצא מפתח הבית כלל, ואיך אם כן ידע על מעטפת הכסף המצויה באותו מקום? אלא אבא ידע על כך משום גודל צדקותו ומשום מדרגתו הגבוהה שזיכתה אותו לראות למרחוק ולידע על המתרחש במקום אחר.

מר לוגאסי שמע לעצתו של אבא זיע"א והלך לאותו מקום, ובדיוק כפי דבריו של אבא הוא מצא במקום מעטפה מלאה בכסף שעזרה וסייעה לו במצוקתו הגדולה.

האבא - הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א

לשמע סיפור מופת זה התרגשתי מאד. גם אבא זיע"א לא היה משופע בממון כלל, ולמרות זאת הוא לא חשב על עצמו. דאגתו

לזולת הייתה תמיד בראש מעייניו, ומסיבה זו אבא הורה למר לוגאסי שייטול את המעטפה לעצמו ולא חשב להשתמש בה לצרכיו האישיים.

כמו כן אין כל ספק שראייתם של הצדיקים למרחוק הינה דבר מופלא. משום דבקותם בתורה ומשום מעלתם הגדולה - בכוחם לראות למרחוק ולהבחין בדברים שאין בכוחו של אדם מן השורה להבחין בהם כלל. גם אבא זיע"א זכה בזכות תורתו העצומה לראות למרחוק, ולסייע ליהודי בעת צרתו.

לא לידי מתנת בשר ודם

באחת הפעמים שבהן שהיתי בארצות הברית, זמן קצר לפני שובי לצרפת בא לפניי יהודי עני וביקש שאברך אותו בפרנסה טובה. מובן שבירכתי אותו מעומק לבי בזכות אבותיי הקדושים, אולם לאחר בְּרִפְתִּי הוסיף היהודי וביקש שאברך אותו שהקב"ה יזמן לו את מזונו כבר לשבת הקרובה.

בשומעי את בקשתו הצעתי לו מיד סכום כסף עבור הוצאות השבת שלו ושל בני משפחתו, אולם היהודי אמר: "אינני מעוניין שכבוד הרב ייתן לי את הכסף, אלא שבורא העולם ישלח לי את הכסף ממקום אחר".

קיבלתי את דבריו ולקחתי את כספי בחזרה, בתקווה ובברכה שהקב"ה ידאג לזונו כבר בשבת הקרובה.

זמן קצר לאחר שיחתנו יצאתי בדרכי לשדה התעופה. כאשר צעדתי לכיוון הרכב אשר יובילני לשדה התעופה ניגש אליי יהודי שאיני מכירו ואמר לי שיש בידו מעטפה ובה סכום כסף שהוא מייעד עבור יהודי עני שאין בידו להשיג את צרכי השבת. הוא עצמו אינו מכיר יהודי שכזה, ועל כן ישמח אם אוכל להפנות אותו לאדם הזקוק לתכולת המעטפה.

חזרתי מיד על עקבותיי, ולקחתי אותו עימי לבית הכנסת שבמקום. שם הראיתי לו על היהודי אשר קודם לכן ביקש ממני ברכה עבור

הוצאות השבת, וכעת מרוב בטחונו בקב"ה הוא ישב בבית הכנסת, והיה שקוע באמירת פרקי תהילים.

בעל המעטפה שמח למצוא את שביקש, והעני שמח עוד יותר בכך שכעת יוכל לקנות את צרכי השבת.

בראותי את שמחתו הגדולה של העני, לא יכולתי להתאפק ושאלתי אותו: "מדוע את תרומתי סירבת לקבל, ואילו את המעטפה מיהודי זה קיבלת בשמחה רבה? הרי זו צדקה וזו צדקה?"

אך היהודי השיב לי: "הכסף שבמעטפה, אותו קיבלתי מאדם זר זה הגיע אליי בסייעתא דשמיא גדולה מהקב"ה. אותו תורם לא ידע מעצמו שאני זקוק לכסף, והוא היה רק השליח מבורא העולם להעביר לי את המעטפה ולסייע לי בהוצאות השבת. לעומת זאת הרב ביקש להוציא מכספו בעבורי, כאשר כל בקשתי מהרב הייתה ברכה לסייעתא דשמיא".

אין כל ספק שדרגה זו היא דרגת בטחון אמיתית בבורא העולם.

רק בזכות ביטחונו האמיתי בקב"ה שלא יעזוב אותו ולא ייטוש אותו, זכה היהודי העני למילוי משאלתו ברווח ובכבוד מתוך תחושה שהכסף נשלח לו מידו הפתוחה של הקב"ה.

מפתח פרנסה ומפתח חיה

באחד הימים התקשרה אליי אישה צעירה וביקשה ממני שאברך אותה בזכות אבותי הקדושים בברכת הצלחה בלימודיה.

"האם את נשואה?" שאלתי אותה.

"כן" השיבה האישה "אני נשואה כבר שנתיים ימים".

"האם יש לך ילדים?" המשכתי ושאלתי.

האישה השיבה: "לא. בגלל עומס הלימודים והלחץ הגדול שיש לי בלימודי המקצוע שלי, אני דוחה לעת עתה את הבאת הילדים, ובעזרת ה' לאחר שאוציא תעודה ואתבסס במקום עבודה - אז אביא ילדים לעולם".

גערתי באישה הצעירה ואמרתי לה שטעות חמורה בידה. אין לה כל רשות למנוע את עצמה כעת מללדת ילדים מפאת עומס לימודיה. ובכלל, מפתח הפרנסה נתון בידי הבורא לבדו, ומי ערב לה שתזכה למצוא מקום עבודה בקלות ולהתפרנס בכבוד?

ונניח שתמצא עבודה, מי יודע האם לאחר שתתבסס בעבודתה - עדיין תרצה להביא ילדים לעולם?

מלבד זאת, מי מאיתנו יודע האם היא תזכה להביא ילדים לעולם? וכי הדבר תלוי בה לבדה? הרי גם מפתח חיה נתון בידי הבורא, רק הקב"ה הוא הנותן לבני זוג ילדים ואין הדבר נתון בידי של אף נברא. עלינו רק מוטלת חובת ההשתדלות - וכל השאר נתון בידי שמים.

אותה אישה שומרת תורה ומצוות הייתה, וכאשר שמעה את דבריי היא התנצלה ואמרה שלא ידעה כלל שכאשר היא מנעה מעצמה מלהרות וללדת היא עשתה דבר אסור. כעת, כשהארתי את עיניה בעניין היא מבינה שפעלה באופן שאינו ראוי, ותשתדל מהרה לתקן את שעוולה מחוסר ידיעה.

מאפילה לאור גדול

באחד הימים, בזמן שהותי בפריז בא לפניי בחור וסיפר לי בצער רב על היותו מובטל וחסר מקור פרנסה, ותאר באוזניי את מצבו הכלכלי הקשה עד שהגיע לפת לחם ממש.

על פי דבריו, כיון שלא שילם את חובותיו לחברת החשמל והגז - דירתו נותקה מחשמל ומגז, ומאותה סיבה ממש בעל הבית אשר ממנו הוא שוכר את דירתו מבקש להוציאו מן הדירה ומחפש אחריו בכל מקום, שכן כאמור גם את תשלומי שכירות הדירה הוא לא שילם כבר מספר חודשים כיון שלא היה לו ממה לשלם.

מסיבה זו, בכל פעם שהוא מבקש להיכנס לדירתו - עליו לחשוב על תחבולות ותכסיסים כיצד ייכנס לביתו מבלי שבעל הבית יבחין בו.

כששמעתי את תיאור מצבו הקשה ואת עניותו הנוראה ביקשתי לתת בידו סכום כסף ראשוני, אשר יהיה בשבילו "עזרה ראשונה" כלכלית

במסילה נעלה

פרנסה

ויאפשר לו לקנות את צרכיו הדחופים. אולם הבחור סירב ליטול את מתנתי ואמר שכל בקשתו היא רק לקבל את ברכתי לפרנסה בשפע.

מובן שברכתי אותו כפי שביקש, אולם בנוסף לכך הוספתי והפצתתי בו שייקח ממני גם את תרומתי. אך הבחור סירב ואמר שהוא אינו מעוניין בסיוע כספי אלא רק בברכה, ולאחר שקיבל את הברכה שביקש - יצא מחדרי ופנה לדרכו.

בצאתו מחדרי, חכך הבחור בדעתו מה יעשה בפרוטות האחרונות שנותרו בכיסו - האם ירכוש בהן כרטיס נסיעה ברכבת לצורך נסיעה חזרה לביתו, או שמא ינסה את מזלו וירכוש כרטיס הגרלה?

ההחלטה הייתה קשה, כיון שאם ירכוש את כרטיס ההגרלה - יצטרך לוותר על נסיעה ברכבת, ויאלץ לצעוד לביתו באופן רגלי מרחק רב. אולם מצד שני - כרטיס ההגרלה נותן פתח לתקווה, ובלאו הכי אם יגיע לדירתו כעת אולי ייתפס על ידי בעל הדירה ויושלך ממנה החוצה.

כך עמד הבחור בחנות בה נמכרים כרטיסי ההגרלה והתלבט במשך כעשרים דקות, אולם לא הצליח להגיע לידי החלטה. בינתיים אנשים רבים נכנסו ויצאו מן החנות כאשר חלקם רכשו כרטיסי הגרלה, וחלקם רכשו מוצרים אחרים שנמכרו בחנות.

לבסוף, החליט הבחור כי אין לו מה להפסיד אם ירכוש את כרטיס ההגרלה, ובמטבעות הבודדות שנותרו בכיסו הוא רכש כרטיס להגרלה.

לא חלף זמן רב והנה לתדהמתו המרובה נודע לו שהכרטיס שבידו - הוא ולא אחר - הינו הכרטיס הזוכה! וזכייתו עומדת על סכום השווה לאלפי דולרים!!!

הבחור לא ידע את נפשו מרוב גיל ושמחה ומילא פיו שיר ושבח לבורא העולם על כי נתקיימה בו הברכה בצורה מהירה כל כך. מיד שב אליו וסיפר לי את כל הקורות עמו, ותרם מזכייתו למוסדותינו הקדושים, תוך שהוא מספר לי בהתרגשות על מעשיו למן הרגע בו יצא ממשרדי ועד לזכייה הגדולה.

אין ספק שממעשה זה ניתן ללמוד על כוחה העצום של האמונה.

**בחור זה לא הסכים לקחת ממני כל סכום כסף, אלא ביקש לקבל את
מזונו רק מידי הקב"ה!**

וכשראה הקב"ה שהבחור בוטח בו לבדו - הוא סובב את העניינים
כך שבזמן שהבחור עמד בחנות והתלבט האם לרכוש את כרטיס
ההגרלה או לא - באותו הזמן נרכשו הכרטיסים שלפני הכרטיס
הזוכה, ומשהגיע תור הכרטיס הזוכה להימכר - גמלה בלבו ההחלטה
שכן לרכוש כרטיס הגרלה, וכך הוא זכה בסכום הכסף.

כרת וערירי

באחת השנים בא לפניי יהודי שהכרתי מפריז וביקש ברכה לזוג
הגון.

ברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים זיע"א, ולאחר מכן שאלתי אותו
מהם מעשיו בחייו.

היהודי לא רצה לענות על שאלתי, ורק אמר שהוא עובד למחייתו.

כיון שהפצרתי בו שוב ושוב שיספר לי על תחום עיסוקו, היהודי
סיפר לבסוף שהוא עובד בעבודה הקשורה בהכשלת הציבור
בחמורה שבעבירות.

נחרדתי לשמוע את הדבר וגערתי בו בחומרה על עיסוקו הנורא.
אמרתי לו שבמעשיו אלו הוא מתחייב כרת, והזהרתי אותו שאולי
לעולם לא יזכה ללדת ילדים, ואם יהיו לו ילדים - מי יודע אם יזכו
לחיות, ואף הוא עצמו עלול למות בקיצור ימים ושנים.

אמרתי לו: "דע לך כי את כל העבירות הקב"ה מוכן לסבול והוא
מאריך אף עד שהאדם ישוב עליהן בתשובה, אולם את עוון גילוי
עריות שנאמר בו "ייהרג ואל יעבור", ספק גדול אם הקב"ה ימשיך
לסבול עוד זמן רב, ואולי חס ושלום תתחייב במיתה בקיצור ימים
ושנים. שהרי ידוע הדבר שרוב הגזרות והאסונות שבאים לעולם הם
בעוון חוסר צניעות וגילוי עריות". כך הוכחתי אותו.

והוספתי: "שמע לעצתי, חדול מיד מעיסוק נורא זה שבחרת לעצמך
ושוב על מעשיך הרעים בתשובה שלמה!"

היהודי האזין לדבריי ואמר שהוא יחשוב על כך.

כעבור מספר חודשים פגשתי שוב את אותו יהודי והוא אמר לי: "רבי דוד, אני מתבייש לראותך, אולם רציתי שוב לבקש ברכה".

"האם עזבת את עבודתך הנוראה? האם השתנית במשהו?" שאלתי אותו.

היהודי השפיל את עיניו והשיב שעדיין לא עזב את מקום עבודתו משום שזוהי פרנסתו, וקשה לו לוותר עליה.

נדהמתי בפעם השנייה וגערתי בו: **"האם לזאת ייקרא פרנסה? הרי הכסף היוצא ממנה הוא כסף טמא ומלוכלך, אינני יכול להעביר את כספי לבני אדם, כסף שנוצר ממקור כל כך לא כשר"**.

כך ניסיתי לגרום לו לחדול ממעשיו, אולם לצערי הרב היהודי לא שמע לי.

לאחר תקופה שמעתי שהיהודי חלה במחלת ה"אִיִּדָּס" שהיא כידוע מחלה קשה מאד, וכתוצאה מחוליו הנורא הוא נאלץ בראש ובראשונה להפסיק את עבודתו ולהפסיד את כל מה שיגע בו.

כאשר פגשתי בו בימי חוליו הוריתי לו להעביר את כל כספו לצדקה והוכחתי אותו שישוב בתשובה גדולה על מעשיו. שהרי כעת הוא רואה בעיניו ממש כיצד עיסוקו הנורא הביא עליו את המחלה הקשה הזו שגורמת לכך שלא יוכל להתחתן ולהביא ילדים לעולם, ומי יודע אם אי פעם יזכה להחלים ממנה.

לדאבון הלב, מחלה נוראה זו הכריעה אותו והוא נפטר במצב של כרת וערירי, צעיר לימים וללא צאצאים אחריו.

אולם לקח גדול נותר בלבי ממעשיו ומעונשו של היהודי, כפי שנאמר בקהלת (יב, יד): "כי את כל מעשה האלוקים יביא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע". העולם איננו הפקר, ועל כל מעשה לטוב ולמוטב נבוא במשפט לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, ועל כן עלינו להכין את עצמינו לכך ולנהוג בהתאם.

השמה בחלקו

יהודי יקר בא לפניי וסיפר לי שיש לו בביתו שלוש בנות שהגיעו לפרקן, אך לרש אין כל ואין בידו את סכום הכסף העצום שהוא זקוק לו כדי להשיאן וכדי לתת בידן נדוניה וקורת גג, והוסיף ואמר שגם הוא עצמו אינו גר בדירה משלו - אלא בשכירות.

"האם מעוניין אתה שאעזור לך מבחינה כספית?" שאלתי אותו.

"לא", השיב האיש "אינני חפץ לקבל צדקה מידי בשר ודם. כל בקשתי היא שתיתן לי עצה נכונה ותברך אותי בזכות אבותיך הקדושים שהקב"ה יפתח לי שערי פרנסה וסייעתא דשמיא וישלח לי ברכה בשפע לכלכלת כל בני משפחתי ולנישואי בנותיי בכבוד".

תוך כדי דבריו, עלה בזיכרוני לפתע שיהודי זה מתגורר בסמיכות לעשיר גדול שבודאי ישמח לסייע לו בתרומה הגונה, ועל כן אמרתי לו: "שכנך פלוני הוא עשיר גדול מאד, ובודאי ישמח לעזור לך".

אך היהודי נענע בראשו ואמר: "ברוך ה' מזלו של שכני הצליח לו מאד, ואני מאחל לו המשך הצלחה, בפרט שהוא טורח ועמל כל כך לפרנסתו. אבל אני אינני חפץ בצדקה, אני בטוח שיש בידו של הקב"ה לפרנס גם אותי בכבוד".

כששמעתי את דברי האמונה שיצאו מפיו בתמימות אמיתית - התפעלתי מאד, ועוד יותר גברה התפעלותי כשראיתי שהוא אינו צר עין במה שיש לזולתו. שהנה, למרות שהוא עני מרוד - בכל אופן הוא אינו מקנא ברכושו של שכנו העשיר ואינו מבקש אותו לעצמו.

על כן פניתי אליו ואמרתי לו: "בטוח אני שבזכות אמונתך התמימה ובזכות שאתה שמח בחלקך מבלי להתקנא בחלקם של אחרים - הקב"ה ישלח לך פרנסה בשפע ותזכה לחתן את בנותיך בכבוד. הסר כל דאגה מלבך, כיון שדרכים רבות למקום למלא לך את כל מחסורך אשר יחסר לך".

ישועת ה' כהרף עין

בזמן שהותי בארצות הברית בא לפניי יהודי וסיפר לי כיצד זכה לשוב בתשובה. וכך היה סיפורו:

"בעבר הייתי עשיר גדול העוסק בתחום הנדל"ן, אולם לפתע התהפך עליי הגלגל, משבר קשה פקד את הענף וכל עסקיי נפלו אף הם ואני נותרתי בעירום ובחוסר כל.

באותה תקופה קשה זכיתי להכיר את בוראי, ובטחתי בו בבטחון רב שיושיע אותי מצרתי, אך עיקר הקושי והניסיון הגיעו לי דווקא מכיוונה של אשתי אשר הייתה עדיין רחוקה מלהאמין בקב"ה, והיא התלוננה באוזניי: "ראה את המצב הקשה שנקלענו אליו, אפילו שחר לימוד לילדינו כבר אין באפשרותנו לשלם ולא ירחק היום שיסלקו את ילדינו מבית הספר. עדיין יש בידינו חובות עצומים על הדירה והמינוס בבנק הולך ותופח". כך הייתה אומרת לי שוב ושוב במר יגונה.

הימים היו ימי הרחמים והסליחות, בראש השנה ישבתי ליד השולחן הריק בביתי ופניתי לקב"ה בתחינה ובבקשה: "ריבונו של עולם! אנא ממך, עשה עימי הסכם חדש לשנה החדשה. אני מצידי מחדש את

מימין לשמאל: הג"ר משה יהודה שלזינגר ראש ישיבת קול תורה, הג"ר חיים פינטו רבה של אשדוד ומו"ר שליט"א

עבודת הקודש שלי אליך ומקבל על עצמי להתחזק בתורה, בתפילה ובמצוות, ואילו אתה - הוכח לי ולבני משפחתי כי לא עזבת אותנו וכי אתה הוא המושל בכל, ואין מושיע מבלעדיך". כך התפללתי לקב"ה.

ראש השנה חלף ואחריו הגיע צום גדליה. באותו יום שוב באה אליי אשתי בתרעומת, ושאלה: "כסף אין, אתה עדיין מחזיק במצוותיך ועוד עומד היום בתענית?"

קשה היה לי לשאת את דבריה ועל כן יצאתי מביתי.

בעומדי בחוץ פרשתי כפיי לבורא העולם ואמרתי: "הושיעני אבי, והוכח לנו כי אין לך כל מעצור מלהושיע אותנו מדלותנו".

עודני מתפלל לקב"ה והנה ידידי משכבר הימים אשר לא ראיתי אותו כבר זמן רב בא לעברי ופתח עימי בשיחה. הוא התעניין אצלי במה אני מתעסק כיום, ואני השבתי לו שאני מתעסק בנדל"ן, עוד הוספתי וסיפרתי לו שכעת הענף בירידה ובמשבר קשה ומצבי אף הוא דחוק ולא נוח.

"יש לי עצה בשבילך", אמר לי הידיד "ישנו בניין גדול ברחוב פלוני שהוא בבעלותי. אם תצליח למוכרו תוך שבוע - תרוויח מעסקה זו הון רב". כך אמר.

למרות שידעתי שזוהי משימה קשה וכעת השעה אינה כשירה לכך, בטחתי בקב"ה וסמכתי עליו שיעזור לי למכור את הבניין, וכך נתתי את הסכמתי לעצת ידידי.

שעות ספורות לאחר מכן, פגשתי באופן פלאי אדם נוסף שאמר לי לפי תומו שכבר זמן רב הוא לוטש את עיניו אל הבניין ההוא ברחוב פלוני, וברצונו לרכוש אותו.

הייתי המום. הנה נזדמן לי הקונה לבניין עוד בטרם חיפשתי אחריו.

סופו של עניין היה שכבר למחרת נחתם חוזה המכירה של הבניין בין ידידי לבין אותו אדם, וכך התחיל להתהפך עליי הגלגל לטובה. מהכסף שהרווחתי מעסקה גדולה זו קניתי נכסי נדל"ן, וכך התחלתי לחזור למצבי הכלכלי כבתחילה.

אשתי, שהייתה עדה לכל זאת לא האמינה לאשר ראו עיניה, כיצד

בתוך ימים ספורים בלבד התחיל להתהפך עלינו הגלגל לטובה, והאמינה סוף סוף שכל זאת בזכות התפילות והאמונה בה' יתברך שמו".

כך סיפר לי היהודי בארצות הברית.

בני הזוג זכו לראות בחוש את ישועת ה' כהרף עין, ויצאו מחוזקים מאד בעבודת ה' ממעשה פלאי זה. מאותו יום הם החלו לשמור את כל מצוות התורה, ויהודי זה אף קובע מידי יום עיתים ללימוד התורה הקדושה.

זהו סופו של כל אדם, אפילו אם הוא עשיר גדול - בבוא יומו מגיע גופו למקום עפר רימה ותולעה, ורק נשמתו עוברת לעולם שכולו טוב כשהתורה והמצוות הן היחידות המלוות אותה. לכן כדאי לעמול בעולם הזה לקנות הרבה תורה מצוות ומעשים טובים, כדי שנזכה בבוא היום לליווי מכובד בעולם העליון.

(חיים ומוות)

כאשר אדם עוסק בדברי תורה במסירות נפש, ומתעקש להשקיע את עצמו בהם למרות הטרדות וההפרעות השונות שנשלחות לו, הקב"ה ניצב לימינו ומסייע לו לבל תצא ח"ו תקלה על ידו.

(זכות התורה)

צדיק גוזר והקב"ה מקיים

**אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לִי דָבָר צוֹר יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיל בְּאָדָם צָדִיק מוֹשִׁיל יִרְאֵת
אֱלֹהִים (שמואל ב כג, ג)**

מאי קאמר, אמר רבי אבהו, הכי קאמר, אמר אלוהי ישראל לי דבר צור
ישראל, אני מושל באדם, מי מושל בי - צדיק, שאני גוזר גזרה ומבטלה.
(מועד קטן טז, ב)

לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו (איוב לז, ז)

אין הקב"ה מונע מן הצדיק מה שרוצה בעינו. (במדבר רבה מטות פרשה כב)

ראה הקב"ה שצדיקים מועטין עמד ושתלן בכל דור ודור, שנאמר כי לה'
מצוקי ארץ וישת עליהם תבל. אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אפילו
בשביל צדיק אחד העולם מתקיים, שנאמר וצדיק יסוד עולם. (יומא לח, ב)

א"ר אליעזר למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר, לומר לך מה עתר זה
מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום, אף תפלתן של צדיקים מהפכת
דעתו של הקב"ה ממדת אכזריות למדת רחמנות. (סוכה יד, א)

אמר לו ואין הקב"ה מבטל גזירתו מפני גזירתו של צדיק? אמר לו הן, הקב"ה
מבטל גזירתו מפני גזירתו של צדיק, ואין הקב"ה מבטל גזירתו של צדיק
מפני גזירתו של צדיק חברו. (תענית טז, ב)

תנו רבנן מה שלחו בני לשכת הגזית לחוני המעגל, 'ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור'. 'ותגזר אומר', אתה גזרת מלמטה והקדוש ברוך הוא מקיים מאמרך מלמעלה. (תענית כג, א)

כל שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, שנאמר 'חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה'. (בבא בתרא קטז, א)

ואפשר לנו לומר לפי עניות דעתנו, כי בהיות הנפש המדברת שבאדם חלק עליוני, וכמו שכתוב 'ויפח באפיו נשמת חיים', ותרגם אונקלוס 'לרוח ממללא', נתן בה כח רב לפעול אפילו במה שהוא חוץ ממנה. ועל כן ידענו ונראה תמיד כי לפי חשיבות נפש האדם ודבקוּתה בעליונים כנפש הצדיקים והחסידים, ימהרו דבריהם לפעול בכל מה שידברו עליו, וזה דבר ידוע ומפורסם בין יודעי דעת ומביני מדע. (ספר החינוך מצוה רלא)

והנראה לי בזה, שענין הברכות אינו הגדת עתידות כלל, אבל הוא תפילה עם נתינת הכנה אל המקבל שיחול השפע האלקי עליו... ולזה צריך שיהיה במקבל הכנה כדי שיחול בו השפע ההוא, ויהיה המברך אמצעי בהורדת השפע ההוא, וזהו ענין סמיכת היד שהיו סומכין ידיהם המברכים על המתברך לתת הכנה אל המתברך שיקבל השפע או הטוב ההוא, וכאילו החסיד או הצדיק המברך הוא צינור להמשיך השפע האלקי על ידו... וכפי מעלת הסומך או המברך יהיה מדרגת השפע המקובל... (ספר העקרים מאמר ד פרק יט)

צדיק גוזר והקב"ה מקיים

גזרת החיים של כ"ק אבא זיע"א

בהיותי ילד בבית הוריי, נוהג הייתי לעקוב אחר כ"ק אבא זיע"א כשהיה מדליק נרות נשמה רבים בכוסות של שמן לזכרם של הצדיקים והקדושים ע"ה.

אבא זיע"א היה מרבה מאד בהדלקת הנרות, עד כדי כך ששמעתי אותו אומר פעם שאם יש לו בעיות בעיניו - הן בודאי מחמת עשן הנרות הרבים שהדליק. אולם למרות זאת, כשהיה מדליק את הנרות לעילוי נשמות הצדיקים, היה עושה זאת מתוך שמחה רבה וכוונות מיוחדות.

מעשה היה, ובאחד הימים מר עמרם בן חמו ע"ה הגיע לביתנו בדיוק בשעה שאבא הדליק את הנרות. מר בן חמו סיפר לאבא שמצבו הרפואי של לבו קשה מאד, והרופאים אמרו לו שאם ח"ו הוא יעבור התקף לב נוסף ואפילו חלש ביותר, לבו לא יעמוד במעמסה, והוא ימות.

"האם אוהב אתה את המספר עשרים ושש, העולה בגימטריא כשם הוי-ה?" שאל אותו אבא.

"כן" השיב לו מר בן חמו.

"אם כך, יוסיף לך ה' עשרים ושש שנים לשנותיך, בזכות קדושת הצדיקים שלעילוי נשמתם אני מדליק כעת את הנרות" ברך אותו אבא.

מר בן חמו שמח מאד בברכתו של אבא זיע"א ויצא לדרכו שמח וטוב לב.

עשרים ושש שנים חלפו, ומר בן חמו לקה שוב בלבו. אשתו, שליוותה אותו לאורך כל הדרך התקשרה אליי מיד וביקשה ממני שאגיג

למיטתו שבבית החולים כדי לברכו שלבו החלוש ישוב לתפקד כבראשונה.

ביקשתי לשוחח עם החולה, והוא השמיע באוזניי את המילים הללו: "דע לך כבוד הרב, שאני עומד לקראת סוף חיי".

"מדוע אתה אומר כך?" שאלתי אותו בפליאה.

והוא השיב לי: "אביך זיע"א בירך אותי לפני שנים רבות שאזכה לעוד עשרים ושש שנות חיים. על פי חשבון השנים ביום שני הקרוב תמלאנה עשרים ושש שנה לברכתו של אביך ע"ה. ועל כן יודע אני שאמות בקרוב, ושום דבר לא יעזור". כך אמר מר בן חמו.

ביום שני שלאחר מכן הוא נפטר לבית עולמו, והשאיר בלבי לימוד עצום עד כמה גדולה האמונה בצדיקים ובכוחם לגזור גזירות, וכיצד הקב"ה מקיים את כל גזירותיהם בזכות התורה שהם עוסקים בה כל ימיהם.

בנוסף, ניתן ללמוד מכך על מעלת הדלקת הנרות עבור נשמות הצדיקים ע"ה אשר אבא הקפיד בה כל כך, שבודאי עמדה גם היא לקיום הגזירות שהוא גזר, ונתקיימו בו דברי חז"ל "צדיק גוזר והקב"ה מקיים".

ושבו בנים לגבולם

באחת השנים ידידי החשוב רבי משה גופס שליט"א ישב שבעה על אחד מבני משפחתו בארץ ישראל. במהלך הימים הגעתי לקיים את מצות ניחום אבלים, ואף מסרתי שיעור משניות לעילוי נשמת הנפטר.

לאחר תפילת ערבית היה בדעתי להגיע לירושלים, ומר יחיאל בן משה, המשמש כמנהל באחד מסניפי בנק המזרחי שהיה אף הוא במקום, התנדב להסיע אותי למחוז חפצי, כשאלינו התלווה גם ידידו מר נחמני ממקסיקו, שביקש להתייעץ עימי לגבי עניין מסוים.

במהלך הנסיעה פנה אליי מר נחמני וסיפר לי שקרוב משפחתו במקסיקו - נחטף, וכבר חודש ימים הוא שבוי בידי חוטפיו הדורשים

במסילה נעלה

צדיק
גוזר

עבור שחרורו כופר עצום בסך עשרה מליון דולרים! ובגלל המצב העדין והסבך קיים חשש גדול לחייו של קרוב משפחתו השבוי.

אינני יודע מדוע, אולם לאחר הרהור קל יצאו מפי המילים: "בעזרת ה' עד סוף השבוע הזה קרוב משפחתך ישתחרר". כך אמרתי, ובעצמי התפלאתי על דבריי.

בשבת שלאחר מכן שהיתי באשדוד, ומר יחיאל בן משה שבת עימי את השבת ועל כולנו חלפה שבת מרוממת של התעלות הנפש. לאחר שיצאה השבת ונסתיימה תפילת ערבית פנה מר בן משה ליטול את חפציו האישיים ואגב כך הפעיל את מכשיר הפלאפון שלו, שהיה כבוי במהלך יום השבת.

רגעים ספורים חלפו והנה צלצל אליו מר נחמני ידידו, וסיפר לו בהתלהבות ובשמחה שכפי שדיברתי מספר ימים קודם - כך היה. בשבת התרופפה מאד השמירה על קרוב משפחתו החטוף, וכאשר החטוף הבחין בכך שחוטפיו הסיחו לרגע את דעתם ממנו - הוא מיהר להימלט על נפשו ובדרך פלאית הגיע לביתו.

השמחה בקרב מכריו של השבוי רבתה מאד, וכולם נוכחו לראות כיצד התקיימה הברכה בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

כאשר נודע לי דבר שחרורו של החטוף פניתי לסובבים אותי ואמרתי להם: **"בואו וראו עד כמה גדולה האמונה בה' יתברך, יהודי שמאמין בקב"ה ובוטח בו בלבב שלם - הקב"ה עוזר לו באופן שמעל לטבע".**

ובאופן זה זיכני הבורא לעורר את זכות אבותיי ולברך את החטוף בזכותם זיע"א שיזכה לצאת במהרה לחופשי.

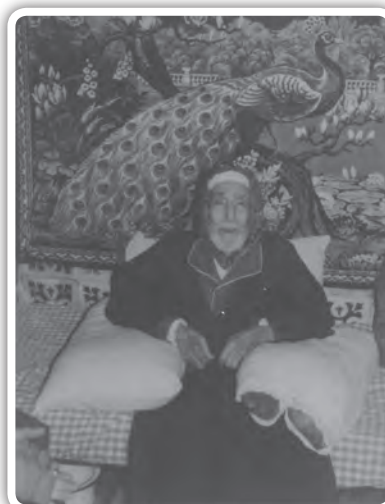
זיווג בתוך שנה

דודי הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א, אחיו של כ"ק אבא זיע"א, היה בזקנותו חולה מאד. בימיו האחרונים טרם פטירתו הוא שהה בבית החולים ואני זכיתי להיות לצידו, לשמשו ולסעוד אותו בחוליו. באחד הימים ביקש ממני דודי הצדיק שאגיש לו סיגריה, ואני מיהרתי ומילאתי אחר בקשתו, וכיון שעמדתי בתקופת שידוכיי ביקשתי ממנו באותה הזדמנות שיברך אותי שאזכה למצוא את זיווגי.

רבי מאיר זיע"א שהיה חלוש מאד - הביט בי וברך אותי שתוך שנה
אנשא.

מימין: הדוד הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א, משמאל: מצבתו

"האם אנשא בתוך שנה על פי הלוח העברי או בתוך שנה על פי הלוח
הלועזי?" שאלתי אותו מיד, אולם הצדיק לא ענה. ואני הבנתי מכך
שמכיון שהוא אינו חפץ להזכיר לפני מותו את לוח השנה הלועזית -
לפיכך לא ענה לשאלתי, אולם כוונתו היא לשנה הלועזית.

ואכן, ברכתו של הצדיק נתקיימה בי במלואה.

בתוך אותה שנה זכיתי להינשא לרעייתי הרבנית שתח' ולהקים בית
נאמן בישראל.

ייעודו של מסמר

יהודי מבני ברק שקשור אליי מאד, פגש אותי באחד הימים ברחוב
וביקש לקבל את ברכתי.

כאשר ראיתי אותו עומד לפניי, הרגשתי לפתע שסכנה גדולה
מרחפת מעל לראשו.

הבטתי לארץ והנה הבחנתי במסמר המונח על המדרכה, לפיכך רכנתי אליו, הרמתי אותו והתפללתי לקב"ה: **"אם ישנה סכנה על האיש - יהא מסמר זה כפרתו"**.

אחר כך הכנסתי את המסמר לחול והוצאתי אותו ממנו מספר פעמים וכל אותו הזמן התפללתי לקב"ה שהמסמר יהא כפרתו של האיש, ולבסוף נתתי בידיו את המסמר למשמרת.

אינני מבין כלל מדוע כיוונו אותי מן השמים לעשות את המעשה הזה עם המסמר ואינני מבין גם מדוע תקעתי את המסמר בחול מספר פעמים. אולם אלו היו מעשיי באותם רגעים.

כעבור מספר ימים התקשר אליי היהודי לצרפת ואמר לי: "כבוד הרב, איני יודע מהי גדולתו וחשיבותו של המסמר שנתת בידך, אולם הייתי מעורב כעת בתאונת דרכים קשה בירושלים, וברוך ה' בניסים גלויים יצאתי מכך ללא כל נזק ופגע". כך אמר.

גם אני אינני יודע מהו כוחו של המסמר, ואולי כל ייעודו היה כדי להכניס בלבי את המחשבה להתפלל על האיש בזכות אבותיי, כדי להצילו מכל פגע.

בעזרת ה' הילדה תלך!

בשנת תשנ"ח באה לפני מו"ר רבי דוד פינטו שליט"א הגברת דינה כהן תח' ביחד עם בתה הקטנה, כדי לספר בצער על כך שבתה אינה יכולה ללכת, ולצורך רפואתה הרופאים שמו את רגליה בתוך ברזלים שיתמכו ברגליה, ואולי יביאו מזור למחלתה.

כאשר מו"ר הבחין בילדה, הוא פנה לאמה ושאל: "מדוע בתך אינה יכולה ללכת?" ומבלי לחכות לתשובה, דפק בחוזקה על השולחן והבטיח כי בעזרת ה' הילדה תלך! והוסיף שצריך להתפלל מידי יום ביומו שהקב"ה ישלח לה רפואה שלימה בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

וכפי שהבטיח הרב שליט"א, כך היה.

באותו לילה הילדה חדלה לפתע לנשום, והוריה הבהילו אותה במהירות לבית החולים כשהיא מחוסרת הכרה.

לאחר טיפולים שונים התעוררה הקטנה, ובאורח נס ממש - קמה פתאום על רגליה והחלה להתהלך כאחד האדם, ללא ברזלים וללא תמיכה!

בשנת תשנ"ט, שנה לאחר מכן, שבה הגברת כהן עם בתה המהלכת למו"ר שליט"א, כדי להודות לו על הנס הגדול שארע לילדה בזכות ברכתו שנאמרה בזכות אבותיו הקדושים זיע"א.

המחצית הבריאה

באחד הימים נכנס אליי אברך, וסיפר שברוך ה' הוא ואשתו זכו ואשתו הרתה, אולם באחת הבדיקות שנעשו לעובר התגלתה לפתע בעיה רפואית מסוימת.

בעיה זו מצויה אצל עוברים רבים, כשמחצית מן העוברים הסובלים ממנה -נולדים עם הבעיה וחיים עימה כל ימיהם ר"ל. ואילו אצל המחצית השנייה של העוברים - הבעיה נעלמת עוד בזמן העיבור כאילו לא הייתה.

כיון שכך, האברך ביקש שאברך אותו שאצל הוולד שלהם לא תהא שום בעיה, כדי שהוא יוכל לשבת וללמוד תורה בשלווה ונחת.

לשמע בקשתו התמימה השבתי לו מיד: "הבה ונאמר יחד שהעובר שבמעי אשתך נכלל בתוך מחצית העוברים אשר אצלם הבעיה נעלמת מאליה. ובעזרת ה' לא תהיה לו כל בעיה!"

אחר כך הוספתי וברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים וכך פטרתיו אותו לחיים ולשלום.

לאחר תקופה מסוימת נערכה לעובר שוב פעם הבדיקה לאיתור הבעיה הרפואית, אך הפעם הרופא מצא שהבעיה נעלמה לגמרי.

כיון שכך, הוא פנה אל האב המאושר ואמר לו: "אני מבין שהעובר

שלך נכלל בתוך מחצית העוברים אשר אצלם הבעיה חולפת מעצמה".

האברך, ששמע את דבריו של הרופא שמח מאוד בבשורה הטובה, אולם הכיר וידע כי מה' היה הדבר בזכותם של הצדיקים הקדושים, כדי שיוכל להגות בתורה ללא קשיים ובעיות.

ברוך ה', הקול בסדר!

בשנת תשנ"ג אישה פלונית חזרה מבדיקות רפואיות שנערכו לה בבית החולים ביוסטון שבארצות הברית. בבית החולים הרופאים אבחנו גידול במצב מתקדם במיתרי הקול שלה, והציעו לה לעבור ניתוח לכריתת מיתרי הקול כדי להציל את חייה, אולם תוצאת הדבר היא שמרגע הסרת מיתרי הדיבור - האישה תוכל לדבר רק באמצעות מכשיר מיוחד שיוחד לתוך הגרון שלה.

במר נפשה הגיעה אליי האישה וסיפרה לי על צרתה ועל פתרון הרופאים, כולל כל ההשלכות הקשות המשפיעות על עתידה.

"היה לא תהיה!" קבעתי חד משמעית. "את תדברי בקולך שלך, ומיתרי הקול יישארו במקומם! אך כל זאת בתנאי שתקבלי על עצמך להתחזק מאד בקיום התורה והמצוות".

האישה קיבלה את דבריי, אולם מצבה הרפואי הלך והתדרדר, עד שלא נותרה כל ברירה וכדי להציל את חייה היא נאלצה להיכנס לחדר הניתוח בבית החולים ביוסטון במטרה לכוות את מיתרי הקול.

הרופאים, שלא נתנו כל סיכוי לכך שניתן יהיה להציל את מיתרי הקול מכריתה, יצאו מחדר הניתוח המומים, ואמרו שהם אינם יודעים להסביר את מה שארע בזמן הניתוח, שכן לבסוף עלה בידם להציל את חייה של האישה מבלי להסיר את מיתרי הקול שלה.

שנה לאחר מכן הגיע אליי האישה כדי להודות על ברכת בזכות אבותיי הקדושים זיע"א, ולספר על הנס הגדול שארע לה. ואמנם

ברוך ה' היא מדברת כאחד האדם וזכתה להתחזק מכך בקיום התורה והמצוות.

הצלה שלא בדרך הטבע

הסיפור הבא סופר על ידי האברך היקר בן שימול הי"ו, מתוך מטרה לקדש את שמו יתברך בעולם, וכך סיפר:

"אבי היקר נעצר בצרפת עקב שערורייה תקשורתית שבגללה השלטונות התנכלו לאנשים בעלי מעמד גבוה, במטרה להוציא מהם מידע על אנשים מסוימים שלטענתם היה להם קשר עימם.

גם אבי" המשיך האברך וסיפר "היה בין האנשים שהשלטונות התנכלו להם, אולם כיון שהיה חף מפשע - הם לא הצליחו להוציא מפיו את המידע שביקשו, וכיון שכך - הם מררו את חייו, אסרו אותו בכלא במשך תשעה חודשים ומנעו ממנו לדעת את הסיבה לכליאתו.

גם עורך הדין אשר ייצג את אבי טען שהפרשייה משונה ואף חשודה מאד בעיניו, שכן אין כל עילה ממשית לכליאתו. אך דעתו של העורך דין לא עמדה לאבי לעזר, והוא נותר כלוא בבית הסוהר כשהמשפחה כולה דואגת לו ומתייסרת בשל מצבו הנורא.

באחד הימים כאשר מו"ר רבי דוד פינטו שליט"א ערך קבלת קהל בישיבה בפריז, הגיעה אליו אחותי וביקשה את ברכתו בענייני המשונה של אבי. כשנפגשנו לאחר מכן היא סיפרה לי שרבי דוד אמר לה כך: "בעוד יום או יומיים אביך ישוחרר, ובעזרת ה' יתברך בזכות הצדיק הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א הכל ייסגר".

האמת היא שכאשר אחותי שמעה את דברי הרב התחוללה בלבה סערה. מצד אחד - היא הייתה בעלת אמונה בזכות הצדיקים והאמינה בכך שנזכה בקרוב לראות ניסים ונפלאות, אולם מצד שני - קשה היה לה להאמין לדברי הרב, כיון שכליאתו של אבינו בבית הסוהר הייתה ללא כל הסבר והיגיון, וכיצד פתאום יצא לחופשי?

אך מה שנראה כלא ייאמן - אכן קרה. בבחינת "מאין יבוא עזרי? עזרי מעם ה'". למחרת, למרבה הפלא, נקרא אבי להתייצב בפני השופט שהודיעה לו כי תיקו המשפטי נסגר, ומעתה הוא חופשי לשוב לביתו!

אבי יצר מיד קשר עם בני המשפחה וביקש מהם שיבואו מיד לקחתו הביתה. כשהם החלו לתמוה באוזניו היכן הוא ומה נעשה איתו, אבי השיב להם שבחסדי שמים הוא שוחרר ממאסרו, והוא בעצמו אינו מבין כלל את מה שמתרחש סביבו.

בנין הכולל אור חיים ומשה בפריז

דבר שחרורו התפרסם במהירות וגרם לשמחה גדולה בקרב כל בני המשפחה ובקרב מכרינו.

אין לי כל ספק שמרגע שמו"ר רבי דוד פינטו שליט"א התפלל על אבי בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ואמר שכך יהיה, שאבי יצא לחופשי - הקב"ה מיד מילא את משאלתו ושחרר את אבא ממאסרו".

זה היה סיפורו של האברך בן שימול הי"ו שגרם לקידוש ה' גדול בעולם.

לעיתים אנו חושבים שהמצוות הנעשות באופן יומיומי - הן פשוטות וחסרות ערך, ולעומתן המצוות הנדירות - שכרן עצום ורב. אולם טעות גדולה קיימת באופן חשיבה זה. דווקא ההתרגשות והדקדוק במצוות "שאדם דש בעקביו", מצוות שנעשות על ידו כל יום באופן שגרתי - דווקא בכוחן לחולל פלאים, שכן זכותן רבה לאין שיעור.

(זכות מצוה)

יהודי שעוצם את עיניו מלראות את השגחת ה' המופלאה ומנסה שלא להבחין ביד ה' בדבר - יזלזל בכך בלבד, אך מי שמבטל את עצמו ומאמין בה' יתברך ללא רבב - רואה בפשטות את יד ה' יתברך על כל צעד ושעל.

(השגחה פרטית)

צדקה

וְצִדְקָה תַצִּיל מִמָּוֶת (משלי י, ב)

ולא ממיתה משונה אלא ממיתה עצמה. (שבת קנו, ב)
עשרה דברים קשים נבראו בעולם... ומיתה קשה מכולם, וצדקה מצלת מן המיתה. (בבא בתרא י, א)

רִדְף צִדְקָה וְחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים צִדְקָה וְכָבוֹד (משלי כא, כא)

הרודף לעשות צדקה וחסד עם הבריות ימצא גם הוא מה' חיים וצדקה וכבוד. (מצודת דוד)

מלח ממון - חֶסֶר. (כתובות סו, ב)

הרוצה למלוח ממון כלומר לגרום לו שיתקיים יחסרנו לצדקה תמיד וחסרוננו זהו קיומו. (רש"י)

אמר רבי חייא בר אבא רבי יוחנן רמי כתיב "לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות", וכתיב "לא יועילו אוצרות רשע וצדקה תציל ממות", שתי צדקות הללו למה, אחת שמצילתו ממיתה משונה, ואחת שמצילתו מדינה של גיהנום (בבא בתרא י, א)

מעשה במונבז המלך שבזבז אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת, וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו אבותיך גזזו והוסיפו על של אבותם, ואתה

מבזבזם. אמר להם אבותי גנזו למטה, ואני גנזתי למעלה, שנאמר "אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף". אבותי גנזו במקום שהיד שולטת בו, ואני גנזתי במקום שאין היד שולטת בו, שנאמר "צדק ומשפט מכון כסאך". אבותי גנזו דבר שאין עושה פירות, ואני גנזתי דבר שעושה פירות, שנאמר "אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו". אבותי גנזו אוצרות ממון ואני גנזתי אוצרות נפשות, שנאמר "פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם". אבותי גנזו לאחרים, ואני גנזתי לעצמי, שנאמר "ולך תהיה צדקה". אבותי גנזו לעולם הזה, ואני גנזתי לעולם הבא, שנאמר "והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספק". (בבא בתרא יא, א)

אמרו עליו על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה, פעם אחת באתה אשה לפניו בשני בצורת, אמרה לו רבי, פרנסני. אמר לה העבודה, שאין בקופה של צדקה כלום. אמרה לו רבי, אם אין אתה מפרנסני, הרי אשה ושבעה בניה מתים. עמד ופרנסה משלו. לימים חלה ונטה למות, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע, אתה אמרת כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ובנימין הצדיק שהחיה אשה ושבעה בניה ימות בשנים מועטות הללו. מיד קרעו לו גזר דינו. תנא הוסיפו לו עשרים ושתים שנה על שנותיו. (בבא בתרא יא, א)

ענין הצדקה הוא שיתן אדם משלו למי שצריך, והנה היא מדרגות רבות. יש צדקה שיתן אדם פרוטה לעני מן האומות. גדולה ממנה שיתן לעני ישראל והוא מעניי עיר אחרת. למעלה ממנה שיתננה לעניי עירו... למעלה ממנה שיתננה לעני קרובו... למעלה ממנה שיפרנס את בניו... למעלה ממנו שהוא מפרנס אביו ואמו, שהוא מקיים מצות כבוד אב ואם, והיא צדקה גדולה שאין לך למעלה ממנה, ע"כ שכרה אריכות ימים. (רבינו בחיי בראשית פרק מז)

צדקה

צדקתו עומדת לעד

עמותת החסד "חסד חיים" הפועלת בצרפת, קשורה אף היא למוסדותינו הקדושים, וכשמה כן היא - דואגת לעניים ומטפלת בכל צרכיהן של משפחות מעוטות יכולת בעיר ליאון שבצרפת, וכל כולה רק חסד וצדקה.

לצורך גיוס הכספים המחולקים במשך השנה לעניים ולנזקקים, עורכים מנהלי העמותה מידי תקופה דינר גדול, ומזמינים גם אותי להשתתף בו ולפרוש עליו חסות.

באחת השנים, בערב בו נקבע להיות הדינר החשוב, שרר מזג אויר חורפי במיוחד. שלג כבד כיסה את כל צרפת, וכמעשה שטן תוכנן להיות באותו הערב גם משחק כדורגל גדול, אשר מושך אליו צופים רבים, וביניהם תורמי העמותה הנכבדים ועוד אורחים שונים שהוזמנו לדינר.

ביום הדינר המתוכנן פנו אל"י מארגני הערב ששמעו על מועד המשחק הגדול, וטענו בהיגיון רב שבודאי לא יבואו אנשים רבים לדינר הלילה. ופירוש הדבר הוא שאולי לא נצליח לכסות אפילו את הוצאות הדינר המרובות, מכספי התורמים המעטים שכן יופיעו.

ולא די בדאגה הזאת, המארגנים היקרים הוסיפו וסיפרו לי כי בעלת הקייטרינג האחראית על הכנת האוכל לאירוע, דורשת לקבל את התשלום עבור האוכל עוד לפני האירוע, משום שהיא חוששת ששכרה לא ישולם לה לאחר מכן. ולפיכך הם אובדי עצות מהיכן ישיגו כעת סכום של ארבעה עשר אלף דולר כדי לשלם לה כבקשתה.

צר היה לי לשמוע על דאגתם של המארגנים בקשר לאירוע המתוכנן, והשתדלתי להרגיע אותם בדברי אמונה ובטחון בקב"ה שלא יעזבנו ולא ייטשנו וישלח לנו אורחים רבים ותורמים לדינר המתוכנן.

אחר כך נפנית לחשוב מהיכן נוכל לשלם לבעלת הקייטרינג את שכרה מראש, ולפתע נזכרתי כי בכיסי שוכן סכום הכסף הנצרך.

אמנם סכום כסף זה יועד מלכתחילה עבור הישיבה, ועד הצהריים אני זקוק לו בחזרה. אך האמנתי בקב"ה שיחזיר לי את הכסף במועדו מתוך מחשבה שהנה אני עושה את הדבר הנכון לרגע זה ומשלם את שכרה של המבשלת, והקב"ה ידאג למחסורי בהמשך היום. וכך שלחתי את ידי אל כיסי והוצאתי את הסכום הנדרש.

חלפה שעה קלה, והנה בא לפניי יהודי חסיד מחסידי חב"ד, ואמר לי שהוא שמע על ברכותי המסוגלות בזכות אבותי הקדושים זיע"א, וברצונו כעת לתרום סכום כסף לצדקה, ובזכות התרומה הוא מבקש את ברכתי על ענייניו השונים.

הייתי המום. לא יכולתי להסתיר את התפעלותי הרבה מהמהירות שבה הקב"ה פרע את חובו כלפי הישיבה הקדושה, ומיהרתי לשתף את היהודי שניצב לפניי בסיפור כולו. סיפרתי לו עד כמה הייתי זקוק לכסף שישוב אליי, וכיצד גמל עימי הקב"ה על מעשיי.

בנוסף, למדתי מנס מופלא זה, שאם ארגון הדינר מלווה בניסי ה', קל וחומר שנזכה לראות בעזרתו יתברך ברכה והצלחה במהלך הערב עצמו.

בחסדי שמים המרובים, זכינו ונעשה קידוש ה' גדול במעמד הדינר, וההכנסות לעמותת החסד "חסד חיים" היו גדולות ונכבדות. ומרוב התרגשותי מחסדי ה' עלינו, תרמתי גם אני במהלך הערב לארגון החסד את אותו הסכום ששב אליי באופן מופלא כל כך.

מלך אוהב צדקה ומשפט

שלושה אחים מהעיר מרסיי שבצרפת, היו הבעלים של רשת חנויות גדולה ומצליחה לממכר ביגוד ופריטי אופנה. באחת השנים אדם מסוים הלשין עליהם אצל רשויות המס שהם סוחרים בצורה לא חוקית ומרוויחים את כספם שלא ביושר, ובשל כך הם נקלעו לצרה איומה.

בבדיקה שערכו אנשי המיסים בניהול החשבונות של העסק, הם גילו

במסילה נעלה

צדקה

מספר תקלות, וכתוצאה מכך הם תבעו את האחים למשפט רציני בו ביקשו לחייב אותם בתשלום של כמה מיליוני יורו!

שלושת האחים, בעלי החברה הבינו כי כדי לגייס את הסכום העצום הזה יהיה עליהם למכור את כל החנויות שבבעלותם, את בתיהם הפרטיים וכמעט שיוותרו בחוסר כל, ודבר זה זעזע אותם והכניסם לחרדה גדולה.

כשפגשתי אותם לאחר הגזרה שנחתה על ראשם, עוד לפני המשפט הגדול שהיה עתיד להיערך להם, הבחנתי שהם שבורים ומדוכדכים, ולא ידעו כלל מה יעשו וכיצד יינצלו מרעה איומה זו.

"כבוד הרב יבין", אמר לי אחד האחים "מלבד הקושי שיש לנו מהמחשבה על איבוד כל כספנו ורכושנו האישי, אנו נתונים בעיצומו של קושי נוסף, שלא תהיה לנו כעת אפשרות לעמוד בהתחייבויות שהתחייבנו במהלך השנים לתרום סכומי כסף גדולים לאגודות חסד, למוסדות תורניים ולישיבות. ומה נשיב למשולחים הרבים כשיבואו לבקש את סכומי הכסף שכבר לא יהיה באפשרותנו לתרום להם?" כך שאל בייאוש רב.

השבתי לו בשאלה: "נניח שהקב"ה ישאיר בידכם רק את סכומי הכסף שאותם התחייבתם לתרום לצדקה, האם תיקחו אותם לעצמכם או שתתרמו אותם כפי שהתחייבתם?"

והיהודי ענה בבטחון רב: "אם הקב"ה ישאיר בידנו אפילו רק חנות אחת שממנה נוכל להתפרנס - נעביר את כל הכנסותיה לצדקה, ולא נבקש מכך דבר עבור עצמינו".

לשמע תשובתו פניתי לשני אחיו הנוספים ושאלתי גם אותם כיצד ינהגו במידה והקב"ה ישאיר בידם רק את סכומי הכסף שהתחייבו לצדקה, ושני האחים השיבו לי ללא שהייה שלא אכפת להם על הבתים שלהם ולא על כספם האישי שירד לטמיון, מה שמטריד אותם כעת הן רק ההתחייבויות שלהם ללומדי התורה.

כאשר שמעתי את דבריהם התרגשתי מאוד וברכתי אותם: "**בודאי בזכות מצות הצדקה שאתם אווזים בה בחוזקה ומצטערים בגין הקושי שיהיה לכם בקיומה, הקב"ה יצרף מחשבה טובה למעשה ויצליח את דרככם במשפט!**"

מעודדים מדבריי ניגשו שלושת האחים למשפט הגדול והמורכב שנקבע להם.

ביום המשפט היה עליהם לעבור שלושה משפטים שונים.

המשפט הראשון עבר. המשפט השני גם הוא עבר. ואילו המשפט השלישי והאחרון - כאשר רצה השופט לפתוח את התיק שלהם לפניו - לא נמצא התיק! אותו התיק שבתוכו היו כל המסמכים וכל העדויות המרשיעות שבגללם אמור היה להינתן להם פסק הדין שייקח מהם את כל רכושם.

כיון שכך - נערך מיד חיפוש אחר התיק האבוד, אולם למרות שחיפשו בכל מקום ובכל לשכה אפשרית בבנין בית המשפט - נעלם התיק כלא היה.

בשל חסרונו של התיק החשוב הוחלט לדחות את מועד המשפט בחמשה עשר ימים, מתוך כוונה שבתוך אותם ימים בטח יימצא התיק המבוקש ואז ניתן יהיה לחרוץ את דינם של בעלי החברה.

כחלוף חמישה עשר הימים ציפו האחים להזמנה מבית המשפט לבוא להשלים את המשפט השלישי והמכריע, אולם להפתעתם המרובה לא נשלחה אליהם כל הזמנה בעניין. חלף חודש ועוד חודש, עברו חודשיים, ועוד ששה חודשים - ומבית המשפט לא ניתן כל סימן או אות. והיה הדבר לפלא בעיני האחים.

כחלוף חצי שנה נוספת בה האחים לא קיבלו כל זימון למשפט, הם פנו לעורך הדין שלהם ושאלו אותו האם הוא יודע מה עלה בעניינם.

"למה לכם לעורר עניין שנשכח? השתדלו גם אתם לשכוח מכך ואל תעוררו דוברים מרבים!" השיב להם עורך הדין בפליאה גדולה.

אך האחים היו מפוחדים מאד ורצו להיות בטוחים שכספם לא יילקח מהם, ולפיכך שלחו את עורך הדין לשופט, כדי שיברר אצלו מה עלה בגורל התיק שלהם.

כאשר שמע השופט את השאלה, הוא חשב שאוזניו מטעות אותו, ושלח את עורך הדין להשיב לאחים שהיה להם מזל גדול, ולא ניתן כל פסק דין בעניינם!

מעשה זה היה פלא פלאים וגרם לקידוש ה' גדול מאד, שכולם

ראו את כוחו העצום של הקב"ה שהוא כל יכול, וברגע קטן מגביה שפלים. וכן היה בזה לימוד גדול על כוחה העצום של מצות הצדקה שמסוגלת להעביר את רוע הגזרה.

ועל כך אומר הצדיק רבי חיים וויטאל זיע"א שכאשר יהודי עובר עבירה הוא עלול להפסיד את כל המצוות שעשה, מלבד את מצות הצדקה, על פי הנאמר "וצדקתו עומדת לעד" (תהילים קיא, ג). ועל פי הסברה נראה לי להוסיף שאולי בזכות מצוות הצדקה שעומדת לו לעד, יזכה ויתעוררו בלבו רגשות חרטה, וישוב בתשובה.

צדקה תציל ממוות

סיפור זה התפרסם בכל העולם בשל המסר החזק שבו, וגרם לקידוש שם שמים ברבים.

שני אחים עשירים בעלי עסקים הבטיחו להעביר אליי סכום כסף גדול של תשעת אלפים דולר עבור "קמחא דפסחא" - צדקה המיועדת לעניי עם ישראל לצורך רכישת מזון ושאר צרכי חג הפסח.

חלפו יומיים ושלושה, חג הפסח התקרב ובא ונראה היה שהעשירים שכחו את הבטחתם. כדי לזכותם במצוה בזמנה שלחתי אליהם שליח מיוחד שיזכיר להם באופן מכובד את דבר נדבתם, וייטול מהם את תרומתם.

בתחילה חשב השליח לסרב לבקשתי, היות ואין הוא רגיל כלל לבצע שליחויות מעין אלו. מאז ומעולם - יהודי שרצה לתרום למוסדותינו, דאג להעביר אלינו את כספו בעצמו וללא תזכורות. אין זה נעים כלל לבוא לנדיבי הלב ולבקש מהם את תרומתם. אולם כיון שהשליח ראה שחג הפסח מתקרב וכסף אין עבור העניים - הוא ניאות לבצע את השליחות ופנה לגבות את התרומה המדוברת מן האחים.

כאשר הגיע השליח לבית האחים, הם שמחו מאד לקראתו ואף אמרו לו שברצונם להכפיל את תרומתם ולתרום סכום של שמונה עשר אלף דולר כמניין ח"י, ונתנו בידו את הסכום הזה.

בבוקר יום המחרת, לאחר שהרימו את תרומתם הנדיבה התקשרה

מסוקם המרוסק של שני האחים

לאחר שהתורמים שבו להכרתם, אמרתי להם בהתרגשות שמהנס שנעשה להם ניתן לראות במוחש את התגשמות הנאמר "צדקה תציל ממוות".

הקב"ה ברחמיו המרובים סובב שתרומתם לעניים עבור "קמחא דפסחא" תועבר אלינו יום קודם הטיסה, כדי שזכות הצדקה תעמוד להם להצילם ממוות בטוח, וכאשר הכפילו את תרומתם למניין ח"י זכו שחייהם ניתנו להם במתנה.

השטר שנשלח משמים

באחד מימי שישי ניגש אליי יהודי ברחוב, סמוך למקום מגורי, וביקש ממני תרומה. כיון שארנקי לא היה עימי ביקשתי ממנו להמתין, ותוך זמן קצר אתן בידו סך חמש מאות שקלים.

עליתי לביתי וניגשתי מיד לארנקי, אולם לצערי הרב נוכחתי לראות

שמצויים בו רק שלוש מאות שקלים. לאחר חיפוש קל בביתי מצאתי שטר נוסף בן מאה שקלים, אך עדיין היו חסרים לי להשלמת הסכום עוד מאה שקלים, ועל כן הוספתי לחפש בביתי אחר הסכום הדרוש, אולם מאמציי לא נשאו כל פרי ולא מצאתי את מבוקשי.

כשראיתי שמיציתי את כל האפשרויות ובביתי אין עוד שטרות כסף - נכנסתי למבוכה רבה, הרי נקבתי בפני היהודי בסכום של חמש מאות שקלים, ומהיכן אשלים סכום זה עבורו?

בלית ברירה ובחוסר נעימות גדולה ביקשתי מהיהודי שימתין מעט עד שאשתי תשוב מן המכולת שכן ייתכן שיש בידה סכום כסף נוסף.

נוסף על כך החלטתי להקדים את טבילתי במקווה, למרות שזהו דבר שאיני רגיל בו כלל וכלל. מזה עשרות שנים אני נוהג לטבול במקווה בערב שבת שעה אחת קודם כניסת השבת, ואילו אותו הזמן היה שש שעות קודם השבת, אולם כך עלה בדעתי באותו היום, וכך נהגתי.

מיד לאחר שטבלתי במקווה לבשתי את חליפת השבת שלי, ותוך כדי כך הכנסתי את ידי לכיס החליפה כדי לבדוק שאין מוקצה בכיס, או חפץ כלשהו שיהווה בעיה בטלטולו בשבת, כפי דברי הרמב"ם בהלכות שבת (יט, כו): "חייב אדם למשמש בבגדו ערב שבת עם חשיכה שמא יהיה שם דבר שכוח ויצא בו בשבת".

והנה, לפליאתי הרבה חשתי לפתע בשטר כסף המונח באחד מכיס חליפת השבת. הוצאתי את השטר מכיס החליפה וגיליתי לתדהמתי שמדובר בשטר בן מאה שקלים. לא האמנתי למראה עיניי, כיצד מצאתי במפתיע את הסכום המדויק לו אני זקוק, ודווקא בחליפה של שבת!?

רגעים ספורים לאחר מכן נתתי את סכום חמש מאות השקלים בידי היהודי שביקש את תרומתי, ומיד לאחריו נכנס לביתי יהודי נוסף שבישר לי בפנים מאירות שאשתי ילדה בשעה טובה ומוצלחת תאומים, מבלי שהתעורר כל צורך בניתוח ברוך ה'.

לשמע בשורתו המשמחת עלה בזכרוני שבמוצאי שבת שעברה יהודי נרגש זה פנה אליי, נתן בידי תרומה בסך מאה שקלים וביקש שאברך את אשתו שתזכה ללידה קלה בשלום, ובלי סיבוכים.

מובן שברכתי אותו, ואחר כך מבלי לשים לב למעשיי - הכנסתי את השטר לכיס חליפת השבת שלבשתי, ודבר קיומו נשכח ממני.

כשחשבתי שוב על פרטי המעשה הגעתי להכרה שבמעשה זה הייתה השגחה פרטית מופלאה. הקב"ה ידע שעתיד לבוא אליי ביום שישי יהודי שיבקש ממני תרומה, וכמו כן הקב"ה ידע שיחסר לי לצורך תרומה זו סך של מאה שקלים, ועל כן סובב משמים ששבוע קודם לכן, במוצאי שבת יהודי אחר יתרום לי את הסכום הזה שייעלם מעיניי כאשר אחפש אחריו בביתי, וזאת כדי שאחליט להקדים את יציאתי למקווה ואלבש בגדי שבת.

כך, באופן מופלא אמצא את השטר שלו אני זקוק, ואתעורר למחשבה שהקב"ה הוא עילת העילות וסיבת הסיבות, המנהיג את עולמו ביד רמה ומכין צידה לדרך לכל אדם אשר בוטח בו.

לאחר שהגעתי להכרה זו, השבת עברה עליי בהתרוממות נפלאה. הרגשתי שהקב"ה הוא אבא טוב שמקדים רפואה לכל בעיה, ואשרי מי שזוכה להיות השליח שלו.

תרומה תחת תרומה

בדידי הווה עובדא ובא לפניי רב מסוים שביקש ממני להרים תרומה נכבדה עבור ישיבה שפרצה בה שריפה נוראה שהשחיתה וכילתה את כל מה שהיה בדרכה, עד שהישיבה נותרה בחוסר כל, ונוצר צורך גדול ודחוף לשקם אותה כראוי.

עוד לפני שאותו רב ניגש לשוחח עימי - ראיתי על פניו בושה גדולה שאוחזת בו והבחנתי בו מזווית העין שהוא נכנס ויוצא ממשרדנו כמה וכמה פעמים, עד שזמנו כבר לא עמד לו, ובלית ברירה הוא אזר אומץ וניגש לשטוח את בקשתו.

כששמעתי אודות מצוקתה של הישיבה שנשרפה - צער גדול נכנס ללבי, אולם השבתי לרב שכרגע אין ביכולתי לעזור לו, שכן גם עליי מונח עול קיום הישיבות השייכות למוסדותיי, ואין בידי כעת את הסכומים הנדרשים בעבור הצלת הישיבה הזו.

אותו רב לא ויתר וניסה לשדלני שוב ושוב שאעזור לישיבה מבחינה כספית באומרו שהאחריות לשיקום הישיבה שנשרפה מוטלת עליי באותה מידה שעול המוסדות מונח על כתפי, וזאת מדין ערבות עם ישראל.

כיון שראיתי שהוא ניצב בפני ייאוש מר, אמרתי לו שאני מרים תרומה מסוימת, אולם אני מחלק אותה לשנים עשר תשלומים, כך שבסוף כל חודש תקבל ישיבתו חלק מן התרומה לצורך שיקומה. אותו רב שמח שמחה גדולה בתרומתי, ולאחר שהודה לי שוב ושוב, קם ממקומו ויצא לדרכו.

כשעתיים לאחר שיחתי עימו, ולאחר שהתחייבתי לתרום לישיבתו את סכום הכסף הגדול - חזרתי לביתי, ובשעת לילה מאוחרת נשמע צלצול הטלפון. הדובר מעבר לקו היה יהודי מקנדה שבגלל שינויי השעות בין המדינות, השעה בביתו הייתה אחת בצהריים, ועל כן לא היסס להתקשר אליי בשעה זו.

אמנם מכיר אני את היהודי מקנדה, אך עד אותו היום לא יצא שהוא התקשר אליי מעצמו. אולם באותו יום הוא חרג ממנהגו וצלצל אליי כדי לספר לי סיפור מופלא. הוא סיפר שבאותו בוקר מגמת המניות שיש לו בהן חלק הייתה שלילית, ונראה היה שהן עומדות להתרסק ולאבד את רוב ערכן, על כן הוא וחבריו החליטו לנדור שבמידה וערכן של המניות יתייצב בחזרה והן תשובנה להיות רווחיות כשהיו - הם יתרמו אחוז אחד משווי המניות למשפחת הרב פינטו שליט"א. בניגוד לכל הציפיות - פסקה מגמתן השלילית של המניות והן החלו עולות ועולות עד שהתייצבו לגמרי. כיון שכך - הוא מיהר לקיים את הבטחתו והבטחת חבריו, והתקשר לבשר לי על התרומה הנכבדה שבדרכה אליי. כששאלתי אותו באיזה סכום מדובר, נקב היהודי להפתעתי הרבה בדיוק בסכום שאותו התחייבתי לתרום עבור הישיבה שנשרפה!

ראיתי בכך את השגחת ה' הניסית, שכיון שהקב"ה ראה את רצוני האמיתי לסייע לאותה הישיבה, הוא שלח לי מן השמים את הסכום שעליו התחייבתי, כדי שאוכל להעביר את תרומתי המלאה באופן מידי עבור שיקום הישיבה הקדושה.

צינור להעברת השפע

זוכר אני כי הפעם הראשונה שבה תרמתי לצדקה סכום כסף גדול מן המקובל הייתה כאשר התגוררתי בצרפת.

באותו היום בא לפניי אדם עני והתחנן שאתרום מכספי להכנסת בתו לחופתה.

עד לאותו יום הייתי רגיל לתרום לעניים סכומים קטנים, וכך חשבתי לעשות גם כאשר עני זה עמד לפניי, אולם לפתע דמיינתי לעצמי מה היה קורה אילו הייתי אני עומד במצבו המביש של העני והייתי חס ושלום נזקק לחסדי הבריות עבור הכנסת ביתי לחופתה, ובאותו רגע התגברתי על עצמי ונתתי בידו סכום כסף גדול מאד.

והנה, מעיד אני על עצמי שמיום שגיליתי את אפשרות נתינת הצדקה ביד רחבה ובסכומים גדולים - זכיתי לתרום באופן זה שוב ושוב, וברוך ה' עד היום לא חסרתי דבר.

עלינו לדעת כי בעולם הזה אנו רק צינור להעביר את הכסף לנצרכים ולנזקקים. ביכולתנו להיות צינור צר שדרכו מועברים סכומים קטנים, והזכויות על כך מעטות, אולם ביכולתנו להיות צינור רחב שדרכו הקב"ה מעביר לבריותיו סכומים גדולים, ואז גם זכויותינו תהיינה רבות וגדולות לאין שיעור.

עֶשֶׂר בִּשְׁבִיל שִׁתְּעֶשֶׂר

באחת השנים זכיתי להיות מוזמן לכנס התרמה ל"ישיבת 'קול תורה' שבירושלים, וזכיתי לשבת לצידו של ראש הישיבה הרה"ג רבי משה יהודה שלזינגר שליט"א.

כדי לחזק את הציבור הרמתי את תרומתי בסכום כסף מסוים, ולאחר מכן הכפלתי את תרומתי, כדי ששאר המשתתפים ייקחו דוגמא ממעשיי ויתרמו אף הם למען החזקת ישיבה גדולה ומפוארת זו.

באותה העת, כשהכפלתי את סכום התרומה, לא ידעתי כלל מנין אפרע אותו, ועל כן נשאתי תפילה לבורא העולם שיסייע בידי לקיים את הבטחתי להעביר ל"ישיבה את תרומתי הכפולה במלואה.

למחרת השתתפתי בחתונת אחד מידידי, ובצאתי מאולם השמחות רץ אחריי יהודי ובידו המחאה הרשומה על סכום נכבד מאד, שהיה אף גדול מן הסכום שהתחייבתי לתרום לשיבת "קול תורה".

עם הג"ר משה יהודה שלזינגר שליט"א ראש ישיבת קול תורה

כאשר אחזתי את ההמחאה ביד, הרמתי את עיניי לשמים והודיתי לקב"ה ששמע את תפילתי והוכיח לי שהנתינה לזולת - לא רק שאינה גורעת מכספו של הנותן, אלא להיפך, הנתינה גורמת לשפע ברכה כפולה ומכופלת, כפי שאמרו חכמים - "עשר בשביל שתתעשר" (תענית ט, א).

הצלה בזכות העניים

סמוך לעיר ניו יורק שבארצות הברית מתגוררת משפחה אשר באחד הימים נפלה עליה טרגדיה נוראה, כאשר גם המשפחה שהייתה בהריון החליקה ונפלה, וכתוצאה מכך היא ועוברה נפטרו.

טרגדיה זו גרמה לזעזוע רב בקרב בני הקהילה, והם ביקשו מרבנים שונים שיבואו לעודד אותם ולחזק את רוחם בעקבות אירוע נורא זה.

גם אני נתבקשתי לבוא ולשאת דברי חיזוק והתעוררות בפני בני

הקהילה, ואף נועדה להיערך במקום לאחר מכן מגבית צדקה עבור העניים.

בהגיעי לניו יורק נפגשתי עם בעל הבית שאצלו התארחתי, כדי שהוא ייקח אותי ברכבו לבית הכנסת שבו הייתי אמור לשאת את דבריי.

בעודנו נוסעים במכוניתו, פנה אליי בעל הבית וביקש את רשותי לשנות ממסלול הנסיעה ולהמשיך לנסוע ישר ולא לפנות שמאלה, למרות שהשינוי מאריך מעט את הדרך, כיון שברצונו להראות לי את הישיבה שבה לומד בנו. מתחילה חשבתי לסרב לבקשתו, אך כיון שהוא הבטיח לי שהעיכוב יארוך לא יותר מדקה, נעתרתי לבקשתו.

לאחר שהראה לי את ישיבתו של בנו, חזרנו בדרכנו לכיוון בית הכנסת, אולם לפתע נחרדתי ממראה עיניי - בדיוק במקום שבו היינו אמורים לנסוע דקה קודם לכן, התרחשה תאונה נוראית. משאית כבדה התנגשה בעוצמה במכונית פרטית שבאה מולה, ופגעה בשני נוסעי המכונית, אשר גופותיהם היו מוטלות בצד הכביש - וטרם נודע האם נהרגו או שמא רק נפצעו.

כאשר ראיתי את הדבר נזדעזעתי כולי, שהרי אם לא היינו משנים ממסלול הנסיעה, ולא היינו ממשיכים ישר בכיוון הישיבה של הבן - היינו אנו אמורים לחלוף במקום התאונה בדיוק בזמן ההתנגשות, ומי יודע מה היה עולה בגורלנו.

אין לי כל ספק שהמגבית עבור העניים שנועדה להתקיים לאחר שיחתי, היא זו שהצילה אותנו מהתאונה, כיון שמצות הצדקה בכוחה לשמור על האדם ולהצילו מכל פגע רע.

המעביר על מידותיו

הגברת מגי מויאל תחי', המיוחסת לזקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א מצד אימה, הינה אישה חשובה מאד התורמת רבות מזמנה למען כלל ישראל בהיותה האחראית מטעם המוסדות ע"ש הצדיק, במונטריאול שבקנדה.

יום אחד, כאשר קיבלתי קהל בקהילה היהודית במונטריאול, פנתה לגברת מויאל אישה מנשות המקום ואמרה לה שברצונה לפגוש

אותי כיון שיש לה בן משותק. בצירוף לבקשתה, אותה אישה תרמה מכספה למוסדותינו, ואמרה שלאחר שתיפגש עימי - תבוא להשתתף בהילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שאליה הוזמנה, ותתרום עוד סכום כסף למוסדות התורה הקדושים.

באותו יום הייתי אמור לעזוב את מונטריאול, ובשל עייפותי הרבה לא היה בכוחי להוסיף ולקבל קהל, לפיכך נאמר לאישה זו שמחוסר ברירה היא לא תוכל לפגוש אותי כפי שביקשה.

אותה אישה כעסה מאד, ואמרה לגברת מויאל שאם כך - היא מבקשת את תרומתה בחזרה.

גב' מויאל החזירה לה מיד את כספי התרומה, ולמרות זאת ייעצה לה לשלוח לי באמצעות הפקס מכתב ובו בקשת ברכה לבן המשותק, והוסיפה ואמרה לה שבעזרת ה' היא עוד תראה ישועות.

בתחילה סירבה האישה לקבל את ההצעה, מתוך מחשבה שבאופן זה הברכה לא יכולה להשפיע, אולם לאחר שהוסבר לה שהברכה יכולה לעזור גם כך, היא התרצתה ומיהרה לכתוב לי מכתב ולשלוחו בפקס.

כשקיבלתי את מכתבה, ברכתי את בנה שיזכה לרפואה שלימה, והמזכיר הוסיף וכתב לה מעצמו שעוד תזכה לראות ניסים ונפלאות. בנוסף, הוא הבטיח לה שכאשר אהיה שוב בקנדה - בעזרתו יתברך אפגוש אותה ביחד עם בנה שיהיה עד אז בריא ושלם, ואף ביקש את סליחתה על שלא קיבלתי אותה.

כשהאישה קיבלה את ברכתי לרפואת בנה, היא ביקשה להחזיר את תרומתה, אך הגברת מויאל אמרה לה שתחזיר את התרומה רק כאשר היא תזכה לפגוש אותי פנים אל פנים.

חלפה תקופה. שוב נזדמנתי לקנדה ושוב ערכתי במקום קבלת קהל. והנה בין האנשים שנכנסו לחדרי, נכנסה גם אישה זו כשהיא מלווה בבנה ובחיוך גדול הגישה לי מעטפה עם תרומה.

"כבוד הרב" אמרה האישה בהתרגשות, "באותו שבוע שבו התקשרו להודיע לי שהרב מגיע שוב לקנדה, באחד הימים בני הקטן היה

מונח על הרצפה לצידו, ולפתע פתאום הרגשתי שמשוה עוקץ את רגלי. כשהבטתי לארץ בבהלה גדולה - גיליתי לתדהמתי המרובה שבני המשותק קם על רגליו!"

בחסדי שמים אישה זו זכתה לכך שזכותו הגדולה של הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א עמדה לה והביאה לה ולבנה רווח והצלה, וללא ספק התגברותה על כעסה בעבר ורצונה לתרום את התרומה בחזרה, הם שעמדו והעניקו לה את הזכות להיושע, שכידוע - כל המעביר על מידותיו מעבירים ממנו גזרות קשות ורעות.

כופר נפש

באחד הימים הגיע לביתי יהודי משולח ואסף כסף עבור קהילתו. שמחתי לקראתו, נתתי בידו סכום כסף גדול ביד נדיבה, והיהודי יצא מביתי שמח ומאושר.

בתי, שהבחינה בגודל הסכום שתרמתי למשולח, שאלה אותי בפליאה: "אבא, מדוע אתה מפזר סכום כסף כה גדול לצדקה, הרי מוסדותיך זקוקים אף הם לסכום הכסף הזה לצורך מימון שוטף?"

"בתי" אמרתי לה, "דעי תמיד שיד ה' לא תקצר ולא נפלא ממנו דבר, יש בידו לחלק לכל נזקק ולכל מוסדות התורה שבעולם, וממצות הצדקה - לעולם לא מפסידים אלא רק מרוויחים!" כך אמרתי לה, וכשהוצאתי מפי את המילים הללו, לא ידעתי בעצמי עד כמה דבריי עתידים להתגלות כנכונים במבחן המציאות.

באחד הלילות של אותו שבוע, בשעה מאוחרת מאד, כאשר כל בני הבית נמו את שנתם בשלוח, פסק המקרר שבביתנו מלפעול. לשונות של אש החלו לפתע לעלות מהמנוע שלו, ועשן כבד נישא בכל חלל הבית.

כיון שכל בני המשפחה היו שקועים בשינה עמוקה, סכנה ממשית ריחפה מעל לראשנו, עד שהקב"ה ריחם עלינו ובחסדיו הגדולים פקח את עיניי. התחושה הראשונה שהרגשתי בה כשהתעוררתי הייתה כאב ראש חזק, ומיד לאחריה גיליתי בחרדה שהבית כולו אפוף בעשן.

קמתי מיד ממיטתי וצעדתי לכיוון ממנו הגיע העשן. וכשהגעתי למטבח, ראיתי את המקרר שחור כולו ועולה בלהבות.

מיד מיהרתי להעיר את כל בני המשפחה הרדומים שבניסי ניסים ניצלו מחנק, או ממוות נורא אחר.

לאחר נס ההצלה הובן לי ולכל בני המשפחה באופן מוחש, שמצות הצדקה שבה עסקתי באותו שבוע, כאשר תרמתי מכספי ביד נדיבה, הייתה מעין כופר נפש עבור כל בני המשפחה, והיא שהגנה בעדנו והצילה אותנו ממוות בטוח, כנאמר "צדקה תציל ממוות" (משלי יא, ד).

עזות דקדושה

יהודי יקר בשם מר חיים הי"ו אשר תומך ומסייע בכל כוחו למוסדותינו הקדושים, סיפר באחד מימי ההילולא של רבנו הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א סיפור מופלא שגרם לחיזוק גדול בעוצם מצות הצדקה.

וכך סיפר: באחת השנים כאשר הגיש את דו"ח הכנסותיו למס ההכנסה, הופיעו בין פרטי הוצאות העסק שלו גם סכומי התרומות שהוא תרם למוסדות התורה, כדי שיקבל עליהן החזר מס.

הפקיד הגוי שבדק את הקבלות המצורפות שניתנו למר חיים מהמוסדות, והבחין בסכומי התרומות הגדולים שהיו רשומים בהן - פקפק באמיתותן של הקבלות, ולא הסכים לזכות את מר חיים בעבורן. מר חיים לא ויתר, ולאחר דין ודברים קשה, העניינים התגלגלו לידי כך שהוא חויב לשלם למס ההכנסה קנס עצום של שני מליון דולרים.

באותה התקופה שלח לי שוב מר חיים היקר תרומה גדולה בסך חמישים אלף דולר, וכשהעביר שוב את הקבלה למס ההכנסה לצורך החזר מס, אנשי המס דחו את הקבלה ואמרו שקבלה כזו אינה נכללת בהוצאות המוכרות, ובנוסף שלחו אליו למשרדו, אדם ממס ההכנסה כדי שיזהיר אותו על עוון זיוף מסמכים ותרומות.

מר חיים הי"ו שלא הסכים לקבל את הדחייה, אזר אומץ והחל לדבר עם איש מס ההכנסה שביקר במשרדו בלשון קשה ביותר. הוא לא

פחד ממנו כלל וגער בו בלשונו החדה על חוסר האמון שמשרדו רוחש לו, ועל כך שכל תרומותיו אמיתיות וקבלותיו מקוריות, ולבסוף סיים את דבריו ואמר לפקיד מס ההכנסה: "כעת קום והסתלק ממשרדי, ואל תוסיף עוד לראות את פניי".

הפקיד הגוי ששמע את המילים הנחרצות והבוטות שנאמרו כלפיו, שלח מיד אנשי חוק ושוטרים רבים אל משרדו של היהודי, שהודיעו לו בו במקום שהוא עצור בעוון עבירה פלילית של ביזוי עובד ציבור ממשלתו.

אולם מר חיים ידידנו לא נבהל מפניהם והחל לצעוק גם עליהם בקולו הרם, ואמר: **"אני תרמתי למוסדות התורה של רבי חיים פינטו זיע"א ועל כן אינני מפחד מכם כלל, כעת קומו ועזבו כולכם את משרדי תיכף ומיד!"**

כאשר אנשי החוק הבחינו בנחרצות שבקולו - נהפך לבבם והם החלו לדבר עימו בעדינות וברוגע, עד שלבסוף קמו ויצאו ממשרדו. שעה קלה לאחר מכן הם התקשרו אליו והודיעו לו שהם מעוניינים להגיע עימו לפשרה לפיה במקום שיהיה עליו לשלם מס בסכום של שני מליון דולר - הם דורשים ממנו לשלם עשרת אלפים דולר בלבד!

מר חיים הי"ו הוסיף ואמר לנוכחים בהילולא שכיון שהוא ידע שכל התרומות שתרם הן בעבור מוסדות התורה על שם הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לפיכך הוא לא חש כל פחד מפניהם של אנשי המס והמשטרה, וידע שהצדיק זיע"א יהיה בעזרו.

וכך אכן היה. במקום שמר חיים ייאסר ויבוא על עונשו - זכות הצדיק הגנה עליו ועל כספו ולבסוף הוא נדרש כאמור לשלם למס ההכנסה סכום פועט יחסית למה שנדרש ממנו מלכתחילה.

מה' מצעדי גבר

באחת השנים נתבקשתי לעזור באיסוף כספים עבור רב מסוים, אשר היה אמור להגיע לאזורי כדי לאסוף תרומות עבור מוסדותיו.

ערכתי במקום מגבית כספים, ובחסדי שמים, חפץ ה' בידי הצליח

ואספתי עבורו תוך יממה אחת סכום נכבד, כך שכל שנותר לי היה לחכות לאותו רב שיגיע אליי כדי לקחת את הכספים.

זמן מה לפני שאותו רב היה אמור להגיע אליי כמסוכם, התקשר לביתי אדם עשיר ששטח בפניי את צרותיו וביקש ברכה לישועה.

כדי שיהיה לברכה על מה לחול ביקשתי ממנו שיתרום סכום כסף לצדקה עבור הרב שאני אוסף עבורו, והעשיר - בשמחה רבה אמר שיביא את תרומתו אליי לבית הכנסת ביום שלישי הקרוב, לאחר שאמסור את השיעור בו הוא רגיל להשתתף.

באותו יום שלישי הגיע לבית הכנסת רב נוסף צדיק ועניו, שגם הוא בא לאסוף כספים, וכשעלה בידו לאסוף כ- 300 יורו - הוא היה שמח ומאושר.

כאשר הבחין בו העשיר בבית הכנסת, הוא חשב לעצמו שזהו הרב שאליו התכוונתי בשיחתי עימו, ועל כן הוא מיהר לעברו ונתן בידו את תרומתו בסך 1000 יורו.

לאחר מכן, בא לפניי העשיר ואמר לי: "כבוד הרב, הנה העברתי את תרומתי לרב כפי שהורית לי בטלפון".

התפלאתי מאוד על דבריו כיון שהרב שאני ביקשתי ממנו שיתרום עבורו - עדיין לא הגיע למקום. על כן שאלתי אותו: "כבר העברת את התרומה לרב? היכן ראית אותו?"

"ראיתי אותו כאן, בבית הכנסת". השיב העשיר מיד.

לשמע תשובתו הבנתי את מקור הטעות ואמרתי לו: "אתה העברת את התרומה לרב אחר, ולא לרב שאני התכוונתי אליו מלכתחילה, אולם מאת ה' היה הדבר".

ובלבי חשבתי שאותו רב שקיבל את תרומת העשיר חשב לאסוף בסך הכל כמה מאות יורו, ולבסוף זכה ויצא כשבידו סכום של 1300 יורו!

בודאי אמונתו בה', היא שהביאה לכך שהצליח ה' את דרכו באיסוף הכספים אף מעבר למה שציפה ולמה שייחל.

מצות הכנסת כלה

באחד הימים בהיותי בפר"ז באה לפניי אישה ובידה הזמנה לחתונת בתה, וסיפרה במר נפשה כי מצבה הכלכלי קשה מאד, אין בידה פרוטה עבור צרכי החתונה ואפילו לא עבור הנדוניה הבסיסית והדברים ההכרחיים ביותר לצורך הקמת הבית.

באותו יום הייתי אמור למסור שיעור בפני אלפי משתתפים, ועל כן אמרתי לה שבסיומו של השיעור אבקש מהנאספים כולם שכל אחד מהם יתרום מכיסו בעין יפה עבור מצות הכנסת כלה.

אולם משמים נשכח הדבר מזכרוני, ורק לאחר שהמאזינים כולם עזבו את המקום - נזכרתי בהבטחתי לאותה אישה ואמללה, וצער עמוק פשט בלבי.

כאשר האישה הבינה שהדבר נשכח ממני, אכזבה גדולה מילאה אותה ולבה נמלא בייאוש. אולם באותם רגעים החלטתי בלבי לסייע לה בכל דרך אפשרית, ולפיכך פניתי אל האישה ואמרתי לה: "גברת, אל נא תדאגי, ישועת ה' כהרף עין, עוד תראי שישועתך תגיע במהרה".

טרם סיימתי את דברי, והנה עבר בסמוך אליי אחד מתלמידי.

כהרגלי בקודש שאלתי אותו לשלומו והוא השיב שברוך ה' שלומו טוב, ואחר המשיך התלמיד ופנה לדרכו. אולם אני קראתי לו שוב ושאלתי אותו: "אמור לי, האם באמת הכל בסדר אצלך?"

התלמיד התפלא לשמע שאלתי החוזרת וענה שוב: "כן, ברוך ה' הכל בסדר". אולם לאחר שפנה ממני וצעד מספר צעדים, שב אליי ואמר: "כבוד הרב הכניס אותי כעת לדאגה, ממש עכשיו יצרו איתי קשר מהבית והודיעו לי שהתעוררה בעיה כלשהי, ולאחר שאלות הרב כבר איני יודע ממה עליי לחשוש".

כששמעתי זאת השבתי לו שאין כל מקום לדאגה, והוא יכול לשוב לביתו ברגיעה.

אולם התלמיד לא נרגע ואמר שברצונו לקיים **מיד** מצוה כלשהי שתעמוד לזכותו ולזכות בני ביתו.

כששמעתי זאת אמרתי לו - "הנה לפניך מצוה חשובה עד מאד, מצות הכנסת כלה, הישמר לך לבל תחמיץ הזדמנות זו היקרה מפז".

וממחשבה למעשה. מיד שאלנו את האישה אודות הסכום שדרוש לה לנישואי בתה והיא נקבה בסכום הנדרש. כבר למחרת העביר לה תלמידי את תרומתו ואף אני זכיתי והשלמתי את החסר, וברוך ה' חתונת בתה נערכה במועדה לשמחת כל הנוגעים בדבר.

כה ייתן וכה יוסיף בכפל כפליים

ארע עימי ונתבקשתי להשתתף בדינר מיוחד שמטרתו הייתה איסוף תרומות "קמחא דפסחא" לטובת עניי צרפת שבערים פריז, ליאון ועוד, וגם לטובת הכולל של מורי ורבי הרה"ג רבי בנימין זאב קופמאן שליט"א מאנגליה, יהודי צדיק תלמיד חכם וגאון עצום שלא פסיק פומיה מגירסה, ואצלו למדתי בישיבת "נצח ישראל" בסונדרלנד, בהיותי צעיר לימים.

במשך כל הערב שמתי לבי לעובדה שהרה"ג הביט שוב ושוב בשעונו, כאילו הוא ממחר למקום כלשהו. לפיכך פניתי אליו ושאלתי אותו לפשר הדבר, אולם הרב התעלם בנימוס משאלתי, ולא השיב עליה.

האמת ניתנת להיאמר שהשאלה הייתה מיותרת, כיון שהבנתי בעצמי שכואב לרה"ג על בזבז זמנו היקר, וכל שהוא מבקש זה לשוב ללימודו ולעיסוקו התמידי בתורה הקדושה.

כיון שלא יכולתי לראות את מורי ורבי בצערו הגדול על ביטול התורה, אמרתי לו שאני מנדב עבור הכולל שלו במנצ'סטר את כל הסכום שנאסף בדינר, ללא שתהא חלוקה בין הכולל שלו לבין הקמחא דפסחא. וחזרתי ונקבתי שוב בסכום הכסף שאני תורם לישיבתו, ביודעי שזהו הסכום שהיה עליו לאסוף בשהותו בפריז.

כששמע זאת הצדיק אורו עיניו והוא אמר לי בשמחה: "כעת אני יכול לחזור לסדריי הרגילים בעבודת ה', ולא אאלץ שוב לחזר על פתחי הנדיבים בפריז".

אך במחשבה נוספת הוא פנה אליי ושאל אותי: "ומה עם העניים של צרפת?"

"זו כבר הבעיה שלי", עניתי לו. וידעתי שיהיה עליי לדאוג להם באופן אחר.

בואו וראו עד כמה עצומה השגחת ה' יתברך - באותם רגעים ניגש אליי יהודי ולחש באוזני שברצונו לתרום למוסדותינו הקדושים סכום נכבד. מה מאד נדהמתי לשמוע שהסכום שנקב בו היה **זהה במדויק** לסכום שהתחייבתי אני לתרום לטובת הכולל של מורי ורבי במנצ'סטר, וכבר חשבתי בלבי שחבל שלא התחייבתי לתרום סכום כפול, וכך מן השמים היו מסובבים שיגיע לידי אף סכום כפול בתרומה.

בשובי לביתי סיפרתי לרעייתי תחי' על כל הקורות עימי. והיא בצדקוּתה הציעה שאנדב סכום כסף נוסף לכולל של הרה"ג קופמאן, ואכן כך עשיתי. יצרתי קשר עם הרה"ג, ואמרתי לו שברצוני להוסיף על תרומתי סכום נכבד נוסף. הרה"ג שמח מאד וכך סיימנו את השיחה.

והנה, לתדהמת כולנו שוב התרחש הפלא והטלפון שצלצל מיד לאחר מכן בישר על תרומתו של יהודי אמיד למוסדותינו - בסכום **הזהה במדויק** לסכום שנידבתי בפעם השניה!

ללמדנו באופן מוכח שכל המזדרז בקיום המצוות, ובפרט במצות הצדקה - מובטח לו שלעולם לא יגיע לידי חסרון כיס, כי הקב"ה אוהב את נותני הצדקה ודואג להם, ובודאי ישיב לו מאוצרו הטוב ככפל כפליים.

חסכוּנות לנצח נצחים

באחת השנים הגיע מר ישועה דרעי ז"ל יחד עם אשתו להילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שבמרוקו.

מר ישועה חפץ מאד להיכנס אליי ולקבל את ברכתי בזכות אבותיי הקדושים, אולם הוא רצה להיכנס לחדרי כשבידו סכום כסף לצדקה. באותה העת לא היה ברשותו כל סכום כסף, אלא רק חסכוּנותיו אשר מהם היו אמורים הוא ובני משפחתו להתקיים בחודשים הקרובים, ועל כן הוא לא ידע מה לעשות.

אשתו, שראתה אותו חושב ומתלבט מה לעשות, פנתה אליו וייעצה

במסילה נעלה

צדקה

לו: "אין לנו כעת כסף שתוכל לתרום לרב, לכן אולי כדאי שלא תכנס אליו כלל, והפעם תוותר על ברכתו".

אך בעלה ענה לעומתה: "למה את אומרת שאין לנו כסף לתת לרב? ישנם כספי החסכוניות שמרנו, שאותם אני יכול לתת לרב".

"אם תתרום את החסכוניות לרב" השיבה לו אשתו "מניין יהיה לנו כסף עבור הוצאות החגים הקרבים - ראש השנה, יום כיפור וסוכות?"

מר ישועה דרעי ז"ל עם הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א

מר ישועה שמע את דבריה ואמר: "ה' ירחם.

אני נכנס ותורם לרב את כספי החסכוניות". ולמרות שאשתו קראה אחריו שוב ושוב שלא יעשה זאת, מר ישועה לא שמע בקולה, ונכנס לחדר.

מיד בהיכנסו הניח מר ישועה דרעי על השולחן את המעטפה עם תרומתו בסך 1000 פראנק, ולאחר שקיבל את ברכתי יצא מן החדר שמח וטוב לב.

כשיצא, שאלה אותו אשתו בתרעומת: "מדוע נתת לרב את כל כספי חסכוניותנו?"

אך הוא בשלו: "איך אפשר להגיע להילולת הצדיק ולא לתרום לנכדו כסף לצדקה?"

"הבנתי שאתה רוצה לתת כסף לצדקה" קראה אשתו, "אבל מדוע תרמת את כל כספי החסכוניות? יכולת להפריש לצדקה רבע מהסכום, וכך היה נותר בידינו סכום כסף גם עבור הוצאות החג!"

מר ישועה לא נבהל מכעסה של אשתו והשיב לה ברוגע ושלוה: "עוד תראי שבזכות מצות הצדקה יעשה עימנו הקב"ה ניסים ונפלאות, כך שנוכל לחגוג את החגים הבאים עלינו לטובה בשמחה ובשלום".

לאחר מכן שבו בני הזוג לביתם שבקזבלנקה.

והנה, עודם בדרכים פגש בהם יהודי זר שאינו מכירם כלל, ושאל את מר ישועה: "האם יש לך די כסף עבור הוצאות החגים הקרבים?"

מר ישועה שהיה מופתע מאד ענה מיד: "לא! אין לי כלל מהיכן לשלם את כל הוצאות החגים".

אז הוציא היהודי מכיסו סך 1000 פראנק (!) ונתן בידו של מר ישועה דרעי.

מר ישועה ואשתו נותרו המומים, כיצד ידע היהודי לתת בידיהם בדיוק את סכום הכסף שאותו תרמו לצדקה?

כשראתה אשתו את השגחת ה' הניסית עליהם - היא התרצתה, והבינה שמעשהו של בעלה שנתן לצדקה את כל כספי החסכונו היה נכון. כספי החסכונו שניתנו לשם שמים עומדים להם כעת לנצח נצחים, ובנוסף - הקב"ה לא נטש אותם, ושלח להם את צרכיהם לחגים הקרבים.

ישועה בכפל כפליים

מר מסיקה הי"ו הינו יהודי יקר, עשיר גדול ונדיב שמתגורר בפרז. באחד הימים מר מסיקה בא לפניי וביקש ברכה לרפואה, שכן הוא חלה מאד בכבד שלו, ובנוסף טרם זכה לילדים.

באותה שעה שהוא ישב אצלי, הייתי זקוק לסכום כסף גדול ועל כן ביקשתי ממנו שיתרום סכום זה לרפואתו, ובנוסף, שיקבל על עצמו להניח תפילין. ובזכות מצוות אלו הוא יזכה בעזרת ה' לרפואה שלימה.

מר מסיקה תרם מיד את סכום הכסף והוסיף שהוא חפץ גם בברכה להיפקד בילדים, שכן הטיפולים הכימותרפיים שהוא מקבל מחבלים

ביכולתו הגופנית להיפקד בילדים, ובאם לא יזכה לילדים - למה לו חיים?

מובן שברכתי אותו שיזכה גם לילדים, ואת הסכום שקיבלתי ממנו העברתי מיד למורי ורבי הרה"ג רבי בנימין זאב קופמאן שליט"א ראש הכולל במנצ'סטר שבאנגליה.

עם מו"ר הג"ר בנימין זאב קופמאן שליט"א

ברוך ה', בזכות אמונתו הגדולה ובזכות הצדקה שנתן - הראה לו הקב"ה ניסים ונפלאות בשני הדברים. מר מסיקה גם זכה להבריא לגמרי ממחלתו, וגם זכה ברבות הימים לחמישה ילדים כן ירבו.

הצלה כפולה משמים

בשנות נעוריי למדתי בישיבה קדושה תחת השגחתו של מורי ורבי הגאון רבי גרשון ליבמן זצ"ל. ברבות השנים ישיבה זו נקלעה לקשיים כלכליים, החובות שהצטברו נעשו קשים מנשוא, והישיבה עמדה בפני סכנת סגירה.

כיון שכך, באו אליי ראשי הישיבה וביניהם הרה"ג רבי אליהו שניאור שליט"א, בבקשה לעזרה וסיוע כספי למוסד הקדוש, ואמרו לי: "עשה זאת למען כבוד ה', וקח את הישיבה תחת חסותך".

בקשה זו גרמה לי למבוכה רבה וללחץ גדול, שכן מדין הכרת הטוב לשיבה הקדושה בה גדלתי ובה התחנכתי חפצתי מאד לעזור בכיסוי חובותיה, אולם מנגד - לי עצמי ישנם מוסדות תורה רבים אשר עול כלכלתם נתון על צווארי, וכיצד אם כן אוכל לסייע גם למוסד אחר במתת כספי כה רב תוך שהדבר עלול לסכן את מוסדותי, שכן מדובר בסכומים גדולים מאד?

אולם הרבנים שבאו בשם הישיבה הקדושה לא ויתרו, והתחננו שאעזור להם אפילו במשהו, על כן תרמתי להם סכום כלשהו, אך לא היה בו כדי להוציא את הישיבה מחובותיה, וגם איסוף כספים שערכתי בליאון לטובת הישיבה לא הגיע אפילו לאחוז אחד מהסכום שהישיבה נזקקה לו.

לבסוף החלטתי ליטול על עצמי את עול חובות הישיבה, ואמרתי לרבנים אשר היו אצלי שאני מקבל על עצמי לדאוג בעבורם לסכום הכסף העצום שלו הם זקוקים.

רבני הישיבה שמחו מאד והקלה גדולה נראתה על פניהם, וגם אני שמחתי, כיון שידעתי שמורי ורבי הרה"ג רבי גרשון ליבמן זצ"ל בודאי שמח בעולם העליון בהחלטה שקיבלתי.

כשפניתי לחשוב מנין אשיג את סכום הכסף, הבנתי שהקב"ה מעמיד אותי בניסיון גדול של אמונה וביטחון, ועל כן חיזקתי את ביטחוני בקב"ה שהוא כל יכול ואני רק כלי בידו, מעין צינור להובלת השפע למוסד הקדוש הנצרך לכך.

לאחר מכן נודע לי כי בנין הישיבה עלה בלהבות. ועל כן, נוסף לעניין חובותיה העצומים של הישיבה, התווסף הצורך לדאוג במהירות לשיפוץ הבנין באופן יסודי, שכן בחורי הישיבה שנותרו ללא מחסה התפזרו באופן זמני ללמוד במוסדות אחרים עד לשיפוץ הישיבה.

מובן שקיבלתי על עצמי לדאוג גם לזאת, והשלכתי יהבי על הקב"ה שיזמין לי את המזומנים הנדרשים לכך.

זמן קצר לאחר מכן צלצל הטלפון בביתי ועל הקו היה יהודי אשר סיפר לי כי הוא מצוי בסכנה גדולה ועל כן הוא מעוניין בברכה.

ברכתי אותו שיזכה לברכה ולהצלחה והיהודי הוסיף ואמר: "רבי, אם בתוך מספר שעות יגמר העניין לטובה אתרום לרב סכום כסף גדול מאד לצדקה".

התאפקתי לא לשאול את היהודי באיזה סכום מדובר, והוא המשיך מעצמו ונקב בסכום שייתן, אשר תאם באופן מדויק לסכום שלו נזקקה הישיבה הקדושה שנושרפה.

ייתבחר שמו לעד, לאחר מספר שעות צלצל שוב היהודי וסיפר שהוא יצא בשלום מן הסכנה, והוא כבר שולח את הסכום שעליו התחייב לצדקה.

מיד כאשר הגיע אליי סכום הכסף - העברתי אותו במלואו לרבני הישיבה ושמחתי מאד על שזכיתי להיות השליח להחזיק ולשקם את ישיבת נעורי מצרתה.

ולמדתי מכך מוסר השכל עצום שהנה בשעה שהשלכתי את כל יהבי על הקב"ה ובטחתי בו באופן גמור שיעזור לי לדאוג לישיבה המצויה במצוקה - מיד גלגל הקב"ה את הדברים כך שהיהודי צלצל אליי, ודרכו נשלחה התרומה לישיבה.

מעניין לציין שיהודי זה סיפר לי שכתוצאה מאותה צדקה הוא ניצל מסכנה נוספת, שכאשר שב לביתו ביחד עם אשתו בטיסה מפלורידה, לפני הנחיתה הודיע לפתע הטייס לכל הנוסעים שיחגרו מיד את חגורות הבטיחות שכן המטוס נכנס לתוך עננים כבדים והסכנה גדולה, כיוון שלא ניתן לבצע נחיתה באופן שכזה.

הנוסעים כולם נתקפו בפחד גדול, אולם אותו יהודי אמר לאשתו ברוגע שאין להם כלל ממה לפחד כיון שמצויה בידם זכותה הגדולה

קברו של מו"ר הגר' גרשון ליבמאן זצוק"ל

של מצות הצדקה, וזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תגן בעזרת ה' עליהם ועל הנוסעים כולם.

ואכן כך היה, ברקים ורעמים סבבו את המטוס אך לא גרמו לו כל רעה, וכך הצליח הטייס לבצע נחיתה רכה ומוצלחת בשדה התעופה. ועוד הוסיף היהודי וסיפר לי שבעת שכלתו הרתה לזוג תאומים נוצרה לפתע סכנה גדולה לאם ולעוברים, עד שהרופאים חשבו לבצע הפלה כדי להציל לכל הפחות את האם.

אולם לאותו יהודי הייתה אמונה חזקה בקב"ה שבזכות מצות הצדקה שקיים - יזכה בנו להיפקד בילדים בריאים לאחר שנים רבות בהן לא זכה לזרע של קיימא. ואמנם ארע נס, האם והעוברים יצאו מכלל סכנה והאישה ילדה תאומים בריאים ושלמים למזל טוב.

כל זאת בכדי ללמדנו על גודל מעלת מצות הצדקה אשר בכוחה להציל ממוות לחיים.

מעטים במקום רבים

באחת השנים הילד יוחנן סיטבון הי"ו מפריז, בנו של מר דוד סיטבון הי"ו מפריז, חלה בלוקמיה (סרטן הדם), והיה נתון במצב קשה בין חיים למוות.

באותם ימים תוכנן להיערך דינר גדול בו ייאספו מעות לעניים עבור חג הפסח שקרב לבוא.

לאותו ערב הוזמנו כארבע מאות איש, אך בשל משחק כדורגל גדול שנערך באותו ערב, אשר רבים התעניינו בו - הגיעו לאולם הגדול רק ארבעים איש.

תחילה היינו אובדי עצות וכמעט שנכנסנו לייאוש, אולם מיד התחזקנו באמונתנו שהקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה, ובודאי ידו לא תקצר מלהושיענו.

והנה, מר דוד סיטבון נכנס לאולם ועימו עשרים איש נוספים, כך שהיו באולם בסייעתא דשמיא כשישים אנשים אשר זכו לשמוע במהלך הערב מענייני דיומא. מידי פעם הבטנו במר דוד סיטבון

האומלל ורחמינו נכמרו עליו ועל בנו החולה המצוי בבית החולים במצב אנוש ממש.

לפתע קמתי ממקומי ואמרתי לקהל: "כעת יש לעזור לעניים ולנזקקים שבעבורם התאספנו כאן, כל אחד יתרום כפי יכולתו ובעזרת ה' זכות מצוה זו תעמוד לילד יוחנן סיטבון, והקב"ה ישלח לו רפואה שלימה. שכן מצוה זו תגרום להתעוררות גדולה בשמים, שהנה אנו עושים כמיטב יכולתנו ופועלים באמצעות שישים אנשים כאילו היו כאן כעת ארבע מאות אנשים. ובודאי יעשה עימנו הקב"ה ניסים ונפלאות ונזכה לראות כאן בשנה הבאה את הילד החולה כשהוא שלם ובריא!"

התעוררות גדולה נוצרה בקרב האנשים לשמע הדברים, ובאותו ערב זכינו לאסוף משישים האנשים סכום כפול מזה שחשבנו לאסוף מארבע מאות איש!!!

שנה לאחר מכן נערך דינר נוסף, בו לא זכיתי להשתתף בשל הולדת בני ר' מיכאל יוסף אלכסנדר נ"י במזל טוב, אולם בנו של דוד סיטבון, יוחנן, זכה להשתתף בדינר כשהוא בריא ושלם.

ב"ה היום הוא נשוי ואב למספר ילדים כן ירבו וה' יתברך יזכהו לתורה ולמעשים טובים אמון.

פעמים רבות קורה שאדם אינו מודע לניסים הסובבים אותו בכל עת ובכל שעה, וזאת מפני שהוא רגיל בהם או מפני שהוא קטן מהם ואינו מבין את גודלם, אך כשיגדל ברוחו ויכיר בטוב שסובב אותו, אז יהלל וישבח לבורא העולם שדואג לו בכל עת ובכל שעה.

(הכרת הטוב)

זוהי הדרך הנכונה בה יש להתנהג בעולם הזה. בעניינים שברוחניות - על האדם להקדיש את כל כוחותיו ואת כל זמנו לעבודת ה' וכל המרבה הרי זה משובח. ולעומת זאת בענייני החומר - כל הממעיט הרי זה משובח.

(הסתפקות במועט)

ציצית

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי מְגִדֵּיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתֵי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לַאלֹהֵיכֶם (במדבר טו, לח-מ)

וזכרתם את כל מצוות ה', שמנין גימטריא של ציצית שש מאות, ושמונה חוטים וחמשה קשרים הרי תרי"ג. (רש"י)

ר' מאיר אומר, וראיתם אותם לא נאמר, אלא וראיתם אותו, מגיד הכתוב שכל המקיים מצות ציצית מעלים עליו כאילו הקביל פני שכינה, שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, והרקיע דומה לכסא הכבוד, שנאמר וממעל לרקיע אשר על ראשיהם. וראיתם אותו וזכרתם, מגיד שכל המקיים מצות ציצית מעלים עליו כאילו קיים כל המצוות. (ספרי שלח קטו)

ונושא הציצית כדי שלא יטרידוהו חושיו בעולם, וכמו שאמר "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". (כוזרי ג, יא)

וכל המתעטף בציצית, קדושתו כפולה מחברו, שנאמר למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלוקיכם. וכן אמרו חז"ל בספרי, והייתם קדושים, מלמד שהציצית מוספת קדושה. (רבינו יונה אגרת התשובה ו)

אמר ריש לקיש כל הזהיר בציצית זוכה ומשמשין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים, שנאמר "כה אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם" וגו'. (שבת לב, ב)

מצות ציצית מורה כי ישלים גופו ויהדר אותו במצוות, כי הטלית מלבוש הגוף ומורה לך כי יש לקשט הגוף במצוות. וזה שאמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים, כלומר, שיהיה מטהר ומזכה גופו שיהיה טהור, וקרא זה בגדיך לבנים, כי הגוף הוא כמו בגד לנשמה, ואמר שיהיה לבן דהיינו זך ונקי, ואמר שזה מצות ציצית, כי מצות ציצית מורה לך לזכות גופו ולטהרו, ושמן על ראשך אל יחסר זה מצות תפילין... והתפילין הם פאר הנשמה כמו שהציצית פאר הגוף, הרי הציצית מורים על טהרת הגוף, והם בסוף הבגד לומר כי אך מצד הגוף אין נראה בין צדיק ובין רשע, אבל בסוף יהיה נראה ההבדל הזה אף שאינו נראה בעולם הזה מצד שהאדם הזה הוא גשמי והוא בעולם הגשמי, אבל בסוף נראה ארבעה הבדלים, הרי כי הציצית מורים על שיש הפרש בין צדיק ורשע... (מהר"ל דרשה לשבת הגדול)

תנו רבנן איזהו עם הארץ בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו. (סוטה כב.)

כשהאדם מתעטף בציצית ויצא לפתח דירתו שלם הקב"ה שמח, ומלאך המשחית אז משם וניצול האדם מכל נזק ומכל משחית, והיינו לדורתם לדירתם, בשביל דירתו שהיה שם שלם ויצא מפתח ביתו במצוה. אמר ר' נהוראי אסהדנא עלי מאן דנפיק מתרע ביתו בציצית ותפילין ברישא אזדמנו שם שכנינתא ותרין מלאכין ומלווין אותו לבי כנשתא, ומברכין ליה וחד מקטרגא אזל אבתריה ועל כרחיה עונה אמן. (ילקוט ראובני שלח לך)

ציצית

שבע ביום הללתיך

אדון סיבוני הי"ו ואדון ביטון הי"ו הינם שותפים לעסקים.

יהודים אלו נוהגים מידי שנה לערוך הילולא לכבוד הצדיק רבי דוד משה זיע"א שהיה שד"ר (שלוח דרבנן) מעיר הקודש ירושלים, ולאחר פטירתו נקבר במרוקו. צדיק זה היה ידוע כמקובל אלוקי ומלומד בניסים, ואלפי אנשים עולים להשתטח על קברו מידי שנה. כאשר הגיעו מר סיבוני ומר ביטון באחת השנים להזמיני להילולת הצדיק שנערכה בפריז, ניגש אליי אדון סיבוני וסיפר לי כי תקופה קצרה קודם לכן הוא היה מעורב בתאונת דרכים קשה שבה התנגשה מכוניתו במשאית גדולה. מכוניתו התרסקה לגמרי ורק לאחר מאמצים מרובים הצליחו בניסי ניסים לחלץ אותו מתוכה, והציצית שלבש היא זו שהצילה אותו ממלכודת המוות.

עוד הוסיף מר סיבוני ופירט שבשעת התאונה הוא חש כיצד הציצית שלגופו מקיפה את ראשו, ולאחר שהצליחו לחלצו מן הרכב המרוסק, אמרו לו המחלצים: "הבגד הזה הציל אותך ממוות בטוח כשהגן על ראשך!"

עובדה זו הייתה מפליאה מאד ולא מובנת גם למחלצים, שהרי כיצד יכולה פיסת בד להגן על אדם מריסוק איברים וודאי?

כששמעתי את סיפורו של מר סיבוני אמרתי לו: "הן דברים אלו כבר למדו חז"ל (מנחות מג, ב) ממילותיו הקדושות של דוד המלך: "שבע ביום הללתיך" (תהילים קיט, קסד). שבזכות שבע מצוות האדם זוכה לשמירה ולהגנה. ואלו הן: ארבע ציציות, תפילין של ראש, תפילין של יד ומזוזה. מצוות אלו בכוחן להגן על האדם ולשמור אותו מכל רע. ומסיבה זו זכית שדווקא הציצית שלגופך היא זו שעמדה להצלתך ממוות".

מתיר אסורים

באחת הפעמים שבהן ביקרתי במקסיקו שבאמריקה, ערכנו שבת של התעלות ליהודיי המקום, ובסייעתא דשמיא זכינו באותה השבת להתרוממות עצומה ולתוספת קדושה והתעלות לכלל המשתתפים. במהלך השבת, כאשר הבחנתי שהקהל שרוי בשמחה גדולה, הוצאתי חבילת ציציות - טליתות קטנים, וקראתי: "מי שיניח עליו טלית קטן יזכה לברכה והצלחה".

שיחה בבית הכנסת שער השמים במקסיקו

האמת היא שחשבתי שמתוך כל היהודים הרבים שבמקום, רק יהודי אחד או שניים יקומו ויקבלו על עצמם את מצות הציצית. אך מה מאד הופתעתי לגלות שיהודים רבים קמו על רגליהם וביקשו לקבל ציצית.

ברגע אחד נעלמו כל הציציות שהבאתי, ואני ברכתי את הקהל הקדוש שבזכות מצוה יקרה זו ימלא הקב"ה את כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

מספר ימים לאחר מכן, התקשר אליי רבי חיים קורסון שליט"א ואמר לי בהתרגשות: "כבוד הרב, נס עצום אירע בזכות הציציות שחילקת במקסיקו".

וכך סיפר: "אשתו של חברי הטוב, מְרַצָּה את עונשה בבית הסוהר

בעוון העלמת מס, ועוד נכוננו לה שנות מאסר רבות בגין כל המיוחס לה. בשל כך, הצעתי לחברי שיקבל על עצמו את מצות הציצית, כדי שזכות המצוה תעמוד לאשתו להוציאה מבית הסוהר. ואף נתתי בידו את אחת מאותן ציציות שכבוד הרב חילק בשבת, בהיותו במקסיקו.

בתחילה חברי סירב לקבל על עצמו ללבוש את הציצית, אולם אני לחצתי עליו והסברתי לו שציצית זו מבורכת בברכת הרב, וברכת הצדיק אינה שבה ריקם. לבסוף התרצה ידידי וקיבל על עצמו ללבוש את הציצית, ונשא תפילה שבזכות קבלת עול מצות הנחת הציצית על גופו, הקב"ה ירחם על אשתו ויושיע אותה מצרתה.

ואכן, הלא יאומן התרחש.

לפתע פתאום התקשר אליו עורך הדין של אשתו ואמר שנראה לו שכעת דעתו של השופט היא לטובת האישה, שכן הוא רוצה לשחרר אותה מיד. אין הוא מבין כלל מה עלה במחשבתו של השופט, אך השופט העביר לו מסר דחוף כי הוא משחרר את האישה מיד ממאסר, למרות כל העבירות הפליליות אשר יוחסו לה.

שמחה גדולה הייתה בביתו של ידידי כשבני המשפחה שמעו את הבשורה המרנינה, והם הודו לה' על הנס הגדול שנעשה להם".

כך סיפר רבי חיים קורסון שליט"א.

אין ספק שזכות מצות הציצית שהיהודי קיבל על עצמו, היא שעמדה להצלתה של אשתו, ומרגע שהוא התרצה להניח על גופו את הציצית הקדושה - הקב"ה נהג עימו לפנים משורת הדין ואשתו זכתה לצאת ממאסרה.

תנאי לחיים

בחור פלוני מהעיר מרסיי שבצרפת היה בעבר רחוק משמירת תורה ומצוות. למרות שאחיו התגורר בעיר ליאון שבצרפת, העיר שבה אני מתגורר, הוא לא הכיר אותי ולא שמע את שמי מעולם, עד לרגע שבו חייו השתנו מן הקצה אל הקצה.

כך, באחת השנים הוא היה מעורב בתאונת דרכים מחרידה שבה

הוא נפגע באורח אנוש, ולאחר ניתוחים רבים וטיפולים שונים בבית החולים הוא עדיין היה נתון במצב של תרדמת. מצבו הרפואי היה כל כך קשה, עד שהרופאים שטיפלו בו התייאשו ממנו, ולא נתנו לו שום סיכוי לשוב לחיים.

בשל מצבו הקשה, אחיו שגר בליאון יצר קשר טלפוני עם ישיבתנו הקדושה שבליאון וביקש ממזכיר הישיבה דאז, רבי שמעון חלימי ז"ל, לשוחח עימי באופן דחוף.

כיון שבאותה העת שהיתי עם בני משפחתי בעיר ניס שבצרפת, המזכיר המסור אמר לו שלא ניתן כעת להשיג אותי.

אולם האח לא ויתר וביקש מהמזכיר שיעשה עימו טובה אישית וייצור איתי קשר דחוף, כיון שאחיו במרסיי נמצא במצב קשה מאד ותלוי בין חיים למוות.

מזכיר הישיבה רשם לפניו את שמו של החולה, יצר איתי קשר, וביקש שאתפלל עליו בזכות אבותיי הקדושים זיע"א שיזכה לרפואה שלימה.

והנה, למחרת היום פקח הבחור הפצוע את עיניו ושב להכרתו.

מילותיו הראשונות אשר יצאו מפיו היו: "היכן רבי דוד פינטו?"

בני משפחתו נדהמו לראותו ער ומדבר, וביותר נדהמו כפליים מהשאלה ששאל, שהרי מימיו הוא לא ראה אותי ולא הכיר אותי כלל. אולם הם מיהרו להשיב לחולה: "רבי דוד פינטו לא נמצא פה כעת, הוא נמצא עכשיו בעיר ניס".

הבחור קיבל את הדברים וביקש מהעומדים לצידו שיביאו לו טלית ותפילין, חפצים שהוא מעולם לא נגע בהם ומעולם לא הניחם. בני משפחתו ההמומים מיהרו לעשות כבקשתו, ואחר כך ביקשו ממנו הסבר לכל שאלותיו ולכל בקשותיו המוזרות.

הבחור הפצוע, שזה עתה שב להכרתו, פנה לנוכחים בחדר וסיפר להם:

"כאשר הייתי נתון בתרדמת חשתי כיצד אני עולה לשמים, וראיתי שם את נשמות קרובי המשפחה שאמרו לי שעליי להתלוות אליהם

במסילה נעלה

ציצית

משום שהגיע זמני לעזוב את העולם. פחד גדול נפל עליי ואני סירבתי להצטרף אליהם. ופתאום שמעתי קול קורא: 'עזבו אותנו ותנו לו לשוב לחיים, שכן הרב דוד פינטו מתפלל עליו ומעתיר בעדו מלמטה בזכות אבותיו הקדושים'. **ולפני שהורידו אותי בחזרה לארץ הציבו בפניי תנאי - שעליי להניח טלית ותפילין מידי יום.** ואז הנשמה שלי שבה ונכנסה לתוך הגוף, ופקחתי את עיניי".

כה היה סיפורו המצמרר של החולה.

ברוך הוא וברוך שמו, **אט אט החלים הבחור בגופו ובנפשו, וזכה להתחזק ביהדות ולהכיר את בוראו.** מאז פציעתו ועד היום הוא מקפיד מאד ללבוש **ציצית מידי יום ולהניח תפילין, וברוך ה' הוא זכה להקים בית בישראל ולקדש את שם ה' בעולם.**

בכל ניסיון וקושי שהקב"ה מנסה את האדם קיים טוב גדול. לעיתים קל לראות את הטוב הטמון בתוך הקושי אך לעיתים קשה לנו להבחין בטוב זה. אולם למרות זאת עלינו להאמין שכל מה שהקב"ה פועל איתנו הוא לטובתנו! ועלינו לחפש אחר טוב זה ולהודות עליו לקב"ה ולהכיר לו טובה עצומה על כך.

(הכרת הטוב)

כשם שזיווגו של האדם נקבע טרם בואו לעולם, כך גם זמן מציאת הזיווג נקבע מראש על ידי הקב"ה, וכמה שהאדם ישתדל ויפעל למצוא את זוגו - כל עוד לא הגיעה השעה הטובה שלו להינשא - שידוכו יתעכב.

(זיווג הגון)

צניעות

וְהָיָה מִחֲנִיד קָדוֹשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרֹת דָּבָר וְשֶׁב מֵאַחֲרֶיךָ (דברים כג, טו)

ערוות דבר - במעשה או דבור. (אבן עזרא)

ולא יראה בך ערוות דבר ושב מאחריך, מלמד שעריות מסלקות את השכינה.
(ספרי דברים, כי תצא, רנח)

כשבקש הקב"ה לברא את חוה היה מחשב מאיזה מקום לבראותה, אמר אם אברא אותה מן הראש תהיה רוחה גסה, מן העין תהיה סקרנית... מה עשה הקב"ה בראה מן הצלע, ממקום צנוע שתהא צנועה יושבת בבית, שנאמר ויקח אחת מצלעותיו. (תנחומא, וישב ו)

תנו רבנן שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שמשו בכהונה גדולה, אמרו לה חכמים מה עשית שזכית לכך, אמרה להם מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי. (יומא מז, א)

אין לך מדה יפה מן הצניעות. (רש"י שמות לד)

דימה האשה הנכבדת לגפן כי הגפן אדם נוטעה בזוית אחד שבביתו, וכשתגדל מעט אדם מוציא ממנה ענף בחוץ לראות פני השמש, ונמצא שרשה בתוך הבית ופארותיה משולחות בחוץ. כן האשה הנכבדת בביתה ישכנו רגליה, ואף גם זאת בירכתי ביתה לא בפתח עיניים, ומתוך ביתה

"יתפרסמו פעולותיה הנכבדות בשווקים וברחובות, כמו שנאמר "ויהללוה בשערים מעשיה". (מאירי על תהילים)

מעשה באדם שהיה רוכב יחיד בלילה והלבנה זורחת באותה לילה והוא רוכב במדבר, והנה ראה חיל גדול עגלות עגלות גדולות ועל העגלות יושבים בני אדם והמושכים העגלות בני אדם. ותמה מה היו עושים. כשנתקרב אצלם הכיר מקצתם שכבר מתו, אמר להם מה זה שאתם מושכים כל הלילה העגלות ומקצתכם על העגלות, אמרו לו בשביל עוונינו כשהיינו חיים באותו עולם היינו משחקים עם נשים ובתולות, ועתה אנו מושכים העגלה עד שכך אנו עייפים ויגיעים שלא נוכל לנהוג יותר, ואז יורדים אותם שעל העגלה ואנו עולים נחים ונוהגים אותנו עד שיגיעים ועייפים ואחר כך הם עולם ונחים... מי שעשה בחייו מעשה בהמה יש לו לעבוד באותו עולם כבהמה. (ספר חסידים, קסח-ט)

מעלה גדולה ונפלאה היא מדת הצניעות, שיהא אדם צנוע בכל דרכיו, במאכליו ומשתתו בדיבורו ובהילוכו במלבושיו, צנוע עם אשתו, הכלל כל ענייניו יהיו בצניעות ובבושת פנים, כי גדולה מעלת הבושה. רבי יוסי היה מתפאר בצניעות שלא ראו קורות ביתו שפת חלוקו, הרי שהיה צנוע אף בחדר משכבו, ואף בחשך מחוייבין אנחנו ללמוד דרכי צניעות מאברהם אבינו, כשאמר לשרה כשירד למצרים הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את, ופירשו רז"ל שעד עכשיו לא הכיר בה מרוב צניעות שבשניהם... ומכל שכן האשה שהיא מחויבת להיותה צנועה ביותר, שיהיה כל כבודה בת מלך פנימה, ותסתיר עצמה מכל אדם שבעולם בכל מה דאפשר, ועיניה תמיד למטה ודיבורה בנחת ולא יראה ולא ימצא ולא יהיה מגולה מכל גופה אפילו במשהו, שלא תכשיל שום אדם במראית עין... ולא ישמע קולה כי קול באשה ערוה, ולא יראה שער משערותיה. והפליג מאד בזוהר על חטא הזה, ואפילו בחדרי חדרים צריכה לזהר. (של"ה שער האותיות - צניעות)

צניעות

קורות ביתו של אדם מעידים בו

באחת השנים הוזמנתי למעמד חנוכת הבית בביתו של יהודי עשיר בצרפת.

ביתו של העשיר היה למעשה ווילה גדולה ומפוארת המאובזרת בכל תענוגי העולם הזה בפאר גדול ורב, החל מהנברשות היקרות וכלי הנוי שפארו את הבית וכלה בבריכה הנהדרת שהייתה בחצר הווילה. בנוסף לטקס המרשים של חנוכת הבית, תכנן היהודי העשיר שבאותו מעמד יתקיים בביתו גם טקס סיום כתיבת ספר תורה והכנסתו לבית הכנסת האזורי.

כתיבת אות בספר תורה

בשעה היעודה הגעתי לביתו של העשיר. עמדתי בפתח סלון הבית וספר התורה הקדוש ביד, אולם לפתע נתקלו עיניי בפסל אשר היה בנוי כחלק אחד מתוך הקיר עצמו, בדמותה של אישה בלתי צנועה.

מיד קראתי לבעל הבית ובזעזוע אמרתי לו שישנו איסור מפורש לעשות פסל. כפי שנצטוונו במעמד הר סיני: "לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים" (שמות כ, ד), ובמיוחד פסל כל כך לא ראוי. ועל כן אני דורש תיכף ומיד להסיר את הפסל ולסלקו מן הבית.

ובכלל, כיצד הוא חושב להשלים ולסיים את כתיבת ספר התורה במקום טמא כל כך ר"ל?

לשמע בקשתי הנחרצת מיהר בעל הבית להשיב לי כי אשתו היא זו שעומדת על כך שיהא פסל כזה בסלון ביתם, וכל שכנועיו הקודמים שתותר על רצונה זה - לא הועילו.

על פי בקשתי קרא בעל הבית לאשתו והסביר לה שוב את חומרת הדברים, והוסיף ואמר שאני דורש להסיר את הפסל מיד.

האישה החמיצה את פניה, ובכעס מופגן כלפי בעלה אמרה שהיא איננה רואה בכך כל פסול, ועל כן היא איננה מסכימה לשמוע לבקשתי ולהסיר את הפסל ממקומו.

בעל הבית שלא ידע מה לעשות למול סירובה של אשתו, פנה אליי ואמר:

"כבוד הרב, אם אתעקש עם רעייתי על כך כעת - ההתעקשות הזו תגרום לבעיה קשה בשלום הבית שלנו. בעזרת ה', אשתדל בימים הקרובים לנסות שוב לשכנע אותה לסלק את הפסל מן הבית. וכעת אני מבקש מכבוד הרב שלמרות קיומו של הפסל בסלון - לא יתבטלו טקס חנוכת הבית ומעמד הכנסת ספר התורה".

למרות כל רצוני הטוב לא יכולתי להסכים לדבר שספר התורה יוכנס לחדר בו קיים פסל נורא כל כך, ועל כן דרשתי שלכל הפחות הפסל יכוסה בסדין. ואם לא כן - אאלץ לעזוב את המקום.

מיד ציווה בעל הבית לכסות את הפסל בסדין, למרות שהדבר גרר כעס רב מצד אשתו.

כשהבחנתי בתגובתה ובכעסה של בעלת הבית על מעשיו של בעלה, פניתי אליו ואמרתי לו בנוכחותה: **"אם אשתך מעזה להחציף את פניה כנגד התורה וכנגד תלמידי החכמים, וכל זאת למען הפסל הבזוי**

אשר בבית - סימן רע יש בדבר באשר למידת הצניעות והטהרה שלה. צר לי מאד, אך אינני רואה עתיד לבית הזה". כך אמרתי בעוז ובעוצמה לכבודה של התורה.

בעל הבית נבהל לשמע הדברים הקשים וביקש ממני הסבר לדבריי, אולם אני עניתי לו בנוכחות אשתו שעוד מעט הכל יתגלה. כל דבר עתיד להיוודע בזמנו.

מספר שבועות חלפו מהאירוע, והיהודי העשיר הוצרך לנסוע לרגל עסקיו לסין הרחוקה למספר ימים. היהודי נפרד מאשתו ומילדיו ונסע לדרכו.

אולם, לאחר שהמטוס המריא לשחקים נתגלתה בו לפתע תקלה חמורה שבגללה הוחלט לנחות בחזרה בשדה התעופה, והנוסעים נדרשו להמתין עד למחרת בבוקר, כשלרשותם עומדים חדרים בבית המלון הסמוך.

היהודי, שביתו לא היה מרוחק משדה התעופה חשב בלבו: 'מדוע אמתין כאן כל הלילה? הרי מוטב שאשוב לביתי ואראה את אשתי וילדיי, ומחר בבוקר אשוב לשדה התעופה'. וכך עשה. אך החליט להפתיע את אשתו וילדיו ולא הודיע להם על שובו הבלתי צפוי.

כאשר הגיע היהודי לביתו הוא הבין את דברי שאין עתיד לבית הזה. ומיד הבהיר לאשתו שמבחינתו הקשר ביניהם הסתיים, ומן השמים גרמו לכך שהמטוס התקלקל באמצע הטיסה, כדי שהוא יגלה את נאמנותה הכוזבת כלפיו.

סוף דבר - לאחר תקופה ארוכה ומייגעת בה האישה עוללה לו צרות רבות ורעות, זכה היהודי להתגרש ממנה, ולאחר תקופה מגירושיו, כשהיהודי הגיע אליו בעת שהותי בעיר ניס שבצרפת - הפגשתי אותו עם אישה מתאימה, ומספר חודשים לאחר מכן נישאו השניים והקימו בית.

אבל בעוונות הרבים, מאחר וגם נישואין אלו לא היו מבוססים על התורה ועל הצניעות - גם הם נגמרו רע. ועד היום כשאני פוגש את היהודי האומלל, הוא אומר לי: "חבל שלא בניתי את ביתי על טהרת הקודש והצניעות".

איתות כפול משמים

באחד הימים בהם קיבלתי קהל באה לפניי אישה וסיפרה לי את חלומה שחזר על עצמו פעמיים בערב יום הכיפורים.

בחלומותיה היא ראתה שהשן שלה נופלת, כאשר בפעם הראשונה בישרו לה בסמוך לכך שדודתה עתידה למות בקרוב, ובפעם השנייה הודיעו לה שהדוד שלה ייפטר לאחר יום הכיפורים.

כיון שחלומות אלו גרמו לה לחרדה גדולה, היא פנתה אליי ושאלה מה עליה לעשות בעקבות החלומות שחלמה.

השבתי לאותה אישה שחלומותיה נועדו משמים לאותת לה שעליה לשוב בתשובה ולתקן שני דברים. האחד - לכסות את ראשה המגולה, והשני - להחליף את לבושה הלא צנוע בלבוש הראוי לבת ישראל.

למשמע דבריי התבוננה בי האישה והפתעה על פניה. היא לא הבינה מה הקשר בין החלומות שחלמה לבין התיקונים שהוריתי לה לעשות. לפיכך ביקשתי ממנה שתיקח לידיה את ספר התהילים ותפתח אותו באופן אקראי בעמוד כלשהו.

האישה ששמה היה **דבורה**, עשתה כדבריי ופתחה את ספר התהילים באופן בלתי מכוון, והנה הספר נפתח בדיוק בפרק פ"ג המדבר על הריגת סיסרא על ידי יעל, כיון שהכריז מלחמה על דבורה הנביאה. כפי שנאמר בפסוק: "עשה להם כמדין כסיסרא כיבין בנחל קישון" (תהילים פג, י).

ומובא במדרש שכאשר סיסרא היה יורד לרחוץ בנחל קישון, היו נתפסים דגים רבים בשערותיו. ומשמע מכך שישנו קשר בין עניין השיער לבין דבורה. כשראתה זאת האישה היא התרגשה מאד והבטיחה להקפיד בכיסויי שערות הראש.

אישה זו זכתה שהקב"ה ישלח לה משמים איתות ברור בצורת חלומותיה שנתקיימו במלואם! שכן לאחר יום הכיפורים נפטרו לבית עולמם דודה ודודתה ע"ה, כל זאת כדי שתתעורר לתשובה. ומן השמים אף סייעו בידה לראות את הקשר המוחשי בין הפסוקים שבספר התהילים, שאותו פתחה באקראי, לבין הדברים אשר עליה להתחזק בהם ולשוב עליהם בתשובה.

בית מקדש מעט

במסילה
נעלה

צניעות

באחד מביקורי בפר"ז שבצרפת, התבקשתי לדרוש בשבת בבית כנסת בעיר. בבוקרו של יום השבת הגעתי לתפילה בבית הכנסת, והנה אני רואה לנגד עיני נשים גלויות ראש היושבות בערבוביה בין הגברים, וכל הציבור כולו ממתין לתחילת התפילה.

הבנתי מיד שלא ניתן יהיה להתחיל את התפילה באופן זה, שהרי נאמר "שער באישה ערווה" (ברכות כד, א), ועל כן פניתי לרב בית הכנסת וביקשתי ממנו שיפנה לנשות בית הכנסת ויבקש מהן לעבור לעזרת הנשים.

רב בית הכנסת שבקשה זו הביכה אותו, התחמק מהבקשה ואמר שזהו הנהוג בקהילתם שנשים יושבות בערבוביה בין הגברים, ועל כן אין ביכולתו להעיר לנשות בית הכנסת.

למשמע תשובתו הוכיתי בתדהמה והוכחתי אותו:

"כפי הידוע לנו, בזמן שבית המקדש היה קיים עם ישראל היו עולים בחג הסוכות לרגל וחוגגים את שמחת בית השואבה. הנשים היו מתקבצות בעזרה ואילו הגברים היו מצויים מחוץ לעזרה ושם היו רוקדים ומפזזים ושמחים ושואבים רוח הקודש ממעמד שמחת בית השואבה.

והנה, למרות שהשכינה שרתה על הגברים ובודאי הרחיקה מהם את התאוה לנשים בזמן שמחתם בבית המקדש - מכל מקום נשות עם ישראל התקבצו בעזרה, והיו מורחקות ומובדלות מן הגברים."

ובפנותי לרב בית הכנסת שאלתי אותו: "האם ייתכן לומר שמצבם הרוחני של הגברים המצויים עימנו כעת בבית הכנסת משופר ומתוקן ממצבם הרוחני של הגברים בבית המקדש בשעת שמחת בית השואבה כששאבו רוח הקודש? ודאי שלא!

ולכן - אם בזמן בית המקדש היה צורך בהפרדה מלאה בין הגברים לנשים, קל וחומר שבזמננו כשהפרצה מצויה, יש להקפיד בדבר במאד מאד."

רב הקהילה הסכים עם דבריי, אולם עדיין חשש מתגובת הקהל כלפיו אם יעיר להם על כך, ולפיכך פניתי אני לנשים היושבות בבית

הכנסת וביקשתי מהן שתעלינה למעלה אל עזרת הנשים כדי שנוכל להתחיל בתפילה.

ברוך ה', נשות בית הכנסת צייתו לבקשה ללא עוררין, וכך יכולנו להתחיל את התפילה על פי ההלכה הצרופה.

בדרך שאדם רוצה לילך

באחד הימים נפגשתי עם מלכה חשובה ונערצת מאד בעולם.

בעת פגישתנו, הושיטה המלכה את ידה כדי ללחוץ את ידי כמקובל בעולם, אולם מטעמי צניעות ואיסור נגיעה באישה זרה, נאלצתי כמובן לסרב בנימוס לבקשתה.

האמת היא, שברגע הראשון חשתי מבוכה רבה מהעניין, אין זה נעים כלל לדחות את יחסה הטוב של דמות כל כך חשובה ובעלת מעמד, ובנוסף גם חששתי שמא המלכה תכעס לנוכח סירובי או שמא תיפגע ממנו.

אולם לא היה לי כל ספק בדבר שלא אוכל להיענות לבקשתה למרות כבוד המלכות, שהרי הקב"ה מלכו של עולם, ציוונו על הצניעות ואסר לנו אפילו נגיעה קלה של לחיצת יד עם אישה זרה. ומשמים סייעו בידי ונתקיים בי מאמר חז"ל "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו" (מכות י, ב).

לבסוף, לא די בכך שהמלכה הנכבדה לא כעסה לשמע סירובי, אלא היא קיבלה אותי בהבנה וכיבדה אותי. ובנוסף, עוד ביקשה את סליחתי והתנצלה אם פגעה חלילה ברגשותיי.

שחוק וקלות ראש

באחת מקבלות הקהל שערכתי בצרפת באו לפניי בני זוג טרם נישואיהם. היות שהכרתי אותם כקלי דעת אשר רגילים להשתתף במסיבות של הוללות ושכרות עם אנשים מפוקפקים, הזהרתי אותם לבל יוסיפו להשתתף במסיבות אלו, ואף פניתי לאיש ואמרתי לו:

"דע לך שאם תמשיכו להופיע במקומות אלו - ייתכן שיום אחד יקום איש אשר יחמוד את אשתך, ויקחנה".

בני הזוג הביטו זה בזה וצחקו, ובכך הביעו את זלזולם בדבריי שנשמעו להם חסרי היגיון. הרי הם נאמנים זה לזה ודואגים זה לזה כל כך, עד שרבים אמרו עליהם שהם דוגמא לזוג מוצלח ונאמן. ומה זה עלה בדעתו של הרב להזהיר אותם שמא יתערב ביניהם זר?

ימים חלפו, ולאחר נישואיהם ביקרו בני הזוג באילת שבארץ ישראל. שם הם השתתפו כהרגלם במסיבת הוללות עם חברים, כאשר לפתע הבחין הבעל הנדהם שאשתו היקרה פונה לצאת מן המקום עם גבר אחר אשר פיתה אותה בלשונו החלקה.

כששאל הבעל את אשתו מה היא עושה ולאן היא הולכת, היא השיבה לו: "אה, אנחנו רק יוצאים קצת לטייל בחוץ".

חמתו של הבעל בערה בו עד להשחית וחיש קל הגיעו שני הגברים לתגרת ידיים במכות נמרצות ואכזריות עד שהובחלו פצועים ומדממים לבית החולים.

אין זאת אלא שחוסר הקדושה וחוסר הצניעות שבהם נהגו בני הזוג - הם אשר הביאו אותם לידי כך שעניי זרים שלטו באישה ר"ל, ונאמנותה לבעלה כבר לא עמדה במבחן המציאות.

סייעתא דשמיא בענייני קדושה

באחד הימים שבהם קיבלתי קהל, באה לפניי אישה כדי לקבל ברכה עבור עניין כלשהו. אותה אישה נכנסה לחדרי בעליזות יתר, ושמחה וצהלה ניכרו בכל התנהגותה.

בראותי אותה ואת שמחתה היתרה שאלתי את עצמי - 'לשמחה מה זה עושה?' וכאשר הבחנתי גם בהתנהגותה הקלילה והבלתי מקובלת, התחלתי לחשוש לגבי שאר כוונותיה. משום שעל פי השמחה והקלילות שבהן היא נכנסה למשרדי, נתעורר בלבי חשד לגבי מידת הצניעות שבה.

אותה אישה התיישבה בכסא שלמולי וניסתה לקרב אותו לעברי, אך לא הצליחה להזיזו כלל. זאת כיון שמספר ימים קודם לכן עלה

בלבי לחבר את רגלי הכסא לרצפה, על מנת שלא יהיה אפשר להזיזו ממקומו.

כשאישה זו גילתה שהיא איננה יכולה לקרב את הכסא לעברי, נמחה החיוך מעל פניה ובמקומו הופיעו הלם ואכזבה.

באותם רגעים הודיתי לקב"ה שנתן בלבי את הדעת לתקוע את רגלי הכסא ברצפה בימים שקדמו לכך, ואין זאת אלא שמן השמים שמרו עליי מאישה זו לבל תצליח לממש את רצונותיה הפסולים.

ידועים דברי חז"ל בגמרא (כתובות יג, ב) שאין אפוטרופוס לעריות. אין כל חילוק בין אם האדם תלמיד חכם או עם הארץ, עשיר או עני. בענייני צניעות ופרישות חייב כל אדם להקפיד הקפדה יתירה לבל יכשל חלילה וחס בדבר.

המדרש בילקוט שמעוני (ויחי מט, א רמז קסא) מביא מעשה על רבי מתיא בן חרש שהיה יושב בבית המדרש ועוסק בתורה. פעם אחת עבר במקום השטן וכשראה אותו אמר: אפשר אדם כזה שלא חטא? הלך ובא לפני רבי מתיא בדמות אישה יפה.

כיון שכך הפך רבי מתיא בן חרש את פניו לצד השני. אך שוב בא השטן ועמד לו מצד שמאל, לפיכך רבי מתיא הפך פניו לצד ימין, ואמר: מתיירא אני שמא יתגבר עליי היצר הרע ויחטיאני.

מה עשה אותו צדיק? הלך ועיוור את עיניו. כיון שכך, נזדעזע השטן ונפל לאחוריו. באותה שעה קרא הקב"ה למלאך רפאל ואמר לו: לך לרפא את רבי מתיא בן חרש ואמור לו שאני ערב שלא ישלוט בו היצר הרע.

ומעשה נוסף מובא בגמרא (קידושין פא, א) על רבי מאיר ורבי עקיבא שהתלוצצו על עוברי עבירה, וגם אותם ביקש השטן להכשיל בראייה אסורה, ואם לא שבשמים היו עוצרים את השטן ממעשיו בזכות התורה שבידם, הדבר היה עולה בידו.

אם כן, ניתן ללמוד ממעשים אלו מוסר גדול שכל אדם בכל דרגה של רוחניות חייב להיזהר בענייני צניעות, והבא ליטהר מסייעין אותו. יהודי שמבקש להקפיד בענייני קדושה וטהרה - הקב"ה מסייע לו לבל ייפול ברשתו של היצר הרע.

כוח הטוב להיטיב

באחד הימים באה לפניי אישה הרחוקה מקיום תורה ומצוות, וסיפרה שהיא חלמה חלום מבשר רע, ובחלומה הזהירו אותה להקפיד מאד לשמור על צניעותה.

לשמע דבר חלומה הוספתי וחיזקתי אותה עוד בדברי מוסר ובמאמרי חז"ל בשבח מעלת הצניעות כיאה לבנות ישראל הקדושות ועודדתי אותה להקפיד מכאן ואילך על לבושה ועל התנהגותה שיהיו בצניעות.

בתחילה קשה היה לאישה לקבל את דבריי, משום שהם חייבו אותה לשנות את אורח חייה שאליו הורגלה מאז ומעולם. ובנוסף, היא חשה בושה גדולה מבני ביתה וממכריה הסובבים אותה, שלבטח ילעגו לה אם תשנה את לבושה ואת הליכותיה.

אולם לבסוף, לאחר שכנועים מרובים ודברי עידוד וחיזוק, דבריי טפטפו אל עומק לבה והיא קיבלה על עצמה את האמת הצרופה של תורתנו הקדושה. כיום היא שומרת על המצוות כולן ומקפידה עליהן קלה כבחמורה בראש מורם וללא שום בושה.

צא ולמד על כוחו של היצר הטוב להיטיב, שמסוגל להכניע את היצר הרע גם כאשר הדבר דורש מהאדם כוחות עצומים ומאבקים לא פשוטים מבית ומחוץ.

עיוורון עצמי

באחת הפעמים שבהן ערכתי קבלת קהל באה לפניי אישה לצורך קבלת עצה טובה, והביאה עימה את תמונות בני משפחתה. האישה הניחה את התמונות על השולחן לפניי ולצערי נוכחתי לראות שכל בני משפחתה רחוקים מאד מדרך התורה.

מיד הוריתי לאישה להרים את התמונות מעל השולחן והערתי לה על לבושם הלא צנוע של בני המשפחה.

אולם האישה, שאהבתה לילדיה ולבני משפחתה הייתה גדולה מאד - לא ראתה בלבושם כל פסול, ולכן לא הבינה כלל למה אני מתכוון.

הבנתי שאהבתה לבני משפחתה מעוותת לפניה את המציאות, והוכחתי אותה על כך: "יודעת את, מרוב אהבתך לבני משפחתך את לוקה בעיוורון עצמי. הנה אני מסב את תשומת לבך לחוסר הצניעות שבצורת לבושם של בני משפחתך, אולם את מתעלמת מדבריי ומסתירה מעצמך ומהם את האמת, אך דעי שבני המשפחה המצולמים לבושים בחוסר צניעות מביאים על עצמם ועל כל עם ישראל אך צרות ורעות".

לאחר שהאישה יצאה מחדרי חשבתי לעצמי כיצד זה עלה בדעתה להביא לפניי את התמונות חסרות הצניעות? ואיך העזה להראות לי את אותן תמונות מבישות? והשבתי לעצמי שזהו דורו של משיח. פני הדור כפני הכלב, וכשם שהכלב אינו מתבייש ואינו רואה שום בעיה במעשיו המתועבים, כך לצערנו נוהגים יהודים מעם ישראל, ולוואי והקב"ה יקבל את תפילותינו וישלח לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו.

עם הצדיק האדמו"ר מדושינסקיא שליט"א בבית המדרש אורות חיים משה באשדוד

הבא ליטהר מסייעין אותו

באחת השנים, כאשר הייתי מאושפז בבית החולים, לדאבוני הרב הייתי מוגבל בפעולותיי ונזקקתי לעזרה פיזית רבה בפעולות

במסילה נעלה

צניעות

שונות שהיה עליי לבצע. לשם כך שהה לצידי כל הזמן מלווה מבני המשפחה, מתלמידיי, או מזכירי המסור, שהם סייעו לי בפעולות אלו.

אולם, באחד הימים ארע שנותרתי לבדי למספר דקות כיון שמזכירי היקר היה באמצע תפילה בחדר הסמוך, ובאותן דקות ממש ניגשו אליי אחיות בית החולים וביקשו לטפל בי.

סירבתי כמובן לכך שנשים תיגענה בי, וכיון שכאמור לא היה איש לצידי שיסייע לי במקומן, וגם לא הואילו דבריי שתוך מספר רגעים ישוב מלווי המסור, ביקשתי מאחת מהאחיות שתתקשר לאשתי ותאמר לה שתשלח מיד בחורים מהישיבה שידאגו לי.

אולם האחות סירבה להתקשר לאשתי, ועל כן ביקשתי מהאחיות שלכל הפחות תואלנה לקרוא לאח בית החולים שהוא יטפל בי, ולא הן. אך גם לדבר זה לא הסכימו האחיות, מכיון שהיה זה יום ראשון בשבוע, וביום זה בצרפת ישנם פחות אנשי צוות בשטח.

כיון שראיתי שקול זעקותיי גם הוא לא עוזר לי להבריא את האחיות מחדרי והן מתעקשות לטפל בי בעצמן, קראתי לאחת האחיות ואמרתי לה: "אני רוצה לדבר איתך".

אינני יודע מה עלה בדעתה של האחות לשמע בקשתי המוזרה, אולם כל שעלה בדעתי היה רק המחשבה על מרים הנביאה אחות משה ואהרון, אשר בדיוק באותו שבוע עסקו בעניינה בפרשת השבוע "בהעלותך". ופתאום נצנץ במוחי הרעיון שאולי אם אספר להן סיפורי תורה, האחיות תחשובנה שאני משוגע ולא שפוי בדעתי, ותעזובנה אותי במנוחה.

כך התחלתי לספר לאחות בית החולים על מרים הנביאה שדיברה רק דבר קטן כנגד אחיה משה ובכל זאת נענשה בצרעת מאת ה'. ומי יודע מה היה עונשה אם חלילה הייתה מדברת לשון הרע גמור.

"מנין אתה יודע ששמי העברי הוא **מרים**?" שאלה האחות בפנים חיוורות.

האמת היא שלא ידעתי כלל שזהו שמה, אולם ברגע שהיא אמרה לי

כי שמה העברי הוא **מרים**, הבנתי מדוע סיפורי גרם לה לפחד כה רב, שכן בוודאי חשבה שסיפור הדברים נוגע גם אליה.

חשתי שיד ה' הייתה בכך שפניתי דווקא לאחות זו, וסיפרתי לה דווקא את הסיפור הזה על מרים הנביאה. וכיון שראיתי את חששה הגדול ואת בהלתה מדבריי, המשכתי ואמרתי לה: "אם תגעי בי - יִקְרָה לך מה שקרה למרים הנביאה שלקתה בצרעת!"

האחות שמעה ונבהלה עוד יותר, ומיד קראה לאחות השנייה וביקשה ממנה לצאת מן החדר. לא ארכו הרגעים ובחדרי הופיע אח בית החולים שטיפל בי כנדרש על פי הלכות הצניעות, ומאותו יום אחיות בית חולים לא הוסיפו עוד להתווכח עימי על הדבר וכיבדו את רצונותיי.

חתונה על פי ההלכה

ארע עימי והוזמנתי להשתתף בחתונת בנו של גביר גדול בניו יורק. החתונה נחגגה באולם מפואר ברוב פאר והדר, וכספים רבים הושקעו באותו אירוע.

אולם לדאבון הלב בשל חוסר הצניעות ששרר במקום, נאלצתי במשך כל זמן החופה לעצום את עיניי וברור היה לי שלא אוכל להוסיף ולהשתתף בסעודת החתונה. מיד כשהסתיימה החופה הישבתי בדעתי כיצד אוכל להימלט מן המקום מבלי שאיש ישים לב לדבר, ומבלי שחסרוני יורגש.

אך עודי מהרהר בדבר, בעל השמחה ניגש אליי והזמין אותי באופן אישי להיכנס לאולם.

הייתי במבוכה. כיצד אוכל לסרב להזמנתו? אולם מצד שני - היה ברור לי שלא אעבור על הלכות התורה משום סיבה שהיא, ואפילו במחיר חוסר נעימות ובושה גדולה בסירוב להזמנתו של הגביר.

לבסוף פניתי לבעל השמחה ושאלתי אותו: "האם רוצה אתה לקבל את ברכתי בזכות אבותיי הקדושים זיע"א?"

"בודאי!" השיב לי בעל השמחה ללא כל היסוס.

"אם כן" אמרתי לו "ישנה בעיה כלשהי. כעת נערכים באולם השמחה ריקודים מעורבים, גברים ונשים כאחד - ואני חושש שאם אכנס לאולם, הדבר יפגום בקדושת עיניי, ואולי ברכתי לא תוכל להתקיים בשל כך".

אותו עשיר התקשה להבין את משמעות העניין של "לפגום בקדושת העיניים", ולצערי הרב קשה היה לי להסביר לו את העניין.

לבסוף אמרתי לעשיר שאם ברצונו שאכנס אל אולם השמחה - עליו לדאוג לכך שתהיה הפרדה בין גברים לנשים.

העשיר שמח לפיתרון שהצעתי ואמר: "דבר זה יכול להיעשות. אם אעשה הבקשפרדה בין גברים לנשים כמו שהרב מבקש - האם כבודו ייכנס לאולם?"

"כן, אכנס" אמרתי, והוספתי: "אבל אני רוצה גם לרקוד עם החתן, ולא אוכל לרקוד לצלילי הזמר הגוי שהבאת".

שמחתו של העשיר נעלמה מפניו והוא שאל באכזבה: "נו, ומה אעשה לגביו?"

"שלח אותו", השבתי לו "הרי היו כאן הזמרים היהודיים מרדכי בן דוד ואברהם פריד ששרו בזמן החופה - לך בִּקְשׁ מהם שייכנסו לאולם וישירו, וכך הם יְשַׁמְחוּ את החתן והכלה, אותך ואת כל אורחך המוזמנים".

הגביר חכך בדעתו, ולבסוף שאל: "ואם אעשה כן ואשלח את הזמר הגוי - האם הרב ייכנס לאולם?"

"כן" השבתי "אם תהיה הפרדה מוחלטת בין גברים לנשים ובאולם ישירו זמרים יהודיים - אכנס בשמחה, אברך אותך ואת החתן בזכות אבותיי ואפילו ארקוד עימכם ריקוד של מצוה".

וכך היה. אולם השמחה הופרד לגברים מצד אחד ולנשים מן הצד השני, הזמר הגוי נשלח לביתו ובמקומו עלו לשיר זמרים יהודיים, והשמחה הייתה גדולה מאד.

כתוצאה ממעשה זה נעשה קידוש ה' גדול בכל ניו יורק, כיון שנודע לכל שגביר פלוני חיתן את ילדיו מתוך הפרדה מלאה בין גברים לנשים.

באותן הדקות ששוחחתי עם הגביר לגבי הצורך בהפרדה בין גברים לנשים ולגבי הזמרים בחתונה, עמדו לצידי רבנים נוספים שנפעמו מאד מדבריי שנאמרו במשנה תוקף. ובהתפעלות גדולה שאלו: "רבי דוד, כיצד עשית זאת?"

השבתי להם: "כשהאמת היא הדוברת - ניתן לפעול גדולות ונצורות. כיון שכל דבריי היו דברי התורה הקדושה שהיא האמת האחת והיחידה - הם התקבלו על לבו של היהודי ופעלו עליו באופן נפלא."

קביעת עיתים לתורה

הנה ימים באים נאם ה' אלוקים והשליחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה' (עמוס ח, יא)

כי דבר ה' בזה (במדבר טו, לא)

רבי נהוראי אומר [מהו אותו ביזוי דבר ה'], כל שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק. (סנהדרין צט, א)

באהבתה תשגה תמיד (משלי ה, יט)

כל העוסק בתורה כאלו הקריב תמידין שנאמר באהבתה תשגה תמיד. מהו תמיד, אם עסקת בתורה כאלו אתה מקריב תמידין בכל יום. (ספר כד הקמח תורה)

אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק תדיר בתורה הרי זה נזוף להקב"ה. (שמות רבה פרשה מא)

רבי טרפון אומר היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים והשכר הרבה ובעל הבית דוחק. הוא היה אומר לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה ונאמן הוא בעל

מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא.
(אבות ב, טו-טז)

כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק - הקדוש ברוך הוא מביא עליו
יסורין מכוערין ועוכרין אותו. (ברכות ה, א)

אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה, קבעת
עתים לתורה... (שבת לא, א)

אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה
ואפילו בשעת מיתה שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל - אפילו בשעת
מיתה תהא עוסק בתורה. (שבת פג, ב)

אמר רב המנונא אין תחילת דינו של אדם נידון אלא על דברי תורה. (סנהדרין
ז, א)

כיוון שהתורה עיקר יצירת האדם יש לו לדאוג במה שרוב העולם נכשלים
בעוון בטול תורה והם משימין כל זמנם בהבל ואינם קובעים עתים לתורה
בשבת ובמועדים ולפעמים בימות החול גם בלילות וכל אחד מהם ימצא
עילות זה לריבוי עשרו שאין לו פנאי וזה לרוב חסרונו שהוא צריך לרדוף אחר
טרפו. בין כך ובין כך התורה בטלה. (כד הקמח תורה)

קביעת עיתים לתורה

החלום ופֶּשֶׁרוֹ

פעמים רבות נשלחים לאדם משמים איתותים ורמזים שונים דרך חלומותיו, במטרה לחזקו בעבודת ה', וכל שעליו לעשות הוא להבין את פשרם של האיתותים ולהתחזק בקיום התורה והמצוות.

מעשה היה באישה שבאה לפניי וסיפרה שראתה בחלומה שנשרו לה כל שיניה.

כיון שחלום זה ידוע כחלום רע (עי' שו"ע או"ח רפח, ה) שיש לערוך עליו 'תענית חלום', שאלה האישה מה עליה לעשות בעניין ובמה היא צריכה להתחזק. הוריתי לאישה ללמוד את הלכות טהרת המשפחה ולהתחזק בהן יותר, והאישה קיבלה את דבריי ועשתה כפי שהוריתי לה.

אולם בזאת לא תם הסיפור.

החלום חזר על עצמו, ושוב האישה ראתה בחלומה שכל שיניה נושרות, ועל כן היא הגיעה אליי מבוהלת שוב, וביקשה לדעת מה עליה לתקן.

שוב ניסיתי לתת לה עצות שונות בעניין, אולם כל התקנות שהאישה קיבלה על עצמה לא עזרו, והחלום שב וחזר אליה פעם אחר פעם והוסיף להפחידה.

לבסוף, פניתי לאישה ואמרתי לה שעליה לבדוק **עם עצמה** במה היא נכשלת ומה היא צריכה לתקן, ואז תבוא הרגיעה אל לבה והחלום יפסיק להטרידה.

וכך היה. כעבור תקופה מסוימת שבה אליי האישה ובפיה הבשורה: "כבוד הרב, החלום המטריד עזב אותי, מאז שהרב נתן לי את עצתו האחרונה לבדוק עם עצמי מה עלי לתקן ועשיתי כפי שהורה לי, החלום עזב אותי ולא שב להטריד אותי בשנתי".

כיון שכך, בררתי אצלה: "נו, ומה מצאת לנכון לתקן בעצמך?"
והאישה השיבה: "כבוד הרב, קיבלתי על עצמי להתחזק באהבת
התורה. עודדתי גם את בעלי היקר לקבוע עיתים לתורה, ומידי ערב
אני שולחת אותו ללימודו בשמחה ובנפש חפצה".

על כך אמרו חז"ל בגמרא (ברכות ה, א): "אם רואה אדם שיסורין באין
עליו - יפשפש במעשיו, שנאמר (איכה ג) 'נחפשה דרכינו ונחקורה
ונשובה עד ה'". פשפש ולא מצא - יתלה בביטול תורה, שנאמר
(תהלים צד) 'אשרי הגבר אשר תייסרנו י-ה ומתורתך תלמדנו'".

מוצא שפתיך תשמור

כאשר ערכתי קבלת קהל בבית משפחת זר בעיר בני ברק שבארץ
ישראל, כבר משעות הבוקר הגיעו אנשים רבים למקום, ומפאת
העומס הרב נתבקשו הפונים לקצר בדבריהם, ולשהות בחדרי מספר
דקות בלבד, כדי שאספיק לקבל את כל הבאים אחריהם בתור.

אולם היו במקום זוג מבוגרים שאמרו שהם מקווים שבסייעתא
דשמיא אוכל לסייע להם, אך בכדי להסביר את הבעיה שלהם הם
זקוקים לזמן רב ולא יוכלו להסתפק במספר דקות.

הרב מעניק את ספריו פחד דוד לראש ישיבת
פונוביז' הג"ר גרשון אדלשטיין שליט"א

במסילה נעלה

עיתים
לתורה

כיון שכך, נאמר להם שבשעות הבוקר העומס רב וקהל גדול מחכה להיכנס, ועל כן מוטב שישובו לקראת הערב, אז יהיה באפשרותי להקדיש להם זמן רב יותר.

בני הזוג קיבלו את ההצעה ונותרו להמתין מחוץ לחדרי במשך כל היום כולו, ולקראת הערב כשסוף סוף ישבו לפניי, הם שטחו באוזניי את סיפורם הנורא.

יהודים אלו הם בני משפחה גדולה ועניפה. מזה מספר שבועות קורה שוב ושוב שבני המשפחה נפטרים באופן טראגי ופתאומי ר"ל והם אינם מבינים על מה ולמה באה עליהם גזירה נוראית זו. כיון שכך הם פנו לרבנים גדולים ולמקובלים כדי לשאול בעצתם, אולם אף אחד מהם לא ידע לומר להם בוודאות מהי סיבת הדבר.

בשבת האחרונה הופיע אחד מבני המשפחה הנפטרים בחלומו של אחד מבני הזוג ואמר לו: 'ביום ראשון הקרוב יערוך רבי דוד פינטו שליט"א קבלת קהל בבני ברק. לכו אליו, כיון שאצלו תוכלו לקבל את התשובה לפשר הגזירה'. ואכן כך עשו ובאו לפניי כדי לשמוע את התשובה לדבר.

הזדעזעתי מאד מהסיפור הקשה. במשך רגעים ארוכים הרהרתי בדבר, ולבסוף שאלתי את היהודי: "האם הבטחת לקב"ה שתלמד תורה בכל יום במשך כשעתיים?"

היהודי נדהם לשמע שאלתי ואמר שאכן, לפני זמן מה הוא קיבל על עצמו ללמוד תורה בכל יום במשך שעתיים.

"האם אתה מקיים את הבטחתך?" שאלתי אותו מיד.

פני היהודי חפו, והוא השיב שכיון שהוא טרוד מאד בעסקיו - אין לא זמן פנוי לכך, ולכן הוא איננו מקיים את ההבטחה.

לפיכך אמרתי לו: "אני מבין שבגלל עסקיך לא נותר לך זמן ללמוד, אך כיון שכבר הבטחת לקב"ה להקדיש שעתיים מזמנך ללימוד התורה, אין כל אפשרות להפר את ההבטחה, ועל כן חייב אתה לקיים את הבטחתך.

ובעזרת ה', כשתעשה זאת ותעמוד בהבטחתך למרות הקושי הגדול שבדבר - ירחם עליכם הקב"ה ויבטל מעליכם את הגזירה הנוראה".

בחסדי שמים, מאז שהיהודי החל לקיים את הבטחתו והקדיש בכל יום שעתיים ללימוד התורה - בטלה הגזירה מעל בני המשפחה, ולא נפטרו עוד אנשים במשפחתם באופן פתאומי וטראגי.

האמת היא, שאינני מבין בעצמי מדוע שאלתי את היהודי האם הבטיח ללמוד תורה שעתיים כל יום. ובודאי מן השמים עזרו לי לסייע לאותו זוג למצוא פתרון לבעייתם, בזכות המאמץ שעשו כשהמתינו יום שלם לשמוע דעת תורה בעניינם.

טעמו וראו כי טוב ה'

אחד מתלמידיי היה בעברו איש עסקים מצליח בצרפת, שהקדיש את כל זמנו וכל שעותיו לצורך עסקיו. כאשר ביקשתי ממנו שיקדיש מזמנו היקר שעה אחת ביום כדי לטעום את טעמה הערב של התורה הקדושה, אמר לי תלמידי שהוא טרוד בעסקיו ועל כן אין לו זמן ללמוד תורה.

אך דבריו לא התקבלו על דעתי.

כיון שהכרתי את תלמידי, ידעתי על אהדתו הגדולה לענייני ספורט ומשחק. וידעתי גם שכאשר מתקיים משחק כדורגל גדול וגורלי, הוא מפנה עצמו מכל עיסוקיו ועסקיו ומתרכז כל כולו רק בנעשה במשחק הכדורגל. ומשמע, שיש באפשרותו לפנות לעצמו מעט זמן מעסקיו. לפיכך ניסיתי לשדלו שיסכים לקבוע שעת לימוד אחת בשבוע.

התלמיד ניסה לסרב לבקשתי, אולם אני לחצתי עליו שוב ושוב בעניין, עד שלבסוף הוא לא עמד בלחצי המרובים ונאות לבקשתי להקדיש שעה אחת מזמנו. וכשעשה זאת, הוא הרגיש שבלימודו הוא גומל עימי טובה.

אלא שכעבור זמן מועט חש תלמידי שככל שהוא יושב ולומד - כך הצימאון שלו לדעת ולהחכים בדברי התורה הולך וגובר, עד שכעבור תקופה קצרה הוא הוסיף שעות על לימודו, והגיע לידי כך שחצי מהיום הוא יושב והוגה בתורה הקדושה.

בסייעתא דשמיא, כבר מספר פעמים הוא זכה לתרץ קושיות

ראשונים ואחרונים מתוך עומקה של תורה, וקיים במעשיו את הפסוק: "טעמו וראו כי טוב ה' אשרי הגבר יחסה בו" (תהילים לד, ט).

שיעור יומי חובק עולם

בדידי הווה עובדא ובא לפניי אדם שבישר לי באופן חגיגי: "רבי, בעוד כמה ימים בעזרת ה' אערוך סיום!"

האמת ניתנת להיאמר שאותו אדם על פי מראהו לא היה נראה מחובשי בית המדרש ומלומדי התורה בקביעות, לפיכך חשבתי בתחילה שהוא מתכוון לכך שהוא עומד לערוך סיום משניות, או סיום מסכת קצרה.

אולם היהודי הפתיע אותי שוב והוסיף בפנים קורנות שהוא עומד לסיים את הש"ס כולו!

מיהרתי מיד לברר אצלו כיצד הוא זכה לסיים את כל הש"ס כולו, והרי דבר זה איננו פשוט כלל.

והיהודי השיב: "רבי, למרות היותי איש עסקים העסוק בענייני המסחר יומם ולילה, ועל אף שאני נצרך פעמים רבות לנסוע ממדינה למדינה כיון שעסקיי פרושים בכל העולם, למרות כל אלו קבעתי לעצמי שיעור תורה מסוים שבו אני משתתף מידי יום ביומו.

וכיון שלעיתים רבות השיעור רחוק ממקומות נדודי, ולעיתים גם השעות שונות בין המדינות - במקרים אלו אני יוצר קשר טלפוני עם מגיד השיעור ומאזין לשיעור באמצעות הטלפון ממרחקים, מכל ארץ שהיא, ואפילו מהמטוס.

לפעמים הדבר דורש ממני לוותר על שעות השינה שלי בגלל שינויי השעות, אך למרות הכל אינני מוותר על שמיעת השיעור היומי! וכך, באופן זה זכיתי להשלים את לימוד הש"ס כולו!"

כך סיפר היהודי בעל העסקים.

ואני למדתי ממנו מוסר גדול שכאשר האדם מתייחס לתורה כאל מתנה יקרה וטובה, ומעמיד בראש סדרי עדיפויותיו את לימוד

התורה, וקובע לעצמו עיתים ללימוד ללא פשרות, אזי כשהקב"ה מבחין ברצונו העז לשמוע את קול התורה אפילו ממרחקים - הוא מסייע בידו, וכך זוכה היהודי להשלים את לימוד כל הש"ס כולו.

מעבירין ממנו עול דרך ארץ

בשנת תשנ"ו בא לפניי מר רון הי"ו. יהודי זה שלא היה שומר תורה ומצוות זכה לגלות את בוראו ולשוב בתשובה, הוא החל להניח תפילין ולהתפלל בקביעות, וכיום הוא בעל צדקה ורודף חסד ואף קובע עיתים לתורה מספר פעמים בשבוע.

"כבוד הרב" פנה אליי מר רון בפנים נפולות, "יש לי בעיות בפרנסה, בעיות בשלום בית וכעת גם פוטרתי מעבודתי. אמנם את כל הייסורים הללו אני מקבל באהבה, אך צרה נוספת נפלה על ראשי שאיתה אני מתקשה להתמודד - אימי חלתה במחלה הארורה, והיא כבר נמצאת בשלביה הסופניים של המחלה, עד שהגיעה למצב שבו היא איננה מסוגלת לאכול בכוחות עצמה ותזונתה ניתנת לה דרך הוריד. ואת מצבה הקשה של אימי אני מתקשה לקבל והדבר שובר את רוחי".

"האם אתה קובע עיתים לתורה?" שאלתי אותו.

"כן" ענה מר רון, "שלוש פעמים בשבוע אני מקדיש מזמני ללימוד התורה".

"אם כך" אמרתי לו "קבל על עצמך מעתה ללמוד תורה בכל יום מימות השבוע, ולא רק שלוש פעמים בשבוע".

מר רון קיבל עליו את הדבר, ולמרות שקבלה זו לא הייתה קלה עבורו כלל וכלל, הוא החל מיד בקיומה והקפיד לקיימה ללא הפסק. חודש ימים חלף. והנה, באחד הלילות בעת שהותו לצד אימו בבית החולים, הוא שמע לפתע את קולה כשהיא פונה אליו ומבקשת ממנו שייתן לה לאכול, כיון שהיא רעבה.

מר רון היה המום מבקשתה של אימו החולה, שהרי כבר ימים רבים היא איננה אוכלת בכוחות עצמה. אולם למרות זאת הוא עשה כבקשתה והאכיל אותה.

במסילה נעלה

עיתים
לתורה

למחרת בלילה שוב חזר הנס על עצמו. האם מבקשת לאכול, ובנה מאכיל אותה כאחד האדם. למחרת בבוקר, כשהוא סיפר זאת לרופאים - הם לא האמינו לדבריו, עד שלבסוף הוא אמר להם: "בואו לחדרה של אימי בשעות הלילה, ותראו בעיניכם את מה שמתרחש בו מידי לילה".

ואכן בלילה הבא הרופאים חזו במו עיניהם כיצד האישה שמצבה הוגדר כסופני - אוכלת דרך הפה כאילו הייתה בריאה.

כיון שכך, החלו לערוך לה בדיקות רפואיות מקיפות ולאחר מספר ימים התברר באופן מוחלט שמחלתה נעלמה כלא הייתה, והגידול הסרטני אשר שלח גרורות לכל גופה - נעלם מבלי להותיר עקבות.

כעבור תקופת מעקב עזבה האם לחלוטין את בית החולים כשהיא בריאה ושלימה!

כמו לא די בנס עצום זה, מר רון מצא מקום עבודה טוב יותר מהמקום בו עבד לפני כן, וגם שלום הבית שלו השתפר מאד וזוגתו אף זכתה להרות.

כך יצא שכל בעיותיו השונות באו על פתרונן באופן המוצלח ביותר בזכות לימוד התורה.

זהו כוחה של קביעת העיתים לתורה, בכוח לימוד התורה בקביעות להסיר מעל האדם אפילו גזרות קשות וגדולות, וכבר אמרו על כך חז"ל: "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" (אבות ג, ה).

כאשר יהודי מבקש להגדיל את שמו יתברך בעולם ולזכות את הרבים בקיום המצוות ולימוד התורה, הקב"ה שולח לו סייעתא דשמיא מיוחדת לעניין זה ומצליח את דרכו בדבר.

(זיכוי הרבים)

מובא בגמרא בסוכה (נב, ב): "תנא דבי רבי ישמעאל: אם פגע בך מנוול זה - משכהו לבית המדרש. אם אבן הוא נימוח, אם ברזל הוא מתפוצץ" כלומר, כאשר היצר הרע תוקף את האדם - על האדם למשוך את היצר לבית המדרש ומכוח התורה הקדושה שבבית המדרש היצר הרע נמס או מתפוצץ ועוזב את האדם לנפשו.

(זכות התורה)

קברי צדיקים

וְתָמַת רַחֵל וַתִּקְבֶּר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם. וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצָּבָה עַל
קִבְרָתָהּ הִוא מִצָּבָת קִבְרַת רַחֵל עַד הַיּוֹם (בראשית לה, יט-כ)

מה ראה אבינו יעקב לקבור את רחל בדרך אפרת אלא צפה יעקב אבינו
שהגליות עתידות לעבור שם לפיכך קברה שם כדי שתהא מבקשת עליהם
רחמים, ה"ד קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה.
(בראשית רבה וישלח פרשה פב)

מוכח שקבר רחל הוא מקום תפילה שהרי כל קבורתה שם מבואר כדי
שיבואו ויתפללו שם בניה. (בשם הגרי"ז מבריסק)

וַיַּעֲלוּ בְּנֵי יִצְחָק אֶת הָקָרְוֹן (במדבר יג, כב)

ויבאו מבעי ליה, אמר רבא מלמד, שפירש כלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח
על קברי אבות, אמר להן אבותי בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים.
(סוטה לד, ב)

מוֹכַתִּי בַּל עָלֶיךָ. לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַזֶּה וְאֲדִירֵי כָּל חֶפְצֵי כֶּם (תהילים
טז, ב-ג)

בשביל הקדושים אשר המה קבורים בארץ אשר התהלכו לפניך באמת - הם
האדירים אשר כל חפצי כם וכל צרכי נעשים בשבילם. (רש"י)

למה יוצאין לבית הקברות, פליגי בה רבי לוי בר חמא ורבי חנינא. חד אמר
הרי אנו חשובין לפניך כמתים, וחד אמר כדי שיבקשו עלינו מתים רחמים.
(תענית טז, א)

ולפיכך בהמצא לחכמים והחסידים בדורות, יהיה השפע שופע עליהם, ובאמצעותם אפשר שיהיה שופע על כל המוכנים מבני דורם, וכל שכן לאותם שהם מתקרבים אליהם ומשתתפים עמם.

ולא בחייהם בלבד, כי גם אחרי מותם, מקומות קברותיהן ראויין להמצא השפע שם בצד מן הצדדים. כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול עליהם השפע האלהי, עדיין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שיספיק לכיוצא בזה. ומפני זה אמרו רבותינו ז"ל שראוי להשתטח על קברי הצדיקים ולהתפלל שם, כי התפילה במקום ההוא תהיה רצויה יותר, להמצא שם גופות אשר חל עליהם כבר השפע האלהי. (דרשות הר"ן הדרוש השמיני)

בזמן שאין הצדיקים בדור ואין מוצאה מקום לנוח אז היא שורה על הצדיקים ישני עפר. (ביאור הגר"א לתיקוני זוהר כב, ב תיקונא שתיתא ד"ה בדרך דא)

ויש מקומות שנוהגין לילך על הקברות ולהרבות בצדקה, והכל מנהג יפה. (שו"ע או"ח הל' ערב יוה"כ סי' תרה)

בית הקברות הוא מקום מנוחת הצדיקים והתפילה נתקבלה שם יותר אך אל ישים מגמתו נגד המתים אך יבקש מהשם יתברך שיתן עליו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עפר ויקיף הקברות ויתן צדקה קודם שיאמרו התחנונות. ואין לילך על קבר אחד ב"פ ביום אחד. (משנה ברורה סימן תקפא)

ויהיה נזהר מאוד שלא ישים מגמתו להתפלל ולבקש מן המתים, שקרוב הדבר שיהיה בכלל ודורש אל המתים, אלא שיתפלל להקב"ה שיעשה חסד בזכות הצדיקים המתים. ומרבים שם בצדקות ובתחנונים. (חיי אדם חלק ב-ג כלל קלח סעיף ה)

קברי צדיקים

עקיצתן עקיצת עקרב

באחת השנים, במהלך מסע גדול שערכנו לקברי צדיקים באירופה בימי חודש אלול, ביקרנו גם בבית קברות נידח ומיושן שבו נטמן בנו הצדיק של כ"ק האדמו"ר ר' שניאור זלמן מליאדי "בעל התניא" זצוק"ל.

מסביב לאוהל הצדיק התעופפו באותה העת רבבות יתושים, ושוטטו מעל לראשי המתפללים בציון הקדוש.

לאחר שסיימנו את תפילתנו במקום וביקשנו לשוב על עקבותינו, התבוננתי מעט במצבות הסמוכות לקבר הצדיק, והבחנתי שתמונותיהם של הנפטרים מחוברות למצבותיהם. כיון שהדבר נוגד את ההלכה הפסוקה לפיה אין להדביק את תמונת הנפטר לקברו, הסקתי שקברים אלו שייכים ליהודים פשוטים מאד, ולכן הלכה זו לא נשמרה על מצבותיהם כדן.

אולם בנוסף תמהתי בלבי - וכי נאה לצדיק הקבור במקום זה לשכון בסמוך לנפטרים פשוטים אלו? האם לא היה ראוי שהצדיק ישכון בסמיכות לשושלת משפחתו המפוארת או בסמוך לצדיקים וקדושי עליון בדרגתו?

תמיהתי נותרה ללא מענה, ופנינו לצאת מן המקום.

לא חלפה שעה קלה והנה הבחנתי לפתע שעור ידי ועור פניי מלאים בעקיצות היתושים ובשל כך החלו להאדים ולהתנפח. חששתי מאד מהעניין, ובשובנו לצרפת המליץ לי הרופא לפנות לבית החולים לצורך אשפוז וטיפול, משום שהדבר עלול להתפתח לזיהום בכל הגוף.

עוגמת נפש גדולה פשטה בלבי, משום שכאמור הימים היו ימי חודש אלול וכבר התחלנו בהכנות לקראת הנסיעה למרוקו, להילולת הצדיק

הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א. לפיכך פניתי מיד לעשות חשבון נפש עם עצמי ולפשפש במעשיי במטרה להבין מפני מה באה עליי צרה זו ועל שום מה פגעו בי היתושים כל כך בחוזה? הרי כל הליכתנו לבית הקברות הייתה לשם מצווה, כדי לפקוד את קברו של הצדיק ולהתפלל במקום.

עד שלפתע עלתה בזיכרוני המחשבה שחשבתי על אודות היהודים הפשוטים הטמונים בסמוך לציון הצדיק. והבנתי שכנראה היה במחשבה זו שמץ זלזול בצדיק, שמא גם הוא איננו ראוי כל כך ח"ו, ולכן נטמן ליד אותם יהודים פשוטים.

מיד חזרתי בתשובה על מחשבה זו, ובתוך לבי כיבדתי ושיבחת את אותו צדיק זצוק"ל, וראה זה פלא, הנפיחות שבידיי ובפניי החלה מיד לסגת, ובחסדי שמים תוך זמן קצר שבתי לאיתני כבראשונה.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי, שסבל זה שנגרם לי בא ללמדני עד כמה חשוב להוקיר ולהעריך את הצדיקים הקדושים, הן אלו שנפטרו לחיי העולם הבא, והן אלו שחיים וקיימים עימנו בעולם הזה, וחלילה לנו מלחשוב עליהם איזושהי מחשבה שאיננה ראויה ואפילו הקלה ביותר. כפי שאומר התנא "והוי זהיר בגחלתן שלא תכווה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש" (אבות ב, י).

הצדיק פעל בשמים

ארע עימי ובאחת הפעמים שעליתי להתפלל על קברי הצדיקים בעיר מרקש שבמרוקו, התפללתי בין השאר גם על קברו של הצדיק רבי שלמה טמסות זיע"א.

כשהתבוננתי בשמו של הצדיק הרשום על גבי הקבר נזכרתי לפתע בחברי המתגורר בפריז, שאף שמו הוא 'טמסות' כשמו של הצדיק. משום כך החלטתי להתקשר אליו ולומר לו שאני מתפלל בעבורו, שאם הוא מצוי בבעיה או בקושי מסוים - זכות הצדיק תגן בעדו ובעזרת ה' העניינים יפתרו על הצד הטוב ביותר.

לצערי הרב, ידידי לא ענה לשיחתי ועל כן השארתי לו הודעה בתא הקולי ובה תוכן הדברים אותם חפצתי לומר לו.

למחרת התקשר אליי ידידי מר טמסות הי"ו וסיפר לי בהתרגשות: "כבוד הרב, בשעה שהתקשרת אליי הייתי בעיצומה של פגישה חשובה עם ספק גדול שהחליט על פי עצת עורך דינו משום מה להפסיק לספק לי סחורה, דבר אשר היה עלול לגרום לי להפסד ממון רב.

אך לפתע, ללא כל הודעה מוקדמת, נכנס המנהל של אותו ספק לחדר, וביקש ממנו לעצור את הדין ודברים לגבי ביטול החוזה, ובמקומו לחדש איתי את החוזה ואף להכפיל אותו. כל זאת מבלי שתהא לך כל סיבה הנראית לעין".

כך סיפר ידידי, והמשיך:

"כבוד הרב, לאחר ששמעתי את הודעתך שהתפללת עליי כבר לא נותר בלבי כל ספק לך שהיה זה בזכות תפילתך באותה עת בקברו של הצדיק אשר פעל למעני בשמים וסייע בידי לבל ייגרם לי הפסד כספי גדול".

כוחו של רבי שמעון בר יוחאי

באחת השנים באה לפניי אישה מצרפת וסיפרה לי שהיא בהריון, אולם כיון שאין היא מעוניינת בילד שייוולד לה - היא מבקשת לעשות הפלה.

נחרדתי מאד מדבריה והסברתי לה שזהו חטא נורא להפיל את העובר ללא כל סיבה רפואית מוצדקת, וזהו רצח ממש. עוד הוספתי ודיברתי על לבה לבל תעשה זאת, וגם הבטחתי לעזור לה מבחינה כלכלית עד שהתינוק ייוולד. האישה השתכנעה מדבריי ואני שכרתי עבורה בית, ודאגתי שמדי יום ישלח אליה אוכל.

זמן קצר לפני מועד הלידה, באה האישה לפניי שוב, ואמרה שהיא איננה מעוניינת לגדל את הילד שייוולד לה, ועל כן בדעתה למסור אותו לאימוץ על ידי השלטונות בצרפת.

הבנתי מיד שפירושו של דבר הוא שייתכן מאד שהבן יאומץ באופן זה על ידי משפחה גויה שתגדל אותו כגוי לכל דבר, ולפיכך הסברתי לאישה את חומרת העניין, ואמרתי לה: "אם תמסרי את בנך התינוק לאימוץ על ידי שלטונות צרפת, ייתכן מאד שהשלטונות יתנו את בנך למשפחה של גויים שתאמץ אותו, ובנך לא ידע ממוצאו היהודי".

האישה שתקה ואני המשכתי: "כיון שאת יהודיה, ובשל כך גם בנך הוא יהודי, חלה עלייך החובה לדאוג לכך שבנך יאומץ רק על ידי משפחה יהודית".

"כיצד אעשה זאת?" שאלה האישה "והרי החוק אוסר כל אימוץ שלא נעשה דרך השלטונות".

לפיכך הוריתי לה שתעשה זאת באמצעות עורך דין, כך שתהליך האימוץ יהיה תקין, ויקבל תוקף חוקי.

בשעה טובה נולד הבן, ואני הוזמנתי להיות הסנדק בברית המילה שלו. הדיין רבי יעקב פולטורק זצ"ל היה המוהל, ובמעמד הברית נכח גם יבלחט"א הרב יוסף צרויה שליט"א שהיה ראש הכולל בליאון.

לאחר מכן הועבר הילד כמתוכנן לאימוץ אצל משפחה יהודית,

הדיין הג"ר יעקב פולטורק זצ"ל

עם הג"ר יוסף צרויה שליט"א

אולם שלא כפי שהוריתי - האימוץ לא נעשה בהתערבות עורך דין, ומשמעות הדבר היא שהאישה עברה עבירה פלילית על חוקי המדינה, וכל זאת ללא ידעתי כלל.

חודשים ספורים לאחר המעשה געגועיה העזים של האם לבנה התעוררו, היא התחרטה על כך ששלחה את בנה עצמה ובשרה לאימוץ וביקשה אותו בחזרה מידי המשפחה המאמצת.

ההורים המאמצים סירבו כמוכן להשיב את הבן לאימו, ובשלב זה המשטרה נכנסה לתמונה. לאחר בירור וחקירה נודע לרשויות כי אני הוא זה שהמלצתי לאישה למסור את הבן לאימוץ אצל משפחה יהודית שלא דרך השלטונות, למרות שהדבר נוגד את החוק.

כבר באותו היום נעצרתי על ידי המשטרה ביחד עם שני הרבנים אשר נכחו בברית שנערכה לתינוק, ולמחרת היום הובאנו לפני השופט שיכריע בענייננו.

במשך כל ליל המעצר שוחחנו בינינו בדברי תורה והתפלאנו מאד על מה באו לנו הייסורים הללו.

למחרת, כשנשאלתי על ידי השופט כיצד העזתי לייעץ לאישה עצה הנוגדת את חוקי המדינה, השבתי לו:

"כשם שלמדינת צרפת ישנם חוקים, כך גם בתורתנו הקדושה ישנם חוקים ומשפטים, ומתוקף היותי רב בישראל מחובתי שלא לייעץ לבני עמי עצות אשר נוגדות את חוקי תורתנו הקדושה. מסיבה זו יעצתי לאישה בראש ובראשונה שלא תפיל את עובריה, כי זהו רצח. ולאחר מכן גם הוריתי לה למסור את הבן לאימוץ למשפחה יהודית, אבל הבהרתי לה שעליה לעשות זאת באופן חוקי על ידי עורך דין".

ברוך הוא וברוך שמו השופט קיבל את טענתי ופטר אותנו לחיים ולשלום. אך אני לא הסתפקתי בשחרור מהמעצר, וכדי לוודא שהתיק הפלילי הנוגע לחלקי בעניין לא יתקיים עוד במשטרה - ביקשתי לקבל אישור בכתב מבית המשפט לכך שהתיק הדין בענייני נסגר, ושאיני זכאי לחלוטין.

ימים ספורים לאחר מכן נסעתי עם אשתי תחי' לארץ ישראל. בעלותנו על קברו של רשב"י הקדוש במירון התפללתי מקירות לבי גם על העניין הזה שיושלם באופן סופי, ולאחר התפילה אמרתי

לאשתי שיש לי הרגשה טובה לגבי העניין ובעזרת ה' בקרוב נקבל מכתב מבית המשפט שיודיע על סגירת התיק.

עוד הוספתי סימן לדבר - שאם בדרכנו ממירון לאשדוד נפגוש שני אנשים ששמן "שמעון" כשמו של רשב"י הקדוש, יהא הדבר הוכחה לכך שתפילתי התקבלה. שהרי כתוב בתורתנו הקדושה: "על פי שני עדים... יקום דבר" (דברים יט, טו).

והנה, עוד לפני שיצאנו לדרכנו הארוכה לאשדוד, שמעתי לפתע קול הקורא בשמי. הסתובבתי לאחור ונדהמתי לגלות את מר **שמעון** דהאן ז"ל אשר בא למולנו ודרש בשלומי, ולבסוף גם ביקש את ברכתי בזכות אבותיי הקדושים. שמחתי מאד לפגוש בו שהרי בזכותו חציו הראשון של הסימן התגשם לנגד עיניי, חיבקתי אותו ונשקתי אותו בחיבה, עד שאף הוא התפלא לפשר שמחתי המיוחדת בפגישה עימו.

בקבר האר"י ל הקדוש בצפת

"נו, ומה עם שמעון השני?" שאלה אותי אשתי, ואני עניתי לה בחיוך: "רבי **שמעון** בר יוחאי הוא השני".

אך אשתי לא קיבלה את תשובתי: "אמרת שנפגוש שני יהודים בשם 'שמעון', ולכן הדבר צריך להתקיים כפשוטו".

על כן השבתי לה: "אל דאגה, בעזרת ה' יתברך עוד יבוא שמעון השני ויפגוש בנו בדרכנו".

בינתיים עלינו גם על קברו של האר"י

הקדוש בצפת, ובעת צאתי מן המקום הבחנתי פתאום **בשמעון**, בן אחותי, אשר הגיע מקנדה כדי להשתטח על קברי הצדיקים בארץ ישראל.

מרוב שמחה שגם חציו השני של הסימן התקיים הרמתי אותו, חיבקתי אותו ושמחתי בו מאד. הנה התקיים במלואו הסימן לישועתי, ואני יכול להיות סמוך ובטוח שעניין המשפט בצרפת תם.

וכך היה. בשובנו לצרפת הגיע לביתנו מכתב רשום וחתום מבית המשפט, ובו הצהרה מפורשת שהתיק בענייני נסגר, ואני זכאי לחלוטין.

יוֹנָתָן בְּחַגֵּי הַסֵּלַע

יהודי רופא גדול ממשפחת לוגאסי אשר מתגורר במרסיי שבצרפת, היה בעברו רחוק מאמונה בה' ומקיום תורה ומצוות.

יהודי זה נסע פעם מהעיר מרסיי למרוקו, והלך לבקר בבית העלמין הישן שבעיר אסוורא. שם החל להסתובב בין אלפי המצבות תוך שהוא מחפש אחר מצבתו של סבו רבי מאיר לוגאסי זיע"א.

כיון שהוא לא מצא את מבוקשו, ניגש היהודי והתפלל על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ואמר שם שאם הוא יזכה למצוא את קברו של סבו - הוא יקבל על עצמו לחזור בתשובה שלימה.

לאחר מכן המשיך היהודי לשוטט בין אלפי המצבות ההרוסות, והנה לפתע צדה את עינו להקת יונים גדולה אשר ירדה לעבר קבר מסוים ועלתה ממנו. שוב ירדה ושוב עלתה. כך מספר פעמים.

כשהוא ניגש לעבר אותו קבר, פרחו כל היונים ורק יונה אחת נשארה לעמוד על הקבר ולא עזבה אותו כלל.

היהודי הבין את הרמז והתקרב סמוך יותר לקבר, שם הבחין על המצבה בשמו של סבו ובתאריך פטירתו בדיוק כפי שמסר לו אביו.

היונה, שכמו הבינה שתפקידה הסתיים, פרשה את כנפיה ופרחה משם כשאר חברותיה היונים.

כיון שנתגשמה משאלתו למצוא את קברו של הסב, קיים היהודי את הבטחתו וחזר בתשובה שלימה, ובא אליי לספר לי בהתרגשות את כל אשר קרהו.

מעניין לציין, שעוד לפני שהיהודי פתח בסיפורו הנפלא, הבחנתי לפתע דרך החלון באלפי יונים הפורחות באוויר, וקראתי לעצמי בקול: "מה רבו מעשיך ה', אלפי יונים פורחות יחד כדי לקיים את רצון ה'".

כששמע היהודי את דבריי, הוא קרא בתדהמה: "מנין יודע הרב שהיונים הן שכיוונו אותי לקברו של סבי במרוקו?"

כיון שלא ידעתי זאת כלל התפלאתי לשמע דבריו, אולם לאחר שסיפר לי את כל אשר קרהו בבית העלמין הִבְנוּ שנינו שמאת ה' היה הדבר, ונפלאות הן דרכי ה' יתברך.

מאז, אותו יהודי קיבל על עצמו להגיע בכל שנה להילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, וברוך ה' זכה ודווקא ביום ההילולא נמצא זיווגו ההגון, ובשעה טובה הקים בית בישראל.

עשר שנים לאחר מכן, ביום ח' באב בשעה 3:00 לפנות בוקר התקשרה אליי אשתו, הגברת לוגאסי, וסיפרה לי שהבן שלה בן הארבע, ששנה קודם לכן גזזתי את שערות ראשו בעת החלאקה - יצא יום קודם לברית הבית, מבלי שמישהו מבוגר ישגיח על מעשיו. לפתע פתאום חשו בני המשפחה בחסרונו של הילד, ומיד יצאו לחוץ ושם גילו אותו צף על מי הבריכה לאחר שנפל לתוכה.

האמא, שראתה את בנה שטבע בבריכה, החלה לצרוח ולזעוק לזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א שהילד הזה, שרבי דוד פינטו שליט"א, נכדו של רבי חיים פינטו זיע"א עשה לו חלאקה - שהילד הזה לא ימות.

תפילתה נתקבלה, ולפתע הופיע במקום אדם וקפץ לבריכה, הוא הוציא את הילד מהמים ורוקן מתוכו כמויות רבות של מים. לאחר מכן הוסיף ועשה לפעוט החיאה עד שהכרתו שבה אליו, וכשראה

במסילה נעלה

קברי
צדיקים

שהילד שב לחיים - קם ועזב את המקום. בינתיים הגיעו אנשי ההצלה וקבעו שהיה כאן נס גדול שאינו מובן כלל, שכן על פי דרך הטבע לא היה לילד שום סיכוי לחיות.

אך תפילתה של האמא שיצאה מעומק הלב ועלתה עד לכסא הכבוד, גברה על כל דרכי הטבע, ובזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א זכה הילד לחיים.

התורה הקדושה היא תעודת הזהות של האדם. לימוד התורה וקיום המצוות בהם עסק כל ימי חייו הם הדברים שאותם יביא עימו בבואו ליום הדין לאחר שנותיו בעולם הזה, והם יזהו אותו בעולם העליון ויסללו בפניו את הדרך לעולם הבא.

(זכות התורה)

לעיתים מספיק להתבונן במעשים הפשוטים שבכל יום כדי להבין את המשמעות העומדת מאחורי החיים, ולהיווכח בכך שזכות המצוה שעושה יהודי מגינה עליו ומצילה אותו מכל צרה.

(זכות מצוה)

קדושה

דְּבַר אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַמְרַת אֱלֹהִים קְדָשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם (ויקרא פרק יט, ב)

מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלוין בה. (רש"י)
לפי דעתי הפרישות הזו... היא המוזכרת בכל מקום בתלמוד, שבעליה
נקראים פרושים.

והענין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש
באשתו ואכילת הבשר והיין, א"כ ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזמת
אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל
הנבלות, שלא הוזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה.

לפיכך בא הכתוב, אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וצווה בדבר
כללי שנהיה פרושים מן המותרות. ימעט במשגל... ויקדש עצמו מן היין
במיעוט... ויזכור הרעות הנזכרות ממנו בתורה בנח ובלוט. וכן יפריש עצמו
מן הטומאה, אע"פ שלא הוזהרנו ממנה בתורה... וכמו שנקרא הנזיר קדוש
בשמרו מטומאת המת גם כן. וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל ברבוי האכילה
הגסה ומן הדבור הנמאס... ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות, כמה
שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו.

אחרי שפרט כל העבירות שהן אסורות לגמרי, עד שיכנס בכלל זאת הצוואה
הנקיית בידיו וגופו... עיקר הכתוב בכיוצא בזה יזהיר, שנהיה נקיים וטהורים
ופרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים.

וטעם הכתוב שאמר כי קדוש אני ה' אלהיכם - לומר שאנחנו נזכה לדבקה בו
בהיותנו קדושים. (רמב"ן)

קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. הנה כשמתחיל האדם להתקדש,
פותח ממקור הקדושה, והוא יתברך הקדוש האמיתי, 'קדוש קדוש קדוש ה'

צבאות', וכשמתחיל האדם להתקדש, אז כביכול מתדבק בקדושתו ופותח המקור, על כן הוא יתברך מסייע לו ממש להתקדש ביותר. (של"ה יומא פרק דרך חיים תוכחת מוסר)

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. על דרך הפשט לשון קדושה הוא ענין פרישות והבדל... ויתכן לפרש "קדושים תהיו" זו קדושת המחשבה, ואחר שהזכיר פרשת עריות למעלה במין האסור יזהיר עתה ויאמר "קדושים תהיו" במין המותר הראוי לכם להדבק בו, כי הדבק במינו בקדושה גם הנשמר מהעריות קדוש יאמר לו. והזכיר באזהרת הקדושה הזאת "כל עדת בני ישראל" כדי לכלול בזה גם הנשים, לפי שהאזהרה לכל אנשים ונשים. (רבינו בחיי ויקרא יט, ב)

אמר רבא קדש עצמך במותר לך. (יבמות כ, א)

אדם מקדש עצמו מעט - מקדשין אותו הרבה, מלמטה - מקדשין אותו מלמעלה, בעולם הזה - מקדשין אותו לעולם הבא. (יומא לט, א)

בחטא אדם הראשון ובחטא העגל, נתגשמה התורה וכו', ובעשות אדם עתה המצוה הגשמית, ונראה בעיניו שהוא דבר מועט, בעיני השם יתברך הוא הרבה מאד, כי בעשות המצוה הגשמית מעורר שורשה הרוחני למעלה, והנה רוחניותה למעלה אין לה שיעור וקץ, ולכך אמר מקדש את עצמו למטה מעט מקדשין אותו מלמעלה הרבה בלי שיעור. (ראשית חכמה פרק רביעי משער היראה לה-לז)

קדושה

ברכה בכלכלה

באחת השנים בא לפניי אחד מראשי הישיבות, וסיפר על ישיבתו. הוא סיפר על אנשי הצוות הנפלאים שבישיבה ועל בחורי החמד המפארים את ספסלי הישיבה והוגים בתורה הקדושה יומם וליל. אולם עוד הוסיף ואמר שבכל מה שנוגע לענייני הכספים של הישיבה - הישיבה איננה מסתדרת, וללא כל סיבה הנראית לעין ישיבתו סובלת מבעיות כלכליות קשות ותמיד נמצאת בגרעון כספי.

לשמע הקשיים הכלכליים הקיימים בישיבה שבניהולו, ייעצתי לראש הישיבה שידדוק את מקורות הכסף המוזרם לישיבה, האם הכסף שמגיע לישיבה מקורו ממקום של קדושה, או חלילה ממקום פסול.

ראש הישיבה עשה כעצתי, ולאחר שחקר ובדק אודות מקורות ההכנסה של הישיבה, הוא מצא שרובו של הכסף מגיע לישיבה מיהודים מחללי שבת ר"ל או מתורמים שעוברים על מצוות התורה האחרות.

לנוכח הגילוי הבין ראש הישיבה שכאשר יסוד הישיבה איננו בקדושה, וכאשר הישיבה מתקיימת מכספים שאינם טהורים - אין הברכה מצויה בכספים אלו, ומכך נובע חוסר היציבות הכלכלית של ישיבתו.

כמו כן זוכר אני שבאחת השנים נגנב ממני סכום כסף גדול, ואני תמהתי מאד לפשר הדבר. הרי סכום גדול זה היה כולו שייך לכספי הציבור, ומדוע אם כן נגנב ממני? לבסוף החלטתי לבדוק אחר מקורו, ומצאתי שכסף זה היה מממון גזול, ממון שזכו בו שלא בצדק ולא ביושר, וכאשר הממון איננו טהור - אין שורה בו הברכה.

ועוד זוכר אני שכאשר נבנה מקווה הטהרה בפר"ז - תוך כדי הבנייה אירעו לנו תקלות רבות והפסדים גדולים. סכום כסף רב הושקע בבניית המקווה שיהיה באופן המושלם ביותר, אולם משום מה בכל

יום ההפסדים היו מרובים מיום האתמול. יום אחד התפוצץ לפתע צינור, למחרת נתגלו סדקים בקירות המקווה, וכן הלאה וכן הלאה.

עד שלבסוף בדקתי ומצאתי שכל התרומות שנתרמו לבניית המקווה היו מכספים שהיו בהם חילולי שבת, ולכן לא שרתה בהם הברכה.

לפיכך הוריתי מיד להחריב עד היסוד את כל מה שהספיק להיבנות, והקמנו מחדש את המקווה מממון כשר וטהור. וברוך ה' בפעם השנייה הבנייה הייתה ללא כל עיכוב ולא נתקלנו שוב בהפסדים כספיים ובבעיות.

העדר הקדושה

באחד הימים בזמן התפילה בבית הכנסת, הרגשתי שאינני מצליח להגיע לרגש בתפילתי. לא הבנתי כלל מדוע כך קורה עימי, ועל כן השתדלתי יותר ויותר לכוון את לבי לאבי שבשמים, ולהעמיד עצמי כאילו אני לפני מלך חשוב ורם שביכולתו להעניק לי כל שאבקש, אך למרות כל מאמצי השונים לעורר את עצמי להתפעלות מהתפילה ולהתרגשות בה - לא הצלחתי להגיע לידי כך, ועוגמת נפש גדולה פשטה בלבי.

עם מרן פוסק הדור הג"ר עובדיה יוסף זצוק"ל בפריז

במסילה נעלה

קדושה

כיון שהדבר ציער אותי והציק לי מאד, לאחר שנסיימה התפילה התעוררתי לעשות עם עצמי חשבון נפש, בניסיון לברר מדוע לא עלה בי כל רגש של קדושה והתרוממות. אולי לא הנחתי תפילין כהלכה, או שמא לא נעמדתי לתפילת שמונה עשרה כראוי, וכן הלאה. אך לא מצאתי כל סיבה שתצדיק את הדבר, ונותרתי עצוב ומייצר.

שבוע לאחר מכן שהיתי שוב בבית הכנסת בסמיכות לאותו מקום תפילה כשלפתע הסב מישהו את תשומת לבי לכך ששורר במקום ריח רע. הבטנו כה וכה בניסיון לגלות את מקור הריח, ואף הזזנו את הרהיטים והחפצים שהיו במקום, עד שגילינו לתדהמתנו - עכבר קטן מת.

באותם רגעים הבנתי באופן ברור מדוע לא עלה בידי להגיע לרגש בתפילתי שבוע קודם לכן.

הרי ידועה לכל ההלכה שהייתה תקפה בזמן שבית המקדש היה קיים, שיהודי שנגע בשרץ - לא יכול היה להיכנס אל מקום המקדש ולא יכול היה לאכול מן הקדשים עד שיטבול וייטھر.

על פי הלכה זו ניתן להבין שהעכבר המת, שגרם לטומאה סביבו - עיכב את הקדושה מלרדת על המתפללים, ולכן לא יכלה לשרות קדושה באותו המקום. מסיבה זו לא הצלחתי לחוש כל רגש של התרגשות והתעלות בתפילתי, למרות שניסיתי למשוך אליי את הקדושה באופנים שונים.

לאחר מכן חשבתי גם שאין הדבר תלוי אלא בי, ובודאי גם בי תלויה האשמה שלא הצלחתי להתרכז בתפילה, ושמא מציאות העכבר הייתה רק סיבה לטומאה, אבל מצד עצמי היה עליי להתגבר על אותה סיבה ולהתרכז יותר בתפילה.

כוחה של הקדושה

באחת השנים השתתפתי באירוע גדול שנערך לטובת מוסד תורני בצרפת. באירוע זה נכח גם ראש העיר שאינו יהודי, הכופר במציאותו של בורא העולם המנהיג את העולם ואת הנבראים כולם.

בזמן האירוע ניגשו אל"י רבים מן המוזמנים כדי לקבל ברכה להצלחה וסייעתא דשמיא בזכות אבותיי הקדושים, והנה לפתע הבחנתי שגם ראש העיר ניגש אליי ומבקש ברכה להצלחה בכל ענייניו.

התפלאתי מאד לראותו מבקש את ברכתי בזכות אבותיי, שהרי יודע אני כי הוא קומוניסט וחסר אמונה בה' יתברך, ואף כופר בפרהסייה במציאותו של בורא העולם, וכיצד אם כן הוא בא לבקש את ברכתו של איש דת אשר הוא כופר בה?

לפיכך פניתי אליו ושאלתי אותו: "הסבר נא לי, כיצד ייתכן הדבר שאתה בא לבקש ברכה מרב אורתודוקסי, בשעה שאתה קומוניסט, ואינך מאמין כלל במציאותו של הקב"ה?"

ראש העיר השיב לי בהתלהבות גדולה: "כבר דקות ארוכות אני עומד מן הצד וצופה בך מעניק ברכה לכל יהודי שניגש לבקש אותה, עד שלפתע עלה בדעתי שלא ייתכן שאנשים רבים כל כך מבקשים ברכות לחינם, ואם כן מוכרח להיות שיש אמת בברכות אלו, ושמא הן מביאות את האדם לתכלית הטוב".

באותם רגעים, כששמעתי מילים אלו היוצאות מפיו של גוי, חשתי בחוצקה עד כמה גדול כוח המעמד לכבודה של תורה, שבכוחו להשפיע רוח של קדושה גם לאנשים שאינם יהודים.

בנוסף הבנתי, שהקדושה מסוגלת לשנות אף את דעתו הכפרנית של אדם שמנותק מהקב"ה, כמו גוי זה שלפניי. ואם כך, אם יש בכוח הקדושה להשפיע על אדם נוכרי, קומוניסט וכופר, קל וחומר יש בכוחה להדבק ביהודי שנשמתו נחצבה מכסא הכבוד, ובכוחה ולהשיבו לצור מחצבתו.

רואים את הקולות

באחת החתונות שהייתה בישיבתנו, הבחנתי באֶחָיו של המחותן אשר הוזמנו לחתונה והבנתי על פי המראה שלהם ועל פי לבושם שהם אינם שומרים תורה ומצוות וכל אמונתם בה' יתברך מסתכמת בלבם פנימה.

אולם, במהלך החתונה הבחנתי באחים אלו שעמדו והביטו בכלה

במשך רגעים ארוכים, ואמרו אחד לשני - "תראה איזו קדושה נסוכה על הפנים של הכלה". ושוב הביטו בפניה ושוב אמרו כך.

באותם רגעים הרהרתי לעצמי - מהיכן יודעים אנשים אלו מהי קדושה, וכיצד מסוגלים הם להבחין בשכינה שעל פניה של הכלה? הרי כל חייהם הם רחוקים כל כך מהקב"ה, לא שומרים שבת ולא מקיימים את מצוות התורה. כיצד אם כן הם מסוגלים להבחין בשכינה בשעה גדולה זו?

והשבתי לעצמי שכאשר ישנו מעמד של קדושה, לא רק הצדיקים חשים במעמד הקדוש, אלא אף יהודים פשוטים מרגישים קדושה באוויר.

כך ניתן להסביר את הדבר שהאחים הרחוקים מקיום תורה ומצוות חשו את הקדושה שסבבה והקיפה את הכלה, וזכו לחוש אותה בעיניהם ממש כשהיא ניבטת מפניה הקורנות של הכלה.

תחושת קדושה זו היא בבחינת מה שארע במעמד הר סיני, כאשר עם ישראל ראו את קול ה', כפי שנאמר "וכל העם רואים את הקולות" (שמות כ, טו).

וכי אפשר לראות קולות? אלא שבמעמד של קדושה חשים ורואים גם מה שלא ניתן לראות באופן פיזי בחיי היום יום.

מסיבה זו, גם יהודים אלו הרחוקים מתורה ומצוות ומנותקים מדרך ה' - במעמד חתונה יהודית, שהוא זמן השראת השכינה, היו מסוגלים להבחין בקדושה ואף להיבנות ממנה.

המקום השלישי

בכל פעם שבה אני נאלץ לטוס במטוס למדינה אחרת, אני נושא תפילה לקב"ה שלא אבוא לידי מכשול של ישיבה לצד אישה.

גם כאשר אני נוסע עם מלווי, אני מתפלל שלא תשב אישה לצדי, ולא לצד מלווי. וברוך ה' במקרים רבים בדרך נס ממש אנו זוכים לראות סייעתא דשמיא גדולה בעניין.

באחת הפעמים שבהן נסעתי עם מלווי מצרפת לגיו יורק שבארצות

הברית, ידענו שנכונה לנו טיסה ארוכה בת מספר שעות, ועל כן מלווי ואני דאגנו עוד יותר לעניין והתפללנו לה' שהמושב השלישי שלצידינו יישאר פנוי, או שלכל הפחות ישב בו גבר ולא אישה.

אולם מעשה שטן הצליח, ובמקום שלידינו התיישבה דווקא אישה. כל מקומות המטוס האחרים היו מלאים לגמרי, ולא נותרה בידינו כל ברירה אלא לעמוד בניסיון, ובפרט מלווי, שלצידו ישבה האישה.

לפתע פתאום, ללא כל התראה מוקדמת וללא סיבה הנראית לעין הביטה בנו האישה כאילו היינו מחבלים ונתקפה בפחד גדול. מיד קמה ממקומה והחלה לדרוש במפגיע לעבור לשבת במקום אחר.

המטוס כאמור היה מלא עד אפס מקום, ומכיון שהאישה התעקשה במפגיע שלא לשבת לצידינו - לא נותרה בידי הדיילים כל ברירה והוחלט לאפשר לה לעבור לשבת במחלקה אחרת של המטוס.

כך, בחסדי שמים המקום שלצידינו נותר פנוי במשך כל זמן הטיסה ומלווי ואני ברכנו לה' על חסדו הרב שגמל עימנו כשהסיר מאיתנו את הניסיון הגדול.

בנו של הרב, רבי מיכאל יוסף אלכסנדר הי"ו
במסירת שיעור

נטילת ידיים כהלכה

בשנים עברו היה לי מכר שבכל פעם שהיה פוגש בי והיה לוחץ את ידי - הייתי חש תחושה רעה, פתאום הייתי מרגיש לא טוב, עד שחשתי צורך ממשי לרחוץ את ידי לאחר נגיעתו בי.

כיון שכך, שאלתי אותו באחד הימים האם הוא מקפיד במצות נטילת ידיים של בוקר שתהא בדקדוק רב, וכן האם הוא נוטל את ידיו לפי כל כללי ההלכה לפני האכילה.

כי כאשר יהודי איננו נוטל את ידיו כהלכה, הטומאה וקליפת הטומאה עדיין דבוקות בו, ויש בכוחו לעורר תחושה רעה וחולאים רעים לאדם עצמו וכן לסובבים אותו.

גאולה פנימית

באחת השנים, לאחר חג הפסח עמדתי בתחנות הרכבת בדרכי לנסוע לפר"ז. לפתע ניגשה אליי אישה ושאלה: "רבי, מדוע לאחר חג הפסח ישנם יהודים רבים שמגדלים זקן?"

"מדוע את מתעניינת בכך?" שאלתי אותה, שכן על פי לבושה לא הייתי בטוח שהיא יהודיה. והאישה השיבה לי: "הרב, אני יהודיה. ובשנה זו עשיתי פסח בפעם הראשונה בימי חיי".

השבתי לאישה על שאלתה לגבי עניין הזקן, שלאחר ימי הפסח הימים הם ימי ספירת העומר, ובהם אנו אבלים על מותם של תלמידי רבי עקיבא, ומדין אבלות איננו מסתפרים ואיננו מקצצים את הזקן.

האישה קיבלה את דבריי, ואחר כך פנינו כל אחד לדרכו.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שאישה זו מעולם לא שאלה שאלות ולא התעניינה במצוות התורה, אולם מרגע שהחלה לשמור את מצות הפסח בפעם הראשונה בחייה, היא חשה מעין גאולה פנימית ופרטית.

מכוח גאולה זו ומכוח שמירת הפסח נכנסה בה קדושה אשר השפיעה עליה להמשיך ולהתעלות גם לאחר החג, ומסיבה זו היא החלה להתעניין ביהדות, ועל כן היא שאלה אותי את שאלתה בעניין

התספורת, משום שהיא ביקשה להבין את פשרן של המצוות, מתוך מטרה של ללמוד, לשמור, לעשות ולקיים.

השפעת כוח הטומאה

באחת השנים, באה לפניי אישה נוכריה והביאה לי לראות את ספרה שהיא כתבה על המלאכים, וביקשה את ברכתי לספר הזה ואת הסכמותיי עליו. זהו כבר ספרה השלישי על המלאכים, ומידי מספר שנים היא באה אליי עם ספר חדש שאותו כתבה, ומבקשת את ברכתי.

הבטתי בספרה הטמא של האישה, וכל מה שביקשתי באותם רגעים היה לקרוע אותו ולהשליכו מעל פניי. וחשבתי לעצמי - מהיכן יודעת גויה זו דבר כלשהו על המלאכים משרתי ה', כיצד היא יודעת את שמותיהם ואת תפקידיהם ויחסם כלפי העולם? אין זאת אלא שהיא לומדת את הקבלה ועוסקת בזוהר הקדוש באופן הטמא והפסול ביותר, ולפיכך הספר שכתבה - מלא כולו בכוחות הטומאה והקליפא.

מובן מאליו שלא יכולתי להעניק לה את ברכתי או את הסכמת לספר, ולצערי הרב במשך שבוע ימים לאחר מכן, הספר הטמא עוד היה במוחי ונתקשיתי להשתחרר ממנו. כל זאת בשל כוחות הטומאה שהושקעו בכתיבת הספר הזה. וידוע שכאשר כוחות אלו נדבקים באדם - השפעת הטומאה שלהם ממאנת לעזוב אותו.

מובא בדברי האר"י הקדוש זיע"א, שלעיתים גם **מעבר בלבד** ליד בית מטבחים של טריפות משפיע על האדם בשל הטומאה ששורה בו. על כן כל אדם צריך להימנע ככל יכולתו מלעבור במקום זה, ובפרט אישה מעוברת, ראוי שלא תעבור ליד חנות שמוכרים בה מאכלות אסורים שעלולים ח"ו להשפיע לרעה על העובר.

וזכורני, שבימי ילדותי כשגרתי במרוקו, נאלצתי לעבור מידי פעם בשוק של הגויים או במקום שמכרו בו מאכלות אסורים, והייתי מרגיש בעצמי כי הדבר משפיע עליי לרעה, וכשהייתי עובר במקום ביום השבת - הייתי חש חסר ממשי בקדושת השבת.

עד כדי כך מגעת השפעתו הגדולה של כוח הטומאה על נפשו

הטהורה של היהודי, ולפיכך שומר נפשו ירחק מכל מקור טומאה
וידבק רק בדברים שבקדושה ובטהרה.

קדושת לימוד התורה

באחת מטיסותיי המרובות על פני תבל, ניגשה אליי לפתע אחת
הדיילות במטוס וביקשה ללחוץ את ידי. בקשתה הייתה שונה
מהרגיל, שכן אין זו דרכן של הדיילות לבקש ללחוץ את ידי הנוסעים.
תפקידן של הדיילות הוא להיות מסבירות פנים, לשרת את הנוסעים,
להגיש להם את מגשי האוכל ולאחל לכולם טיסה נעימה. הן אינן
מבקשות ללחוץ את ידי הנוסעים, ודבר זה אינו מקובל כלל.

מובן שלא יכולתי להיענות לבקשתה משום איסור נגיעה באישה
זרה, וכשהושיטה לי הדיילת את ידה ללחיצה, סירבתי בנימוס
לבקשתה ושאלתי אותה מדוע בחרה ללחוץ דווקא את ידי מבין כל
נוסעי המטוס.

הדיילת השיבה לי: "אינני יודעת מדוע דווקא את ידך ביקשתי ללחוץ
מבין כל נוסעי המטוס המרובים, אך אני חשה שיש בך משהו מיוחד,
על פי המראה שלך אני מרגישה שאדוני הוא אדם מיוחד, ולכבוד
גדול ייחשב לי ללחוץ את ידך".

הסברתי לדיילת שאני יהודי מאמין שומר תורה ומצוות, והתורה
הקדושה אוסרת עליי ללחוץ ידי נשים זרות. ומובטחנו שכל יהודי
שנזהר בכך זוכה לסייעתא דשמיא, לפיכך לא אוכל ללחוץ את ידה.

עוד הוספתי ואמרתי לה שתורתנו הקדושה היא זו שמעצבת את
אישיותו של היהודי, ומבלעדיה לא היינו זכאים לתואר "אדם", וכל
מה שהיא חשה במראה שלי "משהו מיוחד" כפי דבריה, הרי זה
בודאי בזכות הקדושה שנובעת מלימוד התורה שאני הוגה בה יום
וליל.

על כל יהודי ללמוד ממידת האמת שהצטיינו בה אבותינו
הקדושים, כל יהודי מחויב לדאוג שפיו וליבו יהיו שווים
תמיד, ולא יאמר בפיו דבר אחד, ובליבו יחשוב אחרת, כי
בכך הוא משקר את עצמו ואת זולתו.

(אמת)

הדרך האמיתית והנכונה להתמודד עם מאורעות כה
קשים היא רק על ידי חיזוק האמונה בה' והגברת ההכרה
שכל מה שנעשה בעולם - נעשה במאמרו יתברך. בין לטוב
ובין למוטב.

(אמונה)

קידוש ה'

וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קִדְּשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מְקַדְּשָׁכֶם
(ויקרא כב, לב)

ונקדשתי - מסור עצמך וקדש שמי. (רש"י)

מי שיש חילול השם בידו - אין לו כח בתשובה לתלות, ולא ביום הכפורים
לכפר, ולא ביסורין למרק. אלא כולן תולין, ומיתה ממרקת, שנאמר "ונגלה
באזני ה' צבאות אם יכפר העון הזה לכם עד תמותון". (יומא פו, א)

אביי אמר כדתניא, ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על
ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת
עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו
שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו
כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר "ויאמר לי עבדי
אתה ישראל אשר בך אתפאר". אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי
חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות
אומרות עליו - אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי
לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה
מכוערין דרכיו. ועליו הכתוב אומר "באמר להם עם ה' אלה ומארכו יצאו".
(יומא פו, א)

כל תלמיד חכם המביא עצמו לידי חשד, כגון שלוקח בהקפה במקום שאין
רגילין בה ועושה עצמו כשוכח כדי שלא יפרע, וכן שהוא פורש מדברי תורה
להבלי הזמן הרי זה חילול השם. וכל שכן כשהוא חשוד בעבירות עד שחבריו
בושין משמועתו וזהו שאמרו ואהבת את ה' אלהיך שיהא שם שמים מתאהב

על ידיך שבזמן שאדם קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ומשא ומתן שלו באמונה ודיבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו אשרי מי שלמד תורה ואוי לו למי שלא למד תורה, ראיתם פלוני שלמד תורה כמה נאים מעשיו וכמה מתוקנים דרכיו אשרי אביו שגדלו אשרי רבו שלמדו תורה ועליו נאמר ויאמר כי עבדי אתה ישראל אשר בכך אתפאר. וכל מי שקרא ושנה ושמע תלמידי חכמים ואין משא ומתן שלו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות מה הבריות אומרות עליו ראיתם פלוני שלמד תורה כמה מקולקלים מעשיו וכמה מכוערים דרכיו אוי לו לאביו שגדלו אוי לו לרבו שלמדו תורה. (בית הבחירה למאירי יומא פו, א)

חלול ה' הוא עוון חמור ביותר, ומצינו שויתר הקב"ה על עבודה זרה ולא ויתר על חלול ה', והוא שאמר הנביא "ואתם בית ישראל איש את גולויו לכו עבדו ואת שם קדשי לא תחללו עוד", ואמרו רז"ל (יומא פו, א) על עוון זה שאין כח ביום הכפורים לכפר ולא בתשובה לתלות ולא ביסורין למרק, אלא כולן תולין ומיתה ממרקת. (רבינו בחיי ויקרא כב, לב)

והנה מתנאי המצוה הזאת, להיות האדם גומר בדעתו למסור נפשו על יחודו יתברך, ולקבל עליו כל יסורים ומיני מיתה על קידוש שמו יתברך, ונחשב לו כאילו עשה הדבר בפועל ונהרג על קידוש השם. וגם מענין זה יוצאות תולדות גדולות לתועלת הבריאה ולתקון הכלל. (דרך ה' להרמח"ל, ח"ד פ"ד, ה)

כי באמת חלול השם שבא מן העבירה קשה כפליים יותר מן העבירה. וכן לפי ערך האנשים הרואים ולפי הרגשת הדבר ופעולתו אצל הרואים, וכמו שאמרו כי קדוש השם בפני עשרה מישראל, וכן חלול השם בפני עשרה, וכיוצא בזה לפי ערך. (משך חכמה הפטרות פרשת וילך)

קידוש ה'

אם מחוט ועד שרוך נעל

במשך שנים רבות שרי הממלכה במרוקו רחשו כבוד וחיבה לעם היהודי והיו אוהבי ישראל. רבים מהם היו גם בעלי אמונת חכמים תמימה וישרה, וכיבדו והעריכו את הצדיקים היהודים שחיו בממלכתם.

בשל כך, בתו של אחד משרי מרוקו החשובים, אשר כיום היא אישה מבוגרת מאד, הייתה נוהגת לבוא לפניי מידי תקופה, כדי לקבל עצה טובה בנושאים הנוגעים לענייניה השונים.

באחת הפעמים שבהן הגברת הנכבדה באה להתייעץ עימי שאלתי אותה מדוע היא פונה דווקא אליי כדי לקבל עצה בענייניה, הרי עומדים לרשותה יועצים רבים ואנשים חכמים לאין שיעור, ומדוע בחרה דווקא ברב יהודי כדי לקבל מענה לשאלותיה?
היא השיבה לי:

"אני מכירה בזכות האבות העצומה שיש לך, ואני בטוחה שאבותיך הקדושים מסייעים לך שלא תצא תקלה תחת ידך בעצותיך הנבונות והנכונות שאתה מעניק לכל דורש".

לאחר מכן האישה הניחה על שולחני המחאה פתוחה, ואמרה: "רשום לזכותך כל סכום שתבקש. אל תחסוך ואל תקמץ!"

כיון שקידוש שמו יתברך היה שווה בעיניי יותר מכל הון שבעולם, השבתי לגברת הנכבדה: "אני שמח על שביכולתי להעניק לך את עצותי בזכות אבותי הקדושים, אולם דעי לך כי "לאדם מערכי לב, ומה' מענה לשון" (משלי טז, א), כל עצותי הן מה' יתברך ועל כן לא אקח ממך עבורן ולו פרוטה אחת".

האישה הנכבדה התרשמה עד מאד מדבריי, ויצאה לדרכה.

חודשים ספורים לאחר מכן, ביקשתי לרכוש במרוקו חלקת אדמה

שסמוכה לקברי אבותיי הקדושים, כדי להקים במקום מבנה מסודר עבור האורחים המזדמנים לקברי הצדיקים, בית כנסת ומקווה. אולם הסכום שנתבקשתי לשלם בעבור אותה חלקת אדמה היה עצום לפי כל קנה מידה, ולפיכך שטחתי את רצוני בפני אישה זו, בתו של אותו שר גדול וחשוב.

כששמעה האישה את בקשתי היא אמרה מיד: "הריני מעניקה לך את החלקה הזו במתנה".

גם כאן סירבתי בנימוס לקבל ממנה את מתנתה, והדגשתי שכל בקשתי היא שיתאפשר לי לשלם עבור השטח המדובר את הסכום שנדרש עבורו שנה קודם לכן, ולא את הסכום שדורשים עליו כעת, שזהו סכום מוגזם.

לבסוף, שטח האדמה לא נרכש בשל מניעים בטחוניים, אולם יודע אני שבמעשיי קידשתי שם שמים בעיני הגויים.

באופן זה צריך לנהוג כל אדם. עלינו להיזהר ולהישמר שהכסף והכבוד לא יסנוורו אותנו ויעוותו את דעתנו הנכונה, ועל כל יהודי ויהודי לכלכל דרכיו במשפט לדעת לקדש את שמו יתברך, שיכירו כל עמי העולם כי זרע ישראל הקדושים הם עם סגולה המובחר מכל עמי הארצות.

קידוש ה' לצורך קידושין

באחד מביקוריי במקסיקו בא לפניי בחור יהודי וסיפר לי שברוך ה' הוא זכה לבוא בברית האירוסין. אך לדאבון לב בתקופה זו של טרום הנישואין נתגלתה אצל כלתו מחלה קשה, וכיון שכך הוריו דורשים ממנו שיבטל את האירוסין, ויעזוב את כלתו.

"כבוד הרב", אמר הבחור "קשה לי להיענות לבקשתם של הוריי ולעזוב את כלתי, כיון שהיא מוצאת חן בעיניי, ואני מעוניין להתחתן איתה למרות מחלתה. אולם אני מצוי כעת בבעיה קשה.

הוריי כאמור, אינם מסכימים לנישואין אלו, ובלבי מנקר חשש כבד שאם אתחתן איתה שלא על פי רצונם, ולבסוף חס ושלום אתאלמן

ממנה - הוריי יכעסו עליי ויאשימו אותי שלא שמעתי לקולם כבר כשאמרו לי לבטל את האירוסין".

הבחור השתתק. ולאחר מכן הוסיף בנימה של תקווה: "הריני מקבל על עצמי שאם כלתי תזכה להבריא ממחלתה - אלך ממקום למקום ואפרסם את הנס שארע עימה, וכך אגרום לקידוש שם שמים ברבים".

כששמעתי את דבריו אלו שאלתי אותו: "מדוע מחכה אתה עד שכלתך תבריא? טוב תעשה אם תקבל על עצמך כבר מעכשיו לקדש שם שמים. הרי זה ממש כמו הציווי לעני שעליו לתת צדקה גם במצבו הדחוק, כמובן על פי יכולתו. והוא אינו יכול להתנער ממצות הצדקה ולומר - 'כשאהיה עשיר אתן צדקה'".

הבחור המאורס שמע לדבריי והתחזק מאד בשמירת המצוות, ובמיוחד השתדל לגרום לקידוש שם שמים בעולם. כל זאת לרפואת כלתו.

השנים חלפו עברו, והבחור שהיה לאברך בא אליי בשנית, כשהפעם הוא מלווה באשתו שהבריאה ובשני ילדיו אשר נולדו לו, ובישר לי שבעזרת ה' בקרוב ממש הם מצפים להולדת ילדם השלישי.

בראותי אותם התרגשתי לראות את מעלתה הגדולה של מצות קידוש ה'. שמתוך כך שיהודי משתדל להגדיל את שמו של ה' בעולם - הבורא יתברך גומל עימו מידה כנגד מידה ומראה לו את כוחו העצום וגדולתו, ועושה עימו ניסים ונפלאות.

יש אלוקים בישראל

מעשה היה, ובאחד הימים אדון קמחזי ז"ל, שהיה בחייו יהודי יקר וחשוב, ביקש ממני שאברך את בנו בזכות אבותיי הקדושים זיע"א שהקב"ה יפקוד אותו בזרע של קיימא.

"כבוד הרב", הוא אמר "בני וכלתי אינם שומרים תורה ומצוות, ואני חפץ שמתוך מילוי משאלה זו הקב"ה יִרְאֶה לבני הזוג שיש בורא לעולם, ואולי בזכות כך הם ישובו בתשובה ויקבלו עליהם עול תורה ומצוות".

מובן שברכתי את בני הזוג בזכות אבותיי זיע"א שיזכו לזרע של קיימא, ואכן בני הזוג זכו והקב"ה פקד אותם, ונולדה להם בת.

אולם בת זו הייתה חולה מאד, ואושפזה מיד בבית החולים במצב של סכנת חיים.

האם שלא לא יכלה לשאת את הצער הגדול בשל מחלתה של בתה, החלה לדבר דיבורים רעים כנגד הקב"ה ולכפור בטובתו הגדולה בהולדת בתה.

כאשר מר קמחזי שמע את דיבוריה של כלתו, הוא בא לפניי שוב ואמר לי: "כאשר אני שומע את דיבוריה של האם האומללה הדבר כואב לי מאד. לו הייתי יודע שבגלל הבת הזו כלתי תכפור כך בקב"ה - לא הייתי מבקש כלל שבורא העולם ייתן לה זרע של קיימא. אולם כעת, לאחר שהבת נולדה, אני מבקש שהקב"ה יעשה נס עם הילדה ויגרום בכך לקידוש שמו, שאמה תראה שיש אלוקים בישראל".

כך היה מר קמחזי בוכה ומבקש, ואני חשתי שבאמת כל רצונו הוא רק לקדש את שמו יתברך בעולם. לפיכך פניתי אליו ואמרתי לו: "אם כל רצונך הוא רק לגרום לקידוש ה' בעולם - אין לי כל ספק שתפילותיך תתקבלנה לפני הקב"ה והוא ישלח לילדה רפואה שלימה".

ואכן, הנס הרפואי התרחש עם נכדתו. היא יצאה מכלל סכנה וזכתה להבריא לחיים ולשלום. כלתו הודתה בכך שהיה במעשה נס רפואי, והתחזקה בתורה ובקיום המצוות, ובחסדי שמים משאלתו של הסב התגשמה ונעשה מהדבר קידוש ה' גדול.

הקידוש שקידש שם שמים

ארע עימי ונתבקשתי להגיע למיטתו של מר משה בן נעים ע"ה בבית החולים, אשר טרם מותו שכב מחוסר הכרה וגוסס, בשל מחלה קשה שתקפה את מוחו.

סביב מיטתו עמדו בני משפחתו, מכריו וידידיו, אשר רבים מהם נראו חסרי כל אמונה בה' ורחוקים מקיום תורה ומצוות. בעת כניסתי לחדר אף שמעתי מהם שאמרו: "בשביל מה הרב הזה בא לפה? מה הוא כבר יכול לעשות עכשיו?"

במסילה נעלה

קידוש ה'

לשמע הדברים ולמראה הציבור הכופר שנכח במקום, התפללתי לקב"ה בכל לבי שיסייע בידי לחולל נס אשר יקדש שם שמים ברבים, שכל אותם חסרי אמונה המקיפים את החולה, יראו בחוש שיש בורא לעולם, ויאמינו בו.

סיימתי את תפילתי ולקחתי בידי כוס מים. ניגשתי לחולה וקראתי אליו: "משה, קום ועשה קידוש, הרי זוכר אתה כיצד היית עושה קידוש כל יום שישי בליל שבת. אם כן קום ועשה קידוש".

באורח פלא פקח החולה את עיניו, נטל את הכוס מידי ואמר את כל מילות הקידוש מתחילתן ועד סופן. כשהגיע למילות הברכה "בורא פרי הגפן" הפסקתי אותו והוריתי לו לברך "שהכל נהיה בדברו", כדי שלא יחטא בברכה לבטלה, שכן המשקה שבידו באותם רגעים היה מים ולא יין כפי שהוא רגיל מידי שבת.

לאחר שסיים לברך, לגם החולה מעט מכוס המים, וכשסיים כל זאת שב ואיבד את הכרתו, עד שנשמתו עלתה לגנזי מרומים.

באותם רגעים נעשה קידוש ה' גדול, וכל אותם אנשים שהיו עדים לרגע ההתעוררות הנשגב של החולה, החלו להאמין בבורא העולם למרות שמעולם לא האמינו בו, כיון שהנס שניגלה לנגד עיניהם הפיל את כל המחיצות שהיו בינם לבין בוראם.

עד היום, בתו של מר בן נעים ובעלה, אדון בן גיגי הי"ו מפריז, מספרים את הסיפור הנפלא הזה לכל דורש, ומתרגשים מהנס שנעשה עם האב החולה טרם פטירתו.

לאחר הפטירה נעשו מאמצים מרובים מצד המשפחה להעביר את ארונו של הנפטר מצרפת למרוקו. לבסוף הארון הגיע למרוקו ביום שישי, לפני שבת קודש, והוא נקבר בסמוך לכניסת השבת בבית העלמין בקזבלנקה שבמרוקו.

כאשר הרהרתי אודות זמן הקבורה של הנפטר, עלה בדעתי שישנו קשר בין הקידוש שהנפטר עשה טרם מותו, לבין קבורתו בערב שבת ממש. שהרי קידושו גרם לקידוש ה' גדול.

שמירה בזכות הצדיק

באחד הימים הגיע אדם נוכרי לשיבה בליאון שבצרפת, ובפיו סיפור נורא.

הוא סיפר שבתו נעלמה בפתע פתאום, וככל הנראה היא נחטפה. אולם הוא איננו יודע על ידי מי נחטפה בתו וכן היכן היא מוחזקת.

מספר ידידים אשר שמעו על צרתו - ייעצו לו שילך לשיבה בליאון ויבקש את ברכת הרב במקום. וכיון שהייתה לו אמונה גדולה בברכת צדיקי היהודים, הוא עשה כעצתם ובא לשיבתנו.

כששמעתי את סיפורו הוריתי לו שבכל יום מימות השבוע הקרוב ידליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לזכות הצלת בתו.

הגוי עשה כפי שייעצתי לו, והדליק בכל יום במשך שבוע ימים נרות לעילוי נשמת הצדיק זיע"א.

שבוע ימים חלף, והלא יאומן קרה. במוצאי שבת צלצל הטלפון בביתו של אותו גוי, ובתו הייתה על הקו.

"אבא" היא קראה "חבר פלוני חטף אותי והוא מחזיק בי מאז תחילת השבוע וכל הזמן משכנע אותי להיות עימו. עכשיו ממש הוא יצא לקנות סגירות, ולכן ניצלתי את ההזדמנות לצלצל אליכם ולהודיע לכם היכן אני נמצאת".

אביה ואמה התרגשו לשמוע את קולה של הבת, ותיכף ומיד יצאו למקום שבו היא הייתה כלואה, ובאמת מצאו שם את בתם האובדת. בדיוק באותו הזמן חזר למקום גם החבר שחטף אותה, וכאשר הוא הבחין בבני משפחתה שהגיעו לשחרר אותה - הוא נמלט על נפשו.

לאחר שהבת חזרה לביתה היא אמרה להוריה שהיא איננה מבינה כלל מה מנע מהחוטף לחטוא עימה נגד רצונה, ומדוע במשך כל השבוע הוא רק ניסה לשדל אותה שתסכים לדבר. והוסיפה, שנראה היה לה כי משהו חסם אותו כל הזמן מלבצע את זממו.

למחרת, ביום ראשון, תרמו בני המשפחה סעודה הגונה לשיבה בליאון כדי להודות בכך על הנס שארע להם. הם ידעו והבינו שזכות

הצדיק הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א אשר לעילוי נשמתו הדליקו נרות במשך כל השבוע - היא ששמרה על בתם.

מובן שכל האוכל שהביאו עמם הגויים - ניתן לפועלים הנוכרים שעבדו בישיבה, אך אנו זכינו ושמו יתברך התקדש ברבים, גם בקרב אומות העולם.

רפואה ניסית

באחת מקבלות הקהל שערכתי בקנדה, באה לפניי אישה, ומיד עם כניסתה לחדרי שאלה: "האם כבוד הרב זוכר אותי?"

לבושתי הרבה השבתי בשלילה, ואמרתי לאישה שאני מצטער, אך אינני זוכר אותה.

לפיכך האישה הזכירה לי את סיפורה:

"לפני מספר שנים, שכבתי מחוסרת הכרה במשך זמן רב במצב של תרדמת. באותה שנה, כאשר הרב הגיע לקנדה, הוא בא לבקרני בבית החולים, וכשהגיע - כך סיפרו לי לאחר מכן, ברך אותי הרב: 'בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הכל יעבור ואת תקומי כאחד האדם'.

האמת היא שהרופאים כולם כבר נואשו מחיי, אולם לאחר ברכת הרב לפתע קרה הנס, ובאותו יום ממש קמתי לתחייה ממצבי הנורא. זאת בזכות ברכת הרב בזכות רבי חיים פינטו זיע"א.

מסיבה זו באתי כעת להודות לרב על ברכתו שהתקיימה בי במלואה, ולספר כי בזכות הנס שארע עימי נעשה קידוש ה' גדול בכל בית החולים, ורבים חזרו בשל כך בתשובה."

תקננו בעצה טובה מלפניך

באחת השנים, בן למשפחת גויים במקסיקו נעלם לפתע מביתו.

הוריו, שהיו אנשים פשוטים, קשי יום והתפרנסו כדי מחייתם מעבודה יומיומית בבית חרושת במקסיקו, ניסו לחפש אחר בנם האובד ולהתחקות אחר עקבותיו הנעלמים, אולם הדבר לא עלה בידם.

בעל בית החרושת שבו עבדו ההורים הינו אדם יהודי אשר נוהג לבוא לפניי לקבל ברכה ועצה בזכות אבותיי הקדושים בכל פעם שאני מגיע למקסיקו, ולפיכך ארבעה חודשים לאחר היעלמות הבן, כאשר הגעתי לבקר בקהילה היהודית במקסיקו, באו לפניי ההורים שבורים ורצוצים ושטחו בפניי את סיפורם העצוב.

הם סיפרו שבנם נעלם מביתם, ולמרות כל המאמצים שעשו בחודשים האחרונים על מנת להתחקות אחר עקבותיו - אין להם כל מושג היכן הוא מצוי.

כיון שכך, שאלתי את ההורים: "האם ילדכם דיבר על העיר אַקפּוֹלְקוֹ לפני שנעלם? האם ביקש מכם לנסוע לשם?"

"לא", השיבו ההורים.

לפיכך שאלתי אותם: "האם בנכם נהג לעשן סמים?"

אך גם על כך ההורים השיבו בשלילה, ואמרו שעד כמה שידוע להם - בנם לא השתמש כלל בסמים.

הילד ממקסיקו שנעלם, עם הוריו

לבסוף שאלתי אותם: "האם יש לבנכם חבר בשם 'חווזה' (שם נפוץ מאד בדרום אמריקה)?"

"איננו יודעים", השיבו ההורים.

כיון שכך, אמרתי להורים שישובו לביתם וימשיכו להתפלל לקב"ה כפי שהם רגילים להתפלל אליו, ועוד הוספתי ואמרתי: "בעזרת ה' יתברך תבואו אליי לכאן ביום ראשון הבא ביחד עם בנכם הנעלם".

הורי הילד היו המומים מדבריי, ויצאו ממני כשתקווה מפעמת בלבם שבנם ישוב אליהם במהרה.

למרבה הפלא, למחרת צלצל אליהם בנם מתחנת האוטובוסים של אַקפּוֹלְקוֹ, וביקש מהם שיבואו מהר לקחת אותו הביתה.

ביום ראשון שלאחר מכן הגיעו אליי ההורים יחד עם בנם. עוד טרם הספיק הילד לפצות את פיו, פניתי אליו ושאלתי אותו: "מיהו 'חוזה'?" והילד השיב כי זהו נער שגדול ממנו בכמה שנים, שהתחבר אליו ולימד אותו כיצד לעשן סמים.

לשמע תשובתו פניתי לאביו ואמרתי לו: "הישמר לך לבל תמשיך להכות את בנך, כי בפעם הבאה שהילד יברח - שוב לא יחזור אליכם יותר".

מעשה זה הכה גלים בכל רחבי העיר, ועקב כך נעשה קידוש ה' גדול גם בקרב הגויים אשר ראו את נפלאות ה' יתברך שנעשו עם אותה משפחה גויית.

עצת ה' לעולם תעמוד

באחד מביקורי המרובים במקסיקו, תושב המקום מר ברגמן הי"ו, הזמין אותי לבקר בביתו. וכל כך היה עז רצונו שאגיע לבקרו בביתו עד שהוא הבטיח שיכשיר את המטבח שבביתו לצורך כך. כאשר נענית לבסוף להזמנתו - לא היה מאושר ממנו, והוא הזמין לביתו גם כמה מחבריו היהודים וכן מספר ידידים גויים.

בתום הביקור, כאשר עמדתי להיפרד ממנו ולצאת לדרכי, ניגש אליי מר ברגמן וביקש ברכה בזכות אבותיי הקדושים זיע"א, ואחריו ניגש גם ידידו הטוב, עורך דין גוי, וביקש גם הוא שאברך אותו לברכה והצלחה.

לאחר שברכתי את בעל הבית ואת ידידו כפי שביקשו, פניתי לעורך דין ושאלתי אותו: "להיכן בדעתך לנסוע מחר?" והוא השיב לי: "מחר אני עתיד לנסוע ללוס אנג'לס".

"אל תצא מחר לדרך" הוריתי לו. והוספתי: "אל תטוס לשום מקום, אלא הישאר במקסיקו".

אינני יודע מדוע שאלתי אותו להיכן בדעתו לנסוע, ואינני מבין כלל מדוע הוריתי לו שלא יטוס למחרת לשום מקום, אולם כך יצא מפי ולאוקים פתרונים.

עורך הדין שהיה כאמור בן אומות העולם ולא היה יהודי, פעל כפי שציוויתי עליו, ובודאי מן השמים גרמו לכך שישמע לי שלא לנסוע ללוס אנג'לס כדי לגרום לקידוש שם שמים.

למחרת היום, בשעה שהעורך דין היה אמור להיות בדרכו ללוס אנג'לס, הוא קיבל לפתע התקף לב קשה והובהל במהירות לבית החולים. שם בטיפול נמרץ הצליחו לייצב את מצבו ולהציל את חייו.

בשוכבו בבית החולים, כששוחח עם הרופא על נסיבות ההתקף ועל הזמן שבו ההתקף אירע, סיפר העורך דין לרופא שיום קודם לכן הוא השתתף במסיבה בבית ידידו היהודי, שם היה הרב של היהודים שהורה לו לא לטוס כפי שתכנן.

כששמע זאת הרופא, שגם הוא אינו יהודי, הוא פנה אל החולה ואמר לו:

"אינני יודע מהיכן ידע הרב של היהודים להזהיר אותך שלא לטוס, אבל אילו היית טס - לא היית חי עכשיו! לך תִּזְדָּה לרב שחיך ניצלו בזכותו, כיון שעצתו הטובה היא זו שהצילה אותך".

סיפור זה גרם לקידוש ה' גדול. וכאשר עורך הדין בא לפניי כדי להודות לי, אמרתי לו שכל מה שיעצתי לו באותו הזמן היה מתוך סייעתא דשמיא בלבד, ואף אני אינני יודע מדוע עלה בדעתי לייעץ לו כך.

לעיתים הקב"ה רוצה להראות לאומות העולם שיש אלוקים בעולם,

במסילה נעלה

קידוש
ה'

ועל כן הוא מראה להם את מופתיו ביד חזקה. וכיון שהוא חפץ להראות להם גם מיהו העם הנבחר, הוא עושה זאת באופן שמרומם אף את עם ישראל בעיני הגויים.

בנוסף, חשבתי לעצמי שהקב"ה סובב את העניינים כך שעורך הדין הגוי ניצל על ידי יהודים, כדי לסייע ליהודי פלוני בבוא העת. אולי כאשר יבוא יהודי לעורך דין זה ויבקש את עזרתו בענייניו, יסייע העורך דין לאותו יהודי בנפש חפצה מתוך הכרת הטוב לעם ישראל.

אמרו חכמינו ז"ל "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג). כלומר, יראת השמים של האדם אינה נשלטת בידי הקב"ה כמו כל דבר אחר בעולם, אלא נתונה בבחירתו האישית של האדם. בעולם הזה תפקידנו להכניע את היצר הרע ולירא מה' באמת ובתמים וכך נזכה ללכת בדרך הטוב. (בחירה)

התורה הקדושה מצווה אותנו "צדק צדק תרדוף" (דברים טז, כ). ופירוש הדברים שכאשר אדם מכיר באמת ובצדק, ויודע שיש בורא לעולם - עליו לרדוף אחר צדק זה וללכת בדרך אמת זו, ולא לשמור את הדברים בלבם ולהמשיך לעשות הרע בעיני ה'.

(אמת)

רוח הקודש

אַל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְפָּנֶיךָ יְיָ וְרוּחַ קֹדֶשְׁךָ אֶל תִּקַּח מִמֶּנִּי (תהילים נא, יג)

ורוח קדשך אל תקח ממני - שלא יהא רוח הקודש מרוחק ממני. (רש"י)

פירושו על רוח הקודש, והפסוק כפול כי רוח הקודש היתה בו, כמו שאמר "רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני", ובאותה הרוח היה אומר המזמורים כמו שפירשנו בתחילת הספר, ועתה כשחטא נסתלקה ממנו רוח הקודש והתפלל שלא יקחנה ממנו לעולם, אעפ"י שלקחה ממנו זאת העת, אבל ישיבנה לו. (רד"ק)

בראשונה היה הסוד ליראיו, שנאמר סוד ה' ליראיו, חזר ונתנו לישרים, שנאמר ואת ישרים סודו, חזר ונתנו לנביאים, שנאמר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים, כל מה שהיו הצדיקים עושין ברוח הקודש עושין. (תנחומא ויחי יד)

השם עצמו כשור לעול, וכחמור למשא, וישב ויהגה בכל יום בתורה תמיד - מיד רוח הקודש שורה עליו. (תנא דבי אליהו ב, ז)

ושבחתי אני את השמחה - שמחה של מצוה, ולשמחה מה זה עשה - זו שמחה שאינה של מצוה. ללמדך שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, שנאמר ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'. (שבת ל, ב)

אף על פי שלא שמע אברם דברי המלאך שאמר וקראת שמו ישמעאל,
שרתה רוח הקודש עליו וקראו ישמעאל. (רש"י בראשית טז, טו)

מזמור לדוד - אמרו רבותינו כל מקום שנאמר מזמור לדוד מנגן ואח"כ שורה
עליו שכינה, מזמור להביא רוח הקודש לדוד, וכל שנאמר בו לדוד מזמור
שרתה עליו שכינה ואח"כ אמר שירה. (רש"י תהילים כג)

משל למלך שהיתה לו אשה ופלגש כשבא אצל אשתו בא בגלוי ואצל פלגשו
בא בסתר ובגניבה, כך הקב"ה לנביאי עובדי כוכבים ויבא אלהים אל אבימלך
בחלום הלילה. וכן ויבא אלהים אל לבן וגו'. לבלעם נופל וגלוי עינים. לאלפז
בחזיונות הלילה. אבל בנביאי ישראל כתיב פה אל פה אדבר בו במראה ולא
בחידות. (רש"י איוב ד, יב)

רוח הקודש

הקדים רפואה למכה

בימי חייו של כ"ק אבא זיע"א הזדמנתי פעמים רבות לשהות במחיצתו בנסיעותיו ובשהיותיו במרוקו, אשר בהן פקד אבא את קבריהם של הצדיקים הטמונים במקום.

בשנת 1976, באחד מימי שהותנו במרוקו התרחשה בארץ ישראל תאונה קטלנית שבה נהרגו שלושה אנשים ונפצעו שניים באופן קשה. אחד מהפצועים היה אחי, רבי אברהם שליט"א אשר מצבו היה אנוש והוא היה נתון בין חיים למוות.

באותו יום באשמורת הבוקר, שעות אחדות לפני שהתאונה ארעה, הֵעִיר אותי אבא ושאל לדעתי כמה זמן תארך הנסיעה מהאכסניה שלנו לקזבלנקה, כיון שעלינו להגיע במהירות וללא שהיות לקברו של אביו רבי חיים פינטו זיע"א.

אני, שלא הבנתי על מה החיפזון, התפלאתי על השעה המוקדמת והצעתי לאבא שנמתין עד לאחר תפילת השחרית ולאחר מכן ניסע לקזבלנקה. אולם אבא אמר שאם נמתין עד לאחר התפילה - יהא זה מאוחר מדי, והליכתנו תהא לשווא.

מיד קמתי ממיטתי ולאחר התארגנות מהירה אבא ואני יצאנו בדרכנו לקזבלנקה, כשאלינו מתלווים עוד מספר יהודים. בהגיענו לקברו של סבי הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א בקזבלנקה, פתח אבא בתפילה ובתחינה לבורא העולם שיחוס וירחם על בנו אברהם. כך החל לזעוק זעקות נוראיות וקרא: "ריבנו של עולם, אם אברהם בני ימות חס ושלום, לא אשוב לארץ ישראל כפי שהבטחתי". ושב וחזר על הדברים, וזעק מתוך קירות לבו בקול עצום ורם, עד שקול זעקותיו הדהד למרחקים.

עמדתי לצידו של אבא המום ומשתאה, כשאני מבין כלל מה פשרה של תפילה זו, שהרי רגיל היה אבא להתפלל תחילה על אמא,

ורק אחר כך היה מתפלל על הבנים והבנות לפי גילם. ומה ראה כעת להתחיל להתפלל מיד על אברהם אחי שהיה קטן ממני בעשר שנים?

גם תושבי המקום שנתאספו לשמע זעקותיו של אבא ניסו לברר אצלי מה ארע לאברהם, אולם לא היה בפי כל מענה, שכן באותה שעה לא ידעתי דבר מהמתרחש בארץ הקודש.

עקב קשיים בתקשורת, רק שעות רבות לאחר מכן, נודע לנו שאחי, רבי אברהם שליט"א עבר תאונת דרכים קשה מאד ומצבו מוגדר אנוש.

אך אבא, למרות המרחק הרב ראה ברוח קודשו את הקורות עם בנו, וידע כי חייו של אחי בסכנה, וכך באשמורת הבוקר, עוד לפני שארעה התאונה, הוא ביקש להגיע לבית העלמין כדי להתפלל על קברו של אביו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ולהתחנן לפני בורא העולם שיתמלא רחמים על אחי, רבי אברהם.

במשך כל היום כולו ניסיתי לברר ממרוקו הרחוקה, דרך צרפת, מה בדיוק קרה לאברהם, איך הדבר ארע ומה מצבו, ולאחר שקיבלתי את כל המידע מיהרתי לספר הכל לאבא זיע"א.

כאשר סיפרתי לאבא על התאונה שארעה לאחי ועל מצבו הקשה כפי שידעו אותי מארץ ישראל, אמר לי אבא:

"ידעתי בני, ידעתי כי גזירה מרחפת על ראשו של אחיך ולכן הקדמתי להתפלל עליו. אך יש לי צער גדול מכך שרק חלק מתפילתי התקבל בשמים ואילו חלקה השני לא התקבל, באשר שלושה יהודים נהרגו בתאונה. כעת חובה עלינו להישאר במרוקו סמוך לקברו של רבי חיים פינטו זיע"א עד שאברהם אחיך יחלים, כיון שאם נשוב כעת - אברהם לא יחיה".

במשך שבועות ארוכים היה אברהם מחוסר הכרה, וכל אותם הימים הייתה אמא מתקשרת מארץ ישראל ומבקשת שוב ושוב שנחזור לארץ, כי מצבו של אברהם בכי רע. אך אבא סירב לשוב, והיה הולך באותם שבועות מידי יום לפקוד את קברו של הסבא קדישא רבי חיים פינטו זיע"א, שם ביקש לעורר את זכות הצדיק על אחי אברהם, והיה מתחנן לפני הקב"ה שבנו יחלים מפציעתו וישוב לחיים תקינים.

במסילה נעלה

רוח
הקודש

בארץ ישראל, הגיע כ"ק האדמו"ר רבי מאיר אבוחצירא זיע"א לבקר את אחי, ולאחר ביקורו ביקש שיודיעו לאבא שבמרוקו, שיוסיף עוד לעורר רחמים על בנו בזכות אבותיו זיע"א, ורק אחר כך יחזור לארץ ישראל.

שבועות נוספים חלפו, והנה לפתע החליט אבא כי הגיעה השעה לשוב לארץ ישראל, ואמר לי: "דוד, בעזרת ה' ביום חמישי נשוב לארץ ישראל וכבר נוכל לדבר עם אברהם, בינתיים הכן את הכרטיסים לנסיעה".

כשהתקשרתי לבשר לאמא על הבשורה הטובה שאני שבים לארץ ישראל, השמעתי באוזניה גם את בשורתו של אבא שבעזרת ה' כאשר נשוב לארץ נוכל כבר לדבר עם אברהם.

אמא, ששהתה כל אותה תקופה לצידו של אברהם אחי וראתה בעיניה את מצבו הקשה ושמעה את דברי הרופאים שלא נתנו לו כל סיכוי לחיות, שמחה מאד על בשורת שובנו ארצה, אך התקשתה להאמין שתוך מספר ימים כבר נשוחח עם אברהם.

אולם בדרך נס ממש, ביום חמישי כאשר שבנו לארץ - התעורר פתאום אחי אברהם וביקש לשתות. זאת לאחר ששכב זמן רב מחוסר הכרה, לאחר ניתוחים רבים אשר בוצעו בגופו.

כאשר הבחינה אמא בגודל הנס שנעשה לבנה אברהם, היא הבינה שבזכות תפילותיו הקדושות של אבא ובזכות תחינותיו על קברי אבותיו הקדושים, בטלה הגזירה מעל ראשו של רבי אברהם והוא שב לחיים, וכבר לא חשה בלבה כל תרעומת על כך שאבא לא שהה לצידה באותן שעות גורליות שהיא חוותה לצד בנה המפרפר בין חיים למוות.

אין ספק שרוח הקודש של אבא זיע"א וצפייתו למרחוק ניתנו לו בזכות שהיה כמעין המתגבר בתורה, ומימי תורתו לא חדלו מלשפוע לעולם. בכל עת ובכל זמן היה ספון באוהלה של תורה, והיה מרווה את צימאנו הרוחני במימיה המתוקים והזכים של התורה.

בן זכר יולד לנו

מעשה נוסף אודות צפייתו של כ"ק אבא למרחוק, היה בהיותי ילד כבן שש שנים, באותה תקופה היינו ששה ילדים בבית. אחי ואחותי הגדולים ממני, אני ושלושת אחיותי שנולדו אחריי.

במשך השנים בני המשפחה היו נהנים להקניט אותי ולומר לי "מזלך גרם לך שתיוולדנה אחריך שלוש בנות", ודבריהם אלו היו מצערים אותי וגורמים לי עגמת נפש מרובה.

בצר לי הייתי עולה לקברו של סבי, רבי חיים פינטו זיע"א ומבקש רחמי שמים שהסובבים יפסיקו לבזות אותי בדברים אלו, והייתי מוסיף ומתחנן: "יהי רצון שהילד הבא שיצטרף למשפחתנו יהא בן זכר ולא נקבה".

בשנים האחרונות, כאשר אנשים מגיעים ל"ע לכדי צער או ייאוש, לא פעם הם סובלים ושותקים, ויש מביניהם שאף מאבדים עצמם לדעת. אולם בביתנו קיבלנו חינוך יהודי טהור, שבכל עת צרה וצוקה - יש להתפלל לקב"ה ולבקש ממנו שיושיע אותנו מצרותינו. הנה, כבר בהיותי ילד קטן היה ברור לי כי פתרון העניין שטורד אותי ומציק לי - הוא רק על ידי תפילות לקב"ה שהוא כל יכול.

כ"ק אבא זיע"א שידע על הצער הרב שדברי הסובבים גורמים לי, היה מדבר איתי על כך לא פעם ואומר לי: "מה לך מצטער על הבלים שכאלו? הרי אין בדברים אלו מאום!" ועוד היה מוסיף ואומר: "הסר דאגה מלבך, בעזרת ה' בן זכר יולד לנו ולא נקבה".

דבריו של אבא זיע"א התקיימו במלואם. לאחר תקופה הצטרף למשפחתנו אחי, רבי אברהם שליט"א וגאל אותי מהקנטות הסובבים.

בתחילת דרכי, כאשר כ"ק אבא זיע"א ביקש ממני לקבל אנשים, לעזור להם ולהיות עבורם מורה דרך בעבודת ה', ביקשתי מאבא זיע"א שיתפלל עבורי שהקב"ה ינחה אותי בדרך הנכונה וישלח לי את סיועו לבל אטעה חלילה. וכמו כן ביקשתי שלא יטעו בי בני אדם לחשוב כאילו חס ושלוש יש לי רוח הקודש, כי דבר זה רחוק ממני.

אלא יבינו שכל דבריי וכל מעשיי מכוונים על ידי הקב"ה, ואילו אני בסך הכל השליח שלו למלא אחר רצונותיו.

בדק בית

באחת הפעמים שבהן שהיתי בניו יורק, הייתי זקוק לסכום כסף גדול מאד עבור צרכי צדקה.

בהשגחה פרטית, בא לפניי באותו הזמן מר קאדי הי"ו, שהינו יהודי יקר ונדיב לב שבכל פעם שאני מבקש ממנו טובה - הוא ממנהר למלאה ללא היסוס.

בבואו לפניי באותה שעה עלה בדעתי לבקש ממנו גם הפעם שיואיל לתרום מכספו את סכום הכסף שהייתי זקוק לו לצרכי צדקה. ולמרות שמדובר היה בסכום גדול מאד, מר קאדי נענה בחיוב לבקשתי וגם בפעם הזו לא השיב את פניי ריקם.

אולם אני חפצתי שמר קאדי יתרום את סכום הכסף מרצונו האישי, מתוך לבו, ולא מתוך הרגשה של כפייה חס ושלווה או מתוך הרגשה של עשיית טובה, ועל כן נשאתי תפילה קצרה לריבון העולמים שינחני בדרך הנכונה וייתן בפי את המילים המתאימות לומר לו.

ברוך ה' זכותי, ומיד תפילתי נענתה.

בהיותו אצלי סיפר לי מר קאדי על ביתו החדש שהוא בנה, וביקש את ברכתי בזכות אבותיי שלא יאונה לו כל רע, שלא תשרה בבית עין הרע ושכניסתו ויישובו בביתו יהיו בשעה טובה ומוצלחת.

כמענה לבקשתו אמרתי לו שלא ייכנס עדיין לגור בבית, אלא יבדוק לפני כן היטב את תעלות הגז בדירה.

מר קאדי ששמע את דבריי, אמר מיד: "כבוד הרב, בדקתי הכל. מערכת הגז בבית נמצאה בנויה על הצד הטוב ביותר".

אך אני התעקשתי: "אל תיכנס עדיין לגור בבית. חפור שוב במחילות ובתעלות, ובדוק את מערכת הגז".

כשראה מר קאדי את התעקשותי הרבה בעניין, הוא נענה לדבריי ואמר: "בסדר. אעשה כל מה שהרב אומר לי לעשות".

לאחר הצלה זו ביקש מר קאדי להכיר טובה לבוראו, ותרם לצדקה בלב שלם ומרצונו האישי את סכום הכסף שביקשתי ממנו מתחילה.

על מעשה זה ניתן לומר שכאשר אדם זקוק לסייעתא דשמיא, מוכרח הוא שהקב"ה יזמן לו את מבוקשו. לקב"ה ישנן אלפי דרכים לסייע לבני האדם, וכל שעלינו לעשות הוא לפנות אליו ולבקש את סיועו.

כך ארע עימי במעשה זה. כיון שנזקקתי לסיוע משמים כדי לגרום למר קאדי לתרום מרצונו את סכום הכסף לצדקה, הסיוע המיוחל נשלח אליי וזכיתי לייעץ לו עצה מועילה בענייניו.

רצון שמים

באחת מקבלות הקהל שערכתי, באה לפניי אישה וסיפרה שהיא סובלת מחולשה רבה, ומערכות גופה אינן מתפקדות כראוי. כאשר פנתה לרופאים כדי לטפל בכך הם הודיעו לה שעליה לחזק את גופה ולהשיב למערכותיה את החומרים הדרושים לצורך בריאותה, ולשם כך עליה לערוך הפסקה בהבאת ילדים לעולם, ואסור לה להיכנס להריון עד שכוחותיה יתחדשו בשנית.

כיון שכך, בקשתה של האישה הייתה שאברך אותה בזכות אבותיי הקדושים שהיא לא תיכנס להריון.

"מנין את יודעת שאינך בהריון כבר עכשיו?" שאלתי אותה, "אולי בכלל כבר אין כל צורך לברך אותך שלא תיפקדי?" הוספתי.

האישה הייתה המומה לשמע דבריי, היא לא חשבה כלל בכיוון הזה, ולא עלה בדעתה לבדוק שמא היא בהריון.

האמת היא שהוריתי לה כל זאת, כיון שחששתי שמא האישה הרתה, ואם לא תדע מכך - היא עלולה לצרוך תרופות שונות או כדורים שעלולים לסכן את העובר.

לאחר מכן הוריתי לאישה שתלך לבדוק האם היא בהריון, והאישה יצאה מחדרי המומה ונרעשת, שכן היא לא ציפתה להתפתחויות שכאלו.

כששבה לביתה, סיפרה האישה לבעלה את דבריי המוזרים, ולמרות שהוא הסכים איתה שלכאורה הדברים נוגדים את ההיגיון, הוא אמר לה: "אם הרב אמר לך כך - לך להיבדק". והאישה עשתה כדבריו.

למחרת קיבלה האישה תשובה חיובית שהיא בהריון!

אינני תולה את הסייעתא דשמיא שהייתה לי בדבר לזכותי כלל, אלא לזכות אבותיי הצדיקים זיע"א אשר מסרו את נפשם למען קיום התורה והמצוות, זכות זו היא שעומדת לי לסייע לעם ישראל במתן עצה טובה.

כשבאה אליי האישה לספר לי על הריונה אמרתי לה שאמנם הרופאים הורו לה שתעשה הפסקה ותחדש את כוחותיה, אך הקב"ה רצה אחרת, ועצת ה' היא תקום! ובירכתי אותה שבעזרת ה' כוחותיה יתחזקו לטובה ולברכה ומערכות גופה תתפקדנה כראוי בזכות הילד הנוסף שהיא זוכה להביא לעולם.

וברוך ה', אותה אישה ילדה בן זכר לחיים ולשלום.

מוסר גדול למדתי לעצמי ממעשה זה, שלעיתים נדמה לאדם כי הוא זה שמחליט האם ללדת ילדים או לא, האם לעשות הפסקה או להמשיך במצות פרו ורבו, אך למעשה הקב"ה הוא היחיד שקובע את הדבר, והאדם בבחירתו החופשית יכול רק לנסות להגשים רצון שמים או למנוע את רצון ה' מלהתקיים.

מזוזה ללא תזוזה

באחת הפעמים שבהן שהיתי בארצות הברית בא לפניי יהודי וסיפר לי על תופעה מוזרה המתרחשת בביתו - המזוזה אשר נתונה בפתח הבית - כמה שקיבעו אותה למקומה על המשקוף, בכל זאת היא נופלת לארץ ולא ניצבת במקומה. ובכל פעם שמשיבים אותה למשקוף, תיכף ומיד היא נופלת שוב.

לשמע התופעה המשונה ביקשתי להגיע לביתו ולקבוע את המזוזה בעצמי, וכך עשיתי. הגעתי לביתו של היהודי וחיברתי את המזוזה למקומה בפתח הבית, תוך שאני מוודא שהמזוזה אכן מחוברת כראוי למשקוף הבית.

במסילה נעלה

רוח
הקודש

לאחר מכן מסרתי דרשה באותו בית, כשלפתע נשמע רעש מכיוון הדלת, וכשמהרנו כולנו למקום - גילינו כי שוב נפלה המזוזה.

הרמתי את המזוזה מהארץ וגיליתי שחתיכת עץ מן המשקוף דבוקה אליה, ומשמע שהמזוזה הייתה מחוברת למשקוף בחוזקה. לפיכך התפלאתי עוד יותר. אם המזוזה הייתה מחוברת חזק כל כך למשקוף עד שתלשה חתיכה ממנו, כיצד זה נפלה לארץ?

למרות שלא הייתה לי תשובה לדבר שבתי וקבעתי את המזוזה על גבי המשקוף בצורה חזקה ואיתנה ופניתי להמשיך בדרשתי.

מספר דקות חלפו, והנה שוב נשמע רעש נפילתה של המזוזה.

כיון שכך, הבנתי שישנה סיבה שמימית הגורמת להפלת המזוזה ממקומה פעם אחר פעם, ועל כן פניתי לבעל הבית ואמרתי לו: "דע לך כי בבית זה ישנו רוצח!"

פניו של בעל הבית חפו ובושה גדולה עטפה אותו כאשר הודה בנכונות דבריי. בלית ברירה הוא התוודה על חטאו הישן וסיפר שכאשר היה צעיר לימים בבית הוריו, חדר גנב לבית, וכיון שהוא חשש מפני הגנב - הוא קם עליו והרגו.

במשך שנים הוא שמר את הדבר בלבו, ואף לאשתו לא סיפר על כך מאומה.

כשמעתי זאת, הוריתי ליהודי בפירוט את הדרך שבה עליו לתקן את מעשהו, והדרכתי אותו כיצד יכפר על חטאו הנורא. כמו כן ציוויתי עליו להתענות מִיָּדִי יום במשך שבוע ימים, על ידי שיאכל בכל ערב רק מעט לחם ובמשך היום יצום.

סוף דבר - לאחר שבוע התיקון, התקשר אליי בעל הבית והודה על הדרך שסללתי עבורו לשוב בתשובה ולכפר על עונו. ועוד סיפר שברוך ה' המזוזה נקבעה שוב בפתחו של הבית, אך הפעם נשארה במקומה ללא תזוזה!

החתן והחמות

באחת הפעמים שבהן ביקרתי בשיקאגו שבארצות הברית, בזמן קבלת הקהל עלה פתאום במחשבתי חברי היקר אליעזר, המתגורר בניו יורק.

אליעזר חברי מסור אליי מאד, ופעמים רבות כאשר ביקשתי ממנו בקשות שונות - תמיד נענה לבקשותיי בשמחה. בשל היכרותנו המעמיקה הוא נוהג לשלוח אליי אנשים במצוקה, כדי שאנסה לעזור להם בצרתם בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

כאשר מראהו של אליעזר עלה פתאום במחשבתי, הצטרפו לכך גם מחשבות רעות על מיתה ל"ע ולוויה, לפיכך קראתי לחנניה המזכיר שלי, וביקשתי ממנו שיתקשר לאליעזר ויאמר לו שיתרום מייד סכום כסף לצדקה עבור עניי ישראל.

חנניה מיהר להתקשר לאליעזר, והנה מעבר לקו הוא שומע שמישהו אומר קדיש, ולאחר מכן שמע את קולו של אליעזר שלחש: "חנניה, אינני יכול לשוחח איתך כעת בקול, כיון שאני נמצא בבית קברות, בלוויה".

חנניה ואני נותרנו המומים, והחלטנו לנסות להתקשר לאליעזר במועד מאוחר יותר.

כעבור שעותיים ביקשתי מחנניה שינסה להתקשר לאליעזר שוב,

עם הגבאי הנאמן ר' חנניה שושן הי"ו

וחנניה אכן פנה לעשות כבקשתי. תוך כדי כך נכנסה למשרד אישה מבוגרת כבת שמונים וביקשה מחנניה שיעזור לה וימלא עבורה את שמות בני משפחתה בטופס המיועד לכך, משום שהיא מתקשה בדבר.

בדרך כלל חנניה איננו עושה דברים כאלו - אולם הפעם הוא נענה לבקשתה של האישה ורשם עבורה בטופס את שמות בני משפחתה. לאחר מכן פנתה האישה ונכנסה לחדרי כדי לבקש את ברכותי לבני משפחתה.

בינתיים הצליח חנניה להשיג את אליעזר בטלפון ונכנס גם הוא לחדרי. ביקשתי מחנניה שישאל את אליעזר שנמצא על הקו האם יש לו בכל פתחי ביתו מזוזות, ואם כן, שיורה לו לבדוק את כל המזוזות שבביתו.

לפתע הבחנתי באישה המבוגרת הניצבת בחדרי ומחכה לברכותי. הבטתי בשמות הרשומים על גבי הדף והנה הבחנתי בשמותיהם של אליעזר ידידי וחנה אשתו.

פניתי לאישה ושאלתי אותה: "מי זו חנה?"

"חנה היא בתי, מניו יורק". השיבה האישה.

התברר שהאישה המבוגרת שעמדה לפניי באותה העת היא חמותו של אליעזר אשר היה על קו הטלפון בשיחה עימנו. הפלא ופלא! בדיוק באותו הזמן שחשבתי על אליעזר, והוריתי לו לבדוק את המזוזות בביתו, באה חמותו לבקש ברכה עבורו ועבור אשתו.

אין ספק שבמעשה זה ישנה השגחה ניסית מופלאה להביא על ראשו של אליעזר ברכה כפולה ומכופלת, זאת בזכות מעשיו הטובים שהוא משתדל לעשות בכל עת.

ברכה בטרם עת

באחד מביקוריי בארגנטינה שבדרום אמריקה, בעת קבלת הקהל בבית הכנסת "סבאן", באה לפניי אשתו של רב הקהילה וסיפרה

בהתרגשות על בעלה ובנה שניצלו בניסי ניסים מתאונת דרכים מחרידה, ומלבד כמה שריטות קלות - יצאו ממנה ללא כל פגע.

כדי להמחיש לי את גודל הנס הראתה לי האישה את תמונת הרכב שלהם לאחר התאונה, כשהוא מעוך ומרוטש לחלוטין. ואכן, קשה מאד היה להאמין שמרכב זה יצאו אנשים חיים.

אחר כך הוציאה הרבנית מתיקה דף נייר, **ששבע שנים קודם לכן** רשמתי על גביו ברכת הצלחה לבני משפחתם, ומעברו השני של הנייר רשמתי משום מה את המילה "במדבר" והוספתי שני קווים מודגשים מתחתיה. וזאת כאשר פרשת השבוע אז הייתה פרשת אחרי מות.

כשראיתי את דף הנייר התרגשתי מאד. עלה בזיכרוני שכאשר רשמתי את המילה 'במדבר' שבע שנים קודם לכן, לא הבנתי משום מה אני רושם זאת, והנה כעת נראה שהיה בדבר רמז לתאונת הדרכים שארעה באחד מימות השבוע לסדר פרשת במדבר!

בנוסף, שני הקווים המודגשים שסימנתי תחת המילה, ודאי היה בהם רמז לכך שהניצולים יהיו שניים במספר - האב ובנו, וכמו כן שיצאו בשריטות קלות בלבד.

אחר כך המשיכה האישה וסיפרה עובדה מופלאה נוספת, שבמשך כל אותן שנים אבד להם נייר זה, והנה מיד לאחר התאונה הם מצאו אותו באופן מפתיע, ובנוסף הם נדהמו מהעובדה שהתאונה ארעה סמוך לבית הכנסת "סבאן", המקום שבו נכתבה הברכה שבע שנים קודם לכן!

נסתרות דרכי ה' ונפלאות דרכי ההשגחה שכך נסובו הדברים, ששנים רבות לפני התאונה האב ובנו זכו להתברך, וכך ניצלו מהתאונה לחיים טובים ולשלום.

פודה ה' נפש עבדיו

אחד מגבאי הצדקה הנודעים, אשר פועליו רבים לתורה ולחסד, ניקלע לצרה איומה. בנו בן העשרים ושתיים שהגיע לגיל השידוכים ונחשב ללמדן ולעילוי גדול בישיבתו - לקה לפתע פתאום בנפשו,

במסילה נעלה

רוח
הקודש

וכל כך החמיר מצבו, עד שהיה צורך לאשפזו בבית החולים "תל השומר" במחלקה הפסיכיאטרית, במצב נפשי קשה.

מחלתו הנוראה של הבחור, שברה את לבם של הוריו שניסו לפעול בדרכים שונות כדי להביא לרפואתו, אך ללא הועיל.

כאשר נודע להם כי הגעתי לבקר בארץ הקודש, וכי אני נמצא בסמיכות מקום אליהם, החליטו ההורים להגיע אליי ביחד עם בנם, שאותו הביאו מבית החולים על גבי מיטה, ברכב המיוחד לכך.

כשנכנסו ההורים לחדרי ביחד עם בנם החולה, הם פרצו בבכי קורע לב וקוננו על כך שסוף סוף זכו ובן זה הגיע לפרק 'האיש מקדש', שמו הטוב הולך לפניו כגדול בתורה וכשלם במידותיו, והנה לפתע פתאום נחתה עליהם צרה איומה זו ושוד ושבר בא בגבולם.

הבטתי בבן החולה, ואחר כך פניתי להורים ושאלתי אותם: "האם מחלתו של בנכם פרצה ביום רביעי?"

ההורים הכואבים שקעו בהרהורים וניסו להיזכר מתי החל המשבר הנפשי של בנם. ולבסוף קראו: "כן! הדבר ארע ביום רביעי!"

חשבתי מעט ואחר כך אמרתי להם: "הסירו כל דאגה מלבכם. בעזרת ה' יתברך מחלת בנכם תחל לסגת כבר ממחר. ובעזרת ה' עוד השנה הוא ימצא את בת זוגו הראויה לו ויישא אותה לאישה".

הסיבה לכך ששאלתי את ההורים דווקא על יום רביעי ולא על יום אחר היא כיון שישנו סוד ועניין ביום רביעי, שהוא יום שאחד המלאכים האדירים הממונים על יום זה קשור בו, ואין כאן המקום להאריך בפרטי העניין.

מכל מקום, הבנתי שרק יד הקליפה של מלכות הרשעה בלבדה את מוחו של תלמיד חכם זה שנפל בידיה, והתפללתי עליו שייצל ממנה ויחזור לחיים תקינים.

בחסדי שמים המרובים, כמאמר הפסוק "לעושה נפלאות גדולות לבדו" (תהילים קלו, ד), החל הבן החולה להתאושש ממצבו הנפשי הקשה עד שהבריא לגמרי וזכה להשתדך עם בת ישראל ממשפחה מצוינת, ובשעה טובה ומוצלחת הקים בית נאמן בישראל המושתת על אדני התורה והמצוות.

הבטחה שבין האדם לבין קונו

ביום י' באדר תשנ"ה זכיתי לשמש כסנדק בפריז שבצרפת, בברית המילה לבנו של תלמידי הנאמן ר' דוד כהן הי"ו.

באותו מעמד קם המוהל, ד"ר אטיאס הי"ו וסיפר את הסיפור הבא:
"לפני שבועיים הגיע חברי אל מו"ר, רבי דוד פינטו שליט"א, כדי לבקש ברכה בנוגע לעניין כלשהו. אנשים רבים עמדו בתור להיכנס אל הרב ועל כן נאלץ חברי להמתין שעות ארוכות בתור.

סנדקאות בברית

כשנכנס לבסוף אל הקודש פנימה, טרם הוציא מילה מפיו, פנה אליו מו"ר ואמר לו: 'אם חפץ אתה לראות ישועה בענייניך, הינך חייב לקיים את ההבטחה שהבטחת לריבוננו של עולם ללמוד בכל שבוע שניים מקרא ואחד תרגום'. לאחר מכן בירך אותו הרב בברכת הצלחה ופטרו לשלום.

חברי יצא מן החדר המום לגמרי, וחיש מהר הגיע אליי ואמר לי: 'ד"ר אטיאס, רק הקב"ה ואני יודעים על דבר ההבטחה שהבטחתי לקב"ה לפני שנכנסתי למו"ר - שאם הקב"ה יעזור לי בעניינים שלי, אתחיל ללמוד כל שבוע שניים מקרא ואחד תרגום. ואיך אם כן ידע הרב על הבטחתי? כיצד קרא את מחשבותיי עוד קודם שהוצאתי מילה מפיו?"

זה היה סיפורו של ד"ר אטיאס.

כששמעתי מפיו את הסיפור, נזכרתי בחברו ובאשר ארע עימו כשבא אליי. אולם יודע אני שאין בי ולא הייתה בי לא נבואה ולא רוח הקודש, אלא רצון אמיתי לסייע לזולת לתקן את עצמו ברוחניות ובגשמיות, ועל כן אני זוכה לכך שבזכות אבותיי הקדושים זיע"א משמים מכניסים לפי את המילים הנכונות שאותן אומר לכל יהודי, מילים אשר תתקבלנה על לבו, וכן את העצות המחכימות אשר תסייענה לכל אדם בבעייתו.

זכות התורה מגינה ומצילה

באחת הפעמים שבהן קיבלתי קהל בבני ברק, באו לפניי שתי נשים כדי לקבל ברכה לבעיותיהן השונות.

בהגיע תורן נכנסה אחת הנשים אל חדרי, אולם עוד לפני שהיא החלה לדבר עלה בדעתי לשאול אותה: "מה עם הבטן של בעלך?"

האישה הייתה המומה. ובראשה חשבה - הרי בדיוק לשם כך הגעתי אל הרב, בגלל כאבי הבטן האיומים שמהם בעלי סובל, והנה עוד לפני ששטחתי את הבעיה - כבר הרב שואל על כך!

מחשבותיה אלו ניכרו על פניה הנרגשות, וכיון שהיא שתקה מרוב תדהמה, פניתי אליה ואמרתי לה: "אל דאגה, בעזרת ה' תהיה לבעלך רפואה שלימה בקרוב, אמרי לו שהוא אינו צריך לעשות בדיקות וגם לא ללכת לרופאים. אלא רק שימשיך לעסוק בתורה הקדושה בהתמדה, וזכות התורה תגן בעדו".

בחסדי שמים כך באמת היה, ובעלה נרפא לגמרי מכאביו הקשים בזכות לימוד תורתו.

לאחר שאישה זו יצאה מחדרי, נכנסה לחדר חברתה אשר הגיעה עימה, וגם הפעם, עוד לפני שפצתה את פיה, עלה בדעתי לשאול אותה: "מה עם הכליות? הקפידי לשנות הרבה".

גם אישה זו הייתה המומה לנוכח דבריי, ולא הבינה מהיכן יודע אני על מה באה לבקש ברכה. אך יודע אני שכל זאת הוא בזכות

אבותי הקדושים. בזכות לימוד תורתם הקב"ה מכניס לפי ממש את המילים הנכונות עבור כל יהודי, וכך אני זוכה לסייע לעם ישראל בבעיותיו השונות.

לאחר מכן ברכתי גם את האישה הזו שתזכה לרפואה שלימה בקרוב, והוריתי לה שוב להמשיך לשתות הרבה. בחסדי שמים גם אישה זו נרפאה ממחלתה, וכשסיפרה את סיפורה ברבים - גרמה לקידוש ה' גדול.

והיה אם שמוע תשמעון

אברך תלמיד חכם בא לפניי עם בניו, וביקש לקבל ברכת הצלחה עבורם ועבור כל בני המשפחה.

כאשר היו הבנים בחדר, הצבעתי משום מה דווקא על הילד הגדול ושאלתי את האב: "מה שמו של הילד?"
האב נקב בשמו.

לפичך המשכתי ושאלתי: "ומה שלום האוזניים שלו?"

"ברוך ה'", ענה האברך "לא ידוע לי על שום בעיה באוזניו".

אך אני לא הרפיתי והוריתי לו: "בדוק את האוזניים שלו אצל רופא".
האברך לא התרגש מדבריי כלל, כיון שמעולם לא נתקל בבעיה כלשהי עם אוזניו של הילד, והילד מעולם לא התלונן על כאבים באוזניו, ולפичך לא עשה מאום בעניין.

חלפו עברו חודשיים ימים, ולפתע החלו האברך ואשתו להרגיש בבעיה שנוצרה אצל בנם שאינו עושה מה שאומרים לו לעשות, ולעיתים חוסר המשמעת שלו מביא גם לידי כך שצריך לצעוק עליו, לגעור בו ואפילו להענישו.

מצב הילד החל להתדרדר פלאים, והוריו לא הבינו כלל מה קרה פתאום לבנם אשר היה עד עתה ילד נפלא וממושמע.

תוך כדי התדרדרותו של הילד עלה החשש בלב ההורים שמא שמיעתו אינה תקינה. זאת כיון שכאשר שוחחו עימו, הם שמו לב שהוא עוקב

אחר תנועות השפתיים שלהם כדי לקרוא בשפתייהם את מה שהם אומרים לו, וכשהוא אינו מבין את הדברים הוא שואל: "מה? מה?" ורק לאחר הגבהת קולם הילד מצליח לשמוע את דבריהם ולהבינם.

בשל חשש זה פנו ההורים עם הילד לרופא אף אוזן גרון, ולאחר בדיקה מעמיקה התברר כי באוזני הילד הצטברו נוזלים מרובים אשר גרמו לירידה משמעותית באחוזי השמיעה שלו.

כיון שכך, הילד נשלח לבדיקה אודיולוגית (בדיקת שמיעה) מעמיקה יותר, ואז התבררו מימדיה האמיתיים של שמיעתו אשר נחלשה לבלי היכר.

לאחר כל זאת נזכר פתאום האברך בהוראה שהוריתי לו לבדוק את אוזניו של הילד כבר מספר חודשים קודם לכן, והצטער על שלא פעל כפי שהוריתי לו.

אולם מעיד אני שאותה הוראה יצאה ממני מבלי שידעתי את סיבתה כלל, ונאמרה מפי רק בזכותם של צדיקי עליון.

"אל תיסע לפאקיסטן!"

אחד מיהודי צרפת אשר היה רחוק מאד מהיהדות, התכוון לנסוע עם מספר חברים לפאקיסטן, מדינה ערבית הידועה בשנאת היהודים ששוררת בה.

כיון שדבר נסיעתו נודע לי, וידעתי על הסכנה הנשקפת לחייו, קראתי ליהודי ואמרתי לו: "שמעתי שבדעתך לנסוע לפאקיסטן. בִּקְשָׁתִי ממך היא כי תבטל את הצטרפותך לנסיעה זו, שכן סכנה גדולה מרחפת כעת על היהודים המגיעים למקום".

היהודי התפלא למשמע דבריי ושאל אותי: "מנין יודע הרב שאני מתכוון לנסוע לפאקיסטן? ומנין לרב שלא כדאי לי להגיע למקום?" "שמעתי שאתה מתכוון לנסוע לשם" עניתי לו, "ואינני יודע מדוע, אך עלה בדעתי להזהיר אותך שלא תיסע למקום. בעזרת ה', הקב"ה יאיר את עיניך ותשוב אליו בתשובה שלימה".

לבסוף החליט היהודי לשמוע לעצתי וביטל את נסיעתו לפאקיסטן.

ימים ספורים לאחר מכן קיבל היהודי ידיעה שכל חבריו שנסעו לפאקיסטן, והוא היה אמור להיות איתם - נהרגו בתאונת דרכים.

כיון שכך, ראה היהודי בחוש שבזכות ששמע לדעת תורה ונשאר בצרפת נגד רצונו - הוא ניצל ממוות.

ברוך ה' בזכות הצלתו המופלאה הכיר היהודי את בוראו ושב בתשובה שלימה.

בחלום אדבר בו

את הסיפור הבא גוללה הגב' חנה קרן במכתב נרגש אשר שלחה למשרדינו בצרפת:

"בחודש מרץ 2008, התעוררה בתי באחד הלילות כשהיא שטופת זיעה בעקבות חלום רע שחלמה, ובחלומה ראתה את עצמה פצועה באמבולנס.

למחרת בבוקר התקשרתי מיד לאבי שיחי', שהוא אחד מחסידי הגדולים של רבי דוד פינטו שליט"א בצרפת, וביקשתי שיתרום תרומה למוסדותיו של הרב לזכות בתי ולשמירה עליה.

יומיים בלבד לאחר מכן נפלה בתי ליד חפץ חד ואנו זכינו לחוש את שמירת הבורא על ילדה זו. בחסדי שמים רק ידה נשברה ואילו פניה שחלפו קרוב מאד לחפץ החד לא נפגעו כלל.

חודשים ספורים לאחר נס זה חלמתי גם אני חלום משונה: בחלומי ישבתי במכונית, ובמרחק הבחנתי באש ובערימת מכוניות המושלכות זו על גבי זו, כשברקע נשמעו צעקות חזקות, ועשן עלה מכל עבר.

למחרת החלום יצרתי שוב קשר עם אבי, דקות ספורות לפני שיצא לרבי דוד פינטו שליט"א, וביקשתי שיזכיר את שמי לפני הרב.

ביום ה- 21 ביולי, שבוע לאחר החלום הזה תכננתי לנסוע לכותל המערבי ביחד עם גיסתי.

באותו לילה שוב "זכיתי" לחלום בלהות: בחלומי הייתי בחדר אחד עם מאות יהודים שהיו מכווצים זה לזה. כולם בכו וצעקו והדבר

במסילה נעלה

רוח
הקודש

הזכיר לי את תיאורי הזוועה על היהודים בשואה, בזמן מלחמת העולם השנייה.

בס"ד

מכתב לרב שלי

אספר לכם עתה את הסיפור האישי שלי, שהיה מיוחד במינו בגלל התערבותו של רבי דוד פינטו שליט"א. בחודש מרץ 2008, באמצע הלילה, התעוררה ביתי לאחר חלום ביעותים. בו ראתה שהיא באטמולנס. למחרת בבוקר, התקשרתי לאבני, המקורב מאד לרב. ביקשתי ממנו לתרום כסף לשיבתו של הרב עבור ביתי. יומיים לאחר מכן, נפלה ביתי ליד חפץ חד ובחורף ה', רק בשבועה לה הוד. בדרך גם לא קרה שום נזק לפנייה למרות שהי משמעותית ללדה. לאחר חודשים, חלמתי גם אני: הייתי ברכב וראינו מרחוק אש וערמת מטעיות. גם שמענו זעקות נראות. פעם נוספת, יצאתי קשר עם אבי שבדיק עמד לצאת אל הרב. שבוע לאחר מכן, ב-21 ביולי בערב, החלטתי לנסוע למחרת היום לכותל המערבי יחד עם גיטלי. בלילה חלמתי שוב חלום המעורר מחשבה. חלמתי שהייתי בחדר אחד עם מאות יהודים אחרים, וכולם בכי. כל אחד היה מכונן בפינתו, כמו בתקופת מלחמת העולם השנייה. פתאום, קמתי מתוך הקהל הרב הזה וצעקתי: "אל תפחדו, האמינו בה!". הוא אהב אותנו. אנו היהודים, העם הנבחר, הוא נתן לנו את התורה. התפלל לה שישל אותנו. קומי, קראו לאלוקים. מלך מלכי המלכים, קדוש עליון!" עיינו באותו חלום, היינו כולנו בבית משפט. במרכז האולם, היה אדם הרושב על כס מלכות ושופט את האנשים אחד לאחד. קמתי וביקשתי לצאת מכיון שהתניע שלי זקוק לי. הדין צוה עלי להתקרב אליו. והרשה לי לעזוב את המקום. כשיצאתי מבית המשפט, נפילתי בחלל ריק חוד בדי הפילה לה: "יריביו של עולם, אני אוהבת אותך בכל ליבי ובכל נפשי, אהבה גדולה שאין כמוה, עוד יותר מהילדים שלי, אני מודה לך על כל מה שאהה נתן לי, מלך מלכי המלכים, קדוש עליון!" התעוררתי פתאום, נולד רעידת מריב פחד ומריב התרגשות. שוב, התקשרתי לאבני. הוא אמר לי הפעם: "את חייבת להתקשר לרב". אני אמרה לי: "אל תיטע לירושלים כל עוד הרב אינו עונה לך". לאחר חמש דקות, הצלחתי להשיג את הרב בטלפון, ואמרתי לו את המשפט הבא: "הרב, חלמתי שוב חלום הלילה". הרב נכנס לתוך דברי ואמר לי: "חכי!" ושיחק גם הוא... ואז אמר: "עכשיו זה יהיה בסדר". הוא לא נתן לי לדבר וכל פעם שניסיתי לאמר משהו, הוא המשיך: "עכשיו יהיה טוב, להתראות". החזרתי את השפופרת למקומה, ונעמתי מיד לכיוון ירושלים. קרוב לכותל, ראיתי מול עיני פקק תנועה בדיוק כמו בחלום שחלמתי בשבוע הקודם. השוטרים חסמו את הדרך. עשר דקות לפני כן, פגע טרנספורט בכמה אנשים... אותן עשר דקות שנשארו בבית מנסה להשיג את הרב ולספר לו את החלום שלי. והמשפט: "עכשיו, הכל יהיה בסדר" – הם שהצילו את חיי. ובכך, ניצלנו מהפיגוע שהקה לצערנו את ירושלים ב-22 ביולי 2008. מיד כשהחזרתי הביתה, התקשרתי לרב לספר לו מה שקרה. הוא אמר לי: "ניצלת מסכנה גדולה!" שבוע לאחר מכן, ניליתי שאני בהריון: הגה התינוק שהיה זקוק לי בחלומי... הרב, אני כותבת לכם את מכתב העדות הזה גם להודות לכם, לעולם לא היה לי את אומץ הלב לאמר לכם כמה אני מודה לכם כי ההתרגשות גדולה מאד, והכבוד שאני מרגישה כלפי הרב הוא כה עמוק, אני מודה לכם על כל הטוב שעשיתם למשפחתי, בפרט בתקופה שבה הייתם נשארים אצלנו כמה ימים ב Penreux. הייתי אז ילדה קטנה, אך אני זוכרת את כל הקהל שנדחק כדי לקבל ברכה מהרב. אני מזכרת בניסים רבים שקרה. כך הקב"ה הציל באמצעותכם את כל משפחתי – סבתא שלי בשדויה חולה, אחי משה עם האופניים, אמא שלי, גיטלי ואני כשהייתי צעירה. ונתנו, בדרך ה', הרב שוב עזר בתפילותיו ובכוחותיו נצלה משפחתי וגם אני. כל יום אני מודה לה שאתם הרב שלי, אני מאחלת לכם אריכות ימים ובריאות. אני מתנצלת אך לא אוכל להשתתף השנה בהילולא של רבי חיים פינטו הגדול זצ"ל. אני יודעת כמה הדבר חשוב לכם. בלי נדר ובעזרת ה', הצליח להגיע בפעמים הבאות. למרות זאת, השתתפתי בהילולא של רבי משה פינטו זצ"ל באשדוד.

חנה קרן

מכתבה של הגב' חנה קרן

עודני בחלום, קמתי מתוך הקהל וצעקתי: "אל תפחדו! האמינו בה!" הקב"ה אוהב אותנו היהודים, עם סגולה! הוא נתן לנו את התורה. התפללו אליו שיציל אותנו! קומו, התנערו והתחננו לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא!"

לאחר מכן ראיתי בהמשך החלום המוזר, שקיבצו את כל היהודים באולם בית משפט ובאמצע האולם ניצב השופט ששפט את האנשים שסביבי אחד לאחד. בחלומי, קמתי ממקומי וביקשתי רשות לצאת

מאולם בית המשפט כיון שהתינוק שלי, שנמצא בחוץ, זקוק לי. השופט הורה לי להתקרב אליו ואחר כך נתן לי את רשותו לצאת מאולם בית המשפט.

כשיצאתי מבית המשפט, נפלתי על פניי והתפללתי: "ריבונו של עולם, אני אוהבת אותך יותר מכל! אף יותר מהילדים שלי! ואני מודה לך על כל מה שאתה נותן לי מלך מלכי המלכים!"

התעוררתי מתרדמתי. פחד והתרגשות אחזו בי מהרושם הנורא של החלום ואני רעדתי בכל חלקי גופי.

למחרת, שוב יצרתי קשר עם אבי בצרפת, אך הפעם הזאת הוא אמר לי שאני חייבת להתקשר לרבי דוד בעצמי, ואימי הוסיפה: "אל תיסעי לירושלים לכותל המערבי עד שהרב יענה לך!"

עשיתי כדבריהם. דקות ארוכות חלפו עד שהצלחתי ליצור קשר טלפוני עם הרב.

"כבוד הרב, שוב חלמתי חלום נורא!" פתחתי ואמרתי, אך הרב עצר אותי ואמר: "חכי!" שתיקה השתררה מעבר לקו, ולאחר מספר רגעים המשיך הרב: "עכשיו יהיה בסדר!" כשניסיתי להמשיך בדבריי ולספר לו את חלומי הנורא השתיק אותי הרב ואמר: "עכשיו הכל יהיה בסדר! שלום".

ניתקתי את קו הטלפון ויצאתי עם גיסתי לירושלים כפי שתכננו. בתוך ירושלים, רחובות ספורים לפני העיר העתיקה הבחנו לפתע בפקק תנועה. ממש כפי שחלמתי שבוע קודם לכן.

השוטרים שהיו פזורים ברחוב עצרו את כל התנועה, ומבירור קצר נודע לנו כי עשר דקות קודם לכן התרחש ברחוב יפו בירושלים פיגוע טרור נורא באמצעות טרקטור! נהג הטרקטור הרצחני דרס מספר כלי רכב ופגע בהולכים ושבים באופן זדוני, ובמסע רצח זה גרמו אבדות קשות בנפש הי"ד, ונפצעו רבים ר"ל.

עשר הדקות שבגללן התעכבתי בביתי, בתחילה - בניסיון להשיג את הרב כדי לספר לו על חלומי, ובהמשך - בזמן השיחה עימו, שבמהלכה השתהה הרב עד שלבסוף אמר: 'עכשיו הכל יהיה בסדר!' - עשר דקות אלו הן שהצילו אותי מכל פגע רע ר"ל. כך ניצלנו גיסתי ואני מהפיגוע הנורא שהתרחש בירושלים ב-22 ביולי 2008.

במסילה נעלה

רוח
הקודש

מיד כששבתי לביתי התקשרתי לרבי דוד שליט"א כדי לספר לו על הנס העצום שנעשה לנו ולהודות לו על ההצלה המופלאה שהציל אותנו מציפורני המפגע.

שבוע ימים לאחר המעשה נודע לי כי אני בהריון. חלקי הפאזל התחברו במלואם והשלימו את התמונה כולה - התינוק שבבטני הוא התינוק שהיה זקוק לי בחלום, בעת שהותי בבית המשפט".

זה היה סיפורה המדהים של הגברת חנה קרן תחי' מארץ ישראל.

אין ספק שרק זכות אבותיי הקדושים זיע"א היא זו שעמדה לי לסייע בידי האישה ולהצילה מידי המפגע בירושלים עיר הקודש.

אדם שסומך על הקב"ה, בוטח בבורא העולם ומאמין בו שהוא אב הרחמן הטוב והמיטיב לכל, והוא לבדו ידאג לו לכל מחסורו - הקב"ה מתנהג עימו באותו אופן ומסייע לו בכל צעד בחייו.

(בטחון)

תפקיד היהודי בעולם הזה הוא לעמול בעבודת ה' ולהתאמץ לקנות את התורה ואת מצוותיה. כך תעמודנה לו זכויותיו בעולם הבא ונשמתו תזכה לישוב לצד נשמות אבותיו הצדיקים. ואל יסמוך רק על זכות האבות שבידו, שאינה מבטחת אותו מפני הפורענות.

(אבות)

רפואה

וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוּעַ תִּשְׁמָע לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִנֵּשְׂר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהִאֲזִנָּה
לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרָתָה כָּל חֻקָּיו כָּל הַמְּחֻלָּה אֲשֶׁר שִׁמְתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עָלֶיךָ
כִּי אֲנִי ה' רִפְאֶךָ (שמות טו, כו)

וַעֲבַדְתֶּם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וַיְבַרֵךְ אֶת לְחֻמְךָ וְאֶת מִימֶיךָ וְהִסְרָתִי מִן־הַלָּה מִקְרָבְךָ
(שמות כג, כה)

רְפָאֵנִי ה' וְאַרְפָּא הוֹשִׁיעֵנִי וְאֹשֶׁעָה כִּי תִהְלֹתִי אִתָּה (ירמיהו יז, יד)

הקב"ה רופא הוא לכל באי עולם, שנאמר כי אני ה' רופאך, ואמר רפאני ה'
וארפא הושיעני ואושעה, ואומר שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם. בא
וראה רפואתו של הקב"ה אינה כרפואה של בשר ודם, במה שהוא מכה אינו
מרפא, אלא מכה באזמל ומרפא ברטייה, אבל הקב"ה אינו כן אלא במה
שהוא מכה הוא מרפא. (מכילתא בשלח פרשה ה)

ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף, וכי נחש ממית ומחיה? אלא כל זמן שהיה
עושה כן היו ישראל מסתכלין ומאמינין במי שפקד את משה לעשות, הקב"ה
עושה להם רפואות... (מכילתא בשלח, ויבא עמלק פרשה א)

א"ר יהושע בן לוי... חש בראשו יעסוק בתורה, שנאמר כי לוית חן הם לראשך, חש בגרונו יעסוק בתורה, שנאמר וענקים לגרגרותיך, חש בעצמותיו יעסוק בתורה, שנאמר ושקוי לעצמותיך, חש בכל גופו יעסוק בתורה, שנאמר ולכל בשרו מרפא. אמר רב יהודה בר חייא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם, מדת בשר ודם אדם נותן סם לחברו לזה יפה ולזה קשה, אבל הקב"ה אינו כן, נתן תורה לישראל סם חיים לכל גופו, שנאמר ולכל בשרו מרפא. (עירובין נד, א)

הרפואה בבשר ודם אינה אלא ע"י צער וטורח והוא שיסבול הסם או המשקה המר, אבל רפואה של הקב"ה בנחת אין שם צער כלל. (רבינו בחיי שמות כא, יט)

אביא לך משל, האילן הזה שבא עליו הפסד בימות החורף עד שהעלים נפסדים והוא בעצמו גם כן מקולקל, כאשר נתרפא מחוליו בחודש ניסן, אז הוא חוזר לקבל כח מן השורש ומתחדש כבראשונה, וכך הוא החולה אשר נשתנה מחמת החולי אין חוזר לבריאותו רק מכח שהוא חוזר להייתו הראשונה, ובזה הוא סלוק חטא שלו. ואם לא היה מגיע לאותה מדרגה שבה סלוק חטא שלו לא היה חוזר לבריאותו אחר שנפסד ונתקלקל טבעו. וזה שאמר שאין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו כל עונותיו, רוצה לומר כי אי אפשר לחולה שיעמוד מתוך החולי רק מכוח המדרגה העליונה שבה חוזר לבריאותו, ובזה גם כן הוא מסולק מן החטא... (מהר"ל חידושי אגדות נדרים מא, א)

רפואה

רפואה מתוך חלום

בחודש אלול שנת תשס"ז, ביום ההילולא של כ"ק אבא הקדוש זיע"א שחל ביום ה' לחודש, קיבלתי מכתב בעל תוכן מדהים ממר ניסים בראון הי"ו המתגורר בנתניה. וכך כתב במכתבו:

"לכבוד רבי דוד פייטו שליט"א,

אני כותב לך מכתב זה בעצתו הנדיבה של ר' אליהו סיטבון הי"ו. אני מקווה שאינני מטריד את כבוד הרב בקריאת מכתב זה ומתנצל מראש אם קיים בו דופי כלשהו.

עם ר' אליהו סיטבון הי"ו

לאחרונה עברתי חוויה מאלפת שתלווה אותי כל חיי, וברצוני לשתף את כבוד הרב בחוויה זו.

באחד מימי שישי, לפני כניסת השבת ניגשתי לערוך את שולחן השבת. תוך כדי סידור השולחן נפל מידי גביע הקידוש ונשבר. הבנתי שעליי לחפש גביע אחר שאוכל להשתמש בו בשבת, ונזכרתי

שר' אליהו סיטבון הי"ו העניק לי בעבר כוס קידוש שעליה מופיעה תמונתם של אבותיך הצדיקים זיע"א.

מיד הוצאתי את הגביע ממקומו, והשתמשתי בו בקידוש של ליל שבת.

בליל שבת, לאחר הסעודה פניתי לישון ובחלומי ראיתי את עצמי פורק סחורה ליד בניין הישיבה המפואר באשדוד, וכבוד הרב עמד סמוך לכניסה לבניין הישיבה ואמר לי: 'כשתגמור לפרוק את הסחורה, גש לרופא להיבדק כי אינך נראה טוב'.

בשבת בבוקר, כשנזכרתי בחלומי, דבר החלום הטריד אותי מאד והציק לי, עד שפתאום נזכרתי בגביע החדש שהשתמשתי בו בליל אמש ועלה בדעתי שייתכן והשימוש בגביע המיוחד, הוא שהביא אותי לחלום על הרב.

הדבר הרגיע אותי מעט, אך למרות זאת החלטתי שלאחר השבת אגש לרופא ואבקש להיבדק.

וכך עשיתי.

ניגשתי לרופא וביקשתי לערוך בדיקות, ולתדהמתי הרבה תוצאת אחת הבדיקות הראתה על מחלה מסוימת שמקנת בגופי. כאשר ניגשתי להתייעץ עם רופא מומחה, הוא אמר לי שעליי לעבור ניתוח להסרת גידול מגופי, וציין שהגעתי אליו בזמן הנכון כשהגידול עודנו קטן יחסית, וניתן להסירו בקלות.

הניתוח חלף עבר וכעת אני בתהליכי החלמה. רציתי להודות לכבוד הרב על העצה הטובה שהייתה בזמנה, ועל התפילות שנשא להחלמתי."

מכתב מיוחד זה עורר אותי מאד. אין בלבי כל ספק שזכות אבותיי ואבות אבותיי הקדושים שמסרו נפשם לעשות רצון ה', היא שעמדה לי לזכות להציל יהודי זה מתוך חלום הלילה, כמאמר הגמרא (יומא פז, א): "אשריהם לצדיקים, לא דיין שהן זוכין אלא שמזכין לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות".

היד ה' תקצר

באחד מביקוריי במונטריאול שבקנדה, בא לפניי יהודי כשידו מגובסת, וסיפר שהוא עבר תאונה קשה שבה היד שלו נפגעה באופן אנוש, וכתוצאה מהפציעה הקשה הודיעו לו הרופאים שאין כל ברירה, אלא לקטוע אותה.

"רבי", הוא בכה במר נפשו "כיצד אוכל להיות גידם ובעל מום, ואיך אחיה ללא יד?"

הצטערתי מאוד לשמוע על מצבו הקשה ועל ידו הפצועה שתילקח ממנו, ושאלתי אותו מה באפשרותי לעזור לו במצבו זה?

"כבוד הרב", השיב לי היהודי "ברך אותי ואת ידי שאזכה לרפואה שלימה, שהרי אתה נכדו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שעליו מספרים גדולות ונצורות. אני מאמין באמונה שלימה שהקב"ה הוא כל יכול, ובזכות ברכתך ובזכות אבותיך הקדושים אזכה בעזרת ה' לנס בהצלת ידי".

לשמע דברי האמונה של היהודי, ברכתי אותו מעומק לבי שיזכה לראות בניסי ה' בהצלת ידו, והוספתי ואמרתי לו שאני מקווה לראותו בביקורי הבא בעל שתי ידיים בריאות ושלמות.

שנה לאחר מכן, בעת שהותי במונטריאול הייתי זקוק לעט על מנת לרשום דבר מה שעלה בדעתי. כיון שכך, פניתי לנוכחים סביבי ושאלתי אותם האם יש לאחד מהם עט. משאלתי נענתה מיד על ידי אחד היהודים ששלף מכיסו עט והושיט אותו לכיווני. כשהושטתי את ידי לעברו כדי ליטול את העט, הבחנתי לפתע שצלקת גדולה מכסה את ידו.

מיד שאלתי את היהודי לפשרה של הצלקת הגדולה, והיהודי הזכיר לי את סיפורו, ואמר שהוא האיש ששנה קודם לכן ידו נפצעה באופן קשה והרופאים רצו לכרות אותה, עד שברכתי אותו בזכות סבי הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א שידו תשוב לאיתנה.

והוסיף, שבאורח פלא היד נרפאה לגמרי מבלי צורך לקטוע אותה, והוא מבקש להעניק לי עט זה למזכרת מהנס הגדול שנעשה בידו ששבה לתחייה.

אני ה' רופאך

בעת שהותי במונטריאול זכיתי לשמוע מפי אנשים שונים סיפורי ניסים על ישועות שנושעו הם, אבותיהם ואבות אבותיהם בזכותו של סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, וסיפורים אלו הביאו אותי להתעוררות גדולה.

הסבא - הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א

אחד ממעשי הניסים סיפר לי יהודי שבא לפניי בעבר כדי לבקש ברכה בעבור בנו שנולד ללא מח כלל, ומאז שברכתי אותו בזכות סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שיזכה לרפואה שלמה - נרפא הילד ותוך שבועות ספורים כבר לא נותר כל זכר לבעייתו.

מופת נוסף היה עם חזן בית הכנסת במונטריאול שנתיים קודם לכן, כשגם לו נולד תינוק במצב רפואי קשה, והיה נתון בסכנת חיים ממש.

בני המשפחה היו מלאים באמונה תמימה שרק בכוחו של הקב"ה להביא לרפואת התינוק, ועל כן התעקשו לעורר את זכות הצדיקים שתעמוד לתינוק לרפואה שלימה. בשל כך הם לחצו עליי מאד שאגיע לבית החולים לברך את הרך הנולד, בזכות סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

לבסוף נעניתי להפצרותיהם המרובות והגעתי למיטת התינוק בבית החולים, שם נשאתי את תפילתי עבורו וברכתי את הפעוט מעומק ליבי שבזכות אבותיי הקדושים זיע"א, הקב"ה ירחם עליו וישלח לו רפואה שלימה.

בחסדי שמים, זכות הצדיקים זיע"א עוררה רחמים על התינוק והוא הבריא ממחלתו לחלוטין.

תרי"ג מצוות כנגד תרי"ג איברים

אחד מתלמידיי היה בעבר רחוק מאד משמירת תורה ומצוות. אולם משמים חפצו בתשובתו, ועל כן שלחו לו מחלה קשה שבעקבותיה תלמידי התעורר מדרכו הקלוקלת ושב בתשובה לאביו שבשמים.

זוכר אני שכאשר המחלה הקשה התגלתה אצל תלמידי, שוחחתי עם אביו שגם הוא היה רחוק מקיום תורה ומצוות, וייעצתי לו שלצורך רפואתו של בנו יקבל על עצמו להתחזק במספר עניינים.

אולם האב לא מיהר לקבל את הצעתי: "מה הקשר בין רפואת הגוף לבין עול תורה ומצוות?" הוא שאל.

השבתי לאותו אב:

"הקב"ה ברא באדם תרי"ג איברים וגידים כנגד תרי"ג מצוות התורה. וכאשר קיים חולי מסוים בגוף האדם, ניתן להביא לרפואתו על ידי התחזקות בקיום המצוות השקולות כנגד איברי הגוף".

לשמע דבריי התרצה האב וקיבל על עצמו להתחזק במספר עניינים שבקדושה.

בחסדי שמים, בזכות התחזקותו בתורה ובמצוות, בנו הבריא לחלוטין, בניגוד גמור לכל תחזיות הרופאים, ואף זכה להצטרף אל אביו בתשובתו. כיום הוא חובש את ספסלי בית המדרש, הוגה בתורה יומם וליל וגורם נחת רוח לאביו שבשמים.

בזכות המלאך רפאל

באחת השנים ביקשנו לארגן דינר גדול עבור מוסדות צדקה וחסד.

לשם כך הזמנו אולם גדול ומפואר שיכיל את האורחים הרבים. מחשבה רבה השקענו גם במנות האוכל שתוגשנה למסובים וכן בכל שאר פרטי האירוע. כל זאת כדי שהדינר יפיק את מירב התועלת ויגרום לאורחים לתרום בעין יפה לעניים ולנזקקים.

כדי להנעים למוזמנים את שעות האירוע, הִזְמֵנו למקום גם זמר מפורסם עם מקהלה גדולה שיתנו את קולם בשירה בזמרה ובנגינה,

וקיוונו שבסייעתא דשמיא האירוע הגדול יתנהל בצורה מושלמת וללא תקלות.

אולם, בצהרי היום המיועד התקשר אליי לפתע הזמר המפורסם והודיע לי ששרירי גבו תפוסים, ובאופן שכזה הוא לא יוכל להופיע הערב בפני קהל האנשים בדינר.

לרגע אחד הייתי המום. ומיד ניסיתי לחשוב מה ניתן לעשות כעת.

אך הזמר קטע אותי:

"כבוד הרב, ברך אותי שהשרירים שלי ישתחררו ושאני אבריא במהרה, כדי שאוכל עוד הערב להופיע באירוע כפי שקבענו".

מיד ברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים שיחזור לתפקד כהרגלו, ועמדותי להתפלל לרפואתו. בנוסף, צלצלתי גם לבני רבי רפאל שליט"א וביקשתי ממנו שידליק נרות לעילוי נשמת הצדיקים, לזכות החלמתו המהירה של הזמר.

וזאת יש לדעת, שבני רבי רפאל שליט"א - שמו הוא כשם המלאך רפאל הממונה על הרפואה, וכבר נוכחתי לראות בעיניי ששם זה העניק לו כוחות מיוחדים לעזור לרפא חולים.

מימין לשמאל: הגאון רבי יוסף סיטרוק רבה של צרפת, מו"ר שליט"א והג"ר חיים יצחק חייקין זצוק"ל

במסילה נעלה

רפואה

וכך היה המעשה: רבה הראשי של צרפת, הרה"ח רבי יוסף סיטרוק שליט"א, היה באחת השנים חולה מאד במצב של תרדמת, ולא יכול היה כלל להזיז את איברי גופו.

כששמעתי על מצבו הקשה, הגעתי לבקרו, ובביקורי הנחתי על עיניו את המקל המסוגל של זקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. רבי יוסף סיטרוק התעורר מיד מתרדמתו, והחל להניע את איברי גופו. אולם רגל אחת שלו נותרה עדיין משותקת, והרב סיטרוק לא יכול היה להניעה.

שבועות אחדים חלפו, ושוב הגעתי לבקר את הרב סיטרוק, אך הפעם התלווה אליי גם בני היקר רבי רפאל. בביקור זה ביקשתי מבני שיניח את המקל על רגלו המשותקת של הרב סיטרוק, מתוך תקווה שצדיקי עולם אשר על שמם בני קרוי, וכן המלאך רפאל המסוגל לרפואה - יבואו כולם לעזרתו, ובעזרת ה' יתברך יעלה בידו להביא רפואה לרגלו של הרב סיטרוק שליט"א.

בני עשה כפי שהוריתי לו, ובחסדי שמים, מאז אותו מעשה יכול היה הרב סיטרוק להזיז את רגלו כבראשונה, וכבר לא הייתה משותקת!

מסיבה זו ביקשתי מרפאל מבני שידליק נרות לעילוי נשמות הצדיקים שיעתירו במרומים לרפואת אותו זמר, ואחר כך פניתי לערוך את סידורי האחרונים לקראת הערב.

לפתע פתאום חשתי איך כל גופי נעשה כבד כמקשה אחת, והרגשתי שאינני מסוגל לזוז כלל. הדבר ארך כשלוש דקות, ולאחריהן כל שרירי השתחררו ושוב יכולתי לנוע כרגיל. זמן קצר אחר כך התקשר אליי הזמר ואמר שהבעיה בגבו נפתרה, שרירי התפוסים השתחררו לגמרי, ובעזרת ה' הוא יופיע הערב כפי שנדברנו בתחילה.

כששמעתי את דבריו שמחתי מאד וסיפרתי לו מה ארע לגופי בדקות האחרונות. הזמר שמע את הסיפור, ובהתפעלות עצומה אמר **שבדיק** באותן דקות שבהן נתקשה גופי - השתחרר גבו, והוא התחיל להזיזו.

מן השמים הראו לנו באופן מוחש, שאצבע אלוקים היא שעשתה לנו כל זאת, וללא סיוע משמים בכל דבר ועניין, לא נוכל לפעול מאום

בעולם הזה, כפי שאמרו חז"ל: "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, שנאמר 'מה' מצעדי גבר כוננו ואדם מה יבין דרכו'" (חולין ז, ב).

הודעה בתא הקולי

באחת הפעמים ששהיתי בעיר ניו יורק שבארצות הברית נודע לי על אדם שלקה במחלה נוראה בראשו, ובשל מצבו הרפואי הקשה הרופאים הודיעו לו שנותר לו זמן מועט לחיות.

הצטערתי מאוד לשמוע על מצבו הקשה של היהודי, וידעתי שבמצבו רק תשובה גדולה וקיום מצוות מסוגלים לפעול להצלתו.

מיד צלצלתי ליהודי החולה במטרה לשוחח עימו ולדבר על ליבו שיקבל על עצמו להתחזק בקיום תורה ומצוות לצורך רפואתו, אך היהודי לא ענה לשיחתי ועל כן השארתי לו הודעה בתא הקולי שיקבל על עצמו קבלות טובות להתחזק בקיום תורה ומצוות וכך יטה את כף הזכות לטובתו.

החולה קיבל את הודעתי, והתייחס לדבריי במלוא הרצינות. הוא קיבל על עצמו קבלות רציניות בלימוד התורה ובקיום המצוות, והתחזק מאוד גם ביראת שמים.

כעבור זמן מה החל גופו להתגבר על מחלתו הקשה, עד שהמחלה נעלמה מראשו כלא הייתה. הרופאים שטיפלו בו היו המומים מגודל הנס שהתרחש לנגד עיניהם ולא האמינו שמצבו הקשה יכול להתהפך באופן פלאי כל כך.

עד היום, אנשים רבים שרואים את אותו חולה מהלך על שתי רגליו בריא ושלם והוא יפה תואר ויפה במעשיו, מיד הם קוראים ואומרים עליו "מה רבו מעשיך ה'".

ברכת רפואה מהמטוס

באחת השנים נחת אסון כבד על משפחה מהקהילה היהודית בשטרסבורג שבצפון צרפת. בנם חלה במחלה קשה מאוד והרופאים שניסו לטפל בו כמעט ונואשו מחייו.

במסילה נעלה

רפואה

בצר להם עלו בני המשפחה והידידים לקברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו והתפללו מקירות לבם על החולה, שיזכה להיוושע מצרתו ויקום ממיטת חוליו.

לאחר התפילה על ציון הצדיק פנה רבי מרדכי כנפו הי"ו, בעל הבית שלי במרוקו לאביו של החולה ואמר לו:

"רבי דוד פינטו שליט"א, נכדו של רבי חיים פינטו זיע"א, נמצא כעת בשדה התעופה פה במרוקו. כדאי לך למהר להגיע לשדה התעופה ולבקש ממנו שיברך את בנך בזכות אבותיו הקדושים זיע"א. קח עימך בקבוק מים שהרב יברך עליו, ובעזרת ה' תזכו לראות ישועה גדולה בעניינכם".

אביו של החולה, שהיה יהודי פשוט ובעל אמונה תמימה בכוחם של הצדיקים, מיהר לצאת לשדה התעופה, ובדרכו נשא תפילה שהמטוס שלי יתעכב והוא יספיק לפגוש אותי ולקבל ממני ברכה לבנו.

כשהגיע האב לשדה התעופה, השעה הייתה קרובה מאד לשעת ההמראה וכבר כל הנוסעים ואני בתוכם ישבנו חגורים במטוס.

כשהבין האב שהוא הגיע מעט באיחור, הוא לא ויתר ולא התייאש, ובכה והתחנן לפני אנשי הצוות של שדה התעופה שיתנו לו לעלות למטוס שלי למספר רגעים, רק כדי לקבל את הברכה המיוחלת לבנו החולה.

בחסדי שמים עלה בידו באופן פלאי ובלתי מוסבר לעורר את רחמיהם של אנשי הצוות והדיילים, והם אישרו לו לעלות אליי למטוס, ובנוסף עיכבו את זמן ההמראה כדי שהוא יספיק לקבל את ברכתי לרפואה שלימה. והיה הדבר לפלא גדול.

כשעמד היהודי לפני, ברכתי אותו מעומק לבי שבנו יחלים ויזכה לרפואה שלימה בזכות אבותיי הצדיקים זיע"א. ובחסדי ה' המרובים בנו הבריא לחלוטין, ואף זכה להתחתן ולהקים משפחה ונולדו לו שלושה ילדים, כן ירבו.

אין ספק שאמונתו התמימה של האב בכוחו הגדול של הקב"ה לרפא את בנו ואמונתו בכוחם של הצדיקים לעורר במרומים רחמי שמים בזכות תורתם, הן שעמדו לו לסייעתא דשמיא מופלאה שניתנה לו האפשרות לעלות אליי למטוס ללא בדיקה, והמטוס כולו על כל

נוסעיו ואנשי הצוות שבתוכו התעכבו בעבורו לצורך החלמתו של בנו.

הגידול שנעלם

באחד הימים בא לפניי בני רבי משה הי"ו בלוויית שני אברכים כששמחה גדולה נראתה על פניהם.

"לשמחה מה זה עושה?" שאלתי את האברכים השמחים.

"כבוד הרב" ענו האברכים, "בטח הרב זוכר את פלוני האברך החשוב שהרופאים מצאו בראשו גידול סרטני, ובצר לו פנה אל הרב בבכי גדול והתחנן על נפשו שהרב יברך אותו ברפואה שלימה".

התחלתי להיזכר בסיפורו של האברך. והאברכים הוסיפו והזכירו לי: "כאשר האברך היה אצל הרב, כבוד הרב אמר לו שלא יפחד כלל ממה שהרופאים אומרים, כי זה שום דבר.

והנה כעת פלוני חברנו הלך לעשות בדיקות חוזרות, והגידול שנראה קודם בבירור - נעלם כלא היה, והוא בריא ושלם!!!"

שמחתי מאד לשמוע את בשורתם הנפלאה של האברכים, ואין לי כל ספק שזכות האמונה של האברך היא שעמדה לו להינצל מרוע הגזירה. כיון שאני מצד עצמי אינני שווה מאומה, ורק זכות אבותיי הקדושים זיע"א היא שהגנה בעדו ועל כן זכה לקבל את חייו במתנה.

הקדים רפואה למכה

תלמידי היקר מר גבי אלבז הי"ו סיפר לי שניגש אליו יהודי ממרסיי שבצרפת ושאל אותו האם הוא לומד בישיבתו של הרב פינטו. כשהשיב לו תלמידי בחיוב ביקש היהודי לשתפו בסיפור שארע עימו. וכך סיפר:

"לפני מספר שנים שמעתי במרסיי שהרב פינטו שליט"א נמצא במקום והוא עורך קבלת קהל. כדרכם של יהודים ביקשתי להתברך מפיו, ולפיכך הגעתי למקום בו נערכה קבלת הקהל והמתנתי עד

שיגיע תורי להיכנס אל הרב. כשהגיע תורי ונכנסתי לחדרו של הרב, הרים הרב את ידו וברך אותי בבריאות איתנה ובשמירה משמים.

באותם רגעים לא הבנתי כלל מהי כוונתו של הרב בברכתו שאזכה לבריאות ולשמירה, הרי אני צעיר, חזק ובריא בגופי. אולם כבר באותו ערב קיבלתי תשובה לתמיהתי. היה זה בזמן שסעדתי את ארוחתי - כשלפתע פתאום ללא כל הודעה מוקדמת קיבלתי התקף לב.

מיד באותו רגע נזכרתי בברכתו של הרב שליט"א, וכך חיזקתי את עצמי שבעזרת ה' יתברך אשוב לאיתני, בזכות הברכה שניתנה לי בבוקר אותו היום מכבוד הרב שליט"א.

זה היה סיפורו המפעים של היהודי ממרסיי.

אמונתו התמימה של היהודי בברכת הצדיקים ובדבריהם, גם כאשר הם אינם מובנים לו, היא ששמרה על היהודי מהתקף הלב שעבר ובזכותם זכה להינצל.

"עוד אבוא לשתות קפה בביתך"

משפחת בן הרוש המתגוררת בפריז, הינה משפחה יקרה הידועה לשם ולתהילה בחסדיה המרובים שגומלת עם הבריות, ובמעשיה הטובים.

באחת השנים חלתה לפתע אִם המשפחה ונהייתה משותקת בשיתוק קשה. הרופאים שראו את מצבה לא נתנו לה כל סיכויי החלמה, ורק אמרו לבני המשפחה: "אמכם תחיה, אבל כנראה תישאר משותקת כל ימיה".

בשל הרעה שפקדה את ביתם, בני המשפחה נתעוררו להרים קול זעקה לבורא העולם שיושיע את אימם מצרתה, ואף באו לפניו וביקשו שאברך את אימם החולה שתזכה לרפואה שלימה בזכות אבותיי הקדושים זיע"א. כיון שהכרתי את הגברת בן הרוש וידעתי שהיא בעלת חסד גדולה מאד ומרבה בצדקה, לא הסתפקתי בברכה בלבד, וביקשתי גם לבקר אותה בחוליה.

כשנכנסתי לחדרה של החולה הבחנתי בה מוטלת באפיסת כוחות

על המיטה, כשהיא מחוברת לכל מיני צינורות ומכשירים שונים ומשונים.

כיון שמטרתי הייתה לחזק ולעודד את החולה, פתחתי ואמרתי לה: "לאשת חסד כמוך בורא העולם בודאי יעזור וישלח רפואה שלימה! בעזרת ה' עוד אבוא לשתות כוס קפה בביתך, ואת בעצמך תכיני את הקפה ותגישי אותו!"

בני המשפחה הנוכחים בחדר ענו "אמן!" בהתרגשות גדולה, והחולה בחוזק אמונתה בבורא עולם אמרה: "כבוד הרב, אני מאמינה בלב שלם בישועת ה' שבוא תבוא, וכהוכחה לכך אבקש כבר עכשיו שירתיו בביתי את המים להכנת הקפה לכבוד הרב".

ברחמי ה' יתברך עליה, גברת בן הרוש המשותקת קמה ממיטת חוליה, ואני זכיתי לבקר אותה בביתה ולראותה הולכת על רגליה כאחד האדם. ברוך ה' היא זכתה לרפואה שלימה ובכוחה להניע שוב את כל גופה כבימים עברו. וכדי להשלים את ברכת, הכינה הגברת בן הרוש תח' בעצמה לכולנו כוסות קפה.

א-ל נא רפא נא לה

כשהייתה בתי בת שנה ומחצה, היא נזקקה לעבור ניתוח כלשהו. הניתוח היה פשוט וההחלמה ממנו קצרה, וכבר ביום שלמחרת הניתוח השתחררנו לביתנו. אולם שעות ספורות לאחר שהגענו לביתנו, אשתי ואני הבחנו לפתע שפניה של הילדה השתנו לבלי הכר.

פחד עצום תקף אותנו, ומיהרנו להבהיל אותה לבית החולים. כאשר הבחינו הרופאים במראה פניה הרע, למרות שהייתה זו שעת לילה מאוחרת הם הזעיקו את הרופא המנתח ממיטתו וקראו לו בדחיפות לשוב לבית החולים.

מיד כשהגיע הרופא המומחה לבית החולים, הובהלה בתי אל חדר הניתוח בשנית, והמצב היה דחוף כל כך עד שאפילו לא הושלם תהליך הקבלה לניתוח, הכולל החתמת הורים וכו'.

אשתי ואני נותרנו להמתין מאחורי דלת חדר הניתוח הסגורה והבנו שמצבה של הילדה קשה. ידענו בבירור שאין לנו לסמוך על אף בן

אנוש ואפילו לא על הרופא המנתח המומחה ביותר, אלא רק על אבינו שבשמים.

מתוך הרגשה זו פנינו לבורא העולם בתפילה היוצאת מעומק הלב, תפילה זכה וטהורה בהשתפכות הנפש ובדמעות תחנונים שירחם עלינו וישלח לבתנו ישועה בקרוב.

בנוסף, קיבלנו על עצמינו קבלות להתחזק במספר עניינים שבקדושה, והיינו מוכנים לעשות הכל ובלבד שבתנו תבריא.

בחסדי שמים המרובים בתי יצאה בשלום מחדר הניתוח והחלימה מבעייתה הרפואית, אך אני זכיתי בפעם הראשונה לחוש מהי תפילה מעומקו של הלב, ומהי חזרה בתשובה שלמה ואמיתית לפני הבורא.

ההבטחה של הרב

מר סזר הי"ו הינו יהודי יקר ומסור שתמיד עומד לימיני במסעותיי השונים בארגנטינה. הוא דואג לאירוחי, מלווה אותי בנסיעותיי ומארגן את כל הפרטים הטכניים הקשורים לביקורי במקום.

אביו של מר סזר הינו אדם מבוגר מאד, ונוסף על גילו המתקדם, נתגלתה בגופו באחת השנים גם המחלה הארורה ר"ל.

כאשר שמע אביו של מר סזר את הבשורה הקשה, הוא התקשר אליי וסיפר לי בתמימות שיש לו "כאבי בטן", ולא הוסיף מילה על מחלתו הקשה.

בשומעי את דבריו אמרתי לו: "אל תדאג, אין לך שום דבר!" לשמע דבריי שמח הזקן שמחה עצומה והסיר כל דאגה מלב, הוא בטח בבורא יתברך ובישועתו, כי הרי כך אמר לו הרב.

כששמע בנו מר סזר על שיחתו עימי, הוא מיהר להתקשר אליי בעצמו ופירט באוזניי את מחלתו של אביו כפי שהינה באמת, והסביר לי שאין אלו סתם כאבי בטן, כי אם המחלה הארורה המקננת בגופו ר"ל.

מיד חזרתי בי מדבריי שאמרתי לזקן, ואמרתי לבנו: "אם כך, יש לטפל בעניין בדחיפות".

אולם מר סזר היקשה באוזניי ואמר שאביו כבר שמע ממני את הבשורה המשמחת שאין לו שום דבר, והוא שש ושמה עם הבטחה זו, ואיך אפשר כעת להודיע לו אחרת?

הבנתי שנקלעתי למצב מביך, ועל כן התקשרתי בעצמי לאב הזקן ושאלתי אותו לשלומי.

הזקן השיב לי: "אני שמח ומאושר שהרב הבטיח לי שאני בריא ושלם. בקרוב אעבור ניתוח לבדיקה יסודית, ואני סמוך ובטוח שהרופאים יגלו שם שאין בגופי כל זכר למחלה, ולפיכך אינני דואג יותר מכאביי".

מובן שלאחר דבריו אלו שנאמרו בנחרצות וללא כל ספק, לא נותרה בידי כל אפשרות להודיע לזקן על המחלה הקשה שמקננת בגופו, ועל כן החלטנו כולנו להמתין לניתוח המכריע ולתוצאותיו.

ביום הניתוח הייתי בקשר טלפוני רצוף עם בני המשפחה, ושמעתי היאך החולה אומר לרופא: "אני עושה את הניתוח הזה רק כדי לרצות את בני משפחתי, אבל אני יודע בברור שאין לי שום מחלה". אחר כך שמעתי את הרופא עונה לחולה: "אינני מעוניין להפחיד אותך, אולם דע לך כי המצב לא טוב בכלל".

אך היהודי בשלו, הוא מאמין ובוטח בבורא יתברך שהוא בריא ושלם.

באותה שעה התפעלתי עד מאד מגודל אמונתו התמימה, וזאת על אף היותו יהודי פשוט, ואולי דווקא לכן. הנה, מהיותו הולך בתמימות עם אלוהיו הוא קיבל את דבריי כפשוטם ואין כל דאגה בלבו.

לעומתו - הייתי אני שרוי בפחד גדול שמא חלילה יגלו בגופו באופן מוכח שהוא חולה מאד, ואז אולי ייגרם בגללי חסר באמונה שלו בקב"ה ח"ו, אולי הוא יחשוב שרבנים סתם מבטיחים הבטחות ללא בסיס, ואז יהיה חס ושלום חילול ה'.

הרמתי עיניי לשמים ואמרתי - "ריבונו של עולם, אם לא תעשה למען תפילתי בזכות אבותיי הקדושים שאנשים תמימים אלו תומכים במוסדות התורה הנקראים על שמם, עשה נא למען האמונה התמימה והפשוטה שיש ליהודי זה, אשר מאמין בך בלב שלם, ובוטח בחסדיך".

ואכן, בחסדי שמים, לתדהמת הרופאים כולם - בעת הניתוח לא נמצא בגופו של הזקן כל דבר מחשיד המורה על קיום המחלה, והיום הזקן מהלך בינינו ככל האדם, בריא ושלם.

זהו גודל מעלת האמונה התמימה שבכוחה להושיע את האדם מצרתו ולהביא מזור ותרופה למכתו.

רפואה שלימה ובריאות איתנה

באחת השנים בא לפניי יהודי שהיה חולה מאד.

כאשר יהודי זה התייעץ עם הרופאים על אופני הטיפול במחלתו, הם קבעו כי עליו לעבור ניתוח לצורך רפואתו. אולם אותו יהודי פחד מאד מהניתוח, והחליט לבוא אליי לבקש ברכה.

בעומדו לפניי לא סיפר לי היהודי דבר על מחלתו, וכן לא אמר דבר על הניתוח שעליו לעבור, אלא רק ביקש ברכה בזכות אבותיי הצדיקים.

כיון שהבחנתי על פניו שהוא עצוב, אמרתי לו: "יהי רצון שתהיה לך רפואה שלימה ובריאות טובה".

היהודי התפלל מאד מהיכן אני יודע שהוא זקוק לברכת רפואה, הרי לא אמר לי דבר בענין. ולפיכך שאל אותי: "מדוע כבוד הרב מברך אותי ברפואה שלימה? האם אני נראה לרב כחולה?"

השבתי ליהודי שהוא אינו נראה חולה, אולם אם הקב"ה הכניס לפי דווקא ברכה זו, כנראה שהוא זקוק לה.

כאשר היהודי שמע את דבריי, הוא חשב לעצמו: 'אם רבי דוד ברך אותי בבריאות איתנה - כנראה עליי לעבור את הניתוח'. וכך עשה.

בחסדי שמים אותו יהודי זכה לרפואה שלימה ולבריאות איתנה, למרות שהרופאים לא האמינו שהוא יזכה להירפא לגמרי ממחלתו. ואין זאת אלא בזכות שקיבל על עצמו לשמוע לדעת תורה, ועל אף חששותיו הגדולים מהניתוח הוא עשה כפי שהבין שרב בישראל הורה לו לעשות.

מים חיים

באחת השנים נאלצתי להתאשפז בבית החולים בשל מחלה מסוימת. באחד מימי שהותי במקום באו והודיעו לי כי אשתו של תלמידי היקר מרדכי אזולאי הי"ו קיבלה התקף מוחי, והיא מאושפזת כעת באותו בית חולים שבו אני מאושפז, כשהיא מחוסרת הכרה.

כיון שחולשתי הייתה רבה, לא היה בכוחי להתפלל עליה באריכות, ועל כן רק ברכתי אותה ברפואה שלימה, ובנוסף נטלתי את בקבוק המים שהיה לצידי והוריתי לבני המשפחה שיתנו לאישה לשתות מן המים.

בני המשפחה ששמעו את הוראתי התפלאו מעט, שהרי האישה מחוסרת הכרה, ואיך ייתכן להשקותה מן המים במצב שכזה? היא עלולה ח"ו להיחנק מכך! אולם כיון שהיו חדורים באמונה חזקה, הם לא ערערו על דבריי ופנו לעשות כפי שהוריתי להם.

האמת היא שלא הייתי מודע למצבה הקשה של החולה ועל כן הוריתי להשקותה מבקבוק המים, אילו הייתי יודע את מצבה המדויק - בודאי לא הייתי מסתכן במעשה שכזה, אולם בני המשפחה לא העלו את תמיהתם בפניי, ופנו לעשות כדבריי.

כך הגיעו אל החולה המחוברת לצינורות החייה כשבידיהם בקבוק המים, וביקשו לתת לה לשתות מן המים.

כשהבחינו בהם הרופאים, הם ביקשו להבין מה בכוונת בני המשפחה לעשות? ובני המשפחה השיבו: "אנו רוצים לתת לה לשתות".

הרופאים שנחרדו מעצם הרעיון, סירבו לכך באופן מוחלט וצעקו: "אבל זוהי סכנת מוות!"

אולם בני המשפחה לא התייחסו לצעקות הרופאים, פתחו את פיה של החולה ונתנו בפיה מעט מן המים.

הרופאים היו המומים מן המעשה הנועז, וביקשו לקחת עימם מיד את האיש שהשקה את החולה, שכן אם האישה תמות מחנק - יהיה הוא האשם העיקרי ברצח. אך האיש סירב להצטרף אליהם, וכיון שעוד ביקש להמשיך ולהשקות את החולה, פנו הרופאים מיד לקרוא למשטרה שתעצור אותו ממעשיו האיומים.

אולם לפתע התרחש הנס הגדול. האישה פקחה את עיניה והראתה סימני חיים, עד שלנגד עיני הרופאים היא הבריאה לגמרי!

ממעשה זה ניתן ללמוד שהאמונה התמימה היא שניצחה את דרך הטבע. למרות שהמעשה היה מסוכן מאד לאישה, ואף אני אילו הייתי מודע למצבה - לא הייתי מורה להשקותה ממש. למרות זאת, כיון שבני המשפחה פעלו מתוך אמונה צרופה - הקב"ה עשה נס והאישה התעוררה.

כל זאת כדי שיעשה קידוש ה' גדול, ולא יתחלל חס ושלוש שמו בעולם מההוראה שהוריתי לבני המשפחה וממעשיהם המשוונים.

כמובן, מאותו מעשה אני נזהר שחס ושלוש לא יתנו בהוראתי לאדם חולה מים מבלי לשאול לדעת הרופאים, אך בודאי שבמקרה זה כוח האמונה ניצח והקים את החולה לתחייה.

רפואה גוררת ישועה

באחת השנים הוזמנתי לערב התרמה גדול בארץ ישראל.

בהגיעי לאולם הבחנתי ברבנים גדולים וחשובים שנכחו במקום, אשר ביכולתם היה למסור דברי חיזוק והתעוררות לציבור. כיון שכך עלה בדעתי שנוכחותי במקום מיותרת, ועל כן פניתי ללכת למקום אחר בו ציפו אנשים נוספים שאבוא ואדרוש בפניהם.

כאשר עמדתי לצאת מן האולם, ניגשה אליי לפתע אישה נכה המרותקת לכסא גלגלים, וביקשה שאאזין לדבריה למשך רגעים ספורים.

נעניתי לבקשתה של האישה והיא סיפרה שלפני שנעשתה נכה ומוגבלת היא הייתה נוהגת למסור שיעורי חיזוק לנשים ובנות ביראת שמים ובדברי מוסר, והייתה מקרבת את לבן לה' יתברך. אולם עתה, בשל מוגבלותה הפיזית נמנע ממנה הדבר, וצערה על כך גדול ורב.

עוד הוסיפה וסיפרה שבביתה עשרה ילדים בלי עין הרע, ונכותה מקשה עליה גם בגידולם, אולם צערה הגדול הוא על שיעורי התורה שפסקה מלהשמיע לבנות ישראל, ובשל כך היא מבקשת את ברכת בזכות אבותיי הצדיקים לרפואה שלימה.

באותם רגעים ממש שמעתי שמכריזים לציבור באולם שעדיין נותר סכום של כעשרים אלף דולר, אשר אגודת הצדקה זקוקה לו מאד. לפיכך נדרתי בלבי שאם הקב"ה יעזור וירפא את האישה, והיא תשוב להלך על רגליה - אשלים אני את הסכום החסר.

לאחר תקופה נרפאה האישה בחסדי שמים וקמה להלך על רגליה כאחד האדם, ועל כן נפנית לחשוב מהיכן אשלם את הסכום הגדול שעליו התחייבתי במידה והאישה תרפא מנכותה.

כיון שמשמים הבחינו במצוקתי וראו את רצוני העז לעמוד בהתחייבות שהתחייבתי לצדקה, שלחו לי את ישועתי באופן פלאי.

יהודי עשיר גדול תרם ספרי תורה לבית כנסת בירושלים והזמין אותי להכנסת ספרי התורה שנתרמו על ידו. מובן שהשתתפתי בשמחת התורה, והעשיר, מתוך הכרת הטוב על שנטלתי חלק באירוע שערך, נתן בידי מעטפה סגורה ואמר שסכום הכסף שנמצא בתוכה מיועד לצדקה.

מיששתי את המעטפה וחשתי שיש בתוכה המחאה, על כן פנית ליהודי הנדיב ושאלתי אותו: "האם נכון הדבר שיש במעטפה זו סכום של עשרים אלף דולר?"

היהודי נדהם לשמע שאלתי ושאל - "מהיכן יודע כבוד הרב שזהו הסכום הרשום בהמחאה?"

אולם אני רק חייכתי, והעברתי את המעטפה לייעדה הראוי לה כפי שהבטחתי. חשתי במוחש שהקב"ה שומע תפילה ונענה לבקשת העזרה שלי במימון ההתחייבות שהתחייבתי.

לפניך נגלו כל תעלומות

באחד הימים בא לפניי יהודי וסיפר לי כי הוא סובל מפצע בכף רגלו. הדבר נמשך כבר קרוב לחצי שנה, אולם כל הרופאים שאצלם ביקר אמרו לו שאין לו מאומה, ורק נתנו לו סוגים שונים של משחות לריפוי הפצע. אך משחות אלו אינן מועילות לו כלל, והוא עדיין סובל מהפצע המציק ברגלו.

כאשר שמעתי את סיפורו עלתה במחשבתי דמותו של כ"ק אבא זיע"א אשר סבל גם הוא מתופעה זו, ואשר בזמנו - לאחר מספר בדיקות שעבר אבא גילו הרופאים כי מדובר במחלת הסוכרת, והיה צורך לכרות את הרגל הנגועה בכדי למנוע את התפשטות התופעה לשאר חלקי הגוף (פעולה כירורגית שבסופו של דבר, בדרך נס, לא נעשתה לרגלו של אבא).

כיון שנזכרתי במחלתו של אבא זיע"א שאלתי את היהודי הניצב לפניי האם הוא סובל ממחלת הסוכרת, אך היהודי שב ואמר שהרופאים טוענים שהוא אינו סובל מכלום.

"האם נערכו לך בדיקות כלשהן?" שאלתי את היהודי, והוא השיב: "לא. קביעתם של הרופאים הייתה תמיד רק על סמך מראה הפצע שברגלי. לא נערכו לי שום בדיקות, ודבר זה הפליא גם אותי מאד".

כיון שכך ייעצתי לו שילך תחילה לערוך בדיקות מקיפות, למרות דעתם הנחרצת של הרופאים.

ואכן, תוצאות הבדיקות הראו שיהודי זה סובל מאותה מחלה שממנה סבל אבא הקדוש זיע"א, וגם את רגלו יש צורך לכרות.

לאחר ששמע זאת היהודי הוא שב אליי וביקש את עצתי מה יעשה כדי להציל את רגלו מכריתה.

השבתי לו שבידוע הוא שכאשר אדם מקבל על עצמו קבלה טובה בעבודת ה' - בכוח הדבר לבטל ממנו גזרות קשות. ועל כן טוב יעשה אם ייקח על עצמו מספר דברים קטנים בהם יתחזק - ובעזרת ה' יתברך יזכה לישועה ממרומים.

אותו יהודי קיבל את עצתי וכחלוף מספר חודשים הודיעו לו הרופאים שלא נותר כל סימן וזכר למחלתו, ואין כל צורך בכריתת הרגל, כי כבר נתרפאה לגמרי.

לאחר שנסתיים עניינו של היהודי לטובה, חשבתי לעצמי שהרי כל השתלשלות העניינים הייתה באורח פלא. במשך שישה חודשים לא נערכו לו בדיקות כלל, ולאחר מכן הקב"ה זימן אותו אליי והזכיר לי את מחלתו של כ"ק אבא זיע"א, וכך נמצא מקור מחלתו. ולבסוף אותו יהודי זכה לרפואה שלימה, בזכות שהתחזק ברוחניות. אין

זאת אלא השגחה פרטית מופלאה שהייתה על היהודי כדי שיזכה להירפא ממחלתו.

וזה לכם האות

בשעת חנוכת בית המדרש בפריז, ישבתי בתוך הקהל הקדוש שחגג את חנוכת בית המדרש וביקשתי מבורא העולם שיתן לי אות וסימן לכך שהמקום הקדוש הזה יהיה אכן מקום מקודש לשמו, וקול התורה ישמע בו בכל עת ללא הפסק.

לפתע נכנסו לאולם זוג הורים בלוויית בנם, בני הזוג ניגשו הישר למקום מושבי והאישה פתחה ואמרה: "כבוד הרב, הנה הבאתי את בננו היקר לפניך".

לרגעים ספורים התבלבלתי. לא זכרתי אותם כלל ולא הבנתי מהי כוונתה. לפיכך האישה הזכירה לי שלפני תקופה הבן הזה מעד ונפל מהקומה השלישית, וכתוצאה מהנפילה היה מצבו אנוש עד שהרופאים לא נתנו לו שום סיכוי לחיות. בצר להם, היא ובעלה הגיעו אליי כדי לבקש שאעתיר בעד הבן לרפואה שלימה בזכות אבותי הקדושים זיע"א ואני ברכתי אותם.

"בודאי כבוד הרב זוכר" הוסיפה האישה ואמרה "כיצד הבטיח לנו אז שבזכות אבותי הקדושים יקום הבן על רגליו וירפא, והוסיף ואמר שהבן הזה עוד יבוא על שתי רגליו לחנוכת הבית של מקום קדוש זה. עד לפני מספר ימים עוד היה מוטל בננו על מיטת חוליו שקוע בתרדמת. והנה, ימים ספורים קודם חנוכת הבית פקח לפתע בננו את עיניו ושב להכרתו! לאחר מכן החל לדבר ולתקשר איתנו עד שלבסוף קם על שתי רגליו למול עיני הרופאים אשר לא האמינו לנס שהתחולל עם הילד".

"והנה" סיימה האישה את דבריה, "כפי שהרב הבטיח לנו - בננו הגיע בריא ושלם לשמוח בשמחת חנוכת הבית הקדוש הזה".

כששמעתי את דבריה של האישה הודיתי לבורא עולם על חסדיו הגדולים אשר הוא גומל עם ברואיו ועל שריפא את הבן והעמידו על רגליו.

אחר כך פניתי לרה"ג הרב סלומון שליט"א שישב לצידי כל אותה העת ושמע כמוני את הסיפור המופלא מפי בעלת המעשה, ואמרתי לו: "הנה ביקשתי מהקב"ה אות וסימן לכך שבית זה יהא בית אלוקים לתורה ולקדושה. ומעשה ניסים זה בא והוכיח לי בבירור כי בעזרתו יתברך יהא זה המקום אבן שואבת לעם ישראל, להרוות את צימאונם לתורה ולקדושה, ומבית זה יצא בעזרתו יתברך קידוש ה' בעולם".

עם הגאון רבי מאיר ענטבי זצ"ל רבה של מקסיקו

ברוך מחיה המתים

יהודי עשיר בצרפת היה בעליה של חנות גדולה ומשגשגת לממכר בגדים. החנות הייתה בעלת מוניטין ובעל הבית דאג לשרת את לקוחותיו באופן הטוב ביותר.

באחד הימים נכנסו לחנותו בני עוולה, הכו אותו מכות נמרצות ואף חבטו בראשו בפטיש. ולאחר שכמעט הרגו אותו, נטלו עימם סחורה רבה מן החנות ונמלטו על נפשם.

כשהגיע הפצוע לבית החולים - הרופאים בדקו את מצבו ואמרו שהוא על סף מוות כתוצאה מהפגיעה האנושה שספג בראשו, ואין כל אפשרות לטפל בו, זאת בנוסף למצב לבו שבכל רגע כמעט וחדל מלפעום.

לפיכך רק חיברו אותו למכונת ההנשמה והורו לבני המשפחה שלא לעזוב את מיטתו, שכן תוך כמה רגעים או מספר שעות לכל היותר הוא ייפח את נשמתו.

השעות חלפו עברו והיהודי עודנו בחיים. אומנם מפרפר בין חיים למוות, אך עדיין חי.

בני המשפחה שהיו יהודים מאמינים, התפללו כל אותה העת לקב"ה שזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תגן בעדו והפצוע יזכה לקום לחיים. בנוסף שלחו אליי את אחד מבני המשפחה בבקשה שאברך את הפצוע ברפואה שלימה.

מובן שנעניתי לבקשתם, וכדי לתת תוקף לברכתי הוריתי להם לערוך חשבון נפש ולשוב על מעשיהם בתשובה שלימה, תוך כדי התחזקות בתורה ובמצוות.

אחיו של הפצוע, המתגורר במיאמי שבארצות הברית, מיד כששמע על הפציעה הנוראית מיהר להגיע לצרפת וביקש ממני שאבוא לבקר את החולה בבית החולים.

בתחילה סירבתי להגיע לבית החולים, שכן ידעתי שהדבר לא יועיל כלל לריפוי של הפצוע האנוש, וחששתי שמא ביקורי יגרום חס ושלום לחילול ה', שאם החולה ימות לבסוף, בני המשפחה יאמרו שבן הצדיק ביקר אצלו ולא הצליח לעזור ברפואתו.

לפיכך אמרתי לאחיו המסור שמוטב נמתין שבוע שבועיים, ונראה מה יהיה מצבו.

חודש ימים חלף, והאיש עודנו בחיים. כיון שכך, החלטתי להיענות לבקשת בני המשפחה ולסור לבקרו בבית החולים. כשעמדנו סמוך למיטתו קראנו מלווי ואני מספר פרקי תהילים ולאחר מכן חיזקתי את בני המשפחה ואמרתי להם: "אם לאחר חודש החולה עודנו חי, למרות שהרופאים כבר התייאשו ממנו, משמע שאפשר וצריך עדיין לתקן".

אחר כך הוריתי להם את התיקונים אשר עליהם לעשות, כהקפדה על מצות טהרת המשפחה ועל עוד מצוות שתועלנה בעיקר לבני המשפחה, ובכוחן לעורר גם זכות על החולה, ואמרתי להם: "אם

תקבלו על עצמכם באמת להתחזק בדברים אלו, זכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תגן על החולה והוא יתרפא".

באותו הזמן עמדו בצד מספר רופאים והאזינו לדברים שאמרתי לבני המשפחה.

לאחר מכן ניגש אליי אחד הרופאים ושאל אותי: "כבוד הרב, האם אתה באמת מאמין שהתפילות יכולות לעזור?"

"מדוע אתה שואל זאת?" השבתי לרופא בשאלה. והרופא השיב: "משום שלפי שיטתנו החולה היה צריך למות כבר לפני ימים רבים".

על כן השבתי לו: **"אמנם כך לפי שיטתכם, אך למעשה האיש עודנו חי. והרי לך האות שהרפואה איננה נתונה בידי הרופאים כלל אלא בידי הקב"ה בלבד. רק ברצותו - נעשים הרופאים שליחים טובים לרפא את האדם, ואילו בשעה שהקב"ה אינו חפץ ברפואתו של החולה - אזי אין באפשרותם של הרופאים לעשות מאומה.**

אם עד עתה חולה זה נותר בחיים - סימן הוא שכך רצה הקב"ה, ובשעה שבני המשפחה ירבו זכויות לרפואתו - תהיו אתם הרופאים השליחים הטובים לרפאותו".

רופא אחר שהיה יהודי, ושמע אף הוא את הדברים ענה ללא היסוס **"אמן!"**

ואכן, שבועיים ימים לאחר מכן ארע הנס הגדול. החולה פקח את עיניו והחל להראות סימני חיות. כיון שכך, הרופאים החלו לטפל בו ובפגיעותיו, ובצילומים שנעשו לו נתברר שמוחו נותר שלם למרות המכה שספג.

כך הלך הפצוע והחלים מפצעיו, עד שבערב יום ההילולא לזקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א התקשרו אליי בני המשפחה ובישרו לי שהפצוע יצא מבית החולים על שתי רגליו.

עד היום מפליא אותי נס גדול זה, שכאשר הפצוע הגיע לבית החולים - הרופאים רשמו מפורשות בדו"ח הרפואי שלו שהוא הגיע לבית החולים מת. ולכן גם לא טיפלו בו כלל אלא רק חיברו אותו למכונת ההנשמה, וגם זה ללא כל סיבה הגיונית. וראה זה פלא, למרות היותו "מת" יצא החולה מבית החולים חי, בריא ושלם בכל איברי גופו.

אין זאת אלא שזכותו של הצדיק זיע"א עמדה לו לרפואתו השלימה
וזכויות בני המשפחה אשר התחזקו בתורה ובקיום המצוות.

הב לי את ידך

באחת השנים באה לפניי אישה שהביאה עימה את בנה כשהוא
מרותק לכסא הגלגלים, וסיפרה במר לבה שבעקבות תאונת דרכים
קשה נעשה בנה משותק בפלג גופו התחתון והרופאים טוענים שאין
כל סיכוי לכך שהוא יירפא משיתוקו.

אולם עוד הוסיפה האישה ואמרה שהיא מאמינה בכוחו של הקב"ה
לרפא כל מחלה, ועל כן היא באה לבקש את ברכתי בזכות אבותיי
הקדושים לרפואתו ולהחלמתו המהירה של בנה.

באותה העת עלו במוחי דברי הגמרא (ברכות ה, ב) על רבי יוחנן
שנעשה חולה ובא רבי חנינא לבקרו. שאל אותו רבי חנינא - "החביבין
עליך ייסורין?" השיב לו רבי יוחנן - "לא הן ולא שכרן". אמר לו רבי
חנינא - "הב לי ידך", נתן רבי יוחנן ידו בידיו של רבי חנינא וקם
ממיטת חוליו.

לפיכך פניתי לבחור המשותק ואמרתי לו - "תן לי את ידך", הבחור
במאמצים אדירים התגבר על כאביו וקשייו וניסה לקום ולהושיט
לי את ידו, אולם תיכף ומיד חזר לשבת על כסא הגלגלים. אז פניתי
לאימו ואמרתי לה שלאחר שתספר לו את הסיפור על רבי חנינא
ורבי יוחנן תעשה כן מידי יום ביומו, ותאמר לו כלשון הגמרא "הב
לי ידך", וכך תנסה להקימו בעל כורחו ובעזרת ה' עוד יראו ישועות.

שלוש שנים חלפו. והנה באה לפניי שוב האישה עם בנה. אולם
הפעם, בנה הגיע מהלך על שתי רגליו כאחד האדם!

אימו סיפרה בהתרגשות שבמשך שלושת השנים האחרונות מידי יום
היא פנתה לבנה ואמרה לו "הב לי ידך". היו פעמים שהדבר הכעיס
אותו מאד והוא אמר לה: "את רואה בעצמך שדבר זה אינו מועיל
כלל, וקשה לי מאד לקום, אם כן למה את מצערת אותי?"

אך האם לא התייאשה והאמינה שביום מן הימים תבוא ישועתם. והנה באחד הבקרים כאשר ביקשה מבנה כהרגלה מידי יום "הב לי ידך" - לתדהמת כולם הוא קם בקלילות רבה ונעמד על רגליו כאדם בריא לחלוטין, ומרוב הלם החל לקפוץ ולצעוק מגודל הנס שנעשה לו.

כששמעתי את הדברים מפי האם חשבתי בלבי עד כמה רב כוחה של האמונה התמימה הנטועה בלבו של כל יהודי, ואף הפשוט שבעם. כפי שדרשו חז"ל על הפסוק בשיר השירים (ד, ג) "כפלח הרימון רקתך" - אפילו ריקנין שבך מלאין מצוות כרימון (סנהדרין לז, א).

והנה ללא ספק אמונתה התמימה של האם היא שעמדה לה לראות בישועת בנה, ולמרות שמתחילה ואף במשך כל אותן שלוש שנים לא ראתה כל שינוי לטובה, בכל זאת החזיקה באמונתה הצרופה, מתוך ידיעה שיבוא יום והישועה בא תבוא.

ולפיכך זכתה לראות בישועת בנה לאחר אותן שלוש שנים.

נס מול היכל הקודש

הבחור מיכאל חזות הי"ו, בנו של נשיא הקהילה בליאון שבצרפת, נפצע קשה בתאונת דרכים בארץ ישראל, בתאונה זו נהרגו מספר אנשים והוא היה מוטל בין חיים למוות.

אביו, אברהם חזות הי"ו, שקיבל קריאה מיידית לבוא לארץ ישראל לשהות לצד בנו הפצוע, בא אליו בבכיות ואמר לי: "אנא רבי, התפלל על בני שיחיה, בן יחיד הוא לי ואין לי עוד ילדים חוץ ממנו, ואם ימות - מי יאמר עליי קדיש לאחר שנתיי על פני האדמה?"

דבריו של מר חזות זעזעו מאד את לבי וכיון שבאותם ימים שהיתי אף אני בארץ ישראל, הלכתי לבית החולים בתל אביב לבקר את הבן הפצוע וראיתי אותו שוכב על המיטה, מחובר להרבה מאד מכשירים וצינורות שסייעו לו לחיות.

לצד מיטתו הבחנתי באביו ובאמו שישבו לצדו כל העת, עצובים ומצטערים ממצבו של בנם, ולפיכך פניתי למר חזות וברכתי אותו

מעומק לבי: "בזכות אבותיי הקדושים זיע"א, הקב"ה יעזור שבנך יבריא לגמרי ואתה תמשיך לכהן כנשיא קהילתנו, ועוד תזכה להביא את בנך לישיבה בליאון, כדי שיעשה פתיחת היכל".

בניגוד לתקווה שנטעתי בלבו של מר אברהם חזות, הרופא אשר טיפל בבנו אמר לו: "אם יקום בנך ממיטתו - אני אתחיל להאמין שיש בורא לעולם, שכן לדעתי אין כל סיכוי לכך שהדבר יקרה".

'חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמי', הבן מיכאל התעורר ויצא ממוות לחיים, אך לדאבון הלב נותר משותק ברגליו.

בני המשפחה הודו לה' על החסד הגדול שבקומו של בנם לחיים, ולא התייאשו מרגליו ובמשך תקופה ארוכה עבר הבן טיפולים שונים וניסיונות לשקמו ולהעמידו על רגליו.

כשראה אביו שתקופה ארוכה חלפה ואין כל התקדמות נוספת במצב בנו, הוא פנה אליי ואמר לי: "כבוד הרב, האם זוכר אתה כי הבטחת לי שבני יקום על רגליו ויעשה פתיחת היכל בישיבה? הכיצד תתקיים הבטחתך והוא עודנו משותק ברגליו?"

לשמע דבריו אמרתי לו: "הבא את בנך לישיבה בליאון, ואנו נתפלל עליו בסמוך להיכל הקודש".

הבחור מיכאל הובא אל הישיבה כשהוא ישוב על כסא הגלגלים. והנה, לעיני כולם נעשה הנס העצום. ברגע שבו כסאו הוכנס אל תוך אולם הישיבה - קם הבחור המשותק על רגליו, ניגש לארון הקודש ועשה פתיחת היכל.

אין זאת אלא אמונתו הגדולה של מר חזות בכך שבנו יקום על רגליו. רק אמונה תמימה זו היא שהביאה את הבן להירפא משיתוקו.

כאשר אדם מאמין בה', אזי הקב"ה משנה עבורו סדרי בראשית, כפי שנאמר: "ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר" (ישעיהו ס, כא). כלומר הקב"ה מתפאר בכל יהודי אשר צועד בדרך ה', וכאשר הקב"ה מתפאר ביהודי - הוא עושה את רצונו.

הגידול והטיפול

הילד משה צ'רבבטי היה חולה מאד. כל הצילומים והבדיקות שנעשו לו הראו בבירור על חשש כבד לקיומו של גידול חמור במוחו, ועל כן החליטו הוריו לנסוע עימו לבית החולים שבעיר בוסטון בארצות הברית, שם קיימים רופאים מומחים אשר יש להם ניסיון וידע בטיפול במחלה זו של בנם.

זמן קצר קודם נסיעתם נודע להורים כי אני אמור להגיע לביקור באזורם, ועל כן הם החליטו לדחות מעט את נסיעתם לבוסטון, כדי להספיק לפגוש אותי ולבקש שאברך את בנם ברפואה שלימה.

בשל דחיפות העניין המתניו ההורים לבואי כבר בשדה התעופה, כדי שאוכל לראות את בנם מיד, ולברך אותו בזכות אבותיי הקדושים.

ואכן, מיד בצאתי משדה התעופה ראיתי את הילד החולה ישוב על כסא הגלגלים ולא היה מסוגל כמעט להניע איבר. מיד ברכתי את הילד שיזכה לרפואה שלימה והוספתי שנזכה לשמוע בשורות טובות בזכות האמונה שיש להוריו בבורא עולם.

לאחר מכן נסעו ההורים עם בנם החולה לבוסטון, ושם לאחר בדיקות מקיפות שנעשו לילד - כמעשה ניסים ממש, התברר כי הוא אינו סובל כלל מגידול בראשו, אלא מחיידק אלים שתקף את מוחו. ולמרות שגם הטיפול בחיידק האלים אינו פשוט כלל ועיקר, על כל פנים כבר לא נשקפת לילד אותה סכנת חיים אשר קיימת בהימצאותו של גידול במוח.

לאחר סדרת הטיפולים, כאשר שב הילד מבוסטון, הוא כבר לא הוצרך כלל לכסא הגלגלים וצעד על שתי רגליו. כך הגיע אליי להודות לי בעצמו על שבזכות אבותיי הקדושים זיע"א בעזרתו יתברך באה לו הרפואה והוא קם ממיטת חוליו המסוכן.

מחיה מתים ברחמים רבים

בחודש אדר תש"ס, מר צבי לקה לפתע בדום לב, בעת עבודתו בחנותו. מיד הוזעק למקום אמבולנס ואנשי הצוות הרפואי ניסו

להחיות את מר צבי. אולם נראה היה שלבו של האיש מסרב להוסיף ולפעום והוא כמעט הוכרז כנפטר.

צוות ההצלה ניסה שוב ושוב להחיות אותו ונתן לו תשע מכות חשמל, אך הן לא הועילו מאומה להשיב את לבו לפעולה סדירה, ולפיכך פנה הרופא לאשתו של מר צבי ואמר לה שלדעתו היא כבר יכולה לפנות לאנשי ה"חברא קדישא" כי קרוב לודאי שזה עניין של רגעים ספורים בלבד.

יחד עם זאת הובהל מר צבי במהירות לבית החולים בניסיון להחזיק אותו בחיים. באמבולנס, נוסף למצב לבו האנוש קיבל מר צבי אירוע מוחי אשר הרע עוד יותר את המצב. ובבית החולים, הושאר החולה - ספק מת בחדר המיון ולא הוכנס מיד ל"טיפול נמרץ", כיון שנראה היה שאין כל תועלת בדבר.

לבקשת בני המשפחה נעתרו לבסוף הרופאים והכניסו אותו למחלקת "טיפול נמרץ", אולם גם במחלקה זו הוא לא קיבל כל טיפול רפואי, כיון שבמצבו הוא הוכרז כנפטר.

בינתיים צלצלו אליו קרובי המשפחה כדי לקבל את ברכתו לרפואתו השלימה של צבי בן חנה, ואני שלחתי אליהם מיד מכתב בו הוריתי להם במה להתחזק לרפואת החולה. ממכתב זה הבינו הקרובים ובני המשפחה כי בעזרת ה' יתברך תחול תפנית לטובה במצבו, ומר צבי יבריא.

לאחר שעתיים החל לפתע לבו של צבי להראות סימני חיים. הרופאים שכבר התייאשו ממנו, אמנם הבחינו בכך אך אמרו לעצמם: "כעת לבו פועם, אך מי יודע איזה נזק מוחי נגרם לחולה?"

אולם כל נזק מוחי לא ארע לו, ואט אט החל צבי להניע את גופו, עד שפקח את עיניו ואף זיהה את הסובבים אותו. כך החל לדבר ונעשה ערני מרגע לרגע.

כאשר ראו הרופאים את תחיית המתים הזו, הם אמרו: "הרבה ניסים ראינו בתחום הרפואה, אולם נס כזה שהתרחש לאדם שכבר היה מוגדר כנפטר - הוא הנס הגדול מכולם. נס תחיית המתים".

פרוסת העוגה וההחלמה

באחת השנים בא לפניי יהודי אשר חלה במחלה קשה וחיייו היו נתונים בסכנה ממשית. כיון שכך, הוא הוצרך לעבור ניתוח קשה ובא לבקש את ברכתי בזכות אבותיי זיע"א.

כדי לתת תוקף לברכתי נתתי בידו של היהודי פרוסת עוגה ואמרתי לו שיאכל אותה קודם הניתוח, ועוד הוספתי ואמרתי לו: "אם יש לך אמונה בצדיקים ואמונה בבורא העולם, התחזק בתורה וביראת שמים ותבטיח שמהיום תשנה את דרכיך לטובה".

קודם הניתוח, הרופא שטיפל ביהודי התלבט מאד כיצד יסביר לחולה שלפניו כי חיייו ממש בסכנה. ולבסוף בלית ברירה הוא הסביר לחולה שניתוח זה הוא גורלי, מכריע וקשה, ואם יש לו אמונה - שיתפלל לבורא העולם שלא ימות על שולחן הניתוחים ושה' ישלח לו רפואה שלימה.

היהודי עשה כעצת הרופא והתפלל מעומק לבו לקב"ה שישלח לו רפואה שלימה ולאחר מכן נעשו כל ההכנות לניתוח, כשלפתע נזכר החולה שמצויה עימו פרוסת העוגה שקיבל ממני, אשר עליו לאכול אותה קודם הניתוח.

כיון שכך, הוא סיפר לרופא על העוגה המצויה עימו וביקש את רשותו לאכול את העוגה.

דבר ידוע הוא שלפני ניתוח - על החולה להיות בצום מוחלט ואסור לו לאכול כלום. אפילו לא דבר קטן. אך הרופא ששמע את בקשתו של החולה חשב בלבבו: 'הן האיש מצוי בלאו הכי בסכנת חיים, ומדוע לא ייהנה לפחות מן העוגה?' ולחולה פנה ואמר: "אם יש לך ברכה והבטחה מהרב - אכול את העוגה כעת והשאר מעט גם לאחר הניתוח". ומכיון שישנה סכנה לאכול לפני הניתוח הורה לו הרופא שיניח בפיו אך מעט פירורים מן העוגה ולא יותר.

בזמן הניתוח ראה המנתח כי מצב החולה קשה מאד וכי לא נותר מה להציל, ועל כן סגר כראוי את מקום הניתוח מבלי לעשות דבר. כשהתעורר החולה אמר לו הרופא: "הרי נותרה בידך חתיכה מן העוגה. אכול אותה כעת". ולמשפחתו של החולה בישר שהמצב קשה כל כך, עד שלא נותר עוד מה לעשות.

החולה המאמין אכל את העוגה, ולאחר זמן מה קרא ואמר כי הוא

מרגיש הרבה יותר טוב. כך הבחינו הרופאים לתדהמתם כי במקום שתחול התדרדרות במצבו - הלך האיש והתחזק מיום ליום.

כיון שכך הוחל בסדרת בדיקות בהן נוכחו הרופאים לראות כי האיש אכן בשלבי החלמה, עד שלבסוף הבריא היהודי לגמרי ונעשה ברפואתו קידוש ה' גדול מאד בקרב הרופאים.

ברכה תחת הכר

בשנת תשנ"ד, בעת ביקורי במדינה פלונית, חזן בית הכנסת החלבי - מר מאיר עבאדי הי"ו בא לפניי ביחד עם קרובת משפחתו, וסיפר על בנה של האישה אשר היה מעורב בתאונת דרכים מחרידה, וכעת הוא שוכב בבית החולים פצוע ומחוסר הכרה והרופאים פסימיים מאד לגבי סיכויי החלמתו.

לאחר ששמעתי את הדברים הוריתי למר עבאדי ולקרובת משפחתו שירדו לקומה התחתונה בבניין, שם יאמרו במשך כרבע שעה פרקי תהילים לרפואת הפצוע, ולאחר מכן ישובו ויעלו לחדרי. ובזכות קדושת מזמורי התהילים שיקראו מלב שבור, אבותיי הקדושים זיע"א ימליצו טוב בעד החולה לפני הקב"ה.

קרובי הפצוע עשו כדבריי וכאשר שבו אליי לאחר אמירת התהילים נתתי בידי החזן ברכה אשר כתבתי בכתב ידי על גבי נייר ואמרתי לו למהר לבית החולים ולהניח את ברכתי הכתובה תחת הכר של הבחור הפצוע.

החזן לא האמין שיורשה להגיע למיטתו של החולה ששכב במחלקת טיפול נמרץ ובודאי שלא במהירות, אולם הוא עשה את השתדלותו בעניין ויד ההשגחה הייתה עימו. כל דלתות בית החולים נפתחו בפניו, הוא קיבל רשות לגשת למיטת החולה במחלקת טיפול נמרץ, וכך הניח בתוך זמן קצר את פתק הברכה תחת הכרית של החולה.

כחלוף מספר שעות התרחש הנס. הבחור פקח את עיניו וביקש לשתות, וכעבור זמן מה הועבר למחלקה רגילה, עד שבחסדי ה' המרובים נתרפא לגמרי מפציעתו, ושב לחיות כאחד האדם.

פעמים רבות אני נדהם לראות עד כמה גדול כוחה של האמונה להשפיע לטובה, אולם פעמים קורה גם שמעשה שטן מצליח וככל שמרבים להתפלל - כך יש יותר קשיים ובעיות לאדם. אך העיקר הוא לא להתייאש מן הרחמים ולהמשיך להתפלל ולקוות לישועת ה'.

מעשה דומה ארע בחודש טבת תשנ"ו עם הבחורה חיה ברדה שתח' אשר נפגעה בצורה קשה בתאונת דרכים קטלנית, והייתה נתונה בתרדמת ובתת פעילות מוחית. כיון שכך, אמה באה לפניי לבקש ברכה ואני נתתי בידה בקבוק מים והוריתי לה שתניח אותו תחת מיטת בתה החולה, וברכתי אותה שבזכות רבי חיים פינטו זיע"א - תזכה הבת להירפא מפציעתה הקשה.

בנוסף, נתתי בידי שני קרובי משפחה נוספים של הבחורה ברכות כתובות על גבי פתקים לרפואתה השלימה, והוריתי להם להניח את הפתקים תחת כרית החולה. וברוך ה' זכתה הבחורה לרפואה שלימה באופן ניסי.

אינני מבין ואינני יודע כיצד קרה הנס, ומה בדיוק ארע שם, אבל בודאי ישנה השגחה עליונה בדבר שסייעה לבחורה לשוב לחיים.

מסירות נפש של אמה

באחת הפעמים שבהן ברכתי ברכבת מהעיר ניס שבצרפת לביתי שבליאון, נכנסה לפתע אישה לקרון שבו ישבתי ונראה היה כי היא מחפשת מישהו. כשלבסוף הבחינה בי האישה - היא פרצה בבכי ואמרה ששמעה שביקרתי בעיר ניס, אולם כשחיפשה אותי שם - כבר עזבתי את המקום, ועל כן היא מיהרה במסירות נפש לרכבת הנוסעת לליאון, במטרה לנסות "לתפוס" אותי עוד לפני צאתי מהעיר ניס, כדי לשטוח את בקשתה בפניי. וכך סיפרה:

"בני במקצועו הוא טכנאי ספינות. לפני כחצי שנה, בעת שעסק בני בתיקון ספינה כלשהי - התפוצץ לפתע מנוע הספינה והוא נכווה בכל חלקי גופו באורח אנוש. מאז פציעתו ועד היום, במשך כשישה

חודשים הוא מצוי במצב של "קומה" (תרדמת) ונאבק על חייו. על כן אני מבקשת מכבוד הרב שיברך את בני שיזכה לרפואה שלימה".

כאב לי מאוד לשמוע על צערה הגדול של האם ועל סבלו של בנה, ומיד ברכתי אותו שבזכות אבותיי הקדושים הוא יזכה לרפואה שלימה. כמו כן השתדלתי לעודד את האם שישועת ה' כהרף עין ורפואה קרובה לבוא.

זמן רב לאחר מכן השתתפתי בשמחת שבע ברכות אצל אדון יהודה פחימה הי"ו, שם שמעתי את מר ממון הי"ו שהיה בין המשתתפים מספר סיפור זה לנוכחים בשמחה. כיון שסופו של הסיפור לא היה ידוע לי, ביקשתי ממר ממון שישלים לי את חלקו השני של המעשה. וכה היו דבריו:

"לפני כחודש פגשתי את האישה והיא סיפרה לי בהתרגשות שהצליחה לפגוש את הרב ברכבת והרב אכן ברך את בנה. וכששאלתי אותה לשלום בנה היא סיפרה לי שברוך ה' הוא התעורר מאותה תרדמת שבה היה שרוי, ובניסי ניסים במקום העור השרוף שהיה לו - החל גופו להצמיח עור חדש ויפה".

התרגשתי לשמוע את סופו המשמח של הסיפור, ולמדתי לעצמי לקח עד היכן מגעת מסירות נפשה של אמא, שלא התייאשה והתאמצה לפגוש אותי מתוך מחשבה שזהו הדבר הטוב ביותר עבור בנה, ובזכות אמונתה בקב"ה אשר בכוחו לשנות את הטבע - זכה בנה והבריא מפציעתו האנושה.

אמונה בברכת הצדיק

אירע עימי פעם, ובעת שהייתי טרוד באמצע שיחת טלפון, נכנסה לפתע למשרדי אישה וסיפרה במר לבה שבעלה גוסס ר"ל וזקוק לישועה דחופה. כיון שהייתי באמצע שיחה חשובה אמרתי לאישה שתמתין מעט וכבר אברך את בעלה החולה. אך האישה, במקום להמתין במשרדי עד שאברך את בעלה, השיבה לעומתי "תודה רבה, תודה רבה" ופנתה לדרכה.

התפלאתי מאד לשמע תודתה ופניתי לסובבים אותי במשרד ושאלתי אותם האם הם מבינים על מה הודתה לי האישה. הנוכחים בחדר שהתפלאו גם הם לפשר הודאתה מיהרו אחריה ושאלו אותה על מה הודתה לי. והאישה השיבה להם שהיא הבינה מדבריי שברכתי את בעלה שמצבו ישתפר והוא יקום ממיטת חוליו.

כיון שכך, התפלאתי עוד יותר - הרי לא ברכתי כלל את החולה, ואף לא הוצאתי מפי דבר מה אשר ניתן היה להבין ממנו שאמרתי שבעלה יקום ממיטת חוליו, בסך הכל ביקשתי ממנה להמתין מספר רגעים עד שאתפנה אליה. אך האישה כבר הלכה לדרכה ולא הותירה בידי שהות לברר עימה את העניין, או לברך את בעלה בפניה.

חשש נכנס בלבי שמא בטוחה האישה שהבטחתי לבעלה חיים - ובמידה והקב"ה יחליט לקחתו מן העולם - תצא תחת ידי ח"ו תקלה גדולה וחילול ה'.

לפיכך ביקשתי מהמזכיר שלי שיתקשר אל האישה ויבהיר לה כי לא הבטחתי מאומה אודות רפואתו של בעלה. אולם כשהמזכיר התקשר אליה, הוא שמע אותה אומרת בהתרגשות: "מסור לרבי דוד תודה רבה, תודה רבה, נס נעשה לבעלי ובאורח פלא הוא קם לתחייה!"

אין לי כל ספק בדבר, כי הנס שנעשה לבעלה היה בזכות אמונתה התמימה והשלימה שהוא יקום לחיים. זאת כיון שלפי דעתה היא שמעה ממני הבטחה לכך, ועל כן היה לבה סמוך ובטוח שאכן כך יקרה. וראו מה גדול כוחה של האמונה התמימה שבכוחה להקים חולים אנושים ולהשיבם לחיים.

שיקוי לעצמותיך

אביו של אחד מתלמידיי, בהיותו זקן ושבע ימים נתקף בכאבים עזים בגופו.

בנו המסור הבהיל אותו מיד אל הרופא, ולאחר בדיקות מקיפות נקבע באופן חד משמעי שהאב חלה במחלה הנוראה ל"ע, וקיים צורך לנתחו באופן מיידי.

יום קודם הניתוח הגיעו אליי האב החולה ובנו, וביקשו שאברך את האב בזכות אבותיי הקדושים זיע"א שיזכה לרפואה שלימה.

נטלתי לידי כוס מים וביקשתי מן האב לשתות ממנה, כדי שכך תחול עליו הברכה לרפואה שלימה ואמיתית. הזקן נבוכ מבקשתי, והסביר שלא יוכל לשתות מכוס המים כיון שהוא שרוי בצום, כהכנה לניתוח המסובך שהוא עתיד לעבור ביממה הקרובה.

כיון שראיתי על פניהם של האב והבן את אמונתם האיתנה בקב"ה, חשתי בלבי תחושה חזקה כי תפילה על האב החולה בזכות אבותיי הקדושים זיע"א תציל אותו מהניתוח הקרב. על כן לא ייחסתי משמעות רבה לדבריו וביקשתי ממנו שוב שישתה מן המים, ואף הוספתי ואמרתי: "הינך בריא לחלוטין, ואל לך לחשוש כלל משתיית המים".

למחרת היום, לפני שנערך הניתוח, ביקשו הרופאים לערוך לאב מספר בדיקות נוספות לצורך דיוק האבחנה בהיקף התפשטות המחלה, והנה - באורח נס ממש - תוצאות הבדיקות הראו שהאב הזקן בריא לחלוטין!

הפרופסור הבכיר שטיפל בו, נרעש מן התוצאות המפליאות וטען שהתשובות שהגיעו מן המעבדה - שייכות ללא כל ספק לנבדק אחר, ועל כן ביקש לשוב ולערוך את הבדיקות מחדש.

אולם הפלא הגדול חזר על עצמו. כל תשובות הבדיקות היו תקינות ללא רבב!

יודע אני כי לא מכוחי הדל נעשה הנס, כי אם בזכות אבותיי הקדושים, צדיקי עליון אשר העתירו לפני בורא העולם על היהודי הזקן וביקשו עבורו רחמים, וכך זכה להינצל מהמחלה ללא כל פגע.

פדין נפש

באחד הימים באו לפניי בני משפחתו של חולה אשר טופל במרוקו, וסיפרו שבשל מחלתו הקשה ישנו צורך להטיסו לקבלת טיפול רפואי בצרפת. אולם הרופאים חוששים שמא גופו לא יחזיק מעמד בתלאות הטיסה.

במסילה נעלה

רפואה

בשומעי את הדברים הוריתי לבני המשפחה כי יערכו לחולה פדיון נפש, ובעזרת ה' מצבו ישתפר אף מבלי לטלטלו ממדינה למדינה.

בני המשפחה ערכו לחולה את פדיון הנפש. וראה זה פלא, בחסדי ה' המרובים, כחלוף שעתיים בלבד מזמן עריכת פדיון הנפש - קם החולה על רגליו.

נקל לשער את התדהמה שאחזה ברופאים לנוכח הנס, שכן לא ניתן היה להסביר את הדבר באופן טבעי כלל וכלל, והיה בעינם לנס ופלא.

אך זהו כוחו העצום של פדיון הנפש. בכוחו להעביר את הגזרה הרעה מראשו של האדם ולקיימו לחיים ולשלום.

עם מושל העיר מוגאדור בקברו של הצדיק רבי חיים פינטו זי"ע א"ב מרוקו

פְּחוּתָם עַל לֵבָן

המכתב הבא הגיע למשרדינו בצרפת וגרם בקרב רבים לקידוש ה' גדול.

"לכבוד הרב פינטו שליט"א,

אינני יכולה להתחיל את דבריי ללא שאביע את הכרת הטוב שאני חשה כלפי הרב שהתפלל רבות לרפואתי.

מבקשת אני כי מכתבי זה יפורסם, על מנת להראות את גדלות ה' בעולם.

בסוף חודש אוגוסט, יצאתי לחופשה בת שבוע ימים בדרום צרפת עם בני משפחתי.

מטבעי אני אישה פעילה ואנרגטית, כוחי במותניי ואינני זקוקה למנוחה רבה. אולם מסיבה לא נודעת, חשתי בחופשה זו באפיסת כוחות וכמעט שלא הצלחתי לזוז, נשמתי בכבדות רבה והרגשתי שאינני מסוגלת לסבול עוד את החום ששרר במקום.

במקום ליהנות מהחופשה עם בני המשפחה דאגתי עד מאד לבריאותי וחיכיתי שהחופש ייגמר ואשוב לביתי בריאה ושלימה.

מיד לאחר נחיתת המטוס שמתי פעמי לרופא המשפחה שלי בבית חולים פרטי. אבחנתו למצבי לא הייתה מדאיגה במיוחד, הוא טען שעל פי דעתו מדובר בבעיית אסטמה וביקש שאערוך צילום ריאות.

הופתעתי מאד מדבריו משום שמעולם לא חליתי באסטמה, אך כפי שהורה לי הרופא, פניתי לערוך את הבדיקות הנדרשות.

רופא הריאות שקיבל אותי וראה את תוצאות הצילום טען ללא ספק שאין מדובר באסטמה. במקום זאת, גודלו של לבי הדאיג אותו מאד, שכן הוא היה מוגדל פי שניים מהרגיל, ולפיכך הוא שלח אותי לערוך בדיקת אולטרא סאונד של הלב.

בבדיקת האולטרא סאונד נתגלה כי סביב הלב שלי נוצר מעין כיס מים המכיל כליטר נוזלים ולוחץ על לבי ומונע ממנו את פעילותו התקינה בשאיבת הדם. לחץ זה הוא שגרם לי לתחושת הכבדות בנשימה והיווה סכנה לאוטם לב ח"ו. הרופאים שטיפלו בי בבית החולים אמרו שברוך ה' הגעתי בזמן לקבלת טיפול רפואי, והשאירו אותי במחלקת קרדיולוגיה (לב) כשבועיים ימים.

האמת ניתנת להיאמר כי באותו הזמן לא הבנתי כלל מה קורה עימי. כל אותם כאבים, בדיקות ואבחנות הופיעו ובאו במהירות רבה, חשתי כי ברגע אחד נהרסו חיי ודיכאון קשה תקף אותי. כאילו לא די בכך, ביקשו הרופאים לבדוק באופן דחוף את הגורם להיווצרותו

במסילה נעלה

רפואה

של הנוזל המכביד והלוחץ על לבי, שכן הם חששו שמא מדובר בזן נדיר של המחלה האיומה ר"ל.

פחד עצום נכנס בי. חששתי שלא נותר לי זמן רב לחיות, ודאגתי הגדולה הייתה נתונה לשני הפעוטות שבביתי: בני בן השלוש, ובני בן השנה וחצי.

לא ידעתי כלל מה לעשות ולמי לפנות, עד שעלה במחשבתי להתקשר לגברת מגי לָבָה, בת דודתו של רבי דוד פינטו שליט"א.

וממחשבה למעשה - התקשרתי לגברת מגי וביקשתי ממנה שתתקשר לרבי דוד בדחיפות ותבקש ממנו ברכה עבורי.

הגברת לבנה נענתה לבקשתי ברוחב לב, ואמרה שהרב אמנם נסע להילולת זקנו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, אך היא תשתדל לעשות כל מאמץ להשיג את הרב ולבקש ממנו ברכה עבורי. בנוסף, היא הרגיעה אותי ואמרה לי שאתפלל בעצמי שכל הנוזל שנמצא בגופי יעלם ללא שאזדקק לניתוח. היא חיזקה אותי רבות באמונותי, ואמרה שחשוב שאהיה אופטימית ולא אפול למרה שחורה, ועוד אמרה לי שאתפלל שכל הצרה שבאה עליי מקורה בוירוס ולא חלילה במחלה האיומה ר"ל.

יממה לאחר שיחתי עם הגברת מגי, החליטו רופאי הלב כי יש לבצע דיקור ולהוציא מגופי את הנוזל שהצטבר סביב לבי מתוך מטרה להקל מעליי, ובנוסף - כדי לבדוק את הנוזל ולנסות לגלות מהו הגורם להיווצרותו.

פעמיים הוכנסה לגופי הזונדה, אולם הרופאים לא הצליחו להגיע לכיס המים. במהלך ניסיונות אלו, למרות שהייתי נתונה תחת הרדמה מקומית, סבלתי כאבים עזים, וגרוע מכך - נוצר נקב בריאה השמאלית והנוזל החל חודר לריאה.

נכנסתי לפחד גדול. לא הבנתי מדוע כל זה קורה לי. הרופאים ביקשו להמשיך ולנסות בפעם השלישית להגיע לכיס המים ולנקזו, אך אני סירבתי לכך בכל תוקף. הסברתי לקרדיולוג שטיפל בי כי אני אישה מאמינה וביקשתי הפסקה לצורך קבלת חיזוק ותמיכה מהקהילה שלי.

שוב יצרתי קשר עם הגב' לבה ושאלתי אותה האם עלה בידה לשוחח עם הרב שליט"א, אך הגב' לבה התנצלה ואמרה שהיא ניסתה שוב ושוב ליצור קשר עם הרב אולם ללא הצלחה. עדכנתי אותה במצבי, תיארתי לה את הסבל הנורא שאני עוברת וביקשתי שתנסה להשיג שוב את הרב, שכן אני חשה שרק הקב"ה יוכל להציל אותי במצבי, ואני זקוקה לתפילות של הרב עליי לפני יושב מרומים.

בינתיים החליטו הרופאים הקרדיולוגיים לאפשר לי מנוחה בת יומיים במחלקת טיפול נמרץ, במהלכם הצליחה הגברת מגי לשוחח עם הרב ולבקש ממנו כי יתפלל עבורי. בשיחתי עימה לאחר מכן הרגיעה אותי הגברת לבה ואמרה שהרב נושא תפילות חמות לרפואתי ומתפלל עליי בחוזקה, והורה שלא להסכים לשום טיפול כירורגי אלא רק לטיפול תרופתי.

יומיים לאחר מכן ביקשו הרופאים שוב לערוך לי דיקור, הם התעקשו על רצונם להוציא מעט מהנוזל שהצטבר כדי לאבחן את מחלתי.

אך אני, נאמנה להוראת הרב שליט"א, סירבתי לביצוע הטיפול הכירורגי ודרשתי לקבל טיפול תרופתי בלבד, למרות שסיכויי ההצלחה שלו מעטים. הרופאים התאכזבו מאד לשמע סירובי המוחלט, אולם בלית ברירה רשמו לי בתור התחלה טיפול תרופתי למשך חודשיים.

להפתעתם המרובה של הרופאים - לאחר עשרים יום בלבד(!) יצא כל הנוזל מכיס המים שהיה נתון על לבי. הלב שב לפעום כבראשונה ומצבי הולך ומשתפר אט אט.

סיפור זה, סיפורי האישי מוכיח כי אין דבר שאיננו בידי שמים! בכוח התפילות ובכוח זכות הצדיקים הגדולים ניתן לבטל כל גזרה רעה וכל מחלה!"

שבת

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְקַל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת (בראשית ב, ג)

בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הוּא לְעֹלָם כִּי שִׁשֶּׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיְנַפֵּשׁ (שמות לא, יז)

הברכה היא תוספת טובה, ויום השבת נוסף בטובת הנפש שיש לה מנוחה
ביום זה מעסקי העולם הזה ותוכל להתעסק בחכמה ובדברי אלהים, והאל
ברכו וקדשו כשציוה בני ישראל לשבות בו ולקדשו. ויקדש אתו - שיהא
קדוש ומובדל משאר הימים לפי ששבותין בו בני ישראל, והנה הוא אות
בינם ובין האל כי הם קדושים בשמורם את השבת שהיא עדות על חידוש
העולם, ולהודיע לכל העולם, כי העולם איננו קדמון, כי חדשו האל יתברך
בששה ימים ושבת בשביעי, גם אמרו כי יש דג אחד בים שאינו שוחה ביום
השבת והוא נח כל היום סמוך ליבשה או לסלע, וחכמינו ז"ל אמרו על נהר
שבתיון שבכל ימי השבוע הוא מושך אבנים וחול וביום השבת הוא נח, לפיכך
קורין אתו שבתיון. (רד"ק)

תני רבי שמעון בן יוחאי אמרה שבת לפני הקב"ה, רבש"ע לכולן יש בן זוג ולי
אין בן זוג. אמר לה הקב"ה, כנסת ישראל היא בן זוגך. וכיוון שעמדו ישראל
לפני הר סיני, אמר להם הקב"ה, זכרו הדבר שאמרתי לשבת, כנסת ישראל
היא בן זוגך. (בראשית רבה פ"א)

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה,
ואני מבקש ליתנה לישראל - לך והודיעם. (שבת י, ב)

אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים, שנאמר אז תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתיך. (שבת קיח, א)

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי אלמלא משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים. (שבת קיח, א)

אמר רב חסדא אמר מר עוקבא כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכולו שני מלאכי השרת המלווין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו וסר עוונך וחטאתך תכופר. תניא ר' יוסי בר יהודה אומר שני מלאכי השרת מלווין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע, וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומטתו מוצעת מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו, ואם לאו מלאך רע אומר יהי רצון תהא לשבת אחרת כך, ומלאך טוב עונה אמן בעל כרחו. אמר ר' אלעזר לעולם יסדר אדם שלחנו בערב שבת אף על פי שאינו צריך אלא לכזית. (שבת קיט, א)

א"ר יהודה בריה דרב שמואל משמיה דרב אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת, שנאמר ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא וגו' והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלים ולא תכבה... אמר אביי לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת, שנאמר ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל בתוכם. (שבת קיט, ב)

תנו רבנן מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה, ונזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה, ונעשה לו נס ועלתה בו צלף, וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו. (שבת קלב, א)

שבת

לקראת שבת לכו ונלכה

באחת השנים ביקרתי בוונצואלה שבדרום אמריקה, ושהיתי במקום במשך מספר ימים על מנת לחזק את קהילת היהודים ולעורר אותם לאביהם שבשמים.

לאחר ימי שהותי בוונצואלה, בהם השתדלתי להרבות את כבוד ה', הייתי אמור לשוב לביתי בטיסה היוצאת ביום רביעי בלילה מוונצואלה לצרפת, וכיון שהטיסה אורכת שעות רבות, התכנן היה שאגיע לליאון בעזרתו יתברך ביום חמישי בערב.

לא ניתן היה לדחות את הטיסה ביום נוסף, כיון שאז הייתי מגיע לליאון בשישי בערב, לאחר זמן כניסת השבת ח"ו, ועל כן הייתי חייב לטוס בטיסה היוצאת לצרפת ביום רביעי.

בוונצואלה, כאשר יורדים גשמים - ריבוי המים גורם לא פעם לאסונות כבדים, למפולות ולשיטפונות, ועל כן קיים צורך לסגור את כל הכבישים לתנועה, ולעיתים גם שדה התעופה נסגר מחשש למפולות הרים העלולות לגרום לסכנת חיים ולאסונות כבדים בנפש וברכוש.

לצורך דוגמא, באחת המפולות בשנים עברו, נהרגו בקראקס, בירת וונצואלה, חמישים אלף איש ר"ל כתוצאה מהמפולות.

כיון שהכרתי את תנאי מזג האוויר הקשים במקום, חששתי כל אותה העת שמא ירדו גשמים בדיוק בזמן שיהיה עליי להגיע לשדה התעופה, ואם ייסגרו הכבישים - איאלץ בעל כורחי לשהות שבת נוספת במקום - דבר שלא הייתי מעוניין כלל שיקרה.

גורם נוסף ממנו חששתי היה נשיא המדינה שהוא כופר בעיקר, ובכל הזדמנות השמיע את דעותיו הכפרניות שהעולם הוא הטבע, ואם

הטבע לא ישמע בקולנו - נלחם כנגדו, ועוד כהנה וכהנה, עפ"ל.
כשבדיבוריו אלו הזכיר לי את נמרוד הרשע שיצא ללחום נגד הקב"ה.

ומדוע חששתי ממנו? כיון שבכל פעם שנשיא זה השמיע את דעותיו
הכפרניות ברבים, באו צרות על מדינתו. אסונות רבים באו על תושבי
המקום ומפולות ההרים קברו תחתיהן אנשים חיים, וחששתי שמא
בעת שהותי במקום שוב יצא הנשיא בדיבורי רשע וכפירה ר"ל.

על כן התפללתי לקב"ה מעומק לבי ואמרתי: "ריבונו של עולם, אל
תפנה אל דיבוריו של הרשע, עשה עצמך כאילו אינך שומע אותו,
ואם רוצה אתה להענישו - עשה זאת ביום חמישי, לאחר שאעזוב את
המקום בדרכי לצרפת, שהרי עליי להספיק להגיע עד שבת לישיבה
הקדושה, ואף ביום ראשון עליי להופיע בחנוכת הבית לסמינר לבנות
שהקמנו".

אך כמעשה שטן, ביום רביעי החלו לרדת גשמים חזקים ללא הפסקה
כלל.

השתדלתי מאד להתחזק באמונתי שהכל בידי שמים ובכוחו של
הקב"ה להפסיק את הגשמים בכל רגע, וכמו כן ביכולתו לפתוח את
צירי התנועה בעבורנו.

בשעות הצהריים המוקדמות פניתי לבעל הבית, מר יעקב הררי ז"ל
שאצלו התארחתי, ואמרתי לו: "אני חש שכעת הזמן לצאת לשדה
התעופה. כל המעוניין להצטרף אלי - מוזמן להצטרף".

כמובן שהנוכחים כולם ניסו להתווכח עימי ולטעון שמסוכן לצאת
כעת לדרך, ואף היו מביניהם שאמרו שאולי כדאי להמתין שעה או
שעתיים עד שמזג האוויר ישתפר, ואז לצאת לדרך. אולם אני עמדתי
על דעתי לצאת מיד לדרך, כדי להספיק את הטיסה לצרפת בשעות
הערב.

לבסוף, לא הייתה למלווי כל ברירה, ויצאנו לדרך.

במשך הנסיעה הקשבנו כל הזמן לדיווחים על מזג האויר ועל מצב
התנועה בדרכים. כך שמענו על מפולות הרים, ועל כבישים שנסגרים
לתנועה.

הלחץ בקרבנו גבר. ישנם שני כבישים בלבד המגיעים אל שדה

התעופה, הראשון - כבר נסגר למעבר רכבים, ואילו השני, שבו נסענו אנו - היה עדיין פתוח לתנועה, אולם בכל רגע היה עלול להיסגר אף הוא.

חרדה גדולה נכנסה ללבי. חרדתי מאד שייגרם על ידינו חילול שבת ח"ו אם נפסיד את הטיסה באותו יום ונאלץ לחכות לטיסה שלמחרת.

שבת בשבילי היא ערך עליון. במשך כל השבוע אנו אומרים: 'היום יום ראשון בשבת, יום שני בשבת' וכו' וכך זוכרים את השבת. כל השבוע אנו מתכוונים לשבת ומכינים את עצמינו ליום המנוחה, כמאמר חז"ל (ע"ז ג, א): 'מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת'. ואיך אוכל ח"ו לעבור על מצות השבת או להעביר את השבת הקדושה בדרכים?

תוך כדי מחשבותיי על השבת, הבחנו למולנו בהר המתמוטט ממש לנגד עינינו. ורגעים ספורים לאחר שחלפנו במקום כבר נסגר מאחורינו הכביש לתנועה. אולם בחסדי שמים אנו הספקנו להגיע אל שדה התעופה, ועברנו את המכשלות בכבישים.

אולם בזאת לא תם חששנו. בשל מזג האוויר הסוער לא היה ברור כלל שהטיסה שלנו לצרפת תצא לפועל, עדיין היה חשש כבד שמא הטיסה תתבטל. אך הודו לה' כי טוב, הגשם פסק ואנו יצאנו בדרכנו לצרפת.

לאחר מעשה עלה בדעתי שאם הייתי נכנע להפצרותיהם של מלוויי להתעכב זמן נוסף בטרם נצא לדרך, והיינו יוצאים לאחר שעתיים או אף באיחור של רגעים ספורים, לא היינו יכולים להגיע לשדה התעופה כלל, כיוון שהכביש היה נסגר לפני שהיינו מספיקים להגיע לשדה התעופה, וכך היינו תקועים בדרכים הסגורות ומגיעים ח"ו לחילול שבת.

אין ספק שזכותה של השבת עמדה לנו להצליח בדרכנו ולשוב למחוז חפצנו לשלום, כדי שנוכל לקיים אותה מתוך שמחה התקדשות והתעלות.

על קברו של הגאון הצדיק רבי שמאי צאהן זצוק"ל

טעמו וראו כי טוב

אחד מתלמידיי שזכיתי
בסייעתא דשמיא
להחזירו בתשובה שלימה,
בא בברית האירוסין
בשעה טובה, אולם
הבחורה שאיתה ביקש
תלמידי להתחתן הייתה
רחוקה עדיין מקיום תורה
ומצוות וכלל לא התאימה
לדרגתו הרוחנית.

בראותי שכך הם פני
הדברים, פניתי לתלמידי
ואמרתי לו שלפי דעתי
נישואיהם לא יוכלו
לעלות יפה, היות והכלה
איננה שומרת תורה
ומצוות ואין בה יראת
שמים. מניסיון, פער
רוחני גדול בין בני הזוג
מוליד רק חיכוכים ובעיות בשלום בית.

"עצתי לך היא" אמרתי לו "שתשלח את ארוסתך לסמינר ביהדות,
כדי שהיא תטעם שם במשך מספר ימים מטעמה הערב של התורה,
ולאחר מכן נברר שוב ונבדוק האם היא ראויה להינשא לך".

מלבד זאת סיכמתי עם תלמידי שכלתו תבוא להתארח בביתי במשך
שתי שבתות, שבהן אוכל לתהות על קנקנה ולראות האם היא בעלת
נכונות לערוך שינויים בחייה, והאם יש בה רצון אמיתי להתקרב
ליהדות.

בשבת הראשונה שבה התארכה הבחורה בביתנו, ערכנו את סעודות
השבת כרגיל בשמחה רבה. קידשתי על היין, שרנו זמירות שבת, גם

רקדתי מעט עם הילדים בשעת השירה כנהוג בביתנו ואף אמרנו דברי תורה.

השתדלנו להעניק לבחורה הרגשה נעימה וביתית, ובה בעת השתדלתי לתהות מעט על קנקנה.

והנה, במהלך סעודת השבת הבחנתי לפתע מזווית העין בזיק שניצת בעיני הבחורה ובדמעות שהחלו להרטיב את לחייה. עד ששמעתי אותה נאנחת ואומרת: "כמה התורה מתוקה".

לאחר מכן בהמשך הסעודה הבחנתי שהתרגשותה גוברת עוד, והיא פנתה אליי ושאלה: "כבוד הרב, האם זוהי היהדות? עד היום חשבתי שרב צריך להיות קשוח וקפדן כדי להקפיד על כל דקדוקי המצוות. חשבתי שרב אינו יודע לשיר ואף בתוך ביתו הוא מתנהג עם ילדיו בתקיפות. אך הנה אני רואה לנגד עיניי שלא כך הם פני הדברים בביתו של הרב".

השבתי לאותה בחורה: "בצאתי מביתי אני נוהג כפי שרב צריך לנהוג באופן מכובד, כיון שזהו כבוד התורה שאותה אני מייצג ואותה אני משתדל להפיץ. אך בתוך ביתי אני קודם כל אבא, ואבא צריך להיות רך וטוב עם ילדיו, כדי שהם ירגישו בתוכם את האהבה לתורה הקדושה ולמצוות. גם זאת במינון המתאים ובזמן הנכון, כאשר לצורך חינוכם אני מתנהג עימם בתקיפות, ואז אני לא רק אבא אלא גם מחנך".

בסיומה של הסעודה אמרה הבחורה שהיא מתפללת לה' שיסלח לה על כל החטאים שלה שעשתה בשוגג מחוסר הבנה בגודל חומרתם, ובמוצאי שבת פנתה מיד להחליף את בגדיה וללבוש במקומם בגדים צנועים הראויים לבת ישראל.

קדושת השבת והמראות שהבחורה ראתה במהלך השבת על האופן שבו מתנהל בית יהודי בשבת מתוך שמחה, אושר ונחת - כל אלו עוררו אותה והציתו את הזיק בנפשה, עד שהיא זכתה להתקרב לקב"ה ולתורתו.

סוף דבר - תלמידי היקר זכה להינשא לבחורה בעלת תשובה זו והם זכו להקים בית נאמן בישראל.

כי היא מקור הברכה

באחד מימי שישי אירע עימי שעניין מסוים הדאיג אותי מאד והעיק עליי ביותר. הסתובבתי בביתי חסר מנוחה, ועל פני ניכרה ארשת של צער ודאגה.

"אבא, מדוע אתה עצוב?" שאלה אותי בתי שהבחינה בפניי הדאגות, והוסיפה: "הרי ערב שבת כעת".

כאשר בתי הזכירה לי את עניין השבת ועוררה אותי לשעה המתאחרת, התנערתי מיד מדאגתי ופניתי לעסוק רק בהכנות לקראת השבת.

מקובלני מכ"ק אבא זיע"א, שיום שישי הינו יום שמוקדש לעזרה בעבודות הבית, ובהכנות לקראת שבת המלכה. אבא זיע"א היה עוסק בעצמו בהכנות לקראת שבת, ולא היה בוחל בשום עבודה שהיא, ואפילו בעבודות הפחות נעימות. באומרו שהכבוד האמיתי - הוא להכין את הבית לקראת שבת מלכתא.

זוכר אני שבאחד מימי שישי בהם טרחתי רבות בסידור הבית ובניקיונו, רחמיה של אשתי נכמרו עליי והיא אמרה לי: "חבל על המאמצים המרובים שאתה משקיע בסידור הבית, כאשר כבר בצאתך לקבלת שבת בבית הכנסת, כל הסדר נהפך על ידי הילדים, וכאשר אתה שב מבית הכנסת כבר אין כל זכר לסדר שטרכת עליו כה רבות".

אך אני השבתי לה שמבחינתי - העיקר הוא שבזמן שאני עוזב את הבית ויוצא לקבל את פני שבת המלכה בבית הכנסת, הבית נקי ומסודר כיאה וכראוי לאורחת כה מכובדת".

אם כן, באותו יום שישי שבו הייתי מוטרד בבעייתי, לאחר שפניתי לעסוק בהכנות לקראת שבת, נשכחה אותה דאגה מלבי, ובמוצאי שבת כשהזכירה לי בתי את המועקה שהייתה לי לפני שבת, ענית לה שהדאגה כבר יצאה מלבי לבלי שוב.

אמנם הבעיה לא נפתרה, אך עצם התעסקותי בהכנות לשבת המלכה, גרם לכך שהצער והדאגה פרחו ונעלמו.

זהו הפתרון האמיתי לכלל הבעיות והצרות שיש ליהודי. שיתחזק בקיום תורה ומצוות ובעניינים שבקדושה, ובפרט שיתעסק רבות

במצות השבת ובשמירתה, כי היא מקור הברכה, ובכוחה להסיר כל צרה וכל מועקה מלבו של האדם.

הצלחה על חשבון השבת

שחקן כדורגל מפורסם בצרפת קנה לעצמו שם של שחקן מוצלח במיוחד המביא לקבוצתו ניצחונות רבים, וזאת בשל ההצלחות המרובות שקבוצתו נחלה בזכותו. כיון שכך, אחת מקבוצות הכדורגל היריבות חפצה שהוא יצטרף לשורותיה, והשקיעה סכום כסף גדול מאד כדי לקנות אותו מהקבוצה היריבה.

הייתה זו השקעה כספית גדולה מאד, שהושקעה בשחקן עוד לפני שהוא הביא ולו ניצחון אחד לקבוצה.

השחקן התחיל את משחקיו בקבוצה החדשה, אולם למרות שמו הטוב ואליפותו במשחק הכדורגל, לא עלה בידו להביא לניצחונות הקבוצה, והוא הרגיש לא בנוח עם עצמו שהוא אינו מצדיק את הכסף הרב שהושקע בו.

עד שפגש בחברו, מר אוחיון.

מר אוחיון סיפר לו על השגחה פרטית שהייתה עימו, ועל כך שבזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הוא זכה לצאת ממאסר. (סיפורו המלא של מר אוחיון, הנקרא "טיסה פרטית", מובא בערך "הילולא") והציע לשחקן שיעלה גם הוא להתפלל על קבר הצדיק, ויבקש מבורא העולם שישלח לו ברכה והצלחה במשחקיו בזכות הצדיק זיע"א.

שחקן הכדורגל עשה כדברי ידידו, ומאז שהתפלל על קברו של הצדיק - קבוצתו החלה לנחול ניצחונות רבים והצלחות גדולות, והוא הגיע באליפותו למקום השלישי בין שחקני הכדורגל בצרפת.

באחד הימים פגשתי את השחקן, והוא סיפר לי על הכישלונות שהיו לו בתחילת דרכו בקבוצה ועל ההצלחות שהוא נוחל מאז שהתפלל על קברו של זקני הצדיק רבי חיים פינטו. בהמשך שיחתי עימו התברר לי שמשחקי הכדורגל שבהם הוא משתתף נערכים גם בשבת הקדושה, תוך חילול שבת.

הוכחתי אותו על כך מיד, והוספתי ואמרתי לו שעליו נאמר "טעמו וראו כי טוב ה'" (תהילים לד, ט). הנה הוא טעם את טעם ההצלחה שה' שלח לו, אך כעת הוא מנצל את הצלחתו לרעה, לחילולי שבת, ואין כל ספק שלא לכך התכוון הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שעל קברו הוא התפלל וביקש להצליח במשחקי הכדורגל.

"עליך לחדול מיד מעוונך זה" אמרתי לו, "ודע, כי לא בזכות הצדיק זיע"א אתה נוחל הצלחות בשבת ומבקיע את השערים, אלא כל הצלחותיך באות לך מכוחו של היצר הרע שמבלבל אותך ומכניס לראשך שההצלחות הן בזכות הצדיק זיע"א".

אינני יודע מה היו מעשיו של אותו שחקן, אך כואב לי בלבי על העיוות הנורא שבו הוא חי, בחושבו שרצון שמים הוא שיעבור על איסורי תורה ויחלל את השבת הקדושה ברגל גסה.

זכור את יום השבת לקדשו

באחד הימים בא לפניי יהודי ושאל: "כבוד הרב, מדוע ההצלחה איננה מאירה לי פנים? מדוע אינני רואה ברכה בעמלי?"

"האם אתה שומר שבת?" שאלתי אותו.

"כן" השיב היהודי.

"האם אתה צופה בטלוויזיה בשבת?" הקשיתי בפניו עוד.

"כן" השיב שוב, ומיד הוסיף: "אבל אני צופה בטלוויזיה רק באמצעות שעון שבת שגורם לטלוויזיה שתידלק מעצמה ותכבה מעצמה".

לשמע העיוות שבדבריו הוכחתי אותו: "דע לך, שלמרות שאינך עובר בפועל על איסור מלאכה בשבת, שהרי **לכאורה** אינך מדליק את המכשיר בעצמך, אלא מכוון את הדלקתו מבעוד מועד, למרות זאת הצפייה בטלוויזיה מעניקה טעם של חולין לשבת שבביתך, והדבר מקרר את הקדושה והטהרה המיוחדות ליום גדול ונשגב זה".

עוד הוספתי ואמרתי לו שעל השבת נאמר שהיא מקור הברכה (זוהר ח"ב פח, א), ואם הוא מבקש לראות ברכה בעמלו והצלחה במעשה ידיו - עליו לחדול מיד ממעשהו זה, ולהקפיד לשמור על קדושת

השבת ועל טהרתה, ובעזרת ה' יתברך יזכה להצליח בכל מעשה ידיו.

אוזניים ערלות

באחת השבתות נשאתי בבית הכנסת דרשה בדבר חשיבות השבת ומיוחדותה. הבאתי מקורות שונים לדבריי ופיתחתי את הנושא מכיוונים רבים, דיברתי על קדושתה של השבת, על מעלתה ועל שכר לימוד התורה ביום קדוש זה.

בין הנוכחים בשיעור היה אדם שבמהלך הדרשה קם ממקומו מספר פעמים והקשה על הדברים שהשמעתי. אותו אדם התווכח עימי על דבריי בנושא קדושת השבת ומעלתה וניכר היה שקשה לו להבין את העוצמה המיוחדת הטמונה ביום השבת.

שוב ושוב ניסיתי להסביר לו את העניין, ולשכנעו בדבר קדושת השבת ובחשיבות שמירתה - אך הדברים לא התיישבו על לבו, ובלבי חשבתי לעצמי שדבריי נופלים על אוזניים ערלות.

זמן מה חלף, והנה התברר לי שאותו אדם הוא גוי ואינו בן ברית, היות ואימו גויה ורק אביו יהודי.

כיון שכך, הבנתי מיד מדוע דבריי על אודות שבת המלכה לא התיישבו על לבו.

אין באפשרותו של נוכרי, בן עם זר להבין את עומקה ומעלתה של שבת המלכה, ואין ביכולתו להכיל את עוצמת קדושתה הגדולה. מסיבה זו חשתי שדבריי ושכנועיי נופלים על אוזניים ערלות, שכן אוזניים אלו לא שמעו בהר סיני את דבר ה': "שמור את יום השבת לקדשו".

רק שַׁבְּתוֹ יִתֵּן

באחד הימים באה לפניי אישה וביקשה לקבל את ברכתי בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

אינני יודע מדוע, אך פתאום עלה בדעתי לשאול אותה דווקא לשלום אימה.

האישה התפלאה מאד לנוכח שאלתי, ושאלה: "מדוע הרב שואל אודות אימי?"

"אינני יודע" השבתי לה, והוספתי: "הדבר אשר ישים אלוקים בפי אותו אדבר" (במדבר כב, לח).

האמת היא שגם אני התפלאתי על עצמי מה זה עלה בדעתי לשאול דווקא על אימה שאותה אינני מכיר כלל, אך לא מצאתי תשובה לדבר.

האישה הבינה שכנראה ישנה סיבה לשאלתי, ועל כן קראה מיד לאימה. כשבאה לפניי האם היא סיפרה לי שכבר מספר שנים היא חשה שמידת הדין מתוחה עליה ועל משפחתה. רבים מבני המשפחה נספו בדרכים שונות, אם זה בתאונות דרכים או במחלות שונות ומשונות, והיא נותרה לבדה לבכות על אותם שאינם בחיים עוד.

בעוד דמעתה על לחיה ביקשה ממני האם שאברך אותה שהיא לא תמות גם כן במיתה משונה, ושתזכה לחיים טובים וארוכים.

לשמע בקשתה אמרתי לה: "אני אברך אותך בחיים טובים וארוכים ואת תקבלי על עצמך לשמור את השבת.

גדולה זכות השבת להגן על האדם מפני הפורעות ולהצילו מכל מחלה. ורמז לדבר מהכתוב: "רק שִׁבְתוּ יִתֵּן ורפוא יִרְפֹּא" (שמות כא, יט).

פסוק זה נאמר בפרשת משפטים בעניין דיני נזיקין, אולם אם נסביר פסוק זה על דרך הרמז, נקרא אותו - "רק שִׁבְתוּ יִתֵּן ורפוא יִרְפֹּא" כלומר, אם יהודי מקריב את השבת שלו לקב"ה ושומר אותה על פי דברי התורה ולפי כל גדרי ההלכה, מובטח לו שיזכה לרפואה ולחיים טובים".

התעוררי, כי בא אורך

המעשה המופלא הבא ארע בעת היותי במקסיקו. בשל קשיי השפה, מר אלי קאדי הי"ו תרגם לי את דברי האנשים במקום מספרדית ללשון הקודש, וכך יכולתי לעזור להם בבעיותיהם השונות.

בעת קבלת הקהל במקום באה לפניי אישה עיוורת בלוויית אימה וביקשה שאברך אותה בזכות אבותיי הקדושים שהקב"ה ירפא אותה מעיוורונה, יפקח את עיניה והיא תשוב לראות כבראשונה.

בראותי אותה אמרתי לאישה שעליה להתחיל לשמור שבת, כיון שעיוורונה בא לה מכך שלא שמרה את השבת.

אימה של החולה ששמעה אף היא את דבריי, ניסתה לערער עליהם, ואמרה שלא קרה לבתה מאומה בגלל חילול שבת. אולם אני עמדתי על דעתי ואמרתי שוב שעיוורון הבת הוא תוצאה של חילול שבת, ועוד הוספתי ואמרתי שעיוורונה של הבת גם החל ביום השבת.

האם הייתה מופתעת מדבריי, ומיד נטלה לוח שנה ובדקה את התאריכים, כך מצאה שהיום שבו בתה החלה לאבד את מאור עיניה היה באמת - יום השבת. ובאותה שבת היא עברה על איסורי תורה וחיללה את השבת.

כיון שכך, האם ובתה התוודו בפיהן על עוון חילול השבת שבידן, וביקשו לתקן אותו. הוריתי להן כיצד עליהן לשוב בתשובה על הפגיעה בכבוד השבת ועל חילולה, ולאחר שהן עשו כל זאת וקיבלו על עצמן לשמור את השבת הקדושה ללא רבב, מאור עיניה של הבת שב אליה והיא חזרה לראות כבתחילה.

רכב שומר שבת

באחד מלילות השבת סעדו על שולחני מספר יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות, אולם הייתה בהם אמונה והכרה בה'. האורחים, שלא הכירו ולא ראו מימיהם סעודות שבת מענגות כל כך את הגוף ואת הנפש, התלהבו מאד מקדושתה של השבת ומיופייה, וכשהסתיימה הסעודה, לאחר ברכת המזון היה להם קשה להיפרד משולחן השבת, ובקושי רב פנו לצאת לביתם.

אחדים מן האורחים שיצאו מביתי, לדאבון הלב הזמינו מיד מונית שתיקח אותם לביתם למרות האיסור שבדבר, ולעומתם אורחיי האחרים שהושפעו מקדושת השבת, החליטו לצעוד ברגל לביתם כדי שלא לחלל את השבת.

אחד היהודים, שהתארח בביתי עם אשתו התמהמה עוד זמן מה במקום, כיון שהיסס באיזה אופן ישוב לביתו. מצד אחד - סעודת השבת השפיעה עליו לטובה והוא לא רצה לחלל את השבת, אך מצד שני - אשתו לחצה עליו שהם ישובו הביתה ברכבם, כיון שפחדה לצעוד הביתה ברגל ואמרה לו שלפי דעתה יש בדבר משום פיקוח נפש, שמותר לחלל בעבורו את השבת.

בחוסר חשק ובלית ברירה נכנס היהודי לרכב, ונשא תפילה בלבו שאשתו תשנה את דעתה ברגע האחרון. אולם דעתה של אשתו לא השתנתה, והיא החלה להתניע את המכונית.

משמים ראו בצערו הגדול של היהודי מכך שבעל כורחו עליו לחלל את השבת, ודאגו לו. למרות שהרכב היה חדש - ארעה בו לפתע תקלה, ואשתו לא הצליחה להתניע אותו. כך הושבת הרכב, ולא ניתן היה לנסוע בו ביום השבת.

בני הזוג שהתפלאו מאד לפשר התקלה הלא צפויה הבינו שמשמים מעכבים אותם מלחלל את השבת, ולא נותרה בידם כל ברירה אלא לצעוד לביתם באופן רגלי.

כאשר סיפר לי היהודי על האות שנשלחה לו ולאשתו מן השמים, חיזקתי אותו עוד ואמרתי לו ש'בדרך שאדם רוצה לילך - מוליכין אותו'. כיון שבמהלך סעודת השבת הוא קיבל על עצמו עול תורה ומצוות - מן השמים סייעו בידו לשמור את השבת.

למרות שאשתו צדקה לכאורה בטענתה שיש בהליכה הרגלית משום פיקוח נפש - הרי שמקור הטענה היה ביצר הרע. כיון שאשתו לא קיבלה על עצמה עול תורה ומצוות כמוהו - הצליח היצר הרע לפעול עליה ולהטות את לבה שתחטא ביום השבת מתוך תרוץ של "פיקוח נפש". ולבסוף, רק בזכות בעלה היא ניצלה מעוון חמור זה.

וקראת לשבת עונג

השבת הקדושה ניתנה לעם ישראל לעונג ולמנוחה ואף נצטוונו "וקראת לשבת עונג" (ישעיהו נח, יג), כדי לענג עלינו את יום השבת. אולם עלינו להיזהר מאד שלא להרבות בשבת יותר מידי בחומריות,

ולא להיתפס לגשמיות ולתאוות כמנהג בעל בית שבביתו התארחתי באחת השבתות.

בעל הבית, שחפץ לענג את נפשות המסובים, הגיש לשולחן בקבוק עראק וקרא: "משקה זה קיבלתי מידיו של רב פלוני שברכו" ומזג ממנו לכוסותינו. אחר כך הוציא י"ש אחר ואמר: "בקבוק זה בעל ברכה מרב פלוני" וגם ממנו מזג לכוסות המסובים, וכן הלאה על זה הדרך. מידי כמה דקות הוציא המארח בנדיבותו הרבה בקבוק נוסף של משקה אלכוהולי, והפציר בנו לשתות מכל בקבוק.

כיון שלא ראיתי לדבר סוף וחששתי שתוך מספר רגעים כל המסובים יהפכו לשיכורים, פניתי לבעל הבית ואמרתי לו: "אשריך שיש לך אמונה בברכות הצדיקים וגם יש בידך בקבוקים רבים כל כך בעלי ברכה, אולם אם נוסיף ונשתה משקאות חריפים מעין אלו, סופנו שנשתכר.

אמנם השבת ניתנה להתענג בה בתענוגי הגוף, אולם מה יהא על חלקה השני שהיא ניתנה לנו לתענוגי הנשמה? לעיסוק בתורה הקדושה ובמצוות? חלילה לנו מלשכוח תענוגות אלו שהם עיקרה של השבת וכיבודה, ועלינו להרבות בעינוגי הנשמה בקדושה".

הפעוט נולד בשבת

באחת מקבלות הקהל שערכתי בירושלים עיר הקודש, בא לפניי רב המשרתיי לחסידות צאנז ושטח את בקשתו שאתפלל על נכדו הקטן אשר שרוי במצב קשה.

כאשר סיפר הרב החסיד על נכדו, יצאו מפני המילים: "אני רואה ששורה על הילד קדושת שבת. בזכות השבת בעזרת ה' הוא יבריא".

אחר כך שאלתי את הסב מתי נולד הילד, אך הוא לא זכר את תאריך הולדתו המדויק ולפיכך יצא למספר רגעים מחדרי, כדי לברר אצל הורי הילד את תאריך הולדתו.

כיון שהורי הילד לא ענו לשיחתו, הוא התקשר לאשתו וברר אצלה האם היא זוכרת את תאריך הולדתו של הנכד החולה. לצערו הרב, גם

בנין מוסדות פניני דוד בירושלים

כששמע זאת הרב החסיד הוא הבין מיד את דבריי הראשונים שקדושת השבת חלה על הילד, וסיפר זאת לאשתו. לאחר מכן סיים איתה את השיחה וקיבל ממני ברכת רפואה לנכדו, אולם רושמים של הדברים נותר בלבו עוד זמן רב לאחר מכן. אין זאת אלא זכות אבותיי הקדושים זיע"א שבזכותה הקב"ה שם בפי את המילים המתאימות לכל יהודי ויהודי, והיא שעמדה לי לכוון לאמת ולהשמיע את המילים הללו לסב החסיד.

אוהב ה' אמיתי

במהלך שנות עיסוקיי בזיכוי הרבים, זכיתי להכיר קרדילוג יהודי אשר חיפש במשך זמן רב אחר מקום עבודה מתאים וראוי. לאחר חמש שנות חיפושים מייגעים נראה היה שהוא מצא לעצמו עבודה מתאימה, ובשל השמחה הגדולה שמילאה אותו על כך -

הוא עשה סעודת הודיה גדולה, והודה לה' על חסדו הגדול במציאת מקום העבודה.

אולם כעבור מספר ימים התברר לקרדילוג שאחד התנאים העיקריים להעסקתו במקום העבודה הוא שיעבוד גם ביום השבת.

כיון שהיהודי הקרדילוג ידע שמבחינתו לא שייך לקבל את התנאי ולהסכים לו, הוא ויתר על העבודה שנראתה לו בהתחלה מבטיחה ומשתלמת, ומתוך אמונה גדולה בקב"ה פנה להמשיך ולחפש אחר מקום עבודה אחר.

אדם זה נקרא 'אוהב ה' אמיתי'.

יהודי שמוכן לוותר על טובתו האישית ועל ההנאה הגדולה והמשכורת הטובה שהייתה יכולה להיות לו ממקום העבודה המוצלח, ולמרות כל אלו לעזוב את מקום העבודה כדי לעשות את רצון ה' - הוא נקרא אוהב ה' באמת ושכרו גדול מאד ושמור לו לעולם הבא נצח נצחים.

מתנה טובה ושבת שמה

ארע עימי ובאחת מנסיעותיי ברכבת לעיר ליאון בצרפת, התיישב לצדי אדם, וכשהבחין בחזותי היהודית שאל אותי האם אני מכיר רב בשם 'פינטו'. השבתי לאותו אדם בחיוב, אך לא אמרתי לו שזהו אני.

כיון שהאיש שמע ממני שאני מכיר את הרב הזה, הוא החל לחרף ולגדף את שמו של הרב פינטו, הוא שפך את כל זעמו על הרב הזה וקילל אותי ואת שמי לעולם.

הייתי המום. וכששאלתי אותו מדוע הוא מדבר על הרב באופן שכזה, השיב לי האיש שבגלל הרב הזה בנו איננו מגיע יותר לעזור לו בעסקיו ביום השבת, וגם איננו מעוניין לסעוד עימו, בטענה שהואוכל שלו לא מספיק כשר עבדו.

כששמעתי את דבריו הכעוסים התחלתי להסביר לאיש על מעלתה הגדולה של השבת, ועל הזכות שיש לנו לשמור אותה. ועוד הוספתי ואמרתי לו שהשבת היא מכלל המצוות שיש בהן תענוג גדול לאדם,

הוא זוכה ליהנות מפירותיה כבר בעולם הזה, ובנוסף שכרו שמור לו לעולם הבא!

ככל שהארכת בדבריי הבחנתי איך ההבעה הכעוסה שהייתה על פניו של האיש מתחלפת בהבעת הבנה והסכמה, עד שהוא אמר שברצונו לבקש את סליחתו של הרב פינטו על דבריו האחרונים.

"אתה יכול לבקש את סליחתו כעת" אמרתי לו, "כיון שהוא יושב לצידך".

כאשר אדם נותן לרעהו מתנה, הוא מבקש לשמח אותו באמצעותה, וכדי שחברו ייחנה ממנה וישמח בה - עליו להכיר בערכה. כך הקב"ה נתן בידינו את מתנת השבת וביקש לשמח אותנו בה, כפי שמובא בדברי הגמרא שהקב"ה אמר למשה: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל" (שבת י, ב).

אולם כדי שנשמח בה ונאהב אותה עלינו ראשית כל להכיר בערכה הנהדר.

במעשה זה, היהודי לא הכיר כלל במעלתה של השבת - ולפיכך בא לידי כעס וקללה. אך לאחר ששמע את טעמי המצווה והכיר במעלותיה, אורו עיניו והוא הבין עד כמה השבת היא מתנה מיוחדת לעם ישראל.

השבת כפרקליט במשפט

באחד הימים התקשר אליי יהודי עשיר גדול ממקסיקו שנקלע לצרה גדולה. בשל סיבה מסוימת היה אמור להיערך לו משפט גורלי ומכריע, כאשר כל נכסיו ורכושו העצום שנאמדו בהון עתק היו נתונים על כף מאזני בית המשפט. אם ייצא זכאי בדיון - כל רכושו יישאר בידו, אך אם בית המשפט ירשיע אותו - רכושו יילקח ממנו.

עורכי דין רבים השתתפו בהכנות למשפט בניסיון לסייע בידו להציג את הטענה הנכונה והראויה שבזכותה הוא ייצא זכאי במשפט, אולם היהודי ביקש דווקא את עצתי כיצד לנהוג במשפט, ובאיזו טענה ניצחת יסיר מעליו את התביעה הקשה.

בתחילה ניסיתי להתחמק, חששתי להביע את דעתי בהחלטות כל כך גורליות, אולם היהודי לא הרפה ממני וביקש שאתן לו את עצתי על פי ראות עיניי.

שיחה זו נערכה בינינו ביום שישי אחר הצהריים, זמן קצר טרם כניסת השבת, וכיון שידעתי שהיהודי איננו שומר תורה ומצוות ניצלתי את ההזדמנות ואמרתי לו:

"שמע לקולי, שמור את השבת הקרבה ובאה. אל תענה במשך השבת לשום שיחת טלפון, לך לבית הכנסת ושכח מכל עניין המשפט. ואני סמוך ובטוח שבחסדי ה' יתברך תזכה לראות את ישועת ה' בעינייך".

"כבוד הרב, אינני מסוגל לעשות זאת" השיב לעומתי היהודי.

אך אני התעקשתי ואמרתי:

"דע לך כי כל חיך ונכסיך תלויים כעת בשמירת השבת הקרובה. אם תשמור על קדושת השבת - תזכה לכל הברכות ותראה ישועות גדולות, ואם לא תשמור את השבת - אתה עלול להפסיד את כל כספך ואת כל רכושך הרב במשפט".

כאשר שמע היהודי את דבריי ההחלטיים, הוא החליט לשמוע לעצתי ולשמור את השבת כהלכתה.

במוצאי שבת התקשר אליי שוב וסיפר לי שלמרות ששמירת השבת הייתה קשה לו מאד - בכל אופן הוא התאמץ לשומרה ככל יכולתו, ועל כן כעת הוא מבקש את עצתי כיצד לנהוג במשפטו.

"אם אתה מבקש את עצתי" השבתי לו, "אז עשה כפי שאני מורה לך - ביום המשפט קח את מטוסך הפרטי וצא מחוץ לגבולות האזור בטענה שאינך חש בטוב, וכך תאפשר לדיון להתנהל ללא נוכחותך במקום. בטוח אני שבזכות שמירת השבת שקיימת במסירות נפש, הקב"ה ידאג לכל ענייניך על הצד הטוב ביותר".

היהודי עשה כעצתי ולא הופיע באולם בית המשפט בזמן הכרעת הדין, ובחסדי שמים השופטים קיבלו את טענות עורכי דינו הממולחים והוא יצא זכאי בדין, וחף מכל אשמה.

לעיתים הקב"ה רוצה להזכיר לנו שהוא השולט בנעשה
בעולם בכל דבר ועניין, וגם אם נדמה לאדם שהוא המנהיג
את חייו - עד מהרה הקב"ה מעניק לו תזכורות שונות,
ומעורר אותנו לכך שהוא האדון לבירה.

(אמונה)

הקב"ה הוא אבא, עלינו לסמוך עליו שהוא ידאג לכל
מחסורנו, כמו שאב דואג לכל מחסורו של בנו. ואנחנו -
כל תפקידנו בעת הזאת הוא רק לבקש ממנו כל מה שאנו
רוצים!

(בטחון)

שכר ועונש

אל תירא אִמְרֵם אֲנִי מִגֵּן לִי שְׂמֹרֶה הַרְבֵּה מֵאֵד (בראשית טו, א)

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ אֶת שְׁמִיעִי אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ כָּכָל לְבַבְכֶם וּכָכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפֶּת דֶּגְגָה וְתִירֶשֶׁת וַיִּצְהָרֶה. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבִהְמֹתֶךָ וְאֶכְלָתָה וְשִׁבַּעְתָּ. הַשְּׁמָרוּ לָכֶם כֵּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסִרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְהָרָה אִי ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהִיאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאֶבְדְּתֶם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם (דברים יא, יג-יז)

אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פָרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכְלוּ (ישעיה ג, י)

"ופניתי אליכם", משלו משל למה הדבר דומה, למלך ששכר פועלים הרבה והיה שם פועל אחד ועשה עמו מלאכה ימים הרבה. נכנסו הפועלים ליטול שכרם ונכנס אותו הפועל עמהם, אמר לו המלך לאותו הפועל, בני אפנה לך, הרובים הללו שעשו עמי מלאכה ממועטת ואני נותן להם שכר מועט, אבל את חשבון רב אני עתיד לחשב עמך. כך היו ישראל בעולם הזה מבקשים ככרם מלפני המקום, ואומות העולם מבקשים שכרם מלפני המקום, והמ' וום אומר להם לישראל בני אפנה לכם, אומות העולם הללו עשו עמי מלאכה מועטת ואני נותן להם שכר מועט, אבל אתם חשבון רב אני עתיד לחשב עמכם, לכך נאמר ופניתי אליכם. (ספרא בחקותי פ"א א פ"ב)

אמר ליה אנטונינוס לרבי גוף ונשמה יכולין לפטור עצמן מן הדין, כיצד? גוף
אומר נשמה חטאת, שמיום שפירשה ממני - הריני מוטל כאבן דומם בקבר.
ונשמה אומרת גוף חטא, שמיום שפירשתי ממנו - הריני פורחת באוויר
כציפור. אמר ליה, אמשול לך משל, למה הדבר דומה, למלך בשר ודם, שהיה
לו פרדס נאה, והיה בו בכורות נאות, והושיב בו שני שומרים, אחד חיגר ואחד
סומא. אמר לו חיגר לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס. בא והרכיבני
ונביאם לאכלם. רכב חיגר על גבי סומא, והביאום ואכלום. לימים בא בעל
פרדס. אמר להן בכורות נאות היכן הן? - אמר לו חיגר, כלום יש לי רגלים
להלך בהן, אמר לו סומא כלום יש לי עיניים לראות? מה עשה - הרכיב חיגר
על גבי סומא ודן אותם כאחד. אף הקדוש ברוך הוא מביא נשמה וזורקה
בגוף, ודן אותם כאחד. שנאמר (תהילים נ) יקרא אל השמים מעל ואל הארץ
לדין עמו. יקרא אל השמים מעל - זו נשמה, ואל הארץ לדין עמו - זה הגוף.
(סנהדרין צא, ב)

מפנות הדת ומיסודותיה הוא להאמין ביושר משפטי השם יתברך להיות
האדם נגמל ונענש בכל ענייניו לפי מעשיו אם טוב ואם רע ולא יעכב זה מזל
ומערכת כוכבים או אחד מן המקרים אלא שלפעמים יעזב למקרה או למזל
כשהאדם אינו ראוי לפי מעשיו להגמל או להענש ואף זה נקרא צד עונש על
צד הפקע הגמול במקום שהיה האדם ראוי לעשות פעולות ראויות לגמול
אלא שבמי שאינו ראוי לכך לא יקרא עונש. (בית הבחירה למאירי סוטה ב,
א)

שכר ועונש

שכר המעשים

כ"ק אבא זיע"א, מעולם לא ניצל את מעמדו הרם בקרב בני הקהילה היהודית במרוקו או בארץ ישראל, ומעולם לא הניח לשום יהודי לשרת אותו ללא תשלום. תמיד הקפיד אבא לשלם לכל אדם את שכרו במועדו ולא הסכים לכך שיעשו עימו טובה ללא קבלת תשלום עבורה.

כזו הייתה דרכו של כ"ק הסבא קדישא רבי חיים פינטו זיע"א, שהקפיד ודאג לשלם לכל יהודי את שכר עבודתו במועדה, וממנו רכש אבא זיע"א הנהגה נשגבה זו.

לימים, כשבגרת, השתדלתי ככל יכולתי לאמץ לעצמי הנהגה מיוחדת זו, וכך ארע שבמהלך השנים כאשר יהודי עשיר ובעל ממון שימש אותי, למרות שלא היה זקוק כלל וכלל לכספי, הקפדתי כאבי וכסבי זיע"א לשלם לו את שכר עבודתו, על מנת שיחוש שיש שכר למעשיו.

רבות הרהרתי בדבר, וחשבתי לעצמי - מדוע אבותיי ואבותיי הקפידו כל כך בעניין זה? ועלה בדעתי שבאופן זה של תשלום שכר מיידית על עמל ויגיעה, באותו אופן הקב"ה נוהג עימנו.

הקב"ה שהוא כולו טוב, חפץ להיטיב עם בני עמו היהודים ורוצה לפתוח בפנינו את אוצרותיו ביד רחבה. אולם אין הוא חפץ שנחוש כעניים בפתח המקבלים מתנת חנם, ועל כן הוא ציווה אותנו לבחור בטוב ולעשות רק טוב. כך נזכה לקבל את שכרנו על מעשינו בזכות ולא בחסד, ונמצאנו נהנים בעולם הזה ובעולם הבא מכוח עמלנו בתורה ובמצוות.

שכר בעולם הזה

באחת השנים, כאשר נערך ערב התרמה גדול למטרות צדקה וחסד, נערכו במקום גם מכירות פומביות על מספר חפצים כדי לעודד את הציבור לתרום לצדקה, ובתוך כך אולי לזכות בפרס אשר ימתיק את התרומה על התורמים.

דינר למוסדות צ'רנוביל בפריז

כדי לעורר בקרב המוזמנים עוד את תחושת הצדקה, קמתי ממקומי וקראתי בקול כי אני מתחייב בזאת לתרום מכספי סכום כסף לצדקה, ואף נקבתי בסכום הגדול שהתחייבתי לתרום לאותה מטרת צדקה. רחש של פליאה עבר בקהל לשמע הסכום הגדול, ולאחר מכן נשאלתי על ידי הציבור איך תרמתי תרומה כל כך מכובדת.

תשובתי לשואלים הייתה: "כאשר יש לאדם רצון אישי ופנימי לעשות מצוה מסוימת, הקב"ה בא ונותן לו דחיפה נוספת משלו לעשיית המצוה זו, ואף משלם לו על כך שכר נוסף.

אמנם ידועים דברי חז"ל ש"שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" (קידושין לט, ב). כלומר, ששכר המצוות משולם בעולם הבא. אולם דבריהם אלו נאמרו רק לגבי הרצון האישי והצעד הראשוני בקיום המצוה

שבא מהאדם לבדו. וכאשר הקב"ה בא ומוסיף משלו על המצוה שהאדם התחיל בקיומה - את השכר על התוספת הזו הקב"ה משלם לאדם כבר בעולם הזה".

ואכן, השכר על קיום מצוה זו לא רחק לבוא, ושעות ספורות לאחר שהרמתי את תרומתי הגדולה, הקב"ה גלגל לידי את סכום התרומה. כדי ללמדנו שישנו שכר מצוה שניתן לקבל כבר בעולם הזה.

כרת נוסח ימינו

ארע עימי ובא לפניי אדם ושאל אותי: "כבוד הרב, איך ניתן לזהות בימינו עונש מסוים שבא לאדם משמים כעונש כרת הניתן למי שעובר על איסורי עריות ר"ל?"

השבתי לאותו אדם: "הנה אתן לך דוגמא ממשית. מכיר אני יהודי שלפני זמן מה נסע עם בני משפחתו במכונית, כתוצאה מתאונה קטלנית אשר ארעה עימם ל"ע - כל בני המשפחה נהרגו, מלבד אותו יהודי שנותר בחיים.

והלא זהו כרת כפשוטו, כאשר זרעו של היהודי נכרת לגמרי".

ואחר כך הוספת: "בנוסף, ניתן לזהות את עונש הכרת כאשר אדם מת בקיצור ימים ושנים. פעמים שגם עונש זה הוא עונש כרת הניתן בעוון עבירות שונות".

כאשר אותו אדם שמע את תשובתי הוא סיפר לי ביגון רב שגם אצלו ארע אסון שכזה, והוא נותר היחיד מכל בני משפחתו ומכל צאצאיו שהיו לו. בנוסף גם דודיו, אחיו ואחיותיו נכחדו מן העולם, והוא נותר בודד וגלמוד ללא נפש קרובה.

כעת הוא מבין בעוון מה באה עליו הצרה הנוראה הזו, שהרי זהו עונש כרת על עוונותיו הנוראיים.

יש דין ויש דיין

באחת השנים, כאשר הייתי במרוקו הרגשתי במהלך תפילתי שיהודי מִבְּיָן המתפללים מביט בי בזלזול ובביטול, וחושב עליי מחשבות לא טובות.

כיון שהייתי כאמור באמצע תפילתי, הוספתי מלבי משאלה לבורא העולמים ואמרתי: "ריבונו של עולם, בקשה לי אליך, אל תעניש את היהודי הזה על מחשבותיו הפסולות ואל תעשה לו כל רע, אולם הוכח לו כי יש דין ויש דיין, וכי על הכל יביא האלוקים את האדם במשפט".

לאחר מכן נטלתי את הטלית שלי והנחתי אותה על ראשי ועל ראשו של היהודי ואמרתי לו: "בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א היום הזה יהיה לך יום טוב, ומה שנגזר עליך משמים - יתבטל". כך אמרתי לו, כי כך הייתה הרגשתי על אותו יהודי.

היהודי שמע את דבריי ושאל במורת רוח: "מדוע הרב מבשר לי תמיד בשורות לא טובות? למה לא תבשר לי פעם אחת בשורה טובה?"

התפלאתי לשמע דבריו ושאלתי אותו: "וכי הדבר שאמרתי לך אינו בגדר בשורה טובה? שה' יבטל מעליך גזירה רעה?"

היהודי המהם ופנה לדרכו.

מחציתו של היום עברה, ונראה היה כי הכל עובר כשורה איתו. בשלב זה הוא התקשר לידידיו, ואמר להם בהתנשאות ובלגלוג: "הנה עבר חצי מהיום, ולא ארע לי דבר".

אולם לעת ערב נתקף היהודי בהתקף חזק בכליותיו ובכבד, עד שהדבר שיתק אותו לחלוטין והוא הובהל בדחיפות לבית החולים במצב של בין חיים למוות. ולולא רחמי שמים שנכמרו עליו ונשלחה לו רפואה שלימה - כבר היה עוזב לעולם שכולו טוב.

ללמדנו שיש דין ויש דיין. ועל כל מעשה בעולם הזה אנו עתידים לתת את הדין לטוב ולמוטב. לעיתים נעשה איתנו הדין כבר בעולם הזה, אך לעיתים הקב"ה מאריך את אפו למרות מעשינו הרעים,

שמא נשוב בתשובה, ואם לא נשוב עליהם - הקב"ה ידון אותנו על כך לאחר שנעלה לשמי מרומים.

נסיעה בכביש האגרה

כבישים רבים במדינות שונות בעולם הרחב בנויים באופן כזה שהנסיעה בהם כרוכה בתשלום אגרה מסוימת, ונקראים "כבישי אגרה". כבישים אלו מחולקים למספר מקטעים, ונסיעה בכל מקטע מחייבת את הנוסע בתשלום עבור אותו מקטע.

באחד הימים נסעתי עם מלווי רבי משה מירלי הי"ו בכביש אגרה בניו ג'רסי שבארצות הברית. לאחר נסיעה בת מספר קילומטרים נתקענו לפתע בפקק גדול. התפלאנו מאד לפשר הפקק, וכאשר פתחנו את חלונות הרכב כדי לנסות לברר את הדבר נשמעו לאוזנינו צעקות קולניות. התברר שנהג מסוים חפץ להמשיך בנסיעה בכביש זה מקטע נוסף, אולם חסרים לו עשרה סנטים בלבד לתשלום האגרה על מקטע זה.

כיון שכך, הפקחים גובי האגרה עצרו אותו, ולא נתנו לו להמשיך בדרכו עד שיסודר עניין התשלום, ועל כן נוצר פקק התנועה הארוך.

כשהבנתי את הסיבה לרעש ולמהומה ביקשתי מרבי משה שילך לאותו אדם וייתן בידו עשרה סנטים, כדי שנוכל להמשיך בנסיעתנו.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שאם הקב"ה זימן אותי להיות נוכח במקרה זה, משמע שעליי לקחת ממנו מוסר ודרך ארץ.

למדתי לעצמי שאף חיינו בעולם הזה דומים לנסיעה בכביש אגרה לכיוון העולם הבא. "ימי שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה" (תהילים צ, י). בבוא היום, כשיסתיים מקטע נסיעתנו וחיינו יגיעו לקיצם, נצטרך לשלם על נסיעתנו בעולם הזה באמצעות תורה, מצוות ומעשים טובים, ואוי לו למי שיגיע לסוף נסיעתו ולא יהא בידו לשלם את אגרת הנסיעה בעולם הזה.

עצת ה' היא תקום

תלמידי היקר, אדון פינחס הי"ו, היה שרוי בבעיה גדולה ובמצוקה. במשך תקופת ארוכה הוא קיבל אין סוף איומים מכיוונה של מישהי מסוימת ממקום עבודתו אשר דרשה ממנו שיחטא עימה בחמורה שבעבירות, ולא הניחה לו כלל מהדבר.

אשתו, שהבחינה שדבר מה מציק לו ביקשה לדעת מה מעיק עליו, אולם אדון פינחס לא רצה לצער אותה ולשתף אותה בהטרדות אלו ולפיכך שמר את דבר האיומים בלבו ולא סיפר לה מאומה.

מפעם לפעם הוא היה נושא תפילה לקב"ה ומבקש שבזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הקב"ה יציל אותו מאישה זו, שהרי אין הוא מעוניין כלל לחטוא בעוון חמור כל כך, וקשה לו לשאת את הצקותיה ואיומיה בעניין.

באחת הפעמים שבהן תלמידי נשא את תפילתו לקב"ה, שמעה אשתו את המילים שיצאו מפיו ונבהלה מאד. היא החלה ללחוץ עליו שיספר לה במה דברים אמורים, ולא ויתרה לו עד שהוא סיפר לה שבמקום עבודתו ישנה אישה שרוצה שהוא יחטא עימה, וכיון שהוא מסרב לכך בכל תוקף היא מאיימת עליו שתלך ותעליל עליו דברי כזב אצל הממונים ושאר אנשי החברה, ובכך תכפיש את שמו הטוב.

עוד הוסיף תלמידי וסיפר לאשתו שבאותו יום בעבודה הודיעה לו האישה כי היא מקציבה לו זמן של עד עשרים וארבע שעות, ואם תוך זמן זה הוא לא יסכים לעשות את אשר היא מבקשת - היא תלך ותעליל עליו עלילות שקר.

כששמעה אשתו את הדברים היא שאלה אותו: "נו, והאם רוצה אתה לחטוא איתה?"

היהודי נחרד לשמע השאלה וקרא: "חס ושלום! אינני חפץ בשום קשר עימה, ובודאי שאינני מסכים כלל לחטוא איתה. אולם מה אעשה כעת? אם לא אענה לדרישותיה, בכוונתה להעליל עליי שקרים ולהכפיש את שמי, בזמן שאני נקי כפיים לגמרי".

"אם כך", אמרה לו אשתו "אם אתה שלם בדעתך שלא לחטוא עימה בשום פנים ואופן, התחזק באמונתך ושמור ממנה מרחק. וזכות

במסילה נעלה

שכר
ועונש

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תגן עליך לבל יאונה לך כל רע. בטח בה' ואל תפחד".

למחרת קיבל אדון פינחס טלפון מחברתה של אותה אישה רעה, והיא סיפרה לו שהאישה אשר רצתה להעליל עליו עלילות שקר - לקתה לפתע פתאום בשיתוק! וכעת אין באפשרותה לעולל לו דבר.

לאחר מכן סיפר לי מר פינחס שכשהוא היה נתון במצוקתו, הוא צעק פעמים רבות "בזכות רבי חיים פינטו, בזכות רבי חיים פינטו", והנה בעיניו ממש הוא ראה כיצד הצדיק נחלץ לעזרתו, ובתוך עשרים וארבע שעות האישה לקתה בשיתוק שהציל אותו ממחשבותיה הרעות.

חייב אדם לקשור עצמו כל חייו לתורה. ואל יסתפק במה שלמד בעבר, אלא עליו להוסיף ולהגות בתורה כל הימים. וכשיהיה קשור בדברי התורה - לא תהיינה לו כל ספקות באמונה ובאמיתות התורה, ויזכה לקיים את ציווי ה' יתברך באמת ובתמים.

(ביטול תורה)

יהודי החפץ לזכות בתורה ולהתעלות בה - עליו להכניע עצמו, כפי שכתוב: "זאת התורה לעולה למנחה... ולזבח השלמים" (ויקרא ז, לז). ודורשים מכך שיהודי ששם עצמו כמנחה - כמתנה, וזבח השלמים העולה על גבי המזבח, הריהו זוכה להיות "לעולה", שזוכה להתעלות בתורה הקדושה.

(גאוה)

שלום בית

וַיִּדְעֶתָ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה (איוב ה, כד)

האווהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר וַיִּדְעֶתָ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה. (יבמות סה, ב)

הוי מתלמידיו של אהרון אוהב שלום ורודף שלום. (אבות א, יב)

אמר אחד לאשתו קונם שאין את נהנית ממני, עד שתרוקי בעינו של כהן גדול. כשהיה אהרון שומע, היה הולך אצל אותה אשה, והיה אומר פלונית חשתי בעיני, ורוק שלך רפואה יש בו, תרוקי לי בעין, והיתה רוקקת. (רש"י)

רבן שמעון בן גמליאל אומר כל המשים שלום בתוך ביתו, מעלה עליו הכתוב כאילו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד. וכל המטיל קנאה ותחרות בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו מטיל קנאה ותחרות בישראל. לפי שכל אחד ואחד מלך בתוך ביתו. (אבות דרבי נתן כח, ג)

בית שיש בו מחלוקת, סופו להחרב. (דרך ארץ פ"ט)

אמר ר' ישמעאל גדול הוא השלום, שמצינו שויתר הקב"ה על שמו שנכתב בקדושה שימחה על המים, כדי להטיל שלום בין איש לאשתו. (דרך ארץ זוטא פ"א)

מימי לא קראתי לאשתי, אשתי, אלא ביתי. (שבת כה, ב)

שהיא עיקרו של בית. (רש"י)

כל הרודף שלום אין תפילתו חוזרת ריקם. (יבמות סה, ב)

דרש ר' עקיבא, איש ואשה שזכו שכינה ביניהם, לא זכו אש אוכלתן. (סוטה יז, א)

ואמר לא טוב היות האדם לבדו, כלומר כמו הבהמה, שאין הבהמה מיוחדת לזכר אחד. ועל כן ראוי האדם לאהוב את אשתו כגופו, ולרחם עליה ולשמרה כאשר ישמור אדם אחד מאבריו. וכן היא חייבת לטרוח עבורו ולאהוב אותו כנפשה, כי ממנו נלקחה. (הקדמת הראב"ד לבעלי הנפש)

והגדר למנוע דברי ריבות מביתו, הוא שלא לדקדק כל כך בהוצאות הבית על כל פרוטה ופרוטה. (פלא יועץ, ערך אהבה)

צריך להראות תוספות חיבה ואהבה עם זוגתו, ואין צריך לומר שלא ירגיל שום קטטה מערב שבת וכו'. והוא סימן להתפשטות אור וקדושת שכינה. (ב"ח סימן רפ)

האשה בכל הזמנים צריכה לחבב בעלה. הוא חלקה, הוא מזלה. הבצל של בעלה יהא אצלה חביב יותר מאלף אגוזים ושקדים. לחם בעלה תאכלנו באהבה יותר מריבת אפרסקים. ירקות בעלה תאכלם בשמחה יותר מחבושים ותפוחים. (חוקי הנשים לרבינו יוסף חיים מבבל עמ' 42)

שלום בית

אוהב שלום ורודף שלום

בהיותי כבן עשרים שנה, התארחתי באחד הימים בבית משפחת לוק במרוקו, ואף נשארתי ללון בביתם במשך הלילה.

למחרת היום, כשביקשתי לצאת לדרכי, נתן בידי בעל הבית סכום כסף גדול, ואמר: "זה לכבודו של אביך הצדיק שהיה רגיל לבקר בביתנו, וכבר שנים רבות שלא ביקר אצלנו ולא נתתי לו דבר. הא לך כסף זה לצרכיך".

בתחילה סירבתי לקחת את הכסף ואמרתי לבעל הבית שזהו סכום גדול מידי, אך מר לוק התעקש לתת לי את מלוא הסכום והפציר בי שאקח את הכסף.

בלית ברירה נטלתי את הכסף ויצאתי לדרכי.

שנים רבות לאחר מכן סיפרה לי אשתו, הגב' ציפורה לוק תחי' את המשך השתלשלות העניינים:

לאחר שיצאתי לדרכי וצורר הכסף בידי, שאלה הגב' לוק את בעלה מדוע הוא נתן סכום כסף כה גדול לבחור צעיר, ובעלה השיב לה: "אם אביו רבי משה

הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א

אהרון פינטו היה כאן - היית מסכימה לתת לו את הסכום הזה. אם כן, מדוע שבנו לא יקבל את הכסף במקומו?"

ועוד הוסיף ואמר לה: "נסי נא להיזכר בברכה שהצדיק רבי משה אהרון ברך אותנו קודם עלייתו לארץ ישראל. הוא ברך אותנו שנצליח בעסקינו, וברוך ה' ברכתו מלווה אותנו עד עצם היום הזה ומתקיימת בנו ובכספנו. ומדוע לא ייהנה גם הבן מברכתו של אביו?"

אך למרות כל דבריו, לא נחה דעתה של אשתו והיא לא הסכימה עם מעשהו.

תוך כדי ויכוחם נשמעה לפתע דפיקה על דלת הבית ובפתח ניצב אדם בעל חזות ערבית ששאל את בעל הבית: "אדון לוק, האם תכיר אותי?"

"בודאי!" השיב לו בעל הבית "אני מזהה מיד את מראה פניך, ועד כמה שאני זוכר, לפני כעשר שנים הלוויתי לך סכום כסף, ואתה עדיין לא השבת לי אותו".

"נכון" אמר האיש שבפתח, "ולצורך כך באתי כעת לביתך. אתמול בלילה הזהירו אותי בחלומי שאלך מיד להחזיר לך את הלוואתך, ולא - אענש קשות. ועתה, הנה כספך לפניך".

כך אמר האיש ולאחר שפרע את הלוואתו הישנה, פנה והלך לדרכו. אך יצא האיש מפתח הבית, ובני הזוג פנו לבדוק את סכום הכסף שהלווה החזיר. והנה, סכום הכסף תאם במדויק לסכום הכסף שמר לוק נתן לי בבוקרו של אותו היום.

בני הזוג שהכירו בדבר, ראו בכך את השגחת ה' המופלאה, והשלום שב לשרור בביתם כבתחילה.

לשמע הסיפור כולו, התרגשתי מהדברים וחשבתי לעצמי שכיון שכ"ק אבא זיע"א כל ימיו היה אוהב שלום ורודף שלום - משמים סייעו בידו שלא יהיה בגלל בנו פירוד ומריבה בין בני הזוג, ועל כן באו בחלום ללווה והורו לו להשיב מיד את ההלוואה שלקה, וכך ישוב השלום לשכון בבית משפחת לוק.

הבא ליטהר מסייעים אותו

באחת מקבלות הקהל שערכתי, בא לפניי אדם וסיפר שברצונו להתגרש מאשתו כיון שהיא ממררת לו את חייו, וכיון שהוא איננו מוצא כל טעם בחיים משותפים אלו - הוא בא לשמוע את דעתי כיצד עליו לנהוג במצבו.

לשמע דבריו ייעצתי לו שידחה מעט את רצונו להתגרש מאשתו, ובמקום להתגרש ממנה - שיקבלו על עצמם להתחזק בשתי מצוות שבזכותן שלום הבית ישוב לשרור בביתם.

הצעתי ליהודי שיקבל על עצמו להניח תפילין מידי בוקר, ושאשתו תקבל על עצמה לשמור את דיני טהרת המשפחה בדקדוק רב. ואמרתי לו שכאשר הקב"ה יראה שהם באים לקראתו ומקפידים בקיום מצוותיו - אף הוא יבוא לקראתם ויקל מעליהם את הניסיון הקשה שבו הם מצויים, כמאמר הכתוב "הבא ליטהר מסייעים אותו" (שבת קד, א).

זמן רב לאחר מכן פגש אותי שוב היהודי ואמר לי שכבר תקופה ארוכה הוא מבקש להיפגש עימי כדי לבשר לי שהוא ואשתו קיבלו את עצתי ועשו כדבריי, ובחסדי שמים השלום שב לשכון בביתם, והם אינם מעוניינים עוד בגירושין כלל.

"לא תשים דמים בביתך"

באחת מקבלות הקהל שערכתי בתפוצות, באו לפניי בעל ואישה שלא שרר ביניהם שלום בית, וכתוצאה מהדבר כל הבית שלהם עמד בפני קריסה. הסכסוך ביניהם היה קשה מאד, ואני ניסיתי ככל יכולתי להביא אותם לידי פשרה, אולם למרות מאמצי הדבר לא עלה בידי.

בבעלותם של בני הזוג היה בית חרושת גדול שבאחד מאזוריו הגבוהים לא נבנה מעקה במקום שהיה צורך בכך, ובאחד הימים פועל שעבד במפעל - נפל מאותו מקום ונהרג.

היהודי, שבית החרושת היה בבעלותו, הזדעזע מאד שבבית החרושת שלו נהרג אדם, ובא לפניי וסיפר לי על הנפילה ועל מותו של הפועל.

לשמע דבריו גערתי בו בחומרה והוכחתי אותו על כך שבחוסר זהירותו הוא עבר על ציווי התורה המפורש: "ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך" (דברים כב, ח).

עוד הוספתי ואמרתי לו: "דע לך כי עבירה גוררת עבירה. כיון ששלום הבית בביתך רחוק מלהיקרא "שלום" ואתה מצוי בסכסוך תמידי עם אשתך, הקב"ה סובב את הדברים כך שהפועל במפעלך ימצא את מותו דווקא בין כותלי המפעל שבבעלותך. מי יודע מה עוד צופן העתיד, ושמא ח"ו עתיד ליפול במקום זה גם אחד מבני משפחתך הקרובים".

באותו לילה, שעות ספורות לאחר מכן, באו לפניי שוב בני הזוג כשהם ממררים בבכי, וסיפרו שבנם הקטן נפל מאותו מקום שממנו נפל הפועל, אולם בחסדי שמים בנם נותר בחיים.

אירוע זה גרם להם להתעוררות גדולה לתשובה והם זכו לשוב בתשובה שלימה על כל מעשיהם, והשיבו את השלום ואת השכינה לתוך ביתם.

אדם קרוב אצל עצמו

באחת השנים באו לפניי בני זוג וביקשו שאתווך ביניהם ואעזור להם בעניין שלום הבית.

הבעל טען שאשתו איננה מתייחסת אליו כראוי, ואילו האישה טענה לעומתו שהוא מצר ומציק לה ללא כל סיבה מוצדקת, ולמרות כל זאת היא סובלת בשתיקה, לא מתרעמת ולא צועקת עליו כלל.

"האם אשתך צודקת בדבריה?" שאלתי את האיש.

"כן" השיב האיש, "היא צודקת, אך---"

לא אפשרתי לו להוציא מילה נוספת מפיו וגערתי בו: "אם אכן ציערת אותה והצקת לה, ובזאת אתה מודה בעצמך, אל תחפש שום תירוצים וסיבות אחרות לחיכוכים ביניכם, כי אתה אשם בהם כאשר אתה מציק לה ללא כל סיבה, ועליך לחדול מכך מיד".

האיש שמע את דבריי, ואני הכרתי על פניו שהדברים חלחלו בתוכו. הוא הכיר בכך שהוא התאכזר לזוגתו ללא כל הצדקה, ולאחר שהודה במעשיו בפיו, הוא גם הבין שהאשמה לבעיית השלום בית השוררת ביניהם מוטלת על כתפיו.

לעיתים קורה שעל מנת להביא לשלום בית בין בני זוג - ישנו צורך במתווך חיצוני, כיון שאדם קרוב אצל עצמו ובגלל הנגיעה האישית שלו בדבר, קשה לו לראות את נגעי עצמו ורק אדם שלישי ואובייקטיבי יכול לעורר אותו לכך שהוא המקור לכל הבעיות בשלום הבית.

ברוך ה' שזכיתי להיות הצד השלישי בסיפור זה ולגרום לחייהם המשותפים של בני הזוג להשתפר.

החותן והחתן

באחד הימים בא לפניי יהודי כשהוא בוכה ונאנח על מר גורלו, וסיפר לי שחתנו הנשוי לבתו - מכה אותה ונוהג בה בביזיון, בתו סובלת ממנו מאד והשלום רחוק מלשכון בביתם.

עוד הוסיף החותן שכאשר הוא השיא את בתו לחתן זה, היה החתן עני מרוד ומחוסר כל, והוא טיפח אותו, נתן לו כסף כדי שיפתח עסק בעצמו ואף צייד את בתו ואת חתנו בנדוניה גדולה ובכל טוב. אך למרות כל החסדים והטובות שהוא עשה עם חתנו, כאשר החתן מצוי בשעה של כעס - הוא שוכח את כל הטובה הגדולה הזו ופורק את כל כעסו על אשתו, בתו של החותן.

"מדוע עשית זאת?" שאלתי את האיש "מדוע השקעת כה רבות בחתנך והרעפת עליו כל טוב?"

החותן השיב לי: "כל רצוני היה שחתני יעריך את טובתי כלפיו, ובשל כך יתנהג יפה עם בתי, אולם כל חלומותיי נגוזו כלא היו, הוא איננו מעריך את טובתי ומתנהג בצורה איומה עם בתי".

כששמעתי את תשובתו של החותן חשבתי לעצמי - מדוע לא הצליחה ה"עסקה" הזו של לקיחת הבחור העני לחתן? מדוע החתן

שקיבל מחמיו כה רבות ביד נדיבה, מתאכזר כעת לאשתו ומציק לה?

והשבתי לעצמי שהסיבה לכך נעוצה בזה שהחתן חש עצמו כאילו הוא **פועל** שעובד אצל חמיו, וטבעו של פועל שהוא חפץ לעבוד כמה שפחות, כפי שנאמר "עבדא בהפקירא נחא ליה" (גיטין יג, א).

אך אם החתן היה **שותף** של חמיו, וכל הרווחים היו מתחלקים ביניהם שווה בשווה אזי ה"עסקה" לא הייתה נכשלת.

כשהגעתי למסקנה זו והבנתי את העניין, הוריתי לחותן היאך עליו לנהוג עם חתנו, וברכתי אותו שהשלום ישוב לשכון בביתו של בתו לנצח נצחים.

ושימח את אשתו

באחד הימים בא לפניי יהודי ואמר לי שהוא איננו מצליח לחוש הנאה בלימוד התורה, ולדאבון לבו לימוד התורה נעשה עליו לטורח ולמשא כבד ר"ל.

כשמעתי את דבריו שאלתי אותו: "האם אתה מקפיד לכבד את אשתך? האם מידי תקופה אתה קונה לה מתנות? האם אתה מושיט יד ומסייע בערב שבת בהכנות לקראת שבת המלכה? האם אתה נוהג ליטול חלק בחינוך הילדים שבבית?"

"כבוד הרב" השיב לי היהודי, "במשך כל השבוע אני טרוד בעסקיי, ולכן אין לי זמן להתערב בחינוך הילדים, וקל וחומר שאין לי פנאי להושיט עזרה לאשתי".

"ומה עם שבת?" שאלתי אותו "הרי בשבת אינך עובד, ויש לך פנאי לשבת עם בני משפחתך ולהאזין להם, האם בימי השבת אתה מתייחס לבני משפחתך ומושיט להם יד תומכת ואוהבת?"

האיש נענע בראשו ואמר: "בליל שבת, מיד אחרי הסעודה אני צונח עייף על המיטה מבלי לשוחח כלל עם בני משפחתי, אני מותש מעמל העבודה השבועי ואינני מסוגל לשמוע את אשר עבר עליהם במשך השבוע החולף".

"אם כך" אמרתי ליהודי, "אם זוהי דרכך שאינך דואג כלל לשמח את אשתך ואת ילדיך ולהאזין להם ולמה שמתרחש עימם - אל תצפה לחוש שום הנאה בלימודך.

כיון שהתורה היא כמו אישה שנייה לאדם, ואם האדם איננו מקפיד לשמח את אשתו הראשונה - הקב"ה לא יאפשר לו לשמוח באשתו השנייה - שהיא התורה".

עוד הוספתי ואמרתי לו שידוע מדברי חז"ל שהשכינה שורה בקרב כל בני זוג מתוך כך שהקב"ה חתם את האות י' באיש, ואת האות ה' באישה. ויחד הם יוצרים את שם י-ה שהוא שמה של השכינה.

בזמן שהאדם איננו דואג לשמר את השכינה המצויה בינו לבין אשתו על ידי ריבוי אהבה ואחוה ביניהם, אזי השכינה מסתלקת מעליו, ובהיעדר סייעתא דשמיא מהקב"ה - מוחו ולבו אטומים והוא איננו מסוגל לקלוט את דברי התורה הקדושה, ואף לא ליהנות מלימודה.

אם ברצונו של היהודי להפיק הנאה מלימודו, עליו להקפיד בעניין "ושימח את אשתו" שחיה עימו בביתו, וזאת על ידי שירצה ויפייס את דעתה, ויקפיד לקנות לה מתנות מידי פעם, או כל דבר אחר שמשמח אותה.

כך על ידי ריבוי השכינה ביניהם הוא יזכה לברכה ולהצלחה בלימודו ויראה פירות בעמל תורתו.

בימים ההם בזמן הזה

באחת השנים בא לפניי יהודי שסבל מאד מבעיות שונות עם אשתו וילדיו, ועל כן הוא ביקש ברכה למות. כשראה את פניי המופתעות מבקשתו הוא אמר שכבר פעל בכל הדרכים האפשריות כדי להציל את ביתו, וניסה את כל השיטות השונות שהוצעו לו, אולם הוא חש שהגיע למצב שאין בידו עוד מה לעשות, ומבחינתו זהו סופו.

כיון שאותם ימים היו ימי חג הפורים, השבתי לו מענייני דיומא: "דע לך שגם היהודים בשושן היו בטוחים שסופם המר הגיע והמן יהרוג

אותם אנשים נשים וטף, אך לבסוף הקב"ה הציל אותם מגזרת השמד ויגונם הפך לשמחה.

כשם שהיהודים בימי מרדכי ואסתר שמעו על הגזירה הנוראה שנגזרה עליהם ועשו תשובה על מעשיהם הרעים, צמו והתפללו לה' שיצילם מעצת המן הרשע - כך גם עליך מוטלת החובה לעשות תשובה ולהתפלל לה' שיושיע אותך מצרתך."

בחסדי שמים היהודי קיבל את דבריי, מחשבותיו האובדניות עזבו אותו, וכבר למחרת בצום תענית אסתר כאשר שהה אצל אימו, התקשרה אליו אשתו וביקשה ממנו סליחה ומחילה על כל הרעה שעוללה לו.

רעים אהובים

באחד הימים באו לפניי בני זוג וטענו שמשום מה אין ביניהם שלום, והשכינה איננה שורה בתוך ביתם.

כיון שכך פניתי לאישה ושאלתי אותה: "איך בעלך בעיניך?"

"בעלי טוב ומיוחד בעיניי". ענתה האישה.

אחר כך פניתי לבעלה ושאלתי אותו: "איך אשתך בעיניך?"

"אשתי טובה ונפלאה בעיניי". השיב האיש.

התפלאתי לשמוע שבני הזוג אוהבים זה את זה ומעריכים זה את זה ולמרות זאת הם חשים שאין השלום שורר בביתם, והבנתי שכנראה ישנו משפיע חיצוני שגורם לתחושתם הרעה.

לפיכך פניתי לבני הזוג ואמרתי להם: "הסיבה לכך שאין ביניכם שלום בית היא הטלוויזיה או האינטרנט שבביתכם שבאמצעותם אתם מתבוננים בדברים אסורים, ומונעים בכך את השכינה מלשכון בביתכם".

בית שיש בו מכשיר טמא או אינטרנט פרוץ שניתן באמצעותם להכניס את הטומאה לבית בראייה אסורה, בית זה איננו יכול להוות

מקום להשראת השכינה, למרות המזוזות התלויות בו ולמרות ספרי הקודש שניצבים בחדריו. אלא יש להסיר לחלוטין את נגע הטומאה מהבית, ואז ישובו לשרור בבית זה השלום והאחוה וגם השכינה תפרוש כנפיה על הבית ותשוב לשכון בו.

נאה דורש ונאה מקיים

מעשה היה, ובא לפניי יהודי שסיפר לי על עיסוקו בייעוץ זוגי ובהשכנת שלום בית בקרב זוגות נשואים שאינם חיים בשלום.

משום מה חשתי בלבי שיהודי זה בעצמו איננו שרוי בשלום עם אשתו, ולפיכך שאלתי אותו: "האם בביתך שורר השלום בינך לבין זוגתך?"

האיש השפיל את עיניו והודה באוזניי שהוא עצמו גם כן סובל מבעיות בשלום בית.

"אם כך" הוכחתי אותו, "אם גם בביתך אין שלום ואתה בעצמך פגום בדבר, כיצד הינך דורש מזוגות אחרים לחיות בשלום? כיצד מעז אתה לייעץ להם עצות בעניין מבלי שאתה מיישם את עצותיך בעצמך בתוך ביתך? הרי עליך להיות 'נאה דורש ונאה מקיים', ואם אינך מסוגל להוות דוגמא אישית לבית שהשלום שורר בו, אל תדרוש דבר זה מזולתך".

אנשים המסייעים בהשכנת שלום בית בבתיהם של אחרים, צריכים ולדאוג שהשכינה תשרור קודם כל בתוך ביתם, כדי שיוכלו להוות דוגמא ומופת לדבר. ובנוסף, עליהם להיזהר מאד שלא להביט חלילה בפניהן של הנשים הבאות להתייעץ איתם, כדי שלא יצא ח"ו שכרם בהפסדם.

עזר כנגדו

באחד הימים באו לפניי בני זוג עם נכונות גדולה ורצון אמיתי שאעזור להם להשיב את השלום אל תוך ביתם.

לאחר שפתרנו את כל חילוקי הדעות ביניהם קמו בני הזוג ממקומם, ושניות אחדות לפני שפתחו את הדלת בדרכם לצאת מחדרי פנתה האישה לבעלה ואמרה לו: "וחוץ מזה, אני מבקשת שתוציא את המחשב מהבית".

הבעל הביט באשתו והשיב לה שהוא איננו יכול להוציא את המחשב מביתם, כיון שהוא זקוק לו לצורך עבודתו.

אולם אשתו עמדה על דעתה, והוסיפה: "לא פעם ראיתי אותך מסתכל במחשב על דברים לא ראויים, ואינני מוכנה שזה יימשך כך".

כיון שהבנתי שעוד רגע עומדת להתלקח ביניהם שוב אש המחלוקת, מיהרתי להתערב בניסיון להציל את כל מה שהשגנו קודם ביחד, כדי שכל עמלי לא יהיה לשווא. ובסופו של ויכוח הבעל הבטיח שיוציא את המחשב מן הבית.

כך יצאו מחדרי בני הזוג שמחים וטובי לב, והאמת והשלום אהבו.

לאחר שבני הזוג הלכו לדרכם חשבתי לעצמי שאישה זו השכילה להיות "עזר כנגדו" בערנות ובביקורת.

למרות שלכאורה היה נראה שהיא כנגדו, הרי למעשה הייתה לבעלה לעזר. מתוך שעמדה על דעתה שהמחשב ייצא מן הבית, הצילה את חינוך בני ביתה ואת חייה המשותפים עם בעלה שיהיו מעתה בסייעתא דשמיא חיים של אהבה, אחווה, שלום ורעות. ועל כן היא ראויה לתואר "עזר כנגדו".

זכו - שכינה ביניהם

ארע עימי ובאחת השנים בא לפניי יהודי ושאל אותי: "כבוד הרב, איך אוכל לדעת שהשכינה שורה בתוך ביתי?"

"הדבר תלוי ביחסים עם אשתך" השבתי לו, "כאשר אדם חי עם אשתו בטוב ובאהבה, והוא מכבד אותה ודואג לכל מחסורה - השכינה שורה בתוך ביתם. ואילו כאשר הוא איננו חי עימה בשלום - השכינה מסתלקת מן הבית, ואש המחלוקת אוכלת את בני הזוג ר"ל. כפי

שדרש רבי עקיבא בגמרא (סוטה יז, א): "איש ואישה זכו שכינה ביניהן לא זכו אש אוכלתן".

גירושין ללא הצדקה

פעמים רבות, כאשר באים לפניי בני זוג כדי שאעזור להם להשכין שלום ביניהם, אני נוהג לשאול אותם על הסיבה לפרוץ המריבה ביניהם, במטרה למצוא את הנקודה ממנה ניתן יהיה להחזיר את השלום לבית. ולדאבוני הרב אני נוכח לגלות שמריבות רבות וחיוכים שונים שמגיעים לעיתים עד כדי גירושין - נובעים לא פעם מסיבות חסרות הגיון ושכל.

כך ארע עימי כאשר באחד הימים בא לפניי יהודי ואמר לי: "כבוד הרב, אני ואשתי נתונים כבר במשך ארבעה חודשים ביריבות קשה, והיום אנו עתידים להיפגש בבית הדין, כדי להתחיל בהליך גירושין". "מהי הסיבה לגירושין?" שאלתי אותו, "מה גרם ליריבות הקשה ביניכם?"

בכתיבת אות בספר תורה, משמאל לרב נראה ר' יצחק מרציאנו
הי"ו מזכירו של הרב

היהודי השיב: "לפני ארבעה חודשים ביקשתי לראות שידור מסוים בטלוויזיה ואילו אשתי ביקשה לראות שידור אחר. כיון שאף אחד לא רצה לוותר לשני, התווכחנו וצעקנו בקולי קולות, ולאחר שהיכוחים והצעקות לא הביאו לכלל תוצאה מעשית, סתרתי לאשתי על לחיה. אשתי מיהרה לעזוב את הבית ומאז לא שבה אליו".

"האם התקשרת לשוחח עם אשתך לאחר מכן?" שאלתי את הבעל לאחר ששמעתי את סיפור הדברים.

"לא" השיב האיש, "לא שוחחתי מאז עם אשתי, אלא רק מסרתי את פרטינו לבית הדין וחייכתי להיפגש עימה שם, במטרה שבית הדין ינסה לפשר ולגשר בינינו כדי למנוע את הגירושין".

לשמע דבריו הוריתי לו להתקשר מיד לאשתו, אולם האיש סירב.

ניסיתי לדבר על לבו ולהפציר בו שיתקשר אל אשתו לאחר ארבעת חודשי הניתוק הארוכים, לפני שיפנו לבית הדין לגירושין, אך האיש עמד על דעתו שלא לדבר עם אשתו, ואמר שגם אשתו לא ניסתה ליצור איתו קשר בכל אותם חודשים שבהם היו מרוחקים זה מזה.

כיון שראיתי שלא אוכל לשכנעו לצלצל לאשתו, ביקשתי ממר מרציאנו, מזכירי שיבקש מאשתו שתטפל בעניין, ותיצור קשר עם האישה. באופן זה ניסינו להציל את נישואיהם המשותפים של בני הזוג שכמעט התגרשו ללא כל סיבה המצדיקה באמת גירושין.

יפה שעה אחת קודם

באחד מימי שישי הקצרים של עונת החורף, כאשר הזמן קצר והמלאכה מרובה, התקשרה לביתי אישה וביקשה לקבל עצה ותושייה לבעייתה.

עוד לפני ששמעתי את בעייתה אמרתי לאישה שהזמן הקצר שנותר עד לכניסת השבת איננו מאפשר לי לשמוע אותה בנחת ואיננו מתאים לייעוץ, ועל כן אשמח לסייע לה בכל דבר ועניין - לאחר השבת.

אולם האשה לא הרפתה וביקשה לספר לי באותו הזמן על מצבה החמור. וכך סיפרה:

"כבר זמן רב ששלום הבית שלי הופר, ובעלי זנח אותי.

כיון שכך נזכרתי פתאום באדם שהייתי מאורסת לו בעבר. אותו אדם היה מוצלח וטוב, אולם כיון שבימי האירוסין הקשר בינינו לא עלה יפה - נפרדו דרכינו, וכל אחד פנה לבנות את ביתו עם בן זוג אחר.

כעת, כיון שבעלי אינו חי עימי בשלום, נזכרתי בארוסי הישן וגם הוא נזכר בי, כיון שגם לו יש מריבות וחיכוכים עם אשתו, ולכן החלטנו להיפגש שוב. כל מה שאני מבקשת כעת הוא לשמוע את עצתו של הרב בעניין".

כששמעתי את סיפורה של האשה הבנתי שהיא וארוסה לשעבר עומדים כעת על פי תהום של איסורי תורה ולפיכך נחרדתי מאד. כדי להציל את נפשם מלחטוא בחמורה שבעבירות, עזבתי מיד את כל עיסוקיי הדחופים לכבוד שבת ואת כל טרדותיי, ולמרות הזמן הדחוק התחלתי לדבר על לבה ולהסביר לה את חומרת העוון שבתמימותה הרבה היא עומדת לחטוא בו, מתוך חוסר ידיעה.

כך הקדשתי זמן רב מזמני לשוחח איתה על הדבר, ובנוסף, גם יצרת יקשר עם בעלה, ושוחחתי גם איתו במשך שעה ארוכה במטרה להשכין שלום בית ביניהם. וברוך ה' בחדשי שמים, לאחר מאמצים רבים שבו בני הזוג לחיות בשלום האחד עם השני, וחייהם שבו להיות טובים ומאושרים כבעבר.

לאחר סיום הטיפול בעניינם חשבתי לעצמי שבמידה והייתי נמנע מלשוחח עימה ולא הייתי שומע את בעייתה - המצב היה מתדרדר בלי שליטה, ושתי משפחות בישראל היו נהרסות לחלוטין בשל עבירתם על איסורי תורה נוראיים ר"ל.

בזכות הדבר שמשמים נתנו בלבי את התבונה להקשיב לדברי האשה למרות השעה הלחוצה והדוחק של ערב שבת, בזכות כך זכינו להשכין שלום טובה וברכה בין בני הזוג.

מוסר גדול לקחתי מכך, עד כמה חשוב לאדם שלא ידחה מעשה טוב שהוא חפץ לעשות, כיון שיפה שעה אחת קודם.

ההפסד הכפול

ארע עימי ובאחד הימים בא לפניי יהודי שתיאר באוזניי את בעיות שלום הבית שלו.

היהודי סיפר שאשתו מרבה לכעוס ולהתלונן על כך שהוא משקיע יותר מידי זמן לטעמה בלימוד התורה ובקיום המצוות, על חשבון העבודה והפרנסה, וכיון שהוא חפץ להדבק עוד ועוד בתורה ובמצוות ואיננו חפץ כלל לגרוע חלילה מלימוד התורה שלו, הוא איננו מוצא כל פתרון כיצד יוכל להתמודד עם טענותיה של אשתו.

לאחר ששמעתי את דבריו הכאובים ניסיתי לשוחח עם אשתו ולדבר על לבה שמלימוד התורה ומקיום המצוות לא מפסידים אף פעם! אלא אדרבה, הם אלו שמביאים לאדם ולמשפחתו את השפע והברכה ומשפיעים עליו רק טוב.

אולם האישה סירבה לקבל את דבריי ועמדה על כך שבעלה צריך להשקיע יותר מזמנו בכל הקשור לפרנסת הבית.

כיון ששלום בית הוא ערך חשוב מאד, וכיון שראיתי שהאישה חושבת את בעלה לעצלן, משום שהוא משקיע עצמו בלימוד התורה ומתעסק פחות בענייני הפרנסה - חששתי שמא הסכסוך ביניהם יגרום ח"ו לחילול ה', ועל כן הוריתי ליהודי שישמע לקול אשתו וישקיע יותר בפרנסתו.

שנה חלפה, והנה אותו היהודי שב אליי אָבֵל וחפוי ראש וטען כנגדי: "רבי, מדוע אמרת לי להשקיע יותר בפרנסה? עכשיו פשטתי את הרגל בעסקיי, וכך גם מה שהיה בידי קודם לכן - איננו".

השבתי לאותו יהודי: "העצה שיעצתי לך לפני כשנה שתתמיד יותר בפרנסתך, הייתה כיון שחששתי שאתה עומד להפסיד גם את אשתך

במסילה נעלה

שלום
בית

וגם את כספך, ועצתי לך הייתה מתוך כוונה שתרוויח לכל הפחות את אשתך".

"ומהו מצבי כעת?" קונן היהודי בצער רב, "בדיוק כמו שהרב חשש! הפסדתי גם את כספי וגם את אשתי. כיון ששלום הבית שלי נחרב מהדבר".

הצטערתי מאד לשמוע שכך ארע עימו, ויעצתי לו לשוב למצבו הקודם, שבו הוא השקיע את זמנו בעיקר בלימוד התורה וקיום המצוות. וברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים ובזכות לימוד התורה שלו שהקב"ה יסייע בידו, ויעניק לו סייעתא דשמיא בכל דרכיו.

לעיתים, כאשר יהודי איננו מצליח לראות את השכר שניתן ללומדי התורה בעולם הזה - עליו לדעת ששכרם שמור להם לעולם הבא, שאז ניתנים להם ש"י עולמות - שלוש מאות ועשר עולמות של ישועה וברכה בעבור לימוד התורה שלהם. וידיעה זו בכוחה לחזק כל יהודי להוסיף תורה על תורתו.

הקב"ה ברא את הבריאה כולה עבור עם ישראל בששת ימי בראשית, ומאז הוא ממשיך ובורא ומקיים אותה בכל יום ושולט בה בכל רגע ורגע. וכל יצור שנברא מטרתו אחת - לשמש את עם ישראל, לסייעם בלימוד התורה והמוסר ולהגדיל את שמו יתברך בעולם.

(בעלי תשובה)

עיקר יסוד היהדות הוא להיות נכנע ובטל לפני הקב"ה! כי כדי להרגיש ולגלות את האמת יש צורך בכניעה עצמית לאמת ולריבונו של עולם העומד מאחוריה.

(גרים)

שמות

וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ (בראשית ב, יט)

כי שם האדם הוא בחינת שורש נשמתו, על דרך הכתוב "נפש חיה הוא שמו".
(אוהב ישראל שמות פרשת זכור)

וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא מֵצָא עֹזֶר כְּנֶגְדּוֹ (בראשית ב, כ)

והשמות שקרא אדם בלשון הקודש קרא אותם, כי הלשון הזה היה דבורו וכן דבור כל בני אדם עד דור הפלגה. (רד"ק)

וקריאת השמות על דעת המפרשים כפשוטו, שיהא לכל אחד שם לעצמו, כדי שיהיו ידועים וניכרים לתולדותיו בשמות אשר יקרא להם, כי יהיה שמו לעולם. הוא הכיר טבעם וקרא להם שמות, כלומר השם הראוי להם כפי טבעיהם. (רמב"ן)

וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֹךְ אֲבִיךָ וְהָיָה שְׁמֹךְ אֲבִיךָם כִּי אַב הָמוֹן גּוֹיִם נִתְתִּידָּהּ (בראשית יז, ה)

מנהג הוא לשנות שם לאדם כשהוא עולה לגדולה וכן גבי שרה ביעקב ביצחק ביהושע בחנניה מישאל ועזריה. (חזקוני)

לעולם יבדוק אדם בשמות לקרוא לבנו הראוי להיות צדיק. כי לפעמים השם גורם טוב או גורם רע. (תנחומא, האזינו ז)

אשר שם שמות בארץ, אל תקרי שמות אלא שמות, מלמד ששמו של מקום, או שם אדם גורם למעשיו, וכן מהן מצינו מפורשין במקרא, כגון חוה נח אברהם יצחק ויעקב, וכל השבטים, פרץ וזרח, וכולן נקראין על שם הענין, ויש מהן מפורשין בתלמוד, ושאריתם קבלת רבותינו האחרונים. (שכל טוב בראשית מז)

מנא לן דשמא גרים, אמר רבי אליעזר דאמר קרא לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ, אל תקרי שמות אלא שמות. (ברכות ז, ב)

אמר רבי יצחק, ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם, אלו הן... שינוי השם - דכתיב "שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה", וכתוב "וברכתי אותה וגם נתתי ממנה לך בן". (ראש השנה טז, ב)

פי' שינוי השם שמשנה שמו שאינו האיש בעל העבירות כדי שלא יזכירוהו לרעה. (ריטב"א)

אף על פי שהוחלט אדם בעבירות עד שקו הדין נותן להיות נגמר דינו לרעה לא יתייאש מן הרחמים ומן התפילה ומן התשובה וירבה בתפלות ובצדקות וישנה מעשיו ויעשה בעצמו תחבולות להתעורר בשנוי הנהגותיו כגון שנוי השם עד שיתעורר בשנוי זה שהוא אחר ושהנהגותיו יתחדשו בהתחדשות השם או שישנה את מקומו וכן כל כיוצא בזה. (בית הבחירה למאירי)

כשמלים כל תינוק מישראל קוראים לו שם ולא באקראי בעלמא הוא, אלא הקב"ה מזמינו בפי אביו וכן נרשם תיכף בכסא כבוד אם יהיה צדיק. (עמק המלך בשם האר"י)

שמות

הוספת שם לחולה

באחת השנים באה לפניי אמו של ר' משה גופס שהייתה חולה מאד וביקשה ממני שאוסיף לה שם לשמה הנוכחי. ואמרה שהלוואי ובזכות שמה החדש ייחשב לפני הקב"ה כאילו היא ברייה חדשה, ולפיכך יסיר מעליה את גזר הדין הרע של המחלה.

לשמע בקשתה חשבתי רבות איזה שם כדאי להוסיף לשמה, ולבסוף פתחתי את ספר התנ"ך באקראי, והנה הספר הקדוש נפתח בחומש שמות, בפסוק: "ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהיה האות הזה" (שמות ח, יט).

בתוך הפסוק הבחנתי בשם "פדות", שפירושו - חירות, ועל כן הוריתי לאישה להוסיף את השם "פדות" לשמה, וברכתי אותה שהקב"ה יוציא אותה ממאסר המחלה לחירות עולם, וישלח לה רפואה שלימה. לדאבון הלב, אישה זו נזדככה עוד בייסורים קשים ומרים ממחלתה, ולאחר תקופה נפטרה לבית עולמה.

בשבוע שבו נפטרה האישה, קראו בתורה את הפסוק "ושמתי פדות בין עמי ובין עמך", וראיתי בכך רמז מן השמים שלמרות שהוספת השם לא עמדה לה להצלתה ממוות, בודאי הייתה תועלת במעשה, והיה זה דבר טוב ונכון להוסיף שם זה לשמה הקודם.

קרא לו עידו!

באחד הלילות לפני שעליתי על יצועי, נטלתי לידי כהרגלי ספר קודש ועיינתי בו מעט כדי ששנתי תהא מתוך עיסוק בדברי תורה.

בספר שפתחתי מצאתי כתוב על עידו הנביא (מלכים א' יג, א-ה):

"וְהָיָה אִישׁ אֶלְקִים בָּא מִיְהוּדָה בְּדָבָר ה' אֶל בֵּית אֵל... וַיִּקְרָא עַל

הַמִּזְבֵּחַ בְּדָבָר ה' וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר ה' הִנֵּה בֵן נוֹלָד לְבֵית
דָּוִד יֵאֻשְׁיָהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלָיו אֶת כֹּהֲנֵי הַכִּמּוֹת... וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֶת
לְאֹמֹר זֶה הַמּוֹפֶת אֲשֶׁר דָּבַר ה' הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפָּךְ הַדָּשָׁן אֲשֶׁר
עָלָיו... וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפָּךְ הַדָּשָׁן מִן הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֶת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ
הָאֱלֹקִים בְּדָבָר ה'."

כלומר, עידו הנביא, איש האלוקים עשה מופת על פי דבר ה'.

בהמשך הפסוקים (שם, ז-כד) מסופר עוד שהקב"ה ציווה על עידו
הנביא שלא יאכל לחם ולא ישתה מים, וכן שלא ישוב בדרך אשר
הלך בה. אולם נביא שקר שפגש בו הטעה אותו והאכילו, ומכיון
שעידו הנביא עבר על ציווי ה', הוא נענש ונטרף על ידי אריה בדרך.

אלו היו דברי התורה שקראתי באותו הלילה.

למחרת בבוקר התקשר אליי יהודי וסיפר לי שלפני שמונה ימים
נולד לו בן במזל טוב והיום הוא יום הברית, אולם הוא עדיין לא
החליט באיזה שם לקרוא לרך הנולד.

עוד הוסיף היהודי ואמר שישנם שני שמות שהוא מתלבט ביניהם,
כאשר אחד השמות הוא השם **עידו** - ובשם זה הוא חפץ יותר מן
השם השני.

שאלתי אותו מדוע הוא בחר דווקא בשם זה, והיהודי השיב שזאת
משום שהוא התרשם מאד מאישיותו של עידו הנביא שקרא על
המזבח, ועשה מופת על פי דבר ה'.

כששמעתי את דבריו אמרתי לו: "טוב דיברת. קרא לו עידו".

ובלבי הרגשתי שדברי התורה שבהם עיינתי בליל האתמול, התואמים
לדבריו של האב, בודאי מהווים חיזוק להחלטה לקרוא בשם זה,
והינם סייעתא דשמיא משמים להנחות אותי כיצד לענות ליהודי
בשאלתו.

הצדיק תבע את קיום הנדר

בהיותי בן כ"ט שנים עליתי לציונו של הצדיק רבי עמרם בן דיוואן
זיע"א במרוקו. כיון שהייתי עדיין רווק וטרם מצאתי את זיווגי ההגון,

נשאתי תפילה מעמקי לבבי לבורא העולם שיצֵּק אותי למצוא את זיווגי במהרה בזכות הצדיק השוכן במקום.

באותו מעמד נדרתי גם כי אם אזכה להקים בית בישראל בתקופה הקרובה - אקרא לבני בכורי אשר יוולד לי בשמו של הצדיק זיע"א.

זמן קצר לאחר תפילתי ונדרי אלו זכיתי בשעה טובה להינשא לאשתי תחי', ובתום תשעת ירחי הלידה - זיכוני משמים גם בבן זכר.

בזמן שנולד לי בני בכורי נתבקשו לישיבה של מעלה שני דודי הצדיקים, אחיו של כ"ק אבא זיע"א: רבי רפאל פינטו זיע"א ורבי מאיר פינטו זיע"א. לפיכך החלטתי לקרוא לבני בכורי על שמם - **רפאל מאיר**. בתוך כך התכוונתי גם לקרוא את שם בני על שמם של הצדיקים רבי רפאל הכהן זיע"א ורבי מאיר בעל הנס זיע"א.

בליל הברית נגלה אליי בחלומי רבי עמרם בן דיוואן זיע"א. בחלומי ראיתי אותו יושב בבית הכנסת של סבי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שבקזבלנקה.

נדהם ונרגש התעוררתי מחלומי ונזכרתי בנדר שנדרתי על קברו. הבנתי מיד שהנדר שנדרתי קודם נישואיי לפיו אקרא את שם בני על שמו של הצדיק - הוא הסיבה לכך שהצדיק נראה לי בחלומי דווקא בליל הברית לבני הבכור.

דמותו המאירה של הצדיק זיע"א המשיכה ללוותני גם במשך כל מעמד ברית המילה המרגש, וכשהמברך על כוס היין הגיע לקרוא לרך הנימול בשמו בישראל - חשתי לנגד עיניי שוב בדמותו הקדושה של רבי עמרם בן דיוואן, ונקרא שמו של בני בכורי - **רפאל מאיר עמרם נ"י**.

שלא שינו שמם

באחד הימים בא לפניי יהודי וסיפר שקרא לבנו בשם מסוים.

כששמעתי את השם בו הוא נקב, הערתי לו שכפי שידוע לי מוצאו של שם זה הוא מסין הרחוקה.

היהודי מיהר לתקן אותי, וטען שמקור השם הוא מוויאטנם.

"על שום מה ראית לנכון לקרוא לבנך בשם וויאטנמי?" שאלתי את היהודי. והיהודי השיב: "האמת היא שהסיבה לכך היא שאהבתי את צליל השם הזר, ולכן בחרתי לקרוא לבני בשם זה".

תופעה קשה זו, לפיה בני העם היהודי בוחרים את שמות ילדיהם מתוך ספר שמות כללי - מצערת מאד.

במקרים רבים ההורים מתרחקים משורשיהם היהודיים, ובמקום לקרוא לילדיהם בשמות תנ"כיים קדושים על שמם של אבות ואמהות האומה - הם הולכים אחר חוקות הגויים וקוראים לילדיהם בשמות זרים, ריקים מתוכן.

הליכה זו אחר חוקות הגויים עומדת בסתירה למהות בני ישראל.

עם ישראל בכל הגלויות, ובפרט בגלות מצרים האיומה והנוראה שנשתעבדו בה בפרך ובעבודה קשה, למרות קושי הגלות נאמר עליהם שהם נתייחדו בכך שלא שינו את שמם, את לשונם ואת לבושם, ובכך זכו לשמור על יהדותם למרות הגזירות והגלות הקשה.

והנה בדורנו, כאשר העם היהודי מתבולל בין הגויים בגלות אדום הנוראה, נראה כי הוא מאבד את זהותו על ידי כך שיהודים רבים מאמצים לעצמם את שמות הגויים, ואינם מקפידים לשמור על ייחודיותנו בשמותינו, לבושינו ולשוננו.

והלוואי והקב"ה יאמר לצרותנו די ויחיש לגואלנו מגלות מרה זו, וישלח לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו.

שמחה

תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל (דברים
כח, מז)

איזו היא עבודה שבשמחה ובטוב לבב, הוי אומר זה שירה. (ערכין יא, א)

עָבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה (תהילים ק, ב)

אין השמחה ראויה בעולם הזה כי אם בעבודת השי"ת, ולא תמצא בכל ספרי
הקדש שישבח השמחה אלא בענין העבודה וההשגה בהקב"ה. ואין האכילה
והשתיה והשמחה בעולם הזה מלוין אותו לעולם הבא, כי אם השמחה
בעבודת השי"ת (כד הקמח, שמחה)

לֵב שִׂמּוֹחַ יִיטֵב גֵּהָה וְרוּחַ נִכְאָה תִּיבֹשׁ - גֶּרֶם (משלי יז, כב)

כשהאדם שמח בחלקו פניו מאירין. (רש"י)

הנה הלב השמח ייטיב העיון ובכעס הלב ועצבונו תהיה הנפש נכאה ודואגת.
(רלב"ג)

וְשִׂבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשִּׁמּוֹשׁ כִּי אִם לְאֵכֹל
וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹת וְהוּא יִלְוֶנוּ בְּעִמּוּלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים - תַּחַת
הַשִּׁמּוֹשׁ (קהלת ח, טו)

שיהא שמח בחלקו ועוסק בפקודים ישרים משמחי לב ולא יהא שטוף אחר

הרבות הון בנשך ומרבית וגזל לאכול ולשתות. ממה שחנן לו הקב"ה ולשמח
בחלקו. (רש"י)

תנו רבנן אין עומדין להתפלל לא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך
שיחה ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך שמחה של
מצוה. (ברכות לא, א)

אמר רבי יונה, יונה בן אמיטי מעולי רגלים היה, ונכנס לשמחת בית השואבה
ושרת עליו רוח הקודש, ללמדך שאין רוח הקדש שורה אלא על לב שמח.
(ירושלמי סוכה כב, ב)

שמחה

קורת רוח מקיום המצוות

באחת השנים בא לפניי יהודי וביקש שאברך אותו בזכות אבותיי הקדושים שיזכה לראות ברכה והצלחה בעסקיו.

היהודי הוסיף ואמר שהוא מקבל על עצמו שאם הקב"ה יסייע בידו להצליח במסחר מסוים שבו הוא חפץ להצליח, הוא יעביר אליו את המעשרות מאותו מסחר, תרומה עבור מוסדות התורה.

ברכתי את היהודי בזכות אבותיי הקדושים זיע"א ואמרתי לו שבזכות התרומה שהוא מנדב לתרום למוסדות התורה, הקב"ה יזכה אותו לראות ברכה בעסקיו.

בחסידי שמים כך היה. הקב"ה ברך אותו ואת עסקיו, והוא הצליח מאוד באותו מסחר.

כיון שנתקיים חלקו הראשון של התנאי, פנה היהודי לקיים אף את חלקו השני, ובא למסור לידיי את מעשר רווחיו מאותו המסחר, שהיווה סכום כסף נכבד מאד.

כל הדרך עד לביתי חשב היהודי ודמיין לעצמו את האושר והשמחה הרבה שיעלו על פניי כאשר הוא ייתן בידי את סכום הכסף הגדול עבור מוסדות התורה, ומה מאד רבתה אכזבתו כשראה שאפילו חיוך קטן לא עלה על פניי בעת קבלת הכסף.

"רבי" הוא שאל אותי בפליאה, "כל הדרך דמיינתי לעצמי את החיוך הגדול שיעלה על פני הרב למראה תרומתי הגדולה, ואילו כעת אני רואה שפני הרב נותרו ניווחות ושלוות כמקודם. האם ישנה בעיה כלשהי עם הכסף שהבאתי לרב?"

"דע לך" השבתי ליהודי היקר, "שהדבר היחיד ממנו ניתן לחייך ולשמוח מכל הלב - הוא לימוד התורה וקיום מצוותיה. בעולם הזה כסף בא וכסף הולך, היום ממון האדם קיים ומחר איננו.

אולם התורה והמצוות הם נצחיים, ועומדים לזכותו של האדם לעדי עד ולנצח נצחים, מסיבה זו אינני מתרגש מתרומות כספיות, הגם שהן חשובות מאד לקיום מוסדות התורה. לעומת זאת, כאשר אני מבחין ביהודי שמתחזק בעבודת ה' שלו ובקיום המצוות - מעשיו גורמים לי קורת רוח מרובה, הרבה יותר מכל תרומה שיתרום למוסדות התורה!"

"מאלפי זהב וכסף"

באחד מימי שישי היה עליי להעביר סכום כסף גדול מאד לייעדו, אולם סכום הכסף לא היה בידי.

במשך כל היום הסתובבתי טרוד וביקשתי לסיים את העניין על הצד הטוב ביותר כדי שאוכל להתפנות להכנותי האחרונות לשבת, עד שמשמים ריחמו עליי וראו בטרדה שהדבר טורד אותי, וכך גלגלו שיהודי יקר התקשר אליי וביקש לתרום לצדקה את אותו סכום בדיוק.

מעיד אני על עצמי שחשתי בדבר את השגחת ה' הניסית עליי, והודיתי על כך לריבון העולמים מעומק לבי. אולם מעבר לכך לא הייתה לי כל שמחה או הנאה מהנס. כל הנאתי נגרמת לי מלימוד התורה הקדושה שהיא האמת היחידה.

מעשה דומה ארע עימי כאשר באחד הימים הייתי עסוק בהתעמקות בדברי חז"ל ובהבנתם.

תוך כדי לימודי העמוק הניח תורם מסוים על שולחני המחאה רצינית בעלת סכום גדול מאד. אולם אני, במקום להתרגש ולשמוח על הכסף הרב שנתרם למוסדותי - הייתי שקוע כל כולי בשמחת התורה שהאירה את עיניי באותן דקות של הלימוד והציפה אותי באושר אין קץ על שזכיתי ליישב את דברי חז"ל המוקשים ולרדת לשרש כוונתם. רק אחר כך התפניתי להודות לאותו תורם. כפי שנאמר בתהילים (ק"ט, עב): "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

שמחה של מצוה

באחת מקבלות הקהל שערכתי, באה לפניי אישה ואמרה: "כבוד הרב, באתי להודות לך מקרב לבי".

שתקתי, והאישה המשיכה בדבריה: "מאז שקיבלתי את עצותיו של הרב והתחלתי ללכת בלבוש צנוע ובכיסוי ראש - אין אישה מאושרת ממני. גם שמירת טהרת המשפחה מהווה עבורי סיבה לאושר גדול, וכל האישיות שלי הפכה להיות שמחה ועליזה מקיום המצוות!

במשך היום אני מסתובבת בביתי ומזמרת לעצמי על שזכיתי להיות יהודיה, ואף בעלי הבחין בשינוי הגדול שחל בי לטובה, ובכך שהפכתי להיות אישה שמחה ומאושרת. ועל כך אני מודה לכבוד הרב".

שמחתי מאד לשמוע שקיום מצוות התורה השפיעו על רוחה ונפשה של האישה לטובה, וחשבתי לעצמי שהרי דוד המלך, נעים זמירות ישראל כבר אמר על כך: "תורת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' נאמנה מחכימת פתי" (תהילים יט, ח)

פיקודי ה' ישרים משמחי לב

באחד הימים בא לפניי יהודי עשיר ואמר לי: "שמעתי שכבוד הרב מעוניין להקים ישיבה גדולה באשדוד, ועלות הבנייה מסתכמת

בנין הפנימיה של ישיבת תורת דוד אשדוד

בכמה מיליוני דולרים. אני חפץ לתרום מליון דולר לצורך הקמת ישיבה זו ובכך לסייע לכבוד הרב בהפצת התורה".

אמר ועשה. הוציא מכיסו פנקס המחאות ורשם לי מיד המחאה על סכום מכובד זה.

כשהושיט לי העשיר את ההמחאה, הוא הבחין שאינני מחייך כלל. ומכיוון שכל כוונתו בתרומה זו הייתה להסב לי קורת רוח, שהנה כעת אוכל להקים את הישיבה באשדוד, הוא התפלא מאד לראות שלא ניכרה על פניי כל אות לשמחה, ועל כן שאל אותי: "האם הרב איננו שמח בתרומתי עבור הישיבה?"

השבתי לו מיד: "אני שמח מאד בתרומתך, אולם פניי שוחקות רק כאשר אני זוכה להבין סוגיה בתורה, אז חש אני ששמחה אמיתית ממלאת את לבי. וכל שמחה אחרת שאני שמח וצוחק היא איננה שמחה אמיתית".

כאשר אני שמח בשמחה אמיתית בתורה, שמחתי עולה על גדותיה ואני נוהג להדביק בשמחה זו אף את סביבתי.

כך ארע עימי כאשר באחד הימים עלה בידי להבין דבר תורה שהתקשיתי בהבנתו. מרוב אושר על שהובן והוברר לי דבר מוקשה זה, קראתי ליהודי שעבר לידי שיבוא לשמוע מה גיליתי. היהודי היה עייף מאד ובתחילה רצה לסרב לי, אולם אני משכתי אותו לשמוע את הדברים ששימחו אותי, וכך לבסוף גם הוא שמח בהם מאד.

כי שמחת התורה היא שמחה אמיתית ומדבקת, כפי שנאמר: "פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות ה' ברה מאירת עיניים" (תהילים יט, ט).

שמחת החידוש

אירע עימי ובאחד מימי שישי הייתי טרוד בבעיה כספית גדולה שלא מצאתי לה כל פתרון, ולא ידעתי כיצד איחלץ ממנה.

הבעיה טרדה את מנוחתי מאד והציקה לי, וכדי להסיח את דעתי ממנה מעט החלטתי לפנות לבית המדרש ולשבת ללמוד את פרשת השבוע. ברוך ה' זכיתי באותו לימוד לחדש חידושים רבים בפרשה ושמחה גדולה מילאה את לבי עד ששכחתי לגמרי מאותה בעיה שהייתי עסוק בה לפני כן.

כששבתי לביתי, בני המשפחה הבחינו בשמחה הגדולה שהייתה שרויה על פניי, והיו בטוחים שמצאתי פתרון לבעיה הכספית.

כאשר שאלו אותי על כך נזכרתי בבת בבעיה שאני מצוי בתוכה, ואמרתי לבני משפחתי שהשמחה הגדולה שאני מצוי בתוכה איננה נובעת מפתירתה של הבעיה הכספית, אלא מהחידושים שזכיתי לחדש בדברי התורה. הם אלו שגרמו לי לעונג הגדול ולאוסר שאני שרוי בתוכם.

התורה מגינה ומצילה

באחת הפעמים שבהן ביקרתי במרוקו, השתתפתי בשמחת הכנסת ספר תורה לבית כנסת במקום.

בזמן התהלוכה והריקודים הבחנתי לפתע בקבוצת יהודים שהמטרה מחפשת אחריהם לצורך מעצרם, ולכבודה של תורה יצאו ממקום מחבואם והגיעו להשתתף בשמחת הכנסת ספר התורה במסירות נפש.

אנשים אלו שרו, רקדו ופיזזו לפני ספר התורה כאילו לא מרחפת

ריקוד לכבודה של תורה

מעל ראשם סכנה כלל, וליוו את ספר התורה ברחובות מרוקו עד שהוכנס לבית הכנסת.

כיון שהתפלאתי מאד לנוכח מעשיהם, פניתי ליהודים ושאלתי אותם: "כיצד העזתם לצאת ממקום מחבואכם? הרי בכך אתם מְסַכְּנִים את עצמיכם".

אולם היהודים ענו לי בביטחון גמור: "כאשר אנו רוקדים ושמחים עם ספר התורה, אין שום סכנה שמרחפת מעל לראשנו. לא ייתכן ששמחתנו עם ספר התורה תסכן אותנו". כך אמרו בתמימות יהודית. כיון שכך, ברכתי אותם: "הלוואי ותזכו לחוש גם במקומות מחבואיכם את אותה התרוממות שאתם חשים כעת - ולא תוסיפו לפחד מן המשטרה כלל".

לאחר שנפרדתי מהם, הרהרתי אודות מסירות הנפש של היהודים ועלה בדעתי שזהו מראה מרגש ממש לראות יהודים שחשים בכל לבם שהקב"ה שומר עליהם כשהם שמחים עם התורה, והם אינם מפחדים שיאונה להם כל רע בקרבתה.

אך לדאבון הלב יהודים אלו היו צריכים להמשיך ולהתחבא במקומות מסתור מפחד המשטרה, משום ששמחתם עם התורה לא נמשכה גם לאחר מכן. לאחר שהם סיימו לשמוח עם התורה בבית הכנסת - הם ניתקו את עצמם ממנה, ועל כן גם אותה שמירה של הקב"ה - שהייתה עליהם בעת שמחתם עם התורה - התנתקה מהם, והם נאלצו להמשיך ולהתחבא מפחד השלטונות.

מרבה נכסים מרבה דאגה

באחת השנים באה לפניי אישה עשירה מאד ששווי הונה מסתכם בסכומי עתק.

אותה אישה באה לפניי כדי להתייעץ עימי בעניין מסוים שארע לה, וברוך ה' שנתן בלבי את העצה הנכונה שייעצתי לה.

לאחר שהאישה הודתה לי על העצה המחכימה, חשתי שלבה התרכך מעט, ועל כן ניסיתי לשדל אותה לשוב אל חיק התורה והמצוות.

חמש שנים חלפו, והנה נודע לי שאישה זו עדיין לא שבה למוטב כפי שציפיתי. לפיכך יצרתי איתה קשר שוב, ודיברתי על לבה שתשוב בתשובה ותקבל עליה עול מצוות. לבסוף האישה התרצתה לדבריי וקיבלה על עצמה לחזור לדרך האבות.

זמן מה לאחר חזרתה בתשובה, באה לפניי האישה שוב ואמרה: "רבי, רק כעת, לאחר ששבתי בתשובה אני מרגישה שחיי מאושרים, רק כעת אני שמחה עם כל העושר והכבוד הגדול שיש לי. עד היום לא חשתי שום סיפוק בחיי, ורק דאגתי כל היום על כספי הרב. כעת, לאחר שהכרתי את בוראי אני מבינה את משמעות החיים ואת האושר והשמחה האמיתיים שיש בהם".

על כך אמרו חז"ל (אבות ב, ז): "מרבה נכסים מרבה דאגה". העשיר חי תמיד בחששות ובדאגות לרכושו הגדול שלא יאבד ממנו, והקנאה אוכלת בו שמא לחברו יש יותר ממון ממנו. אך לעומתו, אדם שחי לפי דרך התורה - הוא מאושר ובוטח בקב"ה שהכל מידו יתברך.

דווקא מתוך ההסתפקות במועט ומתוך הפחתת השפע
החומרי מסוגל היהודי לעלות ולהתעלות, ולצמוח מבחינה
רוחנית.

(הסתפקות במועט)

לעיתים נקצבות לאדם טובות מרובות, אך הקב"ה מתאווה
לתפילותיו של האדם ולפיכך הוא מונע ממנו את אותן
טובות. ורק בכוח תפילותיו, דמעותיו והפצרותיו של האדם
הוא יוכל להשיג את אותן טובות.

(זווג הגון)

שמירת הלשון

מי האיש ההפץ חיים אהב ימים לראות טוב. נצד לשונך מרע ושפתך מדבר
מרמה (תהילים לד, יג-יד)

מרפא לשון עין חיים וסלף בה שבר ברוח (משלי טו, ד)

תני רבי שמעון בן יוחאי, אמרו לו [לנחש]: "למה אתה נושך באבר אחד,
וארסך מהלך בכל האיברים", אמר להם: "ולי אתם אומרים, אין יתרון לבעל
הלשון, שיושב ברומי והורג בסוריה, בסוריה והורג ברומי". (ילקוט ראובני
פכ"ו)

ואמר רב ששת משום רבי אלעזר בן עזריה כל המספר לשון הרע, וכל
המקבל לשון הרע, וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים,
שנאמר לכלב תשלכון אתו, וכתוב בתריה לא תשא שמע שוא וקרי ביה לא
תשיא. (פסחים קיח, א)

א"ר ירמיה בר אבא, ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה כת ליצים, וכת
חניפים, וכת שקרים, וכת מספרי לשון הרע. כת ליצים, דכתיב משך ידו את
לוצצים. כת חניפים, דכתיב כי לא לפניו חנף יבא. כת שקרים דכתיב דובר
שקרים לא יכון לנגד עיני. כת מספרי לשון הרע, דכתיב כי לא אל חפץ רשע
אתה לא יגורך רע, צדיק אתה ה' לא יגור במגורך רע. (סוטה מב, א)

במוציא שם רע להקל ולהחמיר כיצד אחד שהוציא שם רע על גדולה שבכהונה ועל קטנה שבישראל נותן מאה סלע, נמצא האומר בפיו יתר מן העושה מעשה, שכן מצינו שלא נחתם גזר דין על אבותינו במדבר אלא על לשון הרע שנאמר וינסו אותי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי. (ערכין פ"ג מ"ה)

והנה לדבור של עבירה אין ערך ואין שיעור לעונשו, כאשר האריכו חז"ל בד' כתות שאין מקבלות פני שכינה, כת לצים כת חנפים כת שקרים כת מספרי לשון הרע, וסימן לאלו הכתות חשמ"ל. ואם באתי להאריך להזכיר גודל חטאם וגודל עונשם כפי המוזכר בתלמוד ובמדרשים ובזוהר יאריך הספור במאד, ולא באתי רק להודיע שאלו ד' אבות הטומאה ותולדותיהן כיוצא בהן, והם הם היורדים לגיהנום ואשם לא תכבה... וגודל הלשון הרע הוא הרכילות, ואסור להאמין לרוכל לקבל הרכילות. (של"ה שער האותיות אות ש')

שמירת הלשון

שלא על מנת לקבל פרס

בדידי הווה עובדא ובשנים עברו אדם נכבד דיבר עליי לשון הרע, והוציא את דיברתי רעה ברבים, באופן מגונה ביותר.

לימים, נהפך עליו הגלגל, הוא נפל בעסקיו וההצלחה התרחקה ממנו מאוד. כדי להתרומם ממפלתו ולהתאושש ממנה, אותו אדם היה זקוק לסיוע שלי, ורק באפשרותי היה לעזור לו לצאת מן המצב הקשה אליו נקלע. ואכן, עזרתי לו רבות בענייניו עד שהוא שב ושיקם את עצמו ואף הגעתי לביתו החדש, קבעתי בפתחו מזוזה וברכתי אותו בכל טוב.

בנוסף, גם הענקתי בידיהם לכבוד כניסתם לביתם החדש תשורה נאה, תמונתו המרשימה של זקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

האיש ורעייתו שהבחינו בעזרה הרבה שהושטתי להם, לא ידעו כיצד יוכלו לגמול עימי טובה על כך, במיוחד לנוכח העובדה שלא נטרתי להם טינה בלבי כלל ופעלתי כאילו אותו אדם לא פגע בשמי בעבר.

בני הזוג הודו לי שוב ושוב בפיהם, ומהתרגשותם הרבה עיניהם זלגו דמעות, אחר כך הם הוציאו מכיסם שטרות רבים של כסף וביקשו לתת לי אותם בעבור עזרתי. סירבתי בנימוס לקבל את מתנתם הכספית, ואמרתי להם שאינני מוכן ליטול כל תשלום עבור מעשיי.

שוב זלגו עיניהם דמעות, וברוך ה' שזכו מאותה התעוררות לשוב בתשובה שלימה והיום הם שומרים תורה ומצוות כיהודים כשרים לכל דבר.

כאשר נשאלתי על ידי מקורביי מדוע סירבתי ליטול את סכום הכסף מבני הזוג, השבתי שאם הייתי נוטל את הכסף, היה נדמה בכך שקיבלתי את שכרי מבני הזוג, הם היו חושבים לעצמם שבכך כיפרו על עוון לשון הרע שבידם ולא היו שבים עליו בתשובה. אולם

כאשר הבחינו בסירובי לקבל מידיהם את הכסף, הם הבינו שעליהם לעשות תשובה מיוחדת על אותו עוון בלי שום קשר לטובה הגדולה שגמלתי עימם, וכך זכו לשוב בתשובה על מעשיהם.

אמינות הדברים

באחת השנים, בעת היותי בפריז, בא לפניי יהודי ובפיו דברי לשון הרע על יהודי פלוני. לאחר ששיתף אותי בעל כורחי בדברים המגונים, הוא אמר שכוונתו היא לתועלת כדי שאוכיח את פלוני על מעשיו הרעים.

"מנין לך שפלוני עשה מעשים מגונים אלו?" שאלתי אותו.

במקום תשובה, שתק היהודי וסירב לומר מהיכן נודעו לו הדברים.

כיון שכך, המשכתי ואמרתי: "אם הינך מסרב לומר לי מהיכן ידוע לך על מעשיו של פלוני, אני נאלץ להבין שדברייך חסרי בסיס ואינך דובר אמת, ועל כן אין בכוונתי כלל להוכיח את פלוני על מעשים שלא עשה".

היהודי שמע את דבריי, שתק ויצא לדרכו.

זמן מה לאחר מכן, התקשר אליי היהודי דובר הלשון הרע, ואמר שלאחר שסירבתי להאמין לדבריו אודות פלוני והוא יצא לדרכו, גם הוא החל פתאום לפקפק באמינות המידע שהגיע לאוזניו. כיון שכך, הוא חקר ודרש בעניין, ולאחר בדיקה מעמיקה נמצא שלא היו דברים מעולם, ופלוני לא חטא כלל בחטאים שיוחסו לשמו הטוב.

כששמעתי זאת שמחתי מאד ונתתי שבח והודאה לקב"ה על שהכניס בלבי את המחשבה שלא להאמין לסיפור הדברים עד לבידור מקורם ואמינותם. שלולא כן עלול הייתי להגיע ח"ו להוכיח יהודי בחינם, ובודאי הייתי גורם לו על ידי כך בושה רבה. וברוך ה' שמנע ממני תוכחה זו שלא לצורך.

מוות וחיים ביד הלשון

באחת הפעמים שבהן שהיתי בניו יורק לצורך זיכוי הרבים, נתבקשתי על ידי בני משפחה לבוא לבקר את אימם החולה הנתונה בחוסר הכרה.

בבואי לבקר את החולה הייתה בלבי תחושה חזקה שהקב"ה ישלח לאישה רפואה שלימה, לפיכך הוריתי לבניה שיקבלו על עצמם קבלות טובות והתחזקות במצוות לזכות אימם, וכמו כן הזהרתי אותם להימנע ממעשים שונים לזכותה, ואחר כך פניתי והלכתי לדרכי.

לדאבון הלב, לאחר ביקורי אצל אימם החולה שמעו עליי הבנים מרב פלוני דברי לשון הרע, ולפיכך ביטלו מעצמם את דבריי, ובעצה אחת החליטו שלא להתייחס להוראותיי ולא לעשות כפי שייעצתי להם.

כיון שלא ידעתי מהדבר, המתנתי לבואם של הבנים אליי כדי לקבל עוד מספר עצות טובות שתוכלנה לסייע לאימם לקום ממיטת חוליה, אולם המִתְנָתִי הייתה לשווא, שכן הבנים לא שבו עוד להתייעץ עימי.

כאשר נודע לי על כך שהבנים שמעו אודותיי דברי גנות מאותו רב פלוני, ולפיכך הם מסתייגים מדבריי, היה ברור לי ללא ספק שאותו רב שדיבר עליי לא התכוון לדבריו כלל, כיון שהוא איננו מכיר אותי ודבריו נפוצו בשמו על פי השמועה בלבד.

אולם כבר אמרו חז"ל שלשון הרע הורגת שלושה אנשים, את המספר, את השומע ואת מי שסיפרו עליו את הדברים. וכפי דבריהם הקדושים גם במקרה זה דברי הלשון הרע הזיקו מאד, ובגללם לא חל כל שום שינוי לטובה במצבה של האם החולה, ומצבה התדרדר מדחי אל דחי עד שהיא הסתלקה לבית עולמה.

כעבור זמן מה ביקרתי בארץ ישראל, שם נודע לי ממקור מהימן ביותר שאותו רב שדיבר בגנותי - התחרט על דבריו, ושלח לי את אחד מחיבוריו הרבים בתוספת הקדשה יפה. כך החל לנהוג בי בכבוד, וכאשר הגיע אליו יהודי אחר לשאול אודותיי, הרב דיבר רבות בשבחי, והמליץ לו לקבל את ברכתי בזכות אבותיי זיע"א.

אולם למרות זאת, לא היה במעשיו אלו להשיב את דבריו בחזרה,

ובודאי שכבר לא ניתן היה להחיות את נפשה של האם שנפטרה כתוצאה מאותם דיבורי גנות.

מוסר גדול למדתי ממעשה זה עד כמה עלינו להיזהר מדיבורי גנות, לשון הרע ורכילות, שכן בכוחם להחריב עולמות ממש כפי שנאמר "מוות וחיים ביד לשון" (משלי יח, כא), ומי יודע כמה נזק וצער עלולים היו לגרום עוד בעולם.

לשון הרע במקום תורה

ארע עימי ובאחד הימים בא לפניי יהודי שנהג להשתתף באופן קבע בשיעור תורה מסוים. בבואו לפניי הוא טען שלא פעם קורה שבזמן השיעור הוא נחשף לדיבורי לשון הרע על אנשים יראים ושלמים, ומשום כך ניטל ממנו החשק להמשיך להשתתף בשיעור התורה.

במיוחד מפריע לו הדבר שבעלת הבית שבו השיעור מתקיים, שהיא בעלת תשובה, נוהגת לתקוף בכל עת אנשים שונים, והיא מחווה עליהם את דעתה בדרך גנאי וזלזול.

השבתי ליהודי שעל פי דין **אסור לו** להשתתף בשיעור תורה זה. ולפלא היה בעיניי כיצד בעלת הבית סבורה שתשובתה תתקבל במרומים בשעה שהיא עצמה דנה את הציבור לכף חובה, והיא מספרת לשון הרע ומחטיאה את השומעים בעוון שמיעת לשון הרע.

בנוסף הצטערתי על הדבר שבמקום שהלומדים יורידו לעולם שפע ברכה מלימוד התורה שלהם, הם מחזקים בחטאם את כוח הטומאה ומביאים לעולם גזרות קשות, והרי יצא שכרם בהפסדם. שהנה באו ללמוד תורה ולהוסיף זכויות לעולם, אך למעשה יוצא שהם מרעים לעולם ומוסיפים חובות על חובותיו.

מפי השמועה

באחת השנים ארע עימי שפגשתי יהודי שלא הכיר אותי ושאל מהיכן אני. כיון שהבנתי על פי שאלתו שהוא אינו מזהה אותי, השבתי לו בתמימות שאני מתגורר בעיר ליאון שבצרפת.

במסילה נעלה

שמירת
הלשון

כששמע זאת היהודי הוא אמר: "שמעתי שיש בליאון רב אחד שחושב את עצמו לרב גדול וחשוב".

בהפצת דבר ה' לרבים

חששתי שכנראה מדובר בי, ועל כן שאלתי אותו: "מיהו הרב הזה?" והיהודי השיב: "קוראים לו הרב פינטו".

שתקתי, ואחר כך המשכתי לשוחח עם היהודי בדברי תורה.

לאחר שסיימנו ללמוד הבחנתי שאותו יהודי שמח מאד מהלימוד המשותף שלנו, ולפיכך אמרתי לו: "יודע אתה, כל מה שלמדתי איתך כעת שמעתי בעבר מהרב פינטו מליאון".

היהודי התפלא מאד, ועל כן אמרתי לו שאני הוא הרב פינטו.

היהודי נבון מהגילוי. פניו החווירו והוא התנצל וביקש את סליחתי, ואמר שכך שמע אודותיי מפי השמועה.

לדאבונו הרב, אנו מצויים בעולם נורא שבו לשון הרע, רכילות ופיות הבריות לא פוסקים מלהרוג אנשים בלשונם החדה. בעזרת ה', כשיבוא המשיח תסור מתוכנו השנאה, ונזכה לאחדות בעם ישראל. אך עד אז עלינו להשתדל בכל כוחנו שלא לדבר ולא לשמוע דברי גנות על אף יהודי וכך נזכה להחיש את זמן הגאולה.

לא תלך רכיל בעמך

באחד הימים נודע לי על יהודי שמחלל שבת בפרהסייה.

לא יכולתי לשתוק לנוכח ביזוי כבוד השבת ברבים והבעתי את כעסי הרב על מעשיו בפני בני משפחתו, כדי שלא ילמדו חלילה ממעשיו הרעים.

אחד מבני המשפחה ששמע את דברי התוכחה שלי, ביקש לגרום לחוטא לשוב מדרכו הרעה, ועל כן הלך וסיפר לו על כעסי הרב כלפיו.

היהודי החוטא ששמע את דברי הרכילות אודותיו ואת הדבר שאני כועס על מעשיו, התמלא בזעם גדול ואמר: "אם הרב כועס עליי - לא אכפת לי ממנו יותר". וכך החל לקלל, והסיר את הכיפה מראשו, וברוב זעמו התקשר אליי וצעק: "הרב, האם זה נכון שכעסת עליי? אם תאמר לי שזה נכון - אני פורק מיד עול מלכות שמים!"

לשמע דבריו עניתי ללא שהייה: "לא, זה לא נכון כלל, אינני כועס עליך ח"ו".

אך היהודי לא ויתר: "אבל בן אחותי אמר לי שאתה כועס עליי". אולם גם אני עמדתי על שלי: "אין זה נכון, זהו שקר. אינני כועס עליך כלל".

סוף סוף נרגע אותו אדם והתנצל על התפרצות הכעס שלו, ולאחר שסיים את השיחה עימי המשיך להתנהג כרגיל, הניח תפילין וקיים את המצוות כדבר יום ביומו.

אולם דברי הרכילות לא יצאו מלבו והוא התקשר לבן אחותו ושאל אותו מדוע הוא דיבר דברי שקר בשמו של הרב? בן המשפחה השתומם מאד ואמר שדבריו אינם שקר כלל, וכך אכן אמרתי. כשאמר לו דודו החוטא שהכחשתי את הדיבורים הללו, הוא התפלא מאד ואמר שהוא כבר מצלצל אליי כדי להזכיר לי את דבריי.

כאשר התקשר אליי בן אחותו של היהודי החוטא כדי להזכיר לי את דיבוריי, שאלתי אותו: "מדוע הלכת רכיל וסיפרת לדודך שאני כועס עליו?"

היהודי השיב לי: "כיון שחשבתי בכך להשיב את דודי למוטב. לא

ידעתי שהוא יקצוף כל כך על הדברים, ולא עלה על דעתי שהוא יגיע לידי כך שיבקש לפרוק מעליו עול מצוות לחלוטין".

כיון שכך, לימדתי את היהודי לימוד חשוב: "הדיבורים שדיברת באוזני דודך הם דברי רכילות, ומקורם בלשון הרע. למרות שהדברים הם דברי אמת ונאמרו מתוך כוונה טובה, עדיין הם בגדר דברי גנות ואסורים באמירה.

תורתנו הקדושה אסרה עלינו להשמיע באוזניו של אדם דיבורים שנאמרו בגנותו מפיו של יהודי אחר - כיון שהתורה ירדה לסוף דעתם של בני אנוש וידעה שדיבורים אלו עלולים לגרום נזק עצום ומחלוקת, כפי שכמעט ארע עם דודך".

ועוד הוכחתי אותו ואמרתי: "בנוסף, ייתכן שהעברת את דבריי לדודך בנימה שונה ממה שאני אמרתי אותם, או אולי אפילו הוספת עליהם מעצמך מתוך רצון טוב, ועל כן כתבה התורה "לא תלך רכיל בעמך" (ויקרא יט, טז), שאל לנו לנהוג כאותו רוכל פשוט המעביר את סחורתו מאדם זה לאדם אחר.

מוטב היה לו היית אומר לדודך שברצוני לראותו, ואני הייתי מוכיחו על חילולי השבת שלו באופן המותאם לו ולאישיותו".

תן דעתך שלא תחריב

באחת השנים הכרתי בחור בצרפת שהיה רחוק מקיום תורה ומצוות, אולם מידי פעם הוא היה מבקר בישיבתנו הקדושה בליאון והיה משתתף בשיעורים שהייתי מוסר בישיבה בימי שלישי בערב.

כתוצאה מהשתתפותו בשיעורי התורה אותו בחור זכה להכיר את בוראו וחזר בתשובה שלימה לאביו שבשמים.

באחד הימים השתתף הבחור בשיעור תורה במקום אחר ושם הוא נשאל: "כיצד חזרת בתשובה? מה גרם לך להגיע להכרה בה'?"

הבחור השיב לשואלים: "רב שהאזנתי לשיעוריו, הכיר לי את הבורא בדרשותיו ושכנע אותי לחזור בתשובה".

מיד קם המגיד שיעור של אותו שיעור תורה ואמר לו: "אם בישיבה בליאון עשית את תשובתך - לא תועיל לך תשובה זו לכלום!"

הבחור, שהיה עדיין טרי בחזרתו בתשובה, נבהל לשמע מילים אלו שיצאו מפיו של אדם המוסר שיעורי תורה ומכונה 'רב'. הוא לא האמין שיכולים להיות חילוקי דעות, שנאה וקנאה בין תלמידי חכמים ר"ל, ולפיכך יצא המום מהמקום, הפסיק להניח תפילין, התחיל לעשן בשבת והתדרדר עוד ועוד עד שהגיע להתרועע עם אישה גויה ר"ל.

כאשר נודע לי על הדבר חשבתי לעצמי - מה גרם לבחור זה לשוב אל רשעתו לאחר שכבר עשה תשובה? אין זאת אלא קנאת אותו מגיד שיעור בהצלחת הישיבה בליאון. כך, במקום לבנות נפשות ולקרב את לבו של הבחור לאביו שבשמים, נמצא שהוא החרیب נפש בישראל ומעלה עליו כאילו החרیب עולם מלא.

מזכי הרבים חייבים לעבוד יחד זה לצד זה מתוך שיתוף פעולה ללא כל נגיעה אישית ומתוך מטרה עליונה אחת - לכוון את אותן נשמות טועות שבגולה לדרך הישר, ולהרבות בכך כבוד שם שמים בעולם.

שמירת העיניים

וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם (במדבר
טו, לט)

מעשה ברבי מתיא בן חרש שהיה יושב בבית המדרש ועוסק בתורה, והיה זיו פניו דומה לחמה וקלסתר פניו דומה למלאכי השרת, שממיו לא נשא עיניו לאשה בעולם. פעם אחת עבר שטן ונתקנא בו, אמר - אפשר אדם כמו זה לא חטא? אמר לפני הקב"ה - רבונו של עולם, רבי מתיא בן חרש, מה הוא לפניך? אמר לו - צדיק גמור הוא. אמר לפניו תן לי רשות ואסיתנו. אמר לו - אין אתה יכול לו. אף על פי כן אמר לו - לך. נדמה לו כאשה יפה, שלא היה כדמותה מעולם מימות נעמה אחות תובל קין שטעו בה מלאכי השרת... עמד לפניו. כיוון שראה אותו הפך פניו ונתן לאחוריו. שוב בא ועמד על צד שמאלו, הפך פניו לצד ימין. היה מתהפך לו מכל צד. אמר - מתיירא אני שמא יתגבר עלי יצר הרע ויחטיאני, מה עשה אותו צדיק, קרא לאותו תלמיד שהיה משרת לפניו. אמר לו לך והבא לי אש ומסמר. הביא לו מסמרים ונתנם בעיניו. כיוון שראה השטן כך נזדעזע ונפל לאחוריו. באותה שעה קרא הקב"ה לרפאל, אמר לו - "לך לרפא את רבי מתיא בן חרש". בא ועמד לפניו. אמר לו - מי אתה? אמר לו - אני הוא רפאל, ששלחני הקב"ה לרפאות את עיניך. אמר לו - הניחני, מה שהיה היה. חזר לפני הקב"ה ואמר - ריבונו של עולם, כך וכך אמר לי מתיא. אמר לו - לך ואמור לו אני ערב שלא ישלוט בו יצר הרע. מיד רפא אותו. (ילקוט שמעוני ויחי קסא)

שהמסתכל בעריות אין חזקתו לשוב מעוון זה, לפי שזה קל בעיני רוב בני האדם, ונמצא חוטא, ונדמה לו שאין זה חטא, המסתכל בעריות מעלה על

דעתו שאין בכך כלום, שהוא אומר: "וכי בעלתי או קרבתי אצלה?" והוא אינו יודע שראית העיניים עוון גדול שהיא גורמת לגופן של עריות, שנאמר: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". (רמב"ם תשובה פ"ד ה"ד)

אסור לאדם לקרוץ ברגליו או בידיו, או לרמוז לאחת מן העריות, או לשחוק עימה, או להקל בראשו, ואפילו להריח בשמים שעליה, או להביט ביופייה אסור, ומכין למתכוון לדבר זה מכת מרדות. והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אישה ונתכוון ליהנות כמי שנסתכל במקום התורף. (רמב"ם הלכות איסורי ביאה פכ"א ה"ב)

האזהב את השי"ת באמת, אינו רואה פני נשים. (ראשית חכמה שער האהבה פ"א בשם הרוקח)

העיניים הבשריים הנראים לפנינו, לאמיתו של דבר הם אינם מהווים שום כוח של עצם הראיה, אלא הם רק כמו חלונות שדרכם נכנסים זהרורי השמש האם נאמר שהחלונות מאירים?! וכן הדבר הזה. כי כח הראיה הוא כח רוחני ומקורו במוחו של האדם! ומשם נמשכים גידים אל החלונות - היינו עיני הבשר - אשר כח עצם הראיה הרוחני אשר במוחו. ושורה גם עליו רוח הטומאה! וזהו הטעם מה שאסרו חז"ל להסתכל בפני אדם רשע. ואין זה מדת חסידות בעלמא. אלא איסור ממש. והאדם שעובר על זה יראה שאח"כ יעברו במוחו מחשבות זרות והרהורים רעים ר"ל ויתמה על נפשו מהיכן באה לו מחשבה רעה כזו. ומה היה לו שבא לידי הרהור תאוה כזו. או של גאווה וכדומה. שאין לו שייכות לזה כלל אבל הענין הוא כי נדבק בו רוח הטומאה של הרשע, שהסתכל עליו. וחלק לו מתאותו או מגאותו ואפשר מאד שרשע זה כבר הכין גם לו מקום בגיהנום רחמנא לצלן. (לב אליהו ח"ב לו)

שמירת העיניים

והצנע לכת עם אלוקיך

כ"ק אבא זיע"א היה נאה דורש ונאה מקיים בכל דבר ועניין. הוא מעולם לא דרש מיהודי לעשות דבר שהוא עצמו לא היה מצוין בו, וכך נהג גם בעניין שמירת עיניו.

כפי שידוע ומפורסם, אבא זיע"א לא יצא מפתח ביתו במצות אביו במשך ארבעים שנה, וגם בזמן שכן יצא מביתו היו עיניו נעוצות בקרקע, והיה עושה זאת מתוך הסתרה וצניעות שאף אחד לא ידע ממעשיו הטובים.

באחת השנים, הוצרכנו בשבת קודש לצעוד ברגל לבית כנסת מרוחק בעיר מרסיי שבצרפת זמן הליכה של שעה וחצי. באותו זמן אבא זיע"א סבל מִשָּׁכָר ברגלו וההליכה קשתה עליו מאד, אולם למרות זאת הוא לא התייחס לבקשותינו שיוותר על ההליכה, ואמר שכיון שכבר נתן את הבטחתו לרבני הקהילה שיבוא לבקר אצלם, והדברים יצאו מפיו - הרי דבריו בגדר שבועה, ועליו לקיים אותם למרות הקושי הרב.

כך צעדנו בדרכנו לבית הכנסת במשך כשעה וחצי כשכל זמן ההליכה עיניו של אבא היו שקועות בקרקע, והוא לא הפנה את מבטו כלל לימין או לשמאל.

הדבר בלט מאד, ועל כן אחד המלווים שהצטרף אלינו בדרכנו פנה לאבא זיע"א ושאל אותו: "כבוד הרב, מדוע אתה מביט רק לארץ במשך כל זמן ההליכה?"

אבא זיע"א בענוותנותו הרבה לא רצה לומר שמעשיו נובעים מתוך שמירת עיניו הטהורה, ולכן השיב ליהודי שהיות ויש בדרכנו צואת כלבים, לכן הוא מביט על הארץ. כדי שלא ידרוך על כך בטעות ולא יתלכלכו מנעליו, וכך יוכל להיכנס נקי לבית הכנסת.

אין ספק שהסיבה המקורית לדבר הייתה שמירת העיניים עליה הקפיד אבא זיע"א כל כך, אולם אבא כאמור חפץ להסתיר את מעשיו הטובים מעיני הבריות, ובכך קיים את האמור "והצנע לכת עם אלוקיך".

ניסיון בימי הפורים

המעשה הבא אודות הקפדתו היתירה של כ"ק אבא זיע"א בעניין שמירת העיניים חרוט היטב בזיכרוני ומהווה עבורי סימן ודרך עד כמה צריך האדם להקפיד לשמור את עיניו מראייה אסורה.

באחת השנים, ביום הפורים ביקשה אימי תחי' להתלוצץ עם אבא, על כן היא החליפה את בגדיה והתחפשה לתיירת אשר הגיעה מחו"ל. כך נכנסה אמא לחדרו של אבא וביקשה ממנו ברכה תוך כדי שהיא משנה את קולה כדי שלא יזהה אותה.

אבא הצדיק, שנהג שלא להביט בפני הנשים אשר באו לפניו, שאל את אמא לשמה ולשם אימה. שוב שינתה אימי את קולה ואמרה את שמה ואת שם אימה האמיתיים.

על פניו של אבא עלה חיוך, והוא הפטיר ששמה של אשתו הוא בדיוק כשם העומדת לפניו.

אמא שתקה ולא גילתה את סודה, וביקשה ממנו ברכה עבור בעלה משה. שוב חייך אבא ואמר ששמו בדיוק כשם בעלה של אותה אישה, וכך היה גם כאשר פרטה את שמות ילדיה שברצונה לקבל ברכה עבורם, ששמותיהם היו בדיוק כשמות ילדיו של אבא.

במשך כל זמן השיחה היו עיניו של אבא סגורות, כאמור, ולמרות הדמיון "המפתיע" בשמות בני המשפחה, טרם זיהה אבא שמדובר באשתו.

אנחנו הילדים שעמדנו מן הצד, התחלנו לצחוק למראה העניין, ואבא שאל אותנו מה קרה ועל מה הצחוק, אז אמרה לו אימי: "אני אשתך מזל!"

כששמע זאת אבא, הוא נבהל מאוד ושאל אותנו ברצינות רבה מי זו האישה הניצבת לפניו, הרגענו אותו שזוהי אמא, וכיון שהיום פורים

התלוצצנו עימו מעט. אך אבא הקפיד עלינו מאד ואמר: "איך עשיתם דבר כזה לנסותני? אולי הייתי ח"ו מרים את עיניי מחמת הסקרנות ומביט בפניה של האישה אשר שמה כשם אשתי וכל שמות בני משפחה תואמים לשמות במשפחתנו?"

עד כדי כך נזהר אבא הקדוש ונשמר שלא להביט בפניה של אישה זרה כלל.

חובת הזהירות בכל מקום

באחת השנים בא לפניי יהודי בליאון וסיפר לי ששבועיים קודם לכן הוא השתתף באזכרה של אדם חשוב שהלך לבית עולמו.

מובן שהייתה במקום הפרדה בין גברים לנשים כפי ההלכה, אך כיון שכל אותה העת הוסיפו להגיע עוד ועוד אנשים לאזכרה ומספר הנוכחים במקום היה גבוה מכפי המתוכנן, פתחו המארגנים במקום עוד ועוד שולחנות לרווחת הציבור.

"שולחנות אלו" סיפר היהודי, "נפתחו כאמור מחוסר ברירה, והיו ללא הפרדה כלל. גברים ונשים ישבו בהם בערבוביא, וכך קרה שלאחר שהתיישבתי באחד מן השולחנות, באה והתיישבה למולי אישה. מאז ועד עתה רודף אותי המראה של האישה הזו שישבה למולי באזכרה".

כך אמר האיש וקונן בבכייה גדולה על כך שמראה זה טורד אותו ממנוחתו ומפריע לו עד מאד.

באותה שעה חשבתי לעצמי עד כמה גדול כוחו של היצר הרע, ועד כמה יש להיזהר ממנו.

הנה אדם זה הגיע למקום האזכרה, שהוא מקום של התעוררות ומוסר כפי שאמר שלמה המלך "טוב ללכת אל בית אִבְלָ" (קהלת ז, ב), ואפילו במקום זה הצליח היצר הרע להכשילו.

על אחת כמה וכמה יש להישמר מפניו של היצר הרע בשעה שנמצאים בבית המשתה, שם חושינו פחות מחודדים ובקלות רבה עלול היצר הרע להכשיל את האדם במראות אסורים.

אונס רחמנא פְּטָרִיה

בערים רבות בעולם, בעודי פוסע ברחובות העיר, זועקות אל מול עיניי מכל עבר תמונות שחץ שעליהן אחראים בעלי הפרסומות, אשר גורמות ליהודים רבים להיכשל באופן חמור בשמירת העיניים.

באחת השנים בא לפניי יהודי שעוסק לפרנסתו כנהג במשאית הובלות, ושאל אותי: "כבוד הרב, כיצד אני יכול לשמור על עיניי בהיותי בדרכים, כאשר תמונות שחץ נראות אל מול עיניי פעמים רבות במשך הנסיעה? והרי לא שייך שאעצום את עיניי מפניהן, כי הדבר עלול לגרום לאסון חס ושלום, ואיך אם כן אקפיד על שמירת העיניים?"

השבתי ליהודי זה: "אמנם אינך יכול לעצום את עיניך מפני מראות אלו, אולם עליך לחשוב שאינך מעוניין לראות מראות אלו, אל תחפון להביט בהן ואל תסכל עליהן יותר מכפי הנצרך לך בנסיעתך.

כי כאשר ראייה אסורה באה מתוך אונס, הקב"ה מסייע לאדם לבטל את מה שראה, כפי דברי חז"ל: "אונס רחמנא פְּטָרִיה" (ב"ק כח, ב). ובנוסף, כאשר הראייה האסורה באה מתוך אונס ולא מתוך רצון, הקב"ה גם אינו מחשיב אותה לעוון, ועוזר לאדם לבטל אותה מלבו".

טיסה בצל היצר

באחת מנסיעותיי לחיזוק הקהילות בחו"ל, כאשר מלווי ואני עשינו את דרכנו בחזרה הביתה, שרתה עלינו שמחה גדולה. זכינו, ובאותה קהילה שבה ביקרנו - הייתה התחזקות רוחנית גדולה מאד, במיוחד בקרב נשות הקהילה שהקפידו על לבוש צנוע בבואן לפניי, ובכך קיבלו מושג כלשהו בעניין הצניעות.

השטן, שהבחין בהתרוממות הרוח שחשנו מלווי ואני במטוס, ניסה להפריענו ממנה. וכך, למרות שביקשנו מתחילה שלא יעירו אותנו משנתנו לצורך קבלת מנות האוכל, כיון שבלאו הכי איננו אוכלים מהן, למרות זאת, בשעת הגשת הארוחה בא לפנינו השטן בדמות דיילת שהעירה אותנו משנתנו והציעה לנו לצפות בסרט שאינו לרוחנו.

במסילה נעלה

שמירת
העיניים

כיון שכך לא נותרה בידינו כל ברירה כי אם להעביר את המשך הטיסה בעיניים עצומות, כדי שלא להיכשל במראות אסורים.

זוהי דרכו של היצר הרע. כאשר הוא מבחין שיהודי שרוי בהתרוממות הרוח, מיד הוא מנסה להפילו ממנה, ושולח לפתחו ניסיונות שונים. אולם עלינו להכיר את דרכיו הערמומיות ולהתגונן מפניו למרות הקושי הגדול, וכך נזכה לשמר בתוכנו את אותה התעלות רוחנית שזכינו לה קודם.

שמרני כאישון בת עין

באחת השנים, כאשר התרחשה מלחמה בארץ ישראל, נזדמנתי לתחנת דלק בצרפת. מסך הטלוויזיה הגדול שפעל במקום שידר ברבים את החדשות מארץ הקודש בצבעים חיים ובתמונות מהשטח. כמובן, לא נשאתי עיני כלל אל המסך הגדול, אולם לדאבון לבי מזווית עיני הבחנתי בתמונתה של השדרנית שמסרה את החדשות.

מערכת כיפת ברזל מיירטת טילי אויב. משמאל - בנין מוסדות אורות חיים ומשה.

מיד סובבתי את ראשי לצד השני, כדי שלא אכשל בראיית מראות אסורים.

חודש ימים חלף מהמקרה, והנה באמצע תפילת שמונה עשרה של אחד הימים, עלתה לפתע במוחי תמונתה של אותה שדרנית בטלויזיה, והפריעה לי מאד להתרכז ולכוון בתפילתי.

מוסר גדול למדתי מהדבר, עד כמה יש להיזהר מלהיכשל במראות אסורים הנצרכים במוחנו אפילו באופן מקרי ובטעות, כיון שבעת עיסוקינו בדברים שבקדושה הם צצים שוב למול עינינו ומפריעים לנו בעבודת ה'.

כי אתה עימדי

באחת השנים התבקשתי למסור שיעור תורה בפני קבוצה של נשים, ונתתי את הסכמתי לדבר.

בהגיעי למקום השיעור ציפתה לי הפתעה. קבוצת הנשים שאמורה הייתה למנות כחמישים נשים, הכפילה את עצמה פי עשר, וכך כחמש מאות נשים ישבו במקום והמתינו למוצא פי.

לרגע אחד חשתי חולשה ובלבול, ומעיד אני על עצמי שכבר עלה בדעתי לעזוב את המקום ולשוב אל ביתי כדי שלא אכשל ח"ו בראייה אסורה בהתבוננות בנשים, אולם לאחר רגעים ספורים התנערתי ממחשבות אלו וחשבתי לעצמי שכיון שהגעתי למקום במטרה ברורה אחת - למסור שיעור תורה ולגרום להתחזקות ולהתעוררות, בודאי אזכה לסיוע מן השמים לשמור על עיניי לבל תכשלנה אותי בהרהורים אסורים ח"ו.

עצה נוספת שנכנסה בראשי הייתה שלא להביט כלל בפניהן של המאזינות, ולפיכך במשך כל זמן הדרשה עצמתי את עיניי, וחשתי כל כולי במציאותו של הקב"ה לצידו, השומר עליי ומגן בעדי לבל אכשל בעצת היצר הרע.

ולא תתורו אחרי עיניכם

פעמים רבות באים לפניי אנשים כדי לקבל ברכה עבור יקיריהם ובני משפחתם. לא פעם אנשים אלו מביאים איתם את תצלום בני המשפחה הזקוקים לישועה, אולם הדבר מיותר לגמרי. אינני זקוק לראות את פניהם של המתברכים ודי לי בשמותיהם.

אולם למרות שאני מסביר זאת שוב ושוב - רבים ממשיכים להציג בפניי את תמונות יקיריהם מתוך מחשבה שהצגת התמונה בפניי תגרום לברכה להתקבל יותר בשמים.

לדאבון הלב תמונות רבות המובאות לפניי הן בחוסר צניעות, וגורמות לי לצער גדול. וכאשר אני מסרב לראות את התמונות הללו - ישנם יהודים שמבינים את הבעיה הנעוצה בחוסר הצניעות שבתמונות ומוותרים על הצגתן בפניי, אך ישנם יהודים שאינם מבינים את העניין וחושבים שסירובי נובע מכך שאינני מעוניין להתייחס לבעייתם, ולפיכך הם מתעקשים להראות לי את תצלום בן המשפחה הזקוק לישועה.

במקרים אלו עליי להתחכם איתם ולעשות את עצמי כאילו אני מעיין בתמונות, בשעה שאינני מביט בהן כלל, והדבר גורם לי סבל רב.

כמובן, מיד לאחר שאני מברך את בני המשפחה, אני מייעץ לאנשים שלא להפיץ תמונות אלו ברבים, כיון שח"ו במקום ברכה עלולה לבא קללה רוחנית על המתברך.

ארע עימי ובאחת השנים באה לפניי אישה והניחה את תמונת בתה לפניי כדי שאברך אותה. מחוסר שימת לב הבטתי בתמונה, וכיון שהמצולמת לא הייתה צנועה - סגרתי מיד את עיניי.

לאחר כשבועיים ימים באה לפניי הבת שראיתי בתמונה, ואני הכרתי אותה על פי התמונה שאמה הראתה לי, ונזכרתי בעניינה. מיד הכה אותי לבי על כך, ואמרתי לעצמי: 'איך ייתכן שהראש ייזכר בתמונה לא צנועה ומאותה תמונה יכיר את מי שהיה מצולם בה?'

מיד יצאתי מחדרי וסירבתי לקבל את אותה בת. ועשיתי לעצמי עוד תקנות הרבה כדי שהתמונה תצא ממוחי, כיון שזו הפריעה

לי בעבודת ה'. ברוך ה' בכוח לימוד התורה ועשיית המצוות יצאה
לבסוף תמונת הבת מראשי.

בדד בלב הטומאה

בעניין שמירת העיניים נדרשת זהירות גדולה והשגחה רבה, כיון
שבעניין זה תלויה קדושתו וטהרתו של האדם, המשפיעה על כל
תורתו.

באחת השנים נערכה שמחת בר המצווה לבנו של אחד מידידיי בבית
הכנסת בעיר אילת שבארץ ישראל, ועל כן נזדמן לי להגיע לעיר זו
ולשהות בה במשך שעות ספורות בלבד.

אני לכשעצמי, לא הייתי דורך במקום טומאה זה, אולם הייתה לי
מטרה ברורה בבואי למקום - להזכיר לבעל השמחה, שלא היה
שומר תורה ומצוות שיש דין ויש דיין, ושמחובתו להתעורר ולשוב
בתשובה שלימה.

יהודי זה חש עצמו במשך שנים רבות חסיד גדול של משפחת פינטו
המעטירה, וביקשתי לומר לו שלא יוכל להיקרא חסיד של המשפחה
ללא שיקבל על עצמו עול תורה ומצוות.

לפיכך עלה בדעתי שאם אטרח לכבודו ואשתתף בשמחתו - הוא
יקבל את דבריי ביתר הבנה.

לאחר שהתעכבתי מעט בבית הכנסת בשמחת בר המצווה, פניתי עם
מלווי לשוב מיד לביתי. אולם "רבות מחשבות בלב איש", עיכובים
רבים ובלתי צפויים נקרו בדרכינו חזרה, המטוס התעכב מלהמריא
בשעה היעודה, וכך מצאנו את עצמנו שוהים במשך כשעתיים
תמימות בשדה התעופה של אילת, בתוך אולם קטן וצפוף עם שאר
הנוסעים שחיכו אף הם לטיסה למרכז הארץ.

סביבנו שררה פריצות איומה, וכיון שכך לא היה שייך כלל להביט
לימין או לשמאל, ובעל כורחי נאלצתי לעמוד במשך כל אותן
שעתיים ואף יותר, כשפניי מול הקיר מבלי יכולת לזוז כלל, והדבר
גרם לי לסבל רב ולעוגמת נפש.

חרטה גדולה עלתה בלבי על שהסכמתי לבקר במקום זה, ורק לאחר שהגענו למחוז חפצנו - הרשיתי לעצמי לנשום לרווחה ולהודות לקב"ה על שהצילני מהסכנה הרוחנית שהייתה בעיר הטמאה, ועל שבחסדיו הגדולים זכיתי להתגבר על יצרי ולשמור את עיניי מאותם מראות אסורים.

בראתי לו תורה תבלין

בזמן קבלת הקהל במיאמי שבארצות הברית, בא לפניי יהודי במטרה לספר לי דבר מה.

המתנתי שהיהודי ישתף אותי בסיפורו, אולם מסיבה שאינה ברורה היהודי חשש לפצות את פיו, ושתק.

כדי לפתוח עימו בשיחה פניתי אליו ואמרתי לו: "וכי מה? האם יושב אתה כעת ברכבת ועל כן אתה שותק? פתח פִּיך וספר מה שיש על לִבְך!"

טרם סיימתי את המשפט, ופניו של היהודי החווירו כסיד ונראה היה שהוא עומד להתעלף.

הבנתי שישנו קשר בין הדברים שאמרתי לבין סיפורו, ועל כן שאלתי אותו: "שמה לא נזרת בשמירת העיניים בהיותך ברכבת?"

למשמע שאלתי שוב נבהל היהודי מאד, ואיבריו נקשו זה לזה. והיה הדבר לפלא בעיניי.

המתנתי מעט עד שהיהודי יירגע מבהלתו, ולבסוף פתח היהודי את פיו וסיפר: "באחת מנסיעותיי ברכבת, ישבה למולי אישה גויה אשר עד היום המראה שלה איננו יוצא ממוחי. כאילו לא די בכך, גויה זו מבקשת להיות עימי בקשר, וכל כך גבר עליי יצרי, עד שאני מוכן לוותר על אשתי הכשרה שבהריון ועל ארבעת ילדיי, וללכת אחר האישה הגויה. כעת אני יודע כיצד אצא מהמבוך שאליו נכנסתי מתוך אותה ראייה אסורה".

לשמע דבריו של היהודי הוכחתי אותו בחומרה: "שוטה שכמותך, הבט כיצד התדרדרת ולא יזו שפלות הגעת, עד שאתה מוכן למכור

את כל עולמך ואת משפחתך בעד נזיד עדשים מאוס, בעד תאוות
לבך המושכות אותך לאותה גויה.

**דע לך שכל זאת בא עליך כיון שאינך קובע עיתים לתורה! שהרי
אמרו חכמינו ז"ל: "כך הקב"ה אמר להם לישראל: בניי, בראתי יצר
הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה - אין אתם
נמסרים בידו" (קידושין ל, ב).**

לו היית קובע עיתים לתורה מידי יום ביומו ואפילו לשעה אחת
בלבד, ודאי הוא שהתורה הייתה מגנה עליך מפני יצר הרע ולא
היית מגיע למצב הזה היום.

אולם אתה סמכת יותר מדי על עצמך וחשבת שבכוחך לעמוד כנגד
פיתויי היצר הרע אף ללא לימוד התורה, ולכן כעת אתה ניצב כמו
עץ ללא שורשים שכל רוח קלה שנושבת עליו - מסוגלת להפילו
ארצה בקלות".

אחר כך הוספתי ואמרתי לו בנימה אישית: "עשרות אלפי נשים באו
לפניי עד היום. אך האם אני חושב עליהן חס ושלום? ודאי שלא! אם
הייתה בתוכי חלילה ולו מחשבה זרה אחת - מיד הייתי אוסר על
עצמי בתכלית האיסור לקבל נשים.

**כמובן, מחובתי העצמית להיזהר לבל אביט בפניהן. אך יודע אני
שהתורה הקדושה היא זו שמגנה עליי לבל אחטא, היא זו ששומרת
עליי מכל רע, ואילו אתה מחמת שאין בך תורה כלל - אינך מסוגל
להתמודד כנגד יצרך".**

כך דיברתי עימו, ולבסוף הוריתי לו כיצד ישוב ממדרגתו הנמוכה.
וברוך ה', כשפגשתי בו שוב הוא סיפר לי שמצבו השתפר לאין ערוך,
וכבר צועד הוא בדרך הנכונה.

תאווה

תַּאֲוָה נְהִיָּה תַעֲרֵב לְנֶפֶשׁ וְתוֹעֲמַת בְּסִילִים סוּר מִרְעַע (משלי יג, יט)

ועל כן ראוי לכל משכיל לשבר תאוותיו ולהכניעה, ושיהיה שברון התאוה לנפש השכלית דבר ערב. ועל זה אמר שלמה בכאן: "תאווה נהיה תערב לנפש", התאוה הנשברת דבר מתוק וערב לנפש המשכיל. (רבינו בחיי ויקרא פרק יט פסוק ב)

רַבִּי אֱלֶעָזָר הַקָּפָר אָמַר, הַקִּנְיָאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם. (אבות ד, כא)

עד שאדם מתפלל על דברי תורה שיכנסו בתוך מעיו יתפלל על אכילה ושתיה שלא יכנסו בתוך מעיו. (תנא דבי אליהו כו)

מעשה שהיה באדם שחשבוהו לאיש מופת ולא ידעו מהיכן כוחו - מהקדושה או מהטומאה, ושאלו להגאון המלוב"ן רבי יוסף קודו זצ"ל, וענה: התבוננו בו בשעת אכילתו. וראו שאכילתו מרובה ובתאוה. וכשסיפרו לרב הנ"ל, ענה להם: הרחיקו עצמכם ממנו דוודאי הוא מהסיטרא אחרא. ולבסוף נתגלה שהינו אדם חוטא ורשע. (החיד"א, שמחת הרגל, רמז מצה)

המאכל והמשתה כשניקו מכל אסורי האכילה, הנה מותרים הם. אמנם, מילוי הכרס מושך אחריו פריקת העול, ומשתה היין מושך אחריו הזנות ושאר דברים רעים. כל - שכן שבהיות האדם מרגיל עצמו לשבוע מאכילה ושתיה,

הנה אם פעם אחת יחסר לו רגילותו, יכאב לו וירגיש מאד ומפני זה נמצא הוא מכניס עצמו בתוקף עמל הסחורה ויגיעת הקנין לשתהיה שולחנו ערוכה כרצונו ומשם נמשך אל העוול והגזל, ומשם אל השבועות וכל שאר החטאים הבאים אחר זה, ומסיר עצמו מן העבודה ומן התורה ומן התפילה, מה שהיה נפטר מכל זה - אם מתחילתו לא משך עצמו בהנאות אלה. (מסילת ישרים פרק יג)

ראיתי מראש המחנכים שהזהירו לבל ישריש בלב הנער המתחנך תאוה שבעבורה ייטיב דרכו, כגון כבוד, שבסוף תטבע חכמתו בים של כבוד ותאוה, וכן במעשה דאלישע בן אבויה במדרש רבה רות, שאביו התעורר ללמדו כשראה הכבוד של התורה. וחז"ל הזהירו "לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה", שמתוך הוא תנאי, פירוש בתנאי שיוכל לבא מזה לשמה. ויוצא לכם כמה צריך לעקור שורש הכבוד, אף שמתחלה היה צריך להשתמש בכבוד שיחזיק בחכמה. (חכמה ומוסר ר"ח)

ובהגר"א מובא כתוב, כי אף על פי שכל פעולות האדם אף תנועה קלה שבקלות, יש לכל דבר ודבר כח מיוחד באדם שהוא המוליד לאותה הפעולה, אבל התאוה והכבוד הם המקור לכל הכוחות כולם. (רבינו ירוחם דעת תורה שמות בא עמוד ק)

ליזהר מאד מאכילת תענוג. ואם בטומאת הגוף יש ראשון לטומאה ויש אב לטומאה ויש אבי אבות - בטומאת הנפש של מילוי התאוה באכילת תענוג מתאחד ראשון לטומאה ואב לטומאה ואבי אבות הטומאה יחד. ואמרו חז"ל (גיטין ע, א), סעודה שהנאתך מרובה הימנה - משוך ידך הימנה. (חזון איש באגרת)

תאוה

טעימה לצורך הברכה

בימי נעוריי ארע עימי המעשה הבא עם כ"ק אבא זיע"א אשר לימדני לימוד גדול.

באחד הימים אבא זיע"א ואני עברנו בלכתנו דרך השוק במרוקו, ובאותה העת הייתה עונת פריחתו של צמח מסוים אשר מקובל היה להכין ממנו תבשיל עם בשר, והוא מאכל מזין ומשובח.

למרות שאבא זיע"א היה פרוש ומובדל מכל תאוות העולם הזה, מנהג היה בידו להודות ולברך את ה' על כל דבר חדש שברא בעולמו. ולכן ביקש אבא זיע"א שיכינו בעבורו את התבשיל מהצמח הזה, כדי שיוכל לברך עליו ברכת "שהחיינו".

כאשר הוגשה לפני אבא הצלחת ובה המאכל המזין והמשובח, אבא טעם ממנו טעימה קלה ואחר כך הרחיק את הצלחת מעליו.

בראותנו זאת התפלאנו על כך שאבא הסתפק בטעימה בלבד, וניסינו לדחוק ולהפציר בו שיסיים את אכילת המאכל המזין. אולם אבא עמד על שלו והודיע לנו חד משמעית שבכך שטעם מן המאכל וברך עליו "שהחיינו" - בזה תם כל עינוגו ממאכל זה. לאחר שברך והודה לה', כבר אין לו כל צורך להמשיך וליהנות מן המאכל המשובח.

פרישותו של אבא זיע"א מהתאוות החומריות הותירו בי רושם גדול, ובכל עת אני משתדל ללכת בדרכיו ולהמעיט בעינוגי הגוף הגשמיים, ולהרבות בעינוגי הנשמה הרוחניים.

שולחנו ערוך לעולם הבא

כ"ק אבא זיע"א הוזמן באחת השנים לבקר בשבת בבית משפחה יהודית במרוקו. זכיתי להתלוות לאבא זיע"א באותו ביקור, וזכורני עד כמה נדהמתי לראות את העושר הרב ששרר בבית המארחים.

השולחן שהיה ערוך ומוכן לסעודה, נראה היה כשולחנם של מלכים, מעוצב בעושר ובפאר רב, ומגוון המאכלים שהוצע לסועדים היה מכבד אף את אולמות היוקרה של ימינו, למרות שהדבר התרחש בשנות השבעים, כאשר דבר זה היה נדיר מאד.

הבטתי בפניו של אבא זיע"א, לתומי חשבתי שאראה על פניו התלהבות כלשהי מהשפע הרב, אך נראה היה שאבא לא התרגש כלל מכל העניין, ורק טעם מאכל מועט כדי לצאת ידי חובת סעודת שבת ופנה מיד ללמוד תורה.

אבא זיע"א ידע ששולחנו האמיתי ערוך לו לעולם הבא בפאר גדול ובעושר רוחני רב, ועל כן לא התאווא כלל למאכלים הגשמיים שהיו לפניו בבית המארחים ביום השבת, וזוהי הדרגה הגבוהה ביותר, ליהנות מהחומריות באופן מועט רק לצורך עונג שבת, ולשמור את כל שכרנו על מעשינו לעולם הבא שכולו טוב.

כל תאוותיהם בידם

באחת מטיסותי הרבות לחיזוק עם ישראל בתפוצות, נזדמנתי לחזות בעל כורחי במעשיה של משפחה שישבה בסמיכות אליי. אותה משפחה מנתה זוג הורים ושני ילדים בגילאי העשרה המוקדמים.

מיד כשהמריא המטוס לשחקים, החלו בני המשפחה באכילה ראוותנית. כאשר שמעתי את הבן מבקש מהוריו לשתות, ציפיתי לתומי שהוריו יציעו לו מים או קולה, ונדהמתי מאד לגלות שאביו מציע לו ולאחיו שמפניה, ליקר, ושאר מיני משקאות חריפים, ואף מעודד אותם לשתות מהם.

כך, במשך זמן הארוחה הספיק הבן ללגום שלוש או ארבע כוסות שמפניה, ולקינוח דרש מהוריו כוס קוניאק.

כאילו לא די בכך, במשך זמן הטיסה עיינו בני המשפחה בספרים טמאים, והביטו בסרטים שהמטוס מציע לנוסעים.

חשבתי שבזה יסתכם עיסוקם, אולם גם הפעם טעיתי.

לאחר שבני המשפחה סיימו ליהנות ממנועמי המטוס השונים,

הבחנתי בהם מוציאים מתיקם האישי טלוויזיה קטנה, ויושבים לצפות בה בעוד מראות אסורים ובעוד לכלוך וזוהמה, נוסף על מה שראו עד כה.

למראה מעשיהם של בני המשפחה עלתה בי ההכרה שכאשר אין תורה - אין גבול לטומאה ולרוע שיכולים לשלוט באדם.

מה שראו עיניי בטיסה זו עלול לקרות רק כאשר מדובר באנשים שאין בהם תורה ומצוות, כי לא שייך כלל שיהודי שומר תורה ומצוות ירגיל את ילדיו הצעירים בתאוות העולם הזה מגיל צעיר כל כך, ובודאי שלא יחפש לספק לעצמו כל כך הרבה תאוות בשעה אחת. וכבר הזהיר על כך אברהם אבינו ע"ה בדבריו: "רק אין יראת אלוקים במקום והרגוני על דבר אשתי" (בראשית כ, יא).

קדש עצמך במותר לך

באחד מביקוריי בקרב אחינו היהודים בגולה, לפני שעזבתי את המקום בדרכי לארץ ישראל, העניק לי ידיד כמתנת פרידה שני פירות מיוחדים במינם.

שמחתי מאד עם מתנתו המיוחדת, מעשה ידי הקב"ה להתפאר, ושמרתי את הפירות עד לשובי לחיק המשפחה.

את הפרי הראשון אכלנו כל בני המשפחה יחד בשבת קודש, ואילו את הפרי השני שמרנו, למרות טעמו הערב, להזדמנות אחרת שבה נאכל ממנו, כדי שאכילה זו לא תחשב לנו כאכילה של גרגרות ותאוותנות.

בסופו של דבר הענקתי את הפרי השני לאדם אחר, משום שהרגשתי שאכלתי מהפירות הללו מספיק.

לאחר שהענקתי את הפרי הרגשתי כמה טוב להודות לה' על כל מה שברא בעולמו, וחשתי שבעצם הדבר שהתגברתי על תאוות האכילה שבתוכי, זכיתי לקדושה נוספת, שכן כאשר אדם מבטל מעצמו כל תאוה שהיא, הוא בא לידי קדושה, ומתקיימים בו דברי חכמים: "קדש עצמך במותר לך" (רש"י דברים יד, כא).

תמורה ותרומה

באחת השנים קיבלתי מאדם מכובד ועשיר מתנה חשובה ויקרת ערך.

המתנה היקרה הייתה עטופה בשלל עטיפות יוקרתיות השומרות עליה מכל משמר, ואני פתחתי אותן אחת לאחת עד שהגעתי לקופסא קטנה אשר היה מונח בתוכה שעון מותג יפיפה ויוקרתי שערכו נאמד בסכום של עשרות אלפי דולרים!

מתחילה היה ברור לי שלא אוכל לענוד שעון יקר זה על ידי משום מראית עין, שמא יאמרו הבריות - 'מנין לרב שעון יוקרתי זה?' וכיון שאסור ליהודי להביא עצמו לידי חשד, הודיתי לעשיר על מתנתו המיוחדת, אולם לאחר מכן שאלתי אותו בעדינות רבה אם יסכים לתת בידי את תמורתו הכספית של השעון, כדי שאעביר אותה למוסדות התורה הקדושים.

באופן זה נהגתי גם כאשר נדיב לב נוסף ביקש לתרום לי מכונית מרצדס יקרה ומפוארת, ובודאי שלא עלה על דעתי לנסוע במכונית זו. לפיכך גם ממנו ביקשתי שיקדיש את שווי הרכב למוסדות התורה, וברוך ה' הנדיב הסכים לדבר וזכינו להרבות בכך כבוד שמים.

"רעבתן כשר"

באחת ממדינות העולם נקרתה לפניי חנות גדולה לממכר מאכלים כשרים בתכלית, אשר שמה היה - "רעבתן כשר".

שמה המעניין והלא שגרתי של החנות הפליא אותי מאד, שהרי נצטוונו לשבור את הרעבתנות שלנו ואת תאוות האכילה, ולאכול רק לשם שמים כדי שיהיה לנו כח לעבוד את ה'. ולא מתוך כוונה של הנאת הגוף הגשמי חלילה. ואיך אם כן ייתכן שילוב הדברים שאדם יהיה רעבתן ותאוותן, ובה במידה יהיה כשר?

ואכן, על פי האמת דבר זה לא ייתכן כלל. אצל יהודי ירא ושלם לא שייך המושג "רעבתן".

לצורך דוגמא, כאשר יהודי מגיע לביתו ביום השבת לאחר התפילה והוא רעב וצמא, הרי ידוע לכל שהוא איננו יכול להתנפל על האוכל

מיד, מתוך גסות. אלא קודם כל עליו לקדש על היין ולזמר זמירות ופיוטים, אחר כך עליו לגשת ליטול את ידיו לסעודה ולברך ברכת המוציא, ורק אחר כך הוא יכול להתחיל באכילת הסעודה.

נמצא שע"י הקידוש, הנטילה והברכות, שבאמצעותן האדם מודה לה', הוא שובר את תאוות האכילה, וכבר אינו נכלל בגדר "רעבתן".

גם בעצם ההקפדה על אכילת מאכלים כשרים האדם שובר את תאוותיו לאוכל בכך שמקדים להן סינון בין המאכלים הכשרים המותרים לאכילה, לבין מאכלי הטריפה האסורים עליו.

נמצא שכל אכילת היהודי היא מתוך עבודת המידות ושבירת התאוות, וזאת כדי שאכילתו תהא בקדושה ולשם שמים.

שמה של החנות "רעבתן כשר" הוסיף להטריד את מוחי, עד שעלה בדעתי להסביר את כוונת המילים "רעבתן כשר" - שכאשר האדם רעב, עליו להיזהר ולהקפיד לאכול רק כשר! עליו להשליט את ציווי ה' יתברך על תאוותיו הגשמיות ואז יהיה מאכלו לשם שמים.

חרפת רעב בגויים

אחת מטיסותיי לחו"ל אשר הייתה אמורה לצאת משדה התעופה בפריז, התעכבה במשך מספר שעות כיון שמנות האוכל התמהמהו מלהגיע למטוס, ועל כן נאלצו הנוסעים להמתין בשדה התעופה עד לפתרון הדבר.

במשך כל אותן שעות השתדלתי לעסוק בדברי תורה, ובין החידושים שזכיתי לחדש במשך זמן העיכוב כתבתי גם:

"בשעה שאני כותב דברים אלו יושב אני בשדה התעופה בפריז, וכבר יש איחור של כמה שעות בטיסה. שכן, הצוות שמביא את האוכל למטוס שובת, והמטוס איננו ממריא ללא אוכל.

כשלעצמי אני חושב ומה בכך אם במשך הטיסה לא נאכל, והרי אנו מתענים כמה וכמה תעניות כל שנה, ובפרט ביום הכיפורים ובתשעה

**באב שהם צומות ארוכים. לא אכפת לי לא לאכול, והעיקר להגיע
למחוז חפצי לחיים ולשלום.**

ברם, למול עיניי אני רואה את כל הגויים נוסעי המטוס, כשהם לא משוחחים כלל בעניין איחור הטיסה, אלא כל העת מדברים בנושא האוכל, עד כמה עגמה נפשם על שמונעים מהם אוכל טעים ושתייה כדת אין אונס. ובכל רגע הם מתקשרים טלפונית לבני משפחותיהם תוך הבעת כעס על שהם לא יקבלו אוכל בטיסה, ויהיו מוכרחים לקנות כריכים. וזאת משום שקשה להם לסבול את עול ההקרבה שלא לאכול, כאשר לעומתם על עם ישראל כתוב: 'כי עליך הורגנו כל היום' (תהילים מד, כג).

עד כאן הדברים שכתבתי בזמן ההמתנה בנוגע לעיכוב בטיסה.

לאחר מעשה התחדד לי עוד ההבדל בין עם ישראל לאומות העולם בעניין התאוה, שהנה הגויים שסביבי לא היו מסוגלים לחשוב על טיסה ללא אוכל ושתייה, ולשם כך אף עיכבו את המראת המטוס. ואילו עם ישראל מתענה מספר פעמים בשנה על פי ציווי הבורא, ובכך מסיר מעצמו את תאוות האכילה ומתקדש במותר לו.

עם הצדיק האדמו"ר מדושינסקיא זצוק"ל

שלא עשני מיושבי קרנות

באחת השנים בא לפניי אדם מבוגר מאד שעניו היו נפוחות, פניו היו כהות וחרושות קמטים, וכל גופו נראה היה שחום ושזוף מקרני השמש.

כאשר שאלתי אותו כיצד ארע לו הדבר, הסביר לי אותו אדם שכל אלו הם תוצאה של ישיבה ממושכת תחת קרני השמש במשך שנים רבות, מתוך מטרה מוצהרת להשתזף. מריבוי החום וקרני השמש השחירו פניו והתקמטו. ועיניו הנפוחות הן תוצאה של העדר שינה בלילות בשל בילויים שונים ושאר הבלי העולם הזה.

בשומעי את דבריו נתמלא לבי פחד וחרדה עליו. מה יענה הזקן כשיבוא יומו ובבית דין של מעלה ישאלו אותו לפשר מעשיו בעולם הזה? האם יעז להשיב בפני הקב"ה ומלאכי עליון כפי שהשיב לי? שכל ימיו חיפש למלאות אחר תאוות גופו השונות?

מאיךך חשבתי לעצמי שלעומת אדם זה שעניו נפוחות מעיסוק בהבלי העולם הזה ופניו שחורות מחום השמש, אשרי היהודי שעניו נפוחות בשל כך שהוא מדיר שינה מעיניו על מנת לעסוק בתורה גם בשעות הליל, ואשרי מי שפניו משחירות ומקומטות מעמלה של התורה ומהמאמץ בלימודה, ואשרי חלקו של היהודי ששערו הלבין מיגיעתו העצומה בתורה הקדושה.

אשרינו מה טוב חלקנו, מה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו.

עלינו להתחזק באמונה, ולדעת שהכל מאיתו יתברך, ואל לנו לשאול שאלות ולנסות להבין חשבונות שמים, כי נשגבים הם מאיתנו ונסתרים מנפש כל חי, וכל אשר פועל הקב"ה עם ברואיו - נעשה בחסד וברחמים מתוך דאגתו העצומה לנו, כפי שאומר דוד המלך בתהילים (תהילים קמה, ט) "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו".

(אמונה)

ראוי לאדם לבדוק בעצמו שמא הנגיעה האישית שלו או כבודו העצמי הם שמובילים את צעדיו. גם כאשר הוא נלחם כביכול למען הציבור - יחשוב בלבו היטב האם טובת הציבור היא שעומדת לנגד עיניו או שאולי מעורבים במלחמתו גם רגשות חשיבות עצמיים ושאיפה לגדלות. ומן השמים יזכה שיסייעוהו לכוון אל האמת.

(גאווה)

תורה

לא ימוש ספר התורה הזה מפיד וְהָיְתָה בוּ יוֹמָם וּלְיָלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
בְּכָל הַכְּתוּב בוּ כִּי אֵין תַּעֲלִיחַ אֶת דְּרָכָהּ וְאֵין תִּשְׁכַּחַל (יהושע א, ח)

כֹּה אָמַר ה' אִם לֹא בָרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שִׁמַּתִּי (ירמיה
לג, כה)

רבי נחוניא בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול
מלכות ועול דרך ארץ, וכל הפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות
ועול דרך ארץ. (אבות פ"ג מ"ה)

המקבל עליו עול תורה באמת ואומר יעבור עלי מה ואעסוק בתורה, ודאי
הקב"ה לא יעזבנו, וסוף הכבוד לבוא. אבל הרודף אחר תענוגי העוה"ז בורח
ממנו... וזה שאמר "פת במלח תאכל", ר"ל, תקבל עליך להיות כך, ואז
"אשריך בעוה"ז", שסוף הכבוד לבוא. (רוח חיים אבות פ"ו מ"ד)

אמר רבי יהושע בן לוי המהלך בדרך ואין עמו לוייה יעסוק בתורה שנאמר
(משלי א-ט) כי לוית חן הם. חש בראשו יעסוק בתורה שנאמר כי לוית חן
הם לראשך. חש בגרונו יעסוק בתורה שנאמר וענקים לגרורותיך. חש במעיו
יעסוק בתורה שנאמר רפאות תהי לשרך. חש בעצמותיו יעסוק בתורה
שנאמר ושקוי לעצמותיך. חש בכל גופו יעסוק בתורה שנאמר ולכל בשרו
מורפא. אמר רב יהודה בר' חייא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם
מדת בשר ודם אדם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה, אבל הקב"ה אינו

כן נתן תורה לישראל סם חיים לכל גופו שנאמר ולכל בשרו מרפא. (עירובין נד, א)

למה נמשלו בני אדם כדגי הים, לומר לך: מה דגים שבים - כיון שעולין ליבשה מיד מתים, אף בני אדם - כיון שפורשין מדברי תורה ומן המצוות מיד מתים. (עבודה זרה ג, ב)

עיקר סגולת התורה להביא את האדם לרוממות עילאה ולהכיר חובתו בעולמו, באה ע"י עמלה של תורה וכל שהאדם מוסיף ביגיעתו מנתק בזה חבלי היצר, וממאס בתענוגי ההבלים, ונפשו משתוקקת לרגשי קדש ועונג החכמה, ומתק טהרת הלב. (החזו"א באגרת)

הנה בסנהדרין דף כ' מבואר: "שקר החן", זה דורו של משה ויהושע, "והבל היופי", זה דורו של חזקיה, "יראת ה' היא תתהלל", זה דורו של ר' יהודה ב"ר אילעי.

אמרו עליו על ר' יהודה ב"ר אילעי שהיו ששה תלמידים מתכסין בטלית ועוסקים בתורה - היינו, שהמדרגה הכי גבוהה של לימוד התורה היא, שלומדים מתוך הדחק. (הגראי"ל שטיינמן שליט"א במכתב)

תורה

איני דר אלא במקום תורה

בשנת תשמ"ג כאשר ליויתי את כ"ק אבא זיע"א למרוקו כדי להשתטח על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, עברנו בדרכנו דרך אחת הערים במרוקו.

המלאח במוגאדור מקום הולדת רבינו

בהגיענו לַמְּלָאח (גטו) של אותה עיר, התחיל אבא לספר על הקהילה היהודית המפוארת שהייתה במקום בימי אביו זיע"א הוא תאר באוזניי את החיים במקום מתוך פשטות וצמצום אך ביראת ה' גדולה, ולאחר שסיים לספר מסיפורי הקהילה והנהגותיה, נעצר אבא על מקומו וכדי לסכם את תיאוריו על בני המקום, אמר: "בזכות חומות אלו של המלאח, אשר שמרו על הקהילה היהודית סגורה ומסוגרת בפני רוחות חיצוניות, ניצלו יהודים רבים מהתדרדרות רוחנית ומנישואי תערובת ר"ל".

כל יהודי צריך לשאוף לגור במקום תורה. כיון שלמקום מגוריו של האדם ישנה השפעה רבה מאד על הרוחניות שלו ושל בני משפחתו. וכבר הובא המעשה במשנה במסכת אבות (ו, י).

"אמר רבי יוסי בן קסמא, פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום, והחזרתי לו שלום, אמר לי: רבי, מאיזה מקום אתה, אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני. אמר לי: רבי, רצונך שתדור עימנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות, אמרתי לו: אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, **איני דר אלא במקום תורה.** וכן כתוב בספר התהילים על ידי דוד מלך ישראל "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" (תהילים קיט, עב).

סם החיים

מכיר אני משפחה יהודית בצרפת שההורים הם יהודים טובים, שומרי תורה ומצוות ובדרך זו חניכו גם את ילדיהם. אולם לדאבון הלב אחד הילדים שבגר, החליט לשנות את דרכו בחיים והלך ללמוד מקצוע באוניברסיטה.

במשך שנים רבות הוא השקיע את עצמו בלימודי פיזיקה ושאר דברי חול, והשפעתם הרעה של חבריו ללימודים דרדרה אותו כל כך עד שהפסיק להאמין בדברים שבקדושה, והחל לחלל שבתות ומועדים מתוך זלזול בעם היהודי ובמצוות התורה.

ברבות השנים הבחור נשא אישה ונולדו לו ארבע בנות, שאותן הוא חנך באותה דרך כפי שהחליט לחיות את חייו, וכאשר בנותיו בגרו, הן נישאו כולן לגויים ממוצא גרמני ר"ל.

באחד הימים פגשתי את היהודי, וכאשר שמעתי ממנו על בעליהן של בנותיו שאלתי אותו: "איך ייתכן שבנותיך נשואות כולן לגרמנים, בזמן שהעם הגרמני ביקש להשמיד, להרוג ולאבד את העם היהודי בשנות השואה האיומה?"

אך היהודי השיב לי: "גם הגרמנים הם בני אדם".

לשמע דבריו הבנתי שהזיק היהודי שלו - כבה. הבנתי שהיהודי ירד כל כך מן הדרך, עד שכבר אין לו תחושה והרגש בעניין. זאת מחוסר לימוד התורה וקיום המצוות.

התורה היא סם החיים בעולם, וכאשר יהודי אוחז בתורה או במצוות אפילו במשהו, הוא חש שהוא חלק מהעם היהודי, העם הנבחר, וביום מן הימים בעזרת ה' יתעורר לבו לשוב לאלוקיו.

אולם כאשר יהודי חוצה את כל הגבולות וכבר איננו מבחין בין יהודי לבין העם הגרמני וטוען ששניהם שווים ושניהם בני אדם, אזי הדבר מוכיח על ריחוקו הקשה מהקב"ה, מהתורה ומאחיו היהודים.

מת באהלה של תורה

מעשה היה בתלמיד בישיבתנו הקדושה שזכה להכיר את בוראו ולחזור בתשובה בלב שלם. מאז החל בדרך התשובה שלו היה התלמיד מבקש ללמוד עוד ועוד תורה ולהוסיף בינה ודעת. בשבתות בהן הייתי דורש בישיבה הייתי מבחין בו בולע בצמא כל מילה שיצאה מפיו, ולא היסס לשאול ולברר כל דבר שהוקשה בעיניו.

באחד הימים בהתקרב חג הפסח, ניגש הבחור לאחר התפילה לחבריו,

שיעור בבית המדרש בליאון

וברר באיזו שעה מתקיים השיעור בהלכות חג הפסח, וחבריו ענו לו שבשעה פלונית יתחיל השיעור.

כיון שנותרה לפניו שעה עד לתחילתו של השיעור, החליט הבחור לצאת לסדר את ענייניו השונים, מתוך מטרה לשוב במועד לשיעור. אולם הקב"ה רצה אחרת. ובתאונת דרכים מחרידה נהרג הבחור ולא זכה להגיע לשיעור ולשוב להגות בתורה הקדושה.

דבר מותו הפתאומי הכה אותי בתדהמה וציער אותי עד מאד, אולם ניסיתי לנחם את עצמי בכך שהתורה בודאי התעצבה כשראתה שזמנו תם והוא עתיד לעזוב את העולם, וכיון שהוא היה קשור כל כך ללימוד התורה, דאגו לו משמים שימות מתוך דברי תורה ומתוך כוונה לשוב ללמוד. כך זכה להגיע לעולם שכולו טוב, כשהוא מוקף בזכויות לימוד התורה ובעיסוק בה.

טוב לי תורת פיך

באחת מהכנסות ספר התורה הרבות בהן זכיתי להשתתף, התרגשתי לראות שכל הנעשה סביב הכנסת ספר התורה לבית המדרש היה בהידור רב.

בכל קהילות הקודש זוכים יהודים בסייעתא דשמיא להכניס מידי תקופה ספר תורה להיכל. הכנסת ספר התורה מלווה בנגינה ובריקודים אנשים נשים וטף, ובמקומות רבים מלווה את הספר גם תהלוכת לפידים לכבודה של תורה.

גם הכנסת תורה זו נערכה בכבוד וביקר כיאה לתורה הקדושה מחמד עינינו ומשוש לבנו. הקופסא שבתוכה היה נתון ספר התורה הייתה עשויה מכסף טהור ונראתה מרשימה ומפוארת, וגם האולם שבו נערכה סעודת המצווה לכבודה של התורה היה אחד מן האולמות המהודרים ביותר שהכרתי בצרפת.

שמחתי לראות את חיבובה הגדול של התורה ואת כיבודה, ושיבחתי את היהודי שהתעסק במצווה זו ותרם מכספו הון רב עבור התורה. במעשיו הוא גרם לקידוש ה', וקיים ברבים את מאמר הפסוק "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" (תהילים קיט, עב).

בהשקעתו הגדולה בספר התורה הוא הראה לכולם שכשם שבצרכים הגשמיים הוא משקיע ממון רב, כך ואף יותר מכך - הוא משקיע בצרכי שמים, בתורה הקדושה. בעניינים אלו אין הוא חס על ממונו כלל, אלא משקיע את הטוב והמשובח ביותר כדי להרבות בכבוד שמים.

עם רבה של תל אביב והרב הראשי לשעבר הג"ר ישראל מאיר לאו שליט"א

בכל יום יהיו בעיניך כחדשים

באחת השנים שמעתי מפי רבי ומורי הצדיק רבי חיים שמואל לופיאן זצוק"ל ראש ישיבת סונדרלנד שבאנגליה, ומחבר הספר "רווחא שמעתתא" על "שב שמעתתא", שסיפר שכאשר בעל קצות החושן היה יושב ללמוד תורה, הוא היה פותח את ספר הקודש לפניו, אך לפני שהיה מתחיל בלימוד התורה הוא היה קורא בבכי את הפסוק: "ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי ותישא בריתי עלי פוך" (תהילים נ, טז).

רבי ומורי הסביר שבעל קצות החושן היה עושה זאת כדי שלא ילמד את התורה מתוך הרגל. על ידי הקדמה והכנה זו הוא היה מבטל את

עצמו בפני התורה הקדושה, ורק אז היה פותח בלימודו ומתרגש מהלימוד כאילו היה חדש בעיניו.

לעומתו, ישנם יהודים רבים שכל הכנתם ללימוד מסתכמת לדאבון הלב בעיסוק של חולין כעישון סיגריה או קריאת עיתון, כיון שהם רגילים לבוא בכל יום לבית המדרש כדי ללמוד, וכיון שלימוד התורה נעשה על ידם מתוך הרגל - אין להם את ההתרגשות הראשונית מהלימוד ולפיכך הוא בא מיד לאחר עיסוק בדברי חולין.

דוד המלך ע"ה אמר בתהילים (כז, ד): "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו".
שאיפה רוחנית זו לחסות בצל הקב"ה כל הימים מתוך הרגשת התחדשות, התרוממות והתעלות חייבת לשכון בלבו של כל יהודי ויהודי, ותמיד יבקש להגיע למדרגה נשגבה זו של נעים זמירות ישראל.

הנאה מאמיתות התורה

באחת מטיסותיי מניו יורק שבארצות הברית לפרנקפורט שבגרמניה, ישבה בסמיכות אליי אישה שבמשך כל זמן הטיסה, שארכה מספר שעות, הייתה שקועה בקריאת ספר שנראה היה שהוא מעניין, מרתק ומעסיק מאד.

הבעות פניה המשתנות של האישה העידו על כך שמדובר בספר עלילתי. לרגעים נראה היה שהיא מחייכת בשל ההתרחשות בספר ולעיתים נראה היה שהכתוב גורם לה למתח רב, האישה הייתה כל כך שקועה בקריאת הספר וכל כך להוטה להגיע לסופו, עד שאפילו לא פנתה לטעום מן האוכל שהוגש לה על ידי דיילי המטוס.

כשהסתיימה הטיסה הארוכה והמטוס נחת בשדה התעופה בפרנקפורט, סיימה האישה לקרוא בדפיו האחרונים של הספר, ומה מאד התפלאתי לראות אותה משאירה את הספר על מושב המטוס.

"גברת" קראתי אליה מדין השבת אבידה, "שכחת את הספר החשוב שלך". האישה הסתובבה לאחור והשיבה לי בקצרה: "לא, זה לא חשוב" ופנתה לצאת מן המטוס.

לשמע דבריה חשבתי לעצמי שהרי במהלך הטיסה ניכר היה שהאישה שואבת הנאה מרובה וקורת רוח גדולה מעצם הקריאה בספר. מה אם כן גרם לה להשליכו מיד עם סיום הקריאה בו? ואם היא נהנתה כל כך מקריאתו, מדוע לא תשתף אדם נוסף בקריאה המהנה?

אלא זוהי ההתייחסות לדברים שהם שקר, הבל וגסות רוח. אדם שקורא דברים אלו, אפילו שהוא איננו יהודי בעל נפש גבוה - נפשו לבסוף מואסת בהם. לעומת זאת, אדם שקורא דברי חכמה ואמת, הוא נהנה מהם ושואב קורת רוח ובסיומם מבקש לשתף בהם גם את מכריו.

על אחת כמה וכמה יהודי שזוכה ללמוד תורה שהיא האמת היחידה, ודבריה ערבים לחיכו, בודאי יבקש לשתף במתיקות התורה גם את הקרובים לו, את ידידיו ובני משפחתו. ובמיוחד יהודי שזכה לחדש חידושים בתורה, או להבין דבר שנתקשה בו בעבר, בודאי יחפץ לחלוק הנאה זו עם חבריו ומכריו, כי התורה היא האמת הנצחית, ואמת זו מביאה את האדם להנאה עצומה שהוא מבקש להמשיכה הלאה והלאה.

טעמו וראו כי טוב ה'

באחת השנים ישבתי עם תלמידיי בבית המדרש של הישיבה בליאון ויחד למדנו תורה. לפתע הופיע בפתח בית המדרש בחור שנראה היה עליו שהוא איננו שומר תורה ומצוות. המתנתי לראות האם הבחור זקוק לעזרה כלשהי, אך הבחור רק הסתכל מעט לתוך ההיכל ויצא כלעומת שבא.

כיון שכך קראתי לעברו שיבוא וישב עימנו, אך כצפוי - הבחור סירב.

הפצרתי בו שוב שיצטרף אלינו ושכנעתי אותו שלא יפסיד מכך דבר, עד שלבסוף בחסדי שמים הבחור נענה להזמנתי, נכנס לתוככי בית המדרש והתיישב לצידנו. כך ישב עימנו שעות אחדות וראה

אותנו בלימודנו, וכיון שהתורה מתוקה וערבה ללימוד - הוא התאהב בעצמו בלימוד תורה.

מאז החל הבחור להגיע לישיבה בכל יום ויום ולמד במשך כשעתיים או יותר, כך זכה שהתקיים בו הפסוק "טעמו וראו כי טוב ה' אשרי הגבר יחסה בו" (תהילים לד, ט).

בכוח התורה להשפיע על נפש היהודי ולמשוך אותו אליה כמו מגנט, אם רק יביע את רצונו ואת חשקו ללמוד, ויעשה את הצעד הראשוני בדרך זו.

הקב"ה מגביה שפלים

בעל מלאכה גדול ומפורסם במרוקו היה יהודי בן משפחתנו. בהיותי נער צעיר לימים, ביקשתי פעמים רבות להיפגש עימו ולא עלה בידי. גם כאשר נזקקתי מעט לסיועו הכספי כאשר הוצאתי ספר על סבי הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א וניסיתי להגיע אליו ולשוחח עימו על כך - אותו אדם התחמק ממני שוב ושוב, ולא הצלחתי לפוגשו כלל.

לימים, כאשר בגרתי, קיבלתי על עצמי במצות כ"ק אבא זיע"א לערוך את הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו מידי שנה, ובכל פעם הייתי נוהג להזמין גם את בעל המלאכה בן המשפחה להילולא - אולם במשך שנים רבות האיש התעלם מהזמנותי, ולא נטל חלק בהילולא.

עד שהיהודי הזדקן מאד, והגיע קרוב לגיל תשעים. מאז, כל יחסו כלפיי התהפך לגמרי, הוא מבקש לשהות שעות ארוכות במחיצתי, מנשק את ידי בכל עת, ומתכבד בי ובהיותנו קרובי משפחה.

רבות הרהרתי על מעשיו ולמדתי מהם מוסר עצום.

כאשר הייתי בחור צעיר, לא הייתה בי כל גדולה ולא היה לי משהו לתרום לבעל המלאכה, ולכן הוא לא התייחס אליי כלל. אולם היום לאחר שבגרתי ונעשיתי מוכר בציבור, הוא מעוניין לשהות במחיצתי ולהתגדל בי.

אין כל ספק שכל זאת רק בזכות התורה שלמדתי במשך השנים מאז היותי נער ועד היום, רק התורה שיגעתני בה היא שהביאה אותי למצב שבו האיש מחפש את קרבתו ומתגאה בי שאני קרוב משפחתו.

לימוד נוסף למדתי מהעניין, עד כמה יש להיזהר בכבודם של קטנים, ועד כמה עלינו להקפיד שלא לזלזל בהם, שהרי כבר אמר דוד המלך ע"ה "מכל מלמדיי השכלתי כי עדותיך שיחה ליי" (תהילים קיט, צט).

כל עכבא לטובה

באחת מטיסותיי לארצות הברית, לקראת סיום הטיסה כאשר העיר ניו יורק כבר הייתה פרושה מתחתינו וכבר יכולנו לראות את נמל התעופה הגדול מתקרב אלינו במהירות, האיר הקב"ה לפתע את עיניי בסוגיה מסוימת שבה עסקתי והיה לי קושי בהבנתה, ומתוך הארה זו שבאה עליי בפתע פתאום הצלחתי לרדת לחקר העניין ולהבינו על כל פרטיו.

ללא שהייה הוצאתי מאמתחתי דף ועט והתחלתי לכתוב את כל מהלך הסוגיה מתחילתה ועד סופה, מהקושיות שבהן נתקשיתי ועד לפתרון שנשלח אליי משמים באותה שעה.

אולם, תוך כדי הכתיבה שלחתי את מבטי לכיוון החלון והנה הבחנתי שאנו עומדים לנחות בתוך רגעים ספורים. הבנתי שלא אוכל להשלים את כתיבת הסוגיה כולה, וצער גדול מילא את לבי.

אך לפתע חשתי שהמטוס מגביה טוס ועולה לשחקים. התפלאתי מאוד, וקברניט המטוס מיהר להסביר זאת, שכיון שמטוס אחר עמד לנחות מעלינו, על כן מחוסר ברירה נאלצנו לעלות שוב לאוויר, ולהמתין עד שיתפנה עבורנו משטח הנחיתה.

כך יצא שהמתנו בין שמים לארץ עוד כמחצית השעה, שבמהלכה הספקתי לכתוב ולפרט את כל ענייני הסוגיה מההתחלה ועד הסוף. ואין לי ספק שהקב"ה גרם לעיכוב הזה בנחיתה, עיכוב שכמוהו לא קרה לי מעולם בכל שנות טיסותיי, כדי שאספיק להשלים את כתיבת הסוגיה כולה.

ועוד עלה בדעתי שבזכות התורה הקדושה שבה עסקתי, שהיא

מגינה ומצילה, שמר הקב"ה על נוסעי שני המטוסים ודאג שח"ו לא יתנגשו האחד בשני.

השינון כמפתח להצלחה

באחד הימים פנה אליי יהודי ושאל אותי: "כבוד הרב, מדוע מוטלת עלינו החובה לשוב ולשנן את תלמודנו פעם אחר פעם? מדוע לא מספיק שנלמד כל פרוש פעם אחת בלבד ונמשיך הלאה לפרוש הבא?"

לא השבתי ליהודי על שאלתו מיד, אולם כאשר היהודי השתתף באחד מהשיעורים שמסרתי לאחר מכן, הוא ניגש אליי בסוף השיעור כדי להודות לי על דברי, ואמר שנהנה במיוחד מפירוש מסוים שהבאתי על אחד הפסוקים. כיון שכך, ניצלתי את ההזדמנות ועניתי לו על שאלתו מדוע עלינו לשוב ולשנן את תלמודנו.

אמרתי לו: "יודע אתה, גם אתמול מסרתי שיעור על אותו הפסוק שממנו נהנית כל כך, אולם אתמול הסברתי את הפסוק באופן שונה. כיון ששבתי ושיננתי פסוק זה ופתחתי ספרים נוספים המבארים את העניין - זכיתי שיתחדש לי חידוש נוסף על הפסוק, וזהו החידוש שהשמעתי היום באוזניכם שממנו נהנית כל כך.

אם כן, כעת מבין אתה מדוע עלינו לשוב ולשנן את תלמודנו, שמתוך כך ניתן להגיע לחדש חידושים נוספים בתורה".

מסיבה זו אמרו חז"ל בגמרא (חגיגה ט, ב): "אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד". שכן כל חזרה נוספת על הלימוד בכוחה לחדש לאדם חידושים נוספים, ולהטמיע בתוכו את דברי התורה באופן המשובח יותר.

תורתו אומנותו

מעשה היה בבחור ממדינת מקסיקו שבאמריקה אשר היה רחוק מאד מדרך התורה. ברוך ה' עלה בידי לשכנע אותו לנסות ללמוד בישיבה קדושה בארץ ישראל, והבחור שנענה להפצרותי נסע

ללמוד בישיבה בבני ברק במשך שבועיים בלבד, בהם הוא טעם את טעמה הערב של התורה.

שנה לאחר מכן פגשתי את הבחור שוב, והוא סיפר לי שהוא חפץ מאד ללמוד תורה בישיבה, אולם הוריו מתנגדים לדבר בכל תוקף, ודורשים ממנו ללמוד מקצוע מכובד באוניברסיטה.

כיון שכך, ניסיתי לשוחח עם הוריו ולשכנע אותם שיאפשרו לבנם ללמוד היכן שלבו חפץ. ולאחר שכנועים רבים נתנו ההורים את אישורם לדבר, בתנאי שהלימוד בישיבה יהיה לזמן מוגבל, שלאחריו בנם ישוב ללמוד מקצוע באוניברסיטה.

הבחור קיבל את התנאי ונסע ללמוד תורה בישיבה קדושה. במשך הזמן המוקצב הוא השקיע את עצמו בלימוד התורה, ובתום התקופה המדוברת בא לפניי ואמר לי שכל רצונו הוא להמשיך ללמוד בישיבה.

הכרתי את הבחור היטב וידעתי על כישוריו הרבים ועל גאונותו וראשו המבריק המתאים ללימוד התורה, וכיון שחשבתי שעתיד לצאת ממנו עילוי גדול, טרחתי בדרכי מארגנטינה למקסיקו, כדי לשוחח שוב עם הוריו ולשכנע אותם שיאפשרו לו להמשיך ללמוד תורה בישיבה.

הצליח ה' דרכי, ועלה בידי בחסדי שמים להשמיע באוזניהם דברי חיזוק שונים עד שלבסוף הוריו הסכימו לוותר לגמרי על לימודיו באוניברסיטה.

אותו בחור התעלה מאד בלימודיו, ובארבע שנים הספיק ללמוד מה שבחורים אחרים לומדים במשך כחמש עשרה שנה. לימים, זכה לבוא בברית הנישואין והקים את ביתו כבית יהודי לכל דבר.

בחתונתו, שנערכה במקסיקו השתתפו גדולי הדור מארץ ישראל ומשאר מקומות בעולם, ואני הודיתי באותה שעה לקב"ה על שזיכה אותי להיות השליח להתקדמותו הרוחנית הגדולה. הנה הבחור זכה לעזוב את כל הבלי העולם הזה, ועם רצון של ברזל וסייעתא דשמיא מופלאה הגיע לדרגה הנעלה שתורתו אומנותו והוא בן תורה לכל דבר.

כפרפרים אחר האור

באחת השנים, כאשר יצאתי עם כל בני משפחתי מן הבית, השארנו בכוונה את חלונות הבית פתוחים לרווחה, כדי לאוורר את הדירה ולהחליף בה את האוויר.

הימים היו ימי הקיץ החמים, ולפנות ערב התמלא כל ביתנו בפרפרים, ביתושים ובמעופפים קטנים אשר נמשכו לאור שדלק בחדרים ונצמדו אליו.

כאשר שבנו לביתנו וגילינו את הפולשים הזעירים, חלשה דעתנו וכבר הצטערנו על כך שהשארנו את חלונות הבית פתוחים לרווחה.

בתי, שהמעופפים השונים הפריעו לה במיוחד, באה אליי ושאלה: "אבא, מה נעשה עכשיו, איך נגרש מפה את כל הפרפרים והיתושים?"

ניסינו לחשוב יחד איך ניתן לפתור את הבעיה בדרך הטובה ביותר, כשלפתע ניצת זיק ההבנה בעיניה של בתי והיא אמרה שהרי היתושים נמשכו דווקא אל אור, אולי אם נכבה את האורות הדולקים בחדרים ונדליק במקומם את המנורות בחצר הבית, היתושים יעזבו אותנו لنפשנו וימשכו לתאורה שבחצר.

אמרה ועשתה.

כיבינו את האורות שבתוך הבית והדלקנו את פנסי החצר, לא חלפו חמש דקות וכבר כל היתושים, הפרפרים והמעופפים פרחו ממקומם ועברו לחצר הבית. כך יכולנו להסתובב בביתנו בנעימות, וללא טרדתם של המעופפים.

לאחר מעשה חשבתי לעצמי שניתן ללמוד מהדבר לימוד גדול.

הרי נאמר "כי עמך מקור חיים באורך נראה אור" (תהילים לו, י). וכוונת הדברים היא שהאדם צריך לחפש אחר מקור האור, כי שם נמצא הקב"ה ועימו אורו של עולם ותורתו הקדושה שאף היא נקראת אור, שנאמר "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה" (תהילים צז, יא), וכן נאמר "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר" (אסתר ח, טז) וחז"ל מפרשים שאורה זו תורה.

וכשם שהמעופפים הנמשכים למקור האור - נדבקים בו ונשרפים מחומו, כך עלינו להדבק לתורה הקדושה "ולהישרף" מחומה

הנפלא, כלומר להשתנות לטובה ולהתעלות בדרגתנו מהידבקות זו בלימודה.

בלכתך בדרך

באחד הימים בא לפניי יהודי ושאל אותי: "רבי, מדוע יש לי בעיות רבות כל כך ברוחניות ובגשמיות?"

יהודי זה עסק רבות בלימוד התורה ובקיום המצוות, ולמרות זאת היה מסובב בבעיות שונות וקשות, ועל כן בא ושאל את שאלתו.

"האם אתה מרבה לטוס במטוס?" שאלתי את היהודי.

"כן" השיב היהודי, "פעמים רבות אני נאלץ לטוס לצרכים שונים".

"האם בשעת הטיסה אתה לומד תורה?" המשכתי ושאלתי.

"לא" השיב היהודי, "אינני מצליח להתרכז בלימוד בשעת הטיסה".

"אם כך, מה מעסיק אותך בזמני הטיסות?" שאלתי.

"בשעות הטיסה" השיב היהודי "אני חושב בענייני עסקים, כיצד אגדיל את עסקיי וכיצד ארחיב אותם, מה ארכוש וממי ארכוש וכו".

לשמע תשובתו תמהתי באוזניו: "מעניין מאד, בענייני מסחר אתה מצליח להתרכז בשעת הטיסה, ובלימוד התורה הקדושה אינך מצליח להתרכז?"

והרי נאמר בתורה במפורש "ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך" (דברים ו, ז). כלומר, גם בהיותנו בדרכים עלינו לעסוק בדברי התורה הקדושה, ולא לחשוב רק על הגשמיות.

מסיבה זו עשיו הרשע בא להלחם עם יעקב דווקא בדרך. כי בדרך קשה להתרכז בלימוד התורה, וכאשר לימוד התורה נחלש - כוחו של עשיו מתגבר על יעקב.

גם עמלק בא להלחם עם ישראל בהיותם בדרך בצאתם ממצרים, כנאמר "אשר קרך בדרך" (דברים כה, יח), שבא לישראל בדרך מקרה, כאשר חושיהם היו מחודדים פחות, וביקש להכשיל אותם, ועל כן נצטוונו למחותו.

כאשר יהודי מתאמץ להתרכז בלימוד התורה הקדושה גם בנסיעה, כוחו של יעקב, כוח הטוב המוריד שפע לעולם גובר, ואז אין לשטן ולמשחית יכולת להזיק לאדם כלל, וכיון שכך כל הבעיות מסתלקות ממנו".

שתהיו עמלים בתורה

באחת השנים בא לפניי יהודי וסיפר לי שכאשר הוא לומד תורה - הוא סובל צער גדול, כיון שפעמים רבות הוא איננו בטוח שהבין כראוי את מה שלמד, ומשום כך הוא נצרך לחזור על הלימוד שוב ושוב.

אמנם בכל פעם שבה הוא חוזר על תלמודו מתחדשים לו חידושים נוספים בעניין, אך גם מחידושויו החדשים אין לו סיפוק, כיון שלא פעם הם סותרים האחד את השני.

כששמעתי על סבלו של היהודי בלימוד התורה, אמרתי לו:

"אשריך שסבלך בא לך מלימוד התורה ומעמלה! זהו סימן לכך שאתה יורד לעומקה של תורה. שכן דרכו של הלימוד שיבוא מתוך יגיעה ועמל. כפי שמפרשים חז"ל (תו"כ ויקרא כו, ג) על הפסוק (שם): "אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו" - שתהיו עמלים בתורה.

וכבר אמר הגאון רבי ישראל סלנט זצוק"ל שעל האדם להזיע בעת לימוד התורה הקדושה, ואז ייחשב לו הדבר שעמל בה. ועוד יש לדעת שצער זה של הלימוד הוא שמבריא את היצר הרע ומגן על האדם מפניו".

חסר בעמלה של תורה

באחת השנים באו לפניי מספר יהודים כדי לקבל את ברכתי בזכות אבותי הקדושים זיע"א. בכניסתם לחדרי היהודים נישקו את ידי

בהכנעה וביראה ובמשך כל זמן הביקור נראה היה שיש בלבם אמונה גדולה בקב"ה ובברכות הצדיקים.

לאחר שיצאו לדרך, נודע לי שיהודים אלו הם גנבים גדולים שהעולם כולו פוחד מהם, ורק לצידי התנהגו בהכנעה גדולה מתוך אמונה בה'. לנוכח הדבר תמהתי לעצמי - כיצד ייתכן שאדם יהיה מצד אחד מאמין בה' ובברכות הצדיקים, ומצד שני יהיה גנב גדול או עבריין העובר על דברי התורה? כיצד ייתכן הניגוד שבדבר? אלא, סתירה זו מקורה בכך שאדם זה אינו לומד תורה ואינו עמל בתורה.

כאשר חסרים לאדם העמל והיגיעה בתורה הקדושה - היצר הרע מסוגל לגרום לו יום אחד להאמין בה' ובברכות הצדיקים ויום אחר כך לחטוא ולעבור על איסורי תורה.

זכורני שבקהילת היהודים בליאון שבצרפת היו יהודים שונים אשר היו מגיעים לבית הכנסת בעצם יום השבת - ברכבם.

בתחילה לא הבנתי את הסתירה שבדבר, מצד אחד יהודים אלו חפצו להתפלל בבית הכנסת בשבת, אך מצד שני הם עשו זאת על חשבון חילול השבת.

אולם במחשבה שנייה הבנתי שיהודים אלו בפנימיותם חפצים בקרבת ה'. אך כיון שחסרים להם לימוד התורה ועמלה - הם אינם מחפשים לעשות את רצון ה' האמיתי בשלמות ורק מבקשים להיות בקרבתו של הבורא.

מובן שביקשתי מיהודים אלו לחדול מחילולי השבת שלהם, וברוך ה' לאחר הפצרות רבות, כשהבינו היהודים את הסתירה שבה הם חיים בשל חסרון לימוד התורה - הם שבו לאביהם שבשמים, וזכו לשוב בתשובה על מעשיהם ולהיות שומרי תורה ומצוות הקובעים עיתים לתורה.

כי האדם עץ השדה

באחת השנים קיבלתי מידיד יקר שני עצי דקל במתנה.

את העץ האחד הנחתי בחצר הישיבה בצרפת, שם הוא נשתל באדמה וגדל ופרח לתפארה, ואת הדקל השני נטעתי בחצר ביתי.

אולם בשונה מהעץ הפורח שבישיבה, העץ שבביתי הלך ונבל, ובכל חודש נאלצתי להסיר ממנו ענף נוסף שהתייבש, עד שיותר בו הענף האחרון שגם הוא לא החזיק מעמד זמן רב, ונבל כשאר הענפים.

חשבתי לעצמי - מדוע ישנו הבדל בין שני העצים? מדוע העץ שבחצר הישיבה פורח ומלבלב, ואילו העץ שבביתי נובל?

התשובה לכך היא - שעץ זקוק לחום ולהשקיה נאותה.

העץ שבישיבה זכה לקבל את חומה של השמש, ואת טיפולו המסור של הגנן אשר דאג להשקותו באופן מסודר. ואילו העץ שבביתי היה חסר אור וחום, וגם בהשקייתו לא הקפדנו כל כך, ועל כן הוא לא הצליח להתקיים בתנאים אלו.

נאמר בתורה (דברים כ, יט) - **"כי האדם עץ השדה"**. כשם שהעץ זקוק לאור, לחום ולמים, באותו אופן גם האדם זקוק לחום בית הכנסת, לאור התורה ולמימיה המתוקים של התורה הקדושה. וללא תנאי קיום אלו - עלול האדם ח"ו ליבול כאותו העץ שבביתי אשר היו חסרים לו אור חום ומים.

בן תורה

באחד הימים בא לפניי יהודי מניו יורק שבנו מחמדו חלה במחלה האיומה ר"ל ומצבו היה קשה מאד. בבואו לפניי ביקש היהודי שאתפלל על בנו ואזכיר את זכות אבותיי הקדושים לרפואתו.

עשיתי כבקשתו והתפללתי על בנו שיזכה לרפואה שלימה, ובחסדי שמים לאחר תקופה בנו הבריא מאותה מחלה ושב לאיתנו, לפיכך אמרתי ליהודי: **"כעת הקדש את בנך לה' יתברך, וקבל על עצמך שילד זה יהיה בן תורה!"**

היהודי שמע את דבריי, אולם קשה היה לו לקבל אותם, והוא אמר לי:

"כבוד הרב, הבה נעשה עסקה. הבן הזה שהוא חריף וממולח ילך לעסקים, ואת בני השני אקדיש לתורה".

אך אני התעקשתי והשבתי לו:

"אחוז בזה, וגם מזה אל תִּנָּח ידך. בנך שקיבל את חייו במתנה יהיה בן תורה, ובנוסף יהיה גם איש עסקים".

היהודי קיבל את עצתי וכיום בנו מתעסק אומנם במסחר, אך תורתו היא העיקר בחייו, ומלאכתו טפלה לכך. מידי יום הוא קובע עיתים לתורה במשך מספר שעות, וברוך ה' זכה כבר פעמיים לסיים את הש"ס כולו.

גם הבן השני צעד בעקבות אחיו והינו בן תורה אמיתי שתורתו אומנותו, וכך זכה האב לרוות נחת יהודית אמיתית משני בניו.

הזורעים בדמעה ברינה יקצרו

טרם פתיחת הישיבה הקדושה על ידי מוסדותינו בשכונת בית וגן בירושלים, באו לפניי מספר ראשי ישיבות מבני ברק, וביקשו ששיבותיהן תהיינה שייכות למוסדותינו הקדושים ובלבד שאחזיק אותן מבחינה כלכלית, כיון שהגיעו מים עד נפש ואין ביכולתם עוד להחזיק כספית את הישיבות שבראשותן הם עומדים.

השבתי לראשי הישיבות שאשמח לעזור ולסייע לישיבותיהם מבחינה כספית, אולם בשום אופן אינני מסכים לכך שהישיבות

בנין מוסדות פניני דוד בירושלים

תהפוכנה להיות תחת חסותי, כיון שלא אני עמלתי ויגעתי בהקמתן. ואינו דומה אדם שאכל ארוחה לאחר שעמל ויגע בהכנתה, לאדם שהמאכל הוגש לפניו על מגש של כסף, מבלי שטרח עבורו כלל.

בנוסף, אמרתי לראשי הישיבות שעליהם מוטל התפקיד להמשיך לקיים את ישיבותיהם למרות כל הקשיים הכרוכים בדבר, שהרי התורה נקנית בצער. וה' יתברך יעזור להם וישלח את סיועו ממרומים.

ואמנם, חודשים ספורים לאחר מכן פגשתי את ראשי הישיבות והם הודו לי על שלא הסכמתי ליטול את ניהול הישיבות מידיהם, ועל שעמדתי בתוקף על כך שהישיבות תישארנה תחת חסותם, כיון שאין שני לתענוג הגדול לקיים עולה של תורה.

כשם שברור לכל שכאשר אדם אוכל פרי שגדל על עץ שהוא נטע בעצמו - הפרי ערב לחיכו פי כמה וכמה מפרי הנקנה בשוק, כך גם אדם שמסייע להחזיק את עצי החיים, את התורה הקדושה, ומגדל מהם פירות בדמות תלמידי הישיבה - שכרו רב לו מן השמים. ובנוסף, הנחת שיש לו מפרותיו המתוקים איננה ניתנת לשיעור כלל.

בכל יום ויום אני מתפלל לקב"ה שכוונתי בהחזקת המוסדות, קיומם ותפעולם תהיה לשם שמים בלבד, ושחלילה לא יתערב בה שמץ של רצון לכבוד ולשררה. והלוואי וישיבותינו הקדושות תהיינה כישיבתו של רבי מאיר שפירא מלובלין זצוק"ל אשר הוקמה מתוך מניעים טהורים בלבד, ללא אבק כבוד והתנשאות.

בנוסף, אני מבקש מריבונו של עולם שאם חלילה הייתה איזושהי מחשבה של התגדלות מכוח הקמת הישיבות, הרי שימחל לי עליה ושתיחשב לפניו כאילו ביטלתי אותה מלבי.

תכלית האדם בעולם

מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש (קהלת א, ג)

ראוי לאדם להעביד כוחות נפשו כולם לפי הדעת, כפי שהקדמנו בפרק אשר לפני זה, ולשים לנגד עיניו תכלית אחת, והיא: השגת ה', יתפאר ויתרומם, כפי יכולת האדם, רצוני לומר: ידיעתו. וישים פעולותיו כולן, תנועותיו ומנוחותיו וכל דיבוריו, מביאים אל זאת התכלית, עד שלא יהיה בפעולותיו בשום פנים דבר מפועל ההבל, רצוני לומר: פועל שלא יביא אל זאת התכלית.

משל זה: שישים הכוונה באכילתו, ושתיתו, ובעילתו, ושנתו, ויקיצתו, ותנועתו ומנוחתו - בריאות גופו בלבד, והכוונה בבריאות גופו - שתמצא הנפש כליה בריאים ושלמים לאחוז בחוכמות, ולקנות מעלות המידות והמעלות השכליות, עד שתגיע לאותה התכלית. ועל זה ההקש לא יכוון אז אל ההנאה בלבד, עד שיבחר מן המאכל והמשתה היותר ערב, וכן בשאר ההנהגות, אלא יכוון אל המועיל, ואם יזדמן שיהיה ערב - יהיה, ואם יזדמן שיהיה נמאס - יהיה. או שיכוון אל הערב לפי העיון הרפואי, כגון שנחלשה תאוותו למאכל, ויעוררה במאכלי תאוה ערבים ומתובלים, וכן אם התעוררה עליו מרה שחורה, יסירה בשמיעת שירים ומיני נגינות, ובטיול בגנות ובבניינים נאים, ובישיבה עם צורות נאות, וכיוצא בזה ממה שירחיב הנפש, ויסיר דאגת המרה השחורה ממנה. ותהיה הכוונה בכל זה - שיבריא גופו, ותכלית בריאות גופו - שידע. וכן כשינוע ויתעסק בקניית הממון, תהיה תכליתו בקבצו אותו - שישתמש בו למעלות, ושימצאהו לקיום גופו והמשך מציאותו, עד שישגי וידע מה' מה שאפשר לדעתו. (רמב"ם שמונה פרקים פ"ה)

אין האושר החיצוני והעונג המדומה עיקר, רק המנוחה הפנימית והאהבה והבטחון בה, כי בו תתעדן בדשן נפשו. (מלבי"ם משלי טו, יז)

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה שהורונו חכמינו זכרונם לברכה הוא, שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להימצא. ומקום העידון הזה באמת הוא העולם הבא, כי הוא הנברא בהכנה המצטרפת לדבר הזה. אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה, הוא זה העולם. והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (אבות ד): העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה, הם המצוות אשר צוונו עליהן האל יתברך שמו. ומקום עשיית המצוות הוא רק העולם הזה. על כן הושם האדם בזה העולם בתחילה כדי שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו כאן יוכל להגיע אל המקום אשר הוכן לו, שהוא העולם הבא, לרוות שם בטוב אשר קנה לו על ידי אמצעים אלה. והוא מה שאמרו, זכרונם לברכה (עירובין כב, א): היום לעשותם ומחר לקבל שכרם.

וכשתסתכל בדבר תראה כי השלמות האמיתי הוא רק הדביקות בו יתברך, והוא מה שהיה דוד המלך אומר (תהילים עג): ואני קרבת אלוקים לי טוב. ואומר (שם כז): אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית - ה' כל - ימי חיי וגו', כי רק זה הוא הטוב. וכל זולת זה שיחשבוהו בני האדם לטוב, אינו אלא הבל ושוא נתעה. אמנם לכשיזכה האדם לטובה הזאת, ראוי שיעמול ראשונה וישתדל ביגיעו לקנותה, והיינו שישתדל לידבק בו יתברך בכוח מעשים שתולדתם זה הענין והם הם המצוות. (מסילת ישרים פ"א)

תכלית האדם בעולם

לא במותו ייקח הכל

יהודי יקר היה בצרפת, ושמו מר פיטוסי ע"ה, אשר זכה לגלות את יהדותו ולהכיר את בוראו בעשור האחרון לחייו, כאשר היה כבן שמונים שנה.

למרות גילו המבוגר, מר פיטוסי דבק בכל כוחו בתורה ובמצוות מתוך מסירות נפש גדולה ולא ויתר לעצמו בשום עניין הקשור לקיום המצוות.

באחד מימי החורף הקרים, כאשר העיר כולה הייתה מכוסה בשלג וקור מקפיא שרר בחוץ, הבחנתי במר פיטוסי ע"ה צועד בדרכו לכוון הישיבה הקדושה.

כיון שהתפלאתי לראותו בחוץ במזג אויר שכזה, פניתי אליו ושאלתי אותו: "מר פיטוסי, מדוע תטרח לבוא לישיבה ביום חורפי כל כך? הרי אתה נחשב אנוס. גם בשל גילך המבוגר וגם בשל מזג האוויר הקשה, שמא ח"ו תחליק על השלג ויהיה בדבר פיקוח נפש.

ואם אתה אנוס - ההלכה פוטרת אותך מתפילה במניין".

מר פיטוסי היקר הביט בעיניי והשיב לי בצדקותו: "את כל חיי בזבזתי על הבל וריק, עכשיו אני מנסה להשלים במקצת את מה שהפסדתי, ולפיכך אפילו יום חורפי ומושלג כמו היום לא ימנע ממני להגיע לבית המדרש להתפלל ולשמוע שיעור תורה".

כך אמר והמשיך בדרכו מתוך קושי גדול ומסירות נפש.

שנים ספורות לאחר מכן נפטר מר פיטוסי לבית עולמו.

לאחר הפטירה בני משפחתו ישבו לצד מיטתו, ואני הגעתי להשתתף איתם באבלם ולחזק אותם באמונתם. כאב לי לראות את בני המשפחה הרחוקים מכל דבר שבקדושה, ועל כן החלטתי לעשות

מעשה אשר יעורר אותם ויבעיר בקרבם את הניצוץ היהודי, ויהא הדבר לעילוי נשמתו של הנפטר.

במרכז החדר שבו ישבו בני המשפחה היה מונח הנפטר בתוך ארון המתים. התחלתי להקיף את הארון, והתבוננתי בו כאילו אני מחפש דבר מה. לאחר שהסתובבתי מספר פעמים סביב לארון שאלו אותי יושבי החדר מה אני מחפש.

"אני תוהה מה יש בתוך הארון" אמרתי להם.

השומעים התפלאו לשמע דבריי ואמרו: "האם כבוד הרב איננו יודע מה יש בארון מתים? יש בו רק גופה עטופה בתכריכים".

עשיתי את עצמי כמתפלא ושאלתי אותם: "האם אין בארון המתים מגירות?"

שוב הביטו בו הנוכחים בתימהון רב והשיבו: "ודאי שלא".

על כן הוספתי ושאלתי: "היכן מניח המת בבואו לקבר מעט כסף או אלבום תמונות של בני משפחתו? האם איננו יכול לקחת עימו מזכרת לקבר? האם הוא עולה לעולם האמת מרוקן מכל? וכי נשמע לכם הגיוני שאדם בא לעולם בשביל לעזוב אותו בחוסר כל לאחר מאה ועשרים שנותיו?"

הנוכחים בחדר היו המומים משאלותיי הנוקבות ואיש לא פצה את פיו מרוב תדהמה.

כיון שכך, המשכתי בדבריי:

"כולנו יודעים שהמת איננו לוקח עימו מאומה לעולם העליון, לא כסף, לא זהב ולא אלבום תמונות למזכרת. כיון שהעולם הבא הוא עולם רוחני, ואין בו מקום לדברים חומריים. התורה והמצוות שעליהם האדם עמל במשך שנות חייו הם היחידים המלווים אותו לעולם העליון והם אשר יעמדו לזכותו במרומים".

אין מלווין לו לאדם

באחת השנים נזדמנתי לבית העלמין בעיר ז'נבה שבשווייץ.

במסילה נעלה

תכלית
האדם

תוך כדי שהותי במקום, אחד ממלווי הסב את תשומת לבי לקברו של הנגיד החשוב מר אדמונד ספרא ע"ה, שהיה יהודי אציל, עשיר מופלג שפיזר מהונו ותרם כספים רבים לצדקה.

בימי חייו, אלפי אנשים ביקשו את קרבתו והיו עומדים בכל יום בתור להיכנס אליו. רבים מהם חפצו רק ללחוץ את ידו, להצטלם במחיצתו ואולי לזכות לקבל ממנו חיוך קל. ואפילו רבנים ואנשי שם היו ממתינים במשך זמן רב עד שנקבעה להם פגישה עם הנגיד כדי להתרימו עבור מוסדותיהם.

לעומת זאת, לאחר מותו - קברו שמם מאדם, אין איש שעולה על קברו ואין אדם שמחפש את קרבתו. כדברי שלמה המלך בקהלת: "כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת" (קהלת ט, ד).

הנה, גופתו טמונה באדמה ורק מעשיו הטובים שעשה בעולם הזה נאמנים לו ועומדים לו לעד.

התקרבותי לקברו של הנגיד, וכאשר הבטתי במצבתו, הבחנתי שחרוט עליה "פה נטמן הנגיד אדמונד ספרא ע"ה שבנה בתי כנסיות ובתי מדרשות ודאג ליתומים ולאלמנות". לא נרשם על גבי המצבה

עם הראשון לציון הג"ר מרדכי אליהו זצוק"ל

מאומה אודות הכסף הרב שהיה לו, ואודות הבנקים שהיו בבעלותו, רק מעשי הצדקה שלו נרשמו שם.

כפי שאמרו חז"ל במסכת אבות (ו, י): "בשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד. שנאמר (משלי ו, כב): בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך".

הפרוזדור והטרקלין

באחת השנים שהיתי בבית החולים לצידו של יהודי שהיה חולה מאד וכמעט נטה למות.

כל אותו הזמן שישבתי לצידו, שוחחתי עם היהודי וחיזקתי אותו בדברי אמונה ובטחון, אולם על פניו ניתן היה להבחין שהוא מהורהר מאד, וניכר היה שדבר מה מציק לו.

"על מה אתה מהרהר?" שאלתי אותו.

היהודי השיב: "אני עסוק במחשבות שונות על היום שלאחר פטירתי. מי יודע מה יהא על אבי ואימי? מי ידאג להם ויטפל בהם לאחר שכבר לא אהיה בעולם?"

לשמע תשובתו הבנתי שהוא חש שהגיע זמנו לעזוב את העולם, ועל כן כל מחשבותיו היו נתונות לעתיד הוריו שיישארו בעולם ללא הסיוע שלו.

מוסר גדול למדתי מכך, שכשם שיהודי זה חשב על הוריו ברגעיו האחרונים ודאג להם ולשלומם, באותו אופן על כל יהודי לחשוב על חייו בעולם הבא, ולדאוג להכין לעצמו מקום של כבוד בעולם העליון לאחר שנותני בעולם הזה על ידי לימוד התורה וקיום המצוות. ועל כך אמרו חז"ל (אבות ד, טז) "העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא, התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין".

כשם שהאדם מייטיב את בגדיו ומסדר את עצמו קודם שהוא נכנס לטרקלינו של מלך, כך העולם הזה הוא כמו פרוזדור, מעין מבוא לפני העולם הבא שבו על האדם לצחצח את בגדיו הרוחניים,

להיטיב את מעשיו, ולנקות את נשמתו בעולם הזה, ואז יהיה מוכן לעבור לעולם שכולו טוב.

עפר אתה ואל עפר תשוב

יהודי צעיר, יפה תואר ויפה מראה בא לפניי וסיפר לי שגורמים רבים מעוניינים בו שישמש להם כדוגמן.

האמת היא שבפעם הראשונה שראיתי אותו, הבחנתי במראהו הנאה של הצעיר, ומיד עלתה בדעתי המחשבה - כמה נאה בחור זה, הלוואי שלא ייפול בשל יופיו בידיהם של אנשים שאינם ראויים.

כאשר שמעתי מפיו על כוונתו לשמש כדוגמן הצטערתי על הדבר והוריתי לו שלכל הפחות יקפיד על הנחת תפילין ועל עוד מספר מצוות שתגנה על נשמתו ותשמורנה עליו ועל יהדותו.

באחד הימים צלצל אליי הבחור ואמר לי:

"כבוד הרב, אני זקוק לעצתך. אבי נפטר, והיום בצהריים הלוויה שלו. כעת אני נתון בבעיה, כיון שעליי לטוס היום למקום פלוני כדי לחתום חוזה עם חברה גדולה שאשמש לה כדוגמן, והיקף הרווחים מעסקה זו הוא כמה מיליוני פרנקים.

אולם אינני יודע מה לעשות, שכן הלווייתו של אבי נועדה להיות בדיוק בזמן שהטיסה מתוכננת לי".

"האם יודע אתה מה הקברנים יעשו היום לאביך?" שאלתי אותו.

"בודאי, יקברו אותו" השיב הצעיר.

"האם יודע אתה מה קוברים?" הוספתי ושאלתי, "הרי קוברים את גוף האדם! האם דומה אתה לאביך?"

הבחור הנהן בראשו ואמר שהוא דומה במראהו לאביו.

"אם כך" המשכתי ואמרתי, "חשוב מעט על סופך לאחר שנותן בעולם. גם גופך ייטמן באדמה בסוף ימך, כי עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג, יט). ולמרות זאת אתה מבקש כעת למכור את גופך לחברה זרה.

בעם היהודי אין מקום לעבודת הדוגמנות, לא שייך שגוף של איש או של אישה יוצגו לעין כל. ועוד יותר מכך - איך תוכל לשהות במטוס בדרך למכור את גופך בשעה שאתה יודע שגופו של אביך נטמן באותם רגעים ממש באדמה?"

הצעיר היהודי שתק. כיוון השיחה הפתיע אותו, ועל כן המשכתי ואמרתי:

"הריני מנחם אותך כעת בניחום אבלים, ומקווה שתבחר בדרך הנכונה".

ימים ספורים לאחר מכן הבחנתי בבחור בבית הכנסת "בופו" שבפריז, בעת שנשאתי דרשה במקום.

לאחר הדרשה, ניגש אליי הבחור, ואני הבחנתי בזיפי זקן על פניו כדרכם של אבלים שלא מגלחים את זקנם.

התעניינתי אצלו מה עשה לבסוף עם חתימת החוזה, והוא השיב לי: "באתי לכאן כדי לקרוע את החוזה בפני הרב". ועוד לפני שהספקתי להוציא מילה נוספת מפי - נטל הצעיר את החוזה בשתי ידיו וקרע אותו לגזרים.

בראותי את מעשיו, שאלתי אותו: "מדוע החלטת לשנות את דעתך? מדוע החלטת לוותר על עבודת הדוגמנות?"

"הגוף שלי איננו למכירה!" השיב הצעיר היהודי באומץ לב.

שמחתי בו שמחה גדולה ואמרתי לו: "יפה נהגת. לא ניתן לחיות את החיים בסתירה. אין כל אפשרות להיות עם הקב"ה ולקיים את מצוותיו, ובו בזמן לעשות ככל העולה על דעתנו. ישנם מצבים שבהם האדם נדרש להחליט מהי הדרך שבה הוא צועד, לטוב ולמוטב. ואני שמח לראות שבחרת ללכת בדרך הישר. בחרת בחיים".

חיים מתוך מטרה

באחד מביקורי בארץ ישראל, נזדמנתי לירושלים עיר הקודש בשעה שנערך בה מרתון ריצה.

תוך כדי המרתון הבחנתי באנשים רבים שרצים ורצים, ושאלתי את

עצמי - להיכן הם רצים? הרי נאמר במפורש "**עומדות** היו רגלינו בשערייך ירושלים" (תהילים קכב, ב).

אמנם לפני שנים רבות היו היהודים רצים לבית המקדש מקום השכינה, אולם בימינו כשחרב בית המקדש ובוטלו הקורבנות ואף אש התמיד כבתה - להיכן יש לרוץ בעיר חרבה זו? וכי מרתון הריצה מוסיף לקדושתה של העיר או שמא מדגיש עוד יותר את חורבנה?

כך הפכתי בדעתי שוב ושוב וניסיתי להבין את המטרה והתכלית שלשמה משתתפי המרתון רצים. עד שהגעתי למסקנה שמעשיהם נעשים ללא מטרה כלל. ריצתם חסרת מטרה ויעד, וכל כולה משמשת להגברת החומריות והגשמיות בתוכם.

חיים ללא תורה הם חיים נטולי מטרה. פגשתי בחיי עשירים רבים שנראה היה שהשיגו את כל תאוותיהם בעולם הזה, אולם עדיין היו חסרי סיפוק ושמחת חיים. ולמרות שבמשרדיהם המכובדים הציגו לכולם שהם מאושרים בחייהם - הם היו לקוחותיהם הקבועים של פסיכולוגים ידועי שם ורופאי נפש.

סיפוק עצמי יכול למלא את האדם רק לאחר השגת מטרה ערכית. בחייו של יהודי - רק עיסוק בתורה ובמצוות יביאו אותו לידי סיפוק. כי חיים של תורה הם חיים עם מטרה, והם תכליתו של האדם בעולם.

התכלית האמיתית

באחת השנים באו לפניי בני זוג שהיו נשואים במשך כעשר שנים אך לא זכו לזרע של קיימא, וביקשו את ברכתי בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

לתומי חשבתי שבאו לבקש ברכה לזכות בפרי בטן. אולם לתדהמתי הרבה הם ביקשו שאברך אותם - שיזכו למצוא בית יפה ומרווח במחיר השווה לכל נפש.

מספר רגעים ארך לי לעכל את בקשתם השונה.

השתוממתי מאד כיצד בני הזוג מעצימים את הטפל על פני העיקר. האם הם אינם מבינים שברכת זרע של קיימא חשובה והכרחית

במצבם הרבה יותר מברכה שיזכו למצוא בית נאה ומהודר? הרי במקום להתמקד בחסר המהותי והשורשי בחייהם - הם העדיפו להתמקד בבניית בית יפה ומרווח, אשר אפילו ילד אין להם בכדי למלאו.

אולם במחשבה שנייה עלה בדעתי שלא פעם אף אנו נוהגים באופן מעוות זה.

כאשר יהודי מתנער מהתכלית שלשמה הוא בא לעולם - שהיא תיקון נשמתו וצבירת זכויות לעולם הבא, ובמקום זאת הוא מחפש להרבות בתענוגי הגוף, בצבירת ממון רב, דירה יפה, מלבושים נאים, מאכלים משובחים ושאר עניינים גשמיים, הרי הוא נוהג כבני הזוג שטעו בבקשת הברכה.

וכשם שעל בני הזוג היה לשנות את תפיסת החיים שלהם, כך גם מוטלת החובה על היהודי הטועה לשנות את תפיסת חייו ולהרבות בתורה, במצוות ובמעשים טובים שהם התכלית והמטרה שלשמה באנו לעולם.

צייד הדגים

ארע עימי ובאחת השנים הוזמנתי לביתו של אדם עשיר בברזיל אשר חלה ל"ע במחלה הנוראה.

כשנכנסתי לביתו של העשיר, חשתי בחוש את מאמר חז"ל שהעולם הזה הוא כפרוזדור בפני הטרקלין - העולם הבא (אבות ד, טז). תחילה צעדנו מלווי ואני לאורך הפרוזדור הארוך שהיה מרוצף בשיש יוקרתי ומחופה בשטיחים מקיר לקיר אשר עליהם היו תלויות תמונות אומנות ממיטב ציירי ואומני העולם.

תוך כדי צעידתנו בפרוזדור הבית הרהרתי לעצמי שאם כך נראה פרוזדור הבית, מעניין מאד כיצד נראה הטרקלין בעצמו. ואכן, לאחר שעלינו במעלית הבית הפנימית והגענו לטרקלין - באופן אוטומטי נדלקה עבורנו תאורה חזקה במקום וגילתה לעינינו את הפאר העצום ששלט בטרקלין, פאר אשר לא ניתן לתארו במילים.

בעל הבית קיבל אותנו בשמחה והזמין אותנו לשבת.

במסילה נעלה

תכלית
האדם

עודנו משוחחים, סיפר לי בעל הבית שזה עתה הוא רכש לעצמו ספינה חדשה וצִיד אותה בַּרְדָּאר משוכלל (מכשיר אלקטרוני לקביעת מרחקים) שעולה סכום עתק.

כאשר שאלתי אותו לשם מה הוא זקוק לספינה חדשה זו ולרדאר כל כך יקר, השיב לי העשיר בשלווה: "על מנת לדוג דגים", ובאותה נשימה הוסיף: "כבוד הרב, ברך אותי שאצליח לדוג דגים בקלות".

לשמע דבריו נדהמתי כולי. האדם שלפניי חולה מאד ונוטה למות. וכי זה מה שמעניין אותו במצבו? האם ייתכן שבמקום לבקש ברכה לרפואה שלימה הוא מבקש ברכה להצליח בציד הדגים?

אנחה גדולה פשטה בלבי, ואמרתי לעצמי: "ברוך שלא עשני עם הארץ".

יהודי זה התנהג כמו קורח בשעתו שעליו נאמר - 'עינו הטעתו', שמרוב גדלותו ועושרו עיניו לקו בעיוורון ולא יכול היה לראות את המציאות כפי שהיא בצורה נכונה. ולכן בא למרוד במשה.

ואם קורח שהיה מנושאי הארון, תורתו לא עמדה לו והוא הגיע למצב של 'עינו הטעתו', ניתן להבין את מצבו העגום של העשיר אשר גם במצבו הקשה דואג לרכושו ומשקיע בו את עצמו.

מוסר גדול למדתי עד כמה זקוקים אנו לריבוי גדול בתורה, במצוות ובמעשים טובים ולחיזוק אין סופי באמונה ובבטחון, על מנת שהיצר הרע לא יפילנו ברשתו ולא יגרום לנו להשקיע את כוחותינו ב"ציד הדגים" - בהבלי העולם הזה.

כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות ג, ז): "תן לו משלו שאתה ושלך שלו". וכוונתם בדבריהם שכל מה שאנו נותנים כביכול לקב"ה - הרי זה משלו, וכל כוחותינו ויכולותינו באים ממנו יתברך כדי שנעבוד אותו באהבה כל הימים.

(זמן)

כל יהודי שנמצא בצרה - כשיפנה לקב"ה באופן בו הוא פונה לאביו מתוך עקשנות גדולה ודבקות במטרה - הקב"ה יחוש בקרבתו אליו ובאמונתו התמימה בו ויפעל בעבורו אך טוב.

(זרש"ק)

תפילה

תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּךְ שִׁיחוֹ. ה' שְׁמָעָה תִּפְלִתִּי וְשׁוּעָתִי אֶלֶּיךָ
תָּבוֹא (תהילים קב, א-ב)

תפילה לעני - ישראל שהם עם עני. (רש"י)

התפילה היא שפיכת הנפש לפני האלהים בעד הכלל, והשועה היא מה
שצועק לישועה בעד עצמו. (מלבי"ם)

אמר רבי חמא ברבי חנינא - אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל
שנאמר "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'". (ברכות לב, ב)

מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך, בא הגמון אחד ונתן לו שלום ולא
החזיר לו שלום, המתין לו עד שסיים תפלתו. לאחר שסיים תפלתו אמר לו -
ריקא, והלא כתוב בתורתכם (דברים ד') "רק השמר לך ושמור נפשך" וכתוב
(דברים ד') "ונשמרתם מאד לנפשתיכם", כשנתתי לך שלום למה לא החזרת
לי שלום? אם הייתי חותך ראשך בסייף מי היה תובע את דמך מידי? אמר
לו - המתן לי עד שאפייסך בדברים. אמר לו - אילו היית עומד לפני מלך בשר
ודם ובא חברך ונתן לך שלום היית מחזיר לו? אמר לו לאו. ואם היית מחזיר
לו, מה היו עושים לך? אמר לו - היו חותכים את ראשי בסייף. אמר לו - והלא
דברים קל וחומר, ומה אתה שהיית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום כאן
ומחר בקבר - כך, אני שהייתי עומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך
הוא שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים - על אחת כמה וכמה. מיד נתפייס
אותו הגמון, ונפטר אותו חסיד לביתו לשלום. (ברכות לג, א)

וראוי לך אחי שתדע שאין כוונת התפילה אלא כלות הנפש אל השי"ת, וכניעותה לפניו, בשעה שמרוממת את בוראה ומפארת ומשבחת את שמו ומשליכה כל יהבה עליו. (חובת הלבבות שער חשבון הנפש פ"ג, ט)

ענין התפילה הוא - כי הנה מן הסדרים שסדרה החכמה העליונה הוא שלהיות הנבראים מקבלים שפע ממנו יתברך, צריך שיתעוררו הם אליו ויתקרבו לו ויבקשו פניו. (דרך ה' ח"ד פ"ה)

יש שואלין על התפילה אם ראה האדם שיתן השם יתברך אליו הדבר שהוא מתפלל למה לא יתן אליו בלא תפילה, ואם אין ראוי אליו אף אם יתפלל ויבקש וכי בשביל תפלתו יתן אליו. ועוד הקשו כי למה צריך להתפלל בדבור והרי השם יתברך יודע מחשבות בני אדם ודי היה במחשבה, וכיוצא בזה מדברי שיבוש עד שקצת נזרקה בהם רוח חיצונים לסכלות דעתם.

אבל דבר זה כי התפילה היא להשלים את האדם מה שהוא חסר ואז השם יתברך שומע תפלתו ובקשתו. כאשר האדם הוא חסר וצריך אל השלמה. והאדם הוא נחשב אדם מצד הדבור ובזולת זה אינו אדם, וכאשר אין אדם מתפלל ומבקש בדבור אין כאן מקבל כי כל מקבל מבקש לקבל מה שהוא חסר. (מהר"ל, נתיב העבודה פ"ב)

תפילה

ענני ה' כי טוב חסדך

בימי נעוריי, נשלחתי על ידי הוריי היקרים ללמוד תורה בישיבה הקדושה באנגליה מפי הרבנים הגאונים הרה"ג רבי חיים שמואל לופיאן זצ"ל, הרה"ג רבי שמאי צאהן זיע"א ויבלחט"א הרה"ג בנימין זאב קופמאן שליט"א והרה"ג רבי ישראל מלול שליט"א.

היה זה בחודש אלול תשכ"ו בהיותי כבן שש עשרה שנים, כאשר געגועים עזים אל כ"ק אבא זיע"א ואל תבלחט"א אמא ושאר בני המשפחה החלו לחדור ללבי, שכן עברו כבר שש שנים מאז שראיתי את משפחתי בפעם האחרונה.

באותם ימים כ"ק אבא זיע"א היה שרוי בהתבודדות ארוכה בביתו, כפי ציווי אביו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, והנה נודע לי לפתע שבאופן נדיר אבא זיע"א קטע את התבודדותו הארוכה ונסע להשתטח על קברי הצדיקים בארץ ישראל, ובחזרתו למרוקו מארץ הקודש הוא עתיד לעבור דרך צרפת ויתעכב בה למשך יממה אחת.

לפיכך עלה בדעתי לבקש רשות מראשי הישיבה לנסוע לצרפת, בכדי להיפגש עם אבא שכה התגעגעתי אליו.

הגאון הצדיק רבי שמאי צאהן זיע"א ראש ישיבת סונדרלנד אנגליה

אולם בעיה אחת נקרתה בדרכי, תוקפו של הדרכון המרוקאי שלי אמור היה לפוג בתוך ימים ספורים, ואם בדעתי לנסוע לצרפת הרי עלי לקחת בחשבון שאאלץ להתעכב בה למשך מספר ימים כדי לחדש את הדרכון בשגרירות המרוקאית בצרפת.

התלבטתי מאד מה לעשות. האם להישאר בישיבה ולוותר על הפגישה עם אבא זיע"א? או שמא לנסוע לצרפת ולפגוש את אבא זיע"א שאליו התגעגתי כל כך, מתוך ידיעה שאאלץ להתעכב בצרפת זמן לא ידוע עד לחידוש הדרכון?

כיום, במחשבה מפוקחת על העבר אני מבין שהגעגועים לאבא, ההתרגשות מהנסיעה ברכבת ובאוניה והביקור בצרפת היו מפתים לעין ערוך לעומת ההישארות בישיבה. ומעשה שטן הצליח, ושכנע אותי שיש בנסיעה זו משום כיבוד הורים, שהרי זמן רב לא ראיתי את אבא, ומי יודע מתי אזכה לראותו שוב, לכן לבסוף החלטתי לנסוע לצרפת.

יודע אני שאם הייתי קשור יותר לתורה - הייתי מתגבר על יצרי ונשאר בישיבה. בפרט שאבא הצדיק זיע"א לא ביקש ממני לבוא לראותו, ובוודאי היה מעדיף לו הייתי נשאר ללמוד בישיבה ולא הייתי מבטל את זמני בנסיעה לצרפת. מה גם שכאמור תוקף הדרכון שלי שעמד להסתיים - היווה סיכון גדול שאאלץ להישאר בצרפת ימים רבים עד לחידושו, ובפרט באותם ימים שבהם המצב המתוח בין המדינות היה מכשול בירוקרטי לחידוש הדרכון.

ראשי הישיבה שמהם ביקשתי לנסוע לפגוש את אבא, לא יכלו לעמוד בפני בקשתי וגעגועיי. הם גם לא ידעו דבר על עניין הדרכון, כיון שלא סיפרתי להם על כך, ואישרו לי לנסוע לצרפת.

כך נטלתי עימי מהישיבה כמעט את כל בגדיי - דבר שהראה שאין בכוונתי לשוב לישיבה במהרה, ונסעתי.

הנסיעה לצרפת עברה עליי בטוב ובנעימים ובמהרה זכיתי לפגוש את אבא זיע"א. אך רק ליום אחד כיון שכבר באותו ערב המשיך אבא בדרכו למרוקו. לעומתו, החלטתי אני להתעכב מעט בצרפת לנוח, ואף עלה בדעתי לחגוג את הימים הנוראים בצרפת ואגב כך לדאוג לחידוש דרכוני.

רבי דוד בוסו שליט"א, הנשוי לבתו של הקדוש הבבא סאלי זיע"א, יהודי יקר וגומל חסדים, שמע שאני נכדו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א והציע בשמחה שאתארח בביתו במשך שהותי בצרפת, ואני נענית להזמנתו.

למרות שאבא נתן בידי סכום כסף לצרכי השונים, במעשה נערות בזבזתי אותו על דברים בטלים, וכך כשביקשתי לפדות את מזוודתי אשר הייתה שמורה בתחנת הרכבת, נוכחתי לראות שלא נותרה בידי פרוטה.

הדבר היה יום קודם ראש השנה ואני הייתי לחוץ מאד, שכן במזוודה היו נתונים כל חפציי ובגדיי אשר אמור הייתי להזדקק להם בחג, ולא היה ביכולתי לפדותם.

התביישתי מאד לבקש את הכסף הדרוש לכך מבעל הבית שארח אותי, והחלטתי לפנות לבורא העולם בתפילה שיסייע בידי שאפגוש יהודי שייתן לי את הכסף, או שאמצא ברחוב את הסכום הדרוש. כך צעדתי למחרת לרחוב "דֶה רוֹזִיָאָה" בפריז, שהיה ידוע בזמנו כמרכזי וכמלא ביהודים, וחשבתי לנסות שם את מזלי.

היה זה ערב ראש השנה, ויהודים רבים ערכו את קניותיהם לחג. הרמתי עיניי לשמים ושפכתי שוב את לבי בתפילה לקב"ה, התחלתי לעורר את זכות אבותיי הקדושים שיעזרו לי שלא אתבייש בחג, ואז החלו לתקוף אותי הרהורי חרטה על כל מעשיי.

נזכרתי בימים הנוראים אשר נחוגו בישיבה, בתפילות המרגשות שנערכו בה ובפרט בתפילת המוסף שאותה התפלל לפני התיבה מו"ר רבי שמאי צהאן זיע"א בהתרגשות מיוחדת ובמורא גדול. ובעומדי ברחוב היהודים באותם רגעים, חשתי בלבי רצון חזק להסתופף בצל הישיבה ולו לשעה אחת בלבד.

הבנתי שאני אשם באשר גרמתי לעצמי, שהרי כלל לא הייתי צריך לבוא לצרפת, ורגשות חרטה עלו בלבי על מעשיי הפזיזים.

תוך כדי מחשבות וידוי אלו בא למולי לפתע בעל הבית שלי ושאל: "דוד, האם לקחת את המזוודה שלך מתחנת הרכבת בכדי להתכונן לחג?"

"זה בסדר, אל תדאג" עניתי לו מרוב בושה לספר שבזבזתי את

כספי בתענוגות שונים, ואחר כך שבתי והתחרטתי חרטה גמורה על מעשיי וחיזקתי את עצמי שעזרי מעם ה'! ורק נס מוחשי משמים יוכל לשנות את מצבי העגום לטובה.

הרחוב החל להתרוקן מאדם, ואני התפללתי לה' שיורה לי מה לעשות, דיברתי אליו מתוך אנחות שוברות לב וחשתי בעצמותי את הנאמר בתהילים (כז, י) "כי אבי ואימי עזבוני וה' יאספני", שהרי כל קרובי מחוץ לצרפת ואני בסך הכל בחור בן שש עשרה שזקוק לעזרה.

לאחר מכן החלטתי להיכנס לאחת מחנויות הבגדים ולרכוש שם בגדים לחג. חיפשתי חנות שמוכרת את כל הפריטים הנחוצים ומצאתי אחת כזו.

נכנסתי לחנות ונטלתי לידי את כל פריטי הלבוש שלהם אזדקק בחג: חליפה, חולצות, נעליים וכו'. המוכר שהבחין בכך - שמח מאוד על הקנייה הגדולה שאני עורך, ובפרט כשראה שאינני מתווכח עימו על המחירים. הצגתי כלפי חוץ פנים שלווים כאילו הכסף הדרוש לקניית הרצינית מונח בכיסי, אך למעשה בתוך תוכי הייתי שבור ורצון, כיון שידעתי שאין לי פרוטה אחת לשלם עבור כל הבגדים.

כשסיימתי את הרכישה ניגשתי למוכר כדי לערוך חשבון, ולאחר שהוא חישב עבורי את הסכום לתשלום, הגיע הסכום לכדי חמש מאות פראנק. על כן ביקשתי ממנו: "אם לא אכפת לך תן לי חצי שעה, אל תסגור את החנות ובזמן הזה ארוץ להביא את הסכום כולו".

המוכר שהבחין על פניי כי אני רציני לגמרי, הסכים ואף אמר לי: "אם תבוא לפני הזמן שנקבת אעשה לך הנחה של חמישים פראנק".

יצאתי מהחנות ומיד התחלתי להתחנן לקב"ה שישלח לי את מלאכו להושיעני, הבטתי על פני האנשים אולי אראה יהודי מוכר שיביא לי את הסכום, כמו כן הבטתי על הארץ, אולי יזדמן לי הכסף בדרך של מציאה, אך כל זאת לא הועיל, וסכום הכסף נבצר ממני.

זמן השהות שביקשתי מן המוכר כמעט ואזל ואני הייתי לחוץ מאוד. פניתי שוב לקב"ה ואמרתי: "ריבונו של עולם, האם קשה לך לתת לעבדך חמש מאות פראנק עבור הוצאות החג שנתת לנו? האם מבקש אני ללבוש מלבושים אלו עבור הנאתי האישית? הרי אני

מבקש ללובשם לכבוד החג הקדוש שבו נצטוונו לשמוח. אמנם חטאתי לפניך, אבל אתה בורא העולם שא נא עווני, מחל וסלח לי, ואני מעולם לא אשכח את חסדיך. עשה נא עימי אות לטובה, עשה נא עימי נס גדול שלעולם לא אשכח אותו."

לפתע שמעתי קול קורא מאחור: "דוד! דוד!" הסתובבתי, ולגד עיניי נגלה אדם קצר קומה לבוש חולצה ירוקה וכיפה לראשו.

האיש התבונן בי בחיוך גדול ושאל: "האם אתה הוא דוד פינטו, בנו של הצדיק רבי משה פינטו?"

השבתי בחיוב, והוא המשיך ושאל: "מה אתה עושה כאן?"

השבתי לו: "באתי לצרפת כדי לבקר את אבא שעבר פה בדרכו מארץ ישראל למרוקו. וכעת נתקעתי כאן כיון שעליי לחדש את דרכוני לאחר החגים."

האיש לא הרפה ממני ושאל שוב: "והיכן אתה חוגג את ראש השנה?"
השבתי לו שאני מתארח אצל אדון פלוני בפריז.

האיש חיך חיוך גדול ואמר לי: "בבקשה ממך, עשה עימי חסד. נמצאת אצלי מעטפה ובה חמש מאות פראנק שאותם הילווה לי בעל הבית שלך לפני מספר שנים בהיותי בארץ ישראל. אם לא קשה לך - מסור לו את המעטפה בשמי ואף דרוש בשלומו."

האיש נתן בידי את המעטפה למסירה, אחל שנה טובה, נשק במצחי, ובלא לומר מיהו, מהו שמו ומנין בא - פנה והלך לדרכו.

נותרתי מבולבל מאד ממה שהתרחש עימי באותם רגעים, ולא שאלתי כל שאלה אודות אדם נפלא זה אשר הגיע בדיוק בזמן הנכון לתת בידי כסף שאותו היה חייב לבעל הבית שלי.

הבטתי במעטפה שעליה היו רשומים שמו וכתובתו של המארח שלי, והסתכלתי שוב לאחור כדי לראות את האיש, אך הוא נעלם מעיניי.

לאחר מכן הבטתי בשעוני וראיתי שחלפה מחצית השעה מאז שהבטחתי למוכר בחנות הבגדים שאגיע אליו עם הכסף, ועל כן מיהרתי אליו מיד כשמעטפת הכסף בידי. המוכר, כבר היה בדרכו לנעול את החנות אולם לאחר שהפצרתי בו כי יפתח אותה עבורי

ואף הראיתי לו את הכסף שבאמתחתי - ניאות לבקשתי ופתח עבורי את החנות.

שילמתי עבור הסחורה, נטלתי עימי את הבגדים החדשים ופניתי לביתו של בעל הבית שלי שמח וטוב לב, כשכל הדרך פי ממלמל שבח והודיה לה' יתברך על החסד הגדול שגמל עימי לקראת התקדש החג.

במשך החג כולו לא סיפרתי לבעל הבית מאומה ממה שארע עימי ברחוב, ולא אמרתי לו דבר על מעטפת הכסף שהתבקשתי להעביר לו.

רק לאחר ימי החג, כשהגיע אליי אדם ממרוקו והביא לי כסף ששלחו עבורי הוריי היקרים - הנחתי את סכום חמש מאות הפראנקים במעטפה ששמרתי מערב החג, אחר כך ניגשתי אל המארח שלי וסיפרתי לו את הסיפור כולו מתחילה ועד הסוף.

ביקשתי ממנו סליחה ומחילה על שערכתי את העברת הכסף אליו ולא נתתי לו אותו לפני החג, וכן ביקשתי סליחה על שנהניתי מכספו בשעת הדחק מבלי שקיבלתי את רשותו לדבר.

כששמע בעל הבית את הסיפור כולו, הוא נבהל מאד, ואמר: "אינני יכול לקחת ממך את הכסף. מעולם לא הייתי בארץ ישראל, ומעולם לא הלוויתי סכום עצום זה לאיש. ואם כן הכסף אינו שייך לי".

אולם אני לא וויתרתי: "הרי שמך וכתובתך רשומים על המעטפה, ואם כן הכסף שייך לך! ובנוסף, האיש שנקב בשמך ידע שאני מתאכסן אצלך בחג".

פניו של בעל הבית השתנו מרוב פחד, וללא אומר ודברים הוא נכנס לחדרו עם המעטפה כשהוא רועד כולו.

מספר דקות לאחר מכן הוא יצא מחדרו ואמר לי שוב: "הדבר לא יכול להיות! או שסבך הקדוש הגיע מעולם האמת לעזור לך בעת ייאושך ולהוציא אותך מהצרה שבה היית נתון, או שהיה זה אליהו הנביא. אני מכל מקום, לא יכול לקחת ממך את הכסף, כי מעולם לא הייתי בארץ ישראל ומעולם לא הלוויתי כסף לאיש!"

כך אמר והתעקש להשאיר בידי את מעטפת הכסף.

שנים ספורות לאחר מכן, כשסיפרתי לאבא זיע"א את הסיפור, שאל אותי אבא: "והיכן החליפה?"

"גדלתי מאז" השבתי לו "והחליפה כבר איננה מתאימה למידותי, ומשום כך השלכתי אותה".

"חבל שזרקת את החליפה!" אמר לי אבא בצער, "דע לך כי חליפה זו ניתנה לך במתנה ישירה משמים על ידי אחד ממלאכיו של ה' יתברך!"

זהו כוח התפילה. אינני זוקף את הנס חס ושלוש לזכותי, אלא לכוח התפילה העצום. בכוח תפילה מעומק הלב, מתוך תחושת "אין עוד מלבדו" להביא לאדם ישועות גדולות ומופלאות ולשלוח לו סיוע שמיימי על ידי שלוחיו הרבים של הקב"ה.

יפה תפילת הבן

מר סמדז'ה המתגורר בארצות הברית, הינו יהודי יקר ובעל אמונה הרוחש כבוד לצדיקי הדור ולברכותיהם.

בשעה שאביו של מר סמדז'ה נפטר לבית עולמו, ביקש בנו לומר אחריו קדיש, אך כיון שהוא לא הכיר את מילות הקדיש - בא מר סמדז'ה לפני אחי, רבי יעקב פינטו שליט"א, וביקש ממנו שילמד אותו כיצד לומר קדיש.

לאחר שסיים לקרוא את הקדיש, הוסיף האיש ושאל: "כבוד הרב, מה עוד אוכל לעשות לעילוי נשמתו של אבי ע"ה?"

אך רבי יעקב שליט"א יעץ לו: "בכל הנוגע לעניינים אלו של עילוי הנשמה - פנה לאחי רבי דוד פינטו שליט"א".

מר סמדז'ה עשה כעצתו ובה לפני.

לאחר ששמעתי מפיו על רצונו העז לעשות כל שביכולתו כדי לרומם את נשמת אביו ולהעלותה לגן עדן, התלבטתי מה לייעץ לו, ולבסוף הצעתי: "סע לירושלים אל הכותל המערבי, ושם שפוך את תחינתך לפני הבורא יתברך שירומם את נשמת אביך ויעלה אותה

לגן עדן, ובעזרת ה' גדול כוח תפילת הבן על אביו ובודאי תסייע לעילוי נשמתו בעולם העליון".

היהודי פעל כפי שייעצתי לו, נסע לכותל המערבי בירושלים, ושם שטח את בקשתו לפני הקב"ה בתפילה ובתחנונים שירומם את נשמת אביו בעולם העליון.

לפתע פתאום, נפלה יונה מלמעלה היישר אל תוך ידיו של מר סמדז'ה, והוא והמתפללים ההמומים שלצידו שמעו אותה עונה "אמן", ומיד נפלה לארץ ומתה.

מר סמדז'ה נדהם כולו מהדבר ובא לפניי וסיפר לי על היונה המופלאה. לשמע דבריו אמרתי לו שבודאי זהו רמז עבורו משמים, שתפילתו נתקבלה במרומים, ונשמת אביו באה על תיקונה והתעלתה וזכתה להגיע לגן עדן.

יהלום על פי הזמנה

באחד הימים כאשר למדתי בבית הכנסת בליאון שבצרפת נכנס יהודי אל תוך היכל בית הכנסת והתפלל בבכייה גדולה. ניגשתי אליו ושאלתי אותו לשלומו ובררתי האם ישנו דבר מה שבאפשרותי לסייע לו.

היהודי מחה את דמעותיו וסיפר שהפסיד את כל כספו בהימורים, ועל כן הגיע להתפלל לקב"ה שיעשה לו נס ויעזור לו למצוא באופן מקרי סכום כסף נכבד או יהלום.

לשמע דבריו שאלתי אותו: "מדוע אינך מבקש מהקב"ה שישלח לך את הכסף בדרך שגרתית, כפי שהוא זן ומפרנס לכל באי עולם? מדוע דווקא בדרך נס?"

"האמן לי הרב" השיב היהודי בייאושו הרב, "אין כל דרך אחרת שהקב"ה יכול לשלוח לי את הכסף, משום שאין לי אפילו פרנק אחד בארנק כדי שאקנה בו כרטיס הגרלה. לכן אני מתפלל לה' ומבקש ממנו שאם ישנו אדם שעבר עבירה והקב"ה העניש אותו שיאבד את כספו - אבוא אני ואטול את הכסף".

ריחמתי על היהודי וביקשתי לסייע לו בנדבה הגונה, אולם האיש סירב ואמר שמעולם הוא לא לקח פרוטה מידי בשר ודם, ולכן הוא איננו מעוניין גם כעת לקבל את נדבתי.

כיון שכך, לא נותר לי אלא לברכו שתתקבלנה תפילותיו הכנות ברצון, ויזכה לראות בישועת ה' בקרוב.

יומיים חלפו, והנה היהודי הופיע שוב בבית הכנסת, כשהפעם חיוך רחב מאיר את פניו.

הוא ניגש אליי והוציא מכיסו יהלום מרשים, ובהניחו על השולחן סיפר שתפילותיו נענו, והוא מצא את היהלום סמוך לביתו. כעת, בעזרת היהלום יעלה בידו לפרוע את חובותיו הרבים, ואף יישאר לו בעזרת ה' סכום כסף שיוכל להקים בו עסק עצמאי.

למראה היהלום אמרתי ליהודי שניתן ללמוד ממעשה הנס שנעשה לו עד כמה גדול כוחה של התפילה לה' יתברך, ועד כמה הקב"ה אוהב את פניות היהודים אליו בשעת צרה ומתאוה להן.

תחינתנו מעומק הלב מסוגלת לפעול גדולות ונצורות, ובכוחה אף לשנות את טבע העולם בעבורנו.

תפילה מחוסר ידיעה

ימים ספורים קודם חג הפורים התקיימה שמחה גדולה בכולל האברכים השייך למוסדותינו בפריז.

אולם לפתע פתאום נכנס למקום השמחה האברך אוריאל הי"ו, הלומד באחד מהכוללים שבפריז. מראה פניו היה רע, וללא שהייה הוא ניגש אליי ופרץ בבכי גדול בדמעות שליש, מבלי יכולת להפסיק מבכיו, כשתוך כדי כך סימן לי בידו על ראשו.

כיון שכך, חשבתי שהוא מבקש לסמן לי על כאבי ראש עזים שהוא סובל מהם, לפיכך הרגעתי את האברך וברכתי אותו שבזכות אבותיי הקדושים ובזכות אמונתו התמימה - יחלפו כאבי הראש ולא ישובו עוד.

אך גם לאחר הברכה האברך לא נרגע, וסיפר לי שבאותו יום הוא ערך בדיקות, ותוצאות הבדיקות הראו בברור שהוא חלה במחלה האימה בראשו.

הוריתי לו לשוב על הבדיקות, ואמרתי לו שעוד ייווכח לראות שאין בראשו מאומה.

למחרת היום שב אליי האברך בהתרגשות עצומה וסיפר שהרופאים המומים לנוכח הנס שארע לו, "המה ראו כן תמהו". בעיניהם ממש הם חזו יום קודם לכן בתוצאות הבדיקות הראשונות שהצביעו על המחלה הנוראה המקננת בראשו, והנה לפתע היום המחלה נעלמה כלא הייתה!

האמת ניתנת להיאמר, שבתחילה, כאשר האברך בא לפניי בבכייתו הגדולה והצביע על ראשו, אך טרם סיפר לי על דבר מחלתו, לא עלה בדעתי כלל שיש לו את המחלה האיומה. חשבתי לתומי שהוא סובל מכאבי ראש עזים שעתידיים לחלוף עם הזמן. לכן בירכתי אותו מעומק לבי בבטחה גמורה שבעזרת ה' יתברך הוא ישוב לאיתנו.

לו הייתי יודע שמדובר במחלה הקשה והנוראה, ייתכן שאמונתי ברפואתו הקרובה הייתה נפגמת מעט, ולא הייתי מתפלל עליו מעומק לבי.

אולם מאת ה' היה הדבר להעלים ממני בתחילה את מחלתו האיומה, וכך התפללתי תפילה שלימה מקירות לבי להחלמתו המהירה, ובזכות תפילה זו, ואמונתי התמימה שהאברך ישוב לאיתנו - הוא זכה להינצל מגזרת המחלה האיומה.

אל יטעה איש לחשוב שהדבר ארע בזכותי ח"ו, אלא רק זכות אבותיי הקדושים זיע"א היא שהביאה את תפילתי לפני הקב"ה, ובזכות תורתם נכמרו רחמיו של הבורא יתברך על האברך, והוא שלח לו רפואה שלימה.

מתיר אסורים

הכרתי בעבר מספר יהודים אשר נאסרו בבית הסוהר.

בחסדי שמים לאחר תפילות מרובות שהעתרנו בעדם ללא ידיעתם כלל - האנשים זכו להשתחרר ממאסרם ויצאו לחופשי.

עד היום סבורים אנשים אלו בטעות שיד הגורל היא זו שחילצה

אותם מבית הסוהר, ואינם מעלים על דעתם כלל שזכות התפילות שהעתירו בעדם לריבוננו של עולם היא שעמדה להם להצלתם, ורק הקב"ה הוא שפדה אותם משביים.

עסקה גוררת עסקה

בשנת 1984, כאשר ביקשנו להקים את הישיבה הקדושה בעיר ליאון שבצרפת, חפצתי לקנות את הווילה שבה שוכנת הישיבה כיום, אך לצורך רכישת הווילה נדרשתי לשלם סכום עתק של שבע מאות אלף פרנקים!

באותו הזמן הייתי צעיר לימים, בשנות השלושים לחיי, סכום הכסף הגדול היה רחוק ממני עד מאד, ולא היה לי כל רעיון כיצד אוכל להשיג אותו.

באחד הימים, לאחר שערכתי סיור בוילה המדוברת בליאון, בעל הווילה הזהיר אותי שאם לא אבוא כבר למחרת לחתום איתו חוזה על רכישת הווילה - הוא לא יוסיף לשמור את הווילה עבורי, ויציע אותה לציבור הכללי. על כן שבת לביתי מוטרד ומודאג כיצד אגייס את סכום הכסף העצום.

בנין מוסדות חברת פינטו בליאון

כאשר נכנסתי הביתה, דאגתי ניכרה על פניי ולפיכך שאלה אותי
אשתי תחי' "מדוע פניך נפולות?"

סיפרתי לאשתי על הווילה שאני מבקש לרכוש בעבור הישיבה ועל
דבריו של בעל הווילה, ואמרתי לה שלמחרת היום אני אמור לחתום
עימו חוזה על רכישת הבניין עבור הישיבה, וכיון שאינני יודע מהיכן
אשיג את סכום הכסף העצום - הדבר מטריד אותי עד מאד.

השעות חלפו במהירות, ואני חשתי כיצד הזמן לגיוס הכסף הולך
ואוזל.

בצר לי פניתי לריבונו של עולם שהוא שולט על הכל ובידו הכל,
ודיברתי איתו באופן ישיר כַּדְבָּר בן אל אביו:

"ריבונו של עולם, לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת ואתה מושל
בכל. מבקש אני לבנות לכבודך מקום של תורה וקדושה, והרי
גלוי וידוע לפניך שלא את כבודי אני מבקש אלא את כבוד תורתך
הקדושה, להגביר חיילים לתורה, ולזכות את הרבים. אולם כעת אני
זקוק לסכום כסף גדול ואילו אתה שבראת את כל העולם כולו בודאי
אין מעצור בידך מלהושיעני, אם כן מה הם שבע מאות אלף פרנקים
בשבילך? וכי היד ה' תקצר?"

כשסיימתי את תפילתי הרגשתי מעודד, וציפיתי לראות את ידו
הרחומה של ה' שתבוא לעזרתי.

הלילה ירד ושנתי נדדה עלי. מרוב לחץ לא הצלחתי להירדם והשעות
חלפו לאיטן.

בשעה חמש לפנות בוקר צלצל פתאום הטלפון בביתי. על הקו
הייתה אישה שהתנצלה על השעה וסיפרה: "כל הלילה לא הצלחתי
להירדם. ישנם ברשותי מספר מטילי זהב אשר ברצוני למכור
ולהרוויח בעבורם כסף רב. עד עתה לא עלה בידי למצוא את האדם
ההגון והמתאים שאוכל למכור לו את המטילים, והדבר טורד את
מנוחתי. לפיכך החלטתי להתקשר לכבוד הרב, ולבקש ברכה ועזרה
בעניין".

האמת היא שהייתי מופתע משיחת הטלפון שנערכה בשעה מאד
לא שגרתית, אולם ברכתי את האישה כפי שביקשה, וחשבתי לעצמי

שהלוואי וגם לי היו מספר מטילי זהב והייתי נתון בבעיה כמו שלה.
כך הייתי פוטר את הבעיה שלי.

רבע שעה לאחר מכן צלצל שוב הטלפון בביתי. על הקו היה הפעם יהודי שבדרך כלל אני הוא זה שפונה אליו כדי לבקש את עזרתו בנושאים שונים, ולא להפך. אולם באותו לילה התחלפו התפקידים בינינו והיהודי סיפר לי שהוא מצלצל אליי כיון שאינו מצליח להירדם.

לשמע דבריו אמרתי לו: "מענין, הלילה הזה הוא ליל שימורים, אני לא מצליח להירדם, אישה נוספת התקשרה אליי שאיננה מצליחה להירדם ועכשיו גם אתה מתקשר שאינך מצליח להירדם. פלאי פלאים".

כך הוספתי וסיפרתי לו על האישה שהתקשרה רבע שעה לפניו כיון שיש ברשותה מטילי זהב שהיא מעוניינת למוכרם, והדבר טורד את שנתה.

כאשר היהודי שמע זאת, הוא התעניין לגבי מטילי הזהב שברשותה, וכיון שראיתי שהוא רציני בכוונותיו - הקראתי באוזניו את מספר הטלפון של האישה, כדי שישמע ישירות ממנה את פרטי העסקה שאותה היא מבקשת לגמור.

זמן מה לאחר מכן צלצלה אליי האישה ואמרה שברצונה לבוא לביתי בליווי האיש שהפניתי אליה קודם ובליווי עורך דין, לצורך חתימת העסקה וביצועה.

כמובן שהסכמת, וכך הופיעו בביתי השלושה, לצורך ביצוע העסקה. בזמן שנחתמה העסקה בביתי רטנתי קלות בלבי, שהנה הם חותמים על עסקה עתירת ממון, ואילו אני - אין לי אפילו קצה חוט לרעיון מנין אשיג את הסכום הדרוש לרכישת הבניין שאותו ביקשתי עבור הישיבה הקדושה, שממנה תצא תורה.

עודני חושב מחשבות אלו, הושיטה לי האישה מעטפה של כסף ואמרה שכך נדרה בלבה - שאם העסקה תצליח, היא תתרום לי את סכום הכסף שבמעטפה.

כאשר פתחתי את המעטפה גיליתי לשמחתי הרבה שטרות כסף המונים יחד חמש מאות אלף פרנק!

הודיתי לה' על גודל חסדו עימי, אך עדיין תהיתי מהיכן אביא עוד מאתיים אלף פרנק.

חסדי ה' כי לא תמנו - באותו אופן שבו נשלח אליי הסכום הראשוני, נשלח אליי גם הסכום החסר.

כאשר עליתי למשרד הישיבה מצאתי מעטפה המונחת על השולחן, וכשבדקתי את תכולתה גיליתי שהיא מונה מאתיים אלף פרנק, שאותם העניק לי האדם השני שהיה שותף לעסקה.

כך הלכתי בלב שמח ומודה לה' לחתום על העסקה שבה חפצתי. באופן זה נרכש בניין הישיבה הקדושה בליאון, אשר ממנו יוצאת תורה לכל העולם. ממקום זה הוקמו עשרות מוסדות תורה נוספים ברחבי העולם, ואלפי יהודים חזרו מכך בתשובה.

שעוני הזמן

באחד הימים גילו הרופאים כי מחלה קשה מקננת בגופו של אחד מבני דודיה של אשתי תחי'. כיון שהמחלה האיומה קיננה בתוך גופו באופן נורא וכבר לא נותרה כל אפשרות לרפא אותו ממנה, אמרו לו הרופאים שעל פי דרך הטבע נותר לו לחיות - חודש אחד לכל היותר.

כששמע זאת החולה, הוא לא הפסיק לבכות ולהצטער על מר גורלו, וכשפגש אותי, ביקש ממני שאתפלל עליו לרפואה.

כאשר אשתי שמעה על דבר מחלתו של בן דודה, גם היא הצטערה על כך מאד, ולפיכך קיבלנו על עצמנו אני ואשתי להתפלל עליו לרפואתו השלימה בזכות אבותיי הקדושים זיע"א.

ימים ספורים חלפו והנה החולה חלם חלום. בחלומי, ניצבו משני צידיו לבושי לבן. לפתע הניח לפניו הניצב לימינו שעון שהורה כי נותר לו עוד זמן קצר בלבד לחיות, ואחר כך פנה אליו הניצב לשמאלו ושאל אותו: "כיצד הגעת לכאן? מי ליווה אותך עד לפה?"

עדיין בחלום, ענה לו הבן דוד: "בת דודי, אשתו של רבי דוד פינטו

שליט"א היא שהביאה אותי עד לפה, שהרי היא ובעלה מתפללים ומעתיירים בעדי לרפואה בזכות צדיקי משפחת פינטו הקדושים זיע"א".

כאשר לובשי הלבן שמעו זאת, הם התנערו ממקומם והעומד לימינו החליף את השעון שהחזיק בשעון אחר שהורה שעוד נכונה לבן הדוד אריכות ימים ושנים.

כשהתעורר הבן דוד מחלומו, הוא היה נסער מאד והלך מיד לבית החולים כדי לערוך שוב בדיקות רפואיות, וכשהגיעו תוצאות הבדיקות - הרופאים היו המומים לגלות שהמחלה עזבה אותו כליל, מבלי שיהיה לכך כל הסבר הגיוני.

בן הדוד סיפר לרופאים על דבר החלום, וגרם בכך לקידוש ה' גדול מאד.

אין לי כל ספק שזכות התפילה שרבים התפללו לרפואתו של החולה וזכויות אבותי הקדושים זיע"א הן שעמדו לבן הדוד להירפא ממחלתו הקשה.

הלכות תפילת העמידה

באחד הימים בא לפניי יהודי וקונן על כך שבכל פעם שהוא נעמד להתפלל את תפילת 'שמונה עשרה' - מציפים את לבו הרהורים שונים ומחשבות זרות המונעים ממנו להתפלל במלוא הריכוז והכוונה הראויה.

ייעצתי לאותו יהודי שילמד את ההלכות הנוגעות לתפילת העמידה וישתדל להקפיד בהן, משום שבכוח הלכות אלו לגרום לו להכיר במעלת התפילה, ומשום כך ייזהר מאד מלהרהר הרהורים אסורים בשעה שהוא עומד בתפילתו לפני מלכי המלכים.

תפילה בחטף

באחד הימים הבחנתי בבית הכנסת ביהודי שהגיע לתפילה באיחור רב, ולאחר שנשא תפילה חטופה, קצרה ומהירה - פנה להיחפז לדרכו.

כיון שכך, עצרתי את היהודי ממרוצתו, הוכחתי אותו על תפילתו החטופה וגערתי בו: "האם תפילה זו ראויה להיקרא תפילה?"

היהודי שמע את גערתי, אך השיב לעומתי: "אנוס אני, עליי לרוץ להתקשר לאדם מסוים לצורך עסק כלשהו שייתכן ויצא לי ממנו רווח רב, ולכן לא יכולתי להאריך בתפילתי יותר מהנצרך".

לשמע דבריו חשבתי בלבי שהתנהגות זו של היהודי, היא כמעשה לוט, שהיה מוכן להידבק באברהם אבינו רק כאשר הדבר לא בא על חשבון תאוותיו הגשמיות.

יהודי זה הגיע אמנם לבית הכנסת להתפלל, אך כשראה שהתפילה באה על חשבון תאוותיו, ועל חשבון הזמן שבו עליו להתעסק בעסקיו - מיד זנח את התפילה ודאג לענייניו הגשמיים.

הוא לא הבין שרק תפילה לה' ובקשה לסייעתא דשמיא - הם שיסייעו בידו להצליח בכל עסקיו.

לו היה מבין זאת - היה משקיע את זמנו בתפילה לקב"ה שהוא כל יכול, וכך היה צובר לזכותו זכויות נוספות שתעמודנה לו לברכה ולהצלחה בכל ענייניו.

בעתו ובזמנו

בתקופה שבה בתי תחי' עמדה לפני לידת בנה, כשבועיים קודם תאריך הלידה המשוער - היה עליי לנסוע בדחיפות לארצות הברית, לצורך החזקת מוסדות התורה.

בשבת שלפני הנסיעה לארצות הברית פניתי לבני הבית באחת מסעודות השבת ואמרתי להם: "יהי רצון שבזכות התורה הקדושה שרה תלד בשבוע זה. כך לא אהיה טרוד ולחוצן, ואוכל לנסוע בלב שקט למען הרמת קרן התורה".

כששמעה אשתי את תפילתי, היא אמרה לי שנתרו עוד שבועיים עד להשלמת זמן העיבור, ואולי לא כדאי לבקש על הקדמת מועד הלידה.

אולם למרות זאת עניתי לה: "יהי רצון ששרה תלד כבר השבוע".

ביום שלישי של אותו שבוע שרה ילדה במזל טוב בן זכר, אך השמחה בלידה נמהלה בלחץ ובפחד, כיון שהתינוק נולד ללא דופק, ר"ל.

מיד כשחנתי הי"ו בישר לי על הדבר תפסתי את אומנות אבותיי בידיי, נטלתי את ספר התהילים והתחננתי לבורא העולם שיחוס וירחם על הרך הנולד ועל משפחתו, והתוודיתי על בקשתי הראשונה שהוולד יצא לאוויר העולם קודם זמנו.

חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, ישועת ה' לא אחרה לבוא ובמהרה זכיתי להתבשר שמצב התינוק השתפר, הדופק שב לסדרו וברוך ה' שלום לאם ושלום לתינוק.

עם היוודע הדבר - השמחה הייתה רבה ועצומה. בנוסף, הרופאים טענו שאם התינוק היה נשאר ברחם אימו שבועיים נוספים עד תום תקופת ההריון - הוא היה בסכנת חיים, כיון שחבל הטבור נקשר סביב צווארו, וכל תזוזה שלו עלולה הייתה לגרום ח"ו למותו טרם לידתו. כיון שיצא לאוויר העולם, נתגלתה הסכנה שהוא היה נתון בה - והרופאים שחררו מיד את החבל מצווארו. כך הוא שב לחיות והתחיל לנשום את נשימותיו הראשונות כדרך כל בני האדם.

אין ספק שכל זאת בזכות התפילה והבקשה שביקשתי שהתינוק ייוולד קודם זמנו, כדי שאוכל לנסוע לארצות הברית עבור החזקת התורה והמוסדות הקדושים ברוגע ובשמחה, וכל כוונתי הייתה לשם שמים.

תזכורת באמצעות הטלפון

באחת מהפעמים שבהן התארחתי בבית מלון, שעות ספורות קודם יציאתי מן המקום שמתי לב לכך שאבד לי מסמך חשוב מאד. חיפשתי אחרי המסמך בכל מקום אפשרי, אולם המסמך האבוד לא נמצא.

כיון שראיתי שבדרך הטבע אינני מוצא את המסמך, הרמתי את עיניי למרום וביקשתי מהקב"ה שיעזור לי למצוא אותו. אחר כך המשכתי לחפש אחריו בכל פינה וזווית, אולם עדיין לא מצאתי את מבוקשי.

לפיכך פניתי שוב אל הקב"ה ואמרתי לו - "ריבונו של עולם, אם נגזר עליי להפסיד את המסמך היקר הזה, הריני מקבל זאת באהבה. אולם ההפסד הוא לא רק שלי אלא גם שלך, כי מסמך זה חשוב מאד להחזקת התורה".

עודני משוחח עם הקב"ה והנה צלצל הטלפון שברשותי ועל הקו היה אחד ממכריי שסיפר לי: "כבוד הרב, אבד לי חפץ יקר מאד, ואינני מצליח למצוא אותו. אולי יש לרב עצה טובה בשבילי כיצד אמצא את אבידתי?"

פתאום כמו נזרקה בי הארה, ושאלתי את היהודי שבטלפון: "האם בדקת מעל הארון?"

היהודי לא הספיק לענות, והנה נזכרתי בעצמי שהנחתי את המסמך החשוב שאבד לי - מעל הארון שבחדרי.

כך שבה אליי אבדתי, הקב"ה שלח לי באמצעות הטלפון תזכורת היכן הנחתי את המסמך החשוב.

אני מאמין באמונה שלימה שהתפילה שהתפללתי לה' היא שעמדה לי למצוא את המסמך, ועלינו ללמוד מהמעשה שהקב"ה מתאוה דווקא לתפילה שנובעת מתוך הלב פנימה, ותפילה כזו אינה שבה ריקם לעולם.

לב אדם יחשב דרכו

באחת השנים בא לפניי אברך ושאל: "כבוד הרב, כאשר הייתי צעיר לימים הייתי מתרגש מאד בזמן התפילה ומתכוון במילותיי וחש מחובר לריבונו של עולם. אולם כיום אינני חש כל רגש של התרגשות והתעלות בתפילתי, ויותר מכך - לעיתים אני מרגיש שהתפילה מהווה עבורי עול כבד ומשא גדול שעליי לשאת. ומדוע כך קורה עימי?"

השבתי לאברך: "כאשר אתה צועד לבית הכנסת - חשוב על כך

במסילה נעלה

תפילה

שאתה בא לבית הכנסת כדי להתפלל לריבונו של עולם, ולשוחח איתו. להודות לו על המתנות הנפלאות שנתן לך ולבקש על הבאות. ולא כפי שהתרגלת לנהוג במשך שנים שכיון שהתעוררת בבוקר - אז צריך ללכת לבית הכנסת.

צייר לעצמך
פועל ששב
לביתו בסיום יום
העבודה. אין ספק
שישנו הבדל עצום
בין חזרתו הביתה
כי כך הוא רגיל
מזה שנים, וכי
כך כולם נוהגים
אחרי יום עבודה,
לבין חזרתו
לביתו מתוך רצון
לשוב לביתו
ולבני משפחתו
אשר עימם יסעד

בנין המוסדות בלוס אנג'לס

בצוותא ועימם יחווה את המשך היום והלילה, שאז הליכתו היא מתוך שמחה ותשוקה, ובבואו לביתו הוא מאושר ונהנה מבני הבית.

כך גם ההליכה לתפילה. הליכתו של היהודי לתפילה בבית הכנסת צריכה להיות מתוך כוונה והכנה שיחשוב בלבו - 'הנה אני הולך כעת לדבר עם מלכו של עולם, ביכולתי לספר לו על כל קשיי, ובידי לבקש ממנו כל בקשה'.

וכאשר היהודי יגיע לבית הכנסת לאחר הכנה עצמית זו, תפילתו תצא מלבו ומפנימיותו, והוא יחוש בה התרגשות והתעלות כדבר בן אל אביו".

כמונה מעות

באחת השנים, הזדמן לי להגיע ללוס אנג'לס שבארצות הברית יממה לאחר שארעה רעידת אדמה גדולה במקום.

בשעת קבלת הקהל בא לפניי יהודי מאנשי הקהילה וסיפר לי: "ישנה אישה שנפגעה אמש ברעידת האדמה, וכעת היא נתונה במצב של תרדמת. אולי יוכל כבוד הרב לבוא לבקרה בבית החולים, ויקיים בכך מצות ביקור חולים".

נעניתי לבקשה, וכאשר נכנסנו לחדרה של האישה בבית החולים התברר שבחסדי שמים היא כבר התעוררה ופקחה את עיניה.

כיון שכך, פניתי אליה ושאלתי אותה האם היא זוכרת מה קרה באותו הזמן שבו האדמה נרעדה תחתיה.

"בלילה שלפני רעידת האדמה" השיבה האישה "קיבלתי משלוח של יהלומים מבלגיה, ובשעת רעידת האדמה הייתי שקועה בספירתם של היהלומים ובמיון היהלומים על פי גודלם. ולפתע מצאתי את עצמי בבית החולים!"

"האם לא הרגשת את האדמה שנרעדה תחתייך?" שאלתי את האישה.

"לא, לא הרגשתי כלום" השיבה האישה, והוסיפה: "איך יכולתי להרגיש? הרי הייתי עסוקה ומרוכזת כולי בהפרדת היהלומים - קטנים לחוד וגדולים לחוד, ותוך כדי כך גם ספרתי אותם".

לשמע דברי האישה עלה במחשבתי שכאשר אנו מתפללים - עלינו לחוש עצמינו כמו בעת ספירת יהלומים. עלינו להיות שקועים לגמרי בתפילה ולחשוב רק על המילים היוצאות מפינו כמו יהלומים, אשר בכוחן להגיע עד כסא הכבוד אל הקב"ה אשר ניצב לנגדנו ושומע את כל בקשותינו.

עלינו להתפלל את תפילותינו במתינות ובכבוד ראש, כ'מונה מעות', כאילו אנו סופרים מטבעות זהב, יהלומים ואבנים טובות, לאט ובסבלנות. ואז נזכה שתפילותינו תתקבלנה לרצון לפני אבינו שבשמים.

כבר נתקבלה בקשתך

באחת השנים, לאחר הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ניגש אליי מר שמואל מיארה הי"ו, יהודי יקר מחסידיו הגדולים של כ"ק אבא זיע"א, וביקש ממני ברכה.

ברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים והוריתי לו להתחזק בלימוד התורה ובקיום המצוות. מר מיארה התרגש מאוד מהברכה, ומתוך בכי של התרגשות אמר שהוא מקבל על עצמו להתחזק בעזרת ה'.

לאחר מכן יצא מר מיארה מחדרי, אולם מיד שב ונכנס פנימה.

עוד לפני שהאיש הספיק לומר את דבריו, אמרתי לו: "אל תבקש ממני מאום, כי שאלתך ובקשתך כבר התקבלו לפני הקב"ה, ועליך להאמין בכך כמו שאני מאמין".

מר מיארה היה בעל אמונה גדולה בה', ולא ביקש לברר מה אני חושב שהוא מבקש, ולא שאל מהיכן אני יודע שתפילתו התקבלה. אלא קיבל את דבריי והאמין בהם. ואני מציד, הייתה בי אמונה גדולה שהקב"ה ימלא את בקשתו, למרות שהוא לא הוציא אותה מפיו והיא הייתה בגדר מחשבה בלבד.

שבועות ספורים לאחר מכן אשתו התעברה, ולסוף תקופת ההיריון זכו בני הזוג לחבוק תאומים.

ביום הברית סיפר מר מיארה למשתתפים בשמחתו את הסיפור, והוסיף שהבקשה שרצה לבקש ממני הייתה שיזכה בתוך שנה לשני ילדים. והנה הוא ואשתו זכו, ובדרך לא טבעית נולדו להם תאומים. שכן במשפחתם אין תאומים כלל, וכמו כן אשתו לא עברה טיפולים או רפואות שעשויים היו לגרום לכך שהיא תלד תאומים, ובכל זאת הם זכו בתאומים בדרך נס ממש.

זוהי הוכחה לכך שכאשר האדם קרוב אל הקב"ה ומתבטל בפניו, תפילתו שהייתה במחשבתו בלבד - כבר עולה לשמי מרומים ומתקבלת ברצון לפני אביו שבשמים.

וללבנה אמר שתתחדש

באחד מימי קבלת הקהל שערכתי באשדוד, בשעת ערב לאחר ססימתי לקבל את כל הפונים, פניתי לעלות לביתי. לפתע ניגשו אליי מספר יהודים וביקשו בדמעות שאעניק ברכה לנערה הצעירה העומדת בצד, שהרופאים גילו בגופה את המחלה הנוראה ר"ל, ולפי הערכתם נותרו לה לחיות שלושה חודשים בלבד.

באותה עת יצאו מבית הכנסת ציבור גדול של מתפללים, ועמדו ברחובה של עיר לברך ברוב עם את "ברכת הלבנה". לפיכך הרמתי עיני לשמים ואמרתי לקב"ה: "ריבונו של עולם, יהי רצון מלפניך שתחדש את חייה של נערה זו כפי שאתה מחדש את הלבנה".

יומיים לאחר מכן התקשרו אליי היהודים וביקשו לבשר לי כי תפילתי נתקבלה. למחרת ברכתי נערך לאותה נערה צילום מיוחד שבאמצעותו ביקשו הרופאים לבדוק האם ישנו סיכוי להציל את חייה על ידי ניתוח, או שמא מצבה קשה כל כך עד שאף ניתוח לא יעזור לה.

כשהתקבלו תוצאות הבדיקה נדהמו הרופאים לגלות כי אין לנערה כל סימן המעיד על מחלתה הקשה, ועל פי התוצאות שבידיהם הנערה בריאה לחלוטין.

מאחר והדבר לא התיישב על דעתם הוחלט לשלוח את הנערה עוד באותו היום למכון אחר בארץ שבו ניתן לערוך את הצילום, מתוך מחשבה שבבדיקה הקודמת - המכשיר לא היה תקין. אולם גם הפעם תוצאות הצילום הראו שגופה של הנערה חף מכל קשר למחלה.

כיון שבאותה תקופה היו בארץ שלושה מכונים בלבד אשר הייתה ברשותם המכונה המשוכללת הנצרכת לבדיקה זו - הוחלט לשלוח את הנערה גם למכון השלישי והאחרון, כדי לוודא באופן מוחלט שהיא בריאה. אולם גם שם הדבר חזר על עצמו, ולא ניכר כל זכר למחלה האיומה.

הנערה זכתה בסייעתא דשמיא לשוב לבריאותה התקינה, ולדעת כל הנוכחים בדבר היה זה נס רפואי עצום!

כששמעתי את הסיפור המופלא אמרתי לאותם יהודים שהצלחת המופלאה של הנערה באה לה בזכות הקהל הקדוש אשר ברך

באותה שעה את "ברכת הלבנה" ברוב עם. שכידוע מצוה זו דומה להקבלת פני שכינה. והיא שסייעה לתפילה להתקבל במרומים.

נס בפתח הבית

יהודי בשם ר' דוד כהן הי"ו סיפר לי שלאביו רבי חנניה היו רק בנים ולא היו לו בנות, על כן התפלל אביו לקב"ה שבזכות התורה הקדושה ובזכות רבי חיים פינטו זיע"א הקב"ה ישלח להם בת.

משמים נענו לתפילתו וכעבור תשעה חודשים ילדה אשתו בת במזל טוב. אולם השמחה בהולדת הבת הייתה מעורבת בעצב, שכן הבת נולדה כשהיא נכה ברגליה.

כאשר ראה זאת אביה של התינוקת, הוא חשש שמא לא התפלל מספיק טוב לבורא העולם, ואולי בשל כך נענה הקב"ה לבקשתו באופן לא מושלם.

יום אחד, כאשר שב האב מתפילתו בבית הכנסת הוא נשא תפילה מעומק לבו לקב"ה שיעשה עימו נס ובזכות הצדיקים וביניהם רבי חיים פינטו זיע"א בתו מרים תעמוד על רגליה והיא זו שתפתח לו את דלת הבית.

לאחר מכן נקש על הדלת, וכאשר זו נפתחה - היה ברור לו שהוא חולם בהקיץ! בתו הנכה עמדה על רגליה, והיא שפתחה בפניו את דלת הבית!!!

כאשר שמעתי סיפור זה מפיו של ר' דוד כהן, בנו של בעל המעשה, חשבתי לעצמי שעלינו ללמוד מכך מוסר השכל גדול, שכאשר אנו עומדים בתפילה לפני הקב"ה עלינו להכיר בכך שהתפילה לה' היא אומנות ככל אומנות אחרת, ויש לדעת כיצד לעשותה מעומק הלב ובפשטות הכוונה, וכמו כן יש להשקיע בה מאמץ רב וכוחות עילאיים. ואז תהיה תפילתנו ברה וזכה, וראויה להתקבל לפני מלכו של עולם.

שיועתי שמעת קולי

הסיפור הבא נתגלגל ובא למשרדינו בצרפת, ועורר חיזוק גדול בקרב כל קוראיו. הסיפור סופר על ידי בעל המעשה בעצמו, וכך כתב:

"קוראים לי ג'ונתן א. אני בן 30 ומתגורר בדֶּאָאָנְסִי שבפריז. בעיסוקי אני עובד ב"גֶ'נֶרָאֵלִי" (Generaly), חברה גדולה מאד המחולקת למחלקות רבות ומעסיקה בסך הכל כ- 5,000 עובדים.

בכל שבת אני נוהג להתפלל בבית הכנסת של ה"בֶּלֶן מְנִיל" (עיר סמוכה לפריז), ובשל השגרה השוחקת וכוח ההרגל, תפילותי היו במשך שנים ללא התרגשות וללא כוונה מיוחדת, עד שלאט לאט הלכתי והתרחקתי מדרך התורה.

אולם משמים שמרו עליי ושלחו שליח להשיבני לדרך הישרה.

בחורה מקהילתנו נישאה לבחור צדיק בשם "גֶ'רֶמִי" המתגורר ברובע תשע- עשרה בפריז. כל המתבונן בתפילותיו של ג'רמי יכול לחוש מיד בכוונה האמיתית והטהורה שבה הן נאמרות. תפילותיו המיוחדות של ג'רמי הכניסו בי רצון וחשק להתפלל כמוהו, והשיבו לי בנוסף את החשק ללימוד התורה. בשבתות, זכיתי ללמוד עם ג'רמי פרשת שבוע, ואף ערכנו בינינו תחרות של חידושי תורה. וכך נסללה דרך התשובה שלי.

באחד הערבים התקשר אליי ג'רמי והציע לי להצטרף אליו לשיעור תורה ברחוב דוֹ פֶּלָאטוֹ. הסכמתי מיד. פעמים רבות ניסיתי להשתתף בשיעורי תורה של רבנים שונים, אולם טרם מצאתי שיעור תורה שחשתי כי הוא מתאים לי באמת.

שיעורו של הרב יואל שליט"א, אליו לקח אותי ג'רמי באותו ערב היה על עניין התשובה. אולם לדאבוני, לאחר שלושה שיעורים חדלתי מלהופיע בשיעורים אלו, כיון שיצרי הרע פיתה אותי ואמר לי שהשיעורים אינם מתאימים לי שכן תשובתי מבוססת וחזקה. בשל כך, נפלתי כמובן במדרגתי הרוחנית, ורק כשזכיתי לחוש בכך - שבתי להשתתף בשיעורי התורה והפעם מתוך ענווה ושפלות הרוח.

בשיעור הראשון שאליו שבת, בהשגחה פרטית ממש שמעתי את רבי יואל אומר שכאשר האדם חושב שתשובתו חזקה ויציבה - סימן שתשובתו רופפת וחלשה! מיד חשתי שדבריו מכוונים משמים

היישר ללבי וקיבלתי על עצמי שלא להפסיד את שיעורי התורה המחזקים. השתתפתי בשיעורים בזה אחר זה, אולם כל אותו הזמן חשתי שדבר מה עדיין חסר לי.

עד שמשמים כיוונו את רבי יואל למסור את השיעור שציפיתי לו ואשר שינה את חיי. במהלך השיעור דיבר רבי יואל על עניין התפילה והסביר לנו איך להתפלל. אמנם כבר בהיותי ילד בבית הספר למדתי לקרוא ולומר את מילות התפילה, אולם רבי יואל הוסיף ולימד אותנו

**בנו של הרב, רבי יואל שלמה יחיא שליט"א עם בני נוער
החפצים בשמיעת דבר ה'**

את הרגש הנכון והכוונה הרצויה אשר עלינו להכניס בתפילותינו.

בסיום השיעור נעמדנו כולנו, כל משתתפי השיעור להתפלל תפילת ערבית. בכוונה גדולה פניתי לקב"ה ושאלתי אותו: "מדוע כל זה קרה לי? מדוע נפלתי ברוחניות שלי? מדוע אין לי רגש בתפילותיי? הרי אני רוצה לעשות תשובה!"

והקב"ה ענה לי מיד. בחור מוגבל פיזית שהשתתף גם הוא בשיעורי של רבי יואל התקדם לכיווני צעד אחר צעד באופן איטי ומייגע כשדקה ארוכה אורכת לו לחלוף על פני מטרים ספורים.

כשהבחנתי בהילוכו האיטי אך העקבי, התרגשתי מאד והבנתי את תשובת הקב"ה לשאלתי ואת הרמז ששלח לי הקב"ה. הבנתי את הסיבה לכך שתשובתי לא התקדמה כפי שחפצתי: חוסר הסבלנות שלי ופזיזותי הרבה הם שהכשילו אותי בדרכי העולה בית א-ל.

באותם רגעים החלטתי להתחיל לפעול על פי עצותיו החכמות של רבי יואל: לצעוד לאט לאט, שלב אחר שלב, ורק כשארגיש שאני יציב על מדרגתי הרוחנית - אעלה מדרגה נוספת במעלות התשובה והיראה.

מקום העבודה שלי ב"ג'נרלי" הינו מקום נחמד מאד ואני מרוצה מעבודתי זו. המחלקה שבה אני עובד מונה עשרה אנשים בלבד, ובאופן כללי העבודה מעניינת והאווירה נעימה. אולם ישנה אישה אחת במחלקתי שאינה נחמדה כמו כולם, שמה הוא ג'.ו. והיא בשנות החמישים לחייה, יש לה כלב והיא צרפתייה נאמנה וגזענית.

בעת שהותי בעבודה, אני חש אתגר - לשנות את תפיסתה הגזענית ולכל הפחות להפחית את האנטישמיות שלה. זאת באמצעות מספר כוסות קפה ששילמתי עבורה במכונת הקפה ועוד מגוון מעשים קטנים מעין אלו המצליחים לשנות את מבטה על היהודים, דבר שגורם לקידוש ה' במקום העבודה שלי.

באחד מימי חמישי בחודש נובמבר קמתי במצב רוח טוב והחלטתי להוסיף לסל המצוות שעליהן אני מקפיד, גם את מצות מעשר כספים. אני מפריש את המעשר ומרגיש שמחה גדולה. ביקשתי מה' שייתן לי יותר, כדי שגם אני אוכל לתת לו יותר.

באותו יום נסעתי כהרגלי לשיעורו של רבי יואל בשעות הערב, ושמעתי ממנו שכל מה שה' עושה הוא לטובתנו, אפילו אם לא רואים את זה מיד, וחובה עלינו להודות לקב"ה בכל מצב.

חזרתי מהשיעור ברכבי עם חברי ג'רמי, וליד רחוב פֶּטִיט ברובע תשע-עשרה הבחנו באדם זקן שהתקשה בהליכתו, והחזיק בידו מיכל גז.

הבטנו זה על זה, וג'רמי אמר: "ג'ונתן, אני בטוח שבשבוע שעבר לאחר השיעור ראיתי את האדם הזה במקום הזה בדיוק. וכשהצעת לי אז שאלוהו אותו בדרכו - הוא סרב ולא הסכים".

במסילה נעלה

תפילה

התחלתי לרעוד. גם אני ראיתי את הזקן באותו מקום בדיוק בשבוע שעבר לאחר השיעור, אולם היה זה בהפרש של חצי שעה מאז שג'רמי ראה אותו. אם כן, איך ייתכן הדבר?

שנינו שתקנו, ולבסוף ג'רמי אמר: "אולי היום הוא כן רוצה שניקח אותו למקום מסוים? תפתח את החלון ותציע לו את עזרתנו".

פניתי לזקן והצעתי לו שניקח אותו ברכב לאן שיחפוץ, ולהפתעתנו המרובה הזקן נענה להזמנתי. לקחנו את הזקן למקום שביקש, וג'רמי שהכיר היטב את השכונה אמר לי שבקצב ההליכה של הזקן היה אורך לו להגיע למקום חפצו לפחות שעתיים.

היהודי הזקן ברך אותנו שוב ושוב ואנו נותרנו עם שמחה בלב. הנה זכינו לקיים מצוה נוספת.

הורדתי את ג'רמי ליד ביתו ברחוב פֶּטִיט והייתי גאה בעצמי ורגוע. הנה, זכיתי היום להוסיף את מצות מעשר כספים, בנוסף זכיתי להתפלל בכוונה לקב"ה וגמלתי חסד עם הזקן.

לאחר כעשרים דקות של נסיעה הגעתי לרחוב מגורי. במרחק מטרים ספורים מהבניין שלי ניצב תמרור עצור. כיון שהשעה הייתה שעת חצות הבטתי לכל הכיוונים וכשראיתי שהרחוב ריק - המשכתי מיד בנסיעתי מבלי לעצור בתמרור. לא חלפה אפילו דקה, ולאוזניי נשמעו צפירות המשטרה שתפסה אותי 'על חם'. השוטרים עצרו ליד רכבי והורו לי לעצור בצד.

נשמעתי להוראתם בנימוס, ידעתי מניסיוני שמחיר הכעס והפיזות - יקר מאד.

"לא עצרת בתמרור עצור!" פנה אליי אחד השוטרים "הראה לי את רישיון הנהיגה שלך ואת טפסי הרכב".

צמרמורת חלפה בגבי. המסמכים הנדרשים לא היו ברשותי!

"אין לי כאן את הרישיון וגם לא את טפסי הרכב" אמרתי לשוטר, "שכחתי את כל המסמכים במעיל השני שלי. הנה אני גר בבניין שמולנו בקומה השלישית. אשאיר פה את מפתחות הרכב שלי, ואלך להביא את כל המסמכים שביקשת".

אך השוטר לא ויתר: "המסמכים צריכים להיות **עליך** ולא בביתך!"

לא היה לי מה להשיב לשוטר על טענתו הצודקת ולפיכך הגשתי לו טופס אחר שהיה במכונית, שבו רשום היה שמי הפרטי ושם משפחתי.

השוטר יצר קשר עם תחנת המשטרה המרכזית כדי לוודא שאכן יש לי רישיון נהיגה. התשובה שקיבל הייתה חיובית, ולפיכך הוא התרחק ממני מעט והחל לרשום את כל הדוחות שלם הייתי ראוי:

קנס על אי עצירה בתמרור עצור.

קנס על כך שרישיון הנהיגה איננו ברשותי.

קנס על טפסי בעלות הרכב שהיו חסרים לי.

קנס על טפסי ביטוח הרכב שהיו חסרים לי.

ועוד ועוד.

הדקות חלפו לאט ואני התחלתי להרהר בשיעורו האחרון של רבי יואל שאמר שאפשר לדבר עם הקב"ה על כל בעיה, ואין לחשוש לשוחח עמו במילים פשוטות בקול רם, ולבקש ממנו שיעזור לנו בעיתות מצוקה.

ישבתי ברכבי והתחלתי לצעוק בקולי קולות: "ה', היום עשיתי הכל לכבודך, והנה כל זאת קורה לי. אבל אני - אין לי שום קפידה עליך ואני אפילו מודה לך, כי כל זה לטובתי!!! תודה! תודה! תודה!"

השוטר השני, שהבחין בי מדבר, ושמע אותי צועק התקרב אליי עם מקל ביד והורה לי לצאת מהרכב:

"עם מי דיברת עכשיו?" שאל אותי.

"דיברתי בפלאפון" עניתי לו.

"אתה צוחק עליי" אמר השוטר "עם מי דיברת עכשיו? לא מספיק לך הקנסות שכבר נרשמים לך?" איים עליי.

כיון שכך, החלטתי להיכנע ולומר לו את האמת: "אתה יודע מה, אדון שוטר? אגיד לך את האמת. דיברתי עם הקב"ה והודיתי לו על כל מה שקרה. אני משלם בעולם הזה על העבירות שלי, ולא אצטרך לשלם עליהן בעולם הבא."

השוטר, שדבריי נשמעו לו משונים מאד, הפיל אותי על המכונית

במסילה נעלה

תפילה

והחל לבדוק בבגדיי. הוא חיפש סמים או אלכוהול, אולם אני אינני מעשן ואינני שותה משקאות אלכוהוליים ולכן הוא לא מצא כלום.

כיון שכך, ערך לי השוטר "אַלְפוֹטְסֶט" (בדיקה שמגלה האם נהג הרכב שתה משקה אלכוהולי המסוכן לנהיגה). אך גם במבחן זה התשובה הייתה שלילית.

כל חיפושיו של השוטר בבגדיי העלו חרס, מלבד כרטיס העבודה שלי שעליו היה רשום שם החברה - "ג'נראלי" ובו מופיעים שמי ותמונתי.

השוטר הראשון שסיים בינתיים לרשום את כל הדוחו"ת, התקרב לכיווננו ואמר: "עלינו לקחת אותך ואת הרכב שלך לתחנת המשטרה כדי לבדוק את זהותך. אין בידינו כל הוכחה לכך שאתה הינך ג'ונתן. א".

לשמע דבריו אמרתי לו: "הנה, אני גר פה. בואו תלוו אותי לביתי ותקבלו את כל התעודות שאתם מעוניינים בהן. הדבר יקל גם מעליי וגם מעליכם".

אבל השוטר לא הסכים ואמר שהדברים אינם עובדים באופן שכזה. בשלב זה התערב השוטר השני ואמר: "כן, כן, באמת קוראים לו ג'ונתן. א. מצאתי עליו את כרטיס העבודה שלו בג'נראלי, ובו מופיעה גם תמונתו".

חיוך עלה על פניו של השוטר הראשון: "האם אתה עובד בג'נראלי?" הוא שאל.

"כן", השבתי לו לתומי.

"האם מכיר אתה עובדת בשם ג'.ו?" המשיך השוטר ושאל אותי.

"כן", השבתי לו והוספתי: "מדוע אתה שואל?"

השוטר הוציא טלפון סלולארי מכיסו, הקיש על מספר מקשים וקרא אל תוך פומית הפלאפון: "הלו, מה שלומך? את מכירה אדם בשם ג'ונתן. א?"

"אל תעשה לו כלום, אני חייבת לו הכרת הטוב!" שמעתי את האישה צועקת מעבר לקו.

רגעים ספורים חלפו, השוטר סיים לשוחח עם העובדת שבמחלקה שלי, לאחר מכן נטל את הקנסות שרשם עבורי וקרע אותם לפיסות קטנות. אחר כך פתח בפניי את הדרך ואפשר לי לשוב לביתי ללא עיכוב נוסף.

ממעשה מופלא זה שקרה לי הפקתי מספר לקחים:

בראש ובראשונה - לימוד התורה והמצוות מגינים עלינו תמיד.

בנוסף, כל מה שקורה עמנו זה רק לטובה, והקב"ה הוא א-ל עליון שבכוחו לעשות דברים כנגד הטבע וביניהם לגרום לכך שגם אם שוטר כתב דו"ח - הוא בסופו של דבר יקרע אותו.

ולימוד נוסף למדתי על ערך התפילה. שאם לא הייתי מדבר ברכבי עם הקב"ה בקולי קולות - לא היו בודקים אותי ולא היו מוצאים את כרטיס העבודה שלי, וכך הנס הגדול שנעשה עמי לא היה קורה לנגד עיניי ממש. אך כיון שהתפללתי לקב"ה וקראתי לו בשפה פשוטה מעומק לבי - הוא נענה לקריאתי הנואשת והציל אותי ממצוקתי".

עד כאן סיפורו המופלא של ג'ונתן. א.

תפילין

וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹכַחַת ה' בְּפִנֶּיךָ כִּי בָּיִד
חֻזְקָה הוֹצֵאתָ ה' מִמִּצְרָיִם (שמות יג, ט)

וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ (דברים ו, ח)

וְשִׁמְתָם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נֶפֶשְׁכֶם וּקְשַׁרְתָּם אִתָּם לְאוֹת עַל
יָדְכֶם וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיכֶם (דברים יא, יח)

וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיֵּרְאוּ מִמֶּנִּי (דברים כח, י)

תניא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש (ברכות ו, א)

תנו רבנן איזהו עם הארץ... רבי יהושע אומר כל שאינו מניח תפילין. (ברכות
מז ב)

אמר רבי ינאי תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפיים. ולמה קראו לו
בעל כנפיים? שפעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה גזירה על ישראל שכל
המניח תפילין ינקרו את מוחו, והיה אלישע מניחם ויוצא לשוק, ראהו קסדור
אחד רץ מפניו ורץ אחריו, וכיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו, אמר לו
מה זה בידך, אמר לו כנפי יונה, פשט את ידו ונמצאו כנפי יונה, לפיכך קורין
אותו אלישע בעל כנפיים. (ברכות מט, א)

שבעה מנודין לשמים אלו הן... ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו. (פסחים ק"ג, ב)

ולפי שעיקר גופו של אדם הוא לבו לכך הוקבע האות להיות כנגד הלב, והזכרון בין העיניים הוא כשאדם רואה אות שנעשה על אודות דבר, אז הוא זוכר את הדבר ההוא. וראיה לדבר ההוא שכן אמרו שאין מצות תפילין נוהגת אלא ביום, רוצה לומר בשעה שיכול לראותם.

וטעם הנחתם בשמאל לפי שכח תפלה של יד מצד שמאל, ויהיה זה הטעם שהאתרוג בשמאל. ואיננו נכון לפי דעתי. וטעם להניח תפלה של ראש במקום המוח ששם כח הנשמה. והראוי לומר כי טעם הנחת תפלה של יד בזרוע שמאל לפי שהיא כנגד ימינו של הקב"ה, ואין לומר כן באתרוג לפי שהם באים לרצות על המים. וזהו ודאי קבלת כח, ועל כן נוטל לכל אחד ואחד ביד הראויה לו. (רמב"ן, האמונה והבטחון פכ"ב)

לפי שהאדם בהיותו בעל חומר ימשך בהכרח אחר התאוות, כי כן טבע החומר לבקש כל הנאות אליו והערב כסוס כפרד אין הבין, אם לא שהנפש שחננו האל תמנענו לפי כוחה מן החטא, וכו', ורצה המקום לזכותנו אנחנו עם הקודש, וציונו להעמיד שומרים גיבורים סביב לה, והם שנצטוונו לבל נפסיק דברי תורה מפינו יומם ולילה, ושניתן ארבע ציציות בארבע כנפות כסותנו ומזוזה בפתחינו והתפילין בידינו ובראשינו. והעניין בד' פרשיות אלו יותר מבשאר פרשיותיה של תורה, לפי שיש באלו קבלת עול מלכות שמים ואחדות השם יתברך ועניין יציאת מצרים, שהוא מכריח אמונת חידוש העולם והשגחת האל בתחתונים, ואלו הן יסודות דת יהודית, ולכן נצטוונו להניח יסודות אלו כל היום בין עינינו ועל לוח לבנו, כי שני אלה האברים אמרו חכמי הטבע שהם משכן השכל ובהניחנו עליהם דברים אלה לזכרון נתחזק בהם ונוסיף זכר בדרכי השם יתברך ונזכה לחיי עד. (ספר החינוך מצוה תכא-תכב)

תפילין

פוקח עיוורים

באחד מביקוריי בניו יורק שבארצות הברית, בא לפניי מר דיאמונד הי"ו וסיפר לי שהוא סובל ממחלה קשה בעיניו. ולמרות שהלך להתייעץ עם רופאים גדולים בעלי שם ומומחים לדבר - עד עתה לא נמצאה תרופה למחלתו, ולפיכך הוא עיוור בשתי עיניו.

"האם אתה נוהג להניח תפילין מידי יום?" שאלתי את מר דיאמונד היקר.

האיש ענה לי בשלילה.

לפיכך ציטטתי באוזניו את הפסוקים הכתובים בתורתנו הקדושה על מצות הציצית ומצות התפילין: "ויאמר ה' אל משה לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת. והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם" (במדבר טו, לז-לט), וכן "וקשרתם לאות על ידיך והיו לטוטפות בין עיניך" (דברים ו, ח).

הסברתי למר דיאמונד שבפסוקים אלו הקב"ה מצווה את בני ישראל על קיום שתי מצוות שבכוחן לשמור את היהודי מכל פגע, והן מצות הציצית ומצות התפילין.

כאשר הבין האיש את כוונת דבריי, הוא פרץ בצחוק ואמר: "כבוד הרב, אני נולדתי בארץ ישראל ולאחר מכן ירדתי ממנה ובאתי לגור באמריקה. ברוך ה' לא חסר לי דבר בחיי, ורק מחלה זו מטרידה אותי. מה הקשר בין מצות התפילין לעיניי שאינן רואות? האם הנחת התפילין היא סוג של קסם שיכול לפתוח אותן לפתע? האם כשאניח אותן בין עיניי אתחיל פתאום לראות?"

לשמע דבריו השבתי לו: "נניח שרופא פלוני המומחה למחלתך היה

אומר לך לקחת מרקחת עשבים ולהניח אותה בין העיניים או בכל מקום אחר, האם היית שומע לעצתו? ברור שכן!

אם כך, אם אתה שומע לעצת רופא גשמי ללא פקפוק ושאלה, כעת הקשב לי שאני רופאך הרוחני ועשה כפי שאני מייעץ לך!

התורה היא סם חיים, ובכוחה לרפא את האדם מכל מחלה. אם הקב"ה ציוה עלינו להניח תפילין מידי יום - בודאי יש בהנחה זו עניין מיוחד, ששומרת על האדם מכל מיני מזיקים.

הבן איש חי מביא בדבריו שבכוח התפילין לסייע ללבו של האדם להאמין בקב"ה, ומסייע לעיניים ולמוח שלא יתורו אחר הלב הנמשך לתאוות העולם. ואם התפילין משמשות כסגולה רוחנית, הן בודאי תשמשנה גם כסגולה גשמית עבורך, ותגרומנה בעזרת ה' יתברך לרפואתך".

מר דיאמונד שמע את דבריי, ולאחר שהרהר בהם שוב, רכש לעצמו זוג תפילין והחל להניחם מידי יום.

שבוע ימים לאחר מכן, בבוקר בהיר התעורר מר דיאמונד ליום חדש ולפתע גילה לתדהמתו שהוא רואה את אשתו עומדת במטבח ומכינה קפה.

מיד קם ממיטתו והחל לצעוד לעברה ללא מקל ההליכה המיועד לעיוורים.

אשתו, שראתה אותו מתהלך ללא מקל הַנְּחִיָּה התפללה מאד וקראה אליו: "הי, דיאמונד מה אתה מסתובב ללא מקל, אתה רוצה ליפול על הבוקר? האם אתה רואה בעיניך שאתה מסתובב כך?"

"כן" השיב מר דיאמונד ההמום לאשתו, והסביר לה שנעשה עימו נס גדול ועיניו שבו לראות כבראשונה.

אין כל ספק שזכות הנחת התפילין היא שעמדה לו לרפואתו ולהשבת מאור עיניו. כאשר הקב"ה הבחין בהקרבתו העצמית למצות התפילין ובהקפדתו לקיימה, הוא ריפא אותו ממחלת העיניים והשיב לו את ראייתו כבראשונה.

רופא כל בשר

באחד הימים סיפר לי רופאי האישי ד"ר אליהו ביסמוט, שיום אחד הוא פגש בידידו שגם הוא רופא במקצועו, וידידו סיפר לו שמקננת בגופו המחלה הארורה באופן נדיר וקשה.

ד"ר ביסמוט ידע שבמצב שבו המחלה קשה וקטלנית כל כך בגוף האדם - רק בכוח התפילה להושיע את החולה! ועל כן שאל את ידידו: "האם אתה מניח תפילין מידי יום?"

"לא" השיב לו ידידו הרופא.

לפיכך אמר לו ד"ר ביסמוט שאם הוא יקבל על עצמו להניח תפילין מידי יום, הוא מבטיח לו שיעתיר בעדו לרפואה שלימה, וזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תעמוד לו להבריא ממחלה קשה ונוראה זו.

ידידו קיבל את דבריו והחל להקפיד על הנחת התפילין מידי יום.

בלילה שלאחר פגישתם חלם ד"ר ביסמוט חלום. בחלומו ניגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א והבטיח לו שידידו הרופא יזכה להירפא ממחלתו, וכבר עכשיו הוא חש טוב יותר בזכות שהתעורר והתחזק במצות התפילין. בנוסף, אמר לו הצדיק זיע"א שילך לידידו החולה ויבשר לו את הבשורה הטובה הזו.

ד"ר ביסמוט התעורר מחלומו ומיהר לקיים את הוראת הצדיק, ולאחר שבישר לידידו את הבשורה הטובה, אמר לו ידידו החולה: "עד היום לא האמנתי כלל בקב"ה ובתורתו והייתי רחוק מקיום המצוות. אולם כעת, כאשר אני חש באמת שהרגשתי השתפרה, ואני מבין שזה בזכות ההתעוררות שלי לתשובה - אני מאמין באמונה שלימה במציאותו של הבורא יתברך ובכוחם של הצדיקים".

זמן מה חלף, וכאשר הידיד נבדק שוב אצל אחד הפרופסורים הגדולים בתחום מחלתו - תוצאות הבדיקות היו נקיות ללא רבב והראו באופן מוחלט שמחלתו הנדירה נעלמה כלא הייתה. הפרופסור הגדול שלא האמין שקיימת רפואה למחלה, נדהם ממופת זה שראה במו עינו ממש, וכששמע על התרופה המופלאה, הדבר גרם לקידוש ה' גדול.

מידה כנגד מידה

באחד הימים בא לפניי יהודי וסיפר לי שחלם חלום נורא.

בחלומו הוא ראה שקוטעים לו את ידו השמאלית, והוא נשאר גידם בעל יד אחת.

לשמע חלומו התעוררתי לחשוב שמא הוא מבטל את מצות התפילין שנצטוונו להניח על יד שמאל, ולכן לקה בחלומו דווקא ביד שמאלו. שאלתי אותו על כך, והיהודי השיב שאכן, כבר ארבעה ימים ברציפות הוא לא הניח תפילין.

הסברתי ליהודי, שבשמים נוהגים עם האדם מידה כנגד מידה, וכיון שהוא פגם במצוה הקשורה ליד שמאל - עלה במחשבה לקטוע לו את ידו השמאלית!

אך עוד הוספתי ואמרתי לו שבודאי יש בידו זכויות גדולות מאד שהביאו לכך שנשלח לו איתות ברור משמים לפני ביצוע העונש על ביטול מצות התפילין, ולכן תמונת החלום לא יוצאת מראשו, כדי לכוון אותו לחזור מיד בתשובה על מעשיו.

היהודי קיבל את דבריי, חזר בתשובה על עוון ביטול מצות התפילין וקיבל על עצמו להקפיד מאד במצות התפילין כפי שמצווה עלינו בתורתנו הקדושה.

טוטפות נגד סופות

במדינת וונצואלה שבדרום אמריקה משתוללות לא פעם סופות מזג אוויר קשות ומערבולות אשר גורמות לאסונות כבדים בנפש וברכוש. מעוצמת הסערות נגרמות מפולות הרים, בתים ועצים נעקרים ממקומם וכל מה שנקרה בדרכן של המערבולות - נחרב עד היסוד. לפיכך קיימת סכנת חיים להימצא בקרבתן או על מסלול הסערה שלהן בשעות ההתפרצות.

יהודי יקר מוונצואלה סיפר לי שפעמיים ארע עימו שהוא ניצל בניסי ניסים מאותן סופות נוראיות.

בפעם הראשונה, כאשר החלה הסופה להשתולל בחוצות, הוא נלכד

ברכבו מבלי יכולת לצאת ממנו. מעוצמת הסופה חלונות הרכב התנפצו לרסיסים, והוא היה בטוח שבתוך מספר רגעים הוא ימצא את מותו במקום. אלא שלפתע יד נעלמה פתחה עבורו את דלת המכונית, אפשרה לו לנוס על נפשו וכך הוא ניצל ממוות בטוח.

בפעם השנייה הוא שוב היה ברכבו כשהחלה הסופה, הרים נפלו וסלעים התפרקו, ובנס משמים הוא נפל עם רכבו לתוך בור בכביש. שם, הוא מצא לעצמו מחסה מפני הסופה המאיימת, וכך שרד אותה וניצל ממוות.

כששמעתי את סיפורי הצלתו של היהודי, שאלתי אותו: "האם אתה נוהג להניח תפילין מידי יום?"

"במשך שנים רבות הייתי נוהג להניח תפילין" השיב היהודי "אולם בעת האחרונה הפסקתי להניחן".

"הפסקת להניח תפילין? כיצד העזת?" גערתי בו "הרי כבר פעמיים היית נתון בסכנת חיים ממשיית ופעמיים הקב"ה הציל אותך בניסי ניסים. האם אינך רואה בדבר איתות משמים לכך שעליך להתחזק ולהקפיד יותר בקיום המצוות ובפרט במצוה זו של הנחת תפילין? הרי את מכוניתך שנפגעה מהסופה בודאי כבר תיקנת, ומה באשר לתיקון נשמתך?"

היהודי שתק. והוריתי לו שיקבל על עצמו מאותו היום ואילך להקפיד מאד במצות הנחת התפילין ובעוד מצוות, וכך יזכה לשמירה ולהגנה תמידיים משמים.

פנאי לקיום המצוה

באחד הימים בא לפני יהודי וסיפר שהרופאים גילו בגופו את המחלה הנוראה, וביקש לקבל ברכה שיזכה להירפא ממחלה זו.

"האם אתה מניח תפילין?" שאלתי את היהודי.

"אני עסוק מאד במשך היום" השיב היהודי "ואין לי זמן לכך".

"אם כך" אמרתי לו "הנה הקב"ה גרם לכך שיהיה לך זמן לקיום מצוה

חשובה זו. הרי כעת בשל מחלתך אתה זקוק למנוחה רבה ולפנאי מכל עיסוקיך, ולכן כעת יש לך פנאי להניח תפילין".

אך היהודי השיב לעומתו: "כבוד הרב, גם כעת אני עסוק מאד, כיון שאני ממלא את שעותי הפנויות בכתיבת ספר היסטוריה".

לשמע דבריו הוכחתי אותו על כך שהוא מסדר את שעותיו באופן כזה שלאוכל, לשינה, לטיפולים בבית החולים, לכתיבת ספר היסטוריה ולעוד עניינים שבגשמיות ובחומריות - לכל אלו הוא מקדיש מזמנו היקר כפי שנצרך להם.

אולם בעבור מצות התפילין, שאורכת מספר דקות ובכוחה להכניס בנשמתו מעט רוחניות - לכך אין הוא מפנה מזמנו כלל, ועוד מעז לבוא לבקש מה' שיעשה עימו ניסים ויוסיף לו שנות חיים, שבהן הוא ימשיך לכלות את זמנו לריק.

על האדם לדעת שרק זכות התורה, המעשים הטובים ועבודת ה' יתברך, רק בכוח זכותם לעמוד לו להצלה, ורק בכוחם להביא לישועתו בעולם הזה ובעולם הבא.

התפילין המוגנות

באחת השנים סיפר לי יהודי שבעת נסיעתו למדינה פלונית הוא שכח בשדה התעופה את תיקו, שבתוכו היו מונחות התפילין שלו.

כאשר נוכח לגלות את חסרונן של התפילין, הוא מיהר לשוב לשדה התעופה, אך לחרדתו הרבה התברר לו שהגיע מאוחר מידי.

התיק שהיה מונח זמן מה ללא דורש, עורר את חשדם של אנשי הביטחון שחששו שמא מדובר בתיק ממולכד והודיעו למשטרה על חפץ חשוד. אנשי המשטרה שהגיעו במהירות למקום, פוצצו את התיק באופן מבוקר, ובכך מנעו אסון אפשרי ח"ו.

כאשר הבחין היהודי בתיקו המפוצץ - דמעות עלו בעיניו, אך עד מהרה הפך בכיו לשמחה של הודיה, כיון שכאשר פתח את התיק, הוא גילה לתדהמתו שהתפילין שהיו בתוכו - נותרו שלמות ללא כל פגע! וזאת למרות שכל שאר חפציו שהיו בתיק הושחתו ללא תקנה.

כדי לאמת בעיניי את סיפורו המופלא - נתן היהודי בידי את תמונתו עם התפילין השלמות שלא נפגעו מהפיצוץ המבוקר של אנשי המשטרה.

חלוקת טלית ותפילין לנערים באשדוד

אין ספק שזהו נס מוחשי. כיון שהקב"ה הבחין עד כמה היהודי השתוקק ודאג לתפילין המסמלות את הקשר שלו עם הבורא - הוא עשה עימו נס גלוי כנגד הטבע, וכך התפילין נותרו שלמות.

התפילין המעוררות

באחד הבקרים של ימי הקיץ החמים, בהיותי בבית הכנסת ע"ש רבנו חיים פינטו זיע"א בלוס אנג'לס שבארצות הברית, המזגן חדל מלפעול, וכיון שחשתי שהחום הנורא פושט בגופי והאוויר אוזל מריאותי, יצאתי אל מחוץ לבית הכנסת כשאני מעוטר בטלית ובתפילין וביקשתי לשאוף מעט אוויר צח.

לפתע חלף על פניי אדם הרכוב על אופניו. כשהבחין בי ובתפילין אשר על ראשי - הוא לא הסיר את עיניו ממני, וכיון שלא הסתכל להיכן שהוא נוסע, הוא נתקע עם אופניו בקיר בית הכנסת, ונפל.

סייעתי בידו מיד לקום על רגליו, ובררתי אצלו האם הוא חש בטוב לאחר הנפילה. האיש התנער מהעפר שדבק בו והשיב במהירות שהכל בסדר איתו.

כיון שכך, שאלתי אותו: "מה גרם לך להסתכל עליי כל כך בעיון עד שלא הבחנת להיכן אתה נוסע?"

השיב לי האיש: "כבוד הרב, אני בן ארבעים ושש שנים, ובכל שנות חיי - רק פעם אחת ויחידה הנחתי תפילין כאשר מלאו לי שלוש עשרה שנים ונעשיתי בר מצוה. מאז לא הנחתי תפילין כלל.

כאשר ראיתי אותך כעת מעוטר בתפילין ועטוף בטלית, נזכרתי בתפילין שלי שכבר קרוב לשלושים ושלוש שנים לא הנחתי, כך רגלי לא דרכה כבר שנים רבות בבית הכנסת, ואפילו ביום הכיפורים אינני צם ואינני מגיע לתפילה בציבור.

לשמע דבריו הזמנתי אותו להיכנס לבית הכנסת ולהניח את התפילין שלי, וכמו כן הצעתי לרכוש עבורו זוג תפילין. היהודי נענה להזמנתי להיכנס לבית הכנסת ולהניח תפילין, אך יחד עם זאת אמר שכסף לא חסר לו והוא איננו זקוק שארכוש עבורו תפילין.

לאחר שהניח תפילין, פנה אליי היהודי בהתרגשות, ואמר: "לפני שנים רבות חלתה אימי במחלת הסרטן אשר התפשטה בכל גופה והרופאים שהתייאשו מחייה לא נתנו לה סיכוי לחיות יותר מחודש ימים. באותם ימים אימי באה אל כבוד הרב כדי לבקש ברכה לרפואה, והרב אמר לה שאם היא תשמור שבת, ותקפיד לאכול רק מאכלים כשרים - היא תזכה להבריא ממחלתה.

אימי שמעה לעצתך, שכן לא הייתה לה כל ברירה אחרת, וברוך ה' עד היום, שש שנים לאחר המחלה האיומה, היא חיה בבריאות ובאושר".

לאחר שתיקה קלה של התרגשות המשיך האיש בדבריו: "תמיד רציתי להכיר את הרב שריפא את אמא שלי, אולם בכל פעם שבה הרב מגיע לעירנו, אני נאבק עם עצמי האם לבוא להיפגש עם כבוד הרב, או לא. אני פוחד שמא הרב יכריח אותי לחזור בתשובה ולשמור את כל מצוות התורה, ולכן עד היום טרם מצאתי אומץ להגיע אל הרב כדי להודות על הרפואה שהרב הביא לאימי".

הבטתי באיש שלפניי ואמרתי לו: "לא אני ריפאתי את אמך, הקב"ה הוא שריפא אותה כיון שקיבלה על עצמה לשמור שבת ולהקפיד על כשרות המאכלים.

אולם שאלה לי אליך, כיצד יודע אתה על בואי בכל פעם שאני מגיע לעיר?"

"כבוד הרב" השיב האיש "הבית שלי נמצא לא הרחק מכאן, וכאשר הרב מגיע לעיר - ישנו תור ארוך מחוץ לבית הכנסת. כאשר אני מבחין בתור הארוך שמגיע עד לרחוב, אני שואל את הממתנים: 'האם חג היום? מדוע אנשים רבים כל כך ממתנים מחוץ לבית הכנסת?' והם משיבים לי באופן קבוע שהרב פינטו שליט"א הגיע לבקר את הקהילה במקום ועורך קבלת קהל, וכך אני מעודכן על בואו של הרב לעיר".

לשמע דבריו אמרתי ליהודי: "אם כך, כעת הקב"ה גרם לך בהשגחה פרטית להיפגש עימי, ומה בכוונתך לעשות עם הדבר?"

האיש הרכין את ראשו ואמר: "הריני מקבל עליי להניח תפילין בכל יום ולהקפיד להתפלל במניין".

כיון שכך - ביקשתי מאחי, רבי יעקב פינטו שליט"א שימשיך ללוות את היהודי ולתמוך בו בדרכו החדשה.

כאשר יהודי זוכה לחוש את טעמן הערב של המצוות - נפשו מבקשת לשוב לבוראה. וכאשר הוא משכיל לנצל את רגעי ההתעוררות הללו - הוא זוכה לסייעתא דשמיא מהקב"ה ולהתעלות רוחנית גדולה.

כוחה של הנחת התפילין

המכתב המרגש הבא הגיע למשרדינו בחודש תשרי תשע"ב, כשבוע לאחר שהתרחש במציאות:

"לכבוד מו"ר, הגה"צ שליט"א שלום,

ברוך ה', אני מלא בהודיה לקב"ה שעשה ועושה עימי ניסים ונפלאות, נס בתוך נס, וברוך ה' הכל נפתח ברגע אחד, "ישועת ה' כהרף עין".

בערב חג ראש השנה השתחררתי מהכלא בניסים ובנפלאות, ובהודיה גדולה עד אין קץ לה' יתברך נולד לנו בן ביום ראשון (ג' תשרי). כשנולד בני הרגשתי שזכות אבות משפחת פינטו וזכות הברכות והתפילות של הרב שליט"א עמדו לזכותי בכל רגע ורגע.

אני מודה מאד לרב שליט"א, ויש לי אהבת נפש גדולה מאד לרב. אני רוצה לפרסם את הנס הגדול שלי ברבים, בקרב אחינו הצעירים שרחוקים קצת מדרך התורה והמצוות ועלה בדעתי לעשות סעודת הודיה בציון הקדוש של אדמו"ר המלוב"ן רבי משה אהרון פינטו זצוק"ל וזיע"א.

אינני יודע מהן התוכניות של הרב, אך יש בלבי כיסופים ורצונות גדולים שהרב שליט"א יהיה הסנדק בעזרת ה' בברית המילה של הבן שלי, והשמחה תהיה גדולה ומכופלת לאחר שקיבלתי על עצמי בעזרת ה' לקרוא לתינוק ע"ש הצדיק המלוב"ן זיע"א אביו של מו"ר.

אני רוצה לספר לרב מעשה מופלא שארע עימי בכלא הצבאי. ביום ראשון כ"ו אלול, יום הילולת הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א, קיבלתי על עצמי שכל המצוות שאעשה באותו יום תהיינה לכבודו של הצדיק, ודווקא באותו יום היו לי כאבי ראש חזקים מהרגיל.

במשך הבוקר שכבתי זמן רב במיטה וכשהזדמנה לידי המצוה להניח תפילין ליהודי רחוק מהדת, קמתי מהר וברוך ה' זכיתי לְזַכּוֹת אותו במצוה. לאחר מכן המשכתי לְזַכּוֹת במצוה אנשים נוספים ברוך ה', ולא הרפיתי מהם, עוד אדם ועוד אדם.

אחד האנשים שרצה להניח תפילין ביקש שזכות המצוה תהא לרפואת נערה שהיו לה כאבים בבטן וסחרחורות ורצו לפנות אותה לבית חולים. אמרתי ליהודי שיתפלל חזק, ובזכות רבי חיים פינטו זיע"א יעברו הכאבים ולא יצטרכו לפנות אותה לבית חולים. לאחר שסיים להתפלל, ביקשתי ממנו שיקבל על עצמו להקפיד בגטילת ידיים ושיתקשר לבדוק מה קורה עם הנערה ויודיע לי.

בינתיים ניגשתי לעוד יהודי להניח לו תפילין, ביקשתי ממנו בְּרַכּוֹת ובהארת פנים להניח תפילין, אך הוא סירב ואמר שהוא אינו מאמין בה' ר"ל.

התחלתי לדבר איתו ולהסביר לו על הדת ועל התורה, והוא סירב בתוקף לקבל את דבריי ועוד אמר שהוא אוכל מאכלות אסורות, חמץ בפסח, ואכל גם ביום כיפור וכן הלאה על זה הדרך. המשכתי להפציר בו עוד, ואינני יודע מדוע, אך בלבי אמרתי: בזכות רבי חיים פינטו זיע"א אני אצליח, עד שלבסוף האיש התייאש ואמר שהוא יניח תפילין רק בשבילי, כדי שאעזוב אותו.

שמחתי מאד ואמרתי לעצמי - מתוך שלא לשמה בא לשמה.

כאשר היהודי הניח תפילין של יד, הוא התחיל לרעוד ואמר בפחד שהוא לא מתכוון לומר שום תפילה. ביקשתי ממנו לברך על הנחת התפילין והוא ברך, וכשהניח תפילין של ראש הוא כבר התרגש מאד, ואמר בהתרגשות מעורבת בלחץ שהוא יחקור על היהדות.

ביקשתי מהיהודי שיאמר "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", ואז אוריד לו את התפילין. היהודי אמר, והתרגשותו התגברה בו עוד יותר. אמרתי לו שאני אתן לו פתק, וכאשר הוא יצטרך משהו מה' יתברך, או כשיהיה באיזו צרה - שיפתח את הפתק ויקרא אותו וייושע.

לשמע דבריי, לבו של היהודי נפתח, והוא סיפר לי על צרות רבות שיש לו במשפחתו. **אמרתי לו שיקבל על עצמו להניח תפילין במשך שבועיים וכך יזכה להיוושע והיהודי קיבל על עצמו (הכל סמכתי על כ"ק הצדיק הקדוש והמלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א).**

בערב פגשתי את הבחור שהתפלל עבור הנערה שסבלה מכאבי הבטן והוא סיפר לי שברוך ה' היא מרגישה יותר טוב ולבסוף לא היה צורך לפנות אותה לבית חולים.

לשמע הנס לקחתי אותו לבחור הלא מאמין, וסיפרנו לו את הסיפור. הבחור התרגש מאד ואמר שיבוא אליי גם למחרת כדי להניח תפילין, וברוך ה' הוא בא למחרת והניח תפילין, ולאחר מכן ניגשו אליי עוד הרבה בחורים וסיפרו לי שלבו של הבחור הזה התהפך לגמרי והוא לא רגוע, כל הזמן הוא שואל ומתעניין בדברי תורה ומתחזק באמונה בה'.

ביום ג' שלאחר מכן, כבר הייתי אחרי המשפט, וברוך ה', בניסים ונפלאות הכל התהפך לטובתי במשפט. העונש שלי הסתכם במאסר

למשך שלושים וששה ימים בלבד, וזאת למרות שהתביעה רצתה שאשב בכלא במשך עשרה חודשים.

לפני שיצאתי הביתה ניגש אליי הבחור הלא מאמין, ואמר לי שהוא ניח תפילין ויתחזק, וביקש שאלמד אותו היטב את נוסח התפילה.

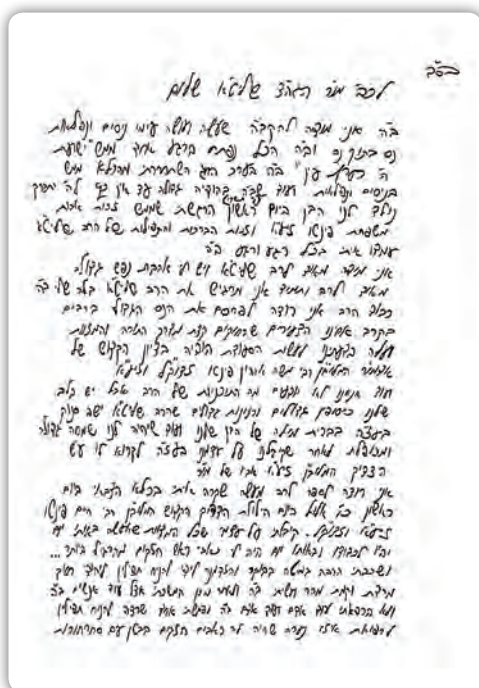
ברוך ה' זכיתי לראות את כוחה הגדול של מצוה שנראית לנו קטנה, כמו הנחת תפילין ואת כוח קדושת הצדיקים שמסוגלת להשפיע על בן אדם אפילו הכי רחוק והכי לא מאמין שלבו יתהפך והוא יחזור בתשובה.

על כן אני רוצה לעשות סעודת הודיה לכבוד הצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א כי מי יודע כמה אנשים יכולים להתחזק ולחזור בתשובה ובפרט בימים אלו שקדושים לנו מאד.

כותב בשבח והודיה לה' יתברך ובשמחה גדולה מאד ומתפלל לחזרתי בתשובה שלימה.

אייל סיטרוק, אשדוד."

עד כאן מכתבו הנפלא של תלמידי היקר הי"ו.

מכתבו של אייל סיטרוק

תשובה

בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלהיך
ושמעת בקלו (דברים ד, ל)

ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך
בכל לבבך ובכל נפשך (דברים ל, ב)

שובו בנים שובבים ארפה משובתיכם (ירמיהו ג, כב)

גדולה תשובה שהיא מביאה רפואה לעולם, שנאמר "שובו בנים שובבים
ארפה משובתיכם". (יומא פו)

שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך (הושע יד, ב)

שובה - מעט מעט עד השם, וטעם כי כשלת בעונך ואין מי יקימך רק השם
לבדו. (אבן עזרא)

כי כשלת בעונך כי אתה רואה שכשלת בעונך לפיכך יש לך לשוב אל ה'
יתברך כי אין מקימך ממכשולך אלא תשובתך אליו. ובאמרו עד כמו אל וכן
ושבת עד ה' אלהיך שובו עדי ואמרו רז"ל גדולה תשובה שמגעת עד כסא
הכבוד שנאמר עד ה' אלהיך. (רד"ק)

הקב"ה ידי פרושות לקבל שבים, ואומר מתי יעשו תשובה ואקבל אותם
בתשובה שלמה לפני, שנאמר "וידי אדם מתחת כנפיהם" (יחזקאל א, ח),

מלמד שהקב"ה יושב על כסא כבודו וידיו פרושות מתחת כנפי החיות לעושי תשובה ואומר מתי יעשו ישראל תשובה שלימה לפני. (אליהו זוטא פרשה כב)

"ומודה ועוזב ירוחם". ואומר: "נשא לבבנו אל כפיים אל אל בשמים". יש לדייק מאי ואומר. ואפשר לומר דמקרא ד"מודה ועוזב" משמע, שכיון שעוזב העבירה שבידו, דהיינו, שחזר ושילם הגזלה שבידו - ירוחם. אבל לאחר שעזב העבירות שבידו בשעת הוידוי, ושילם את הגזלה, אף על פי שיחזור אחר כך לקלקולו יגזול שנית, נמחלו עוונותיו הראשונים, לזה הביא, ואומר: "נשא לבבנו אל אל כפיים אל אל בשמים", שצריך שירים לבו לשמים, שיחזור מקלקולו ולא ישוב עוד לגזול, וזו היא התשובה המעולה. (פי' הרי"ף דעין יעקב - הגאון רבי יאשיהו פינטו זצוק"ל, מאור עיניים, יומא פח, א, תענית טז, א)

מעלת התשובה שעל-ידה משיגים דבקות ממש בה' יתברך. ומעלה זו מיוחדת בתשובה למעלה משאר המצוות. שעל-ידי שאר המצוות מתעלים ומגיעים למדרגה מסוימת, אולם במצות התשובה מתעלים ומתרוממים עד לדבקות ממש. והוא שנאמר "שובה ישראל עד ה' אלקיך". (המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין)

וכשאדם שב בתשובה ומתודה, תכף כל כוחות הטומאה יאחזמו בושה ואכזבה, ולעומתם כוחות הקדושה מתמלאים שמחה עצומה לאין קץ תחת צערם ובושתם הקודמים, והשמחה עתה כפולה ומכופלת בהיות שאם לא היה אותו אדם חוטא מעולם, לשמחה מה זו עושה? אולם עתה שהיתה שמחה עצומה לאויבי ה' ואחר כך נחלו מפלה ונהפך ששונם ליגון ואנחה - בראות הקדושה נפילת אויביה ובושתם וצערם, בזה גדולה השמחה. ומהפך זה אינו בצדיק גמור אלא רק בבעל תשובה בלבד. (חסד לאברהם)

תשובה

באשר הוא שם

המעשה הבא ארע עימי ביום הכיפורים, יום התשובה הגדול והנורא, וזכיתי ללמוד ממעשה זה מוסר גדול על מתנת התשובה הנפלאה שקיבלנו מבורא עולמים.

בערב יום הכיפורים הגיע לישיבתנו בליאון שבצרפת יהודי, שהצטרף לתפילות כסדרן. במשך כל יום הכיפורים נראה היהודי בבית המדרש, ועמד בתפילתו לפני הקב"ה.

לקראת תפילת הנעילה פניתי לבני הישיבה ושאלתי אותם: "האם יהודי זה מוכר לכם?"

"לא" השיבו הבחורים "איננו מכירים אותו, והוא גם איננו מבני המקום".

לשמע דבריהם ניגשתי אל היהודי ושאלתי אותו מהיכן הגיע, היכן ישן בליל החג והיכן הוא מתכוון לאכול במוצאי הצום. היהודי סיפר שהגיע מפרז הבירה, ובליל החג כיון שלא מצא מקום לינה - הוא הניח את ראשו לשינה חטופה בישיבה.

מיד הזמנתי אותו לביתי, כדי שיאכל עימנו לאחר הצום וינוח מעט בטרם ימשיך בדרכו.

אולם היהודי סירב בנימוס להזמנתי, ואמר שהוא אמנם מותש מתפילות היום, אך עליו להגיע למרסיי הרחוקה עוד הלילה, ולכן לא יוכל להתעכב בביתי.

ניסיתי לשכנעו שיצא לדרך רק למחרת, אך היהודי עמד על שלו ואמר שעליו למהר, כיון שתוכננה עבורו פגישה חשובה עוד הלילה. לא המשכתי להפציר בו עוד, אולם כאשר שוחחתי עימו על תוכניותיו, התברר לי שהפגישה שתוכננה עבורו היא אינה פגישה עסקית, אלא פגישה שכולה חטא ר"ל.

באותם רגעים שאלתי את עצמי האם במהלך יום הכיפורים הקב"ה קיבל את תשובתו של היהודי, למרות שכבר בערב יום הכיפורים היה בכוונתו ללכת לחטוא מיד לאחר החג הקדוש?

השבתי לעצמי שהקב"ה הוא אב הרחמן, המכיר את נפש ברואיו, ויודע על מלחמת היצרים התמידית בקרבם. על כן בחסדיו הרבים, כאשר הוא בא לדון אותם - הוא דן כל יהודי 'באשר הוא שם', כלומר על פי מדרגתו באותה שעה. גם אם בלבו של אותו יהודי ישנן כוונות או הרהורים לעבור על עבירה מסוימת, מסתבר שבמהלך היום הקדוש הוא התחרט ולא חפץ במעשים אלו וכל עוד הוא לא החזיק בחטא ממש - מעלה עליו הבורא כאילו לא חטא.

לכן אין ספק שתשובתו של היהודי במהלך יום הכיפורים התקבלה לרצון, כיון שביום הכיפורים היהודי עדיין לא חטא. ועל כן הדבר לא עמד לחובתו.

כלי קיבול

אישה פלונית באה לפניי מספר פעמים בזו אחר זו. בכל פעם שטחה בפניי צרה אחרת שפקדה אותה וביקשה את ברכתי להיושע מאותה צרה נוראה.

כיון שראיתי שהאישה מסובבת בבעיות וצרה רודפת צרה, תמהתי לעצמי: מהו הדבר שגורם לה לפורענויות אלו? מדוע באות עליה כל הרעות החולות הללו שהיא מספרת לי עליהן השכם והערב?

התחלתי מעט להתעניין במעשיה ולברר אודותיה, והנה נתגלה לי שהאישה מסובבת בעוונות ר"ל.

כיון שכך, פניתי אליה ושאלתי אותה: "כיצד את מבקשת שברכת ה' תחול עלייך, בשעה שאת עצמך רחוקה מלשמש כלי קיבול הראוי לשאת בתוכו את ברכת שמים? הלא כל הברכות שהקב"ה מרעיף על ראשך - נאבדות בשל חטאיך המרובים".

האישה שתקה ואני הוספתי:

"אם ברצונך שהקב"ה ישרה את ברכתו עלייך, ויושיע אותך מכל

הצרות הסובבות אותך - עלייך לשוב בתשובה שלמה על כל עוונותייך, ולקבל על עצמך עול מצוות כדת יהודית, ואז תהיי כלי קיבול הראוי לשאת את ברכת שמים".

התשובה כתריס בפני הפורענות

ארע עימי ובאו לפניי בשבוע אחד שני אנשים חולים אשר היו בני אותו גיל, מחלתם הייתה זהה, ואף שמותיהם היו דומים זה לזה.

לכל אחד מהשניים הוריתי להתחזק בקיום התורה והמצוות, מכיון שרק בכוח התורה להגן על האדם ולהציל אותו מגזר דין קשה.

האדם הראשון קיבל על עצמו לעשות ככל אשר הוריתי לו ללא עוררין, והבטיח להשתדל מאד להקפיד לקיים את הדברים. אך האדם השני לעומתו ניסה להתחמק מכל מחויבות, בטענות שונות ומשונות.

לאחר תקופה נודע לי שהחולה הראשון נרפא לגמרי, ולא נותר בו זכר למחלה שעבר, ואילו לדאבון הלב, החולה השני שסירב להתחזק ולו במשהו - מחלתו גברה עליו והוא נפטר לבית עולמו.

ללמדנו מה רב ועצום כוחה של התשובה. אמנם איננו יודעים כלל חשבונות שמים, ואין לנו הבנה והשגה ח"ו בפעולותיו של הבורא יתברך. אך ישנם מצבים שבהם ניתן לקרוע את רוע הגזרה הנוראה, ולהסיר מעל האדם את גזר דין המוות על ידי תשובה, תפילה, צדקה והתחזקות בתורה ובמעשים טובים.

המשכיל - יעשה כל מה שביכולתו כדי להסיר מעל ראשו את גזרת הכיליון, ואילו הכסיל - נשאר בחטאו, לא שב בתשובה ולא מתחזק בתורה ובמצוות, וסופו שגזר דינו האיום מתקיים בו ר"ל.

בחלום אדבר בו

באחד הימים צלצלה אליי אישה וסיפרה במר לבה שבעלה נטש את דרך ה' ואיננו הולך בדרך התורה כבימים עברו.

שנים רבות הם נשואים זה לזה, והקב"ה זיכה אותם בבנים, בעושר, בכבוד ובכל טוב. ובמקום שבעלה יודה לאלוקיו על כל הטובה שגמל עימו ויקיים את מצוותיו מתוך שמחה וטוב לבב, בחר בעלה דווקא בדרך הרעה וככל שהימים חולפים הוא מתרחק יותר ויותר מדרך הישר.

הצטערתי מאד לשמוע את דבריה של האישה, ועלה בדעתי שאם אשוחח עם בעלה פנים אל פנים ואנסה להשפיע עליו לטובה, אולי אצליח בסייעתא דשמיא לגרום לו לשוב למוטב.

לפיכך ביקשתי מהאישה שתאמר לבעלה שיבוא אליי, כיון שאני חפץ לשוחח עימו.

האישה, שהכירה את נפש בעלה, חששה שמא הוא לא יסכים לבוא לפניי ולשמוע את דבריי, אולם משמים הבחינו בכוונותיה הטהורות, והקב"ה בחסדו הגדול סייע לה בדבר.

באותו לילה נדדה שנתו של בעלה ובתוך כך נפלה עליו פתאום תרדמה, ובחלומו הוא ראה אותי צועק עליו וגוער בו: "מדוע עזבת את דרך התורה ובגדת באלוקיך? כיצד מעז אתה לעבור על מצוות התורה? הלא תבוש?" ולאחר מכן חלם גם שהכיתי אותו מכות נמרצות על מעשיו.

למחרת בבוקר סיפר היהודי לאשתו על חלומו הנורא, והיא בחוכמתה הציעה לו שיפנה אליי וישוחח עימי על כך. שהרי אני הופעתו לו בחלומו.

כאשר היהודי בא לפניי, הוכחתי אותו בתוכחות מוסר ובמילים נוקבות על מעשיו הרעים, ושידלתי אותו לשוב למוטב. לבסוף היהודי קיבל את דבריי והבטיח לי שלא יחזור לסורו, ובסייעתא דשמיא זכה להתחזק ולעלות במסילה העולה בית א-ל.

מודה ועוזב - ירוחם

באחת השנים, בפתחו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות בא לפניי יהודי צעיר ובפיו שאלה: "כבוד הרב, הנה חודש אלול הגיע, ושוב אנו עומדים בימים המסוגלים לתשובה, לסליחה ולכפרה.

רציתי לשאול לדעת הרב - מה עליי לתקן בחודש זה? על מה עליי לשוב בתשובה?"

השבתי לצעיר היהודי: "ספר לי מה הם מעשיך מבוקר ועד ערב, ואני אומר לך מה עליך לתקן".

היהודי נבון מתשובתי הישירה, ואמר: "אני מתבייש לומר לכבוד הרב מהם מעשיי. שהרי לא כל מעשיי טובים וישרים".

"אם כך" השבתי לו "יודע אתה היטב מהם מעשיך הרעים שעליהם עליך לשוב בתשובה. ומדוע אתה שואל אותי מה עליך לתקן לקראת יום הדין?"

לדאבון הלב ישנם אנשים רבים שלוקים בעבירות רבות, וסבורים בטעות שהם בסדר ואין להם על מה לחזור בתשובה, וכך עוונותיהם נצברים לחובתם משנה לשנה ויעמדו להם לרועץ לאחר שנותיהם בעולם הזה ר"ל.

אולם יהודי זה, מצבו הרוחני טוב, משום שהוא מוכן להודות בטעותו. הוא מכיר במעשיו הטובים, אך באותה מידה הוא מודע למעשיו הרעים ומעוניין לשוב עליהם בתשובה. בעזרת ה' יתברך תשובתו תעלה בידו והוא יזכה לשוב על חטאיו, ואלו יתכפרו לו ויהפכו מחובות לזכויות.

כקיר נטוי גדר הדחיה

באחת השנים בהיותי במקסיקו שבאמריקה, נתבקשתי ללכת לנחם משפחה שחזרה מנופש, ולדאבון הלב בתם הקטנה, היחידה להוריה, נספתה בתאונת דרכים מחרידה, כאשר מעוצמת ההתנגשות של הרכב, נמחץ ראשה של הקטנה אל הקיר, ר"ל.

בעת ניחום האבלים שאלו אותי הורי הילדה על מה ארע להם הדבר הזה, ומה עשו רע שבשל כך נלקחה מהם בתם היחידה.

"הנסתרות לה' אלוקיננו" עניתי להורים הכאובים "איננו יודעים חשבונות שמים, ואין לנו יד ורגל במעשיו ובפעולותיו של הבורא יתברך, אולם בוודאי יש בדבר איתות משמים לכך שיש להתחזק

בקים תורה ומצוות, בשמירת הכשרות, בהקפדה על טהרת המשפחה, ובפרט יש להתחזק בענייני קדושה וצניעות".

ההורים קיבלו את דבריי, וביקשו שאראה להם מתוך הכתובים רמז לאסון שארע עימם. ביקשתי שיביאו לפניי ספר תהילים ויפתחו אותו באופן אקראי. לתדהמת כולם נפתח הספר בפסוק: "עַד אֲנִי תְהוֹתָנוּ עַל אִישׁ תִּרְצָחוּ כָּלְכֶם כִּקִּיר נָטוּי גָּדַר הַדְּחוּיָה" (תהילים סב, ד).

פסוק זה היווה רמז ברור לכך שבתם נהרגה כתוצאה מכך שספגה חבטה קשה בראשה מקיר הגדר שהיה במקום.

בני המשפחה התחזקו עד מאד מהרמז שנשלח להם ושאלו כיצד יוכלו לגרום עילוי נשמה לבתם ע"ה בעולם העליון.

הוריתי להורים ולבני המשפחה להתחזק בכל מצוות התורה, ולחיות כיהודים כשרים וטהורים, וכאשר התחזקותם תיעשה מתוך מסירות נפש לזכות הילדה, הדבר יגרום לעילוי נשמתה.

הזדמנות שנייה

באחד הימים בא לפניי יהודי שחטא בחטא איום ונורא. כיון שנודע לי הדבר, הסברתי ליהודי את חומרת מעשהו, הוכחתי אותו על כך ועוד הוספתי ואמרתי לו: "דע לך, שאם בית המקדש היה קיים, אנשי הסנהדרין היו מוציאים אותך להורג על מעשיך".

אולם לצערי הרב דבריי לא עשו עליו כל רושם, ועל פניו לא נראו כלל אותות חרטה.

פתאום נשמעה לאוזנינו חריקת בלמים עזה, ומיד אחר כך עלה מהרחוב רעש של המולה רבה.

בירור קצר העלה שהולך רגל ביקש לחצות את הכביש ולא שם לב למכונית הדוהרת למולו. ואלמלא נהג המכונית שבלם את המכונית בחריקה עזה - הולך הרגל היה נהרג במקום.

כל אותו הזמן ישב היהודי שחטא במשרדי, ולפיכך פניתי אליו

ואמרתי לו: "ראה את גודל הנס שנעשה כעת להולך הרגל. אם הבלמים במכונית היו מקולקלים - ברור לכל שהוא היה נהרג מיד". היהודי שמע את דבריי, וללא כל סיבה הנראית לעין - החל לרעוד ושיניו החלו נוקשות זו לזו.

"מה קרה?" שאלתי אותו "מדוע אתה רועד?"

"השבוע ניצלתי מאירוע דומה" סיפר היהודי "רכשתי רכב חדש, ובאחת מנסיעותי הראשונות בו, תוך כדי נסיעה מהירה השתחררו לפתע הבלמים של הרכב! רק באורח נס ניצלתי מהעניין וכפסע היה ביני לבין המוות".

לשמע דבריו אמרתי לו: "דע לך שבעוון העבירה שעברת - התחייבת מיתה בידי שמים. אולם הקב"ה ריחם עליך ונתן בידך הזדמנות שנייה, שמא תשוב בתשובה. קבל עליך מיד לשוב בתשובה שלימה והקב"ה יחוס על נשמתך!"

בו במקום קיבל עליו היהודי עול מלכות שמים, ולאחר שהוריתי לו את התיקון שעליו לעשות על מעשיו, והוא עשה אותו ללא רבב - זכה היהודי לשוב בתשובה שלימה.

אין לי ספק שזכות אבותי הקדושים זיע"א היא שעמדה ליהודי, וגרמה לכך שהקב"ה שלח את המקרה של כמעט תאונה מחוץ לחדרי, כדי שהדבר יטלטל את נשמתו, וכך דבריי נשמעו לאוזניו הקשובות ופעלו עליו עד שזכה להיטיב את דרכו ולחזור בתשובה שלימה.

ולבם לא נכון עימו

באחת השנים השתתפתי בסעודת מצוה שבה נכחו גם מספר אנשים רפורמים שדת ישראל אינה שווה בעיניהם מאומה.

בזמן הסעודה קמתי ונשאתי דברי תורה לכבוד שמחת המצוה.

תוך כדי דבריי הבחנתי בקרב המשתתפים, ביהודים אשר לא חפצו כלל להקשיב לדברים, והמשיכו לאכול ולשתות ללא כיסוי ראש ובחוצפה גדולה כשמפעם לפעם הביטו אחד בפני השני וצחקו.

באותה שעה חשתי שאנשים אלו רחוקים וקרים מן האמונה, ועל כן עלה בלבי שמא אצליח למשוך את לבם ולקרב אותם מעט ליהדות על ידי דברי תוכחות או סיפור מבהיל.

אך גם דבריי החוצבים גררו מצד הציבור צחוק גדול ובוז, ולפיכך הבנתי שעליי לשנות את סגנון הדברים ולנסות למשוך את לבם דווקא בסיפור מרגש אשר ניתן ללמוד ממנו מוסר. סיפרתי באוזניהם סיפור מרגש בעל מסר חזק אולם גם נימה רכה זו לא הועילה כלל, ולצערי הרב לא הצלחתי לקרב את לבם אפילו במעט לאביהם שבשמים.

הבנתי שאין זאת אלא שלבם קר וקפוא לכל דבר שבקדושה, ונראה היה כאילו הם נאבקו לשמור על אותה קרירות הלב ואף להגבירה, ולא חפצו כלל לשנות מדרכם הרעה. מסיבה זו לעגו לכל הקדוש והיקר לעם ישראל.

כאשר יהודי מגיע למצב שבו הוא איננו מוכן לשבור את קיפאון לבו על ידי שבירת המידות והכנעתן או על ידי הקשבה לדברי התורה, שהם דברי אלוקים חיים המשברים סלעים, ח"ו אין דרך להשיבו למוטב וסופו שימות באותה קרירות ללא אמונה כלל, שכן תמיד יחשוב שהוא צודק בדרכו.

אלא אם כן יעשה עימו הקב"ה נס גדול והוא ישוב בתשובה.

פרי התשובה

באחת מקבלות הקהל באה לפניי אישה שנתגלה בגופה גידול ממאיר, ומתוך כבי ביקשה לקבל ברכה לרפואה שלימה

"האם מוכנה את לקבל על עצמך עול מצוות?" שאלתי אותה.

האישה השיבה בחיוב ואמרה שלצורך רפואתה היא תעשה ככל אשר אומר לה.

כיון שכך - נטלתי בידי פרי מהשולחן, הגשתי לה אותו ואמרתי לה:

"קחי את הפרי הזה ואכלי אותו, ובזכות חזרתך בתשובה - תרפאי ממחלתך".

האישה עשתה כדבריי, וכאשר ערכה שוב בדיקות בגופה - לא נמצא כל זכר לגידול הממאיר שנראה לפני כן.

אין זה הפרי שאכלה אשר הביא לרפואתה, כי אם אמונתה וקבלת עול מצוות שקיבלה על עצמה, שבשלהם היא זכתה לרחמי ה' המרובים ולרפואה שלימה.

קחו עמכם דברים ושובו אל ה'

מעשה היה בליאון, בבני זוג יהודים שעברו תאונת דרכים קשה מאד. כוחות הפיזי וההצלה שהגיעו לזירת האירוע וראו את רכבם המרוסק, היו בטוחים שיושביו הרכב נהרגו כולם, אולם נעשה עימם נס גלוי והם נשארו בחיים.

כאשר הגעתי לבקר את היהודי בבית החולים, אמר לי היהודי בהתרגשות: "כבוד הרב, לפני התאונה לא האמנתי בכלל בקב"ה, אך בזמן התאונה הרגשתי בחוש את ידו של הקב"ה שהצילה אותי ואת אשתי ממוות בטוח, וכעת אני יודע ומאמין שיש בורא לעולם".

לשמע דבריו, הייתי בטוח שכעת היהודי ישוב בתשובה שלימה וישמור שבת, כשרות ועוד. אולם שבועיים ימים בלבד לאחר התאונה המחרידה הבחנתי בו נוהג במכוניתו בעצם יום השבת!

ברגע הראשון התקשיתי להבין כיצד היהודי מעז לחלל את השבת, והרי ראה את יד ה' בעיניו ממש, ואיך אם כן הוא ממשיך לזלזל במצוות התורה?

אך במחשבה שנייה למדתי מכך מוסר עצום לעצמי, שכאשר באה על האדם התעוררות לתשובה - אין להסתפק בהרהורי תשובה ובדיבורים בלבד, אלא יש לעשות מעשה ממשי. כגון להתחיל לשמור שבת, ללכת לישיבה ללמוד תורה, או להתחזק במצוה אחרת.

רק אחיזה ממשית באחת ממצוות התורה מסוגלת לשמר את

ההתעוררות הגדולה שהאדם חש בלבו, ורק קבלה מעשית ומיידית בכוחה לגרום להתעוררותו הרגעית שתהפוך להתעוררות נצחית שתקדם אותו בעבודת ה'.

והשיב לב אבות על בנים

באחת השנים, לאחר יום הכיפורים באה לפניי אישה אומללה אשר איבדה את כל משפחתה והיא סבלה מצרות ומבעיות נוספות, אולם מבחינה גשמית - לא חסר לה דבר.

אותה אישה הייתה בעלת נפש מיסטית, והתעסקה רבות בתורת הנסתר, בקבלה ובשאר עניינים שברוחניות, אולם במקום לנתב את הרוחניות הזו לתורה ולמצוות, היא ביקשה להידבק בכת הבודדים שבהודו, כיון שמעולם לא זכתה לחינוך תורני.

אישה זו נסעה להודו, ועל פי כללי הכת, חלצה את נעליה בפני הבודהה הגדול, טבלה במים וביקשה בכך להצטרף לבודהיסטים.

בליל אותו היום חלמה האישה היהודיה חלום, ובחלומה ניגלה אליה אדם צדיק ואמר לה: "הביטי עליי, האם שמעת בימי חיך על הנביא אליהו? אם כן אני הוא העומד לפנייך. צאי ממקום טמא זה ושובי לביתך, שובי ליהדותך".

האישה התעוררה בבהלה גדולה, ולמחרת היום עזבה במהירות את הודו ושבה לצור מחצבתה.

לאחר מכן באה לפניי וסיפרה לי שבזכות החלום שהשיב אותה ליהדות, היא זכתה לראשונה לשמור את יום הכיפורים כיהודיה אמיתית.

אחר כך המשיכה האישה להתעניין עוד ביהדות וביקשה לדעת כיצד תשוב אל בוראה בתשובה שלימה.

כמובן שהוריתי לה את הדרך לתשובה, ולאחר שיצאה מחדרי חשבתי לעצמי שהחלום שהיא חלמה היה בעבורה מסר חזק מריבונו של עולם, כאילו אמר לה - בתי, את טועה! הביטי, אני ה' ולא הבודהה! אני

במסילה נעלה

תשובה

אלוקיך ולא אחר. מה לך משתחוה לאבנים? בואי והשתחוי לפניי,
הכירי את היהדות ושובי לאביך שבשמים!

זו תהיה גם מטרתו של אליהו הנביא לעתיד לבוא, כפי שנאמר:
"והשיב לב אבות על בנים" (מלאכי ג, כד), להשיב את לב הילדים
הטועים לאביהם שבשמים. לקרב את הקב"ה אלינו ולקרב אותנו
אליו.

כאשר יהודי מתאמץ ללמוד תורה ולקיים מצוות, למרות שישנם עניינים אחרים שמושכים את לבו שלא לקיים את המצוות וגורמים לו לרצות להפסיק מלימודו, ולמרות זאת הוא מתגבר על עצמו ועובד את ה' מתוך מאמץ רב - הוא זוכה בכך לגרום נחת רוח גדולה לקב"ה, ושכרו רב לו ושמור לעולם הבא.

(חינוך ילדים)

יהודי המאמין בקב"ה באמונה שלימה באמת ובתמים - יזכה להבחין ולראות מכך בישועת ה' כהרף עין, ויזכה שהבורא יתברך ימלא משאלות לבו לטובה.

(אמונה)

ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם

לעילוי נשמת

ר' שמואל

בן ר' יהושע אליהו ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת סבי הזקן הכשר

רבי אהרן אלקסלסי ז"ל

ורעייתו זקנתי

מרת שמחה אלקסלסי ע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת מר חמי

רבי יחיא בן אסתר חרפי ז"ל

ומרת חמותי

מרת ממה בת זהירא חרפי ע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם

לעילוי נשמת

מרת **תמר** בת **לאה** ז"ל
מרת **פרידה צביה** בת **רחל שטלימאן** ז"ל
מרת **עדינה זכיה** בת **אסתר** ז"ל
מרת **עליזה** בת **שרה** ז"ל
מרת **יהודית חנה** בת **קהת קלאצקי** ז"ל
מרת **דבורה גליק** בת **שמעון** ז"ל
מרת **פרידה צביה** בת **רחל בילדער** ז"ל
מרת **רחל** בת **רבי שמואל ושרה קלין** ז"ל
מרת **רחל ליבא** בת **נחום יצחק** ז"ל
מרת **הילדה סקולדער** ז"ל
מרת **דורותי אברמס** ז"ל
מרת **חנה** בת **אהרן פלסון** ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' **חיים אליעזר** בן **אברהם צבי הכהן** ז"ל
נפ' ז' תמוז תשס"ה
מרת **פעשא פריידא** בת **יהודה לייב** ע"ה
נפ' ב' דר"ח טבת תשס"ב

ת.נ.צ.ב.ה

עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר

להצלחת

ר' **יצחק לייב** בן **יונה מנחם** הי"ו
מרת **רות** בת **שרה** תח"ל
שרה תמרה בת **רות ויצחק לייב**
דוד בן **יחזקאל ראובן**
מיה אלישבע בת **שרה תמרה**
אלכסנדרה עליזה בת **שרה תמרה**
בצלאל אליהו בן **שרה תמרה**
יונינה נחמה בת **רות ויצחק לייב**
משה אברהם בן **ברוך**
גבריאלה שרה בת **יונינה נחמה**
אליאנה רבקה בת **יונינה נחמה**
יהושע שלמה בן **יונינה נחמה**
ארי אליהו יונה מנחם בן **רות ויצחק לייב**
אהרונה רבקה בת **גשרשון יוסף**
כלב רפאל בן **אהרונה רבקה**
ישעיהו אלכסנדר בן **אהרונה רבקה**

נר ה' נשמת אדם

לעילוי נשמת
רחמים בן שלמה
קיקורל ז"ל

לעילוי נשמת
שושנה לאה בת רחמים
קיקורל ז"ל

ת.ג.צ.ב.ה

ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם

נר ה' נשמת אדם

הספרים מוקדשין
לעילוי נשמת
רב הקהילה באשדוד
הרה"ג ר' **יוסף יעקובי** זצוק"ל

ת.ג.צ.ב.ה

נר ה' נשמת אדם

לעילוי נשמת

רב השכונה
הרה"ג ר' **סעדיה אריבי** זצוק"ל
נלב"ע ו' כסלו תשס"ח
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' **דוד חיים** בן **רינה** ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

פנחס אליהו בן **חיה**
ובן יעקב שמואל ברוקירער
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

אברהם בן **רחל שמריה**
ת.נ.צ.ב.ה

נר ה' נשמת אדם

לעילוי נשמת

ר' דניאל בן אהרון ז"ל
ר' יחזקאל אוזאיר בן עזרה גרי ז"ל
ר' מאיר צבי צובנר ז"ל
ר' שמואל בן עמרם אדהאן ז"ל
ר' אברהם צבי בן שלמה זלמן ז"ל
ר' פייבל בן לייבל ז"ל
ר' עמרם בנחמו בן דינה ז"ל
ר' ברוך בן אברהם עביד האללענדער ז"ל
ר' מסעוד וייצמן ז"ל
ר' יעקב סקולדער ז"ל
ר' בנימין אברמס ז"ל
ר' יצחק בן ברוך סטפנסקי ז"ל
ר' אברהם בן שפיה עבאדי ז"ל
ר' דוד בן זכיה ז"ל
ר' יהושע השיל רייזמן ז"ל
ר' אהרן יעקב קורנווסר ז"ל
ר' צבי פייוול בן זאב הלוי ז"ל
ר' יעקב דוד בן שמחה מרדכי גולדמאן ז"ל
ר' צבי אריה בן יעקב דוד ז"ל
ר' רחמים בן ויקטוריה ז"ל
ר' רפאל בן סולטי ז"ל
ר' יעקב בן רוזה ז"ל
ר' אליעזר בן חיים יהושוע יעקב ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה